Klimo György

Genthon a művészek
közt említe.
Az sajtóhiba
vagy tévedés!

lásd
2

Entz Géza: Klimó
György pécsi puspök
kulturális tevékenysége. Kny. Pannonia. Pécs 1940

Gent (602)

k és országos költségen való
fogja itélni.
ök urnak arra a kérdésére
költségvetés templomunk
sajnos, azt felelhetem,
költségvetésünk nincsen,
emplomi székek megújitá-
n falainak külső rendbe
unk egyezséget kötni mint
erejéig: de amint Gróh Ist-
gvitsgálta a templom
látható régi festményeket,
hogy azokat sértetlenül

nem merünk semmit cti-
a Műépitesz úr meg

Klimo (Klima)

Eustachius

arckép festő

szül. 1777 Liptószent-

miklós

† 1849 febr. 21. Prága

Thieme - Becker

XX. 499

Toman 299. l.

28

MDK

KLIMO GYÖRGY püspök

Adatok Pécs XVIII.századi városképéről.

Gosztonyi Gyula:Pécs 1763-ban.

Egyetemi könyvkia ó,Pécs 1944. p.4.

KLIMÓ György pécsi püspök ,festő M.D.K.

Az esztergomi "Porta Speciosa" timpanonja, az elpusztult eredeti XVIII. századi festmény másolata

repr.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Magyarország történetének képeskönyve 896-1949. p. 1962. 38.l.

KLIMÓ György püspök
91 8. 9

Új Művészet

M.D.K.

KLIMÓ György festő

Esztergom. koronázási székesegyház díszkapujának XVIII. századi festménye (Porta Speciosa)

Rees.

49.

Rados Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961. 50.

Klimó György

Színes reprodukció, egész táblán:

47. sz. „Külvárosi udvar," olaj, 83 x 104 cm.

Művelődésügyi minisztérium.

Szántó Tibor: Pictura Hungarica I

A mai magyar táblafestészet, Budapest 1971

M. D. K.

KLIMÓ György

Az esztergomi „Széptemplom"-ieak nevezett egy-
kori Szent Adalbert székesegyház fennma-
radt részleteinek képe

Dercsenyi Dezső - Lolnay László: Esztergom Bp. 1956
42., 72.,

Klímo György

esztergomi kanonok

az esztergomi székesegyház porta speciosá-nak olajfestménye, állítólag fenti művé 1741-ci 1757. közti időből.

l.

Péter I. 26. 27. l.

Képpel

1) anyám atyja -
kor született és mik
2.) anyám anyja
mikor született és h
3) Mikor és hol

Anyám Nagybo
Irtam a nagybörzsö
sitett, hogy Schmidt
nem Nagybörzsönyb
kötöttek ott. Igy se
vóluk.

Ha volna czek
mány, legyen szive
kölcsönadni. Ha
sziveskedjék azt
köszönettel

Budapes

HAZAI ATTILA

A pulóver

Az a fajta január végi reggel volt, amely szinte semmiben sem különbözik a délutántól. Nyitva voltak a közértek, jártak a buszok, működtek a telefonközpontok, de az emberek csak azért tartották életben a várost, hogy másnap ne legyen lelkiismeret-furdalásuk.

A sovány, huszonöt év körüli fiatalember, aki az előző nap elhagyta a pulóverét, mélyen aludt egészen addig, amíg csilingelni kezdett a vekkerórája. Ekkor felkönyökölt a széles ágyon. Azt figyelte, honnan jön a hang. Kipihentnek érezte magát, végighempergőzött a matracon, letenyerelt a parkettára és kikapcsolta a vekkert. Szürkés fény áradt be az ablakon. Lassan visszabújt az ágyba, magára tekerte a takarót, és néhány perc múlva elnyomta az álom.

Délután kettőkor ébredt fel. Az ágya előtt fekvő, kopott szőnyegecske mintáit bámulta. Piros volt és fekete, halvány szarvasokkal, virágkoronákkal, madarakkal. Lábát felhúzta a hasához, két kezét összekulcsolta a térde előtt, és úgy aludt el.

Négy óra körül háton fekve ébredt. Nem mozdította meg a fejét. A mennyezetet figyelte. Pontosan és tisztán látott, friss volt és erős. Hasra fordult és a kezét kidugta a takaró alól. A tarkóját kezdte vakargatni. Haja puha csimbókokba tapadt össze az izzadtságtól, a ház csendes volt. Vakargatta a fejbőrét, súrlódó és kapirgáló hangok töltötték fel a koponyáját. Mintha erdőben sétált volna, cipőjével felforgatva a vékony hóval fedett avart. Néhány perccel később a karját öntudatlanul behúzta a takaró alá és elszundított.

Fél hatkor kelt. Azt álmodta, hogy kiesett a tömés a fogából. Felült az ágyán és magára húzkodta a ruháit. Nyelvével megtapogatta a fogát, a tömés a helyén volt. Kisétált a konyhába és vizet melegített.

Eszébe jutott, hogy az előző nap elhagyta a pulóverét. Kitöltötte a kávét és megkívánta a fridzsider tetején nyújtózkodó krinolint. Majdnem biztos volt, hogy az egyik ismerőse lakásában felejtette a pulóvert. Harapdálta a krinolint, minden falatot leöblített egy korty feketekávéval, mikor elfogyott a hús, és torkán legördült az utolsó csepp kávé, elment kakálni. A vécén ülve az járt a fejében, hogy a szerencse forgandó, és nem tudta, mitől lett egyszeriben jókedve. Úgy döntött, elmegy a pulóverért.

Végigment a szürke járdán, ki a Kodály köröndig, ahol lebaktatott a földalattihoz vezető lépcsőkön. A megállóban egy fa kuckóból csokoládét és testápolókat árusított egy idős nő. Kiállt a peron szélére és benézett a hosszú, fekete lukba.

Öt megállót utazott, a Deák téren szállt le. A többi emberrel együtt lement jobbra a lépcsőkön, végigsétált egy márványkockákkal fedett alagúton, és bejutott egy tágasabb, márvánnyal és fekete gumival borított területre. Balra fordult és rálépett a mozgólépcsőre.

A Ferenciek teréig utazott. Kiszállt, átsétált a márványkockákon és fellépett a mozgólépcsőre. Egy nagy aluljáróba szállította. Ki a metró üvegajtaján, élesen balra vette az irányt és felment a lépcsőkön. A téren jobbra fordult, végigsétált a járdán, egészen az első keresztutcáig. Befordult balra és egyenesen ment rajta egy nagyobbacska útkereszteződésig. Nem gondolt semmire. Átment az úttesten, amikor zöldet mutatott a lámpa, és a hatalmas bérház kapuja felé vette az irányt, melynek aljában két bolt, egy sültkrumplis és egy fagylaltozó működött.

Édeskés olajszag terjengett a levegőben, még a ház vakolatába is beette magát. Elmúlt hat óra, talán fél hét lehetett, magas, szemüveges ismerőse pillanatokon belül áttrappol az előszobán, hogy kitárja előtte az ajtót. Lesz a lakásban még egy elektromérnök is, aki a barátnőjével ücsörög a parkettán.

Visszajött tehát a pulóverért, abban a reményben, hogy válthat újdonsült ismerősével néhány szót. Barátságuk még csak hajnalodott, az előző délután találkoztak először. Vett magának egy gombóc vaníliafagylaltot és csendben álldogált a fagyizó előtt. A közlekedést nézte. Már a tölcsérbe is beleharapott, mikor egy ismeretlen férfi kijött a kapun és felbukott egy sporttáskában. Az illető esés közben a szemüvegéhez kapott, és e hirtelen mozdulattól kipottyant kabátzsebéből egy Mokép-kalauz, mielőtt csúnyán beverte az állát az aszfaltba.

Ő azon nyomban odaugrott segíteni, csakhogy megcsúszott a moziműsoron, mert a hátlapjához egy szelet téliszalámi tapadt. Hanyatt vágódott, cipője hegyével orrba rúgta a férfit, jócskán megrágcsált vaníliafagylaltját pedig fenntartotta a levegőben, mint valami fáklyát, a szerencsétlenségük halmain.

Ez volt az első találkozásuk, ekkor együtt felmentek a férfi lakásába, és megittak néhány korty puncsot. Neki az volt a benyomása, hogy azelőtt is látták már egymást valahol, de nem tudtak megegyezni, hogy a budai hegyekben vagy a tűzijátékon találkoztak-e.

– Ki az? – kérdezte az ismerőse.

– Én – mondta.

Bokájában és térdében még ott bizsergett a sok gyalglás, kapaszkodás, átszállás. Utált útnak indulni, de végül is megérkezett, semmi baj, a krinolin is kellemesen elfészkelte magát a gyomrában.

Nagy piszok volt odabent és jóval büdösebb, mint az előző délután. A nyurga, fekete hajú elektromérnök és a barátnője a parkettán üdögélt.

– Hello – mondta nekik.

– Hello – mondták.

Leült a földre és nekitámaszkodott egy fémszerkezetnek. Kedvesen mosolygott, és arra gondolt, beszélgetni kellene velük, de semmi érdekes nem jutott az eszébe. Elő-

szór látta őket. Élesen nyikorgó, rekedtes hangokat hallott a fürdőszobából. A házigazda visszajött a tágas szobába és leült az ágyra. A szemébe nézett egy darabig, aztán elfordult, és a parkettát bámulta.

Tíz hosszú percen keresztül szótlanul ültek. Ekkor az elektroménök beszélgetést próbált kezdeményezni.

— Képzeljétek, a Balatonon hagytam a fényképezőgépemet ... aztán visszamentem két napra rá ... és megtaláltam. — A srác rágyújtott egy cigarettára, a többiek némán várták a folytatást.

— Egy étteremben volt — mondta.

Senki se szólt egy szót se. Még mindig a fémszerkezetnek támaszkodott, de valahogy kényelmetlen volt ez a póz. Megkísérelt úgy elnyúlni a parkettán, hogy a válla rajta maradjon.

Eltolta magától a fémszerkezetet és hanyatt feküdt a parkettán.

— Kértek kávét? — kérdezte a lány.

— Nem — mondta, és a többiek is nemmel válaszoltak.

Mindenki maradt a helyén. Néhány perc múlva felült és belenézett a lány szemébe. A tiszta, ovális arc sok pontba futott szét, nem volt meg benne az a kihegyezett részecske, amitől egy lány egyszeriben széppé válik. Mindegy, hogy a homloka, az orra, az ajkai vagy az állacskája, csak legyen egy ilyen gombostűfejnyi hely, amiből kisugárzik az egész nő arca és teste, amivel mozgás közben kettéhasítja maga előtt a levegőt.

Nem tudta tovább leplezni, hogy kínozza a csönd. Belehasított a húsába, szorongatta a torkát és megbénította a tagjait. Tovább hallgattak, és egyre nehezebb lett megszólalni. Befeszítette a gyomrát. Valami nagyon érdekeset szeretett volna mondani, de nem volt semmi ötlete. Fekete és hűvös ürességet érzett a fejében. Ez az üresség, mintha sűrített levegővel töltötte volna fel az egész testét, kegyetlenül fájt, behatolt a csontjaiba, szét akarta robbantani a belső szerveit.

— Nem ülhetünk csak így! — mondta a házigazda, azzal felkelt és kiment a szobából. Ők ott maradtak mozdulatlanul, alig néhány lépésnyire egymástól, mint három porba hullott toboz a késő esti erdőben. Hányingere lett a csendbenléttől. A házigazda visszatért egy piros partvissal és takarításba kezdett. Mindnyájan a partvis végét figyelték. A fürdőszobából rövid, torz hangok hallatszottak, nagyon hasonlóak a böfögéshez.

Fekete por és papírfecnik gyűltek egy kupacba. A házigazda benyúlt a szekrény és az ágy alá is, hogy kihúzkodja a szemetet. Percek alatt egy kis sötét sziget alakult ki, de a felsöpört részek se tűntek tisztának a mozdíthatatlan ragacsoktól. Golyóstollak, egy szprékupak, gyufásdobozok, aszpirin, pezsgődugó, laposelem, kiskanál, boríték, kulcsok, celluxkarika, aprópénz és egy tungsram izzó doboza kapaszkodott egymásba a szoba közepén.

A házigazda befejezte a söprést, a partvist nekitámasztotta a szekrénynek és visszaült a helyére. Nem szóltak egymáshoz. Ez a csendbenlét talán még nyomasztóbb volt a seprés előttinél. Január volt, hamar sötétedett — a lakás egyébként is sötét fekvésű —, és a krumplisütőtől állandóan áradt fel az olajszag. Szellőztetés után volt a legrosszabb.

Újabb húsz perc telt el szótlanul, és ők nem voltak olyan viszonyban, hogy csendben maradhassanak. A parkettán üldögélt, és annyira rabja lett a hosszú pillanatnak, oly mértékben nyomasztotta a tehetetlensége, hogy ez a húsz percecske egy szemétbe dobott, végig nem élt emberöltőnek tűnt a szemében. Felállt, kemény lépésekkel keresztbe sétált a szobán és kinyitotta a balkonajtót.

Arcába tolult a hideg, émelyítő levegő. A sötét utca fölé hajolt és a kocsik szürke tetejét nézegette. Nem akart ott lenni. Ekkor az fordult meg a fejében, hogy el is mehetne. Visszalépett a szobába.

— A pulóveremért jöttem — mondta. — Itt kell lennie valahol. — A házigazda ránézett és bólogatott.

Tanácstalanul állt a szoba közepén, alig bírt mozdulni, körbejáratta a tekintetét. Ágy, szekrény, könyvespolc, íróasztal, dívány, fotel, minden a falak mellett. Képtelen volt elindulni. Átsétált a szobán és visszaült a fémszerkezet elé. Ekkor a fürdőszobából visító hangot hallott, aztán csikorgást, mint amikor valaki ráugrik a kilincsre.

Egy disznó kiszaladt az előszobába, nekiugrott a bejárati ajtónak, majd eltűnt a konyhában. Egymás után két nagyobb csörömpölés hallatszott, de senki se állt fel megnézni, hogy mi történt. A házigazda berakott egy kazettát a magnóba. Andalító, klasszikus gitárzene csendült fel. A disznó kisvártatva megjelent a küszöb előtt, és a fejét bedugta a szobába. Nem mozdultak.

A disznó lassan becaplatott a nappaliba. Idegesen csapkodta a fejét és lecövekelt a szemétkupac közepén.

Klimó Balázs rajza

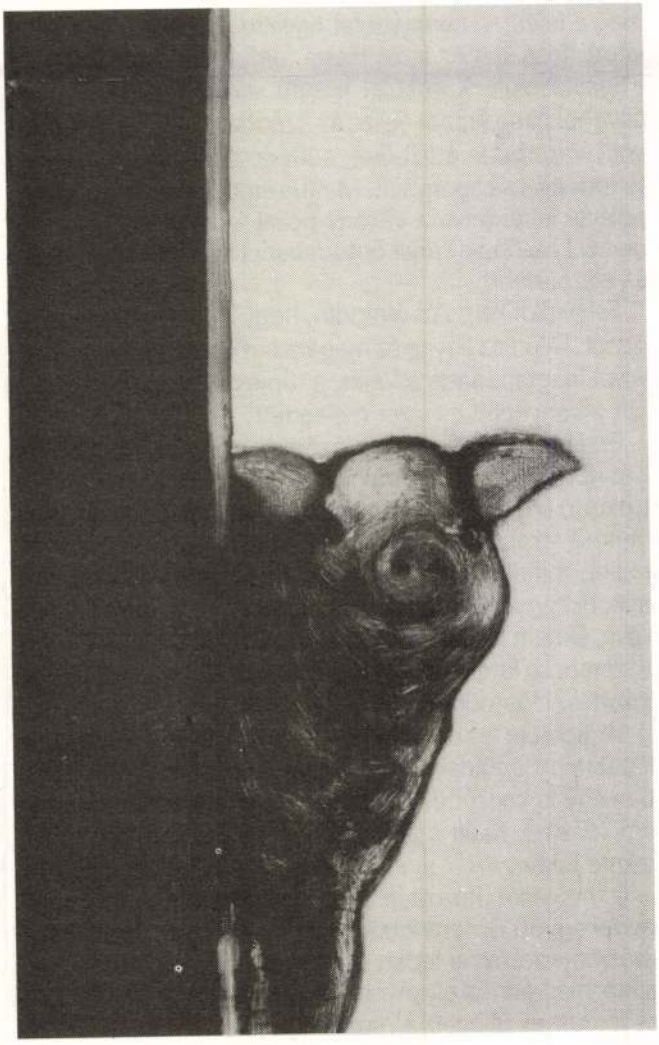

KLIMÓ Balázs

Klimó festő

a Studió 57–68 c. kiállításon művei szerepelnek.

Péter Gyula: Studió 57–68
Népművelés, 1969. febr. 30–31. old.

Festészet,1700-1750. - Önállo táblakép - Epitészeti ábrázolás

Az esztergomi diszkapu /Klimó kanonok festménye/

M Ü V É S Z E T
XIII.évf.1914.
"Divald:Arpádkori székesegyházak"

E s z t e r g o m.

A bazilika nyugati diszkapuja
/Klimo kanonok festménye/

M Ú V É S Z E T
XIII.évf.1914.
41 - 46.
"Divald:Árpádkori székesegyházak"

könyv, melyet tévesen tulajdonítottak Nyírkállói Tamásnak, már a XVIII. században is nagy becsben volt. Kovachich M. György el is kérte a püspöki könyvtárból, lemásolta és kiadta 1799-ben. Ugyancsak valószínűleg Dobai Székely gyűjteményéből került Klimóhoz Hess András Budai krónikájának (1473) Menestarfer János, „a művészetek doktora és a jogtudományok licenciatusa" által készített másolata.[23] De Klimó egyébként sem kímélt sem fáradságot, sem költséget, ha egy-egy különösebb ritkaságról volt szó.[24] Gyűjtőmunkájában nagy segítségére volt könyvtárosa, a pécsi egyházmegye kiváló történetírója, Koller József. Kollert ő küldte tanulmányútra[25] s a nagyműveltségű és rendkívül nagy hozzáértéssel bíró tudós nélkülözhetetlen segítőtársa volt püspökének a könyvgyűjtésben. A vatikáni és több római magánkönyvtárból igen becses okiratokat hozott el, illetőleg másolt le a pécsi könyvtár számára.

A pécsi püspöki könyvtár kincsei közül itt csak a legfontosabbakat soroljuk fel; e néhány jellemző példából is látható, mekkora értékeket őrzött meg számunkra nagynevű püspökeink tudománypártolása. A kéziratok között az említetteken kívül legbecsesebb a XV. századból való Forgách-kódex, mely Bornemisza Pál váradi püspök tulajdona volt,[26] továbbá két hártyára írt Szentírás a XVI. századból. Mindkettő rendkívül fínom írású s gyönyörű miniaturákkal díszes. Az ősnyomtatványok között első helyen áll a híres pécsi Missale (Missale secundum morem alme ecclesie Quinqueecclesiensis), melyet 1499-ben nyomtattak Velencében, Paep János budai könyvárús költségén.[27] Igen érdekes egy 1466-ból való 2 kötetes Szentírás: betűi annyira hasonlítanak a kézíráshoz, hogy kolofonja külön hangsúlyozza nyomtatott voltát.[28] Mint unikum szerepel a pécsi püspöki könyvtárban Temesvári Pelbárt Sermones Pomerii etc. c. munkájának 1489-ből való egyetlen példánya és a nagyhírű ferences atyának több más műve is, csupa rendkívüli értékű hazai ősnyomtatvány.[29] Megtaláljuk továbbá Janus Pannonius Panegyricusának 1518.-i bázeli Frobenius-féle kiadását,[30] és a Corpus Juris első kiadását, mely Telegdi Miklós pécsi és Mosóczi Zakariás nyitrai püspök buzgalmából 1584-ben jelent meg Nagyszombatban.

Sok régi könyv, becses kézirat került a pécsi püspöki könyvtárba a jakabhegyi kolostor gyűjteményéből[31] és a feloszlatott jezsuita rend pécsi könyvtárából, aminek révén valószínűleg ide kerültek Faludi Ferenc könyvei is.[32] Klimó tehát egyrészt megbecsüte a régibb gyűjtemények értékeit, másrészt megszerezve korának főleg történelmi vonatkozású tudományos munkáit, azon igyekezett, hogy könyvtára egyházmegyéjének igazi büszkesége legyen. Ha még a sok francia nyomtatványt és kéziratot[33] is tekintetbe vesszük, melyek megszerzése szintén főleg az ő érdeme, már ebből a rövid, szűkszavú vázlatból is egy nagyszabású, tág érdeklődésű, fáradhatatlan könyvgyűjtő egyéniség körvonalai bontakoznak ki előttünk.

Gróf Esterházy Károly — akinek könyvtárában 1793-ban körülbelül 16,000 kötet volt[34] — úgyszólván egész Európával fenntartotta a kapcsolatot könyvszerzései lebonyolítására.

Asztalos M.: Megkerült az úgynevezett Nyirkállói kódex. (Századok, 1929. LXIII. 104—112. l.).

[23] Fitz J.: A pécsi püspöki könyvtár egy eltűnt kódexe: „Menestarfer Chronica Hungarorum". (Közl. a pécsi Erzsébet Tudományegyetem könyvtárából. 1931/2. 3. sz.).

[24] Horváth M. i. m.

[25] Jelenkor 1832. 72. sz. 570. l.

[26] Balogh K.: Az Erzsébet Tudományegyetem könyvtára. (Magyar Művészet, 1929. 8. sz. 574. l.)

[27] Szentkirályi I.: Missale Quinque-Ecclesiense. (A Pécs-Baranyamegyei Múzeum Egyesület Értesítője, 1911. 90—91. l.) és Szőnyi O.: A pécsi Missale. (U. o. 91—95. l.)

[28] Balogh K. i. m. 574. l.

[29] U. ott.

[30] U. ott.

[31] Szentkirályi I.: A Jakabhegyi remeteház és könyvtára. (Közl. a pécsi Erzsébet Tudományegyetem könyvtárából. 1931/2. 29. sz.)

[32] Kardos T.: Hol van Faludi Ferenc könyvtára? (Könyvtári Szemle I. évf. 1934. 5. sz. 34. l.)

[33] L. erre vonatkozóan Vasskó I.: A pécsi püspöki könyvtár francia nyomtatványai és kéziratai. Pécs, 1934.

[34] Michalek M.: Előszó az egri érsekmegyei könyvtár szakszerű címjegyzékéhez. Eger, 1893. VI. l.

KLIMÓ György

különösen számos régi magyar könyvet magával vigyen könyvtárából.[12] A csillagvizsgálók felállításában a korszellem, a sok külföldi példa vezethette egyházfejedelmeinket. Ezekhez például Esterházy Angliából hozatta a műszereket[13] s Batthyány a bécsi Hellhez küldte tanulni a csillagvizsgálóhoz kinevezett tisztviselőjét.[14]

A három könyvtár közül időrendben az első Klimó püspök alapítása. Nagyjelentőségű esemény volt, mikor 1774-ben megnyitotta addig csak a papok által használt gyűjteményét a nyilvánosság számára,[15] ezzel is jelezve az akkori viszonyokhoz mérten igen modern gondolkodását. Mint Vasskó Ilona megállapítja, ezzel hazánkban az első nyilvános könyvtárat nyitotta meg. Az egyetemi könyvtár ugyanis csak az egyetemnek Budára való áthelyezése után (1777) vált nyilvánossá, míg Nagyszombatban volt, addig csak a tanárok és tanítványok számára volt nyitva, mások csak a prefektus engedélyével látogathatták. Hogy Klimó minden módon igyekezett a könyvkultúrát fejleszteni, azt bizonyítja az általa alapított első pécsi nyomda és papírmalom.[16] Azt viszont, hogy könyvgyűjteményéhez éremtár és természetrajzi ritkaságok tára is járult, megmagyarázza az ebben a korban általános felfogás, mely a könyvtárat ha nem is tekintette múzeumnak, de szerette gazdagítani múzeumi tárgyakkal, a reprezentálás kedvéért.[17]

[12] Varjú Elemér: Adatok az egri érsekmegyei könyvtár ismertetéséhez. (Magyar Könyvszemle, 1902. 27—49. l.)

[13] U. ott.

[14] Varjú Elemér: A gyulafehérvári Batthyány könyvtár. (Magyar Könyvszemle, 1899.)

[15] Az akkori könytárépületen elhelyezett márványtábla szövege: „Has aedes Georgius Klimo episcopus Quinque-Ecclesiarum e fundamentis excitavit, multa omnigenae eruditionis litterariae supellectile complevit, cleri primum ecclesiae suae, tum publicae omnium utilitati dicavit, aperuit an. Do. MDCCLXXIV." Közli Vasskó Ilona: A pécsi püspöki könyvtár francia nyomtatványai és kéziratai. Pécs, 1934. 6. l.

[16] Nyakas Sarolta: Az első pécsi nyomda története. Pécs, 1934.

[17] Fitz József: A könyvtár gyűjtőköre. (Magyar Könyvszemle, 1937. 273—297. l.)

Esterházy előtt elsősorban a líceum fényének emelése lebegett. A felállítandó főiskolához szükséges könyveket tartalmazó, nagyszabású gyűjteményét 1793 december 28-án nyittatta meg. Batthyány 1789-ben kelt latin alapítólevéllel az erdélyi egyházmegyének adományozza gyűjteményeit, nagyhírű könyvtárát a csillagvizsgálóval együtt. A könyvtár és a csillagvizsgáló 1792-ben Gyulafehérvárt a régi trinitárius zárda templomába került. Ebben a háromemeletessé alakított épületben a földszinten nyomda volt, az első emeleten a könyvtáros és csillagász lakása, a másodikon a könyvtár s a harmadikon a csillagvizsgáló. Batthyány és Klimó arról is gondoskodtak, hogy haláluk után gyűjteményük fenntartassék és gyarapíttassék. Batthyány 38,000 forint értékű ingatlant hagyott e célra,[18] míg Klimó 10,000 frt. értékű alapítványt, melynek kamataiból kellett kikerülnie a könyvtáros és egy szolga fizetésének.[19]

Klimó György könyvtárába olvasztotta elődjének, gr. Berényi Zsigmondnak (pécsi püspök 1739—48) a káptalanra hagyományozott körülbelül 3000 kötetes könyvtárával együtt a káptalani könyvtár 1000 kötetét. De abból, hogy az 1774-ben megnyílt könyvtár 15,000 kötetet számlált,[20] világosan kitűnik, mennyire ő volt a főgyűjtő. Paolo Bernardo Giordani római kanonokkal és Pietro Maria Gazzaniga domonkosrendi bécsi tanárral folytatott levelezéséből érdekesen rajzolódik ki a könyvgyűjtő püspök alakja.[21] A legnagyobb gonddal ügyelt arra, hogy könyvtárát minél több nagyértékű munkával gyarapítsa. Sok értékes kéziratot vásárolt Dobai Székely Sámuel (l. alább) gyűjteményéből, többek között a pécsi püspöki könyvtár egyik legnagyobb értékét, az ú. n. Nyírkállói kódexet.[22] Ez az igen régi nyelvemlékünket tartalmazó formulás

[18] Varjú E. i. m.

[19] Csajághy K.: Munkálatai a pesti nevendékpapság magyar iskolájának. Budán, 1837. V. 351. l.

[20] Vasskó i. m. 8. l.

[21] Horváth Margit: Klimó püspök könyvtáralapítása. (Közlemények a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem könyvtárából, 1932. 12. sz.)

[22] Fitz J.: A Nyirkállói kódex genetikus leírása. (Közl. a pécsi Erzsébet Tudományegyetem könyvtárából. 1931/2. 6. és 7. sz.) és

Szarvasi Margit: Magánkönyvtárainkról a XVIII. században
Dr. 1928

KLIMÓ György

Klimó Gottfried

építész

Besztercebányáról, 1839-

ben 17 éves.

† Meghalt Bécsben

1840 szept.

Klimó Gottfried, Besztercebányáról, 17 éves korában, 1839-ben az építészeti szakosztály hallgatója volt. Meghalt 1840 szept.-ben, Bécsben.

lásd

Fleischer Bév. 58. l.

T. 876.

öndökkel megerősitett vár térís a mecsetek vannak látkép-
jobbra:

la Ville (die Stadt.) és befe-

vk. 27.6 :37.1 cm.

49

PESTI HIRLAP
94.03.30.

TÖRVÉNY SZÜLETETT A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIÁRÓL

A legjobb kompromisszum

A „Magyar Tudós Társaságot" 1827-ben iktatta törvénybe az Országgyűlés. A történelem viharai a legkiválóbbak sorait is megtizedelték, és a hatalom fagyos lehelete több ízben is megkísérelte elhomályosítani mindazokat a magas célokat, amelyekért Széchenyi az Akadémiát életre hívta: a nemzeti fejlődést és a gazdasági felemelkedés szolgálatát. 1949-ben kizárták az Akadémiáról azokat, akik politikai és tudományos vonatkozásban a szélsőjobboldali irányzatok mellett kompromittálták magukat. Noha igen nagy számban rehabilitáltak korábban kizárt tagokat, bizonyos nagy érdemeket magukénak mondható személyiségek nem nyerhettek ismét bebocsátást. Ennek a ténynek különös hangsúlyt ad, hogy a kommunizmusban súlyosan kompromittálódott személyek kizárása soha nem jött szóba.

BANOVITS ANNA

— Az akadémiai törvényt a parlament elfogadta. Náray-Szabó Gábor akadémikust, a METESZ elnökét kérdeztük: az új törvénnyel megvalósítható-e a Magyar Tudományos Akadémia megújítása, strukturális és szemléleti átalakulása?

— Véleményem szerint az új törvény a legjobb megoldást kínálja, ami ebben a nagy horderejű kérdésben létrejöhetett. A legjobb kompromisszumot fogalmazta meg, mert egyensúlyt teremt a tudomány exkluzivitása és — a köztestületen keresztül — a demokrácia megvalósulása között. Köztudott, hogy a kutatásban nem létezik demokrácia. Hiába küldte a többség Giordano Brunót máglyára, mégis neki volt igaza. Viszont annak eldöntésére, hogy a társadalom milyen összeget szán kutatásra, és a tudományok közül melyiket részesíti előnyben, mire ad kevesebbet — annak eldöntésére csakis a demokratikus testületek jogosultak.

— A köztestületnek milyen közvetlen kapcsolata van a parlamenttel? Mert az OMFB-nek nem feladatköre, a parlamenti Kulturális Bizottságban sincs közvetlen képviselője, „összekötője" az Akadémiának. Ugyanakkor a költségvetésből gazdálkodik...

— A törvény az Akadémia működését és ellenőrzését az állam és a társadalom között az állami feladatokkal felruházott köztestület kezébe helyezte, hogy ily módon érvényesüljön a társadalmi ellenőrzés az Akadémiának a tudományra kiterjedő hatalma fölött.

— A tudományos életben sokan aggodalmuknak adtak hangot amiatt, hogy a jó kompromisszum ellenére sem fog könnyen rendeződni a kusza helyzet. Szükség lenne a közvetlen kapcsolat a kormánnyal, mint ahogy más országokban is van egy tudományos és kutatási minisztérium.

— A kusza helyzetet az átmenet nehézségei okozták. A kiterjedt intézeti kutatóhálózat megmarad az Akadémia égisze alatt, de önálló vezetéssel, és bizonyos pontokon kapcsolódik a köztestülethez — a törvény szabályozni fogja és rendezi a jelenlegi állapotokat. A tudományos minisztérium lehet, hogy létrejön egyszer. Igen sokan támogatják. Nézze, az Akadémia azelőtt úgy működött, mintha főhatóság lenne, és élt is ezzel a jogával — meg kell mondanom —, jó körülményeket biztosított a kutatók számára és még a káder-ellenőrzés is halványabb volt. Természetesen a kontraszelekció itt is érvényesült, de sokkal csekélyebb mértékben, mint az egyetemeken.

— Gondolom, az előző rendszerben fel sem merült bármilyen ellenőrzés, hiszen a párt irányítása megoldotta ezt a kérdést.

— A testület, az egy más kérdés. Az köztudott, hogy az akadémikusok megválasztásához a pártközpont jóváhagyása volt szükséges. De inkább az 50-es, 60-as évekre volt jellemző a politikához közel álló személyek felvétele, akiknek a tevékenysége inkább a tudománypolitikára tevődött át, pedig valószínűleg tudományos szempontból nem is lettek volna kifogásolhatók.

— Az úgynevezett politikus akadémikusok a legjobban képzett rétegből kerültek ki a párthierarchián belül. Más viszonyok között, más mércével kell mérni. Az akkori viszonyok között, ha valakinek nem voltak is tudományos közleményei, akkor is többet tudott szolgálni a tudomány ügyének, mint egy úgynevezett utcáról felhozott „káder". Egyébként az Akadémia meglehetősen autonóm módon működött.

— Nem szívesen terelem a szót személyes irányba, de hát a professzor úr szűkebb családjában is tapasztalhatta, hogy kiváló tudósokat ugyanakkor eltávolították az Akadémiáról.

— Az idők folyamán a politikai nyomás fokozatosan enyhült, és egyre inkább a minőség érvényesült. Ebben a kérdésben az Akadémia egyedülálló volt a magyar szellemi életben, sőt, nem túlzok, ha azt mondom, az egész magyar társadalomban. Ez nagyfokú pozitívum, amit mindenképpen hangsúlyoznék.

— Ez bizonyosan így volt, de az is tény, hogy az akadémiai intézetek és más ipari kutatóhelyek szolgaian átvették a sztálini elméletet és az egész téves koncepciót: „a vas és acél országa", a kohászat fejlesztése és kutatása, az eocénprogram, Bős—Nagymaros és még sorolhatnám. Akármilyen minőségű volt, mégsem a nemzet javát szolgálta, hanem egy diktatúrát.

— Tapasztalataim szerint a természettudomány területén — amivel én foglalkozom — már a 60-as évek közepén is elképzelhetetlen volt, hogy valaki egy elméletet azért támadott volna, mert nem felel meg Engels tanainak, mint ahogy ez az 50-es évek elején előfordulhatott.

— Úgy érzem, hogy az idő sok mindent elhalványít, és talán már nem tűnnek „azok a 60-as évek" olyan életveszélyesnek, mint amilyenek a valóságban voltak. Nagyon jól emlékszem, hogy például a kibernetika nem létezett a magyar tudományban egy jó darabig — ha csak ezen a síkon támaszkodom az emlékezőképességemre. Pedig, ha jól tudom, már benne jártunk a '60-as években.

— Nem azt mondom, hogy a javulás általánosítható volt. Voltak visszaesések, de a tendencia fokozatosan a javulás irányába hatott. Persze, ez nem a vezetés jóságán múlott, hanem az 1956-os forradalom után olyan engedményekhez jutottunk, amit a hatalom jónak látott nem visszavonni, és ami végül is lehetővé tette, hogy Magyarország, megelőzve a szomszédait, elindult a demokrácia és a piacgazdaság megvalósítása felé.

— Visszatérve a jelenbe: bizonyos, hogy az akadémiai kutatóhálózat jelenlegi működési zavarait nem lehet teljesen az átmenet nehézségeivel magyarázni. Vannak olyan intézetek, amelyek képesek voltak a kor követelményeinek megfelelő kutatásaik irányát átállítani, és az innovációs lánc szolgálatába állítani. És van példa arra is, hogy nem változtatnak, és a régi pazarló struktúrát folytatják. Például a mikroelektronikai háttérkutatások, amelyek — noha a mikroelektronikai ipar megsemmisült, és belátható időn belül nem fog talpra állni — csak a nyugati ipar kutatásaiba tud bekapcsolódni. Miért tartsa el az ilyen intézetet a magyar adófizető?

— Valóban még mindig folynak kohászati és vasipari kutatások is — tudok róla. Azonban a kutatóintézetek a hosszú vajúdás következtében ki vannak zárva a legfontosabb pályázati lehetőségekből — szemben az egyetemekkel —, nem tud egy egészséges versenyhelyzet kialakulni, ami garancia lehetne a struktúra-váltásra. Például jómagam, aki társakkal sikeres pályázó vagyok, konkurens nélkül állok, ami számomra talán jó, de a társadalomnak biztos nem hasznos.

— Meggyőződésem, ha az Akadémia a törvény által megerősödik, és kialakul az új alapszabály, akkor a létező anomáliák meg fognak szűnni, mert a demokratikus köztestület nem fogja biztosítani működésüket, ha erre alkalmatlanok.

Vig 1979/17 494–

Galambos Ferenc: Az első harai nyelvárus könyvtár – MN 1980 febr. 3. 14. márc. 11. 9.

MKSz 1975. 3–4. 30–5–315

KLIMÓ György

KLIMÓ György

Pécs.

Asztalos Miklós: Megkerült az úgynevezett Nyírkállói kódex. (Századok. 1929. LXIII. 104—112. ll.)

Balogh Károly: Az Erzsébet Tudományegyetem könyvtára. (Magyar Művészet 1929. 8. sz. 568—575. ll.)

(Csajághy Károly): Klimó György Pécsi Püspök élete. (Munkálatai a' Pesti Növendék-papság' magyar iskolájának. V. köt. Buda, 1838. 321—343. ll.)

Fitz József: A Nyírkállói kódex genetikus leírása. (Közlemények a pécsi Erzsébet Tudományegyetem könyvtárából. 1931—1932. 6. és 7. szám.)

Fitz József: A pécsi püspöki könyvtár egy eltűnt kódexe: Menestarfer „Chronica Hungarorum"-a. (Közlemények stb. 3. sz.)

22616 *Horváth Margit:* Klimó püspök könyvtáralapítása. (Közlemények stb. 12. sz.)

Horváth Margit: Mit tudunk meg Klimó püspök hagyatéki irataiból könyvtárára vonatkozólag. (Közlemények stb. 37. sz.)

Liber Margit: Klimó mint maecenas. (Közlemények stb. 23. sz.)

Nyakas Sarolta: Az első pécsi nyomda története. Pécs, 1934.

Sarkady István: A pécsi püspöki könyvtár. (Új Magyar Múzeum 1859. 174—178. ll.)

Szentkirályi István: A jakabhegyi remeteház és könyvtára. (Közlemények 29. sz.)

Szentkirályi István: A pécsi püspöki könyvtár első évei. (Dunántúl, 1931.)

Szentkirályi István: Missale Quinque-Ecclesiense. (A Pécs-Baranyamegyei Múzeum Egyesület Értesítője 1911. 90—91. l.)

Szőnyi Ottó: A pécsi Missale. (A Pécs-Baranyamegyei Múzeum Egyesület Értesítője. 1911. 91—95. ll.)

Varju Elemér: Jegyzetek a pécsi egyházmegyei könyvtárból. (Magyar Könyvszemle. 1907. 193—206. ll.)

1604 *Vasskó Ilona:* A pécsi püspöki könyvtár francia nyomtatványai és kéziratai. Pécs, 1934.

Szombathely.

Géfin Gyula: A szombathelyi egyházmegye története. I. Szombathely, 1929.

Géfin Gyula: Molnár János szepesi kanonok és Szily János szombathelyi püspök két levélváltása. (Győri Szemle. Valló kiad. III. évf. 131. l.)

Géfin Gyula: A szombathelyi püspöki könyvtár. (Vasvármegye és Szombathely város kultúregyesülete... II. Évkönyve. II. kötet. 1926—27. Szombathely, 1927. 103—108. ll.)

Fejérpataky László: Középkori kéziratok a szombathelyi papnövelde könyvtárában. (Magyar Könyvszemle. 1894. 13. s kk. ll.)

Nagy Rezsőné Géfin Mária: A szombathelyi Herzan-könyvtár francia könyvei és kéziratai. Győr, 1934.

Pálinkás Géza: A szombathelyi székesegyházi könyvtár régi kéziratainak és ősnyomtatványainak jegyzéke. (Vasmegyei Régészeti Egylet Évkönyve 1891/2.)

Vác.

(Károlyi Emmánuel püspök): A váczi egyházmegye történeti névtára. I. Intézmények története. Vác. 1915.

Veszprém.

Hornig Károly: Padányi Biró Márton veszprémi püspök naplója. Veszprém, 1903.

Lukcsics Pál—Pfeiffer János: A veszprémi püspöki vár a katolikus restauráció korában. Veszprém, 1933. (A veszprémi egyházmegye multjából 1.)

Pehm József: Padányi Biró Márton élete és kora. Zalaegerszeg, 1934. (A veszprémi egyházmegye multjából 2.)

Roka, J.: Das Leben Ignatz Kollers von Nagy-Mánya. Pressburg und Kaschau, 1776.

Roka, J.: Vitae Vesprimiensium praesulum. Posonii, 1779.

Végh Gyula: A sümegi könyvtárszoba az Iparművészeti Múzeumban. (Magyar Könyvszemle. 1923. 22—26. ll.)

A főúri könyvtárakra vonatkozó irodalom.

Trócsányi Zoltán: Főúri könyvtárak. (Könyvtári szemle. 1935. I. évf. 17. sz. 132—133. ll.)

Gróf Apponyi Antal György könyvtára. (Nagy-Appony.)

Collectio Monumentorum quae in memoriam bibliothecae Apponianae custodita sunt. Posonii, 1827.

Gyurikovits, G.: Eröffnung der Graf Anton Apponyi'schen Bibliothek in Pressburg. (Archiv für Geographie, Historie, Staats- und Kriegskunst. Bd. XVIII. Wien, 1827.)

Jambrekovich László: A Nagy-Apponyi Apponyi könyvtár. (Magyar Bibliofil Szemle. 1925. 116—120. ll.)

Jambrekovich László: A gróf Apponyiak nagy-apponyi könyvtáráról. (Magyar Könyvszemle 1925. 56—67. ll.)

Jambrekovich László: Egy magyar könyvvándorlásról. (Könyvbarátok Lapja. 1927. 59—63. ll.)

FSZE 1958-1959

MK 1967 40-43

Regnum 1940-41

1981 - Szemes Mari előadói e

1985 - Bakfark Consort és Be

1986 - Kemény Henrik: Vitéz
bábjáték,

- Vakok és gyengénlátók

1989 - Banner Zoltán előadóm

199o - Banner Zoltán előadóm

1991 - Blaskovich emléktábla
szervezett kulturális

31. Múzeumi pályázatok, vetélke

1974- helytörténeti gyűjtőpá

1976- Rovarok közelről - vet

1977- Nagykáta járás szocial
műveltségi vetélkedő

MKS 2 40-43
Dalovits

- iskolai sorozatok: napközis (

1. Mindennapi hagyomány/ népi
   naptári év és családi élet
2. Múltunk emlékei/ temetők n
   templomok,kastélyok, kúriák
3. Évszázadok művészete/homfog
   gótika, reneszansz, barokk,
   mus kora/ 6.o.

- szabadidős foglalkozások:

1978- játszóház Andrejszki Ka
1979- gyermekjátszó Kamarás
198o- lószőrékszer készítése
1984- Múzeumkerti játékok -
1985- Múzeumkerti játékok -

FITZ Józef: A Nyírkallói-Codex gemetikus leírása 12-28
(Kül. 6-7. 1931-1932)

hója Maghi János, kötve a XVI. s. vett

Liber Margit: Klimó pirfrik mint maecenas.
= 23 1933 1-8.

Glasius Dobner a híres csek tötészetíró Monumenta Historia Boemiae második magyar vonatkozásokban gondag kötetét (1768) Klimonak ajánlotta.
14 lapra elősaba

– csehek nem támogatták mert a csek nemzeti érzés elleminek tartottak munkáját, Mária Teréziatól kurzott kuppolíjat, de megelhetési költségeit ígyekezett mecénasokra átháritani

A pimpit 1765-ben ~~pozsonyban~~ prágában talakozott Dobnerel

Pozsonyban ~~atal~~. 1760 óta az elhunyt primás Csáky Miklót helyettesítette és karatéste előtt 1765-tájan prágán keresztül, mint Karlsbadba gyógy kezelése

Klimó megismerve a forrásziodás cilját, felajánlotta támogatását és így kezultek be olyan források mint Szent Adalbert élete

1768-ban kapta meg a monumenta 1-2 kötét

– nem szerezett a fikcsiún jogot a várossal szemben, fenntartanás szabad kiráf. vám lett, sok vita a várossal.

47

Parlamenti napló

Törvény az Akadémiáról

A hosszas szavazási procedúrára tekintettel az Országgyűlés hétfői plenáris ülése nem a szokásos napirend előtti felszólalásokkal kezdődött, hanem újabb, sürgősséggel benyújtott előterjesztések tárgysorozatba vételéről döntött a ház.

Az Országgyűlés 414 igen szavazattal, egy nem ellenében, négy tartózkodás mellett elfogadta a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló törvényjavaslatot. *Mádl Ferenc* művelődési és közoktatási miniszter a szavazás előtt emlékeztetett: a kormány és a parlament teljesítette feladatát, a magyar oktatásügy új feltételrendszerét hozta létre. A kultuszminiszter rámutatott, hogy az Akadémiáról szóló törvény a bizottsági tárgyalások során sokat változott. A kormány és a bizottságok egyaránt kompromisszumra törekedtek, hogy törvénnyel biztosítsák a Magyar Tudományos Akadémia autonómiáját, működési feltételeit, a kutatóintézetek demokratikus irányítását.

A törvény kimondja, hogy az Akadémia a magyar tudományos élet önkormányzati elven alapuló köztestülete. Az MTA a tudomány képviselete, támogatása és művelése mellett közreműködik az akadémiai kutatóintézetek és a felsőoktatási intézmények tudományos tevékenységének összehangolásában. Jogosult a Magyar Tudományos Akadémia Doktora tudományos fokozat odaítélésére. Az MTA a tudományok művelésére, kutatások végzésére programokat szervez, kutatóintézeteket létesít és tart fenn, az egyetemeken társult kutatóhelyeket működtet. A törvény — ingatlanok tulajdonjogának átadásával — megteremti a Magyar Tudományos Akadémia törzsvagyonát. A törvény az állami kötelezettségvállalás kijelentésével biztos alapot terem az Akadémia számára ahhoz, hogy rendeltetésének megfelelően működhessék és feladatait elláthassa.

Az akadémiai törvény határozathozatalát követően önálló képviselői indítványok sorsáról döntött a ház. A nagyszámú indítvány közül mindössze egyet, *Eke Károlyé* (KDNP) vette napirendjére az Országgyűlés. A képviselő előterjesztésében a hadigondozottak kárpótlására tett javaslatot.

Az Országgyűlés este 7 óra előtt, a dunai vízpótlásról szóló határozati javaslat részletes vitájának lezárásával befejezte hétfői munkanapját. A nap során a tervezett programból egyedül a gázszolgáltatásról szóló törvényjavaslat határozathozatala maradt el, mert az illetékes bizottságnak még állást kell foglalnia módosító indítványok ügyében.

KLIMÓ György

AZ ORSZÁGGYŰLÉS PLENÁRIS ÜLÉSE

Törvény az Akadémiáról

Az Országgyűlés hétfőn 214 igen szavazattal, egy ellenében, négy tartózkodás mellett törvényt alkotott a Magyar Tudományos Akadémiáról.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A plenáris ülés kezdetén a törvényhozás sürgős és kivételes eljárással napirendjére vette a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai idei költségvetésének módosításáról, valamint a természetvédelmi területek tulajdonjogának rendezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Mádl Ferenc kultuszminiszter záróbeszéde után a képviselők elfogadták a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló törvényjavaslatot. Az új törvény értelmében az Akadémia a magyar tudományos élet önkormányzati elven alapuló köztestülete. A tudomány képviselete, támogatása és művelése mellett közreműködik az akadémiai kutatóintézetek és a felsőoktatási intézmények tevékenységének összehangolásában. Az ingatlanok tulajdonjogának átadásával a törvény megteremti az MTA törzsvagyonát, és az állami kötelezettségvállalás teremt arra, hogy az Akadémia rendeltetésének megfelelően elláthassa feladatát.

A szavazás után a számos képviselői önálló indítvány közül egyedül *Eke Károly* keresztényidemokrata képviselő előterjesztését vette napirendre a Ház, aki a hadigondozottak kárpótlására tesz javaslatot.

A Magyar Vöröskereszt adó- és illetékmentességéről szóló törvényjavaslat általános vitájában az előterjesztő Eke Károly elmondta, hogy az egy éve elfogadott vöröskeresztes-törvény szavazása során nem sikerült elérni, hogy az ország legnagyobb humanitárius szervezete alaptevékenységében adó- és illetékmentességet élvezzen. Ennek korrigálására született a jelenlegi előterjesztés.

Az Országgyűlés hétfő este a Duna egyoldalú elterelése miatti vízpótlási lehetőségekről szóló országgyűlési határozati javaslat részletes vitájának lezárásával fejezte be

PESTI HIRLAP
94.03.29.

Horváth Margit: Mit tudunk meg Klimó püspök hagyatéki iratainból könyvtárára vonatkozólag.
(Külemények a pécsi Erzsébet-Tudományegyetem Könyvtárából) 37.) 1937. 1-17. p.

– halála után mindenki begyűjtött levelését. A Kaptalani Levéltár 150. fasciculusa No 16. jelzett irata Garampinak a bécsi nunciusnak titkára Leonardo Ciani állítottas össze a püspök már ki nem egyenlített könyvvásárlásainak listáját.

① Drezdai könyvbeszerzés 1776. november 14.
– a könyvtár duplumaiból vásárolt
– főleg theologia

13. p. 15 db Alexandriai Cirill munkáinak 1638. kiadása 66 Ferint
Sulpitius Severus munkái

② római vásárlások 1777 márc. 1.
– Missale Mosarabicum két folió kötete
– Biagio ~~Terzi~~ Terzi: Siria Sacra. Roma 1695.

14. p. 12 db 124 fl. 15 xr értékben az összes 2-8. p.

14. n. Bécs. 3 db A szám lákat végül Nunkovics Gyány nagyprépost fizeti ki

Több szám tulálható Engeltől a nyomtatást

~~7-8~~ De Robek János könyvkötőtől 1769-70 ben lett vásárolt
10, 11. polgár – rendszeresen dolgozott a könyvtárnak

9-10. Waidinger ~~János~~ Márton könyvkötő

MAGYAR HIRLAP
94.03.30.

48

Mádl Ferenc az akadémiai törvényről

Belátás és racionalitás érvényesült

Az akadémiai törvény elfogadása alkalmából dr. Mádl Ferenc miniszert mint a tudománypolitikai bizottság elnökét kérdeztük.

— *Ön két oktatási törvény, valamint a nemzeti alaptanterv elfogadása után világra segítette az akadémiai törvényt is. Valamennyit nagy vita után. Kétségtelen, sikeres kultúr- és tudománypolitikusnak érezheti magát.*

— Ezt nem személyes sikernek érzem. A fontos, hogy megszületett a törvény. Az ön által említett törvények a humán szféra nagy területeit fogják át. És most a rendszerváltozás óta keletkezett értékek stabilizálását sikerült elérnünk. Az akadémiai törvény megszületésével megszűnt egy ellentmondás. A felsőoktatási törvény és az akadémiai törvény koherens. A felsőoktatási törvény ugyanis felruházta az egyetemeket azzal a méltósággal és joggal, hogy tudományos minősítéseket adjon. Ugyanakkor még megvolt a régi minősítési rendszer. Most az akadémiai törvény ezt az ellentmondást feloldja. Éppen ezért az akadémiai törvény megalkotása elodázhatatlan volt.

— *Mi újságírók a sajtópáholyban ülve már többször keresztet vetettünk az akadémiai törvényre, a viták élességének, az ellenvélemények szélsőségességének hallatán. És lám, mindössze egyetlen ellenszavazattal fogadták el. Mivel magyarázza, miniszter úr?*

— Ez az arány valóban szinte páratlan. Ezt az egységet két dologgal magyarázom. Először is a törvény beterjesztése után, az indítványokra is építve, átdolgoztuk a törvényjavaslatot. Sok tekintetben változott is a kritikák hatására. Ugyanakkor sokan rájöttek, hogy ez voltaképpen egy korszerű törvény. Hiszen ez valóban a tudomány egészének a törvénye. Eddig ugyanis csupán deklarálva volt, hogy az Akadémia az egész tudományosságé, holott csupán érdemeik alapján megválasztott 200 akadémikusé volt. Most viszont egyértelműen kijelenthető, hogy az Akadémia több mint tízezer tudósé. Ugyancsak nagy jelentőségű, hogy az Akadémia visszakapta törzsvagyonát. Más oldalról viszont érvényesült az a belátás is, hogy az akadémiai intézetek vagyonával nem a közgyűlés rendelkezik. Megteremtődött az akadémiai kutatóintézetek tanácsa. Egyensúlyi helyzet alakult ki, mert az intézetek nem közvetlenül a közgyűlésnek lesznek alárendelve. Tehát a belátás és az ésszerűség érvényesült. Változott, világossá, áttekinthetőbbé vált a törvényszöveg. Sajátos szimbiózis teremtődött meg. S ennek köszönhető ez a meglepő arányú parlamenti egyetértés.

• N. Sándor László

MAI NAP
94.03.29.

Megszületett a tudományos élet törvénye

Új akadémiai rend

Az Országgyűlés elfogadta az akadémiai törvényt. E szerint a Magyar Tudományos Akadémia önkormányzati elven alapuló és jogi személyként működő köztestület.

Tagjai csak akadémikusok lehetnek, esetleg olyan szaktekintélyek, akiknek tudományos fokozatuk van. Az MTA közreműködhet az oktatásban, a felsőoktatási intézményekkel kötött szerződés alapján.

Hasonlóan részt vehet az egyetemi doktori képzésben is. A jövőben rendszeresen adományozhatja a Magyar Tudományos Akadémia doktora címet. Az MTA korábban államosított vagyonát visszakapja, sőt további ingatlanokat is juttatnak számára. Érdekesség: az MTA a bölcs öregek szervezete, ezért kétszázra korlátozták a 70 évesnél fiatalabb tagjainak számát.

Eötvös-ünnep

Eötvös Loránd halálának 75. évfordulóján emlékülést tartottak tegnap. Nagy Károly akadémikus, az MTA fizikai osztályának vezetője elmondta, Eötvös korának egyik legkiemelkedőbb gondolkodója volt, s önálló eredményeivel felhívta a magyarságra a világ figyelmét.

Szentágothai János

P-7286

JEGYZETEK A PÉCSI EGYHÁZMEGYEI KÖNYVTÁRBÓL.

VARJÚ ELEMÉRTŐL.

(Két hasonmással.)

A pécsi egyházmegyei (püspöki) könyvtár gazdagabb vidéki könyvgyűjteményeink közé tartozik, megérdemelné a részletes ismertetést; mégis alig találunk róla valamit az irodalomban. Az Új Magyar Múzeum 1859-ik évfolyamának I. kötetében *Sarkady* István adott róla néhány lapnyi tudósitást; 1880-ban igen röviden a Magyar Könyvszemle s ezek alapján 1885-ben a *György* Aladár szerkesztésében megjelent könyvtárstatisztika ismertette. Ezeknek a töredékes adatoknak a kiegészítésére közlöm pár évvel ezelőtt a helyszinén tett jegyzeteim egy részét, úgy lehet, ezek kedvet ébresztenek a könyvtár érdekes történetének összeállítására s anyaga alapos átbúvárolására olyas valakiben, a kinek módjában áll hosszú időt tölteni a gyűjteményben. Ha pedig erre ezután sem akad vállalkozó, akkor szolgáljanak úti jegyzeteim a régebbi két ismertetéssel együtt az érdeklődőknek kalauz gyanánt.

A pécsi egyházmegyei könyvtár alapját, a mint az ismeretes, *Klimó* György püspök (1751—1777) vetette meg. A tudós főpap egész életén át a szenvedélyes könyvgyűjtők sorába tartozott. Fiatalon kezdte a gyűjtést, s már mikor esztergomi kanonokká lett, becses könyvtára volt, úgy hogy 1741-ben szükségesnek látta, hogy az esztergomi kanonokok példájára[1] címeres könyvjelzőt készíttessen. Mikor Pécsre került, tekintélyes könyvtárt vitt magá-

[1] Az esztergomi kanonokok közt a XVIII. század eleje óta alig van olyan, a kinek czímeres könyvjelzője ne lett volna. E könyvjelzőket eredeti rendeltetésükön kívül másként is fel szokták volt használni és pedig úgy, hogy lenyomataikkal az évente megjelenő egyházmegyei nagy falinaptárt díszitették, a mit azért is megtehettek, mert valamennyi az elismert szokásnak megfelelően egységes alakú s modorú volt.

KLIMÓ György

tohaanyja és testvérei nevében felajánlotta a család gazdag könyvgyűjteményét. A könyvtár — számos magángyűjteménnyel, ajándékkal, külföldi cserepéldánnyal, kötelespéldánnyal és vásárolt kötettel gyarapodva — csak 1844-ben kezdte meg nyilvános működését, de az alapítólevél intenciójával szemben használata csak az akadémiai tagokra és olyan elismert tudósokra korlátozódott, akik erre elnöki engedélyt kaptak.[145]

Három nagy reformkori fővárosi közkönyvtárunk korlátozott nyilvánossága és egyéb nehézségei ellenére is ki tudta elégíteni a pest-budai tudósvilág és értelmiség tudományos és művelődési igényeit, a főváros szélesebb közönsége és különösen a vidéki városok és települések lakosai számára azonban nem állt nyitva az érdeklődési körüknek megfelelő nyilvános közkönyvtár. Vidéken is számos magángyűjtő nyitotta meg ugyan könyvtárát a szűkebb vagy szélesebb nyilvánosság számára már a XVIII. század utolsó negyedétől, de állományuk összetételénél fogva ezek a könyvtárak is elsősorban a tudományos érdeklődésű olvasókat és szakembereket elégíthették ki. Klimó György, a jobbágyszármazású pécsi püspök pl. előbb az egyházmegyei papság használatára engedte át, majd 1774-ben teljesen nyilvánossá tette a káptalani könyvtárral egyesített magángyűjteményét és ezzel az ország első nyilvános könyvtárát alapította meg. A könyvtár kéziratos katalógusának bevezetésében így vall a műveltséget közkincsnek tekintő és az ebben a korban kivételesen korszerű gondolkodású főpap: „Nyájas olvasó, ez a könyvtár... nyitva áll minden tudományt kedvelő embernek, nem a molyok és férgek, amint gyakran történni szokott, hanem a tudásra szomjasak számára gyűlt össze és nyílt meg... használd ezt a könyvtárat... a haza tisztességére és oltalmára, magad és mások hasznára."[146] S a könyvtárat, amely Klimó szándéka szerint egy Pécsett alapítandó egyetem könyvtárának alapját képezte volna és főként tudományos, egyháztörténeti és teológiai jellegű állománnyal rendelkezett, megnyitása után, majd a reformkorban is túlnyomórészt a „tudományt kedvelő" emberek és az egyházmegye papjai, továbbá nagyon kis részben műveltebb polgárok és nemesek használták. Ugyanezen (sőt még szűkebb) rétegek voltak a reformkori használói a többi nagy püspöki, illetve érseki (az 1784-ben Patachich Ádám érsek által alapított kalocsai, az 1793-ban Eszterházy Károly alapította egri, vagy az 1798-ban Batthyány Ignáctól létrehozott gyulafehérvári) könyvtárnak, továbbá a jelentékeny katolikus szerzetesi (pl. Pannonhalma, Zirc, Gyöngyös), vagy protestáns kollégiumi könyvtáraknak (Debrecen, Sárospatak, Pápa, Nagyenyed stb.) is, amelyeket tulajdonosaik és fenntartóik elvben sem nyilvánítottak teljesen nyilvánosnak, ahogy ezt Klimó tette. Batthyány Ignác nemes szándéka, amely szerint 1798-ban az erdélyi katolikus egyházra hagyott nagyszabású tudományos gyűjteményét a későbbiekben nyilvános közkönyvtárnak szánta, sem valósult meg maradéktalanul.[147]

A szaktudósok és a tudományos érdeklődésű gyakorlati szakemberek egy része is hozzájuthatott a tudományterületéhez tartozó külföldi és hazai szakmunkákhoz a különböző felsőbb tanintézetek és a szakegyesületek könyvtáraiban már a reformkorban is. A műszaki, technikai szakemberek könyvellátását biztosította az 1735-ben alapított selmeci bányászati akadémia könyvtára, majd 1848-tól a József ipartanoda könyvtára is;[148] illetve az oktatási intézmények könyvtárai mellett az olyan gyűjtemények, mint a Termé-

[145] *F. Csanak Dóra:* Az Akadémiai Könyvtár története a szabadságharcig. = MKszle 1959. 47—73.; *Berlász Jenő:* Az Akadémiai Könyvtár történetének vázlata. MKszle 1956. 202—216

[146] Idézi *Hernády Ferenc:* A pécsi Klimó-könyvtár múltjából. MKszle 1959. 87.

[147] *Szarvasi Margit:* Magánkönyvtáraink a XVIII. században. Bp., 1939. 21—50.; A gyulafehérvári Batthyány-könyvtárra s az erdélyi könyvtárakra vonatkozólag általában l. *Jakó Zsigmond:* Könyv és könyvtár művelődésünkben. Korunk 1972. 9—29. (Jakó tanulmányának kibővített és jegyzetekkel kiegészített változata Könyv és könyvtár az erdélyi magyar művelődésben címmel megjelent az Írás, könyv, értelmiség c. tanulmánygyűjteményben (Bukarest, 1976.), amely számos, eddig ismeretlen adatot tartalmaz a különböző erdélyi könyvtárak és az olvasási kultúra felvilágosodás és reformkori helyzetére vonatkozóan is.)

[148] *Hiller István:* Hazánk első szakkönyvtárának kialakulása. Az erdészeti és faipari egyetem könyvtárának története. Sopron, 1975.; *Zsámboki László:* A selmeci műemlékkönyvtár. Miskolc, 1976;

Fülöp Géza: A magyar olvasókörök a felvilágosodás idején és a reformkorban. Bp. Akadémiai, 1978

1344–1349 között (az ajánlás dátuma a különböző kéziratokban), és talán azonos a velencei Biblioteca Nazionale Marciana I.49,2282 jelzetű rotulusával. A tekercs-alakot a bemutatott kézirat is utánozza a haránt formával. – A művet a 15. sz. folyamán Martinus Polonus (†1278) krónikája és más források alapján kétszer is megtoldották, öt kéziratban (Országos Széchényi Könyvtár Cod. Germ. 53, Cod. Lat. 544; Berlin, Staatsbibliothek Preußischer Kulturbesitz, Ms. germ. fol. 947; Roma, Biblioteca Apostolica Vaticana, Ottob. 479; Wolfenbüttel, Herzog August Bibliothek, Cod. Guelf. 1.6.5 Aug. 2°) magyar krónika kiegészítést is találunk. E krónikaredakció talán Drági Tamásra vezethető vissza, aki Mátyás király alatt a *cancellarius personalis praesentiae regiae* tisztet viselte. A vatikáni kézirat ugyanis az ő birtokában volt. – A bemutatott lapok a magyar krónikarészt tartalmazzák király-medaillonokkal.

Irod.: *Vizkelety* A.: Beschreibendes Verzeichnis der altdeutschen Handschriften in ungarischen Bibliotheken. I. Bp. 1969, 127–129. – *Mályusz* E.: A Thuróczy-krónika és forrásai. Bp. 1967, 76–77. – N. H. *Ott:* Typen der Weltchronik-Ikonographie, in: Jahrbuch der Oswald von Wolkenstein-Gesellschaft, 1 (1980/81), 29–55., egy facsimilével a bemutatott kódexből. – *Vizkelety* A.: Johannes de Utino világkrónikájának szöveghagyományozása. MK 1985 (sajtó alatt).

Országos Széchényi Könyvtár, Cod. Germ. 53.

V. A.

145. Magyi János formuláskönyve (ún. Nyírkállói-kódex)

Papír, 536 lap, 210 × 150 mm. – Gótikus kurzíva a 15. század második feléből. Az utolsó füzet kivételével Magyi János kézírása. – Fatáblás barna, vaknyomásos bőrkötés a 15. századból. – Kinyitva a 418–419. lapoknál.

A kódex Magyi János közjegyző által gyűjtött és leírt okiratmásolatokat tartalmaz, az utolsó füzet kivételével. Magyit 1476-ban Budán császári, 1490-ben pápai közjegyzővé nevezték ki. Valószínű még ő maga beköttette kéziratát, mely 1518-ban a budai káptalan vagy a selmecbányai tanács birtokába került. 1606-ban Mladossewitz Horváth Miklósé, a 18. században Dobai Székely Sámuelé volt a kötet. Klimó püspök 1769-ben vásárolta meg. – A kötetbe írt okiratok: Mátyás király kancelláriájából származók (a kötet elején), a budai káptalan 1476–1480 közti oklevelei (109–227. és 302–359.), egy arengator (oklevélkezdetek gyűjteménye, 256–279.), János esztergomi érsek formuláskönyve 1468–1478 közti oklevelekből (281–294. és 299.) és városi-szentszéki közjegyzői oklevelek

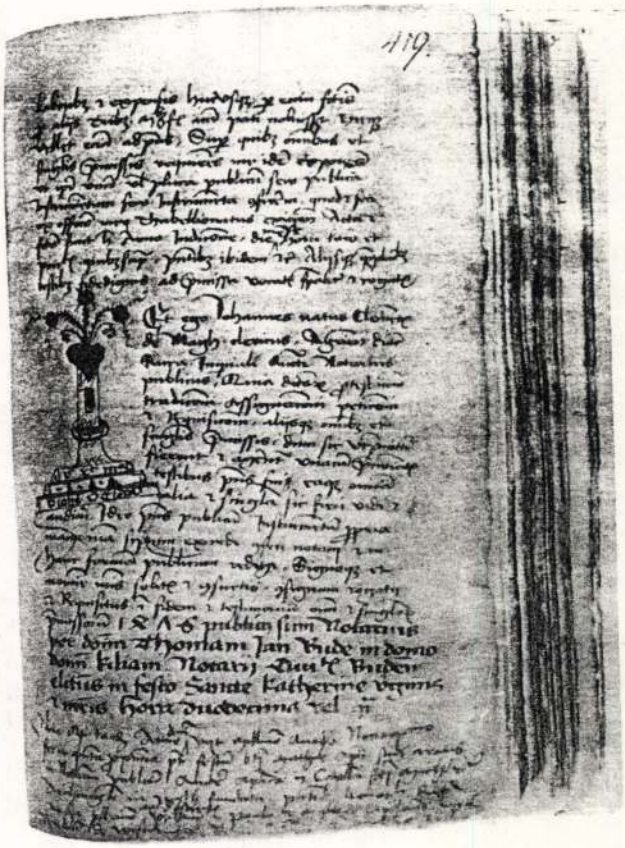

az 1477–1493 közti időszakból. A kötet utolsó füzetébe más kezek által írt versek (pl. Hunyadi Jánosról), feljegyzések találhatók, egyebek közt Nyírkállói Tamás írásával, akit Dobai Székely a kötet összeállítójának vélt. Innen a Nyírkállói-kódex elnevezés. Főleg e részben találhatók egykorú magyar nyelvű bejegyzések, melyek itt-ott megegyeznek a Németújvári kódex bejegyzéseivel. – A kinyitott helyen Magyi János közjegyzői kézjegye. A kehely talpában alul lévő felirat: *ioh*[anne]*s Cler*[icus]. Ugyanitt jegyezte fel Magyi pirossal, hogy 1476-ban *notarius* lett. Az alsó margóra írta 1490. évi kinevezését. – A kötetet kezdő iniciálé zöld-piros-sárga színezésű. Néhol piros betűs feliratok. A 417. lapon zöldbetűs *O BVDA* felirat.

Irod.: *Klemm* A.: A pécsi Nyírkállói-kódex magyar glosszái. Pannónia, 1937, 264–275. – *Fitz* J.: A Nyírkállói-kódex genetikus leírása. Pécs 1931–1932. (A Pécsi Erzsébet-tudományegyetem Könyvtárának kiadványai 6–7.) – *Bónis* Gy.: Magyi János formuláskönyve és a gyakorlati jogtanitás, in: Jubileumi tanulmányok. I. Pécs 1967. 225–260.

Pécs, Püspöki Könyvtár, DD. III. 18.

Sz. N. L.

KLIMÓ György

Klimó István

XXIV. aukció
A Gyűjtő 1915, 172. l.

56. KLIMÓ ISTVÁN: Falu részlet 50

XXV. aukció
u. o. 1915. 210. l

KLIMÓ ISTVÁN:

88. —: Bosnyák népfelkelő, 60 × 48 100
Harctéren készült.

89. —: Három komitácsi, 50 × 56. 100
Harctéren készült.

90. —: Őszi verőfény a ligetben, 67 × 53 100

XXVI. aukció
San folyó 50×67 200.–
Bosnyák népfelkelő 80.–
Holdfény a Városli-getben 30.–
Veszprémi részlet 30.–

PUSZTASZER

Rom

Kéné VV 1861, 568 l.

Boros László: Adatok Klimó György pécsi püspök kulturális tevékenységéhez. = Vigilia, 44, 1979, 7. 494-495.

– fiatal tehetségek felkarolása

P. Suri 131-9393

AIRMAIL
PRINTED PAPERS
SEALED UNDER PERMIT OXFORD No. 31

If undelivered please return to
Carfax Publishing Company,
P.O. Box 25, Abingdon, Oxfordshire
Great Britain, OX14 3UE

ROYAL MAIL
POSTAGE PAID
OXFORD 137
GREAT BRITAIN

KLIMÓ György

NAP 22/02 Copies 1 47870 C28 S900016

carfax publishing company

MUVESZETTORTENETI KUTATO CSO.
KON.
(MAGYAR TUDOMANYOS AKADEMIA)
URI-UTCA 62
H-1014 BUDAPEST
HUNGARY

TÁRLATOK

KENDE BÉLA:

SZENT ISTVÁN KIÁLLITÁS A MÜCSARNOKBAN

Kegyeleti kiállítások rendezése hálátlan feladat és ritkán oldható meg tökéletesen. A Műcsarnok is csak futó szemléltetéssel, hiányosan mutathatta be e sokszázados évfordulón: miként jelent meg az országépítő nagy király alakja az elmult századok és a jelen művészeinek képzeletében, mégis sok olyan kép és szobor hiányzik, amiknek egybegyüjtése teljesebbé tehette volna a kiállítást.

Jóformán csak a mai festő- és szobrásznemzedéktől láthatunk itt Szentistvánt ábrázoló alkotásokat.

Az országépítő és hittérítő nagy király emléke a századok folyamán kissé egyoldaluan, vallásos alapon alakult ki és ezért elbeszélő-epikus jelenség lett belőle. A Szent Istvánról festett és formált régi és mai műalkotások általában túlságosan egyhangúak, álmos szelidségűek s ez az érzésvilág nagyon kevés hajtóerőt ad maradandó hatású emlékörökítésre. A kiállított képek és szobrok sem tudták kitölteni Szent István és kora óriási művészi tárgykörét úgy, hogy másirányú vallásos, sőt oda nem illő köznapi, de termeket díszítő képekkel és szobrokkal kellett megtölteni a Műcsarnok hatalmas falait és téreit.

A mai művésznemzedék egyik része Istvánról és koráról régi festői hagyományokból szerkesztett képeket, mint Haraghy egy freskótervet bizánci formában, anélkül azonban, hogy új tartalommal töltötte volna meg. Sárkány Lóránd tompafényű színelemeket érvényesít művészi elgondolású történelmi kompozíciójában. Figyelemre méltó artisztikusan megoldott, hasonló tárgyú képekkel szerepelnek: Gergely Imre, Teleky Vámossy Árpád, Farádi Veres Iza és Vinkler László.

A konzervatívok pompázó történelmi látványosságával hat e nemben kiváló Krusnyák, Merész, Mihalovics. Unghváry István képe a hit győzelméért való imáról nemes elképzelés. Visky és Juszkó a történelmi festés hagyományait impresszionista meglátással frissíti.

A mai művésznemzedék másik része István király alakjában már nemcsak az egyház szentjét hanem a történelmi hőst is megörökíti. Aba Novák felfogása még elbeszélő a freskó tervein, a filmszalagszerűen szerkesztett részletjeleneteken egymásrahalmozott számtalan alakot ábrázol, kiknek remek minden vonása. Ez a régi ikonképek és a legmaibb ízlés csodálatosan művészi keverése. Aba Novák egyébként a filmszalagos képszerkesztésével új kifejezés irányok felé mutat. Festőrokona néki a primitívizáló Chiovanni, akinek jó képszerkesztő képességeit nem szolgálja kellő kézügyesség és színérzék. Szőnyi István képe ugyancsak elbeszélő és freskóhangulatú; tömegelhelyezése, mondhatni, áramvonalas. Díszlettelenül, egyszerű áhitatával szentkép anélkül, hogy követné a hagyományokat. Szép képével Döbrentey is az elbeszélők közé tartozik.

A drámai elemet Istokovics hevenyészett temperái hangsúlyozzák István korképeiben. Mind a négy képe egyesíti néhány élenjáró festőnk jótulajdonságait. Épp ilyen drámai és történelmi hangulatuak Molnár C. Pál sajátos képei a régiesség és maiság frappáns egybevetésével.

Szent Istvánról készült szobroknak csak egy kis töredéke látható e tárlaton. Cser Károly Szent-István-feje mongol metszésű szemeivel már új Szent

Klimó István — ~~Almássy István~~: Búcsúsok
A Műcsarnok Szent István kiállításáról

Művészet. 1938.

István tipus. A Szent István-szobrok egyébként őt hittérítőként ábrázolják, még pedig újabban divatbajött (francia hatás) magasra lendített karral. Ezeknél a hónaljszobroknál a fenségest néha csak egy fok választja el a nevetségestől. Farkas Béla egy ilyen drámai lendületű szoborral a helyes hatáson belül marad.

Ismert képességeiket mutatják Bory Jenő, Cserhalmy Jenő, Hiesz Géza és Sipos János eucharisztikus szoborműveiken. Mint kisplasztikusok elismerésméltóan szerepelnek Berán Lajos, Gondos József és Lőrinc István.

A Szent István kiállítás díszítésére szolgáló képek és szobrok nagyon vegyes jellegűek téma, művészi irány és műérték tekintetében.

A vallásos képek festői közül Spányik Cornél, Kövér, Knopp Imre, Kacziány Aladár, Michalovics és Merész a megszokottságot jelentik, de Benkhardt Ágost Pietája háromszögbe összevont alakjaival, modern bizánci hátterével és kevés vonallal már izgalmas lelki tartalmat sugároz. Épp ilyen lelket ihlető Feszty Masa magyaros pusztai Madonnája füstöszománcú, quattrocentos színeivel. Czene Béla és Cz. Hikády Erzsébet, művészikrek. Jólesően varázsolják vászonra régi olaszos alapra vetített mai művészálmaikat. Baránszky és Kássa mindig megcsodált vízfestményei most is bizonyítgatják a vízfestés nagyvonalú lehetőségeit.

A tájképfestészetben Kárpáthy túlszép, nagy vásznai közül kicsillog egy kis budai rakparthangulat, Sárdy Brutus folytonfejlődő tájképei ugyanezt az irányt nemesítik. Almássy rejtett tűzű újszerű képe új vendég a Műcsarnokban. Horváth Béla átható tájábrázolásai és Iványi-Grünwald Béla balatoni képei mindig üde foltok. Bosznay vonásai fáradtak. Fényes Adolf lazuros alkotása kitűnő. (†) Nádler, Kézdy-Kovács, Glatz, Vidovszky, Darvasy, Vigh Bertalan, Csányi Lajos, Edvy Illés Aladár, Cs. Farkas Lőrinc, Hadzsy Olga, Kiss Farkas Imre, M. Nagy Endre és a fiatalabb nemzedék közül Ferenc Irma, Füstös Zoltán, Heller Andor, Gy. Simon József, gr. Teleky Ralph szerepelnek elismerésreméltó munkákkal az ünnepi tárlaton.

Az alakos képek között meglepetés Szenes Fülöp régi, de el nem avult, finom fejeivel. Bernáth Aurél Kernstockos lovakat rajzol, Pap Domokos egy képét magyaros hangulatokkal fűszerezi.

A csendéletfestmények között a Műcsarnokban ritkán látott Vaszary-féle látomásos vad virág csendélet ellentéteként Szánthó Mária regényes pompázatossággal tünik ki. Benczur Ida, Szabó Dezső, Komáromi-Katzné, Beteg László csupa régen ismert csendélet hangulathozók.

Az apróképek festészetében egyedül Lohwag Ernesztin mutatja részlet finomságait.

Feltűnően sok a freskótervezet (ez a nagyvonalúságra törekvő irány egyébként a függőképfestészetben is megmutatkozik). Ezek egy része békatávlatból fest, mint Molnár C. Pál érdekes barokkossággal, Diósy pedig a rövid távlatot ügyesen átszerkeszti. Gondos kereséssel oldja meg a síkba festett mennyezetcsoportok elhelyezését Halápy és Hende. Régi nyomokon halad Dex Ferenc s freskó tervezéssel újabban Márton Ferenc is örömmel foglalkozik. Freskónak készült Rakssányi és Éber Sándor nagyvonalú látványos kompoziciója.

A kiállítás egyéb szobrai között föltünt Lux Elek könnyedvonalú magyar Madonnája, Matey Aurél nemes áhitatú férfiarcmása, Domján Ilona és M. Teleky Mária tartalmas szobra. Ohmann barokkos Madonnája örökéletű, oltártervezetének féldomborművei pedig erőteljesebbekké váltak. Antal Károly keresztjét, Homokay egy síkba fektetett Eucharisz-

C. Andrássy Ilona: Dybuk
A „Műterem" kiállításáról

Klimó István

Figyelemre méltó törekvések jellemzik azt a fiatal grafikus nemzedéket, amelynek tagjai a Nemzeti Szalon téli kiállitásán szerepelnek és alkotásaikon "az artisztikus szempontok dominálnak", -közli a Müvészet c. rovat kritikája, majd felsorolja a résztvevőket: Barta István, Bánk Ernő, Csermely János, Diener Dénes Rezső, Ferenczy Valér, Klimó István, Metzner Ernő, Grünwald Klára, Miklósi- Mutschenbacher Ödön, Nagy István, Podvinecz Erzsébet, Scheiber Hugó, Somogyi Miklós, Teplánszky Sándor, Záhonyi Géza, Uitz Béla.

A HÉT, Bp. 1915. dec. 12.
XXVI. évf. 50. sz. 722. lap.

KLIMÓ ISTVÁN, festő

Jaksa István szombathelyi festőt,nevének ismertté válá
sa után beválasztották a Független Művészek Társaságába
Akkori elnöke Tornay Gyula volt,alelnökei pedig Klimó
István és Kiss Farkas Imre festőművészek voltak.545.old

PALKÓ ISTVÁN:mVasi művészportrék, Jaksa Istvan
542 .old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 4.szam, Szombathely

Klimó

Szerepel az alább. tárlatok

Tasnádi Attila: Fiatalok kiállítása
1970

Kortárs 1970 VII. sz. 1172 old.

Klimó István

A plebejus lázadó szellem Kispestről számos művészt és írót indított útnak. Híressé vált a Kispest-Pestszentlőrinci képzőművészek Nagy Balogh János ~~tö~~ egyesülete... Az 1929-ben alakult szerény művésztelep és egyesület tagjai közé tartozott Emő d. Aurél festő, Kaszab Károly szobrász, Klimó István festő, Mészáros László szobrász, Pankotai Farkas Béla szobrász és Komjáthy Gyula a rézkarc... mestere.

dr. Berti Béla: Faluból város.

Budapest VIII. évf. 1. sz. 1969. jan., 12. l.

MDK

Klimó István, festő

Kapálók.	Pasztell.
Napsugárban.	"
Nyugalom.	"
Fogyó hold.	"

Festészeti díjat nyert. /1929/ .

Nemz.Szal.1.-A Független Művészek Társ. -III.kiáll.
1930.okt. Kat.

MDK

Klimó István festőmüv.

A Mü. 1927. I.évf. 2.sz. 6. l.

Klimó István festőm. MDK

Tükör előtt

Bucsusok

Művészet, 1941. 39.sz. 48.l.

MDK

Klimó István, festö

Napsütéses tanya. Pasztell.

Műcsarnok. IV.Képzőmüv.kiáll. "A Magyar Művészetért"
1943 máj.16-30. Kat. 23.1.

MDK

Klimo István, festö

Tanya. Pasztell.

Nemzeti Szalon. -Téli tárlat. 1932. dec. Kat.

Klimo István festő

M 84

Emlékkiállítása nyílik dec. 15-én a XIX. ker. népfrontklubjában.

—: Hír

10. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. dec. 14.

MDK

Klimó István festő

KMTárs őszi tárl. 1933.nov. Mucs. 35 l.

NDK

Klimó István

Domboldal, of.

Szérüskert, paszt.

Arv.Közl. 1929. jun. 4.rk.sz.

24 l.

mDK

Klimo István
festő

kiállítása lesz dec. közepén

Mozaik

Nepszava 89 évf 285 sz 1961 dec 2.

mDK

Klimo István
festő

emlékkiállítását dec. 15. én nyitjál
meg a Hazafias Népfront és Vényeti Galéria
rendezésében.

Mozaik
Népszava, 1961. – 89 évf 295 sz. dec 14.

K.D.K.

KLIMÓ István festő

Nagy Balogh János barátja és tanítványa

Hagyatéki kiállítása a XIX. Ker. Harabias Néstront helyiségében

Vagló

Magyar Nemzet 1961. december 2. 4. l.

MDK

Klimó István, festöm.

Anya gyermekével. Pasztell. Jelz.

Árv. Kjzl. 1937.4.rk.sz. 27.1.

NDK

Klimó István, festöm.

Anya gyermekével. Pasztell. Jelz.

Árv. Csatm.1937.okt.03.sz./Árv.Közl.tb.sz./ 27.1.

MDK

Klimó István

Női arckép c. képe festészeti jutalomdijat nyert

Képzőmüvészet 1929. 24. sz. 224.l.

Klimó István, festőm. MDK

108. Spanyol nő. Paszt.

Az 1939-es Szalon katalógusa.
Nemz. Szal. 1939. jun.10.-25.-ig.

MDK

Klimó István

Képzőművészet 1927. 5. sz. 32.l.

MDK

Klimó István

Független Művészek Társ. kiáll. Képzőművészet, 1930. 31.sz. 146 l.

MDK

Klimó István

Pasztell és olaj tájképeivel szerepel a kiállitáson.

Cikk: A Nagy-Balogh János Egyesület Kiállitása.

Képzőmüvészet,1931. 97.l.

Klimó István

MDK

Vándorcirkusz, pasztell

Műcsarnok 1939
Derü a művészetben kiáll.

KLIMÓ ISTVÁN

A Független Művészek Társasága jan. 22.-én tartott tisztujitó közgyülésén választmányi taggá választották.

Képzőművészet. 1929.17.sz. 56.oldal

Klimó István MDK

Kártyavetés, olf.

Mücsarnok 1919-2o. téli tárlat

MDK

Klimó István festőm.

A Karsztban.	Szines rajz.
Őrz ágyutüzben.	Vizf.
Felhegek a Karsztban.	rasztell.

Nemz. Szal.- A MAPE VI.kiáll. Kat.1919.febr. 14.1.

MDK

Klimó István, graf.

müvei emlitesre méltoak.

/essi/: ?

Mücs.téli tárlata.?
Müvész Kurir. 1938. 1-2.sz. 9.1.

MDK

Klimó István

Őszi hangulatok, paszt.

A közokt. miniszter vásárlásai. Szépművészet, 1941, 159. l.

Klimó István

festő

M.D.K

On 1929-ben alakult Nagy Balogh István Egyesület tagja. A Magyar Nemzeti Galériában 1961-ben volt kiállítása.

Szíj Béla: Nagy Balogh János emlékére
Művészet, 1962. november – 43 lap

Klimó István

MDK

Favágók, pasztell

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Klimó István MDK

Vándorcirkusz, pasztell

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

Klimó István

MDK

Körhinta, pasztell

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

Klimó István

MDK

Vándorcirkusz, pasztell

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Klimó István MDK

Bucsu, pasztell

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

Klimó István MDK

Népünnepély, pasztell

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Klimó István MDK

Vándorcirkusz, pasztell

Mücsarnok 1938 őszi tárlat

Klimó István.

A kisperti művészek karácsonyi kiállításán olajfestménye szerepelt.

Ujság, 1928. dec. 23.

Klimó István.

A kispesti művészek karácsonyi kiállításán olajfestményei szerepettek.

Nemzeti Ujság, 1928. dec. 20.

Klimó István.

a kispesti művészek karácsonyi kiállításán olajfestményei szerepeltek.

Magyarország, 1928. dec. 20.

Klimo István MDK

Izgalmas este a faluban, pasztell

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Ingalmas oele a Tajuban, pasztell

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Klimó

festőművész

Téli tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Egyéni izlést és hangulatot szólaltat meg tájképe.

Magyarság
1934.I.14.

Klimkó István

A TESz - Társadalmi Egyesületek Követsége - Tavani Táslatán szerepel.
Az ipartestület díját kapta.

Függ. 934. v. 2.

Klimó István

szerepelt a Nemzeti Szalon téli kiállitán.

P.H. 1932. XI. 25.

Klimó István

Szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

M. 1932. XII. 28.

Klimó István

Független Művészek Társaságának kiállításán jutalomdíjat kapott "Női arckép" c. műve.

PH. 929. x. 19.

Klimó István

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban plenaires arcmása szerepelt.

MH. 929. X. 13.

Klimó István

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban elegáns portréi szerepeltek.

NU. 929. X. 13.

Klimó István

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban impresszionista tájképeivel szerepelt.

NU-929.X.13.

Klimó István

Szerepel a Magyar Vasúti és Hajózási Klub karácsonyi kiállításán

Magyarország 1926 XII. 21.

Klimó István

Meseképekkel nezepel a Nemzeti Szalon nagy tavaszi tárlatán

Magyarság 1927 VI. 16.

Klimó István

Aratási jelenettel nerepel a Nemzeti Szalon tavasni tárlatán

Mj Nemzedék 1927 VI. 16.

Klimó István

"Női arckép" c. műve a Nagy-Balogh János Társ. kiáll.-án.

Ujság, 935. III. 30.

Klimó István

Alkotása a Balatoni Társ. képkiállitásán.

P.H.934.X.2.

Klimó István

MDK

Favágók,pasztel

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Klimó István MDK

Balaton parton, olf.

Balatoni Társaság V. kiállitása
Nemzeti Szalon 1933. május

MDK

Klimo István
festő

"Attört napsugár" c.képe a Nemzeti Szalon tárlatán.

Tárlatvezetésekkel...(Somogyi Vilmos cikke)

Esti Kurir 1943 jun.9. 7 l.

Klimó István MDK

Rutén falu, olf.

Mücsarnok 1924. febr-márc.

Klimó István, festő

MDk

Tagja volt a Nagy-Balogh János Egyesületnek.

Artner Tivadar: Nagy-Balogh János idézése 8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. aug. 28.

Klimo-István
festő

M.D.Y.

Kispesten a Szarafias Népfront
szikhárában rendezett kiállítást

—: Sirek

Művészet, 1962. julius – 38 lap

MDK

Klimó István

Izgalmas este a faluban. Paszt.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 26.l.
Mücs.

MDK

Klimó István, festö

116.	Balaton nádassal.	Pasztell
117.	Napnyugta a Balatonon.	"
118.	Balaton Kenese.	"

Nemzeti Szalon, -A Balatoni Társ, IX. IV.Kiáll.
Bp.1930 szept. Kat.

M.D.K.

Klimó István /1883-

259. Világitó torony Pastel. 25x32 papir.

Elveszett. /Somogymegyei Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
17. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Klimó István

Tanya, paszt.

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 22. l.

MDK

Klimó István

Dr. Philozop, paszt.

Napsugarak, "

Homokbánya, of.

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 15. 1.

MDK

Klimó István

Balatonszepezdi utca, paszt.

Reggel a Balatonon, of.

Balatonszárszó

[redacted]

Balatoni Társ. 3. N.Szal. 393. kiáll. 1928.ápr.

17. 1.

MDK

Klimó István

A San folyó ősszel, of.

Bosnyák népfölkelő. of.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 14. l.

MDK

Klimó István festőművész

(Riport.)
Kispesten, a Zrínyi utca 103. számú ház egy szobakonyhás lakásában él és dolgozik. Nagy Balogh János legjobb barátja volt. Munkásokat, szegényembereket festett. Szobájában ötszáznál több képe van.

(balla): Hatvan éve festek...

Ország-Világ, Bp. 1960. 47. sz. 15. l.

MDK

Klimó István festőművész

(Lapátoló munkás c. műve, valamint egy, a festőről készült fénykép repr.)

(Valla): Hatvan éve festek...

Ország-Világ, Bp. 1960. 47. sz. 15. l.

MDK

Klimó István festőművész

Művei: csendéletek, tájképek, portrék, munkásokat, elesett szegényembereket ábrázoló festmények. Reggeltől délutánig a pezsgőgyár dekorációs osztályán dolgozik. Budapesten néhány kiállítása volt. Hatvan éve festő. Mestere Ferency Károly volt. Hetvenhét éves. Volt egy-két kiállítása.

(balla): Hatvan éve festek...
Ország-Világ, Bp. 1960. 47. sz. 15. l.

MDK

Klimó István, festő.

Csorba Klárika, of.

Halászok a kisdunán.

Hangulat. of.

Nemz. Szalon - A Független Műv. Társ. - IV. kiáll.

1931 XI. - Kat.

MDK

Klimó István

Balatonakarattyai partok, of.

Balatoni Társ. 6.kiáll. Uj Szal. 1934. okt.

8 l.

MDK

Klimo István

Késő délután, paszt.

Napos erdei ut, "

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932.máj.

9 l.

MDK

Klimó István

Anya gyermekével, paszt.

Árverési Közl. 1938, 3.rk.sz. 25 l.

MDK

Klimó István, festő

Kihar, p.

Müteren. – VII. Balatoni Kiáll. Katalog.
1935 nov.-dec.

Klimó István, festő. MDK

Vitorlás a vízen, p.

Műterem. – VII. Balatoni kiáll. Katalog 1935 nov.-dec.

Klimó István.

Műtrei szerepelnek a Balatoni Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Magyarság, 1928. ápr. 1.

Klimó.

A Független Művészek Társasága szé-
kesfehérvári vándorkiállításán műveit
bemutatja.

Magyarság, 1928. Jún. 26.

Klimó István.

Parallelsei szerepeltek a Független Művészek Társaságának olasz-magyar barátsági kiállításán, Szegeden.

Magyarság, 1928. Nov. 14.

Klimó István.

Képei szerepeltek a Független Művészek Társaságának III.-ik olasz-magyar barátsági kiállításán, Szegeden.

Pesti Hírlap. 1928. Nov. 15.

Klimó István

Szerepel a Corvin-áruház új Képző-
művészeti kiállításán.

Új Magyarság 1942. XII. 3.

Klimó István MDK

Müteremsarok

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Klimó Károly

Szerepelt a Studio 64 kiállításon.

Zalai Hírlap 1964. dec. 20.

MDK

Klimó István

Eső után, of.

M. táj- és életképkiáll. 19-20. sz.

MOcs. 1927. jan.

Klimó István MDK

Tanya, pasztell

Mücsarnok 1941-42 téli kiállitás

Klimó István

MDK

Sielő

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Klimó

egy figyelemszemáltó képpel jegyeztetni meg novát.

(gy. t.): Független Művészek kiáll.-a. (N. Sz.)
8 ó. pr. 931. XI. 15.

Klimó István

artisztikus fájhangulata figyelemreméltó.

(Knáll. Nemz. Sz.)

(- -ó): Független Művészek Társasága.

P. H. 931. XI. 15.

Klimó István

dolgait a legjobbat körött kell megenlitem.

A Függetl. Mind.-k. Társ.-nak kiáll.-a. (IV)

N. U. 931. XI. 15

Klimó István
festőművész

Kispesti Képzőművészek Kiállitása - Kispesti városháza nagytermében - képével szerepel.-
Kiemelkedik kispesti és balatoni pasztelljeivel és a Tükör előtt c.olajfestményével.

Uj Nemzedék
1931.III.15.

MDK

Klimo István

Napsütéses tanya, pasztell

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Klimó István

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

Pfl. 1931. II. 21.

Klimó István

Tavaszi pasztell-képei, a Független Művészek Társ.kiáll.-án.

P.H.930.V.9.

Klimó István

festőművész

Kispest-szentlőrinci képzőművészek kiállitása - a Kispesti városháza nagytermében - képével szerepel a kiállitás festői között kiemelkedő munkáival.

Pesti Hirlap
1931.III.12.

Klimo István MDK

Az anyós, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállítás

M.D.K.

Klimó István, cipész

1766-ban szerepel a városi adóösszeírásokban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1959. Akadémiai Kiadó, 350. old.

KLIMO István egri ács. 1766-ban szerepel az egri városi adóösszeirásban, mint odavaló iparos.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Klimó István

Független Művészek Társasága (Erzsébet krt 41) karácsonyi kiállításán tájképeivel szerepelt.

PH. 930. XII. 13

Klimó István.

A Nemzeti Szalonban, a Független Művészek első kiállításán kollekciójával szerepel, melyben pastelljeit, tusrajzait látjuk.

Nemzeti Ujság, 1927. sept. 8.

1 Klimó István.

A Nemzeti Szalonban, a Független Művészek Társaságának kiállításán pasztelljei, zines tusrajzai rezepelnek.

P.e Budapesti Hirlap, 1927. szept. 11.

Klimó István.

A Független Művészek Társaságának kiállításán képe szerepel.

Ujság, 1927. szept. 8.

MDK

Klimm Frigyes

Roth V.: Szász müvészet Erdélyben. A Mügyüjtő. 1930. 3. sz. 80.l.

Klimm Frigyes

festő, Brassó

l.

A Műgyűjtő

1930. 80. l.

EDK

Klimó, festö

képe biztositja a tárlat nivóját.

Dr. Márffy Oszkár:
Tárlat. A Balatoni Társaság Tárlata.
"Képzőművészet" 1930. 10. sz. 132.l.

MDK

Klimo

Fagágók c. műve a Képzőm.Tars.téli tarlatán.

Ferdinándy Mihály: Téli tarlat a Műcsarnokban.

Magyar Nemzet, 1939.jan.29. 24.l.

Klimó

Kiállitott a Studió 58-68 c. kiállitásan 1968-ban

Péter Imre: Kiállitásról kiállitásra

Népmüvelés 1969/2 31 old.

MDK

Klimó István

Anya gyermekével, paszt.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz. 23 l.

MDK

Illimó István, festő.

Halánat, o.

Műterem. - VII. Balatoni kiáll. katalog. 1935 nov.-dec.

MDK

Klimó István

Várépitők, of.

Megy. Művészetért kiáll. r.Mücs. 1940. febr.

15. l.

MDK

Klimó István, Debrecen 1883-

~~Ergi~~ Egri asszonyok

Malom a Cifrahóstya végén

Az Egri Kaszinó kiáll.kat. Eger, 1924. aug.
12. l.

MDK

Klimo István, festö

Hunyadi-utca télen.	Pasztell.
Balatoni hangulat.	"
Erdei-ut.	Olajf.
Kukaricarágó.	Pasztell.
Uszályok a Dunán.	"
Vida Jenö park.	Olajf.
A bál vége.	Szénrajz.
Tükör elött.	Olajf.

Kispesti Városháza. Nagy Balogh János eml.kiáll. és Repr.Egyes. Tárlat. 1931.márc.7-14. Kat.

Klimó István festő

A Kispest - Pestmentlőrinci Képző-
művészek Nagy Balogh János
Egyesülete (1929-ben alakult) tagja

Kamos Rudolf: Faluból város

Budapest 1969 I.

MDK

Klimó István

Világító torony, past.

Egyéb közvagyonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

M. D. K

KLIMO István festő

Gábor Mórics és Burghardt Rezső Rózlé-
ze szerint Nagy Balogh vele, Matkovics-
csal Mindszingerrel és Burghardt
Józseffel tel-telfárt Gulácsy mű-
termére, vagy a tigetben találkoz-
tak és vitatkoztak

Németh Lajos: Nagy Balogh János
Bn. 1960. 144. l.

M. D. K

KLIMÓ István festő

Nagy Balogh János barátja

Németh Lajos: Nagy Balogh János Bp. 1960. 6.l.

MDK

Klimó István, festö

Vándorcirkusz. Pasztel.
Körkinta. "

MKTárs.Téli tárl. 1930.febr.-márc. Gyüjt.kiáll.
Bp.Műcsarnok. Kat. 24.l.

MDK

Klimó István, festöm.

Zsugázó csibészek.	Pasztel.
Mutatványos bódé	"
Sergö.	"
Vándorcirkusz.	"
Kötéltáncos.	"
Vasárnap délután.	"
Peros naplemente.	"
Napos ut.	"

Nagy Balogh János Egy. és a Tesz XXXX által rend. 19[illegible] évi Karácsonyi Képzőmüv. Kiáll. Kat.
Kispest. Városháza.

MDK

KLIMO ISTVÁN

Nagy Balogh János Egy. kiáll. Képzőművészet, 1932. 51.sz. 136.l.

Klimó István MDK

Delelő, olf.

Műcsarnok 1934 Téli kiállítás

MDK

Klimo István

Spanyol nő c. műve a Nemzeti Szalon 1939-es kiáll.-án.

(esszi): Kiállitásokról.

Magyar Nemzeti Művészet,1939.4.sz.95,96.l.

MDK

Klimó István,

Meghívó gyűjteményes csop.kiállitására.

Műcsarnok. - ? szept.4.
Beszédes,JuszkóB.,Klimó I.,Makoldy J.,PapMN.E.,Wágner G. gyűjt.csop.kiáll.

Klimo István MDK

Háborus levél, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

MDK

Klimó István

Művével résztvett a kiállitason.

KmTars. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 27.lap

MDK

Klimó István

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileuma alkalmából kiállítást rend. a Műcsarnokban.Művei a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság,1941.márc.2. 13.l.

MDK

Klimó István

Artner T.: Nagy-Balogh János idézése. Népszabadság 1962. aug. 28. 8.l.

MDK

Klimó István

Tárlatok.
Képzőművészet 1931. márc. 68.l.

MMDK

Klimó István, festőm.

296. Anya gyermekével. Jelzett. Pasztell.

Arvonási közlöny. 1937. okt.nr.sz. 27.l.

Klimó István MDK

Rutén falu, olf.

Mücsarnok 1924 február-március

Klimo István

MDK

Kártyavetés, olf.

Műcsarnok 1919-20 téli tárlat

MDK

Klimó István, festőm. /Almássy István erre a névre lett javitva/?

"Bucsusok". Repr. 87.l.

Kende Béla: Szent István kiállitás a Műcsarnokban. Tárlatok. - Müvészet. 1938. 87.l.

M.D.K.

Klimó István

"Arckép" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap a "Független Müvészeti Társaság II. kiállitásáról" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1929. okt. 27-nov. 2. XIX. évf. 44. sz. 28. lap.

MDK

Klimó István

Három kiállitás. Pest 1941. ápr. 8.

Klimo István MDK

Az anyós, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Klimó István MDK

Békehirek, olf.

Edények, I-II. olf.

Mücsarnok 1919 Hadviselt müvészek kiáll.

Klimo István

MDK

Fácánok, olf.

Műcsarnok 1919. Kadviselt művészek kiáll.

MDK

Klimó István

Művészet 1918. 4.l.

Klimó István MDK

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

MDK

Klimó István, festöm.

a csönies, polgári élet genre-képei között megtaláljuk művét.

Y kiállitás, IV.terem.
Müvészet.1918. 4.l.

MDK

Klimó István

Dékány A.: Kiállitás a N. Szalonban. Magyarság 1929. okt. 13.

MDK

Klimó István

Kiállitás az Ars Hungarica-ban. Pesti Hirlap 1941. ápr. 24.

MDK

Klimó István

Deleló.

Képzőm.Társ.1934.évi téli kiáll.tárgym.
Jan.4 - Febr.11.

Klimo István

MDK

Kártyavetés, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Klimó István

MDK

Nagyparton

Tanulmányfej

Bolgár-tanya

Varró asszony

Műcsarnok 1921 Gyüjteményes Csoportkiállitás

Klimó István MDK

Verőszala

Őszirózsák

Kártyavetés

Tavasz a városligetben

Műcsarnok 1921 Gyűjteményes Csoportkiállítás

Klimó István MDK

Vörös háztetők

Karcagi szélmalmok

Domboldal

Cigányputri

Mücsarnok 1921 Gyüjteményes Csoportkiállitás

Klimó István MDK

Szürke hangulat

Csonka malom

Havas fenyők

Esti napsütés

Műcsarnok 1921 Gyűjteményes csoportkiállítás

Klimó István MDK

Tanulmányfej

Rózsák

Kiskőporos Egerben

Verőszala

Műcsarnok 1921 Gyűjteményes csoportkiállítás

Klimó István MDK

Cirkusz épitése

Meleg napsütés

Temető bucsu

Kapás utca

Mücsarnok 1921 Gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István MDK

Batyuzás

Öreg verklis

Andrássy ut vége

Suépass ony völgye

Mücsarnok 1921 Gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István

MDK

Bucsu Felnémeten, olf.

Egri vár részlet, vázlat

Virágzó almafák

Anyós

Mücsarnok 1921 ~~tavaszi kiállitás~~ Gyűjtemények Csoport kiállítás

Klimó István MDK

Csutkamorzsolás, olf.

Bucsu Feldebrőn, olf.

Tetemvár, olf.

Domonkos temploma

Mücsarnok 1921 ~~tavaszi kiállítás~~ Gyűjtemény és Csoport kiállítás

Klimó István MDK

Nyomtatás

Cséplés

Anya és gyermeke

Mücsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István MDK

Piac

Öreg pipás

Csürhe

Rex

Műcsarnok 1921 gyűjteményes csoportkiállítás

Klimó István MDK

Kondás és bojtárja

Pihenő akt

Verőszala

Az első oktatás

Miscsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István

MDK

Tópart

Esti hangulat

Virágzó fák

Felnémet

Mücsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimő István MDK

Utszéli kereszt

Tavasz

Mariska

Szárazdajka

Mücsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István

MDE

Virágok az ablakban

Egri menyecske

Halak

Miska gyerek

Nicsarnok 1921 gyűjteményes csoportkiállítás

Klimó István MDK

Gyomlálók

Krumplikapálás

Himző leány

Kirakó vásár

Mücsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István

MDK

Cigány leány

Szőlők alatt

Kártyázó cigányőnők

Homokbánya

Mücsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István MDK

Gyümülcsök

Hegyi pásztor

Liget

Bucsusok

Vihar után

Mücsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István MDK

Egri meleg viz

Őszi szinek

Almák

Ligetben

Műcsarnok 1921 gyűjteményes csoportkiállítás

Klimó István

MDK

Merengő

Köcsögvásár

Amulett

Csonka malom

Mücsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István MDK

Napraforgók

Faluvége

Rőzsvivő leányok

Szegény ember aratása

Mücsarnok 1921 gyüjteményes csoportkiállitás

Klimó István

MDK

Köcsögvásár

Borpince előtt

Virágok

Kirakóvásár

Műcsarnok 1921 Gyűjteményes Csoportkiállítás

Klimó István MDK

Délelőtti napsütésben

Őszi szinek

Napsütés

Kati a teknőben

Műcsarnok 1921 Gyűjteményes Csoportkiállítás

Klimó István MDK

Csöndes viz

Nyires

Egri borpincék

Falusi utca

Mücsarnok 1921 Gyüjteményes Csoportkiállitás

Klimó István MDK

Muskátli

Szalóki földek

Keresztek

Egri leány

Mücsarnok 1921 Gyüjteményes Csoportkiállitás

Klimó István

MDK

Csendélet

Gyárváros

Cigányleány

Hostya részlet

Műcsarnok 1921 Gyűjteményes Csoportkiállítás

Klimó István MDK

A vén diák

Gyümölcsös

Napraforgók

Rákospatak hidja

Konyha asztal

Mücsarnok 1921 Gyüjteményes Csoportkiállitás

Klimó István

MDK

Az első karácsonyfa

Egri várrészlet

"ktok

Esti napsütés

Műcsarnok 1921 Gyűjteményes Csoportkiállítás

Klimó István MDK

Eső után, olf.

Mücsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Klimó István festőm.

693. Szérűskert. J.l.j. Pasztell.

Árveréti Közlöny.1923.ápr. 3.rk.sz. 31.l.

Klimó István

festőművész

Kispesti Nagy Balogh János Társaság kiállitása - Kispesten a városháza nagytermében - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1929.V.18.

MDK

Klimó István

Dr. F. L.: Két kiállítás. Református Élet 1943. jun. 5. 8.l.

Az erdélyi ötvösművesség

Irta: *Csányi Károly*

Hazai ötvösségünk története, művészettörténetünknek még meg nem írt fejezete. Ez addig nem is lehetséges, amíg az egyes fontosabb központok részletesen feldolgozva nincsenek. *Mihalik* József kezdte meg a sort »Kassa város ötvösségének története« című munkájában. Erdélyben *Gyárfás* Tihamér és *Roth* Viktor végzett e téren nagyértékű, úttörő munkát. De még így is csak a kezdet kezdetén vagyunk.

Azért az ilyen rövid összefoglalás, amit az alábbiakban Erdély ötvösművészetéről nyujtok, csak bevezetésnek tekinthető. Tény, hogy az iparművészetnek ez az ága a multban, külföldön is becsületet szerzett jelesebb művelőinek.

1.

Az ötvösség története Erdélyben visszanyúlik az őskorba. Később a rómaiak alatt fejlett ezüst- és aranybányászatot űztek és a termékek egy részét bizonyára ott is dolgozták fel. *Erdély a középkorban és az újkorban is állandóan szolgáltatott ezüstöt és aranyat*, ami lehetővé tette az ötvösség felvirágzását. A honfoglalás után jó idő telik el, míg a városok kialakulása nyomán az ipar és elsősorban az ötvösség kifejlődik. A szászokkal is a XII—XIII. században nem egy iparos költözött hazánkba. Királyaink kiváltságokkal ruházták fel az itt letelepedett lakosságot és e réven fellendül az ipar és a kereskedelem. A fejlődés nyomán templomok, várak, kastélyok épülnek, melyeknek szükségleteit az ezüstművesség terén is a hazai ötvösök látják el.

Különösen *Kolozsvár*, *Brassó*, *Nagyszeben* voltak már a középkorban is az ötvösség főhelyei. Régi írásokból tudjuk, hogy az 1376-iki hivatalos céhrevizió idejében az ötvösök még nem tömörültek külön céhekbe, de számuk nemsokára már annyira felszaporodott, hogy az iparművészetnek ez a nemes ága a *XV. században eléri virágzásának tetőfokát.*

A XVI. század elején még tart az a lendület, amely a XV. században oly pompás ötvösműveket hozott létre. De a század folyamán a folytonos harc és háború, belső villongások, a törökök ismételt betörései miatt az ipar és kereskedelem aláhanyatlott. Ujra fellendülés következik akkor, amidőn Erdély önálló fejedelemség lesz és békésebb évek következnek. A XVII. században az ötvösség újra fénykorát éli. *Ez volt az erdélyi ezüstművesség másodvirágzása.* Nevezetes helyek voltak Gyulafehérvár, Nagyenyed és Marosvásárhely, de Kolozsvár, Brassó és Nagyszeben továbbra is jelentékeny helyet foglal el. *Az ötvösművek nagymérvű gyüjtése jön divatba.* A városok előkelő, fejedelmi személyeknek és az udvar tagjainak ötvösművekkel kedveskednek, vagy a külföldre, a szultánhoz és a császárhoz induló követek is ilyeneket visznek ajándékba. *Ekkor fejlődik ki az »erdélyi zománc«*-néven ismert díszítő technika.

Hogy mennyi ötvösremek készült, azt nemcsak a fennmaradt szépszámú emlék igazolja, hanem a fejedelmek és főurak hagyatéki leltárai is. Igy János Zsigmond, Bocskay, Bethlen és I. Rákóczy György leltárai és végrendeletei az ötvösművek nagy sokaságát sorolják fel, bizonyitván, hogy ez volt abban az időben a legvirágzóbb iparág.

Erdély önállóságának megszűntével nincs már fejedelmi udvar, nincs meg az előbbi fényűzés és így az ötvösség elvesztette legjobb megrendelőjét. A törökveszély is elmúlt és oda sem kellett ajándékokat vinni. Igy az ötvösök száma évről évre csökkent. 1872-ben a régi céheket eltörölték és a régi virágzásnak csak az emléke maradt meg.

Hazánk központi fekvésénél fogva úgy nyugatról, mint keletről áramló hatások ütköző pontja. Szent István alatt olasz és német, az Árpádok idejében bizanci befolyást, később (így a szászok beözönlése révén) német hatást konstatálhatunk; majd a török befolyás is érvényesül. A magyaros jelleg a díszítmény festői kezelésében és egyes különleges edényformákban jut kifejezésre, (amilyen pl. a gyakori talpas-pohár).

A fennmaradt emlékek gazdag sorozatában a legrégebbiek az egyházi tárgyak. Az Iparművészeti Múzeumban 1913-ban rendezett kehelykiállítás 208 kelyhet mutatott be. Ezek jórésze Erdélyből került ki. Itt a legrégibb darab egy románkori kiskehely volt, mely *Berény* község románkori tornyának alapjaiból került napvilágra. A románkori kelyhek zömök alakjához közel áll a nagyselyki evang. egyház ezüstzománcos díszű kelyhe. Az ezüst- vagy vésett alapú zománc technikája Olaszországból (főleg Sienából) került hozzánk. Legszebb példája az alakokkal díszített vízaknai kehely a XIV. századból.

A XV. században kezdődik nálunk a szintén *Itáliából kiinduló sodronyzománc díszítés*. Ez technikailag a bizánci rekeszzománc változata, csakhogy ennél az egyes színeket elválasztó fémszalagok helyett csavaros drótot használtak. Ez tehát semmi egyéb, mint a román stílus korában is használt *filigrándísz és a rekeszzománc egyesítése*. Ezek a sodronyzománcos művek európai hírre tettek szert. Legszebb példája az esztergomi székesegyházban őrzött Suky-kehely, mely egyúttal a magyarországi gót kelyhek leggazdagabb példája. Ez a kehely 1440 táján készült Erdélyben. Rokon-példák még a győri Székesegyház kincstárában őrzött kehely, a szatmári r. kath. templom finom díszítésű kelyhe (ötvösség remekei I. k. 93. t.).

Itt kell megemlékeznem Kolozsvári Mártonról és Györgyről, a kiváló szobrászokról is, akik fennmaradt prágai Szent György szobrukból következtetve, bizonyára ötvösséggel is foglalkoztak. Archaikus felfogása révén a győri (egykor nagyváradi) székesegyház zománcosdíszű Szent László hermáját Czobor a két testvér művének tartja. Külön csoportba sorolhatók a gót kelyhek közt az ú.n. *lombdíszítésű példák*. Leggazdagabb képviselője, a *medgyesi* evang. templom nagy kelyhe (Múzeumi és könyvtári Értesítő 1913. 128. old.).

Talpaspohár, Nagyszeben, XVII. század

A reneszánsz idejében a világi rendeltetésű ötvöstárgyak, korsók, kupák, serlegek, kanalak, nyergek kerülnek túlsúlyba. Ezeken inkább a trébelt disz szerepel. Nagy jelentőségűek e korban az ékszerek. Igy az övek, mentekötők, násfák, kalpagforgók, mellboglárok, hajdíszek és gombok pompás példáit ismerjük. Ezeken nem egyszer az ú. n. erdélyi románcot alkalmazzák. Kedvelt formák a kókuszdióserleg és a talpas pohár is.

Erdélyben élt a XVI. század végén

és a XVII. század elején Styn Tamás, akinek néhány művét ismerjük. Kiváló mester volt Brozer István Kolozsvárott, akinek legszebb munkája 1641-ben készült, az ottani ref. templom aranykelyhe (jelenleg a budapesti Nemzeti Múzeumban). Csészéjét ovális medaillonok díszítik, szárát és talpát pedig színes zománcok.

3.

A XVII. század második felének legkiválóbb mestere Hann Sebestyén Nagyszebenben. Ő 1644-ben született Lőcsén. Itt is tanulta az ötvösséget. Vándorútján, 1675-ben eljutott Nagyszebenbe és ott egy ötvös özvegyét vette feleségül. A kor szokásaként az özvegyre maradt műhelyben mesterként folytathatta működését. Tekintélye úgy pályatársai, valamint megrendelői körében is egyre nőtt. 1689-ben fiatalabb céhmesternek választják meg, 1694-ben pedig első céhmester lesz, amely tisztségre 30 céhtársa emeli. 1700-ban a városi tanács tagja. Népszerűségének bizonysága, hogy ezt a tisztséget 1704 és 1712 közt is viselte. 1713-ban halt meg 68 éves korában. Hasonló nevű fia szintén az ötvösmesterséget folytatta.

Hann Sebestyén a trébelés nagymestere. Munkáin az ezüst nyújthatóságát használja ki elsősorban, a háttérből erősen kidomborodó alakjaival és díszeivel. De azért a zománcozásban is járatos volt, miként azt az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében levő pompás drágaköves mellboglárja is bizonyítja (az ő egyetlen eddig ismert ékszerdarabja).

Műveit nem egyszer több példányban is elkészítette a legnagyobb nürnbergi mester, Petzold példájára. Különösen diadalmenettel díszített *fődeles kupáját* ismerjük több példányban. Monumentális hatású a Jósika-gyűjtemény szarvasidomú asztaldísze. Finoman trébelt a herceg Eszterházy kincstár gyömbértartója. Eddig ismert műveinek száma megközelíti a hatvanat. Műveinek különböző értékéből arra következtethetünk, hogy több segéddel dolgozhatott. Használt díszítő elemei *a XVII. századi augsburgi ötvösség díszítő motívumaival tartanak rokonságot.*

Nyolcszögű pohár. Erdély, XVII. sz. eleje

Ezt a hatást az akkori rézmetszetek és mintakönyvek közvetítették Erdélybe. Számos lapból álló ilyen mintakönyvet őriz a kolozsvári nemzeti múzeum, mely egy Debrecenből elszármazott ötvös tulajdonából származik. A XVIII. század legkiválóbb mestere May Mihály volt Brassóban.

Ha az erdélyi ötvösség eddigi ismereteink szerint olyan remeket nem is alkotott, amilyen például a Mátyás király arany kalváriája Esztergomban, de tárgyainak sokaságán mégis beigazolta, a mesterség szeretetét, ismeretét és mégis helyi zamatot tudott adni műveinek.

Szász művészet Erdélyben

Irta: *dr. Roth Viktor*

Festők

A háború utáni idők kevés vígasztaló jelensége közt az egyik az, hogy a tudomány és művészet élete nem szakadt meg Erdélyben. Csöndes alkotású munkájáról s céltudatos akaratáról szándékozom e sorokban egy kis áttekintést adni.

Hermann Hans. Nagyszebenben él és a legszorgalmasabb, legeredményesebb festők közül való. A spekulatív és saját maga alkotta esztétikai elvekből lassan egy reálisabb, a dolgok plasztikáját hangsúlyozó módszer felé terelődött s azóta vitathatatlan mestere lett elsősorban a tájképfestészetnek. 1929-ben rendezett kiállítása mutatta legjobban, milyen mélyen hatolt bele az erdélyi táj megértésébe.

Eder Hans. Egészen más jellegű festő ez a brassói művész. Főműve: a »Kánai menyegző«. Egy ragyogó koloristát, a mélyen vallásos, misztikus érzelmek kifejezőjét ismerjük meg ebben a jellegzetes festményben.

Klimm Frigyes. Ő is Brassóban él. Brilliáns rajzolóművész. Tájképein, figurális ábrázolásain csaknem túlzásba viszi a mellékesnek elhagyását, de ezzel azután a lényegeset monumentális egyszerűséggel tudja megszólaltatni.

Thomae Norbert. Besztercei festő és grafikus. Tájképei, csendéletei, portréi szolidak, minden szélsőségtől mentesek, üdítőek és szeretetreméltók, de azért egy mély szellem munkái.

Miess Frigyes. Ez a Brassó melletti Burghals-ban dolgozó öreg festő az ő töretlen frisseségében atyamestere az erdélyi szász művészeknek. Évtizedek óta halad a maga útján és csak a közelmultban ragadtatta el tisztelőit egy nagy képével, melynek tájképi előtérben álló férfi és női aktja mutatta legjobban izmos tudását.

Néhány jeles *expresszionista* művész: *Schunn* Henrik (Brassó), *Csáki-Copony* Gréta (Nagyszeben), *Dörschlag* Anna, *Schullerus* Trude; *Schieb* Hedvig és *Lani* Hermann grafikusok; *Honigberger* Emil akvarellista, amivel körülbelül teljessé van téve a szász körzetben dolgozó erdélyi művészek névsora.

De van egész sereg művészünk külföldön is. Közülök hadd említsük fel a Königsbergben élő *Ziegler* Károly, a Berlinben tevékenykedő *Wellmann* Róbert, *Honigberger* Ernő és *Konnerth* Hermann, valamint a Münchenben festő *Teutsch* Walter és a Wienben élő *Hesshaimer* Lajos neveit.

Szobrászunk is van, a brassói *Netoliczka* Oszkár. Nagyértékű alkotása, egy töviskoronás Krisztusfej, a Fekete-templom hősemlékén és egy nem kevésbé tehetséges alkotása Eder Hans portréja.

S hogy ez a művészi élet kegyelettel tud a mult nagy alakjaira is emlékezni, annak bizonysága a harminc évvel ezelőtt elhúnyt Schullerus Frigyes emlékkiállítása, melyet 1928-ban rendeztek igen nagy érdeklődés mellett.

Műtörténeti kutatómunka

Ha a háború utáni idők gazdag művészettörténeti munkásságáról kell beszámolni, azt a legjobban a megjelent művek bibliográfiai felsorolása keretében tehetjük meg. Lássuk őket sorjában!

1. *Roth* Viktor: »Die kirchlichen Baudenkmäler des Unterwaldes.« (1922.) Sajnos, hiányzanak az alaprajzok, melyek jelenleg a nagyszebeni Bruckenthal-múzeumban vannak. Ezzel az összes építészeti emlékek tervszerű feltárása megindult.

2. *A szász parasztház.* Két tanulmány, megjelent 1924-ben az »Archiv des Vereins für siebenbürgische Länderkunde«-ben. Írták: *Phleps* Hermann és

Roth Viktor. Főleg a Kelling községben levő s még a XV. századra visszanyúló parasztházak ismertetését tartalmazza. Érdekes ebben Phleps megállapítása, mely szerint e házakban a rajna-moselvidéki frankok és azonkívül római épületek technikai s művészi sajátságai fedezhetők fel.

3. *Roth* Viktor: *Ötvösmunkák* 2 kötetben. Megjelent a »Kunstdenkmäler aus den sächsischen Kirchen Siebenbürgens« című sorozat első kiadványa gyanánt (1922). Az első kötetben van a leíró szöveg és az idevonatkozó irodalom, a másodikban az Erdély szász evangélikus templomaiban még feltalálható valamennyi ötvösemlék 200 fénynyomatú műlapon. Tipográfiai szépségű, a műemlék-felvételt hatásosan elősegítő munka.

4. *Phleps* Hermann: A német lovagrend első épületei Erdélyben és Burgenlandban. Megjelent a »Zeitschrift für Bauwesen«-ben (1927). A tudós szerző azt bizonyítja benne, hogy a német lovagrend páréves erdélyi tevékenysége idején igyekezett keresztény-szíriai építőgondolatokat átültetni az európai talajba. Ezt a földvári (Marienburg) templom egyes részleteiből állapítja meg.

5. *Horváth* Walter több dolgozatot írt erdélyi szász védelmi jellegű templomépületekről. Ezek fellelhetők a »Korrespondenzblatt des Vereins für siebenbürgische Landeskunde«-ban, a »Kirchliche Blätter«-ben, a »Burgwart«-ban, sok alaprajzzal egyetemben. A megmaradt töredékekből vonja le a védelmi jellegű templomépületek eredeti rendeltetését, aminőket ő Kistoronyban (Neppendorf), Feketehalomban (Zeiden), Erzsébetváros mellett Sárosban (Elisabethstadt), Darócban (Draas) és egyebütt talált.

6. *Jekelius* Erich: »Das Burzenland.« Nagyarányú vállalkozás ez az 1929 óta négy kötetben megjelent tudományos mű. A harmadik kötetben egész sereg tudós közreműködésével Brassó építészetének egész történetét dolgozza fel szigorú alapossággal, a negyedik kötetben ennek a vidéknek települési formáival, váraival, vártemplomaival, templomi kincseivel és parasztházaival foglalkozik néhány jeles régész. Annak, aki a jövőben Erdély építészeti multját tanulmányozni akarja, alapvetőül fognak szolgálni e kötetek.

7. »Siebenbürgische Kunstwerke.« Ebben az évben fog megjelenni a *müncheni Deutsche Akademie támogatásával.* Szerkesztik: Müller Theodor, Rosemann Heinz és Roth Viktor.

8. *Roth* Viktor (kéziratban levő) Erdély művészettörténete viszont a Nothilfe deutscher Wissenschaft támogatásával fog megjelenni, de csak 1932-ben. Ebbe a népies kézikönyvbe szerzője a Magyar Tudományos Akadémián pályadíjat nyert régebbi művét olvasztotta bele.

9. *Roth* Viktor: Die evangelische Kirche in Mühlbach (Szász-Sebes), (1922), második kiadást ért (1929); kis monográfia.

10. *Roth* Viktor: »Hat művészképmás a XVI. századból.« Megjelent az »Academie Roumaine«-ban (1927). A szász-sebesi templomban levő konzolfejekről szóló értekezés bebizonyítja, hogy ezek a templom építőinek képmásai, a régi francia kőfaragómesterek módjára megörökítve.

11. *Kühlbrandt* Ernő: »Die ev. Stadtpfarrkirche in Kronstadt.« E munka régóta várt második része megjelent (1927). Hiánytpótló jellegű, szépen kiállított munka, de erősen vitatható részei is vannak.

12. *Rosemann* Rudolf: Vom Ursprunge siebenbürgischer Kunst. Megjelent a Deutsche Akademie, München, Mitteilungen-jében. (1929, V. füzet.) Rövid, alapvető, nagyon fontos és lelkiismeretes munka erdélyi építészeti törekvések megismerésére.

Műemlékvédelem

Erről is kell néhány szót szólni, mert bár szerény méretekben, de ez is folyik. Jelenleg a szász-sebesi (Mühlbach) templom pilléreit s az ugyane helységben levő késői gót kápolna gyönyörű maradványait restaurálják, azon elvek szerint, melyeket Möller István, budapesti műegyetemi tanár szokott alkalmazni. Az elmult évben befejezték a szász-régeni késői gót templom

helyreállítási munkálatait. Csak az a sajnálatos, hogy a régi jó műhelyi formák pótlására nem a faragott követ, hanem műkövet alkalmaztak — takarékossági okokból.

Az erdélyi szász kultúrmunka tehát nem szünetel, hanem áldozva a multnak, megbecsülve hagyományait, ápolja a jelent. S e célok elérésében nagy segítségére van a »Sebastian Hann-Verein«, mely a művészetpártolásnak csendes, de eredményes munkáját szervezi.

Hann Sebestyén mestermunkái

Tudvalevő, hogy az erdélyi ötvösség legnagyobb mesterének egy-egy kétségtelen munkája rendkivüli értéket képvisel. Hiszen nagy közgyüjteményeinkben is csak kevés, bár kitűnő alkotásokkal van képviselve. Annak tehát, aki az ő munkáit ki akarná kutatni, elsősorban erdélyi főúri gyüjtők és szász (főleg szebeni) templomok kincsestárait kellene alaposan szemügyre vennie. Már az 1884-ben rendezett ötvösmű-kiállításon is külön szekrényben voltak összegyüjtve a nagy ötvös alkotásai. Ebben a szekrényben 15 tárgy szerepelt, mint hitelesen tőle származó ezüstmunka. Volt köztük néhány csésze, talpas pohár, könyvtábla, gyertyatartó, de túlnyomórészt fedeles kupák. Nagyobbrészt ezüstből készült aranyozott munkák. Ezek közül legkiemelkedőbb darab volt a szebeni presbyterium által kiállított, tetején római lovassal díszített fedeles kupa, görög- és római történelmi jelenetek domborművű ábrázolásával. Az itt látható szarvas ezen a kiállításon nem szerepelt. A trébelt ezüstmunka melyet elragadó plasztikája ötvösművészetünk legkimagaslóbb emlékei közé sorol, aranyozva van. Talpán SH bélyeggel. Ezenkivül az Iparművészeti Muzeumban egy kerek talpastál és egy gyönyörű ékköves, zománcos mellboglár látható ugyane mestertől. Az egész asztaldísz 45 cm. magas és jelenleg az Iparművészeti Muzeum nagy termében van kiállítva. Az ötvösműremekben, annak kissé merev felfogásában még visszatükröződik valami a gótika ábrázolási módjából.

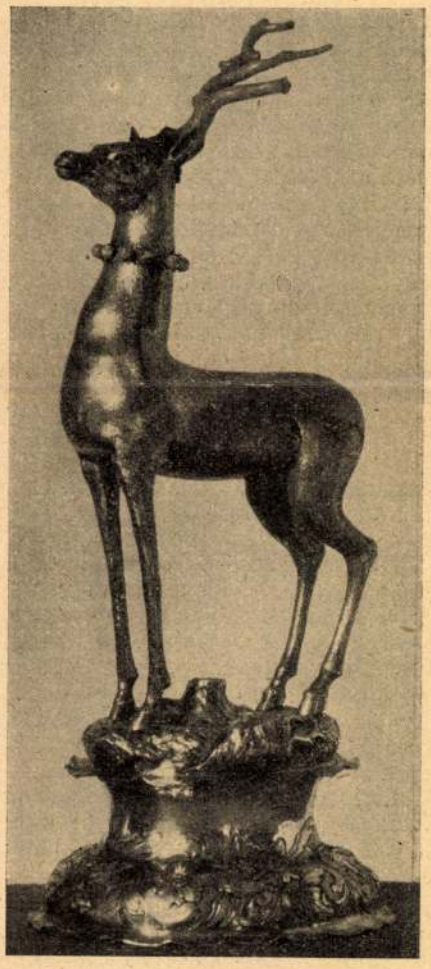

Hann Sebestyén
Asztaldísz
Iparművészeti Múzeum, Budapest

Sovabb

~~Taith István~~

Klíma István

K. Nagy Sándor

Máté János

Radics Ede

a Nagy Balogh János
Egyesület tagjainak
kiáll.
Alkotás Művészház
XII. kiáll.
1943

Könyvtáramban

CENTENARIUM
1839
1939

Klimo István

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt

PH. 929. x. 13.

Klimó István

Szerepel a Független Művének Társaságának Klubbelőzéjében rendezett karácsonyi képvásárom.
(Erzsébet k.t. 41.)

P. H. 929. XII. 17.
P. H. 929. XII. 22.

8 ö. ü. 929. XII. 15.

Klimó István

Szempel a Fujjetlen Művészek Társaságának Klubhelyiségében rendezett karácsonyi Képvásáron. (Erzsébet krt. 41)

Nyári, 1929. XII. 15

Klimó István

Tájképével szerepelt a Független Művészek Társasága tárlatán.

P.H.930.X.5.

Klimó István

Szerepelt a Nemzeti Szalónban a Független Művészek III.kiáll.-án.

Ujság,930.X.5.

Klimó

Pasztelljeivel

.....

szerepelt a Független Művészek Társ.-nak
kiáll.-án.

8.O.U.930.X.5.

MDK

Klimo István

Izgalmas este a faluban, paszt.

Tavasz a müvészetben, Bp. 194o. 25.l.

4. Tanácsok a gyüjtő további munkásának szempontjai
5. Közlésre alkalmas részek

Klimó István MDK

Tanulmányfej, pasztell

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

Klimó István MDK

Napsütésben, pasztell

Miesarnok 1931 Művészcsoportok kiállítása

Klimó István

Független Művészek Társaságának
őszi tárlatán festészeti jutalomdíjat
nyert.

NU. 929. X. 20.

Klimó István

Független Művészek Társaságának
őszi kiállításán a Nemzeti Szalonban
szerepelt

EK. 929. X. 13.

Klimo István

Független Művészek Társaságá-
nak kiállításán díjat nyert.

EK. 929. X. 20.

Klimó István

Független Művészek Társaságának
őszi tárlatán napsütéses női arcké-
pével szerepelt.

Pón. 929. x. 13.

Klimó István

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Dezső két portréjára. *Klimó* István szerkezeti felépítésével nem lenne semmi baj, ellenben őszinteségét kétségbe kell vonnunk. Közepesen jó *Csillag* József, *Radnay* József, *Mészáros* Jenő, *Gaár* Vilmos és *Borsos* István kisebb-nagyobb tájképe, vizfestménye és portréja.

Az emlitettek jóformán bura alatt vannak. Elfedi, betakarja őket a nagyszámu tehetségtelen ráma, vászon, olajfesték.

Dékány András

M-929. X. 13

M 929 X/13

Klimó István

Független Művészek Társaságának őszi tárlatán a Nemzeti Szalonban festészeti jutalomdíjat nyert.

M. 929. X. 19.

Klimo István

festő

koll. kiáll. az Alkotás Művészházban.

Csorba Tibor szép akvarell-kollekcióval szerepel a kiállításon. A jeles művész bravúros technikával kezeli az akvarelt s jól ki tudja használni ennek az anyagnak nem könnyen hozzáférhető, különleges szépségeit: a friss és tiszta színeket, finoman szövődő selymes tónusokat s a kifejező készség könnyed szellemességét. Képei, bár a természet valóságának mély átérzése és közvetlen helyi megfigyelések alapján készültek, egyéni meglátásban, szabad művészi átírásban és könnyed, bravúros előadásban tolmácsolják a magyar tájak szépségét és hangulatait. Az érdekes kiállítást a Nagy Balogh János Egyesület tagjainak: *Faith* István, *Klimó* István, *K. Nagy* Sándor, *Máté* János és *Radics* Ede festőművészeknek értékes műalkotásai teszik még változatosabbá.

b. j.

Hétfő. 1943 máj. 31.
(Kés kiállítás)

Ist. Ist. Tagyarai [illegible]

Falfertmények. Gelenc[illegible]

Kekszárdi apát Gerát [illegible] kepsi-[illegible]

Ist. Margit. Németi [illegible]

III. Endre, I. Miksa

Klimó István

nincs cím

KÉT KIÁLLÍTÁS

A *Műbarát* helyiségében most megnyilt kiállításon két festő és egy szobrász mutatkozik be legújabb műveivel.

Tahi Tóth Nándor a haladószellemű fiatal festőnemzedék tehetséges tagja, akinek széleskörű munkásságán érzik a jó nevelés kulturáltsága és biztos alapvetése. Történelmi freskótervei, egzotikus tárgyú temperái és biblikus-tárgyú grafikái, valamint *Főpróba, Halászbárkák* és *Csodálatos halfogás* című olajfestményei komoly figyelmet érdemlő alkotások. *Tusnádi Betegh* László olajképei ugyancsak alapos felkészültségre vallanak. Sötéttónusú vásznain a vastagon felrakott festék mélytüzű színei égnek, tiszta — bár olykor már-már modorossággal fenyegető — festőiséggel alakítva a lefödött, elmosott rajzú szerkezeti formákat. Néhány csendélete különösen szép és megkapó. *Takács* Ödön szobrászművész finoman mintázott, erős formaérzékről és jellemző-készségről tanuskodó plasztikai dolgai közül főkép néhány női portré, egy Madách-fej és egy medvefigura emelkedik ki.

Az *Alkotás Művészház* kollektív kiállításán *Bartoniek* Anna és *Csorba* Tibor festőművészek, valamint a Nagy Balogh János Egyesület tagjai vesznek részt. *Bartoniek* Anna kiváló grafikus, akinek most bemutatott fametszetei — illusztrációk Dante *Isteni komédiájához* és Zrinyi *Szigeti veszedelméhez* — e nemes műfaj java értékei közül valók s meggyőzően bizonyítják művészük kiérett, egyéni tehetségét. *Csorba* Tibor jórészt erdélyi és dunamenti motívumokat ábrázoló, friss akvarell sorozata szintén rendkívül komoly értéke a kiállításnak. Színes, erőteljes lapjai tömör egyszerűséggel fejezik ki a tárgyi valóság művészi szempontból fontos, zárt egységbe fogott lényegét. Szellemes színespapír ragasztásai is igen finomak. A többi kiállító közül előnyösen válik ki *Máté* János és *Faith* István. Rajtuk kívül még *Klimo* István, *Radics* Ede és *K. Nagy* Sándor képeivel találkozunk a kiállításon.

—r—

Pest, 1943. jún. 1.

Csorba Tibor

fordító

Klimó István

tovább

Rónay Karmér:

Az alkotás mh.

Szépmű

1943. 136. l.

Bartoniek Anna

Arváblitásnak.

Az ALKOTÁS MŰVÉSZHÁZ elérkezett XII. kiállításához. Hét festő képeit mutatja be. Közülök Faith István, Klimo István, K. Nagy Sándor, Máté János és Radics Ede a kispesti „Nagy-Balogh János Egyesület"-et képviselik, míg Bartoniek Anna és Csorba Tibor egyesületen kívüli művészekként állítottak ki. *Bartoniek Anna* fametszetei tökéletes mesterségbeli tudásról tanúskodnak s a lelki tartalom hatásos kifejezésére is képesek. Némely metszetének krétarajz hatása van, amit az árokvéső egyéni kezelésével ér el a művész. Mind a Zrínyi-, mind a Dante-illusztrációk magas színvonalon álló képviselői a mai magyar grafikának; többek a szöveghez pontosan ragaszkodó illusztrációnál, az interpretáció magaslatáig emelkednek fel. Kiállításának igen nagy sikere volt. — *Csorba Tibort* szellemes és igen tanulságos tárlatvezetéseiről jól ismeri kiállításokat járó közönségünk. Igazi művésze a vízfestésnek. Munkálkodása soha nem süllyed mesterséggé, mindegyik műve élmény és kitűnően megoldott probléma. „Erdőrészlet" című képének párhuzamosan lejtő ecsetvonásai az elsuhanó fákat érzékeltetik a nélkül, hogy előadása üres technikai játékká válnék. Gyönyörködtünk „Váci partok" és „Rádi házak" című friss műveiben, a szürke színek halk melankóliával zengő orcheszterén eljátszott „Déli szél a Dunán" képében, meg a monumentális hatású „Magyarköblösi házak"-ban, melyeket sötét tűzű fényével itatott át a lemenő nap. Egészen különleges hatása van öt kicsi, mozaik-, vagy interziaszerűen, cloisonnézománcra emlékeztetően, színes papírból ragasztott képének. Nem ollóval vágott, de tépdesett, ragyogó, széles színskálájú, kis színes papírdarabkákat ragaszt egymás mellé, amikor is a köztük lévő s a papír alapszínét megmutató fehér elválasztó vonalak a zománcos rekeszek kereteiül hatnak.

A Nagy-Balogh János Egyesület tagjai közül *Faith István*

Szépművészet
1943.135.l
M.o. 136.l.
Műrés cód
Arabbtánal

bensőséges hatású, halkszavú, finom akvarelljein pontos rajzközöket tölt ki a festés. *Klimo István* pasztelljei hű természetlátáson alapulnak. *K. Nagy Sándornak* különösen egy tusrajza — „Szántás" — tetszett; technikája a mezzotintora emlékeztet. Megnyerőek *Máté János* pasztelljei, a mesék hangulatát átérző lélek kissé szecessziós emlékű alkotásai. Művei tulajdonkép illusztrációként, vagy rajzos mesefilm szenáriumaként hatnak. *Radics Ede* nem nagyigényű, de kedves és hangulatos képei egészítették ki a tárlatot.

RÓNAY KÁZMÉR

Szépmüvészet
1943.136 l
4

szerveinek elnémításával látta, tehát pusztán színfoltokkal. Picasso nem tudott csak nézni. Nem tudta elnémitani érzékszerveit, ezek követelték részüket az alkotás munkájában s egyre jobban befolyásolták látásmódját. Monet a távolságot, a mélységet is színfoltokban látta és az u. n. valeurrel érzékítette. Picasso nem elégszik meg a felülettel. A tárgyakban és a tárgyak mögött mindenütt ott érzi a harmadik dimenziót, a mélységet, amelyet a kétdimenziós síkon, a vásznon kell látható formába lerögzítenie. Ott érzi a tárgyak formai szerkezetét is, amely szintén helyet követel magának a vásznon. Próbáljuk megközelíteni Picasso lelkiállapotát az alkotás perceiben. Képzeljük el, amint szobájában ül és kinéz a nyitott ablakon. A szoba sötét, odakint erősen alkonyodik. Picasso a szoba mélyéből néz kifelé. A szürkülő levegő vibrál és úgylátszik, mintha a szomszédos házfal egész közel lenne az ablakhoz, szinte odatapad az ablak rácsához, ha az ember kinyujtaná a kezét, talán meg is érinthetné. Igy látja ezt a szem, ez a tökéletlen, könnyen megtéveszthető szerv. Pedig az ablak és a szembelévő ház között nagy távolság van, egy láthatatlan fal huzódik egyiktől a másikig: a harmadik dimenzió. Láthatatlan, de Picasso minden idegszálával érzi ezt a láthatatlan falat és vizionárus képzeletében látja is. Most odaáll a vászon elé, hogy a megérzett láthatatlan falat is ráhelyezze. A vásznon nincs mélység, a vászon ellenáll. Szavakban mintha ezt mondaná: „Én lap vagyok, felület vagyok, rám csak egymás mellé helyezheted a formákat és nem egymás mögé. De úgy helyezd formáidat egymás mellé, hogy azt a látszatot keltsék, mintha egymás mögött lennének.“ Picasso így válaszol: „El akarom kerülni a látszatot. A látszat az igazság meghamisítása és nem is adná vissza azt az érzést, amelyet én témám szemlélése közben éreztem. Azt akarom, hogy aki képemet nézi, azt érezze, amit én most megéreztem. Nem szólok csupán a szemhez, hanem a szemen keresztül a többi érzékszervhez. Én ezt a megérzett láthatatlan falat láthatóvá akarom tenni s minthogy a vásznon csak egymás mellett lehet elhelyezni a formákat, megkeresem azt a módot, amellyel elhatárolt síkok formájában vászonra rögzíthetem a harmadik dimenziót.“

Természetes, hogy ehhez a föladathoz teljesen új formanyelvet kellett teremtenie. És Picasso megtette az első lépéseket az ismeretlen területen. Fejlődését legjobban csendéletein követhetjük. Legelső „nature morte“-ja tiszta impresszionizmus. Később mint átlátszó függönyök, síkok ereszkednek a tárgyak közé, éles kések ezek, melyek fölszeletelik a teret, amint belevágnak a tárgyakba és egymásba is. A síkok azután megszaporodnak, a legváltozatosabb formákat és színeket veszik föl, látszik, hogy a tárgyak külső formája másodrendűvé sülyedt Picasso szemében, figyelme egyre erősebben fordul a térviszonyok s a formai szerkezet felé. A többi érzékszerv legyőzte a szemet. Picasso többre értékeli a konstrukció megérzését és formába állítását a látott kép hű visszaadásánál. Ez utóbbi esetben a festő inkább másol, az előbbiben inkább teremt. „Egy portrait értékét — írja Jean Cocteau — két tényező határozza meg: a modell értéke és a festő ereje.“ Picasso látni akarja azokat az értékeket, amelyeket pusztán önmagából merít s ezért a modellt, a tárgyat, eszköznek használja föl, ürügyül szolgál neki, hogy érzéseit és konstruáló képességét formába állíthassa. „A képe élete — írja tovább Cocteau — független attól, amit ábrázol. Mi maradt? Egy kép. S ez a kép semmi más, csak kép.“ A formák önálló életet élnek. Egymáshoz való viszonyuk határozza meg a kép értékét, vagy értéktelenségét. Ebben a korszakban kezd tisztulni Picasso formanyelve s így letisztult, leegyszerűsitett eszközökkel érkezik el a képarchitekturához. Nincs többé szüksége ürügyre, közvetitőre, témára. Az abszolut kép maga a konstrukció. A szem s az érzékszervek magukba itták a világot, a fölvett elemek a művész agyában átalakulnak, új elemekké állnak össze és kitörni vágynak. Az alkotás perceiben Picasso szeme befelé fordul s azt festi, amit odabent lát.

Picasso az a művész, aki csak azért újít, mert kifejeznivalója megköveteli az újítást. Többet érez, mint amennyit a régi formában ki lehet fejezni, azaz embertartalma nem fér a régi formába, új formát kell teremtenie, hogy kifejezhesse magát. Picasso egyetlen törekvése, hogy maradék nélkül fesse vászonra, alkossa formába lelkivilágát. És ezért tér néha vissza a modellhez. Ő mint a külső világ festője indult útjára és most is vannak érzései, amelyek közvetlenül élményekhez kapcsolódnak s amelyek elértéktelenednek, ha elválasztjuk őket témájuktól. Picassonak ezeket az érzéseket is meg kell festenie, mert ő semmit sem tud magában elfojtani. Nem is tud, de talán nem is akar. A lehető legteljesebben adja önmagát.

Hont Ferenc (Páris).

.....

Egy festőművész és egy szobrász reményteljes, 8 éves fiai vitatkoznak:

A festő fia: A festők magasabb tudású emberek, mint a szobrászok!

A szobrász fia: És ugyan miért?

A festő fia: Abból láthatod, hogy a festők mind az V-ik emeleten laknak, míg a szobrászok a pincében.

Az alábbi kis — még békevilágbeli — apróság Klimó István festőművésszel történt meg.

1912-ben a művész az azóta már megboldogult „Riviera“ kávéházban kollektiv kiállítást rendezett. A képek rohamosan fogytak s azok árát a törzsasztal söralapnak használta fel.

Az utolsó képpel — amely nagy havas tájat ábrázolt — baj történt. Miután vevő nem akadt rá, elhatározták, hogy kisorsolják. A képet a cigányprímás nyerte meg. A társaság egyik rosszmájú tagja a cigánnyal sugdosni kezdett.

Egyszer csak a cigányprímás odalép a művész elé, kezében a kép s a legártatlanabb képpel kérdezi:

— Mívisz úr instálom, hogy kel ezst a kípet felakasztani, mert a Devla tudja, hol ennek azs eleje és hol a víge?

A két jóbarát csak most, 1927-ben békült ki.

.....

Aki lapunk *barátjaként* öt egész éves előfizetőt szerez, az egy esztendeig ingyen kapja a lapot.

...

A Mű 1927. I. évf. 2. sz.

Mi tehát a föladat? Megtalálni azt az eszközt, amellyel az élettől elszakadt művészetet újból össze lehet kapcsolni az élettel és a tömegekkel. Megtalálni azt a művészeti formát, amelyet minden ember magáénak vallhat. Lehet-e ilyen formát találni? Lehet. Ime egy példa: a burleszk. A jó burleszken mindenki nevet pártállásra, műveltségre és társadalmi helyzetre való tekintet nélkül. Miért? Mert a jó burleszk az ember elsődleges érzéklésén át akar hatni. És az elsődleges érzéklés minden embernél közös.

Ki kell tehát szabadítanunk az ember ősi énjét a különböző hamis befolyások ketrecéből. Meg kell tisztítanunk természetes látásmódját, érzéklését az idegen, ráerőszakolt szempontoktól. A gyermek s az ősember lelkivilágát megtaláljuk mind a kultúremberben, mind a vademberben. És ebből a primitív lelkivilágból, amelyet minden ember magával hordoz, leszűrhetjük a fölfogás és érzéklés, ennek alapján a kifejezés és a hatás fundamentális és általános törvényeit.

Ma már tudjuk, hogy a művészet leggyszerűbb és legősibb alapformáin keresztül kell magunkat kifejeznünk, ha minden emberhez akarunk szólni s nemcsak egyesekhez. Megismertük az anyag törvényeit, az egyes műfajok rendeltetésével és céljával tisztában vagyunk. Tudjuk, mire való a kép, a szobor, a film, a tánc, a zene stb. Az irodalomban is megtaláltuk a legközvetlenebb kapcsolatot, a legrövidebb utat író és olvasó között azáltal, hogy a legabsztraktabb érzéseket is konkrét formába realizáljuk. Az új művészet megtalálta már formanyelvét, világosan áll előttünk minden művészet ABC-je, itt az ideje, hogy nagy dolgokat mondjunk.

Vallom, hogy ez az út, amelyen az élettől elszakadt művészet visszatér az élethez és a tömegekhez. Minden ember érzi annak szükségét, hogy lelkivilága, embertartalma megfogható, reális tárgy formájában álljon előtte. De nem minden ember tudja embertartalmát kifejezni. A kifejezés, a formába állítás a művész föladata. A művészé, aki beszélni és érzékelni tanít anélkül, hogy a tanítást kimondott célul tűzné maga elé. Tehát a művész munkájára ép olyan szükség van, mint a tudóséra és a föltalálóéra. Csak attól a művészettől fordul el a közönség, amely művészet már betöltötte hivatását. Az új művészet pedig azért nem talál még általános megértésre, mert útjának legelején áll és hasonlít a beszélni tanuló gyerek gügyögéséhez. Az új generáció és az új művészet fejlődése párhuzamos. Fiatalságuk egybeesik az új művészet gyerekkorával. Bennünk és velünk együtt fejlődik az új művészet és mi fiatal művészek pályánk delelőjén az új kollektív művészet kiteljesedését szemlélhetjük majd: az élet és művészet megbonthatatlan egybeforrását!

Hont Ferenc (Páris).

PICASSO.

Pablo Picasso festőművész született Malagán 1881-ben. Spanyol származású tehát, de egész életét Párisban töltötte, francia nevelést kapott, kulturája és művészete gyökeresen francia. 1905-ben tünt föl. Első képein erősen mutatkozik Cézanne hatása. De lassan kibontakozik egyéni látásmódja és csakhamar élére kerül annak az iránynak, amelyet Henri Matisse gúnyos megjegyzése után kubizmusnak kereszteltek el. 1911-ben jelent meg Metzinger és Gleizes röpirata, amelyben igyekeztek körülhatárolni a kubizmus elméletét. Ekkor már Picasso egyenes úton halad. Képzőművészeti problémái nem hagyják nyugodni, egyre forradalmibb lesz, egyre jobban távolodik attól a fölfogástól, amely a képben a valóság illusióját akarja adni, egyre jobban belemélyül a tér és a formák analizálásába, az abszolut tér- és formaviszonyok keresésébe, míg végre 1918-ban elszakad a témától, meg a valóságtól és u. n. abszolut képeket fest. Az abszolut kép síkban való építés, formák és színek kétdimenziójú architekturája. Nincs szavakban kifejezhető témája, semmiféle meglévő tárgyhoz nem hasonlít. 1920 és 1926 között készült képarchitekturáit már a konstruktivizmushoz sorolják. Picassóról gyakran hangoztatják, hogy cserbenhagyta az új művészetet, különösen mostanában bukkan föl sűrűn ez a vád. Picasso ugyanis néha vissza-visszatér a reális ábrázoló festészethez, azaz úgy fest, (a maga módján természetesen) mint bármely más többé-kevésbé naturalistának nevezhető festő. Az utóbbi időben a legabsztraktabb és legforradalmibb abszolut képeket gyakran követi egy-egy figurális kompozicio, mint pl. az Anyaság, a Fiatalember stb. Ezeken a képein egyszerű eszközökkel, nagyon plasztikusan megformált, részleteikben néha klasszikus művészettel visszaadott alakokat szemlélhetünk.

Picasso művészetének méltatása nem az én föladatom. A közönség elismerte, hiszen egy-egy festményéért 50—100.000 frankot fizetnek. Kortársai magasztalólag írnak róla, így többek között Guillaume Apollinaire és Jean Cocteau is. Művészettörténeti jelentőségéről már beszélnek a lexikonok. Én tipust látok Picassoban, az ujatteremtő művész egyik érdekes tipusát s ez az, ami arra kényszerít, hogy írjak róla.

Picasso azok közé az újítók közé tartozik, akik nem elméletekből indulnak ki, hanem akik szemüket folytonosan anyagukra szögezik és műveikben az anyaggal való birkózás közben fölmerült, tisztán művészi problémáik megoldására törekszenek. Claude Monet, az Impresszionizmus egyik vezéralakja kora természettudósainak színelméleti és optikai fölfedezéseire támaszkodott, midőn elindult a plein air-festés felé és igy jutott el oda, hogy a természetet úgy ábrázolta, ahogy egyéb érzék-

DUNSZT RÓZSADOMB
ÉTTEREM—KÁVÉHÁZ
KERT és TERRASZ
MEGNYILT!
Zalaegerszegi **Horváth Rezső** és zenekara muzsikál
II., Keleti Károly-u. 9. Telefon: 154-570.

Bárczy Istvánt péntek délután temetik a központi városháza udvaráról

Bárczy István, Budapest volt polgármestere és főpolgármestere, nyugalmazott igazságügyminiszter tegnap a Fasor-szanatóriumban *szívgyöngeség* következtében 77 éves korában elhúnyt. A központi városháza ormára ma reggel felvonták a gyászlobogókat. *Szendy* Károly polgármester *Salamon* Géza közegészségügyi tanácsnokkal együtt a déli órákban felkereste az özvegyet és kifejezte előtte a főváros polgárságának részvétét.

Bárczy Istvánt *pénteken délután 4 órakor a központi városháza udvaráról fogják temetni.* A főváros volt első polgárához méltó úgynevezett *nagy temetés* lesz, amelyen a törvényhatóság nevében *Szendy* Károly polgármester mond gyászbeszédet. Az elhúnyt lelkiüdvéért 7-ikén délelőtt 9 órakor lesz az ünnepi gyászistentisztelet a Szerviták templomában.

Bárczy István Budapesten 1866-ban született. A piaristák növendéke volt, majd a Pázmány-egyetemen szerezte meg a jogi és államtudományi doktorátust. 1889-ben lépett a főváros szolgálatába, 1901 májusában lett tanácsnok. Fiatal korában, mint székesfővárosi fogalmazó, a *Magyarország* munkatársa volt, a fővárosi rovatot szerkesztette nagy szakértelemmel. Felsőkereskedelmi iskolai tanár is volt. A nemzeti ellenállás után, midőn *Halmos* János polgármester nyugalomba vonult, a főváros közgyülése nagy lelkesedéssel polgármesterré választotta. Közben főpolgármester is lett és a forradalmi idők alatt nyugdíjaztatását kérte. 1919 őszén a *Huszár* Károly elnöklete alatt megalakult kormány igazságügyminisztere volt, majd képviselő. A törvényhatósági bizottság érdemei elismeréséül örökös taggá választotta.

Bárczy István 40 éves korában lett a főváros polgármestere. Számos alkotás fűződik nevéhez. Ő kezdte meg a nagyszabású kislakásépítkezést. Ő alapította a Községi Kenyérgyárat, megteremtette a lakbérleti szabályrendeletet, javaslatára megkezdték a régi tabáni házak kisajátítását és lebontását, a Tabán rendezését, az Erzsébet-híd pesti hídfőjének rendezését. Polgármestersége alatt burkolták a Váci-utat, a Krisztina-körutat, a Gróf Haller-utcát, az Orczy-utat, az Aréna- és Lehel-utat, a Fehérvári-utat, a Jánoshegyi-utat, a Thököly-utat, a Királyutcát és a Népszínház-utcát. Aszfaltozták az Andrássy-út oldalkocsiútjait, véglegesen kiépítették az Erzsébet királyné és az Üllői-utat, burkolták a Bécsi-utat.

A főváros csatornahálózatának kiépítése is nevéhez fűződik. 1910-ben javaslatára a közgyűlés megváltotta a gázgyárakat, majd pedig a magántulajdonban lévő szemétüzemet vásárolta meg a főváros. A Községi Élelmiszerüzem megalapítása is polgármestersége alatt történt. Népszállók, népotthonok, iskolák és óvodák épültek polgármestersége alatt. 1909-től 1912-ig ötvenöt iskola épült, 967 tanteremmel és 34 óvodával. Több mint 31 millió pengőt költöttek akkor erre a célra.

Színes, mozgalmas, sokrétű élete volt *Bárczy* Istvánnak. Harmonikus öregkor után megy utolsó útjára. *Néhány évvel ezelőtt betegsége miatt visszavonult a közszereplésről*, lemondott örökös törvényhatósági bizottsági tagságáról, valamint a Beszkár igazgatóságában viselt tagságáról és az utóbbi időben csak kedvenc könyveivel foglalkozott és azok közül is azzal, amelyet ő írt A négy evangéliumról. Ez a könyv az egyházi irodalomnak nagy értéke. Egész Budapest gyászolja Bárczy Istvánt, akinek megadatott az, hogy egy gazdag és áldozatkész korban lehetett a fejlődő főváros polgármestere.

ÚJ KÖNYVEK

Babits Mihály: Az európai irodalom története

Új kiadásban, új fényességben a halhatatlan mű. A költő gyönyörű önkényét, mely *Az Európai irodalom története*-ben oly fölénnyel megnyilvánul, értékeljük talán a leginkább. Éppen abban van ennek a nagy műnek igazi jelentősége, hogy szüntelen arra késztet: olvasd el te is, olvasó, a méltatott könyvet, ne bízzál meg bennem teljesen, járj utána, győződj meg s ítélj utánam... Mintha a világirodalom nagy szellemei az ő számára írtak volna: csupa élmény mindegyik fejezet, egy igazi költő varázslatában. Több mint egyszerű tájékoztató, kalauz vagy pláne: múzeális adathalmaz. Azóta, hogy először olvastuk az akkor még kétkötetes művet, a szerző kilépett a földi körből, s most, hogy egyetlen hatalmas kötetben viszontlátjuk: történelemmé vált ő is, a lángelmék legkülönb olvasója. (vl)

Bibó Lajos: Sötét hajnal

Bibó hőse elindul Budapestről, hogy megkeresse igazi énjét és új életet kezdjen. A vonat megáll vele valahol az Alföldön, a reménytelen őszi éjszakában s a sors új emberekkel hozta össze. Az élet itt se nyugodtabb, mint a nagy városban; bizarr, ütődött lelkek vergődnek a vidéken is, s a föld közelsége még jobban kimélyíti bennük a szomorú magányt. Hogy tudjon itt új életet kezdeni a csalódott, letört pesti hős? Egy különös szépségű leány mégis marasztalja. Megszereti őt, de a lélek mégsem tud megnyugvást találni. Az élet furcsa bogos valami, rejtélyeit már semmi sem tudja megoldani. Ennyi a Bibó-regény története, s ennél még több: izgalmas, mindvégig érdekkeltő, bonyolult epizódokkal zsúfolt élet. Az író jólismeri ezt az önmaga mélységeibe süllyedő tengerfeneki világot, ritka, különös figuráival együtt: pisze Mónus Pistát, Mózsit, a részeges pincért, Bak Ferencet, az ezerholdas alföldi nábobot és Sülthúst, becsületes nevén Farkas Csamangó Edét, a kivert bögöst. Bibó Lajos lehelletszerű finomsággal rajzolja meg valamennyi alakját, egy-egy jelenete emlékeztet legutóbbi drámájának komor szépségű balladikus részeire. A *Sötét hajnal* a kitűnő író gazdag övrjének egyik legjobb, költői szépségekben teljes alkotása. V. L.

Farkas László: Úrnak szolgái. Új írót bocsát a *Dante* az olvasó elé. Az *Úrnak szolgái* azt mutatja meg a feszülten érdekes cselekmény friss gördülése során, hogy a Gondviselés útjait kereső ember minduntalan beleütközik az emberi indulatok, sorsok, vétkek és bűnök akadályaiba. A küzdelmekből végül is diadalmasan emelkedik a bajok fölé az emberibb ember, aki egyben igazi szolgája az Úrnak. *Farkas* László regénye a magyar vidék színes keretében játszik. A falusi tiszteletes úr története mindenképpen megkapó. Témája és előadásmódja bátor, nem mindennapi.

A Radványi Kastély Szálló
új, legkényelmesebb vonata a Keletiről reggel 7 órakor indul.

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Ballonkabát
raglán, eső, viharkabát, sportmellény
Márton és Szász
Gróf Teleki Pál (Bálvány)-u. 3.

Balatonfelsőza mártin
258 □-öl kettéosztható
saroktelek
a vasútállomás és Balaton közelében felerészben is ELADÓ. Bővebbet: Bp. XI, Daróci-út 68

Figyelem! Használt ruhákért, egyenruhákért legmagasabb árat fizetem. Győződjön meg és hívjon. Schulz, Népszínház-u. 21. T.: 140-667.

Festményeket
minden fajtát, elhalt magyar, külföldi és régi képeket magas áron veszek. Értesítést ki festette? hol nézhető meg? Winkler, Tisza Kálmán-tér 6, II. 26.

Használt férfi, női ruháért egyenruháért legmagasabb árat fizetek
Gerstl, István-út 28. Telefon 426-547

Márkás festmények
Tölgyessy Artur, Zombory Lajos, Komáromi-Kacz Endre, Dudits, Romek, Szüle, Neógrády, Háry, Viski, Náray, Polczer, Herman, Henzné, Deák Adrienn, Kárpáthy, Gergely, Heller Andor, Gaál Ferenc, Márk Lajos és sok más értékes festmények nagyon olcsón eladók. Winkler ker., VIII., Tisza K.-tér 6, II. 26.

HASZNÁLT
ruha, cipő, fehérnemű, szőnyeg gyatékért gért, hagyatékért **legtöbbet fizetek. 137-634**

Rádióját lakásán javítja
Rádió Service. T.: 423-610.

Hívjon! Jöjjön!
Veszek legelőnyösebb áron férfi
ruhát
női ruhát, fehérnemüt, bundát és szőrméket, bútort, zongorát, szőnyeget. Tel.: 427-122. VII., Erzsébet-krt. 32. GERSTL G. Hívásra jövök

Légóhomok
előírás szerint, zsákokban kapható. Abonyi, Ujpalotai-út 10.

Telkek
közvetlen Budapest közelében, Hév, villamos mellett, öle 22-től-30 pengőig, igen kedvező részlet. Csak rövid ideig. István-út 20, I. 21.

Padlásterek
bontását a lebontandó anyagért vállaljuk. Budapesti Házkezelő Rt. Andrássy-út 38., II. emelet 4. **421-389**

Ne menjen máshová aludni!
8 óra alatt poloskákat és petéiket gázzal tökéletesen kiirtjuk. Parazita irtó kft., Práter-utca 29/b. szám. Telefon: 330-716.

HASZNÁLT
ruhát, cipőt, fehérnemüt, egyenruhát veszek. Tel. **144-739**

Eladó telek
Zuglóban 40.000-ért, érdeklődés helyszínhez közel, Pósa Lajos-u. 27. Kiss. Ügynök kizárva.

VÁLJON MEG
használt ruhájától, mindenért Schmergel fizet legtöbbet. Rottenbiller-utca 37. Telefonáljon 422-269. Hívásra jövök.

ANTIK és STYL
bútorok vétele és eladása
Ébenernél
BP. VIII, KARPFENSTEIN-U. 2/a.

Magyar- és németnyelvű gyors- és gépírási tanfolyamok
Egyéni oktatás!
Kőszegi Lenke
gyorsíró és gépíró iskolájában. Ferenc József-tér 5/6. Grescham-palota. Eng. szám: 1688/1941-1942.

FREUND fizet legtöbbet
használt férfi- női és
egyenruhákért, cipőért, szőnyegért, egész háztartásért, Dobozi-u. 27 **Tel. 422-571**

Legújabb divatú
női kalapok, turbánok és sapkák
nyúlszőr és angóra minőségben nagy választékban. Olcsó árak.
Polgárnál
Teréz-krt 18 és Wesselényi-u. 55

1½ óráig önműködően játszó
lemezcserélő gramofon
KEMÉNY, Szondy-utca 9., az udvarban. Telefon: 112-268.

Bezárólag június 12-ig
ORSZÁGOSNEVŰ FESTŐMŰVÉSZ bebizonyíthatóan 800—1000 P-ős katalógusjelzésű
olajfestményei
darabonként keret nélkül, csak **145 P**
A művész rádióelőadásaiban megokolta a képvásárlók és képzőművészek közvetlen kapcsolatának szükségességét, ne sejtsünk tiszta szándékában üzleti fogást. Egy művészlakás három teremnyi képe várja őnt vasárnap is.
Thököly-út 61, III.

Jól eladhatja
nálam használt férfi- és egyenruháit saját üzletem részére! Feldmann, Kazár-u. 7. T:426-777

Telek
Fehérvári-úton, osztható, 2 utcára nyíló, IV. ép. öv., 650 öles, néhány napig, kényszereladás. Csendes Róbert ingatlaniroda, Horthy körtér 1.
Telefon: 259-842, 457-437.

Házfelügyelők!
Irják össze a házban hány csomag homok kell, egy csomag 5 kiló, házhoz szállítjuk. Rendelését hozza V., Vadász-utca 12. szám alá.

Vennék zongorát
vagy pianinót sürgősen. Tel.: 115—934. Andrássy-út 2, tőszde. Vidékről is.

H. M. engedéllyel gyártott
homokzsák
SÜSZ ISTVÁN papírnemügyár, Bp., Fővám-tér 4. Tel.: 380-308.

VILLA
budai, 4 luxuslakásos, sürgősen eladó, fele is. Ir.: 189-709

Mária Terézia kovácsolt vas, biedermeier, stil csillárok nagy választékban BUGYI csillárszalon, VI., Teréz-krt 17. T: 121-847.

Címírást és minden egyéb írásmunkát VÁLLALOK. Zitromné, VII., Rottenbiller-utca 37/F, 1. em. 12. (Odeon-mozi ház)

Nagyothalló és süket sorstársaim
figyelmébe! Minden készüléknél többet ér a szájról való leolvasás elsajátítása, melyet korkülönbség nélkül bárki megtanulhat magánúton is az általam ismertetett módszer alapján. Felvilágosítást nyujt Simonyi Sándorné, IV., Veres Pálné-u. 19. III. 2. Hétfőn és pénteken d. e. 10—1-ig, d. u. 3—8-ig.

Zongora, pianinó, harmónium
vétel — eladás
bérlet — csere — javítás
Sternberg
VII., Rákóczi-út 60.

Vegyen
arany-karkötő
hű utánzatát az
„Ajándékbolt"-ban
Károly-krt 21, Madách-palota.

Viselt férfi ruhák **zálogtárgyak**
fehérnemü, egyenruhákért legtöbbet fizet Grün, Népszínház-utca 20. Telefon: 342-957.

Lakásában alhat
féregmentesítés után, felelősséggel. Ujrendszerü gázzal (nem cián!) tökéletesen és jótállással irtunk: „TOTAL" vállalat, Révay-u. 25. (Opera mellett.) Tel.: **120-829**
Takarítást is vállalunk!

Fotelágyújdonságok
(nem műrostos) Závodszky kárpitosnál, Sip-u. 4. (Rákóczi-útnál.)

Címírógépek
Fémlemezzel dolgozó, villamosmeghajtású nyomó- és préselőgépek, valamint kézimeghajtású nyomógépek állandóan raktáron. Minden darab garantált minőségű, finommechanikai MESTERMŰ. Kalocsai: Bpest, Thaly Kálmán-u. 56. Telefon: 135-169.

HASZNÁLT
ruha, cipő, fehérnemű, szőnyeg és hagyatékért **legtöbbet fizetek**
Telefon: 143-868

OVOHELYI PAD
2 m-es 16 P, asztal 2 m-es 30 P, ajtó, ablak, stb. Eötvös-u. 1. Telefon: 425-811.

Szovátai nyaralásra
legelőnyösebb előjegyzést fogad el „MUZEUM PENZIÓ" Bpest, IV., Múzeum-krt 41. T: 182-272

Pestmegyei 22 kat. hold, elsőrendű mezőgazdasági
ingatlan eladó
érdeklődés 4-6 között. T 329-967

Padlásrekeszek
lebontását anyagért vállalja
ácsmester. Telefon: 381-031.

Hogy irodája tökéletes legyen, világhírű
GEHA
sokszorosítógépet vegyen
Vezérképviselő: Horváth László, Budapest, VII., Wesselényi-u. 49. Tel.: 223—284.

Uricsalád nyári hónapokra
penziószerű ellátással egy-két fizetővendéget vállal. »Pesti Dunaparti« jeligére.

HASZNÁLT
ruhát, cipőt, fehérnemüt, egyenruhát, hagyatékot
legmagasabb áron veszek T. **133-623**

BÉLYEG!
gyüjteményért a legmagasabb árat fizetem.
T. 9—2-ig 327-581
vagy „Bélyeg" jeligére kiadóba

Olasz hivatalos: Hajóhad bombázta Pantelleria szigetét

A partvédő ágyúk elűzték a támadókat

Róma, június 2. *(Stefani)* Az olasz főhadiszállás 1103. közleménye:

Kedden a kora délutáni órákban egy ellenséges hajóalakulat bombatámadást indított Pantelleria ellen. Tüzérségünk halaőktalan közbelépésére azonban az ellenséges hajóegységek kénytelenek voltak felhagyni a támadással. A hajóalakulat egyik torpedórombolója súlyosan megrongálódott.

A Pantelleria szigete ellen ismételten intézett légitámadások súlyos károkat okoztak a lakóházakban.

Ellenséges repülőgépek bombákat dobtak le továbbá Nápoly környékére, Paolára és több sziciliai és szardiniai helységre. Az okozott kár és az áldozatok száma csekély.

Vadászgépeink Szardinia felett vívott harcban három támadó repülőgépet pusztítottak el, további kilenc gép a légvédelmi ütegek találatai következtében zuhant le, még pedig három Pantelleria mellett a tengerbe, három Olbia magasságában, három pedig Marsala közelében. *(MTI)*

A légitámadások áldozatai

Róma, június 2. *(Stefani.)* A szerdai hadijelentésben említett légitámadások polgári áldozatainak eddig megállapított száma a következőképpen oszlik meg: Nápoly mellett Porticiben 5 halott és 28 sebesült, Paolában, a Palermo mellett fekvő Dalestrateben és Marsalában összesen 3 halott és 5 sebesült. *(MTI)*

A kultuszminiszter leányának esküvője

Ma délben egy órakor esküdött örök hűséget *Szinyei Merse* Marianne, a kultuszminiszter leánya, gróf *Zichy* Hubertusnak, a Szent István bazilikában. Az esküvőre felvonultak a történelmi Magyarország családjai majdnem teljes számban. Ott láttuk *Kállay* Miklósnét, a *Széchenyieket, Esterházyakat, Apponyiakat, Pálffyakat, Bethleneket, Urbánokat,* a *Hellenbach, Podmaniczky* és *Lukács* családot.

A nászmenetet *Szinyei Merse* Félix mint botos násznagy nyitotta meg, díszmagyarban. A nászmenetben báró *Podmaniczky* István *Verseghi Nagy* Eleknét, gróf *Zichy* Károly özv. gróf *Deym* Jánosnét, *Szinyei Merse* György gróf *Zichy* Aladárnét, gróf *Zichy* Aladár gróf *Bethlen* Irmát, *Verseghy Nagy* Elek gróf *Zichy* Jánosnét, gróf *Zichy* János *Szinyei Merse* Félixnét, gróf *Zichy* Ödön *Szinyei Merse* Jenőnét, *Szinyei Merse* István gróf *Zichy* Terézt, gróf *Zichy* Tamás *Szinyei Merse* Katalint, a vőlegény gróf *Zichy* Ödönnét, *Szinyei Merse* Jenő kultuszminiszter pedig *Marianne* leányát vezette a Szentélybe.

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímást nagy papi segédlet élén *Witz Béla,* a Bazilika plébánosa fogadta. A szentélyben foglalt helyet Angelo *Rotta* pápai nuncius is külön emelvényen.

A hercegprímás megáldotta az ifjú párt, majd rövid üdvözlő beszédet intézett hozzájuk. Az esketés szertartása után Angelo *Rotta* kívánt boldogságot az ifjú házasoknak és adta rájuk áldását.

Esküvő után a Park Clubban volt dezsöné, ahol a nésznép késő délutáni órákig volt együtt.

Hárman klinikára kerültek, a negyedik meghalt az öreg töltött káposztától

Debrecen, június 2. *(Debreceni tudósítónktól.)* *Prohászka* Józsefné 21 éves lányával és *Mezei* István nevű kocsisával kiment újlétai szőlőjükbe. Ebédre a magukkal vitt töltöttkáposztát ették meg, amitől mindhárman rosszul lettek. Mentők szállították be őket a debreceni klinikára, ahol megállapították, hogy *húsmérgezést* szenvedtek a többnapos töltöttkáposztától. Míg hárman kint feküdtek az egyetemen, *Prohászka* József ismert debreceni tűzifakereskedő otthonában *hirtelen elvesztette eszméletét és néhány perc múlva kiszenvedett.* Mivel ő is evett a töltöttkáposztából, elrendelték holttestének felboncolását.

Három családi lakóházra adott engedélyt Budapest polgármestere

Május utolsó hetében egyetlenegy nagyobb budapesti építkezésre sem kértek engedélyt a polgármestertől, aki ebben az időpontban három családi lakóházra adott építési engedélyt. Az építtetők a következők: *Magyar* Miklós XII., Labancz-u. 29., *Keller* Alajos X., Cserkesz-u. 52/b. és *Mauger* Jánosné XI., Menta-u. 6. *(MOT)*

202/43 jelenti... *(Haditudósítók könyvei.)* Tizenkét magyar újságíró, mint haditudósító résztvett a 2. honvéd hadsereg donmenti harcaiban. Elsősorban a szellemi háború katonái, mint olvassuk a könyv előszavában *Kádár* Gyula ezredes tollából, de fegyverrel is harcolnak, ha erre sor kerül, mert az ellenség nem ismer különbséget a beosztások között. A magyar sajtó tizenkét kiváló munkása, névszerint: *Bihari Nagy* Lajos, *Csontó* Menyhért, *Hortobágyi* Jenő, *Kuntár* Lajos, *Lórentz* Viktor, *Németh* György, *Ráthonyi* János, *Saád* Béla, *Tombor* Tibor, *Tompa* István, *Vercseg* János, és *Zsolnay* Miklós, valamennyien végigjárták a doni poklot, hiteles tanui dicső, véres küzdelmeknek és a magyar helytállás súlyos próbáinak. Beszámolnak hű krónikásként az első páncélos ütközetekről, az égő sztalingrádi romvárosról, tudósítanak az első harctéri táveskövőről és részletes helyeztképekben rögzítik le mindazt, amit a titokzatos orosz föld hétköznapjaiban láttak. A tizenkét haditudósító könyve a hősökről: feledhetetlen dokumentum.

PÉNTEKEN június 4-én este megnyílik a

Spolarich New-York

étterem

szőkőkutas, virágos

KERTHELYISÉGE

a New-York palotában (Erzsébet-körút 9/11)

Kolozsvári Balogh Jancsi muzsikál

Oázis a város szívében!

Hadiárva-otthont, árvaházakat és internátust létesít a Diakonissza-intézeti Alapítvány

A budapesti Bethesda-kórházat is fenntartó »Filadelfiai Diakonisszaintézeti Alapítvány« fennállásának 40. évében a szolnokdobokai Szentmáté községben, nemzetiségi vidéken, *internátust* állított fel, amelyben 53 gyermeket gondoznak és iskoláznak. Kőszegen az intézmény *árvaházat* nyit. Gödöllőn átalakításra vár az *új árvaház.* A bükkaljai Noszvaj községben *hadiárvák otthonául* rendezik be új létesítményüket. A mult héten egy volt magasrangú állami tisztviselő budai ingatlanát ajánlotta fel az alapítványnak. Cegléden özvegy Vajas Zoltánné házát, telkét, szőlejét bocsátotta rendelkezésre. *(MÉ)*

Gyilkolt a községi rendőr, 10 évi fegyházra ítélték

Újvidék, június 2. Az újvidéki törvényszék *Varga* Imre volt péterrévei községi rendőrt 10 évi fegyházra ítélte. Varga a mult év szeptemberében, *záróra után,* az utcán megállásra szólította fel *Nagy* Lajos gazdalegényt, aki nem állt meg, mire Varga oldalfegyverével úgy ütötte fejbe, hogy azonnal *meghalt.* Tette után a holttestet a Tiszába dobta. *(MTI)*

KÉT KIÁLLÍTÁS

Az *Alkotás-Művészház* most megnyílt kiállításán *Bartonieck* Anna és *Csorba* Tibor festőművész, továbbá a Nagy Balogh János Egyesület néhány tagja mutatja be válogatott munkáit. *Bartonieck* Anna, aki már vagy tíz év óta fametszéssel foglalkozik, két sorozat erőteljes, érdekes és egyéni hangú fametszet-sorozattal vesz részt a kiállításon. Kilenc lapja Zrinyi *Szigeti veszedelme*-nek, kilenc pedig Dante *Poklának* főbb alakjait és jeleneteit kelti művészi életre, e nemes műfaj tömör, összefoglaló eszközeivel. Dús képzelet, biztos stílusérzék, fejlett kifejező- és komponáló-készség jellemzi érett tehetségre való műveit. *Csorba* Tibor rendkívül kulturált, finom színérzékenységű és fölényes rajztudású akvarellista. Erdélyi és dunamenti tájainak a maga szükszavúságában is sokatmondó *egyszerűség* a legfőbb uralkodó vonása. Az a bensőséges élménysűrítés s lényeg-megragadás, amely egész színelőadását és formaalakítását döntően szabja meg s mindig a művészi összetartó erőt juttatja érvényre. Nagyon artisztikusak színes-papír kivágásai is, ezek a dekoratív hatású, ötletes, apró képecskék. A többi kiállító közül legfigyelememéltóbb a sötét tónusokat kedvelő *Máté* János és a könnyed-friss színekben pompázó *Faith* István. Rajtuk kívül még *Klimó* István, *K. Nagy* Sándor és *Radics* Ede kapott helyett az együttesben.

A *Műbarát* két festő és egy szobrász műveit mutatja be. *Tahi Tóth* Nándor olajfestményei, paszteljei, temperái és grafikái érdekes, széles skálájú tehetségről tanuskodnak, akinek a freskótól az illusztrációszerű ábrázolásig minden műfajban vannak érdekes művészi mondanivalói. *Tusnádi Betegh* László festőművész szélesen és vastagon felrakott, nehéz színeiből szinte csapzottan alakítja ki a zárt képszerkezet formáit. Ez az előadásmód igen tetszetős, bár nem ment a modorosság némi veszedelmétől. *Takács* Ödön, a kiállítás szobrásza, komoly felkészültségű, szolíd plasztikus, aki különösen finoman mintázott portréival és érdekes állatfiguráival tesz meggyőző tanubizonyságot tehetségéről.

—p—

Felhívás légoltalmi ügyben!

Polgármesteri hivatalok, közületek, légoltalmi parancsnokok, hadiüzemek, intézmények és a polgári lakosság figyelmébe!

A M. Kir. Honvédelmi Minisztérium 164.123/eln. 35—1943. sz. rendelete értelmében — mint ismeretes — a padláson tároló homokmennyiségen felül minden épületben, helyiségben és lakásban is száraz homokot kell készenlétben tartani.

A M. Kir. Honvédelmi Minisztérium 164.807/eln.—1943. sz. alatt e célra engedélyezte a MOVE Kereskedelmi és Ipari Kft. (Budapest, V., Mérleg-utca 4, telefon 180—842, 180—843) által forgalomba hozott

„LÉGO homokoltó"

(szab. bej. 10.316/1943)

beszerzését. A Légo Homokoltó hengeralakú papiroslemez-tartány, amelybe természetesen belefér az előírt homokmennyiség. Ára 80 fillér.

A LÉGO HOMOKOLTÓ előnyei a következők:

1. Falra akasztható, bárhol felállítható és fektethető.
2. Kis helyet foglal el.
3. Takarításkor nincs útban, a közlekedést nem zavarja.
4. A homok nem szóródik szét, a tárolás biztonságos.
5. Egy mozdulattal leemelhető, egy mozdulattal nyilik, pillanatok alatt használatba vehető.
6. A homok nem nedvesedik át, mindig száraz marad.
7. Célszerű alakja alkalmassá teszi, hogy egyszerre több készülékkel is meg lehet közelíteni a tüzet.
8. A tűz fészkének közvetlen megközelítése nélkül is alkalmazható.

A Légo Homokoltó beszerezhető a fenti közölt cím alatt: V., Mérleg-utca 4.

Klimó István festő

Népszava 1921. szept. 8. 7. o.
Gyüjteményes kiállitás a
Mücsarnokban

Klimó István festő

Pesti Hirlap. 1921. Sept. 4.6

K. K. L. Gyorsthiúlsitása Münchenerebben

Klimó István (1883 –)

festő

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. k. 504–505 l.

Tavaszi Tárlat a Nemzeti Szalonban.

festészet (1900–1919) – Önálló táblakép.

Klimó István: „Csendes udvar"

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. t. 504–505 l.

Tavaszi tárlat a Nemzeti Szalonban.

Klimó István
festő

l.

Arv. Csarnok 113.

aukc. (1945)

180–186. sz

U-az 114. sz aukc. (1945)

Aratás után,
paszt.

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
Térkép		

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

Klinió István

festő

Kispest

Zsinyi u.

MKSz 1947

MDK

Klimó István

Békehirek, of.
Edények, of.
" "

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

13 l.

MDK

Klimó István

Fácánok, of.

Hadviselt művészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

14 l.

MDK

Klimó István

Csendélet, of.

Hadviselt művészek kiáll. Mücs. 1919. márc.
15 l.

MDK

Klimó István
Vándorcirkusz, paszt.

KMTáro 1938. Őszi kiáll. 12 l.

MDK

Klimó István
Népünnepély, paszt.

KMTárs 1938. őszi kiáll. 12 l.

MDK

Klimó István

Csendélet

A Gyűjtő, 5.sz. 1918. 18o 1.

MDK

Klimó István

Körhinta, paszt.

KMTárs. Téli tárl. 1938.

MDK

Klimó István

Vándorcirkusz, paszt.

MKTárs Téli tárl. 1938.

Klimó István

festő

M.D.K.

259.) Világítótorony
(Somogym. Muz.)

Egyéb kőrtulajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

17 l.

MDK

Klimó István

Ülő női akt, of.

Árv. Közl. 1935. 2.rk.sz. 74. sz. 26 l.

M D K

Klimó István

Csendélet, olaj

Szent-György-Czéh XL. Aukc. A Gyűjtő. VII. évf. 7. sz. 1918. máj. 2oo 1.

MDK

Klimó István festőművész. Debrecen, 1883.

Gyomlálók
Krumplikapálás
Himző leány
Kirakó vásár
Cigány leány
Szőlők alatt

Mücs. csop.kiáll. 1921. szept. 37-38 l.

MDK

Klimó István festőmüv. Debrecen, 1885.

Kártyázó cigánynők
Homokbánya
Gyümölcsök
Hegyi pásztor
Liget
Bucsusok

Mücs. csop.kiáll. 1921. szept. 37-38 l.

MDK

Klimó István festőmüv. Debrecen 1883.

Vihar után
Virágok az ablakban
Egri menyecske
Halak
Miska gyerek
Utszéli kereszt

Mücs. csop.kiáll. 1921. szept. 37-38 l.

MDK

Klimó István festőmüv. Debrecen 1883.

Tavasz
Mariska
Szárazdajka
Tópart
Esti hangulat
Virágzó fák

Mücs. csop.kiáll. 1921. szept. 37-38 l.

MDK

Klimó István festőmüv. Debrecen 1883.

Felnémet

Kondás és bojtárja

Pihenő akt

Verőszala

Az első oktatás

Piau

Mücs. csop.kiáll. 1921. szept. 37-38 l.

MDK

Klimó István festőművész. Debrecen 1883.

Öreg pipás
Csürhe
Rex
Nyomtatás
Cséplés
Anya és gyermeke

Műcs. csop.kiáll. 1921. szept. 37-38 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen 1883-

Cirkusz épitése
Meleg napsütés
Temető bucsu
Kapás-utca
Tanulmányfej
Rózsák

Mücs. csop. kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen 1883-

Kiskőporos Egerben
Verőszala
Szürke hangulat
Csonka malom
Havas fenyők
Esti napsütés, vázlat
Vörös háztetők

Mücs. csop. kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen 1883-

Karcagi szélmalmok
Domboldal
Cigányputri
Iskolakerülők
Csutkakeresztek
Bogárhátu cigányviskók

Mics. csop. kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen, 1883.

Csordáskutnál
Verőszala
Őszirózsák
Kártyavetés
Tavasz a városligetben

Nagyparton

Mics. csop.kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen, 1883.

Tanulmányfej
Bolgár-tanya
Varró asszony
Kőcsögvásár
Borpince előtt
Virágok

Műcs. csop.kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen, 1883.

Kirakóvásár
Délelőtti napsütésben
Őszi szinek
Kati a teknőben
Csöndes viz
Nyires
Egri borpincék

Műcs. csop.kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen, 1883.

Falusi utca
Muskátli
Szalóki ~~vökgyek~~ földek
Keresztek
Egri leány
Csendélet

Mics. csop.kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen, 1883.

Gyárváros
Cigányleány
Hostya részlet
Az első karácsonyfa
Egri várrészlet
Aktok

Mics. csop.kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen 1883

Esti napsütés
A vén diák
Gyümölcsös
Napraforgók
Rákospatak hidja
Konyha asztal

Mücs. csop.kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőmüv. Debrecen, 1883.

Napraforgók
Faluvége
Rőzsevivő leányok
Szegény ember aratása
Merengő
Köcsögvásár

Mücs. csop.kiáll. 1921. szept. 37-38 l.

MDK

Klimó István festőmüv. Debrecen, 1883.

Amulett
Csonka malom
Egri meleg viz
Őszi szinek
Almák
Ligetben

Mücs. csop.kiáll. 1921. szept. 37-38 l.

Klimó István

Arckép, ~~kaj~~ paszt.
Tölgyessy ~~Kaá~~ F.-né urnő, paszt.
Áttörő napsugarak, temp.

Nagy Balogh János Társ. kiáll. 1939. marc.
Műterem.

MDK

Klimó István

Vágyakozók, olaj
Hidon, paszt.
Vihar előtt, olaj
Őszi nap, paszt.

Nagy Balogh János Társ.kiáll. 1955. márc.

Műterem

MDK

Klimó István

Hazafelé, paszt.
Napfolt, "

Nagy Baloğh János Társ.kiáll. 1935.márc. Müterem.
1935.

MDK

Klimó István

Guberálók, paszt.

Nagy Balogh János Társ. kiáll. 1935. márc.
Műterem.

Klimó István

Várépitők, olaj
Fekő akt. "
Hazafelé, "
Délben, "
Előadás alatt, paszt.
Spanyol nő, "

Nagy Balogh János Gy. jub. kiáll. 1939. dec.

Klimó István

Palóc menyecske, paszt.
Kertészet, "
Tavaszi munka. "
Szérüskert, "
Tanulmányfej, "
Bezerédi Baba arcképe

Nagy Emlogh János Gy. jub. kiáll. 1939. dec.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen 1883-

Csutkamorzsolás, olaj
Bucsu Feldebrőn, olaj
Tetemvár, olaj
Domonkos temploma
Bucsu Felnémeten, olaj
Egri vár részlet, vázlat

Műcs. csop. kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István festőművész, Debrecen 1883-

Virágzó almafák
Anyós

Batyuzás

Öreg verklis

Andrássy ut vége

Szépasszony völgye

Műcs. csop. kiáll. 1921. szept. 14-16 l.

MDK

Klimó István

Tabán hattyudala, paszt.
Szép őszi délután, "
Őszi napsütés, "
Erdei ut, "
Inségmunkások, "
Erdőszél, "

Nagy Balogh János Egyesület kiáll. Kispest 1933.
dec. 4 l.

MDK

Klimó István

Népligeti vurstli, paszt.
Délutáni nap, "
Nyárfák, ".
Vihar a Balatonon, olaj
Zankó Antal ur arcképe, olaj

Nagy Balogh János Egyesület kiáll. Kispest 1933.
dec. 4 1.

MDK

Klimó István

Arckép, olaj
Nagymama, "
Delelő, "
Pihenő, "
Szentkereszt, temp.
Erdei tó, paszt.
Népliget, "

Nagy Balogh János Egyesület kiáll. Kispest, 1934.
TESz tárlat. ápr. 5 l.

MDK

Klimó István

Bánya betöltése, pastt.
Őszi hangulat, "
Tavasz, "
Nyáron, "
Homokbánya, "
Erdő, "

Nagy Balogh János Egyesület kiáll. Kispest, 1934.
TESz tárlat. ápr. 5 l.

Klimó István festőművész
A Karsztban
Görz ágyutüzben
Fellegek a Karsztban
Magyar Aquarell és Pastellfestők Egyesülete
VI. kiállitása, 1919 február

tinta rajz
vízf.
pastell.

80a—167a lap: Ecloga Theoduli.
168a—258a lap: Rhetorica de dictis Tybini oratoris.

Latin és magyar. Quart. 1489—1490.

Papír. 215×160 mm. 258 levél. Vízjegye: kisebb vagy nagyobb körbe illesztett mérleg. Hasonló Briquet: 2589. Cursiv írással írva. Vörös kezdőbetűk és vörös szövegrészek. *1 színes ábra, 6 tollrajz. Kötés:* egykorú barna bőr, fatáblákon, későbbi kiegészítéssel.

Magyar, sárospataki munka 1489—1490-ből. Szalkai László esztergomi érsek (†1526) diákkorában készítette Sárospatakon, a monostori iskolában, melynek vezetője Kisvárdai János baccalaureus volt.

Mindenbizonnyal Szalkai László hagyatékából került az esztergomi székesegyház tulajdonába. A kódex a XIX. század elején a Nagyszombatban lévő esztergomi káptalani könyvtárban volt. A könyvtár 1833-ban készült kéziratkatalógusában szerepel. (Catalogus Biblioth. Super Ven. Capi. E. M. Str. Tyrnaviae. A. 1833. 416. l. N⁰ II. 1.) Kovachich útinaplójában föl van véve.

A kódexben színezett és fekete s vörös tintával festett asztronómiai ábrákat, továbbá a Manus Guidonis, az Arbor Consanguinitatis, az Arbor Cognationis és az Arbor Affinitatis ábrázolásait találjuk, amelyek között néhol gyerekes, a népművészet határán álló díszítésekkel találkozunk. Az ábrázolások általában a korabeli ősnyomtatványok azonos tárgyú illusztrációit követik. Az Arbor Affinitatis és Consanguinitatis pl. Günther Zainertől 1472-ben Augsburgban kiadott Isiodorus Hispalensis: Etymologiae (Hain*

Klimó István MDK

Bucsu pasztell

Mücsarnok 1938. Szent István kiáll.

Klimó István, sz. Debrecen 1883.

Egri asszonyok

Malom a Cifrahóstya végén

Egri Kaszinó kiáll. Eger, 1924. 12 l.

Klimo István
Kártyavetés, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 23 1.

Klimó István

1932-évi Tavaszi Tárlaton az alábbi
műveivel szerepelt: Nagy Mihály ur arcképe
Nagymama tübefűz
Rabszolganő
Tavaszi színek
Hazafelé
Tavasz az erdőben
Balaton
Dr. Turek Ferencné urnő arcképe.

Tárgymutató

MDK

Klimó István, festömüvész

A Nagy Balogh János Egyesület ellenöre.

Otthon.	Olf.
Nagymama.	"
Bolgár tanya.	Pasztel.
Tóbetöltés.	"
Külvárosi éj.	"
Csepürágók.	"

Nagy Balogh János Egy. és a Tocz által rend.
1937. évi karácsonyi Kész.Müv. Kiáll. Ket.
Kispest Városháza.

Klimó István

Balkérzel fest.

Vód
z
Ács Tivadar: Nagy Balogh János. Uj Idők
1945, 14. sz. nov. 3. 364 l.

1904. június 22.

281

Imrek György veszprémvm-ei jáldozárnak: sugedély a könyvtárnoki tanfolyamon saját költségén leendő részvételre. (386/1904.)

Klimo István

XXVII. aukció
A Gyűjtő 1916. 451 l.

Veszprémi püspöki major	30.–
Csendélet	30.–
Városligeti részlet	40.–
Veszprémi püspöki kert	40.–
Veszprémi püspöki major	30.–

Kiskunmajsa, rom

86

Klimó István

pesti, Kispest, Árpád u. 19.

1937. téli kiáll. 233.

620. Felice Ri

~~Született~~ 1540-ben, ~~megha~~

Krisztus l

~~Elöl~~ A feszület tövéb
holtte~~tent~~st ét, mely al
angyal van a kinz
~~tünik fel, a mint a~~
~~tette~~ körül kendő van
a szög van s balját a te
sa ki mellett a földvi
angyal áll s szomorko
végére illesztett eczetes s
gyal alakja vebető ki

Pala, méretes
Pyrker János

59

Klimó István

festő Kispest

M. Képrőm Egyes

KMTÁRS művcsoptok

1931 feb márc kiáll.

XI. 54, XII. 21.

Klimo István

l.

Müvész-Élet

1932. okt. 4.

11. l.

Klimo István

Levél naza c. rajza repr.

Vas. Ujs 1916. 548. l.

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

Klimó István

Egy jól elkészített vallás c. háborus rajza repr.

Vas. Ujs. 1916. 358. l.

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

Klimó István
aukció
Árverési Csarnok Kft.

31. sz. 1926. febr.
34. sz. 1926. okt.
38 sz. 1927. máj.
39 sz. 1927. okt.

Karikák agyagból VII. 245.

Klimo.

234b. OVÁLIS ARCKÉP-MINIATŰR. Idősebb beretváltarcu férfi mellképe kék frakkban, fehér mellénynyel. Jel.: *Klimo*. Magyar. 19. sz. eleje. Keretben. M. 6. sz. 5.

Ernst Museum aukció

II

van der Vinne Laurent Vincentsz. (1658—1729.)

152. LOVASÚTKÖZET. Balra a hi don tombol a csata. Alatta patak uszó alakokkal. Jobbra lovasharcok, hátrább hegy várral. Jelezve lent balra: L... v d. Vinne 16.. Vászon. 89 m. 108 sz.

Flamand festő Pontius metszete után.

153. VAN DYCK MELLKÉPE. A festő bő köpenyben lánccal, jobbra fordul. Grisaille. Vászon. 25 m. 18 sz. *Illusztr.* XXVI. táb.

de Vlieger Simon. (1600—1653.)

154. AZ ANTWERPENI ÖBÖL Elől hullámzó tenger csónakokkal és vitorlásokkal. Balra sik táj templommal jobbra szabad tenger. Jelezve lent ba felé egy gerendán: S. de Vlieger. Vászon. 83 m. 128 sz.

de Vries R. (1631—1681.)

155. ROMOK AZ UTON. Az ország uton jobboldalt egy keritésfal és egy to rony romjai, hozzájuk épitett házzal

Klimó István

Alkotás Művészház
XII. kiáll.

Cséplés, pasztell.

vall. és közoktmin.
vásárlása.

Szépművészet
1943. 159. l.

Kapuzata a karmelita-temploméhoz hasonló. Főolt
1744-ben készült, jelentéktelen festménye Szent An
a templom védőszentjét ábrázolja.

1746-ban Haberle Cecilia, Haberle Wolfgangn
a királyi építkezések elnökének özvegye alapítványá
létesítik a német Ispität, de csak 1768-ban Pfütsch
győri kanonok jóvoltából tudták befejezni. A templ
tornyos homlokzatát barok fülkében ülő Madon
szobor ékesíti.

Az előbbi templommal egyidőben kezdték épiten
orsolyita apácák templomát az Apáca-utcában, Rich
Ádám győri kereskedő adományából. Az egyha
templom tengelye az utcával párhuzamos; belsé
Dorfmeister István (1729—97) ma már erősen átfes
falfestményei díszítik. Szép arányú főoltára a ba
oltárok kedves példája.

Az Újvárosban, a rácok városrészében, a mai Bál
Mihály-utcában épült a rácok görög keleti kis bar
temploma 1727-ben. A hajlott vonalú homlok
közepén kis torony emelkedik. Faragott díszű kap
fölött levő s Szent Miklóst ábrázoló domborművet
első világháború idejében Komáromba vitték. A ten
lom belseje még megőrizte gazdag, XVIII. száz
jellegét. Az ikonosztáz magas oromzata eleven hatá

Az újvárosi Kossuth Lajos-utca elején, épületek
körülvéve emelkedik a teremszerű, karzatos ág.
templom. A copf-stílusú épület 1784—85 közt épi
Oltárképe Orlay-Petrics Soma műve. Kegyszerei k
fínom, XVII. századi győri ötvösműveket találu

Klimó István

112 Tavaszi borulat olajf. 1500.—

Nemzeti Szalon

1918. máj.
tav. kiáll.

609.

zoe, tojásdad medaillon. Vállaira omló hosszu
fekete, szeme barna s szakála leberetvált.
iros palástot visel, melynek körője ékköves,
pedig ékköves.

, méretei 18.4 : 15 cm.
gyűjteményetől. 140/95.

140/95.

Klimo István

98	~~Késő délután~~	pasztell	120.—
99	Napos erdei út	pasztell	150.—

Nemzeti Szalon
[Akv past kiáll. 1932 máj-jun]

1229. Lieder Frigyes:
Sz. Potsdamban 1786 julius

Orosz József arczképe.

Térdig látható, kissé jo
Jobb kezével a mintás zöld ter
kodik, a hol a SZÁZADUNK és a
pag[illegible] van tollal, bal kezében
göndör haja, szemöldöke és heg
me barna, szakálla ~~pedig~~ leber
nyakkendő, aranyzsinorzásu zöl
megyszinű prémes mente, a mely
rakva. Derekát kardkötő szorit
szekrény van számos folianssal
kötéseken Gesetzartikel, Wechse
tár, Reichstag 1830 és 18.. vég
élén: »F. Lieder p. 1840.«

Lemezpapir, mér. 30.5:23 c
Vétetett 1908. julius 8-á
ex 908)

Klimó István

Önarckép, dáff.
Lolika, "

Nemzeti Szalon
1917 máj.
tav. tárl.

Ábrahám József, Bagó M. és Fia Utóda, Budapest

Felelős kiadó: Lehel Béla

KLIMÓ ISTVÁN
108. Spanyol nő, paszt.

Nemzeti Szalon

1939-es Szalon

Klimó István

festő

V. kerületi kiáll. 1943.

állami vásárlás,
nem volt kiállítva:
Őszi hangulat,
pastell.

WECHIAO

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) díszteremben

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) díszteremben tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Klimó István

festő

a Nagy Balogh János

Egyesület tagja.

Klimó István pasztelljein könnyed szinekben ragad meg fényproblémákat.

Alkotás Művészház

XII. kiállítás.

Népszava

1943. jun. 2

(Hét festő.)

t nélkül beadott kérelmére ér-
2. sz. házon a kérvényhez csa-
alakitási munkálatok végrehaj-
s Bizottságának kifogása nincs.
árcius hó 4.-én.

elnök

Klimó István

a Nagy Balogh János
Egyesület tagja
festő

lásd

Alkotás Művészház
XII. kiáll. Eat.
1943.

MECHIAQ

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) díszteremben tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNŐKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Klimo István

festő

l. Szépművészet

1941. 159. l.

Probetafel

Klimó István

festő

a Nagy Balogh János Egyesület tagja, akik munkái szerepelt az Alkotás Művészház XII. kiállításán (1943. máj. 1-jén.)

~~Straka Joisef, pedo~~

Klimo István

Thieme Becker

XX. 499. l.

(Lyka)

Klímo István

pestő

l. Lehel Gulácsy

33

35, l.

M. KIR. GAZDASÁGI AKADÉMIA
IGAZGATÓSÁGA
MAGYARÓVÁR
572/1940. szám.

Müemlékek

Tekinte

Klimó István

festő

Napsütésben

repr.

A Mű

1927. 1. n. 33. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Klimó István

festő

Életrajz, arckép

l.

A Mű

1927. 1. sz. 62. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Klimó István

Aut. 1883 okt. 8. Debrecen war ein Schüler Hegedüs', Balló's und Ferenczy's und vervollkommnete sich später an der Malerakademie in Florenz. Er ist ein rühriger Beschicker der ungar. Kunstausstellungen.

Krück II. 31. l.

~~Árpádok~~ ~~története (Sebestyén)~~

~~V. 79.~~

Klimó István

festő

Független Művészek Tá-
sasságának festészeti
díja 1929.

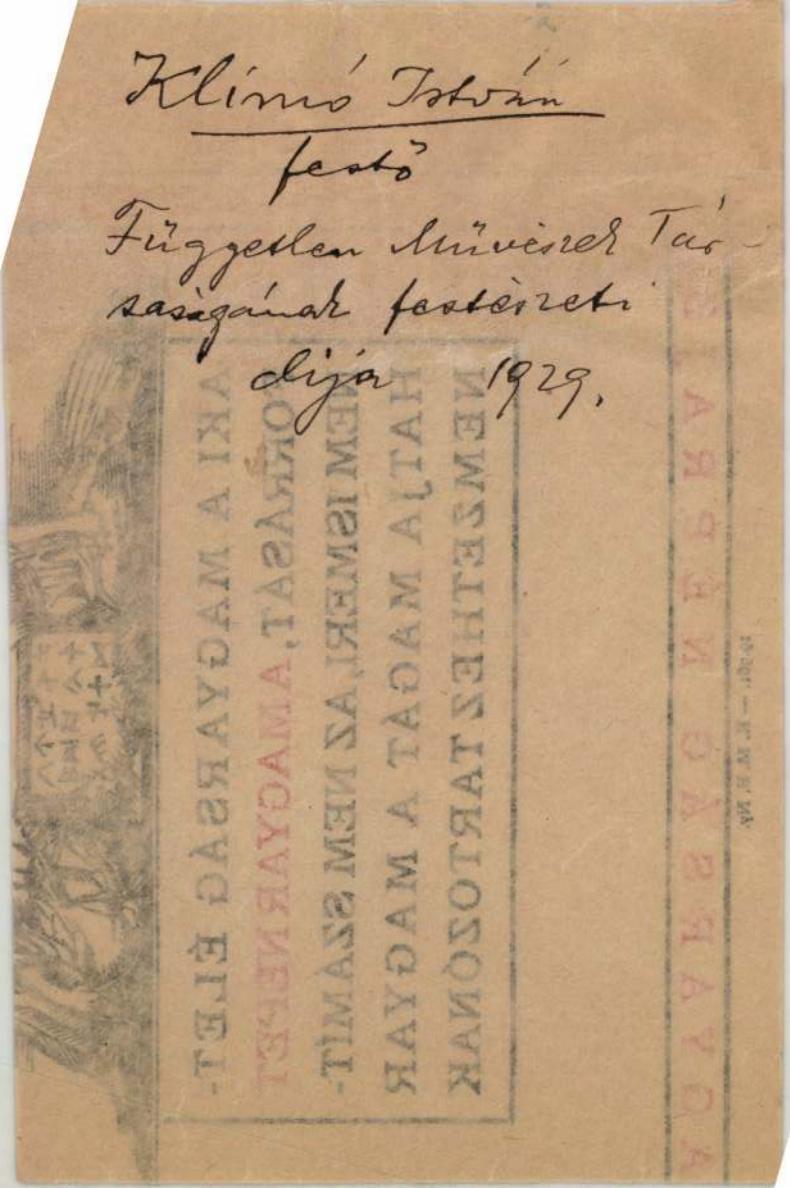

MAGYARSÁG NÉPE

AKI A MAGYARSÁG ÉLET-
FORRÁSÁT, A MAGYAR NÉPET
NEM ISMERI, AZ NEM SZÁMÍT-
HATJA MAGÁT A MAGYAR
NEMZETHEZ TARTOZÓNAK

MAGYARSÁG NÉPRAJZA

19.361. — K. M. E. Ny.

Klinió István

festő

VI. Amerikai ut 43

1927. Független Művészek

kiáll. a Nemzeti Kalonban

2155-909-16
Tört. Képcs.
Raktár.

623. Iró-asztal.

1 darab barnára páczolt puhafa iróasztal fedőlapján viaszkos vászon bevonással és léczpolczczal, hét záros fiókkal és négy esztergályozott lábbal.

Méretei 85 cm. magas, 150 cm. hosszú, 90 cm. széles.

Becsértéke.....50 K

Készitette Tikáts Adolf az 1907:IV.22-iki számla alapján (716-907).-- Kifizettetett 1907:IV.30-án a 309 sz. nyugtára.-- Elszámoltatott 1907:V.20-án 1111 sz.a.

Klimó István

1905. őszi

kiáll. Nemzeti Szalonban

Orosz agrár. alapf.

100 K

Hadilengerészet, római V. 249.

Klimó István

1905 graf -

kiáll. Nemzeti Szalonban

Ponte vecchio, olyf. 100 k

Kőrös hold Ette, olyf. 150 k

Örlökö, ~~[illegible]~~ bronzkori V. 33.

Klimó István

1907. dec.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Kertben, olajf.

Őzi nap, olajf. 150k.

Klimo István

1920 jan. - febr.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Konyha asztal, olaj.
15.600.-

Rákosi részlet, olaj.
12.500.-

1920. M Akv Pf Egy

kiáll. Nemzeti Szalonban

A Monte Santo egy pergőtűz után, rajz 2500.-

Vasszerszám, római V. 194.

Klimó István

1910. dec. kiáll. Nemzeti halon
Munkába menő menyecske,
olajf. 300.–
A csendes tó tükre olajf. 110.–
Kapás utca, olajf. 200.–

1911. máj.-jún. kiáll. u. o.
Lajárat a kőbányába, olajf.
200.–

1915. ápr.-máj. kiáll. u. o.
Régi holmik, olajf. 450.–
Csendélet, olajf. 500.–
Limonádé, olajf. 400.–

1915. dec. kiáll.
Rutén utcarészlet Sanok
mellől (Galicia) 600.–
Sanoki utca, olajf. 450.–

1916. ápr. kiáll. u. o.
A San folyó ősszel, olajf. 550.–
Bosnyák népfőtkelő, olajf 750.–

Tovább nem csom ki.

Itália III. 50.

Klimó István

Műcsarnok

1916. tav. kiáll. 216.

1916-17. téli kiáll. 306

1918. tav. kiáll. 200

1919. hadviselt mű. kiáll.
84, 86, 125, 134
maritéren volt.

1919-20. téli kiáll. 484.

1921. szept. gyűjt. kiállítás
a Műcsarnokban. A
katalógusban életrajza

1927. magyar tag 669

Szücs János, főtanító III:240

Klimó József

Rutén falu, olasz

Budapest székesfőv. tulajd.

~~Brouzkovi telep, Temes-paulisi~~

~~VI. 185.~~

Klima István

Gyógyt. Eicill.

miscsarnok 1921.

élet

4945.

Alessandro Magnasco:

Tájkép.
Vászon, méretei 59.5:70.5 cm.

Értéke 5000 K.
Ajándék 1916.

záma:
a leltnban 19172,
a szakleltban ~~[illegible]~~ 5-916

Régi 5-916.

Klimó István

1906/7 – 1907/8

Ferkèpzomfoiskèvk
701. l.

KLIMÓ *István*, festő. • Debrecen 1883 okt. 8. Budapesten a mintarajz-iskolában és Firenzében tanult. 1905 óta kiállítója a bpesti tárlatoknak. Főleg naturalista táj- és figurális képeket fest. 1921. gyüjt. kiállítása volt

023

a Műcsarnokban. Rutén falu c. olajfestménye a főváros tulajdona.

E. g. I. 5 fol

Leonardo da Vinci IV. 169

Klimó István

Ötvös

1900–1901.

Elmúsk 1930. 85. l.

Szalay Péter:

Térdig, állva s jobb
Leczeszett jobb kezében k
az asztalra támaszkodik.
gének gallérja lehajtott, kes
gombolt kabátja kettős elej
gyűrűt visel. Felirata a ké

SZALAY PÉT
ministeri tanác
a m. kir. pósta, távirda
a Ferenc József-rend

balra: „A. Gichsz"
s legalól balra: „Kiadta ön
középütt: „Utánny
jobbra: „Ny. Légra

Könyvnat, az ala

9591 ~~9391~~ (
9592 ~~9392~~ (

Klimó Johan

pesti

Műcs. kiáll. 1916tól
Fipics 115. l.

A gyulafehérvári székesegyház)
Gyulafehérvár)Karlsburg), [illegible]

Magyar típusú középkori kapuk :
1. Az esztergomi királyi kápolna
1. Keresztényfalva. XIII. sz. e
3. Szepeshelyi székesegyház. XI
1. Torda. XIV. sz.

Ungarische mittelalterliche Portale :
1. Esztergom)Gran), königlich
2. Keresztényfalva)Neustadt).
3. Szepeshely)Zipzer Kapitel)
1. Torda. XIV. Jh.

Fogaras vára :
1. Egykori fejedelmi vár külseje
2. Udvara. XVI—XVII. sz.

Schloss Fogaras, seintiger Fürstensitz :
1. Aussenaussicht.
2. Hof. XVI—XVII. Jh.

Hurini romlakori templom. XIII. sz.

Hurina, Romanische Kirche. XIII. Jh.
1. Kőrösfői ref. templom.
2. Ketesdi ref. templom.
3. Farnasi harangláb.
4. Sáros, templomvár.

Klimó István

Képzőművészet 1927. 3. sz.

KLIMÓ ISTVÁN: *Tanulmány*

Klimó István

kell. kiáll.

Klimó István kompozitív képességével lepi meg a nézőt rajzban-

színben egyaránt. Legkiemelkedőbb művei: *Tükör előtt*, *Esti szórakozás falun* és többi cirkuszról festett mozgalmas, érdekes fényhatású akvarelljei.

B. A. Az Ars Hungarica kép- és szobor kiállítása.

Magyar Nemzet

1941. ápr. 6.

Klimó István

festő

l.

Lex. Magy. Társ.

295. b. l.

cgyára

KARDOS

KÉPKERET ÉS LÉCG

BUDAP

VIII., Rökkszilárd-uc

VII., Wesselényi-uce

V., Báthory-uce

Légrády Károly

KLIMÓ ISTVÁN

Tükör előtt. Pasztell.

Müvészeti Hotok Ungvár

1941

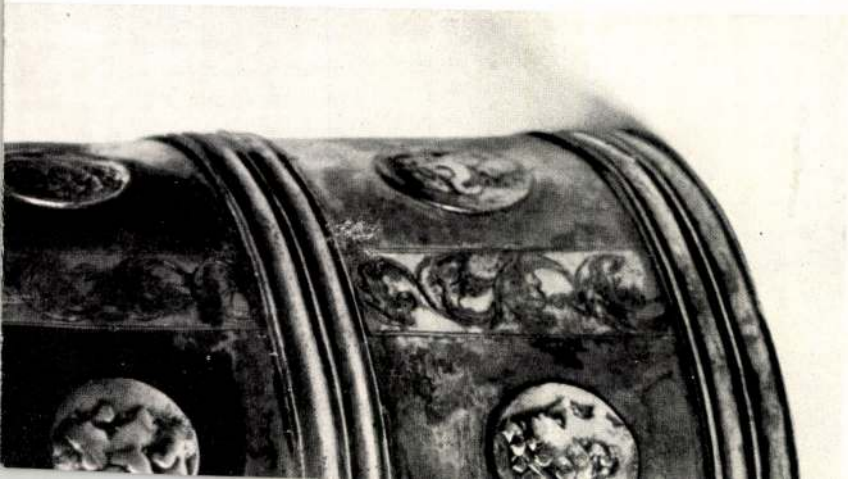

58. KLIMÓ ISTVÁN
Született Debreczenben 1883-ban. – Egri asszonyok. – Tulajdonosa: Dr. Setét Sándor úr.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszino által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 707.

59. KLIMÓ ISTVÁN
Malom a Cifrahóstya végén. – Tulajdonosa: Dr. Setét Sándor úr.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszinó által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 707.

Klimo, Juraj.

l.

Cincik

53. l.

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Nógrád 1965 szept.24.4.l.

H.D.Y

Klinio Kárdy
festő-

Csendéleteit mutatta be.

Kovács Gyula: I. Kaposvári Tavaszi Tárlat.
Művészet, 1967. julius - 40 kap.

MDK

Klimó Károly, festő

Kulvárosi udvar s' Vasaló s' virág

c. alkotásai kiállunak. (Ernst Múzeum.)

Harangozó M:

— : Stúdió 67 2

ESTI HIRLAP Bp. 1967. máj. 18.

04

Klimó Károly

1968 JAN 19

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

KIOSZTOTTÁK a Stúdió 58—68 kiállítás díjai: Klimó Károly, Szurcsik János, Kasas Károly és Benedek György szerepel a díjazottak listáján.

k J
iai
lásá
ni a
esen
t se

Klimó Károly

NDK

Munkábamenők, o.p.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.
1964. máj.

Klimó Károly

Mediterrán ősz	tempera	83 x 98 cm
Rovok között	olajtempera	148 x 96 cm
Konyhaasztal	olaj	70 x 100 "

Studió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. kat.
Bev.: Bereczky Loránd.

Klimó Károly

Említve

Rácz Ernő: Kitimő rendezés, gazdag répanyag

Kisalföld, 1970. aug. 19.

Klimó

„The Apron of the Butcher" (eml.)

Szerepel az alábbi tárlaton

- bozóky -: Summer art show
at Szeged

Daily News 1971 VIII. 23

Klimó

Az ez év augusztusában a szegedi Horváth Ajdám bemutató teremben állította ki a „Mészáros kötényе" című műcét.

-bozóky- „Summer art-show at Szeged."

Daily News, Budapest, 1971. aug 23.

Klimó György

festő

~ festménye a Porta Speciosa - ról.

Repr.

Radó: Magyar építészett történet 51. kép.
Műszaki Könyvkiadó 1971.

Klimo- Károly

Werkstatt bei Lampenlicht, 1970, repr.

100 Jahre Kunst in Ungarn
Museum am Ostwall Dortmund, 1971.

szerveinek elnémításával látta, tehát pusztán színfoltokkal. Picasso nem tudott csak nézni. Nem tudta elnémitani érzékszerveit, ezek követelték részüket az alkotás munkájában s egyre jobban befolyásolták látásmódját. Monet a távolságot, a mélységet is színfoltokban látta és az u. n. valeurrel érzékítette. Picasso nem elégszik meg a felülettel. A tárgyakban és a tárgyak mögött mindenütt ott érzi a harmadik dimenziót, a mélységet, amelyet a kétdimenziós síkon, a vásznon kell látható formába lerögzítenie. Ott érzi a tárgyak formai szerkezetét is, amely szintén helyet követel magának a vásznon. Próbáljuk megközelíteni Picasso lelkiállapotát az alkotás perceiben. Képzeljük el, amint szobájában ül és kinéz a nyitott ablakon. A szoba sötét, odakint erősen alkonyodik. Picasso a szoba mélyéből néz kifelé. A szürkülő levegő vibrál és úgylátszik, mintha a szomszédos házfal egész közel lenne az ablakhoz, szinte odatapad az ablak rácsához, ha az ember kinyujtaná a kezét, talán meg is érinthetné. Igy látja ezt a szem, ez a tökéletlen, könnyen megtéveszthető szerv. Pedig az ablak és a szembelévő ház között nagy távolság van, egy láthatatlan fal huzódik egyiktől a másikig: a harmadik dimenzió. Láthatatlan, de Picasso minden idegszálával érzi ezt a láthatatlan falat és vizionárus képzeletében látja is. Most odaáll a vászon elé, hogy a megérzett láthatatlan falat is ráhelyezze. A vásznon nincs mélység, a vászon ellenáll. Szavakban mintha ezt mondaná: „Én lap vagyok, felület vagyok, rám csak egymás mellé helyezheted a formákat és nem egymás mögé. De úgy helyezd formáidat egymás mellé, hogy azt a látszatot keltsék, mintha egymás mögött lennének.“ Picasso így válaszol: „El akarom kerülni a látszatot. A látszat az igazság meghamisítása és nem is adná vissza azt az érzést, amelyet én témám szemlélése közben éreztem. Azt akarom, hogy aki képemet nézi, azt érezze, amit én most megéreztem. Nem szólok csupán a szemhez, hanem a szemen keresztül a többi érzékszervhez. Én ezt a megérzett láthatatlan falat láthatóvá akarom tenni s minthogy a vásznon csak egymás mellett lehet elhelyezni a formákat, megkeresem azt a módot, amellyel elhatárolt síkok formájában vászonra rögzíthetem a harmadik dimenziót.“

Természetes, hogy ehhez a föladathoz teljesen új formanyelvet kellett teremtenie. És Picasso megtette az első lépéseket az ismeretlen területen. Fejlődését legjobban csendéletein követhetjük. Legelső „nature morte“-ja tiszta impresszionizmus. Később mint átlátszó függönyök, síkok ereszkednek a tárgyak közé, éles kések ezek, melyek fölszeletelik a teret, amint belevágnak a tárgyakba és egymásba is. A síkok azután megszaporodnak, a legváltozatosabb formákat és színeket veszik föl, látszik, hogy a tárgyak külső formája másodrendűvé sülyedt Picasso szemében, figyelme egyre erősebben fordul a térviszonyok s a formai szerkezet felé. A többi érzékszerv legyőzte a szemet. Picasso többre értékeli a konstrukció megérzését és formába állítását a látott kép hű visszaadásánál. Ez utóbbi esetben a festő inkább másol, az előbbiben inkább teremt. „Egy portrait értékét — írja Jean Cocteau — két tényező határozza meg: a modell értéke és a festő ereje.“ Picasso látni akarja azokat az értékeket, amelyeket pusztán önmagából merít s ezért a modellt, a tárgyat, eszköznek használja föl, ürügyül szolgál neki, hogy érzéseit és konstruáló képességét formába állíthassa. „A képe élete — írja tovább Cocteau — független attól, amit ábrázol. Mi maradt? Egy kép. S ez a kép semmi más, csak kép.“ A formák önálló életet élnek. Egymáshoz való viszonyuk határozza meg a kép értékét, vagy értéktelenségét. Ebben a korszakban kezd tisztulni Picasso formanyelve s így letisztult, leegyszerűsitett eszközökkel érkezik el a képarchitekturához. Nincs többé szüksége ürügyre, közvetitőre, témára. Az abszolut kép maga a konstrukció. A szem s az érzékszervek magukba itták a világot, a fölvett elemek a művész agyában átalakulnak, új elemekké állnak össze és kitörni vágynak. Az alkotás perceiben Picasso szeme befelé fordul s azt festi, amit odabent lát.

Picasso az a művész, aki csak azért újít, mert kifejeznivalója megköveteli az újítást. Többet érez, mint amennyit a régi formában ki lehet fejezni, azaz embertartalma nem fér a régi formába, új formát kell teremtenie, hogy kifejezhesse magát. Picasso egyetlen törekvése, hogy maradék nélkül fesse vászonra, alkossa formába lelkivilágát. És ezért tér néha vissza a modellhez. Ő mint a külső világ festője indult útjára és most is vannak érzései, amelyek közvetlenül élményekhez kapcsolódnak s amelyek elértéktelenednek, ha elválasztjuk őket témájuktól. Picassonak ezeket az érzéseket is meg kell festenie, mert ő semmit sem tud magában elfojtani. Nem is tud, de talán nem is akar. A lehető legteljesebben adja önmagát.

Hont Ferenc (Páris).

.....

Egy festőművész és egy szobrász reményteljes, 8 éves fiai vitatkoznak:

A festő fia: A festők magasabb tudású emberek, mint a szobrászok!

A szobrász fia: És ugyan miért?

A festő fia: Abból láthatod, hogy a festők mind az V-ik emeleten laknak, míg a szobrászok a pincében.

Az alábbi kis — még békevilágbeli — apróság Klimó István festőművésszel történt meg.

1912-ben a művész az azóta már megboldogult „Riviera“ kávéházban kollektiv kiállítást rendezett. A képek rohamosan fogytak s azok árát a törzsasztal söralapnak használta fel.

Az utolsó képpel — amely nagy havas tájat ábrázolt — baj történt. Miután vevő nem akadt rá, elhatározták, hogy kisorsolják. A képet a cigányprimás nyerte meg. A társaság egyik rosszmájú tagja a cigánnyal sugdosni kezdett.

Egyszer csak a cigányprimás odalép a művész elé, kezében a kép s a legártatlanabb képpel kérdezi:

— Mívész úr instálom, hogy kel ezst a kípet felakasztani, mert a Devla tudja, hol ennek azs eleje és hol a vége?

A két jóbarát csak most, 1927-ben békült ki.

.....

Aki lapunk *barátjaként* öt egész éves előfizetőt szerez, az egy esztendeig ingyen kapja a lapot.

...

A Mű 1927. I. évf. 2 r.

Mi tehát a föladat? Megtalálni azt az eszközt, amellyel az élettől elszakadt művészetet újból össze lehet kapcsolni az élettel és a tömegekkel. Megtalálni azt a művészeti formát, amelyet minden ember magáénak vallhat. Lehet-e ilyen formát találni? Lehet. Ime egy példa: a burleszk. A jó burleszken mindenki nevet pártállásra, műveltségre és társadalmi helyzetre való tekintet nélkül. Miért? Mert a jó burleszk az ember elsődleges érzéklésén át akar hatni. És az elsődleges érzéklés minden embernél közös.

Ki kell tehát szabadítanunk az ember ősi énjét a különböző hamis befolyások ketrecéből. Meg kell tisztítanunk természetes látásmódját, érzéklését az idegen, ráerőszakolt szempontoktól. A gyermek s az ősember lelkivilágát megtaláljuk mind a kultúremberben, mind a vademberben. És ebből a primitív lelkivilágból, amelyet minden ember magával hordoz, leszűrhetjük a fölfogás és érzéklés, ennek alapján a kifejezés és a hatás fundamentális és általános törvényeit.

Ma már tudjuk, hogy a művészet legegyszerűbb és legősibb alapformáin keresztül kell magunkat kifejeznünk, ha minden emberhez akarunk szólni s nemcsak egyesekhez. Megismertük az anyag törvényeit, az egyes műfajok rendeltetésével és céljával tisztában vagyunk. Tudjuk, mire való a kép, a szobor, a film, a tánc, a zene stb. Az irodalomban is megtaláltuk a legközvetlenebb kapcsolatot, a legrövidebb utat író és olvasó között azáltal, hogy a legabsztraktabb érzéseket is konkrét formába realizáljuk. Az új művészet megtalálta már formanyelvét, világosan áll előttünk minden művészet ABC-je, itt az ideje, hogy nagy dolgokat mondjunk.

Vallom, hogy ez az út, amelyen az élettől elszakadt művészet visszatér az élethez és a tömegekhez. Minden ember érzi annak szükségét, hogy lelkivilága, embertartalma megfogható, reális tárgy formájában álljon előtte. De nem minden ember tudja embertartalmát kifejezni. A kifejezés, a formába állítás a művész föladata. A művészé, aki beszélni és érzékelni tanít anélkül, hogy a tanítást kimondott célul tűzné maga elé. Tehát a művész munkájára ép olyan szükség van, mint a tudóséra és a föltalálóéra. Csak attól a művészettől fordul el a közönség, amely művészet már betöltötte hivatását. Az új művészet pedig azért nem talál még általános megértésre, mert útjának legelején áll és hasonlít a beszélni tanuló gyerek gügyögéséhez. Az új generáció és az új művészet fejlődése párhuzamos. Fiatalságuk egybeesik az új művészet gyerekkorával. Bennünk és velünk együtt fejlődik az új művészet és mi fiatal művészek pályánk delelőjén az új kollektív művészet kiteljesedését szemlélhetjük majd: az élet és művészet megbonthatatlan egybeforrását!

Hont Ferenc (Páris).

PICASSO.

Pablo Picasso festőművész született Malagán 1881-ben. Spanyol származású tehát, de egész életét Párisban töltötte, francia nevelést kapott, kulturája és művészete gyökeresen francia. 1905-ben tünt föl. Első képein erősen mutatkozik Cézanne hatása. De lassan kibontakozik egyéni látásmódja és csakhamar élére kerül annak az iránynak, amelyet Henri Matisse gúnyos megjegyzése után kubizmusnak kereszteltek el. 1911-ben jelent meg Metzinger és Gleizes röpirata, amelyben igyekeztek körülhatárolni a kubizmus elméletét. Ekkor már Picasso egyenes úton halad. Képzőművészeti problémái nem hagyják nyugodni, egyre forradalmibb lesz, egyre jobban távolodik attól a fölfogástól, amely a képben a valóság illusióját akarja adni, egyre jobban belemélyül a tér és a formák analizálásába, az abszolut tér- és formaviszonyok keresésébe, míg végre 1918-ban elszakad a témától, meg a valóságtól és u. n. abszolut képeket fest. Az abszolut kép síkban való építés, formák és színek kétdimenziójú architekturája. Nincs szavakban kifejezhető témája, semmiféle meglévő tárgyhoz nem hasonlít. 1920 és 1926 között készült képarchitekturáit már a konstruktivizmushoz sorolják. Picassóról gyakran hangoztatják, hogy cserbenhagyta az új művészetet, különösen mostanában bukkan föl sűrűn ez a vád. Picasso ugyanis néha vissza-visszatér a reális ábrázoló festészethez, azaz úgy fest, (a maga módján természetesen) mint bármely más többé-kevésbé naturalistának nevezhető festő. Az utóbbi időben a legabsztraktabb és legforradalmibb abszolut képeket gyakran követi egy-egy figurális kompozicio, mint pl. az Anyaság, a Fiatalember stb. Ezeken a képein egyszerű eszközökkel, nagyon plasztikusan megformált, részleteikben néha klasszikus művészettel visszaadott alakokat szemlélhetünk.

Picasso művészetének méltatása nem az én föladatom. A közönség elismerte, hiszen egy-egy festményéért 50—100.000 frankot fizetnek. Kortársai magasztalólag írnak róla, így többek között Guillaume Apollinaire és Jean Cocteau is. Művészettörténeti jelentőségéről már beszélnek a lexikonok. Én tipust látok Picassoban, az ujatteremtő művész egyik érdekes tipusát s ez az, ami arra kényszerít, hogy írjak róla.

Picasso azok közé az újítók közé tartozik, akik nem elméletekből indulnak ki, hanem akik szemüket folytonosan anyagukra szögezik és műveikben az anyaggal való birkózás közben fölmerült, tisztán művészi problémáik megoldására törekszenek. Claude Monet, az Impresszionizmus egyik vezéralakja kora természettudósainak színelméleti és optikai fölfedezéseire támaszkodott, midőn elindult a plein air-festés felé és igy jutott el oda, hogy a természetet úgy ábrázolta, ahogy egyéb érzék-

Klimó Károly

Festmenye, repr.

Kortárs, 1970/11. 1770-l.

Klimkó Károly

Emlitve

Tasnádi Attila: A Kilencek és a Stúdió
Korunk, 1969/4. 667-668. l.

Klimó Károly, festő

- Kaposvárra költözött. Rippl-Rónai és Balázs János művei inspirálták. Helyi rajzszakkör tagja, majd a Dési-Huber szakköré. A főiskolán Papp Gyula, Bernáth Aurél tanítványa volt, részvett Domanovszky és Kmetty korrektúráin.

Dr. Ujvári Béla: Művészportré
Magyar Ifjúság, 1969. 1. 31. 9. l.

Klimó Károly, festő

újabb műveinek egyike
kpr.

Dr. Újvári Béla: Művészportré
Magyar Ifjúság, 1969. 1. 31. 9. l.

Klimó Károly festő

- állandóan szerepel a stúdió kiállításain és az országos kiállításokon. Neki ítélték a KISZ Központi Bizottsága 1968. évi képzőművészeti díját.

Dr. Ujvári Béla: Művészportré
Magyar Ifjúság, 1969. 1. 31. 9. l.

Klimó Károly festő

- 1936-ban született. 1962-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagja. 1964: Derkovits-ösztöndíj. 1965: fiatal képzőművészek pécsi biennáléján szerepelt. 1967-től a stúdió vezetőségében dolgozik.

Dr. Újvári Béla: Művészportré
Magyar Ifjúság, 1969. 1. 31. 9. e.

Klimó Károly festő

- Lány a tükör előtt c. kompozíciója a X. országos kiállításon. A Stúdió 66-ban szerepelt Reggeli készülődés c. kompozíciója. Legújabb képei: Ausdm, 1968; Alak az ajtó előtt, 1968.

Dr. Ujvári Béla: Művészportré
Magyar Ifjúság, 1969. 1. 31. 9. l.

Klimó Károly, festő

- 1962-65 között festett tájképeit és csendéleteit a fekete körvonalak közé ágyazott sinek jellemzik, alakos képet akkoriban nem festett.
A stúdió pályázatán külföldi tanulmányutat nyert. Rouault és Braque hatott.

Dr. Újvári Béla: Művészportré
Magyar Ifjúság, 1969. I. 31. 9. l.

Klimó Károly, festő

- képei a Studió 58-68 c. kiállításon a Műcsarnokban.

Öné a szó
Magyar Ifjúság, 1969. II. 14. 11. l.

Klimó Károly, festő

– Anyám a konyhában c. képe a Műcsarnokban a Stúdió 58–68 kiállításon

Dr. Ujvári Béla: Stúdió 58–68
Magyar Ifjúság, 1968. XII. 29. 15. l.

Klimó Kárfugtő

Szerepel az alábbi tárlaton

Kovács Gyula: Studió 1958-68

Művészet 1969 IV. sz. 3 old.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Klimó Károly MDK

Táj, pasztell

Leány csendélettel, olf.

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Klimó Kásely festő

Mű nem emlitve

Pesneczky Géza:
Fiatalok Studiója 1966

Magyar Nemzet 1966. ápr. 29.

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Magyar Ifjuság 1965 nov.6.

Klimó Károly festő

Szőreg Csendéleteit és enteriőrjét emliti.

Borsa Gyula:
Fiatal képzőmüvé-
szek az Ernst múze-
umban.

Néptrabadság, 1964 dec. 22.

MDK

Klimó Károly

Csendélet vörös kancsóval, of.

Csendélet kávédarálóval, of.

Modellek müteremben, of.

Studio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Múz.
1964. dec. 8 l.

MDK

Klimó Károly

Rózsa Gy.: Studió 64. Fiatal képzőművészek az Ernst Muzeumban. Népszabadság 1964. dec. 25. 9.l.

MDK.

Klimó Károly

Kritika a Studió 64. kiállitásán szerepelt müveiről

Valóság 1965. 3. 91 lap.

Klimó Károly M.Ü.K.

Müvei a kiállitáson

Balogh Jenő: Fiatal képzőmüvészeink seregszemlé-
jéről

Munkás, 1965. január

Klimó Károly K. K.

Nővel a kiállításon

Balogh Jenő: Fiatal képzőművészeink sorozatmű-
jéről

Munka, 1965. január

Klimo Károly M.D.K.

Süvei a kiállitáson

Oelmacher Anna: Studio 64.
Fiatal képzőművészek kiállitása

Magyar Nemzet 1964. december 11. 4.1.

Klimó Károly

Lengyel tézset arcképe.

Rajz, reprodukció.

Új Iras, 1965 2. szám, 236. lap.

Klimo Károly
festő

M.D.K.

Részt vett a Fiatal Képzőművészek Társaságában.

Bolgár Kálmán: Studio-64
Művészet, 1965. március - 38 lap

Klimó Károly, festő MTA

Kiállít az Ernst Múzeumban

Róna Gyula: Stúdió 64 9.1

NÉPSZABADSÁG 1964. dec. 24.

Klimó Károly

Csendéletekkel megnyert a Studió 64 kiállítása

Námeth Lajos: A Studió 64 kiáll.
Valóság, 1965, 3 sz., 91 old.

Klimo Károly
grafikus

M:DK

'Táj'

Élet és Irodalom, 1964. március 14 – 4 kép

Kleinó Károly
grafikus

M.D.K.

Táj

Élet és Irodalom, 1964. február 29 - 2 kép.

Klimó károly

Női fej.

Rajz, reprodukció.

Napjaink, 1963 III. szám, 4. kap.

Kelemó Károly

Székely Magda portréja.

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 10. sz. 1162. l.

Klimó Károly

Portré. Rideg Sándorról.

Rajz, reprodukció.

Új Iras, 1964 11. szám, 1311. l.

Klimó Károly.

Mondách Imre portréja.

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 10.sz. 1271. l.

M.D.K.

Klinó Károly
festő

Csendéleteket állított ki a
tárlaton.

Somos Miklós: Fiatalok a Memoszban
Művészet, 1964. szeptember – 46 lap.

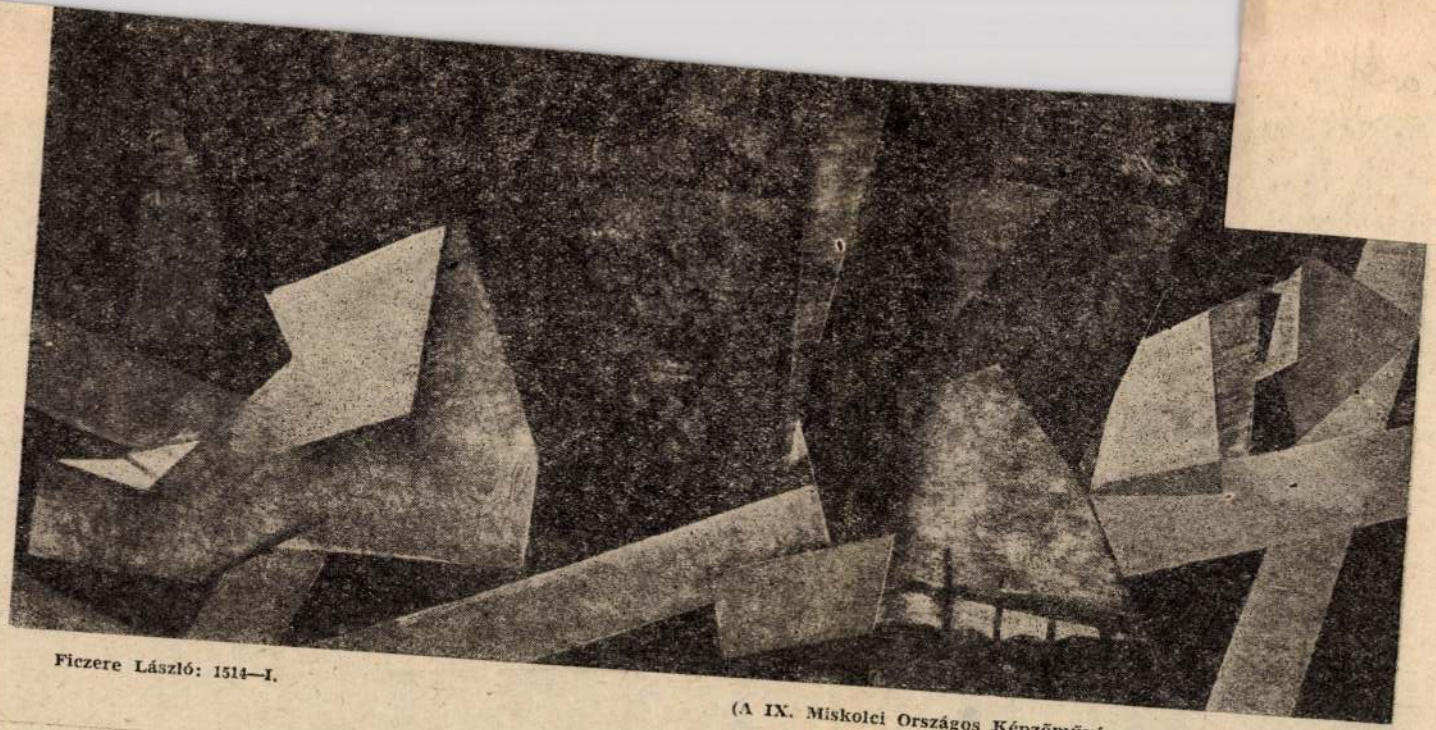

Ficzere László: 1514—I.

(A IX. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás anyagából)

Egy szép könyv dicsérete

A Magvető karácsonyra megjelentetett Madách: Mózes c. kiadványa mellett — úgy érzem — könyvművészeti szempont-

mert a cím: Mózes, a tükör élén áll, az illusztráció a tükör alján. Megmarad a

ellentétben ugyanazon rajz más szellemben fogant részleteivel? A szigorú értelemben vett illusztráció ezen a ponton nem keveredik-e a könyvdísszel, az ornamenssel, ugyanazon képen belül? De ez sem von le semmit a szöveg és az il-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK

Klimó Károly

1021

1967 FEB 1

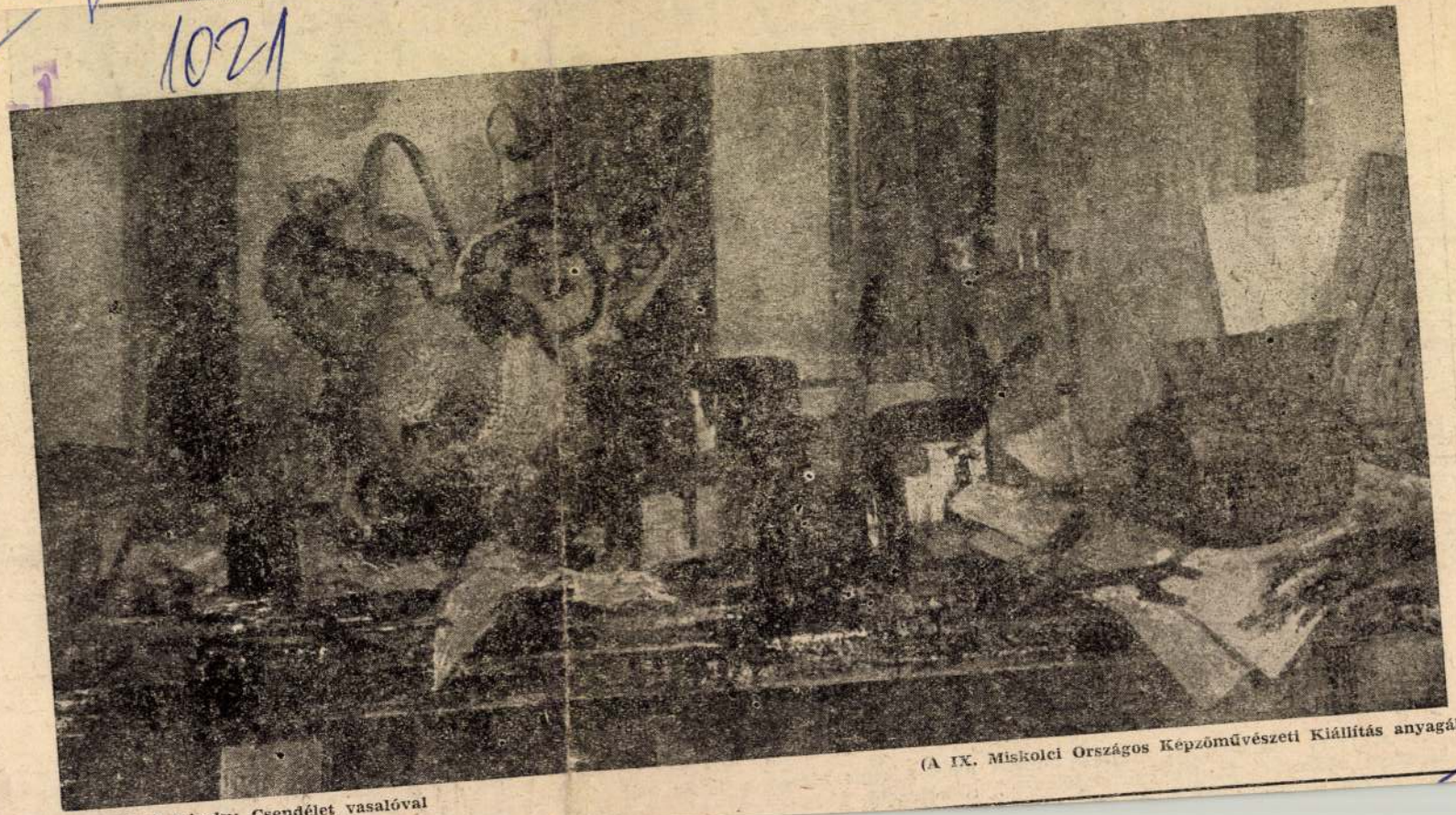

Klimó Károly: Csendélet vasalóval

(A IX. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás anyagából)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Klimó Károly

FP 2 8

FODOR ANDRÁS:

Bukott angyal

1021

És nem maradt már irgalom
és nem maradt remény,
csak a vergődő fájdalom
a kerek asztal üvegén.

Tekintetünk a poharak
prizmája szétszedi.
Csörömpölnek az önvád
pörölyütései.

Hagyjatok őrült prizmák,
iszonyú kristálykések,
eltörött minden, ami volt,
nem látom, ahova nézek.

Keresem arcod romjait.
Hol van a szem sugara?
Zúzott ködökben forgolódik
szivárvány-tébolya.

Bontják az utcát. Dübörög az aszfalt,
remeg az ablaküveg.
Remeg a koponyák boltja, reszket,
omlik az életed.

Egymáson ég a cigaretták
nem húnyó parazsa,
egymáson ég a gyötrelmek parázsa,
nem húnyhat ki soha.

Füst és hamuözönből,
iszamos gödrökbe hullva,
szólj és ott vagyok mégis,
ott vagyok melletted újra.

Halántékunk keresztüzében
izzó panaszod éget.
Titkaid mérgét hörpölöm,
kudarcaidban élek.

Leszállok poklaidba,
kiszabadítom őt,
aki a kárhozat bűnében
sebeddel összenőtt.

Újjá bűvöltem asszonyod.
Áll fenn a lépcsőn. Integet.
Csordul a könnye. Nincs feloldozás.
Csorog a bánat, minden elveszett.

S lehullanak zörögve
a jóság szárnyai.
Hazudtam, csaltam, tusakodtam érted.
Nem tudtalak megváltani.

Nyílik a tűzfalak karáma.
Szabad vagyok és nyomorult vagyok.
Fordulj meg ég, taszítsd le
bukott arkangyalod.

Klimó Károly: Illusztráció

Az utolsó napon a zsüri elnöke kihirdette, hogy az 1963. évi Nemzetközi Nagydíjat Octavio Paznak, a kitűnő mexicói költőnek ítélték. A döntést általános megelégedés fogadta. (Épp útközben beszélt nekem hosszan Somlyó György Octavio Paz kiválóságáról, akinek egy hosszú költeményét nemrég fordította — tehát remélhetően hamarosan magyarul is olvashatjuk.) A záróülésen felolvasták a munkabizottságok jelentéseit a tanácskozásokról, elhangzott az elnök zárszava — de a kétségkívül épületes és általános megállapításokon túl a legfőbb eredmény, nézetem szerint maga az a tény, hogy együtt lehettünk, fesztelenül vitatkozhattunk, olyan szellemben, amely a békés egymás mellett élés eszméjének hódításáról tanúskodik, s arról, hogy a költőkben — bármilyen legyen is nemzetiségük vagy bőrük színe — ennek az eszmének a magvetése eleve jó talajra talál. Mert elhangzottak itt különféle költői megnyilatkozások, olyanok is, amelyek tőlünk idegen, s mindenkor vitára ingerlő idealista ideológiák és esztétikák elveire támaszkodtak — de nem hangzottak el sehol és semmikor hidegháborús hangok, s a szocialista országok társadalmi rendjéről vagy kulturális politikájáról sem szólt tiszteletlenül senki. Annál több szó esett a közeledés, a barátkozás, az ismerkedés, a béke fenntartásának szükségességéről. Ugy éreztük, hogy e kedvező légkör megteremtésében nagy része van a belga költő-rendezők magatartásának. A hangnem és stílus, az egész légkör, amelyben a tanácskozásokat vezették, szinte kizárta a sértő politikai provokációk lehetőségét, de hivatásunk ésszerűségében hívőn azt is bízvást remélhetjük, hogy amúgy sem volt költő, akit netán a háborús uszítás szándéka vezérelt volna Knokke-ba.

És most, hogy az ENSZ új

OCTAVIO PAZ:

Nocturno

Az éjszaka bársonyos ló-szeme remeg a sötétben.
Az éjszaka gyűrűző tó-szeme alszik a mezőkön.
Szemedben bársonyos ménesek őrzik az éjszaka szemét.
Szemed frissvizű tó, benne úszik az éjszaka titka.

Árnyas tó a szemed.
Hűs kútvíz a szemed.
Álmok édesvize a szemed.

Két szomjas, kicsi állat
baktat a hold felé: a csend meg a magány.
Ők isznak a tóból, a kútból,
ők isznak a szemedből.

Ha felnyitod pillád,
mohafedte kapuit tárja az éjszaka,
s a sötétség udvarából
felszökkennek a vizek titkai.

Ha behunyod szemed,
hullámaival elsodor az ár,
hömpölygő fekete folyam:
szívedben mossa partjait az éjszaka.

NYERGES ANDRÁS fordítása

Octavio Paz: mexikói költő. 1914-ben született Mixcoac-ban. Számos verseskötete mellett figyelemre méltóak a délamerikai irodalommal foglalkozó tanulmányai is. A VI. Nemzetközi Költői Biennálé 1963. évi Nagydíját nemrég kapta meg Knokke-le-Zoute-ban.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Klimó Károly

ÉLET ÉS IRODALOM

1962 AUG 10.

1021

FINÁLY OLGA:

Tüskebozótban

Tüskebozótba került:
mind, kik hajdan a társai voltak,
mind csiszolódtak azóta,
s a műveltségből részt követelve
erős akarattal már magukévá tették
majd mindazt, mit az életük,
egykori életük egykor meg nem adott.
Ő meg most is olyan faragatlan,
olyan tanulatlan, mint azelőtt volt.
És mint tüskebozótban a vad
pici tőrszúrásokat érez, sérti a szó,
úgy érzi, lenézik, megmosolyogják,
régi szokásai mind furcsábbak
a többi szemében —
Azt hiszi, nyílt, egyenes,
ha közönséges szavakat mond,
azt hiszi, hogy kiabálnia,
vádaskodnia vagy veszekednie kell,
míg vélt, elképzelt megbántások
görcsös gócait öklével veri szét —
de csak ő maga sérül.
Sebzi magát, s a felé nyújtott kéz
mind lehanyatlik,
mindenkit gyanakodva, sötéten néz,
és mindjobban befelé fordulva
nem érti a kinti világot...
Tüskebozótba került.

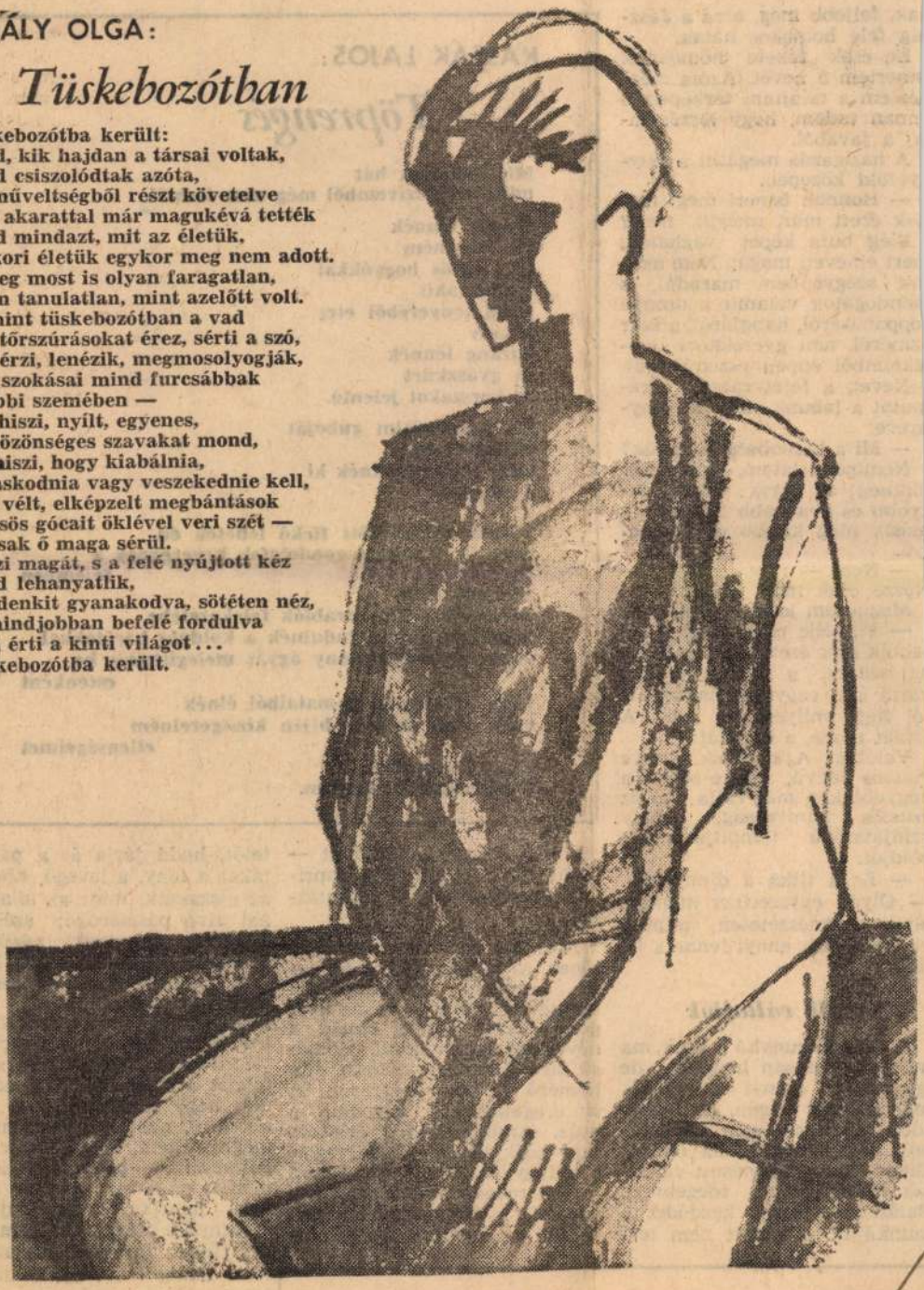

Klimó Károly: Tanulmány

ak, feljebb meg, arra a Jászág felé homokos hátak.

Én csak fekete homoknak smertem a nevét. Azóta megéztem a talajtani térképen, s nnan tudom, hogy löszös taaj a javából.

A házigazda megállít a dinyeföld közepén.

— Honnan ismeri meg: melyik érett már, melyik nem? Elég buta képet vághatok, nert elneveti magát. Nem akok szégyenben maradni, s nondogatok valamit a dinnye oppanásáról, hangjáról, a szár zinéről, ami gyerekkori emékeimből éppen eszembe jut.

Nevet, a fejét rázza, s ránutat a lábunk előtt két dinyyére:

— Mi a különbség közöttük? Nemigen látom, mi a küönbség; az egyik talán nagyobb és oválisabb formájú, a násik meg kisebb és gömbölyű.

— Nem — rázza a fejét. — Nézze csak meg jobban.

Megnézem jobban. Semmi.

— Figyelje csak meg: a kisebbik már érett, holnap le lehet szedni, a másikkal még várni kell vagy két napot; attól függ, milyen idő lesz. A színét nézze, a hamvát!

Valóban. A kisebbik dinnye viaszos fényű, fekete-zöld, a nagyobbikon még rajta van az ezüstös hamvasság, amely színjátszóvá tompítja a héj zöldjét.

— Ez a titka a dinnyének. — Olyan egyszerűen mondja, olyan természetesen, mintha valóban csak ennyi lenne a titok.

Akik vállalják

A dinnyéskunyhó a titok, ma még az. Furcsán hangzik, de így van. A csányi dinnyések már február végén, de legkésőbb március elején kiköltöznek a kunyhókba; ha itthon, akkor itthon, ha másutt vállalnak földet, akkor idegenben. Palántaneveléssel kezdődik a munkájuk. Semmit nem termelnek magról, mindent — tököt, uborkát, dinnyét, paprikát, paradicsomot — palántáznak.

Alul egy sor trágya melegítőnek, rá jó humuszos föld, arra, tenyérnyi gyepkockákba beültetve, a mag, s rá az üvegezett keret. Együtt élnek a növekedő palántákkal. Hőmérő áll a melegágyakban, de hőmérő az idegrendszerük is; az öregebbeknél a reuma, a csúz. Amikor hideg érkezik, már csukják is le az üvegtetőt, fagyveszélyes éjszakákon még a rozsszalmából szőtt hacurát is rátakarják; ha meleg az idő — magasra nyitják a tetőt, hadd járja át a palántákat a fény, a levegő. Eberek az éjszakáik, mint az állatokkal alvó pásztorok; szélfordultával ébrednek, nézik a hőmérőt, és teszik, amit kell.

A palánták nem egyszerre, nem egyformán nőnek, van, amelyik hamarább kifejlődik. Ezt, ha már lehet, gyepkockástól kiveszik a többi közül, s kiültetik a szabadba, nem engedik, hogy felnyurgítsa a többit. Első, nyáreleji ittlétemkor megfigyeltem, hogy a paprikapalántákat — például — akkor ültetik csak ki, amikor már apró paprika is van rajtuk.

Kunyhó nélkül ezt csinálni nem lehet. Igy is fogalmazhatom: addig lehet ezt csinálni, amíg vannak emberek, akik vállalják a kunyhót. Ma még vannak. Egyik alkalommal

---

KASSÁK LAJOS:

Töprengés

Mit mondjak hát
mint öreg szívemből még nem tudnál.

Cserje lennék
ha tehetném
tele vörös bogyókkal
madár akit
puha tenyeréből etet
a lány
harang lennék
és gyászkürt
új korszakot jelentő.

Ha köznapjaim gubóját
feltörhetném
mint lepke szállnék ki
a fényre.

Milyen tökkelütött fickó leheték én
hogy ilyen gyarló gondolatok keveregnek a fejemben
ahelyett, hogy
belépnék a kasszarablók felekezetébe
felelőtlen utakra indulnék a kolduló barátokkal
vagy egy szépasszony ágyát melegíteném be esténként
vagy örökségem kamataiból élnék
vagy jobb dolgom hiján kizsigerelném ellenségeimet
vagy egyszerűen
felakasztanám magam.

Kénytelen volt azt mondani ekik:

egy cilinderes, frakkos, fehérkesztyűs úriember. Őt keresik,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Klimó Károly

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 JUN 27.
1021

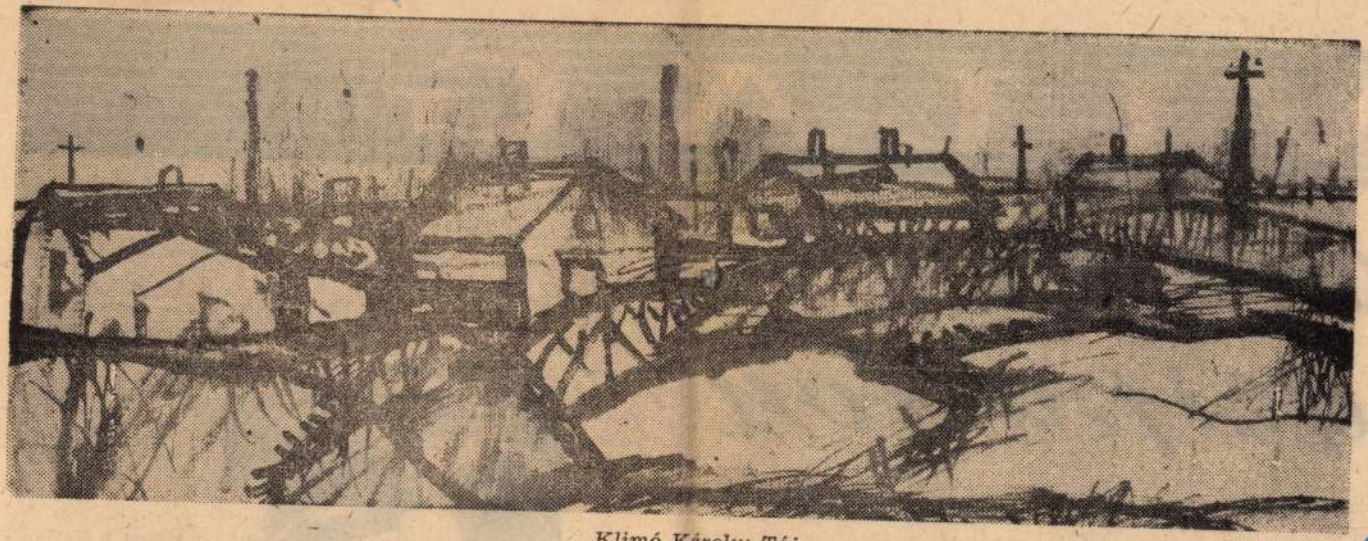

Klimó Károly: Táj

A SZARAJEVÓI DRÁMA

VILÁG

GYŰLÉS

ugerparton

irodába, megérinti a hivatali lépcsőt. Isten áldását kéri. A kereskedő, ha tízen állnak is üzletében, nem szolgál ki, amíg nem mondta el reggeli

egyik templomból eltűnt Mohamed hajszála, és a muzulmánok gyújtogatni kezdtek és gyilkolták a hindukat. Nehru ahelyett, hogy leszid-

Klimó Károly
festő.

Legnyalb műve a „Csendélet lampával".

Sosona Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
Szeszt, 1970 március - 31 kap

Klimó Károly
festő

Az „Ünnep, után" hangulatot, életérzést sugároz. A „Kék interieur"-ben az egbolt tavaszi derűjét mutatja.

Losonci Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
Művészet, 1970. március – 31 kép

Klimó Károly
festő

1969-ben a KISZ KB
nagydíját nyerte el.

Losonci Miklós Képek Klimó Károly műhelyéből
Művészet, 1970. március - 31 kép

Klinio Károly
festő

1968-ban a Stúdió elsődíjjal jutalmazta az „Anyám a konyhában" című művét.

Losonci Miklós: Képek Klinio Károly műhelyéből
Művészet, 1970. március – 31 kep.

Klimó Károly
festő

A Főiskola befejezése után ha-
marosan a Studió tagja
lett. Több külföldi és országos
kiállításon vett részt.

Losonci Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
- művészet, 1971. márc. - 3 kép.

Klimó Károly
festő

Pap Gyula, Szőnyi, Bernáth Aurél,
Domanovszky tanítványaként
végezte a Főiskolát 1962-ben

Losonci Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
Művészet, 1970. március – 31 kap

Klimó Károly
festő

Külföldi tanulmány útjai közül
szamána nevezés: Szovjetunió-
ban, Lengyelországban, Spanyol-
országban, Párisban, Londonban
tett itt.

Sosnai Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
művészet, 1970. március - 31 kap

Klimó Károly

festő

Az utóbbi idők jelentős műve
a „kulvárosi udvar" c. mű
a régi szituációnak mai vál-
tozatát ő rökiti meg.

Losonci Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
Művészet, 1970 máj. cím - 31 kap

Klimó Károly
festő

"Fehete csendélet"
(repro)

Losonczi Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
Művészet, 1970. március – 31 lap.

Klinio Károly
festő-

1936-ban Békéscsabán született,
kaposvárion végezte a gimnázium-
mot, a családja oda költözött,
ahol tanulmányait végezte.

Losonci Miklós: Képek Klinio Károly műhelyéből
Kiéneszet, 1970. március - 31 kep.

Klimó Károly

festő

Rejtjel - Rónai művészete hatással volt a festőre. A Dein-Huber István szabadiskolába járt, ábol Gráber Margit gondorta tehetségét.

Losonci Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
Művészet, 1970. március - 31 lap

Klimó Károly
festő-

1956-ban a Képzőművészeti
Főiskolára hívik ahol hiláris-
sen Kmetty János hatott rá.

Losonai Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből
Művészet, 1970. március – 31 kep

Klimó Károly

Emlékre

Magyar Nemzet, Bp. 1970. márc. 13.

Klimó Károly

grafikus

Táj.

M.D.K.

Élet és Irodalom, 1964. jún. 27. – 5 lap.

MDK

Klimkó Károly

Ipari táj olaj 100x80

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása.
Ernst Múzeum 1963.Június. Kat. 18.1.

MDK

Klimó Károly

Ipari táj, of.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Müvészet 1966 dec.p.47.

Klimó Károly
festő

M.D.K.

Gendéleteit mutatta be
a tárlaton.

Szelesi Zoltán: A VII. Szegedi Tárlat.
Művészet, 1967. március - 41 kep.

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Hid 1966.6. p .745

MDK.

M.D.K.

Klimó Károly

Müvei a kiállitáson

Perneczky Géza : Fiatalok Studiója, 1966.
Kiállitás az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1966. ápr. 22. 4.l.

M.D.K.

Limó Károly

Művei a kiállitáson

Perneczky Géza : Fiatalok Studiója, 1966.
Kiállitás az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1966. ápr. 22. 4.1.

Klimo Károly
grafikus

M.D.Y.

Részt vett a tárlaton.

Bolgár Kálmán: Gondolatok a Studió 66-ról
Műveszet, 1966. december – 45 kap

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet
xNépszabadság 1967 ápr.25

MDK.

Klimó Károly

Moszkvai utjáról

Csongrádmegyei Hirlap 1967 ápr.1.

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.42.

M.D.K

Klinió Károly
festő

Festményeit bemutatta
a tailaton.

Baranyi Judit: A IX. Miskolci Országos ...
Művészet, 1967. Április – 38 kep.

Kling György

festőművész

Szinyei Társaság Tavaszi Szalon kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1933.V.9.

Klimo Károly
grafikus

M.D.K.

Tanulmány (rajz)

Élet és Irodalom, 1963. aug 10. – 6 lap

Klimó Károly

Táj.

Rajz, reprodukció.

Tiszatáj, 1964. 7. szám. 3. lap.

Klimo Károly
grafikus

M.D.K.

Illusztráció című műve.

Élet és Irodalom, 1963. szeptember 28 - 4 lap

Klimó Károly

Csendélete
szerepel a X. hagy. Kép. Mint.
Kiállításon

Kostárs 1965 XII. n. 2004 old.

Klimó károly

Reggeli készülődés c. festmenye (emelte)

Szerepel a „Studió 1966" c.
kiállításon az Ernst
Muzeumban

Kortárs 1966 VIII. n. 1337 old.

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Esti Hirlap 1967 máj.18.

MDK

Klimó Károly

Kompozició

Studio 66. fiatal müvészek 6. kiáll. Ernst Muz.

1966. máj.

MDK

Klimó Károly

Bauxitmüvek, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

M.D.K.

Klimo Károly festö

Külvárosi udvar,

Kék interieur vasal-val c.

művét a Művelödésügyi Minisztérium megvásárolta 1967.

Művelödésügyi Minisztérium vásárlásai 1967. 2.l.

MDK

Klimó Károly

Kritika

Művészet 1968 máj.p.12.

Klimó Károly
festő

M.D.K.

Miltatás.

D. Fehér Zsuzsa: A XI. Magyar Képzőművészeti...
Művészet, 1968. majus – 11 lap

Klimó Károly

Leány villanyfényben, o.

Csendélet vasalóval, o.

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

MDK

Klimó Károly

repr.:

Csendélet vasalóval

9. miskolci c. képzőm. kiáll. 1966.

Klimó Károly

Szerepel a X. kép mův. kiállításon a hűnarmatban

(Sandélet /szapró/

Nagyon /fjuszág 1965 X. 9

Klimó Károly festő

Csendélete szerepel a X. Magyar Képzőműv. kiállításon a Műcsarnokban.

Bolgár Kálmán: X. Magyar Képzőműv. kiállítás.

Magyar Ifjúság, 1965. XI. 6.

Klimo Károly festő M.D.k.

Kompozició c.

műve az Álló Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán bemutatva. A Képzőművészeti "lap vásárlásá

Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról. 4.l.

Klimó Károly
festő

A kiállításon bemutatta a „Mediterrán ős" és a „Romok körött" című műveit.

Ujvári Béla: Studio 70
MŰVÉSZET, 1970. július - 32. lap

Klimó Károly

Szerepel a pozsonyi magyar

Háslatan

dr. Milan Kassak: Mladi

madarski umelci

Rolnické noviny 1969 X. 26

Klimó

Szerepel a vsekszlovákiai magyar tárlaton

L. K.: Mladi madarští výtvarníci

Rudé právo 1969 X. 17

Klimó Kónely

Külvárosi udvar

Magyar Szivészet 1945-1969
Műcsarnok

Klimó László

a fiatal művészek egyik tehetsége-
se Domanovszky Endre nyári
halad.

Németh Lajos: The 1968 Exhibition.

The New Hungarian Quarterly, Budapest,
1968. 31. sz. 1968

MDK

Klimó Károly

Kompozició I., o.

" II., "

Dolgozó emberek között képzőm. kiáll.
Ernst Muz. 1968. jan.

Klimó Károly

Perneczky Géza: I. Kaposvári Tavaszi Tárlat.

(expressiv iskola)

Magyar Nemzet, 1967. IV. 25.

MDK

Klimó Károly

repr.:

Kompozició

~~Studió 66~~

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Klimó Károly

Csendélet koponyával és órával, o.

Reggeli készülődés, o.

Bauxitmüvek, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

Klimo Károly

szerepel
a „Dolgozó emberek körén"
c. kiállításon

Kovács Gyula: Dolgozó emberek körén

Kortárs 1968 VI. 992 old.

MDK

Klimó Károly

Külvárosi udvar, o.

Vasaló és virág, o.

Studió 67. Fiatal képzőm.kiáll. Ernst Muz.1967.

Klimó Mihály

Szerepel a Fiatalok Studiója

Kiállításán az Ernst

Múzeumban

Magyar Hírlap 1963 VI. 1

Klimó Károly

Csendéletekkel

szerepel a X. nagy. Kép. hűv.
kiállításon

Népművelés 1965 11n. 31old.

Dinno

M.D.K

Az 1964-es decemberi Stúdió
64-en vett részt.

Bolgár Kálmán: Tíreies a Fiatal Képzőművészek Stúdiójáról
Műveszet, 1965. január – 14 lap

M.D.K.

Kleino Károly
festő

Művein az asszonyok munka-
áhitatát ábrázolja.

Losonci Miklós: A Stúdió festői
Művészet, 1969. január – 24 lap.

Klimó Károly

A Fiatal Kézőművészek Studiója
elnök helyettese

Ungvárry Ildikó: Őszinte sorok
egy jubileumra

Itju Kommunista 1968 XII. n. 11 old.

MDK

Klimó Károly

Fekete gyümölcsök, temp.

Táj halászhálóval, "

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

Klimó Károly festő

Az V. kér Tanács kép. műv. körének tanára

Sarkady hária: Képzőművész körök

Közalkalmazott 1969 I. 12

M.D.

Klimó Károly
grafikus

„Anyám a konyhában"
(repro)

B.L.: Palyázat a Fiatal Képzőművészek Studiójaban
Művészet, 1968. Október - 28 lap.

MDK

Klimó Károly [ ]

A Műcsarnokban Stúdió 58-68 címen jubiláris kiállítás nyílt. Klimó a stúdió egyik vezetőségi tagja.

(f.f.): Színes összkép – 10 évről 2

ESTI HIRLAP 1968. dec. 22.

MDK

Klimó Károly

Csendélet gyertyával, temp.

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Muz.
1968. aug.

MDK

Klimó Károly

Kettévágott gyümölcsök, temp.

Külvárosi este, temp.

11. M. Képzőm. kiáll. Rücs. 1968.

MIK

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt.p.31.

Klimó Károly

Szerepel a IX. szegedi Nyári Táslatan

Szelesi Zoltán: 1 IX szegedi Nyári Táslat

Tiszatáj 1968 IX. n. 824 old.

Klimó Károly [ ] MDK

Szerepel a Stúdió 58-68 kiállításon.

Rózsa Gyula: Fiatalok tárlata? 7

Népszabadság. Bp. 1969 ápr. 10.

Klimó Károly. [ ]

MDK

A Studió 58-68 kiállítás egyik díjazottja.

8

-: Kulturális hírek

Népszabadság. Bp. 1969. jan. 19.

Klimó Károly festő

M.D.K.

Részt vett a tárlaton.

Horváth Géza: IV Balatoni Nyári Tárlat

Művészet, 1968. november – 45 lap.

Klimó Károly

Szerepel a Studió tárlatán
a hűvösvölgyben

Tasnádi Attila: A Kilencek és
a Studió

Kortárs 1969 IV n. 666 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG
1963 JAN 10

Fiatalok tárlata?

A STÚDIÓ 58—68 KIÁLLÍTÁSRÓL

1021

Ha valaha, most láthattunk volna jó kiállítást Budapesten. Adva volt hozzá egy legalábbis érdekes, nemzetközi viszonylatban páratlan művészszervezet — a legfiatalabbakat összegyűjtő *Fiatal Képzőművészek Stúdiója*, volt hozzá nagyon jó visszapillantási alkalom — a stúdió tíz éves —, és volt bőséges kiállítási hely — a *Műcsarnok* majdnem teljes terjedelmében.

Alighanem a tágas kiállítási hely volt túlságosan csábító. Mert ha helyes, hogy a jubileumi tárlatra meghívnak minden volt és jelenlegi stúdiótagot, ha természetes, hogy kiállítják a meghívottak kiállításra érdemes műveit, szükséges az is; hogy a részvételt korlátozzák — nem a személyek, vagy az irányzatok —, a *művek jelentősége* szerint. Csaknem nyolcszáz kép, szobor, grafika van most a Műcsarnokban, ez a mennyiség mindenképpen hatalmas, a látottakból meg éppen elég lett volna a nyolcszáznak a fele, kétharmada is. Hogy például *Klimó Károly, Baska József* vagy *Bakallár József* fáradtan toporog kubista mesterek utánérzésében, az egy-egy művükkel is dokumentálható, miért kellett ezt mindnyájuknak négy-négy, egyébként is nyomasztó méretű kompozícióval bizonyítani.

Csak néhány példát ragadtunk ki a sokból: túlságosan bőbeszédű a kiállítás. Holott a semmitmondás veszélye szigorúbb válogatás esetén sem tűnt volna el; ha minden középszerű művésztől csak egy-egy művet látnánk, akkor is sok lenne a középszerű alkotás. És igazán ez az elszomorító, nem a kiállítás fárasztó unalma: ez már fiatal művészetünk, azaz jövendő képzőművészetünk dolga. Aggasztóan nagy a „megbízható" átlag, nyugtalanítóan sok a „megnyugtató" középszerűség — a 30—40 évesek munkásságában. Gyakran az az érzése az embernek, mintha nem is hódításra készülő fiatal tehetségek, hanem műkereskedőjükkel stabil szerződésben álló, szolid polgári szállítók együttesét látná. Leginkább talán egy kis fiatalos éretlenség, formai nyerseség hiányzik a kiállításról. Mondjuk, Picasso és Braque emlékeinek elfeledése. Esetleg egy mindennel megbékélt lagymatag szemlélet felbolydulása. Valami, amiből később tiszta és eredeti lehetne. Ez hiányzik.

Nem áltathatjuk magunkat: hogy néhány fiatal művész nálunk viszonylag ritka irányzatokat, művészeti közvéleményünk szerint „modernnek" ítélt mestereket követ, ez legfeljebb szokatlan, de eredetiségnek tekinteni optikai csalódás. *Molnár Sándor* nem fül ügyes absztraktutánzata éppoly jelentéktelen, mint a már említett fiók-Picassók tevékenysége; *Tót Endre, Kóka Ferenc* „modern" kulturálatlansága egy fokkal sem értékesebb, mint a Braque-hívők kapkodása. És ha észleljük is az ezúttal szinte először látott *Bak Imre* és *Nádler István* op art kompozíciójában a műgondot, az eredetiséget (mert kétségtelenül észlelhetjük), ezek a steril dekorativitásban született képek vajmi keveset adnak, abból, amit képzőművészeti gondolatnak, művészi érzelemvilágnak nevezhetünk.

A talán egyelőre keveset nyújtó, de sokat akaró és sokat ígérő művészeket hiányoljuk. Közéjük tartozik *Orosz János*, aki örök kísérletező türelmetlenséggel — olykor sietős nyugtalansággal — kutatja a világot, s akinek *Nap, Homok, Tenger* című ciklusából beküldött három képe egyszerre mutatja erényeit — eredeti és felelősségteljes látásmódját, kitűnő ötleteit, rafinált színkezelését — meg hibáit is —, nem mindig belülről fakadó, mesterkélt megoldásait. Orosz eleven érzékenységével rokonszemléletet mutatnak *Keserű Ilona* művei, amelyek sejtetik, hogy festőjük minden elvontsága ellenére többet ad egyszerű dekorativitásnál. Közelinek érezzük *Konkoly Gyula* ugyancsak más formai elődökhöz, a szecesszióhoz kapcsolódó, de nem kiábrándító nosztalgikus világát, s lírájában rokon ez a fiatal *Fabók Gyula Négyalakos* portréjával. Fabók példája a kiutat mutatja a Picasso-utánzás tengeréből. És ha *Sváby Lajos* túlzottan tapad is még megoldásaiban példáihoz, a német expresszionistákhoz, lendülete, érzelmi hevülete kétségtelenül eredeti, szándékai önállóak, gondolatai sokat ígérőek. Formai tisztázatlanságait éppúgy átmenetinek tekinthetjük, mint *Varga Magda* borzongató képeinek nyerseségét, vagy *Bencsik István* lírai szobrainak, *Asszonyi Tamás* érmeinek olykor bizonytalan plasztikai kifejezését. Éppen eredetiségük révén fedezzük fel különös örömmel *Kő Pál* groteszk szobrait és *Galambos Tamás* újabb képeit.

Egyéni elképzelések vezették *Segesdi Györgyöt* Marx—Engels emlékművének megmintázásakor, és köztéri szobrászatunk általános szürkeségét ismerve, ez külön figyelemre méltó, még ha a konstruktív szellemben fogant kompozíciónak éppen statikai hiányosságai is vannak. Mindenesetre *a legjobban sikerült mű a közvetlen társadalmi mondanivalójú és témájú alkotások sorában*, ellentétben például *Szurcsik János* falképével, amelyben csak a szándéknak örülhetünk. És, sajnos, ezt kellene írnunk még egy sereg alkotásról; a mozgalmi tárgyat választó művek túlnyomó többsége szándékot, s nem művészi élményt kínál. Ez pedig éppoly kevés, mint a másik pólus formai próbálkozásai.

Végül beszéljünk azokról a művekről, amelyekben szándék és megvalósulás találkozott, s amelyek a középszer tengerében igazi élményt nyújtanak. *Berki Viola, Gross Arnold, Kondor Béla* vagy *Kiss-Nagy András* már nem nevezhető fiatal művésznek a szó értékjelző értelmében: érett alkotók, kialakult művészek, és ezen a kiállításon a „felnőtt" művészet képviselői. Ezúttal megelégszünk annyival, hogy örömmel regisztráljuk alkotásaikat, s nem térünk ki részletesen — hiszen többnyire ismert művekkel bizonyítják jelentős voltukat — *Kokas Ignác, Szalay Ferenc, Gy. Molnár István, Pásztor Gábor* munkásságára sem. Nem meglepetés, hogy *Lakner László, Lóránt János, Melocco Miklós, Papachristos Andreas* és *Gyulai Líviusz* felzárkózik az előbbiekhez, inkább *Kováts Albertről* kell említést tennünk, aki példaképe, Klee nyomdokain elérkezett szuverén festői birodalmába. *Fóth Ernő* ezúttal mutatkozik be igazán szép, drámai képek jelentős alkotójaként, *Vagyóczky Károlyt* egyszerre jellemzi társadalmi elkötelezettség, modern egyszerűség és fölényes mesterségbeli tudás, és *Bálványos Huba* is mostani sorozatával érte el azt, ami sajnálatosan keveseknek sikerült: direkt politikai mondanivalót teljes művészi élménnyé hevíteni.

Ám ez az összképen alig-alig változtat, a gyűjteményről és a generációról kapott képünk változatlan: a Stúdió 58—68 kiállítás egészében mégsem friss, forrongó tehetségek, inkább néhány fiatalon megállapodott mester és sok fiatalon megállapodott mesterember kiállításának tetszik.

Rózsa Gyula

szövetkezeti áruház műszaki átadása. A korszerű iparcikkáruház február elején nyílik meg

— **Különös lopás.** A római állatkertből a napokban elloptak három kígyót, nyolc papagájt, három baglyot, s az állatkert egyetlen pingvinjét. Az állatkert igazgatósága felhívást tett közzé, amelyben kéri: legalább a pingvint szolgáltassák vissza...

— **Több ezer embert** szállítottak kórházba tüdőgyulladással Iránban, ahol tovább tart a hideghullám. Az északnyugati részeken mínusz 27—30 fokot mértek. A Kaspi-tenger közelében levő Gilan tartományban 300 falut elvágott a havazás a külvilágtól.

— INDIÁBAN KUTATJA A CIGÁNYZENE EREDETÉT Vig Rudolf népzenetudós, aki csütörtökön utazott el öthónapos tanulmányútra. Folytatja azt a kutató- és gyűjtőmunkát, amelyre tavaly is fél évet szentelt India különböző tájain.

— **Halált okozott az üzemi robbanás** a nagytétényi Bányagyutacs Gyárban. Ostermann Ferenc 54 éves vegyipari szakmunkás nem a technológiai előírásnak megfelelően kezelte a robbanóanyagot, amely felrobbant. A szerencsétlen ember súlyos sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt.

tókat ítéltek el

ak pótolhatatlan veszteséget okoztak. A bíróság figyelembe vette azt is, hogy a dorogi barlangkutatók évek óta dolgoznak országos hírű barlangok feltárásán, s önfeláldozó társadalmi munkájuk eredményének egy része a tettesek magatartása következtében most megsemmisült. Mindezt figyelembe véve, az Esztergomi Megyei Bíróság ítéletét két vádlott esetében *súlyosbította*. Ludányi Józsefet egy év és hathónapi szabadságvesztésre ítélték, egy fiatalkorúnak pedig megemelték felfüggesztett szabadságvesztése mértékét.

mondott évi 10 ezer dollaros nyugdíjáról; Onassisné levelet intézett az amerikai pénzügyminisztériumhoz, bejelentve, hogy október 1-től nem tart igényt az özvegyi nyugdíjra.

Jacqueline döntése következtében tisztán *elméleti jellegűvé* vált annak a jogi kérdésnek az eldöntése, hogy az Egyesült Államok elnökének özvegye elveszíti-e nyugdíjjogosultságát, ha újra házasságot köt.

Megjelent a Szerencse sorsjáték hivatalos nyereményjegyzéke

A Szerencse sorsjáték hivatalos nyereményjegyzéke január 10-től megtekinthető a postahivatalokban, a nyeremények átvételére kijelölt üzletekben. Budapesten a totó-lottó irodákban is.

A sorsjáték szervező bizottsága tájékoztatásul közli, hogy néhány lapban a sorszámok a sorsjegyen szereplő első 0 számjegy nélkül jelentek meg, ezenkívül néhány nyeremény, közöttük két főnyeremény közlése elmaradt. Ezért ajánlatos, hogy a sorsjegytulajdonosok nézzék át a hivatalos nyereményjegyzéket.

— *MONGÓLIAI ÚTIKÉPEK címmel Pécsi Sándor Kossuth-díjas színművész tart saját diafelvételeivel illusztrált élménybeszámolót szombat este 7 órai kezdettel a TIT Kossuth Klubjában.*

sére. Az átalakítások során egyéb, kényelmi és biztonsági célokat szolgáló módosításokat is végez-

A RÁDIÓ ÉS A TELEVÍ

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Operarészl. **9.00:** Krúdy Gyula publicisztikai írásaiból. **9.15:** Könnyűzene. **10.10:** Óvodások műsora. **10.30:** Édes anyanyelvünk. **10.35:** Népdalok. **11.00:** Zenekari muzsika. **12.15:** Tánczene. **13.06:** Vita a korszerű mezőgazdaságról. **13.21:** Szervánszky Endre: I. fúvósötös. **13.42:** Operettrészl. **14.14:** Szép ez is! Rossz feleség. **14.30:** Napközisek műsora. **15.15:** üZENEtek. **15.55:** Falusi délután Ibrányban. **17.15:** Az MRT Enekkarának hangversenye. **17.40:** Nyitott stúdió. **18.00:** Új Zenei Újság. **18.40:** Ma 50 éve történt! Nagygyűlés Budapesten. **18.45:** Magyar nóták. **19.30:** Halló, Európa! Utak és találkozások. **21.29:** Az elmúlt év legjobb tánczenei felvételeiből. II. **22.19:** A Brandenburgi Kamarazenekar hangversenye. **23.42:** Esztrádzene. **0.10:** Operaáriák.

PETŐFI RÁDIÓ

7.15: Az izraelita felekezet negyedórája. **10.00:** Johann Strauss: A denevér. Háromfelv. operett. **11.56:** Zongoraművek. **12.50:** Folyóiratszemle. **13.05:** Népdalok. **13.22:** Válaszolunk hallgatóinknak! **13.37:** Dalok a magyar munkásmozgalom történetéből. **Kettőtől — hatig...:** Zenés délután. **14.08:** Magyar fúvószene. **14.29:** Virtuóz hegedűmuzsika. **14.42:** Mai témák, mai dalok. **14.50:** Lengyel humoreszkek. **15.00:** Julie Andrews és Richard Burton énekel. **15.15:** Fenntartott hely. Aktualitások. **15.40:** Saint-Saëns: Sámson és Delila. Részl. **16.05:** Disz Ljad zető Az szerelése. Riport. **19.05:** Dávid Gyula: Vonósnégyes. **19.21:** A Rádió Ady-emlékkönyve. **19.36:** Népi zene. **20.33:** Operarészl. **21.12:** Láttuk, hallottuk... **21.32:** Új lemezeinkből. **22.20:** A te dzsungeled az utca. II. Harlemben élni... **22.32:** Dél-amerikai melódiák.

URH

18.10: Tánczene. **18.55:** URH zenei kalauz. **19.35:** Gergely Ferenc orgonaestje. Közben: kb. **20.20:** A mindenség szerelme. Versek. Kb. **21.25:** Operakettősök. **22.01:** Dzsesszlemezek Berlinből. **22.22:** Lutoslawski: II. szimfónia.

TELEVÍZIÓ

8.05: Matematika (ált. isk. 8. o., ismétlés: 13.10). **8.25:** Angol nyelv (középisk. III—IV. o.). **9.00:** Földrajz (ált. isk. 6. o., ism.: 14.05). **9.35:** Magyar irodalom (ált. isk. 5. o., ism.: 14.55). **11.05:** Élővilág (ált. isk. 6. o., ism.: 15.50). **17.25:** Pedagógusok fóruma. **17.58:** Hírek. **18.05:** Kukó... **18.25:** A világ nagy vasútjai. 8. Nápolyból induló vonat (ism.). **18.50:** Dzsesszrandevú Cegléden. **19.15:** Esti mese. **19.25:** Egy életben maradt varsói (kisfilm). **19.35:** Malican papa és fia (magyarul besz. francia rövidjátékfilm-sorozat). A három utazás. **20.00:** TV Híradó. **20.20:** Fekete, fehér — igen, nem? A III. és a XV. kerület vetélkedője. Kb. **21.30:** Lehár-est. **22.00:** TV Híradó, 2.

A budapesti színházak mai műsora

Operaház: Salome, Bolero (D-bérlet, 4. ea., 7). **Erkel Színház:** Turandot (Olasz operák ciklus, 5. ea., 7). **Nemzeti Színház:** A bűnbeesés után (7). **Katona József Színház:** Tartuffe (7). **Madách Színház:** Kaviár és lencse (7). **Madách Kamaraszínház:** Színház (7). **Vígszínház:** Egy hölgy a Maximból (7). **Pesti Színház:** Haláltánc (7). **Fővárosi Operettszínház:** Helló, Dolly! (7). **József Attila Színház:** Mona Marie mosolya (Kartinthy-bérlet, 3. ea., 7). **Thália Színház:** Bakkhánsnők, Bachus (7). **Kis Színpad:** Urak és elvtársak (fél 8). **Mikroszkóp Színpad:** Fő a fejünk (fél 9). **Zeneakadémia:** Gergely Ferenc Bach-orgonaestje (fél 8). **Filharmónia Kamaraterem:** Mezey Erzsébet és Rosner Melánia hangversenye (fél 8). **Kamara Varieté:** Folytassa, Hacsek!... (6, fél 9).

Palást köszörűgépre szabad kapacitásunk van

RÖVID HATÁRIDŐRE

BÉRMUNKÁT VÁLLALUNK

Csúcstávolság: 600 mm

Csúcsmagasság átmérő: 200 mm

Varrógép- és Kötőgépműszerészek Ktsz.

Budapest VIII., Rákóczi út 73.

Ügyintéző: Schönek Alfréd

Klimó Károly

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 MÁR 14.

1021

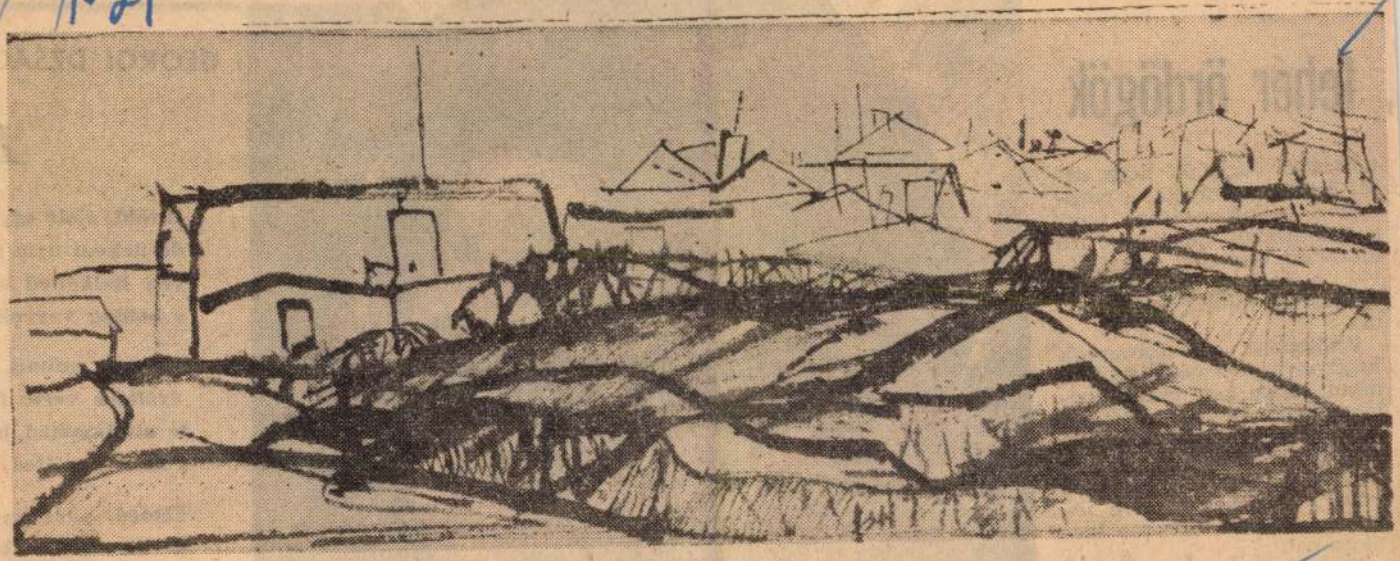

Klimó Károly: Táj

, fehér ördögök

tisztában vagyunk, hogy saját fejünkre gyűjtjük a parazsat a szókimondással, mert a méltatlanul megdicsért író általában elégedett a kritikával, a méltán elmarasztalt író viszont mindig felháborodik.

Elsősorban azért szeretnénk határozott véleményt nyilvánítani, *hogy a jó művek valóban szembetűnő méltatást kapjanak*, és ne olvasszák be őket egy ötvözetbe a rosszakkal. A kritikával foglalkozó pártállásfoglalás is erre indít bennünket, marxista kritikusokat.

Glossza helyett azonban inkább elárulunk néhány szerkesztőségi titkot, annál is in-

GEORGI DZSAG

B

E föld, akár egy
de nékem nem b
vén Balkánod m
s boldog vagyok

Mit sem számít,
üvöltése verte f
te oltalmaztad h
s nem kímélted,

Földed, akár eg
de összetört ebb
a bizánci méregp
fürdő török jani

Klimó Károly

Ottat a Déri Huber ~~Kép~~ Képrőművé-
neti szakkörben

-erté-: Keken a rajzpadon.
Magyar Nemzet 1968. febr. 2. 4. o.

Klimo Károly
festő

M.D.K.

Részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: Stúdió 1958-68
művészet, 1969. április - 3 lap.

MDK

Klimó Károly
festő

„Olajban a homokban"
című művét második
díjjal jutalmazták.

B. L.: Pályázat a Fiatal Képzőművészek Stúdiójában
Művészet, 1968. okt. - 28 lap.

Klimó Károly

hozzapel az alábbi ~~[illegible]~~ tárlaton

Korács Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat

Művészet 1968 XI. n. 45 old.

M.D.Y

Klimó Károly
festő

„Varrónő" (repro)

Losonci Miklós: A Stúdió festői.
Művészet, 1969. január – 24 kap.

MDK

Klimó Károly

Csendélet órával és koponyával, o.

Reggeli készülődés, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

Klimó Károly

Szabó Lőrinc arcképe.

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 9. szám, 1091. lap.

Klimó Károly

Gerlyes Endre arcképe

Rajz, reprodukció

Új Írás, 1964 9. szám, 1082. lap

Klimó Károly

Mezei András arcképe

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964. 9. szám, 1080. kép.

Klimó Károly

Tatray Sándor archaépe

Rajz, reprodukció

Új Írás, 1964 9. szám, 1048. lap.

Klimó Károly

Soós Zoltán arcképe.

Rajz: reprodukció

Uj Irás, 1964 9. szám, 1029. lap.

Klimó Károly

Galambos Lajos arcképe

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 9. szám, 1031. lap.

Klimó Károly

Fodor András arcképe

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 9. szám, 1027. lap.

Klimó Károly

Mátyás Ferenc arcképe.

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 8. szám, 1021. lap.

Klimó Károly

Hubay Miklós arcképe.

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 8. szám, 1017. lap.

Klimó Károly

Somogyi Tóth Sándor arcképe.

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 8. szám, 902. lap.

Klimó Károly

Lengyel József arcképe.

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 9. szám, 1102. kép.

M.D.K.

Klinio Károly
Grafikus

Táj (repro)

Élet és Irodalom, 1962. okt 13 – 2 lap

Klimó Károly

„Csendélet vörös kancsóval" c. műve nekrajel a Fiatal Művészet Studiója kiállításán az Ernst Muzeum Ban (emlitve)

Kortárs 1965 III. n. 502 old.

Klimó Károly

MDK

Táj, paszt.

Leány csendélet, o.

Csendélet, o.

X. Nagy. Képzőmův. kiáll. Miko. 1965.

Klimó Károly MDK

Csendélet vörös kancsóval, olf.

Csendélet kávédarálóval, olf.

Modellek műteremben, olf.

Ernst Muzeum 1964. Fiatal Képzőm. V. kiáll.

Klimó Károly
festő

M.D.K.

Tanulmány (repro)

Élet és Irodalom, 1963. február 2 - 11 kép

Klimó Károly M.D.K.

Müvei a Fiatal Müvészek Studiójának kiállitásán

Csendélet vörös kancsóval

Tasnádi Attila: Kiállitási jegyzetek

Kortás 1965. márc.

Klinió Károly
Nobrán

Mediterrán őszét mutatta be
a tárlaton.

Vidos Zoltán: A "Studio 70" -
Művészet, 1970.november - 34.lap

Klimó Károly

Művelt a Művelődésügyi Minisztérium az alakuló Debreceni Modern Galériának ajándékozta

-Napló-

Magyar Nemzet 1970 március 13
4. old

Klimó Károly, festő

Bernáth Aurél tanítványa

György István: Bernáth Aurél születésnapján
8–9

NÉPSZABADSÁG Dp. 1965. nov. 14

Klimó Károly

Festő kiállított

Németh Lajos: Gondolatok a X. Magyar Képzőm-i Kiállításról

Kritika 1965 11sz. 49.l.

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 novv lap3o.

Klimó Károly
festő

M.D.K.

Részt vett a kiállításon

D. Fehér Zsuzsa: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Művészet, 1965. november - 28 lap

MDK.

Klimó Károly

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. lap 3o.

Klimó Károly, festő 1904

Keresztrejtvényben szerepel.

— : Kiállításon 12

NÉPSZABADSÁG, BP. 1965. okt. 24.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1965 DEC 1

NAPJAINK

Klimó Károly

1021

Klimó Károly rajza.

Kiadványai
kiadó léte önn
1965-ben 9 köt
művek vegyese

Vaskosabb
folyamatosan n
mánygyűjtemén
szabadító harco
zete 1924—29 kozott, a kapitalista Szlovákia zenetörténete, K
vákia villamosításának kezdetei, Kelet-Szlovákia festészete
között, a sárosi népi építészet, az eperjesi színház 20 éve, ir
téneti adalékok, recenziók stb.

A kötet önmagáért szól, s amit mond, nekünk a legtanu
valahogy így kell megoldani a humán tudományos tevékenys
tését, eredményeinek publikálását.

Egy másik, még vaskosabb könyv az előbbinél is súlyosa
ság: a humán tudományos tevékenység egyik fontos előfeltéte
ográfiai feltárás. Ők már megkezdték, és nemzetközi elismer
tek vele (a vállalkozásról a Szovjetszkaja Bibliográfija is e
írt). Tizenhárom kötetben adják ki — ezúttal a kassai Állam
nyos Könyvtár — Kelet-Szlovákia könyveinek, aprónyomtat
folyóirat-cikkeinek bibliográfiáját. Az előszó szerint 180 ezer t
töttek össze a politikai, gazdasági élet, a szaktudományok t
Az első kötet megjelent. Imponáló munka és imponáló példa

Mondjam tovább? Inkább csak röviden elsorolom: a Kel
kiai Kiadó munkája a „kis monográfiák" sorozata (a terveze
szériából — amely az emberi élet minden területét felöleli —
„élő" és az „élettelen" természet néhány füzete jelent meg)
Kelet-Szlovákia építőanyagai, geológiája, klímája, talajai, hi
növény- és állatvilága stb.

Nincs helyem szólni a Kassai Műszaki Főiskola kiadvá
kassai Pedagógiai Intézet természettudományi köteteiről, a k
zeum kiadványairól. Nem kaptam — pedig bizonyára van —
jesi (Presov) főiskola kiadványaiból.

És ugyancsak felsorolásszerűen az egyebekről:

— Kassán kitűnő múzeum működik, nagy természettu
részleggel (vajon mikor lesz nálunk is ilyen részleg?),

— Kassán hosszú évekkel ezelőtt politechnikai múzeu

— a recenziókból tudom, hogy Eperjesnek, Kassának eg
álló színháza van. Mi[illegible]tő operarészleggel! Az eperjesi

1944. X. 20. 12:00 Petőfi 111/V.
Láttuk, hallottuk, – a kiállítótermekben,

Klimó Károly festőművész

– A Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállitótermében, ma még nyitva van Klimó Károly festőművész tárlata.

Klimó Károly

M.D.K.

Művei a kiállításon

Perneczky Géza: Festmények a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon

Magyar Nemzet 1965. okt. 3. 9.l.

Klimó Károly

festőmüvész a tanitványok nevében bucsuzott a mestertők Kmettytől temetésén.

Magyar Hirlap 1975/311/5

Klimó Károly

Festményei szerepelnek Klamár Ernő Kispesten élő gépészmérnök gyüjteményében

Mügyüjtő 1975/2 39.old.

Klimó Károly festő

1

38 éves, 12 éve fejezte be a Képzőművészeti Főiskolát. Élete első önálló kiállítását a KKI Galériájában rendezte

Magyar Nemzet 1974

október 17
4. old.

Klimo Károly
festő

Méltatás

Dr. Ung Endrené: Gráber Margit.
Nők Lapja, 1974. febr. 23 - 16 oldal.

Klimó Károly festőművész

februárabuldási évfordulónk alkalmából a festőművészt a Munkácsy Mihály-díj III. fokozatával tüntettük ki.

Magyar Nemzet, 1942. ápr. 1.

Klimó Károly

festőművészt, a Munkácsy Mihály-díj III. fokozatának címével tüntették ki.

Vas Népe, 1942. ápr. 1.

Klimó Károly festőművész

A Munkáczy Mihály-díj III. fokozatában részesült, hazánk felszabadulásának 27. évfordulója alkalmából.

Zalai Hírlap, 1972. ápr. 1.

Klimó Károly

2

1967-1971-ig a Déri Kuber Képzőművészeti Kör tanára volt. 1971 óta a Képzőművészeti Főiskola esti tanfolyamát vezeti

Magyar Nemzet 1974

October 17
4. old

Klimó Károly

3

„Három fej, Költőnő portréja, Kilőtő,
A mészáros lőténye" a lépei emlitve,
szerepelnek a kiállitáson

Magyar Nemzet 1974

oktober 17
4. old.

Klímó Károly

4

„Kovácsműhely"

„Mérgezetés" c. képein mutatkozik meg legjobban képépítő gondolkodás- és festésmódja

Magyar Nemzet 1974

Oktober 17

4. old.

Klimó Károly

Egy figura árnyéka, negatív

Az újjáépített szentendrei régi művésztelep
– Őszi tárlat 1974.

Klimó Károly

Egy figura árnyéka, pszt. 100×70 cm
Szabadalmastól, 1974. olaj, 70×90 cm

Az újjáépített szentendrei régi
műrestelep — Őszi tárlat, 1974.

Klimó Károly

Kések és bárd

Klimó Károly kiállítás
KKI. Bp. 1974. okt.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Klimó Károly

ÉLET ÉS IRODALOM

1002 13

1021

Klimó Károly: Táj

-2.

[illegible] sugárzóbb szemünk;
Nem volt maradék kenyerünk sem.
Nem voltunk éhesek,
De szomjunk forró tűkke!
Szúrt tudatunkba,
Ez volt a vagyonunk,
Sohasem csillapítható,
El nem távolítható,
Boldogtalan vagyonunk.

Októl
Most,
Esőt
Oltog
És fü
Perny
Sohasem [illegible],
Rajzolom a bizalom igéit
Csillogó vásznadra, Idő!

juk bírálhatatlan remekműnek. De nem értünk egyet Márkus Istvánnal. Egy szépirodalmi arculatú riporttól nem lehet számonkérni a szociográfia módszereit. Márkus nem „hallja" Csák írását, nincs hozzá füle. De Mocsár Gábor is félreérti. Csák nem nádudvari helyzetképet akart adni (mellesleg szólva már egy dunántúli gyógyszerész is tiltakozott az Uj Irás-nál, mivel a *Mélytengeri áramlás* gyógyszerész-figurájában magára ismert); a lényeg nem a tárgyi megfelelésben van, hanem abban, hogy adott-e *hiteles atmoszférát?* A szépirodalmi igényű elemzés könnyűszerrel igazolhatná, hogy itt egy természetes közegében megmártózó volt parasztgyerek finoman lélekábrázoló és önironikusan szenvedélyes írásáról van szó. A tűz, amellyel Csák ellen támadtak, szimptomatikus. Meggyőződésünk, hogy Csák írását védeni: a magyar irodalom gazdagodásának, új lehetőségeinek védelmét jelenti. Ostoba embereknek támadhatnak ez ellen aggályai, de bennünket nem az ostoba emberek iránytűje vezet, hanem a szocialista irodalom érdeke.

IMRE LAJOS

hangsúlyozta: ha a debreceniek különállás-törekvéseci programmá válnak, az Alföld valóban provincializmusba süllyed.

BATA IMRE

szerint az Alföld egyetlen védhetetlen pontja: több hibája van, mint egy fővárosi folyóiratnak. Ez viszont ismét csak arra mutat: mégis van különbség és feszültség Debrecen és a főváros kö-

(Folytatás a 2. oldalon)

RA: 1.50 FT

KLIMÓ KÁROLY

ÚJ MŰVÉSZET
2000/aug.
P - 9765
38.o.

NAY KÁROLYNAK

arkányfürdő, 1935.] VIII.9.

eik megérkezése óta már írtam
llandó láz oly feledékennyé tesz.
most köszönöm. Örülök, hogy
, 5.-e óta Harkányfürdőn vagyok,
hogy milyen eredménnyel, majd
leszek. - Tehát Maguk az én
ágondolni még ilyen messziről is.
a?
leli

Klimó Károly

Egy szemétdomb, repr.

Klimó Károly kiállítása
KKI. Bp. 1974. okt.

Klimó Károly

Bábszínpad, repr.

Klimó Károly kiállítása
K.K.I. Bp. 1974. okt.

Klimó Károly

Kovácsműhely, repr.

Klimó Károly kiállítása
KKI. Bp. 1974. okt.

Klimó Károly

Két madárrajzoló, repr.

Klimó Károly kiállítása
KKI. Bp. 1974. okt.

Klimó Károly

A mészáros Zotémye, repr.

Klimó Károly kiállítása
KKI. Bp. 1974, okt.

Klimó Károly

Zárt terület, repr.

Klimó Károly kiállítása
KKI. Bp. 1974. okt.

Klimó Károly

Fantazia faliszőp (részlet), repr.

Klimó Károly kiállítása
KKI. Bp. 1974. okt.

Klimó Károly, [ ]

Hatott rá Szentendre.

Siklay Júlia: Iklető város a Duna partján

4.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. szept. 28.

Klimó Károly festőművész

Az új-belgrádi Modern Művészeti Múzeumban tegnap megnyílt a magyar kiállítás. A művész személyesen is részt vesz a megnyitón. Hat elvontabb tájképpel és csendélettel szerepel a kiállításon.

B.F.: Belgrádban megnyílt a magyar képzőművészeti kiállítás.
Magyar Szó, 1973. szept. 7.

Klimó Károly

A kaposvári Somogyi Képtárban rendezett I. Dunántúli Tárlaton szerepel műve: „Mészáros köténye" (említve) A művész Szentendrén dolgozik.

Sosonci Miklós: Gondolatok az első dunántúli tárlaton ról.
Életünk, 1974. 1. 66. old.

Klimò Károly

Dolgozott a kecskeméti művésztelepen.

Losonci Miklós: A kecskeméti művésztelepről; Műgyűjtő 1972/4. oz. 10. l.

Klimó Károly festő

a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának 10. éves jubileumi kiállításán szerepel műve: „Anyám a konyhában" c. (emlékre)

dr. Ujvári Béla: Stúdió 58-68.

Magyar Ifjúság, 1968. dec. 29.

Klimó Károly festő

Fiatal művészként Derkovits ösztöndíjban részesült.

Bereczky Loránd: Gondolatok a Derkovits-ösztöndijról.
Müvészet, 1973. junius - 11.oldal

Klimó Károly

Kóka Ferenc és Ország Lili olajfestményeivel, Bálint Endre linotypiáival, Keserü Ilona papirnyomataival szerepel Uj-Delhiben a III. Nemzetközi Képzőmüvészeti Triennálén,-közli a lap "Magyar képek Indiában" cimmel a "Tájékozódás" c. rovatban.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. jan. 25.
XIX. évf. 4. sz. 6. lap.

Klimó Károly

A Képcsarnok pályázatára beküldött festménye kiállítása megnyílt a Csontváry-teremben, ahol a Balatont ábrázoló műve szerepel.

Losonci Miklós: Pályázat és bemutatkozás.

Pest m. Hírlap, 1942. aug. 6.

Klimó Károly festőművész

Az 1972 év művészeti dijasai között a Munkácsy Mihály-dij III. fokozatát kapta.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. ápr. 1.
XVI. évf. 14. sz. 4. lap.

Klimó Károly

Bemutatott művei:

"Kettévágott gyümölcsök", tempera, 60 x 80

"Külvárosi este", tempera, 60 x 160

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállitás,

Budapest, 1968

Klímó Károly

Képe szerepel a Csontvány
Ferencben rendezett tájkép kiállítás

Népszava 1972 augusztus 11
Vold.

Klimó Károly

1972 augusztus 29-én 4621 Ft-
ért szerzett eladó leje a Képcsarnok
Vállalat Csontváry termében.

Kriliza 1972 november
7. old.

Klimó Károly

Az 1973-as dunántúli táslaton kaposvárott, a Somogyi képtárban részt vett művével.

Népszava, 1973. dec. 14. 101. évf. 292 sz. 4p.

Klimó Károly, jestő

A Kult. kapcsolatok Intézetében
nyílik meg tárlata okt. 4-én.

—: Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. szept 30.

Klimó Károly festő

Klimó Károly nagyatádi kiállítása a Kulturális Kapcsolatok Intézetében október 25-én nyílt meg.

-----:Kiállitási naptár.

Müvészet, 1974.október - 49. oldal.

Klimó Károly

A Képcsarnok Vállalat Csontváry
termében vásárolhatott képet
a művésztől a fotográfi

A hallgatás érthető (Gábor Eszter-
Nagy Ildikó)

Látóhatár 73 máj. 158.o.

Klimó Károly festőművész

a Munkácsy Mihály-díj III.
fokozatát kapta.

Népszabadság, 1942. ápr. 1.

Klimó Károly festőművész

Hazánk felszabadulásának 27. évfordulója alkalmával a Munkácsy Mihály-díj III. fokozatával tüntették ki.

Hajdu-Bihari Napló, Debrecen, 1972. ápr. 1.

Klémó Károly

a szentendrei új művésztelep

lakója - említve

Magyar Nemzet 1972 július 8

4. old

Klávó Károly festő

A Munkácsy díj III. forozatát

Zapta

Népszava 1972 április 1

Zold

Klimó Károly, festő

Szerepel a spoletói művészeti fesztiválon.

— : Európa: kilenc magyar festő

2.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. jún. 12.

60.

Klimó Károly

1. A város peremén, olaj 70×100
2. A mészáros köténye
olaj 70×100

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Klimó Károly, festő

A Munkácsy M.-díj III. f.-t kapta.

–: Átadták az idei művészeti díjakat

4.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 1.

Klimó Károly, festő

A Munkácsy M.-díj III. f.-t kapta.

—: átadták az idei művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. márc. 31.

Klimó Károly festő

a Munkácsy díjas III. fokozatát

kapta

Magyar Nemzet 1972 április 1
Gold.

Klimo Károly
festő

Az 1971. évi Munkácsy díj III. fokozatát
megítélte el.

— : 1972. évi Munkácsy díjak.
Művészet, 1972. július – 9 oldal

Klimó Károly festőművész

Egléden a Kossuth Múzeumban, Bognár Árpád grafikusművész tárlatát nyitja meg a művész.

Pest M. Hirlap, 1973. márc. 2.

Klimó Károly festőművész

Márc. 4.-én a Céglédi Kossuth Múzeumban Borsiár Árpád grafikusművész kiállítását fogja megnyitni.

Pest M. Hírlap, 1943. márc. 1.

Klimó Károly

A Csontváry teremben rendezett Képcsarnok kiállításon művei szerepeltek.

Lasonci Miklós: Séta a kisgalériákban. Pest megyei Hírlap, 1973. márc. 8.

Klimó Károly festőművész
a ceglédi Kossuth Múzeumban
Bogár Árpád grafikus kiállítását
nyitotta meg.

Szilágyi Miklós: Bogár Árpád kiállítása.
Pestmegyei Hírlap, 1973. márc. 16.

Klimó Károly festőművész

Kmetty János festőművész 86 éves korában elhúnyt. A Mező Imre úti temetőben végső búcsút mondott Somogyi József szobrászművész a Képzőművészeti Főiskola a Képzőművészek Szövetsége, a Kulturális Minisztérium nevében. – Klimó Károly festőművész a tanítványok nevében búcsúzott a mesterétől.

Magyar Hírlap 1975. nov. 28.

Klimó Károly, [ ]

L.: Kéry Ádám

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. márc. 24.

Klimó Károly, festő

L.: Kmetty János

—: Végső búcsú ..... 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975 nov. 28.

Klimó Károly, festő

L.: kinte Sálor

(f.a.): Intarsia - - - -

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. febr. 16.

Klimó Károly, festő

A tanítványok nevében búcsúztatta.

5.

–, Kmetty János festőművész temetése

Nérszava, Bp. 1975. nov. 28.

Klimó Károly

szerepelt az ujjáépitett szentendrei régi müvésztelep első éveiből cimü kiállitáson Szentendrén.

Magyar Hirlap 1974 271/6

Klíma Károly

neve említve, lépe

szerepel a IX. Miskolci Országos

Képzőművészeti Kiállításon

Napjaink 1967 február 1

5. old.

Klimó Károly

Budapesten született 1936-ban. Tanulmányai: Képzőművészeti Főiskola.

Szántó Tibor: Pictura Hungarica I.

A mai magyar festőművészet, 1971

Klimó Károly

rajza a 3. oldalon

Napjaink 1965 december 1

Klímó Károly

„Csendélet vasalóval" c.

Zépének zeprója a 10. oldalon

Napjaink 1967 február 1

Klimó Károly

a Műcsarnokban rendezett kiállítason művei szerepelnek.

Esti krónika I.

1972. jan. 15. 19.00 Ka

Klimó Károly

Fáradtan toporog kubista mesterek utánérzésében;

Rózsa Gyula; Fiatalok tárlata? A Studió 58--68 kiállitásról; Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 27.l.

Klimó Károly

A Studió 58-68 c. jubileumi kiállításon szerepeltek művei.

Magyar Ifjúság, 1969. febr. 14.

Klimó Károly

Kompozíció I. olaj 100×80

Kompozíció II. olaj 60×110

Dolgozó emberek kőzött kiszámítva-
kiáll. Ernst múzeum 1968. jan-

Klimó Károly

1. Kompozíció I. olaj 100×80

2. — " — II. " — 60×110

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Erzsébet Múzeum 1968.

Klimó Károly festőművész

Hazánk felszabadulásának 27. évfordulója alkalmából a Munkácsy Mihály-díj III. fokozatával tüntették ki.

Szocialista Művészetért, 1972. máj.

Klimo Károly

Tasnádi Attila " A Kilencek és a Studió" c. esztetizáló cikkében szerepel.

Kortárs 1969/4 666. old.

Klimo Károly festménye

Kortárs 197o/11 177o. old.

Klimó Károly, festő

Megnyitja Bognár Árpád grafikus tárlatát. (Cegléd, márc. 4.)

— : Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. márc. 1.

Klimó Károly

A spoletói művészeti fesztivál szer-
vező bizottsága meghívta hazánkat
egy festészeti kiállítás bemutatásá-
ra. A művész alkotása szerepelni
fog a kiállításon.

Esti Hírlap, 1942. jún. 12.

Klimó Károly festő

Kiállít.

Fr. A.: Dunántúli festők tárlata Kaposvárott 7.

Népszabadság, Bp. 1973. dec. 4.

Klinó Károly festőművész a Jubileumi Képzőművészeti kiállításon szerepel műve: két képe.

Horváth György: Jubileumi Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnakban. Magyar Nemzet, 1975. ápr. 27.

Klimó Károly, [ ]

Lásd: Bors István

Tüskés Tibor: Kézzőművének

JELENKOR, Pécs, 1975. július

612-620.

XVIII/7

FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ

KLIMÓ KÁROLY KÉPEIRŐL

Jelenkor 1987/7-8

Amikor Klimó Károly műveivel először találkoztam, mindenekelőtt a színek és a formák baljós tobzódása ragadott meg. Amit láttam, oly ellenállhatatlannak bizonyult, hogy a képek élvezetét a környezet sem befolyásolta: az egyébként önmagában is látványgazdag műteremben éppoly kikezdhetetlenek voltak, mint később, a steril bonctermekre emlékeztető kiállítótermek fehér falaira függesztve. Ritkán tudnak függetlenné válni a képek környezetüktől; egy festmény esetében a fehér fal éppúgy nem semleges, mint egy holmikkal telezsúfolt helyiség. Klimó műveit nézve azonban a látvány oly parancsolóan vonta magára a figyelmemet, hogy a piszkos padló, amelyre fektetve némelyiket először megpillantottam, éppoly semlegessé vált, mint egy fehér paraván. Többnyire keretre sem volt szükségük: nem kellett elhatárolni őket környezetüktől, mert önerejükből is létre tudták hozni saját terüket.

Úgy gondoltam, az a látvány- és színpompa az oka ennek, ami első pillantásomra hatalmába kerített. E pompa élvezetét azonban észrevétlenül a nyugtalanság érzése árnyékolta be, úgy, ahogyan szélcsendben is néha fodrozódni kezd a víz teteje. E nyugtalanság a feszültség jele; a feszültség pedig ellentétes erők küzdelméről ad hírt. A látvány ragadott meg; de éreztem, hogy a feszültség, amelyet e látvány csak fokoz, korántsem kizárólag vizuális eredetű. Ha az lenne, akkor a képek nem tudnának enynyire függetlenedni környezetüktől. A kép és a környezet közötti vizuális természetű feszültséget kioltotta a képi világ belső, nem vizuális eredetű feszültsége.

Miben mutatkozik meg ez a feszültség? Ha egy mondattal kellene felelni: abban, hogy Klimó Károly festményei már-már megszállottan próbálják felülmúlni önmagukat. A látvány pompázatossága ezért kétértelmű: minél több réteg, szín, forma rakódik egymásra, annál inkább hatalmába keríti a nézőt az az érzés, hogy a rétegződések végső célját testi szemmel sohasem lehet megpillantani. Miközben a látvány gazdagodik, vele együtt nő a megfesthetetlennek, az ábrázolhatatlannak a birodalma is. Klimó Károly képein a rétegek rétegekre halmozódnak, hogy végül vastagságban akár meg is haladják az alapul szolgáló papír vagy vászon vastagságát. Ám ha figyelmesen szemügyre vesszük ezeket az egymásra nehezedő rétegeket, feltűnik az úgynevezett expresszív vagy „heves" festésmódtól való eltérés és különbözőség: amíg ennél a vastag festékrétegek egymást kiegészítik, a vizuális hatást kölcsönösen erősítik, s végsősoron a festőiséget hivatottak szolgálni, addig Klimó művein az egymásra rakódó rétegek mintha tagadni, felszámolni akarnák egymást. A rétegek természetesen „kilátszanak" egymás alól (képei végül is tobzódnak a látványokban); ám a létrejövő vastag, durva felület nem egymást támogató és segítő, hanem tagadó, kioltani vágyó látványok kényszerű összezártságának az eredménye. A feszültségek ott erősítik egymást, hogy végül expresszív festőiséggé oldódva „kisüljenek"; Klimó képein viszont kibékíthetetlenül szegülnek szembe egymással, hogy expresszív megoldás (és feloldás) helyett a vizualitáson is túlmutató meditáció felé tereljék a befogadót.

A meditáció mindig ki akar lépni az érzékek világából. Ám ha a meditáció közege éppen a vizualitás, akkor a meditáló újra és újra oda zuhan vissza, amiből ki akar kerülni. Klimó képei ilyen értelemben próbálják felülmúlni önmagukat: ha alaposan megnézzük őket, több egymásra rakódó művet fedezhetünk fel majd mind-

egyik festményén. Elvileg nincsen akadálya annak, hogy a festő – az egyetlen kép, az egyetlen középpont elérése érdekében – végtelenségig sűrítse a látványt. Valójában azonban mégis van egy pillanat, amelyben a művek befejeződnek, és amelyet követően a további festés gyengítené az immár kész képet. Ez nem a hagyományos értelemben vett „festői" befejezést jelenti csak: nem a kompozíció elkészültének, a vizuális hatások kölcsönös beteljesülésének pillanata ez, hanem a feszültség fokozhatatlanságáé.

E feszültség azonban – újfent hangsúlyozni kell – nem csak vizuális eredetű. Természetesen az úgynevezett vizuális feszültségek mélyén is feloldhatatlan és kimeríthetetlen ellentmondások lappanganak. Klimó képeinek az ereje éppen abban mutatkozik meg, hogy a látványok ellentmondásában, feszültségében, sokrétűségében is egy egyetemes, az élet egészét meghatározó egzisztenciális feszültségre bukkan rá. Képeinek legfőbb jellegzetessége számomra ezért az intenzitás; s ha azt mondottam, hogy ezek a művek megpróbálják felülmúlni önmagukat, akkor ez azt is jelenti, hogy nem csupán ábrázolják az intenzitást, hanem annak mintegy eleven forrásai is. Ezért viselik el, ha nincsenek bekeretezve, vagy ha a földön fekszenek, vízszintesen: minél tépettebbek és romlékonyabbak, annál fenyegetőbbek és súlyosabbak. Sok művén felfedezni a szándékos tépést, égetést, szaggatást, azaz a rongálást, ami számomra nem az esztétikai hatáskeresés jele, hanem az intenzitásé, amelynek engedelmeskedve a festő önnön alkotására sincsen tekintettel. Nem esztétikum teremtése a cél, legalábbis nem a hagyományos értelemben: a hulladék leplezetlenebb megnyilvánulása az életnek, mint számtalan műalkotás, s egy gyűrődés, egy tépés, egy szakadás is feltárhatja a minden esztétikumon túli misztériumot. Klimónak nem egy műve – idesorolva a pokrócfestményeket is – olyan, mint egy véráztatta templomi zászló. Tiszteletet parancsolnak, pedig nem önnön dicsőségüket hirdetik, hanem egy ismeretlen erő halvány – noha véráztatta! – ereklyéi. Klimó rajzai és csomagolópapírra festett képei számomra ezért többek, mint festmények: éppúgy tárgyak is, mint pokrócai, dobozai és environmentjei. E művek nemcsak ábrázolnak, hanem meg is testesítenek valamit: nem bemutatják az utolérhetetlen megragadásáért folytatott küzdelmet, hanem maguk is csomópontjai e küzdelemnek. A válság inkarnálódik bennük. Az anyagok, a színek, a formák összecsapása nemcsak esztétikai, hanem egzisztenciális síkon is zajlik (s vajon nem húsbavágó-e, ami valóban esztétikus?). Ettől válik minden egyes mű megannyi misztériummá: kultikus tárgyak, amelyek nem utalnak valami fölöttes, mögöttes erőre, hanem azt önmagukból sugározzák.

Klimó képei az intenzitásnak mint abszolút értéknek köszönhetik létüket. Ezért tűnnek a szó hagyományos értelmében befejezhetetleneknek: újabb és újabb határokhoz vezetik a nézőt, hogy ott mindig magára hagyják. Művei olyanok, mint a labirintusok: nemcsak a képek egyes rétegei fedik el egymást egy kibogozhatatlan akaratnak engedelmeskedve, de a kész alkotások szerkezete is rejtélyes. E labirintusok nem a játékszenvedélynek, hanem a veszély vonzerejének a megnyilvánulásai. Fekete, barna, vörös, fehér, ezüst és arany színek keverednek: hamu, seb, vér, arany, genny, szurok, föld.

Vérlabirintus
földlabirintus
tűzlabirintus
fénylabirintus
testlabirintus
halállabirintus

Kozmikus por. Biológiai mozgás. Újra és újra elővillanó arany réteg: hol háttérként, hol repedésként. Éppúgy jele az örök élet fényének, mint a mindent elemésztő villámának – hol sejtelmesen tűnik elő, a nyugalom hírnökeként, hol pedig megrepeszti a felszínt, kötelező gyönyörként. *Materiális álom. Gondolatok a transzcendenciáról. Éj-*

szaka. Barlangok, amelyek a föld éltető és halottakat tápláló méhét idézik. Koncentrikus körök, amelyeknek az elérhetetlenhez kellene elvezetniük, de ehelyett az embert teszik elérhetetlenné önmaga számára. *Fészek. Menekülés.* Átszúrt fejű koponyák egy szenesedő ajtóban. Vörösesfekete káosz, némaságra kárhoztatva egy üvegdobozban. Piszkosvörös formák csókolózása. *Ezüstdinamika.* Vulkánkitörések. Egyetlen hatalmas seb, arany alapon. A test megnyílik, a hús a világűrrel érintkezik. Kihasított négyztbe kerített forrongás. Erőszak és rendezettség feszültsége: fenyegetőbb a rendnél, de a nyílt agressziónál is. *Kozmogónia.* Jéghideg üveglapokkal befedett hulladékok. Az ízlés halála. A halál íze. A szemét apoteózisa. *Óspatkány. Arany féreg. Aranykor.* És szívek. Vörös, de főleg fekete szívek. Menthetetlen szívek, kőszívek; egyre lejjebb süllyednek a sötétségben. Baszilidész szíve, Harpokratész szíve, Markion szíve, Valentinosz szíve, Abraxasz szíve, Simon mágus szíve. Gnosztikus szívek: szétvetik a mellkast. A rémülettől fülsiketítően dobogó szívek: lehet, hogy mégsincs megváltás, nincs kiút a labirintusból, a hangyautak nem vezetnek sehová sem, s az embernek végül annyi ereje sem marad, hogy esztétikussá tegye maga körül a világot? Hogy egyedüli lehetősége a magány, hogy egyedül (allein) marad, és a mérhetetlenül súlyosnak tetsző élete úgy viszonylik a megsemmisüléshez, mint a vastag koromfekete és tűzvörös festékréteg egy kilógó és megpörkölődött csomagolópapírhoz?

Klimó Károly képeiben a feszültség feloldhatatlan; megrepeszti a képek világát, amelyeknek beteljesülése a beteljesületlenség. A titok megfejtése a cél; a megfoghatatlan megragadása, a kimondhatatlan néven nevezése. Ám a labirintusból nem lehet kijutni; s miközben a néző egyre beljebb kerül a képekbe, annál inkább megfeledkezik az eredeti célról. Immár nem a titkot szeretné megfejteni, hanem minél előbb ki akar jutni. Tévelygése közben így válik ő maga titokzatossá: ő a titok letéteményese, ő az, akit nem lehet megragadni, nem lehet kimondani. Klimó Károly művei megannyi csapda. Felsejlik bennük a végső titkok megfejtésének csábító ígérete. Ám miután becsalogatták a nézőt, magára is hagyják. Ekkor derül ki, hogy nincs megfejtés, pontosabban: a létezés végső titkának „megfejtése" a megfejthetetlenség elfogadása. Nem a mindenáron való kiútkeresés, hanem a labirintusban való tévelygés elfogadása az egyedüli lehetőség, hogy a létezés rejtélyes tévútjain bolyongva az ember rátaláljon önmagára. Klimó alkotásai e rátalálás lenyomatai és emlékművei. De nemcsak példázatok és hasonlatok e művek. Kalauzolják is a nézőt a bolyongás során. Oda vezetik el, ahol a művészet már nem tartozik a legfontosabb dolgok közé. Önnön labirintusuk foglyaiként így múlják felül önmagukat, s válnak műalkotásokból titokzatos tárgyakká.

NYIRFALVI KÁROLY

Soha nem jövök üres kézzel

markomban könyvet újságot
egy új verset szorongatok
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök üres
kezem teli görcsös üdvözlettel
forró tenyerem sebes göcsökkel

arcomon a szél játéka a
józan őrület foltjai
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök adok
valamit kiadom magam
adok és feladom magam

kántáló levél vagyok gúnyám
törékeny feslő boríték
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök zsebem
teli az emlékezés a kérés a
menekülés köveivel

álmatag szemmel nézem
a napfelkeltét a naplementét
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök zsebem
teli a csend a bölcsesség
és a bizonyosság kavicsaival

összegyúrt lapokkal játszom
s a tea illékony gőzét nézem
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök csendben
kutatok metszően pontos szavak
és mozdulatok után

hátradőlök a székben
körülnézek szemlélődöm
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök halk
mosoly és áttetsző tekintet
lassú szavakkal beszélni kezdek

Klimó Károly

Kikötő, repr.

Klimó Károly kiállítás
KKI. Bp. 1974. okt.

Klimó Károly 1936, Békéscsaba –

1111 Budapest, Bercsényi u. 6.
2000 Szentendre
Vörös Hadsereg útja. 51.

Képzőművészeti tanulmányait a Dési Huber Képzőművészeti Körben kezdi, első tanára Gráber Margit. 1956-62-között a Képzőművészeti Főiskolán Papp Gyula és Bernáth Aurél voltak a tanárai, de mesterének tekinti Kmetty János is. Hazai és Külföldi Kiállításokon 1963 óta szerepel. 1967-71 között a Dési Huber Képzőművészeti Kör tanára. 1971-től a Képzőművészeti Főiskola esti tanfolyamának vezetője. 1972-ben Munkácsy-díjjal tüntettét ki, a szentendrei régi művésztelep tagjai közé választjak. Önálló Kiállítása: 1973 Kiskunhalas, Szilády Áron Galéria, 1974 Kulturális Kapcsolatok Intézete, 1976 Zalaegerszeg.

Kiállított művei:

fotó – „Bábszínpad" 1974 (Klamár E. tul. (o. v.) 60 x 80 cm
„Fürtkód a város felett 1974 (o. farost) 71 x 123 cm
„Egő szemétdomb 1974" (Klamár E. tul o. v) 70 x 70 cm
„Szűrke bérházudvar" 1975 (o. tempera, farost) 60 x 48 cm
„Felperzselt föld" 1976 (vegyes technika, farost) 75 x 122 cm

Szentendrei művészet 1976

Bp. MNG 1976 május

Klimó Károly

Klimó Károly

"Festészet 77"c -a Műcsarnokban rendezett- kiállitásról ir Vadas József: "Cáfol az egyveleg" cimmel. A már korábban bemutatott művek közül megemlit néhányat figyelmeztetésül a 77-es évszámra, majd felsorolja a tárlaton szereplő művészeket: Bálint Endre, Bencze László, Bernáth Aurél, Deim Pál, Dienes Gábor, Dobrovits Ferenc, Duray Tibor, Fajó János, Kéri Ádám, Klimó Károly, Kokas Ignác, Lóránt János, Mácsai István, Mayer Berta, Nádler István, Nagy Sándor Zoltán, Pirk János, Schéner Mihály, Somogyi János, Sváby Lajos, Szántó Piroska, Tassy Klára, Z. Gács György. A kritikát alcimekre bontva tárgyalja a műveket és alkotóikat:"Cáfolnak az évszámok", "Cáfolnak a művek", "Cáfolnak a személyek", "Cáfol az élet" stb. Élet és Irodalom, Bp. 1978. febr. 4. XXII.év 5. sz. 12. lap.

Fenti cimü beszámolót lásd:
Bencze László nevénél.

Klimó Károly, festő

a Műcsarnokban rendezett „Festészet '77" c. kiállításon a művész műve szerepel, melynek anyaga ~~alakja~~ szokatlan: a rongy és a spárga legalább olyan fontos, mint a festék.

Vadas József: Cáfol az egyvelleg.
Élet és Irodalom, 1978. febr. 4.

Klimó Károly festőművész

a szentendrei művészet 50 évét bemutató retrospektív kiállítás megnyílt az új Szentendrei Képtárban –, melyen a művész műveiből is láthatunk.

Losonczi Miklós: Öt évtized tárlata.
Pest Megyei Hírlap, 1978. jan. 29.

Klimó Kárdy, grafikus – festőművész

a Képzőművész Szövetség festő szakosztálya kiállítását „Festészet '77" ámmel a Műcsarnokban rendezték, melyen szerepel a művész műve.

Horváth György: Festészet '77.
Magyar Nemzet, 1978. febr. 5.

Klimo Károly

Megbízást kapott Klimó Károly Moszkvában a Promszvici nyomdaszékházban fajntarzia kivitelezésére.

--------:Köztéri munkák.

MŰVÉSZET, 1976.február - 48.oldal.

Klimó Károly

A Helikon Galériában Klimó Károly festőmüvész kiállitása november 7.-ig,
a Studió Galériában Nuridsány Zoltán grafikáiból rendezett kiállitás november 6.-ig tekinthető meg.
A Csók István Galériában Thury Mária október 28.-án, /Nagy Előd festőmüvész/ a szekszárdi Szinyei Merse Teremben/szintén október 28.-án nyitja meg kiállitását, mint a lap tudósit a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. okt. 23.
XX. évf. 43. sz. 8. lap.

Klimó Károly festő

— A SALGÓTARJÁNI DERKOVITS ISKOLAGALÉRIÁBAN hétfőn megnyílt Klimó Károly kiállítása. A tárlaton a Munkácsy-díjas festőművész 25 olajképe látható.

8.

— : Hír

Népszabadság, Bp. 1977. febr. 15.

Klimó Károly jegyző

L.: Ferenczy Béni

6.

—: Ferenczy Béni . . . .

Nép szabadság, Br. 1977. febr. 26.

Illimó Károly, festő-

L. Gerzson Pál

Lánc S: Képzőmű. Krónika 705-710

Jelenkor, Pécs 1976. júl-aug. XIX./7-8.

Klimó Károly, festő

A Magyar Nemzeti Galéria tárlatán szerepelnek a művesz művei. A „szentendrei festészet" hagyományaihoz kapcsolódik alkotásaival. Festészetében a látvány már alig-alig sejlik fel, csupán a képcímnek utalnak rá vissza. Igen jellegzetes „piszkos" színei a bálinti színképzés módját követik s a motívum ebbe épül bele.

Láncz Sándor: Szentendre – Gerzson Pál.
Jelenkor, 1976. 8. 706. old

Klimó Károly, Jestő

L.: Samu Katalin

— : A hétvégi . . . . 9.

Népszabadság Bp. 1976. abt. 23.

Klimó Károly festő

Az új szentendrei múzeumban kiállítás nyílt a Szentendrei Festők Társasága ötven éve történt alapításának tiszteletére. – A művész életművét képviseli e tárlaton: „Az éjszaka árnyéka" c. műve. (emlitve.

h. gy.: Kiállítás egy új múzeumban. Magyar Nemzet, 1978. febr. 26.

Klimó Károly, festő

● KIÁLLÍTÁSOK. Két új múzeumi kiállítás nyílt a Kiskunságban. A kecskeméti múzeum „A mai Bács-Kiskun megye a Árpád-kortól a török korig" címmel régészeti, a kiskunfélegyházi a vidék népi faragásaiból rendezett bemutatót. Szegeden megnyílt a Heller Ödön emlékkiállítás a festőművész születésének 100. évfordulója alkalmából.

–: O Falikárpit

8.

Esti Hírlap, Bp. 1978 okt. 9.

Klimó Károly, festő- és grafikus-

Ócsának gazdag a kultúrális művész múltja, élénkül jelene is, melyet tények igazolnak, maga az ócsai kultúrális napok évenként ismétlődő rendezvényei. Tavaly Klimó Károly illusztrációival ismerkedett az ócsai közönség.

Losonci Miklós: Ócsai kultúrális napok.
Pest Megyei Hírlap, 1978. máj. 25.

Klimó Károly, [ ]

L. Banga I

Lánca S. Képzőműv. krónika 726-730

Jelenkor, Pécs, 1981. júl-aug. XXIV/7-8

Klimó Károly

A lőrikusabb absztrakció egy-
kori és mai képviselőinek él-
ménges jelenlétét prezentálta a
tárlat

Bodri Ferenc: Presance Paris – Budapest.
Művészet, 1980. április – 44. lap.

WILLI WEINER

„Die sich in Ihrer Rechnung Betriegende Milchmagd"
Cortenstahl, Lackfarbe, 4-teilig, 1995
72 x 258 x 70 cm

Rácz Stúdió Galéria

KLIMÓ KÁROLY

Szenvedélyes vonalak / Leidenschaftliche Linien,
vegyes technika / Mischtechnik, 1997
30 x 40 cm

Károly Klimó, Willi Weiner, Barry Parker

Zur Vernissage am Mittwoch,
dem 16. Juni 1999
18.00 bis 20.00 Uhr
laden wir Sie
und Ihre Freunde herzlich ein

Einführung:
Wolfgang Meissner Leiter des Goethe – Institutes

Die Künstler sind answesend

Dauer der Ausstellung
16. Juni – 24. Juli

Dankt für die Unterstützung von
Törley

Arbeiten von Willi Weiner und Károly Klimó sind im Goethe Institut zu sehen

Rátz Stúdió Galéria
H-1075 Budapest, Madách I. u. 3.
Tel./fax: (36-1) 342-2342
Öffnungszeiten
Montag bis Freitag 10.00 – 18.00 Uhr

BARRY PARKER
Osiris Seed IV. / Osiris magja IV.
bronz, 1998
15 x 9 x 5 cm

A Rátz Stúdió Galéria
tisztelettel meghívja Önt

Klimó Károly, Willi Weiner, Barry Parker

kiállításának megnyitójára
1999. június 16-án (szerdán)
18.00 – 20.00 óra között.

A kiállítást megnyitja:
Wolfgang Meissner a Goethe Intézet igazgatója

A kiállítás megtekinthető:
1999. július 24-ig,
hétfőtől péntekig 10-18 óráig.

A megnyitót támogatja a
Törley

Willi Weiner és Klimó Károly párhuzamos kiállítása megtekinthető a Goethe Intézetben

Rátz Stúdió Galéria
H-1075 Budapest, Madách I. u. 3.
Tel./fax: (36-1) 342-2342

Klimó Károly, festő- és grafikusművész

Ötven évvel ezelőtt, 1929-ben alakult meg a szentendrei művésztelep. Itt mindenki szentendrei motívumokkal érte el saját, senki máshoz nem hasonlítható karakterét. Egyre jöttek az új rajok, új eszménykkel s a legújabbak közül Csik István, Bartl József, Klimó Károly.

Losonci Miklós: Szentendre festői világa. Pest Megyei Hírlap, 1979. jún. 10.

Klimó Károly festő- és grafikusművész

a Csongrádi Művésztelep alkotói minden augban tárlaton mutatkoznak be a városban.
a művész az expresszív ábrázolásmód követője.
„Illusztráció írtlan művekhez" c. két képe a nonfiguratív ábrázolás erős drámaiságot sugall /emlitve/. a közelmultban néhány könyvborítót láthattunk a művésztől.

J. Szőráth Gyula: Névjegyek.
Csongrád Megyei Hírlap, 1979. aug. 28.

Klinó Károly festőművész

Tavaly okt. végén kapott pályázati felhívást a hajdúszoboszlói Kollégium homlokzatának mozdukkal való befedésére Kóka Ferenc, Klinó Károly és Kántor Lajos festőművészek. A pályázat kivitelezésére nem került sor, mert a Kollégium falára, – amely már állott, – az építész nem tervezte be a mozaikot, mivel a fal építésekor erről nem volt szó.

Nézőpont.

1988. X. 24. Televízió 21.20. (Sué).

Klimó Károly

Megbízták a művészt, hogy a Villannos Berendezések gyára részére faintarziát készítsen.

—: Kosztéri munkák.

Művészet, 1981. március – 59. lap.

Klimó Károly festő- és grafikusművész

a Szentendrei Múzeumban látható júl. hó végéig a „Pest megyei tárlat, 1980" c. kiállítás.

Klimó Károly vegyes technikával készült sorozatai szerepelnek a tárlaton,

Losonci Miklós: Pest megyei tárlat, 1980.
Pest Megyei Hírlap, 1980. júl. 2.

Poézishez társulva

Klimó Károly grafikai munkásságáról számol be a *Helikon Galériában.* Ezekben a művekben hagyomány és korszerűség optimális keretek között ötvöződik. Igaz, e vegyes technikával készült lapok irodalmi művekhez, *József Attila, Radnóti Miklós, Weöres Sándor* verseihez társulnak, de *nem illusztrációk.* Nem is kísérői e mesterműveknek, hanem azt az állapotot rögzítik a színes formák, melyet *a tudatban* alakítottak. Izgalmas utazás ez, minket is hasonlóra ösztönöz, teremtő gondolkodásra a költészet nyomvonalán. Annak külön örülünk, hogy ezt a lehetőséget *Szentendrén* élő alkotónak köszönhetjük.

Losonci Miklós

Klimó Károly
Kalló, grafikus

Hagyomány és korszerűség.

Pest Megyei Hírlap,
1976. nov. 9.

— A napokban *Adácson* jártunk tunéziai, etiópiai és bangladeshi diákokkal — fűzi tovább a szavakat *Szabó Ferenc.* — Éjszakába nyúló beszélgetéseken vettünk részt, sok barátot szereztünk. Ha jól meggondoljuk, évente mintegy *150 rendezvényünk* van, hetente majdnem három.

— A szocialista fejlődés megannyi jelét figyelhetik meg hazánkban. Sokuknak e haladás — példa. És, ha ismét hazatérnek szülőföldjükre, *új szemléletet visznek magukkal,* a haladásba, a jövőbe vetett hitet. Pedig sokan akadnak közöttük olyanok, akikre hazájukban üldözés, mellőzés vár.

Az egyhetes ismerkedés utolsó állomásánál vagyunk. A külföldi diákok korábban találkoztak Pest megyei fiatalokkal is, játékosan, szórakoz-

Klimó Károly, [ ]

L: Ferenczy Béni

-:Szentendrei nyár 2.

Esti Hírlap, Bp.1977.márc.2.

Klimó Károly, festőművész

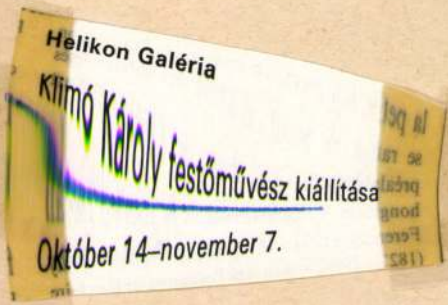

Művészet, 1976. 10.

[ ]

Klimó Károly

Klimó Károly festőművész kiállítása a Helikon Galériában nyílt meg.

------:Kiállitási naptár.

Müvészet, 1976. október - 48.oldal.

Ulmio Károly

A nyíregyházi kórház előcsarnokának burkolat jellegű festészeti díszítési pályamunkák elbírálásában a művész a zsűri egyik tagja.

----: Képzőművészeti pályázatok.

Művészet, 1976. december - 48.oldal.

Klimó Károly

A Honvédelmi Minisztérium Központi Klubjának külön terminben készítendő tematikus igényű fajntarzia tervezésére kiírt pályázaton vett részt.

-----:Képzőművészeti pályázatok.

Művészet, 1976.december - 48.oldal.

Klimó Károly

Méltatás

Tasnádi Attila: Korláts szentendrei művészet.

Népszava, 1976. május 28-5 oldal.

Klimó Károly

A művész alkotását a Kulturális Minisztérium és a Magyar Népk. Művészeti Alapja a szentendrei képtárnak adta.

Magyar Hirlap 1980/3/8/9

Klimó Károly

Plasztikus képek, képszerű plasztikák cimü tárlaton szerepelt a művész Pécsett közös tárlaton.

Magyar Hirlap 1980/3/29/9

Klimó Károly, festő

L: Deim Pál

-: Hú

8.

Népszabadság, Bp. 1980 márc. 8:

Klimó Károly

neve említve Horváth György:

A Művészeti Alap vásárlásai'79 ~~xx~~

Kiállítás a Műcsarnokban c.cikkben

/A cikket lásd Deim Pál-nál!/

Magyar Nemzet 1980.jan.2o.

Klimó Károly festő- és grafikusművész a Művészeti Alap tárlatát rendezett a Műcsarnokban, az 1948-as vásárlásokból. A művész műve szerepel e tárlatot ton, mely jan. 14-ig látogatható.

Losonci Miklós: Pest Megyei alkotók a Művészeti Alap tárlatán.
Pest Megyei Hírlap, 1979. jan 10.

Károly Klimó

In der Städtischen Galerie von Wels (Österreich) sind Werke von drei ungarischen Vertretern der ~~Bilden~~ bildenden Kunst ausgestellt: Imre Bukta, Ádám Farkas und Károly Klimó.

Budapester Rundschau, 1979. März, 26.

Klimó Károly, festő- és grafikusművész

Részt vesz munkáival a szentendrei Pest megyei Tárlaton

(cikket l. „Barcsay Jenő festőművész" cimszó alatt

Losonci Miklós cikkei: „Pest Megyei Tárlat 1978" cimmel

Pest Megyei Hirlap 1978. X. 15.

Klimó Károly, festő-grafikusművész

Jó gazdának bizonyult a Művészeti alap tavaly, jól válogatott az év képzőművészeti termésből. A szentendreiek között szerepelt műveivel Klimó Károly, Koka Ferenc. – A Műcsarnokban látható tárlat febr. 11.-ig látogatható.

Losonci Miklós: Köbe, bronzba álmodott élet.
Pest Megyei Hírlap. 1981. febr. 1.

Klimó Károly, festő- és grafikusművész

Velencei Biennale 1980. a sörsendben a 39.-ik. Visszahallva, valamint beszélgetve a látogatókkal és a teremőrökkel, a művész-résztvevői megállapíthatták, hogy sikere van a magyar pavilonnak. Szerepel: Deim, Klimó, Dienes, Schaár művek, és még több művész alkotása.

Molnár Zsolt: Sebzett oroszlánok.
Magyar Ifjúság, 1980. okt. 31.

Károly Klimó

Eigentlich müßte man alle Künstler der CH-Ausstellung einzeln vorstellen. *Károly Klimó* (45) zum Beispiel, einer der bedeutenden Vertreter der lyrischen Abstraktion, dessen Arbeiten einen nonfigurativen Charakter tragen. Oder *András Wahorn* (Jahrgang 1953), ein Autodidakt, der mit seiner ironisch-surrealistischen Betrachtungsweise eine ganz spezifische Richtung in Malerei und Grafik bringt.

Fabriádi: Kunst vom Szentendre.
Budapester Rundschau, 1981. Okt. 5. 12. old.

Klimó Károly festőművész

Acsay Judit: Adatok multról és jelenről

Művészet, 1982. augusztus

Klimó Károly, festő

8 kép : repr.

Klimó Károly: képei 64-69

Mozgó Világ, Bp. 1983. nov. IX/11

Klimó Károly, festő

KLIMÓ KÁROLY 1936-ban született. A Képzőművészeti Főiskolán végzett Kmetty János tanítványaként. Számos hazai és külföldi kiállítás résztvevője. Munkácsy-díjas.

–: Munkatársaink

Mozgó Világ, Bp. 1983. nov.

Borík 2

IX/11.

Klimó Károly, festő

L. Deim Pál

Vadas József Generál úr

13

Élet és Irodalom, Bp. 1984. ápr. 20. XXVIII/16

Klimó Károly, festő- és grafikusművész

A Műcsarnokban rendezett Országos Képzőművészeti kiállításon szerepelnek Klimó Károly és Lóránt János művei, jelenleg elhagyta a régen megszerzett eredményeket és új csúcsért küzd erőteljesen: meredélyes kaptatón. Most ez a küzdelem érzékelhető, nem kudarz, nem előrehaladás. Mindez: állapot.

Losonczi Miklós: Országos Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban. Heresi Szemle, 1982. jún. 11. old.

Ulimó Károly
Kiállítás Salgótarján

Magyar Nemzet 1985. III. 12.

Klimo Károly

Magyar műnek Londonban.

M. Nemzet.
1986. okt. 10

Klimó Károly

Kiállítás Londonban

Alpine Galleryban

Magyar Nemzet 1987 X 3

Klimó Károly

Az Ellektika cimü kiállitás a Nemzeti Galériában

Mocsar Nemzet 1986. III. 25.

Klimó Károly

Beszélgetés Fillenz Istvánnal

Mozgó Világ 1985/10

denben azonos. Horváth Dezső keményen bíráló riportkönyvének érdemeit mindketten elismerik, tiszteletre méltó, szép vállalkozásnak tartják. Írásaikból azonban kiderül az is, hogy a tanyai lakosok száma tovább csökken — Komócsin Mihály szerint nem a tizedik, hanem a huszadik emberről van már szó —, és megállíthatatlanul fogynak az iskolák is. De a tanyák még hosszú ideig nem tűnnek el, történetük folytatódik. A társadalomnak változatlanul gondoskodnia kell sorsukról, türelemmel, megértéssel és főként körültekintően kidolgozott jogszabályok jó végrehajtásával.

Klimó Károly, lestő

Uj Tüben 8 n. 1986 júl. 6

3.

XXIII/27

Klimó Károly festő

KLIMÓ KÁROLY FESTŐMŰVÉSZ tárlata nyílt meg pénteken Békéscsabán. A békéscsabai születésű festő, aki a budapesti Képzőművészeti Főiskolán tanít, most először mutatkozik be alkotásaival szülővárosában.

Népszabadság, 1988. ápr. 9.

KLIMÓ KÁROLY MŰVEK PAPÍRON

PANDORA
GALÉRIA

8258 BADACSONYTOMAJ, BADACSONYI ÚT 13.
TELEFON: 06-87-31-149

Kiállítás a Pandora Galériában
Nyitva: 1991. augusztus 10–25-ig

KLIMÓ György

KLIMÓ Károly

Mészöly Miklós 80 éves
ázy Péter, Nádas Péter, Pályi András, Sándor Iván)
*
A radikalizmus hiánya (vita a liberalizmusról)
*
z Alkotmánybíróság által választott államelnök
*
uárban – Csorba Győző: Hátrahagyott versek (Csuhai István)
*
Aladár, Petőcz András, Solymosi Bálint, Tolnai Ottó
Tárcatár: Szív Ernő

ET ÉS ODALOM

ÉS POLITIKAI HETILAP

ÁRA: 192 FT 2001. JANUÁR 19.

Sárkány Győző rajza

VÁNCSA ISTVÁN:

Este a székelyeknél

Lapunk egyik előző főszerkesztője annak idején főszerkesztői mivoltában igen egzotikus helyeket szokott volt látogatni, egy el nem kötelezett országban például a következő választás elé állították: meglátogathatja a közeli vegyi kombinátot vagy részt vehet a helybeli irodalmi lap főszerkesztőjének másnap délelőtt tízkor tartandó nyilvános lefejezésén. A lefejezés nem képletesen értendő, hanem úgy, hogy a túl szabad sajtó egyik túl szabad lapjának túl szabad – és nyilván fejnehéz – főszerkesztőjét kivezetik a főtérre, majd ott egy e célra rendszeresített bárddal kiegyensúlyozzák. Más megfogalmazásban: megvédik a sajtót önmagától.

Tisztességes, értelmes és szép gondolat.

A Duna Televízió újdonsült főszórakoztatója (komisszárja) ezt a jövőbe mutató eszmét népszerűsítette a január tizenkettedikén Székelyudvarhelyen tartott *„polgári esten"*, ahogy az erdélyi *Krónika* című napilap online kiadásából (www.kronika.dntcj.ro) kiderül. *„Küzdeni kell a túl szabad sajtó ellen"* – mondta a lap szerint, nyilván csakugyan így is mondta, s ezzel olyan korszakos gondolkodók nyomdokába lépett, mint Castro, Ceauşescu, Mao, Sztálin és mások, az MTV hírnagya (komisszárja) pedig akként vélekedett, hogy *„Manapság már önmagától, a médiától kell megvédeni a sajtót"*.

Székelyudvarhely sokat próbált népe mindehhez jóváhagyólag bólogatott.

Közben százezer cseh a Vencel téren, csak azért, hogy a tévében ne legyenek komisszárok, hogy senki se mondhassa a sajtót túl szabadnak, és hogy senki se akarja a sajtót a médiától megvédeni.

Székelyudvarhely és Prága valamikor egyugyanazon ország két városa volt. Most, 2001. januárjának derekán a Székelyudvarhely–Budapest tengely beláthatatlanul messze van Prágától, annyira messze, hogy nem is értjük, ami ott folyik. Mi az isten bajuk van ezeknek Hodáccsal? Mért baj az, ha a tévébe Hodács kerül? A mi tévénkben már úgyszólván csak hodácsok és persze a mindenkori működő elmebetegek vannak, fáj ez nekünk? Nem fáj. Érdekel minket, hogy a hodácsok közszolgálatiság címén mit adnak elő?

Nem érdekel.

Idejét nem tudjuk, mikor néztük a magyar hodácsok tévéjét utoljára, a jövőben sem kívánjuk nézni, hiányérzetünk nincs emiatt, minek hőbörögjünk? Van nekünk e tárgyban hivatásos felháborodónk, ő úgy átlag kéthavonként igen terjedelmes, információkban bővelkedő és fölöttébb elmés tanulmányban rántja le a leplet a hodácsokról, ezeket mi elolvassuk, fejet csóválunk, homlokot ráncolunk, utána a lapot félretesszük és kimegyünk a konyhába főzni.

Ide jöjjön utánunk a hodács, ha mer.

Mellesleg nemcsak tévés hodácsok vannak, hanem egyház- és adóügyi, vas- és acélipari, útépítő és ki tudja, miféle hodácsok is, ezek Magyarországon naponta újabb és újabb hídfőállásokat foglalnak el, ergo, ha a csehek mintáját követnénk, naponta százezer magyarnak kéne az utcára tolulnia az egyik ügyben, százezernek a másik ügyben, újabb százezernek a harmadikban, a negyedikben, és így tovább.

Ezzel szemben odakinn kurva hideg van, ráadásul ennyi magyar nincs is, a mi hodácsaink tehát azt csinálnak, amit akarnak. Most éppen azon törik a fejüket, miképpen lehetne felkészíteni a Vad Angyalt arra, hogy feltűnés nélkül kilője Übü papát, persze ez kissé kényes ügy, mennyivel egyszerűbb volna, ha a legfőbb hodács elhajthatná Übü papát a jó büdös francba, helyébe kinevezné Al Bundyt, ezzel a rém rendes család egysége helyreállna, lehetne a polgári Magyarországot tovább építeni.

Csak hát ehhez még mindig nem vagyunk eléggé keleten.

Mostani hodácsaink lassan rádöbbennek, hogy termékenyen bizantikus hatalmi struktúra kiépítésére az ő erejük kevés, szövetségeseik semmire se jók, meg kéne nyerni az ellenfelet. Kezet adni, az együttműködés előnyeit felvillantani, koalíciózni, beléje hatolni, együtt jutni fel a csúcsra, ott is maradni mindhalálig.

Minek legyen két párt, ha egy is elég.

A polgárok természetesen látják, mi folyik, érzik a lényeges problémákat, alkalomadtán bátran kérdeznek is, így Székelyudvarhelyen *„a vendégek nem úszták meg a (jobbító szándékú) kritikákat sem"*, ahogy a *Krónikában* olvasható. Boldogabb jövőnk záloga, hogy hodácsaink a megnyugtató válasszal pillanatig sem késlekednek. Egy példa: *„Mikor idős Balázs Ferenc, aki az elmúlt évtizedben több száz műholdvevő-berendezést szerelt fel Udvarhelyen, megkérdezte, nem lehetne-e visszaállítani a Duna régi, jól bevált kék színű azonosító tévéjelét, Bayer Zsolt ünnepélyesen bejelentette, rövidesen teljesítik a mások által is jelzett igényt, újra kék lesz a Duna."*

Ez van pillanatnyilag.

*

Az elmúlt pár hetet külföldön töltöttem, persze ott is olvastam újságot, az IHT-t és esetleg valamelyik brit napilapot, hol ezt, hol azt. Prágáról mindent megtudtam belőlük, ami egyáltalán megtudható, de találtam magyar vonatkozású híreket is, pontosan kettőt: az egyik arról szólt, hogy Zámbó Jimmy haját ellopták, a másik meg arról, hogy a kairói repülőtéren letartóztattak egy szlovák embert, mert a kézipoggyászában élő krokodilt akart Magyarországra csempészni.

Ezeknél a lapoknál pontosan tudják, mi a fontos nálunk s nekünk.

PHONAK Eltüntetjük mobiltelefonját! **PHONAK**

A fülben elhelyezhető miniatűr – 15 mm-es – indukciós vevőkészülékkel tiszta, érthető kommunikáció válik lehetővé zavaró vezetékek nélkül, miközben mindkét keze szabadon marad. Ha fontos Önnek a szabad mozgás vagy éppen a diszkréció, a Phonak Communications a legjobb választás!

Phonak Center Kft. 1036 Budapest, Bécsi út 81. Tel./Fax: 250-4718
www.phonak.hu; www.phonakcom.com

01003
9 770424 884005

VISSZHANG

Lapunk megjelentetéséhez különösen értékes támogatást kaptunk azoktól, akik tavalyi jövedelemadójuk egy százalékával segítették az Élet és Irodalmat. Kérésünk idén is ugyanaz: rendelkezzenek a mi javunkra!
Élet és Irodalom Alapítvány
Adószám: 18001776-1-42

Nyílt levél Klimó Károlyhoz

Kedves Művész Úr!
Kétségeim sok-sok éve támadtak bennem, de az Ön által mondottak („*Van Gogh ma nem találna szponzort*", *ÉS*, január 5.) késztettek levélírásra.

Már-már ostobán sznob igyekezettel próbálok a modern kor, de még inkább a XX. század harmincas éveitől keletkezett modern művészeti alkotások értékeihez közelebb „*férkőzni*". Ez a törekvésem az esetek (nekem) túl nagy hányadában sikertelen maradt. Sikertelen, annak ellenére, hogy izgalmas gondolkodók egyikemásika (Koestler) és izgalmas művek (például Korniss Dezső képei, Bartók zenéje) időnként segítettek, mások – túl sokan – visszavetettek ebben. Ön azt mondja szó szerint („*kissé bátortalanul*"): „*a művészet világát általában olyan hermeneutika hatja át, amelynek szellemében a művészet, és így a képzőművészet is, a szakralitás nélküli metafizikai megértés eszköze kíván lenni.*" Nos, anélkül, hogy kétségbevonnám e tézis napjainkra nézve helytálló voltát, tisztelettel meg kell kérdeznem, hol van az ember?

Az elmúlt néhány évezred tudatosan, esetleg tudattalanul alkotó, de valóságos (mert a művek színvonalából nagy biztonsággal megállapítható) művésze Altamirától az egyiptomi falképeken át Munkácsyig szoros, az átlagember számára is felismerhető kapcsolatban volt a mindennapi élettel, az emberrel, kínjaival, örömeivel, létezésével, környező világával.

Nem kell arra gondolnom, gondolnunk, hogy a művészet, az alkotók jelentős hányada mintegy „menekülőre fogta"? Azaz az élettől, valamely, talán az életben ma rejtőző, de felismert fenyegetettség érzetében – hiszen a XX. század erről szólt (!) –, tehát e menekülésben mintegy kivonult a valóságból, megbújik a „*metafizikai megértés*" sajátos bűvkörében?

E „*megbújás*" – ismét csak túl sokak számára – még egy nagy lehetőséget is kínál a gondolatok egyértelmű közlésével szemben: a mívesség, a kemény tanulás és tudás megkerülésének lehetőségét, azt a szerintem csúf „lehetőséget", hogy egyetlen hatalmas ponttal, vagy bármilyen színű négyzettel, kozmikus tartalmak (?) közlése válik lehetségessé. (Gondoljunk arra, hány vázlatot és tanulmányt készített a megelőző korok mestere egy-egy képhez, szoborhoz, micsoda – nyilvánvalóan nem nélkülözhető – kompozíciós készség kellett mondjuk egy csatajelenet megfestéséhez stb.)

Ön finoman „*felhígulást*" említ az interjúban. A XX–XXI, századi „modern" emberek nem kis hányada a fejlett és gazdag országokban éppúgy, mint a legelmaradottabb gyarmatokon is ilyen-olyan mértékben, színvonalon szeretné világát megismerni, megérteni. Ez a megértési vágy beteljesületlenségében a különféle vallásokban, sőt szektákban véli megtalálni az emberek sok-sok kérdésére a választ, nem egy esetben a legkevésbé sem törődve e válaszok irracionalitásával.

Ez nem szinte ugyanaz a metafizikai megértési törekvés, ezúttal a szakralitásban felolvadva? És vajon nem takar félelmeket, menekülést, sőt rettegést a valóságtól?

Általában, úgy gondolom, az efféle gondolatcserében veszélyes dolog példákkal előhozakodni, mégis megkockáztatom; egy, a Műcsarnokban látott kiállításon (azt hiszem, a grenoblei modern anyag volt) tizenvalahány azonos méretű, körülbelül tízszer tíz centiméteres egyneműen fekete felület, azonos színű és kivitelű keretben volt két, eltérő hosszúságú sorban egymás alá a falra felhelyezve. Az alkotás címére már sajnos, nem emlékszem.

Ma ki meri – a tudatlanság és értetlen ostobaság vádja nélkül – vállalni, hogy ez nem műalkotás?! Ha az, akkor melyek azok a jellemzők, amelyekkel úgy közelíthető meg a mű, hogy ne jusson eszünkbe: valami nincs rendben vagy velünk, vagy a művel. Mi ad módot a „mezei" megérteni vágyóknak arra, hogy különbséget tehessenek a (horribile dictu) szélhámosság, vagy a metafizikai megértés útján járó művész alkotása között, ha immár a mívesség, mondjuk úgy, segédmódszere sem áll rendelkezésünkre, mert az alkotó összetör egy virág- vagy tetőcserepet, darabjait felrakja egy szobortalapzatra és „cserepek" címmel közreadja egy kiállításon (a Műcsarnokban magam láttam). A művésszel nem sétálhatok többé kart karba öltve egy erdőben vagy esőben a Champs Elysées-n, mert ő a metafizikai megértés eszközévé lett, és többé sem az előbbiekre, sem rám, az öregedő, kopaszodó, de talán érzelemre és gondolatra még képes emberre már nem kíváncsi? Jó, legyen, elfogadom. De hát a sugárzó szépségű húszéves lányokra sem kíváncsi?

A legmodernebb század a XX. század, az emberiség és a tudomány eddig nem látott mértékű fejlődésével, a megismerés döbbenetes eredményeivel. A művészetek sok jelentős képviselőjét is, akarva-akaratlan, közlésmódjának megváltoztatására, mi több, folyamatos változtatásra ösztökéli.

Legyen így, bár nézetemet a művészek egy részének a valóságtól való irtózása miatt fenntartom. Mármost megkérdezhetjük magunkat: a XX. század embere más, *lényegében* más, mint a korábbi századoké, akár évezredeké volt? Az ember ősidők óta kegyetlen, gonosz, durva, véres kezű, ostoba, kapzsi, hatalomvágyó, és a hatalommal az ember- sőt népirtásig visszaélő, ugyanakkor szerelmes, szorgalmas, tiszta lelkű, a másikat tisztelő, önfeláldozó, szellemes és varázslatos alkotásokat létrehozó csodaszörnyetege a földnek, meglehet a kozmosznak, és ilyen mindmáig. Akkor pedig?

Drága Művész úr, mi lenne, ha hagynánk egy szép nagy sarkot a művészet képzeletbeli nagyáruházában a (nem metafizikai) virágcsendéletnek, hiszen – meglehet – még a virágok megismerésében sem vagyunk a csúcson.

Igaz tisztelettel

Lovász György

Re. jazz.hu

Végső Zoltán dzsesszkritikus az *ÉS* január 16-i számában (*Jazz.hu*), egyebek közt, a következőket írja: „*Magyarországon a dzsessz perifériának számít, (...) a tévé- és rádióadók közül egy-kettő foglalkozik rendszeresen a műfajjal (ráadásul nagyon csekély műsoridőben), arra pedig egyelőre gondolni sem merek, hogy az európai nagyvárosokhoz hasonlóan Budapesten is sugározhasson egy Jazz FM.*"

Szeretném felhívni Végső Zoltán, a szaksajtó és a leginkább minden dzsesszkedvelő figyelmét, hogy létezik Budapesten egy rádiófrekvencia, amelyen minden más hazai állomásnál több dzsesszt sugároznak. Szándékosan nem úgy fogalmaztam, hogy „minden más hazai állomásnál több dzsessz *hallható*", mivel a fővárosban sem fogható mindenütt, és a vétel ott is meglehetősen ingadozó minőségű, ahol igen. A napokban adótornyot szerelnek fel Budán, melynek segítségével ezek a műsorok remélhetően valóban hallhatóak lesznek a főváros és Pest megye egész területén. Az egykor (és részben továbbra is) a Tilos Rádiót is hordozó 98.0 Mhz frekvenciáról van szó, amelyen jelenleg a Civil Rádió és a Fiksz Rádió osztozik. E két, rétegzenét is sugárzó, non-profit rádió – önzetlen és baráti gesztussal – napi három óra megszólalási lehetőséget biztosít a Harmónia Rádióműhelynek. Ez a csapat zenei műsorokat készít olyan igényes hallgatók számára, akik még a háttérzenét is megválogatják. A Harmónia Rádióműhelyt kizárólag magánszemélyek saját anyagi hozzájárulása hozta létre, nincs se alapítványi, se intézményi finanszírozása, egyetlen támogatója eddig a Magyar Villamos Művek Rt.

A Harmónia Rádió Kht. versenybe szállt mind a négy budapesti körzeti frekvenciáért, melyekre az ORTT 1999 őszén pályázatot írt ki, de nem nyert. Részben azért nem, mert hátrányosak voltak számára a versenyfeltételek. Egyrészt a pályázati kiírás eleve kizárta a nem nyereségérdekelt indulókat (ennek folytán csak köz-műsorszolgáltatóként lehetett indulni, vállalva számos olyan szolgáltatást, melynek semmi köze a zenéhez), másrészt a pontozási rendszer aránytalanul favorizálta a beszédet a zenével szemben. A főváros éterében így továbbra is számtalan kereskedelmi adóból árad a popmuzsika – van egy sok szempontból csodálatra méltó Bartók rádiónk és létezik egy rövidesen jól hallható civil frekvencia, amely, bár komolyzenét is sugároz, dzsesszből – sőt talán nép- és világzenéből is – már most többet nyújt, mint az összes többi hazai adó együttvéve.

Hogy minderről még a dzsesszrajongók többsége sem tud, nem írható csupán meglévő adótornyaink silány teljesítményének rovására. Amikor 2000. augusztus 30-án elhangzott a Harmónia első műsora, egyes lapok beszámoltak ugyan indulásunkról, de a média zömének figyelmét lekötötte a Tilos Rádió sorsa, amely egy másik pályázatból került ki vesztesen. A kialakult csatazajban és a gyenge vételre való tekintettel hiába szerveztünk volna sajtókampányt, hiába lobbiztunk volna. Ebből következik az előállt ironikus helyzet. Cikkük írója, Végső Zoltán, aki gondolni sem mer arra, hogy itt egyszer egy Jazz FM sugározzon, pár nappal újév után becsöngetett hozzám, hogy elkérje tőlem a lemezeket, melyeket, a *Gramofon* című lemezkritikai folyóirat számára szemléztem, ahová ő is ír. Előtte telefonon már beszéltünk, de személyesen akkor találkoztunk először. A bemutatkozás és lemezátadás során a Harmónia Rádióműhely nem került szóba. Végső Zoltán is csak ebből az írásból fogja megtudni, hogy csírájában már igenis létezik Budapesten egy – részben a Jazz FM-hez hasonló – formáció, amely nemcsak hogy rövidesen hallható lesz az egész főváros területén, de lobbizni is szeretne annak érdekében, hogy az ORTT egyszer olyan frekvenciapályázatot írjon ki, amely a non-profit és minőségi zenei adókat részesítené előnyben. A non-profit adókat azért, mert a reklámipar megfontolásai jóformán kizárják az igényes rétegzenét.

Pallai Péter
a BBC Világszolgálat dzsesszműsorainak egykori szerkesztő-műsorvezetője, a Harmónia Rádió Kht. alapító tagja

Virulens

T. főszerkesztő úr, elnézését kérem, amiért kissé késve reagálok *Egy virulens kor* című, január 5-i írására. Azt hittem, bakteriológus kollegák levelekkel árasztják el szerkesztőségüket.

Ön bizonyos szkepszissel kezeli írásában Várhegyi Attila kultuszminiszteri államtitkár úr nyilatkozatát, miszerint a Nemzeti Színház épülete „*időtállóan hirdeti majd egy virulens kor erejét*". Elkerülhette figyelmét, hogy az államtitkár úr az Önéhez hasonló kritikai álláspontot fogalmazott meg. Elvégre mindössze annyit mondott, hogy az épület egy betegség előidézésére, fertőzésre képes kor erejét hirdeti majd. (A *Magyar Értelmező Kéziszótár* szerint a virulensnek „életképes" jelentést tulajdonítani „*(helytelen haszn.)*". Az államtitkár úrnak alighanem jól esne, ha Ön adandó alkalommal érzékeltetné, hogy az államtitkári nyilatkozatot félreértve támadta őt, holott korunk megítélésében nem tér el a véleményük alapvetően.

Tisztelettel

Dr. Sajó András

Tisztelt Előfizetők!

Megszaporodtak a panaszok az előfizetői példányok postai kézbesítését illetően, ezért a magunk lehetőségeihez mérten igyekszünk segíteni. Az esetleges panaszokat kérdjük a Posta 06-80-444-444-es zöld számán, illetve a szerkesztőség valamelyik telefonszámán Vass Manyinak vagy Váczi Gabriellának jelezni. A hiányzó példányokat sürgősen pótoltatjuk a Posta hírlapkézbesítési irodájával.

Dátumhiba

A lap január 5-i száma Bodor Béla ismertetőjét közli Balázs Attila *Ki tanyája ez a világ* című regényéről, benne az alábbi passzussal: „*Császár Szilárd (Vlagyimir) 1956 októberének utolsó napján menekül át »Jugóba« (az ételt október 29-i újságba csomagolva kapja, és másnap, csütörtökön – november 1. – este már az* ellenforradalmározó *Kádárt hallgatják a rádióban)...*" [A recenzens kiemelése.]

Ha valaki elég sokat élt, mint jelen sorok írója, az még saját fülűleg emlékezhetik ama bizonyos november elsejei beszédre, amelyben még szó sem volt ellenforradalmározásról, ellenkezőleg: a fölkelt ifjúság és az írók pozitív szerepe lőn kiemelve. („Legfeljebb kis párt leszünk.") Kádár János csak a rákövetkező napon értesült arról Ungvárott (vagy hol is), hogy előző napi rádióbeszéde a továbbiakban már nem gilt.

Jó, rendben van, a regény írója ezt nem tudta. De a jelek szerint nem tudták szövegének gondozói sem (Kortárs Kiadó), sőt még a recenzens figyelmét is elkerülte a dátumhiba. Az efféle apró (?) pongyolaságokból születnek a történeti hűségtől elrugaszkodó tévhitek, legendák. Ráadásul esetünkben a legendánál éppen a történeti hűség a sokatmondóbb.

Timár György

ÉS-vacsorák

a Vasas Családi Vendéglőben
– a januári főszakács: Aczél Géza –

A vacsorákat mindig a hónap utolsó csütörtökén – januárban tehát 25-én – rendezzük 19 órától. Az előzetes helyfoglalás föltétlen ajánlott, ezt az étterem 212-8777-es telefonszámán kell megtenni. Az étterem címe: II., Pasaréti út 11–13. Fél nyolckor *Pápai Erika* és *Vallai Péter* felolvas, ezért kérjük, helyüket időben foglalják el.

Csülökparádé

Előételek: Kapros kocsonya; Sült csülök dán módra uborkamártással
Levesek: Gombócos csülökfazék; Jókai bableves, Sertéscsülkös szarvasleves
Melek ételek: Csülök kelkáposztával; Sajtos csülökmetélt túróci módra; Zöldséges borjúcsülök
Tészta: Csülkös palacsinta gombamártással; Tejszínes csülkös csusza
A főszakács irodalmi műsora: Kassák Lajos: *A ló meghal, a madarak kirepülnek* (részletek); Petri György: *In memoriam Hajnóczy Péter;* Oravecz Imre: *Emlékezés az ülőkalauzrendszerre*; Tolnai Ottó: *Pilinszky kiskanala*; Esterházy Péter: *A szívmagány és a konyha melege* (A *csülökkönyv* előszava)

ÉS-filmklub!

Január 31-én, szerdán,
fél hétkor az Örökmozgóban
Bakács Tibor Settenkedő
választott filmje:
Leonyid Varlamov:
Sztálingrád (1943)
Előtte Híradó

Az *Élet és Irodalom* és az Örökmozgó tavaly megkezdett filmklubja az idén is a proletariátus és a vele szövetséges (haladó) parasztság-értelmiség kontra reakció lélegzetelállító küzdelmét villantja fel – első megközelítésben a világ egyhatodán. Majd egytizedén, egyhuszadán és így tovább... A nagyfilm előtt *Híradó*, javallott tehát a pontos érkezés! Vendégeink névsorát a következő számban közöljük.

2001. I. 19

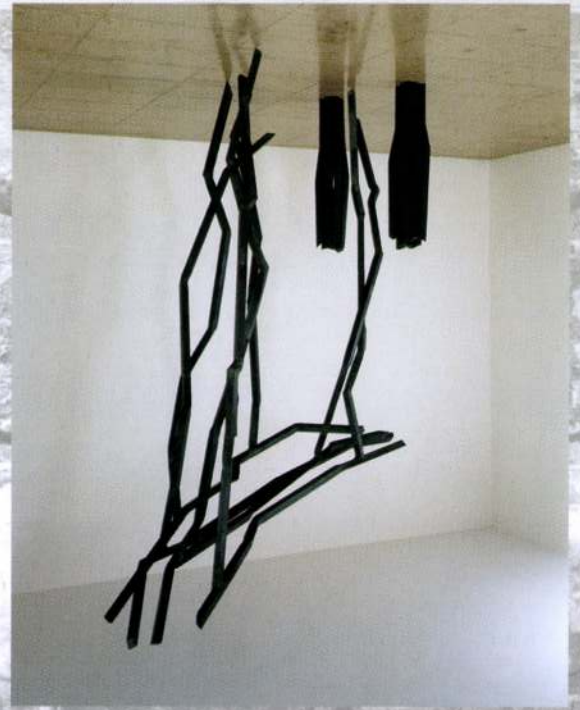

Die Hauptstädtische Gemäldegalerie / Museum Kiscelli lädt Sie und Ihre Freunde herzlich ein zu den Ausstellungen von

STAHL-ZEIT / ACÉL-KOR – ROBERT SCHAD & KLIMÓ KÁROLY – VALÓS IDŐ / REAL TIME

am 10. November 2005. um 18.00 Uhr.

Begrüssung: I.E. FRAU URSULA SEILER-ALBRING, Botschafterin
Einführung: Professor MANFRED FATH, Ludwigshafen

Anlässlich der Eröffnungsveranstaltung tanzt die Budapest Tanzschule, Regisseur: Iván Angelus.

Die Ausstellung steht unter der Schirmherrschaft I.E. Frau Ursula Seiler-Albring, Botschafterin der Bundesrepublik Deutschland

Die Veranstaltung der Ausstellung kam zustande in Zusammenarbeit mit der Botschaft der Bundesrepublik Deutschland, Budapest; mit dem Goethe-Institut, Budapest, mit der Galerie Seippel Köln und mit der Stiftung für Neue Darstellende Kunst.

GOETHE-INSTITUT BUDAPEST

Die Ausstellung ist geöffnet außer Montag von 10:00 bis 16:00 Uhr bis zum 15. Januar 2006.
An das Museum ist von dem Platz Kolosy mit dem bus Nr. 165 heranzukommen.
Fővárosi Képtár / Kiscelli Múzeum,1037 Budapest, Kiscelli utca 108.
Tel./fax: +36-1-388-7817, e-mail: fovarosikeptar@mail.btm.hu, http://www.btmfk.iif.hu

KETMES, 2001
Vierkantstahl massiv 45 mm
ca 322 x 156 x 242 cm
Foto: Olaf Bergmann

TŰZ A SZOBÁBAN, 2002
olaj/vászon
100 x 200 cm
Sammlung Lützenburger

A Fővárosi Képtár / Kiscelli Múzeum meghívja Önt

című kiállítására 2005. november 10-én, csütörtökön 18 órára.

Köszöntőt mond: I. E. URSULA SEILER-ALBRING nagykövet asszony.
A kiállítást megnyitja: MANFRED FATH professzor, Ludwigshafen

A kiállítás alkalmából a Budapest Tánciskola előadása látható. Rendező: Angelus Iván.

A kiállítás védnöke Ursula Seiler-Albring asszony a Német Szövetségi Köztársaság nagykövete

A kiállítás létrehozásában közreműködött
a Német Szövetségi Köztársaság Nagykövetsége, Budapest; a Goethe-Intézet, Budapest;
Galerie Seippel, Köln és az Új Előadóművészeti Alapítvány.

GOETHE-INSTITUT BUDAPEST

A kiállítás megtekinthető 2006. január 15-ig hétfő kivételével 10-16 óráig.
Fővárosi Képtár / Kiscelli Múzeum, 1037 Budapest, Kiscelli utca 108. (Megközelíthető a Kolosy térről a 165-ös autóbusszal)
tel./fax: +36-1-388-7817, e-mail: fovarosikeptar@mail.btm.hu, http://www.btmfk.iif.hu/
Felelős kiadó: dr. Bodó Sándor

KLIMÓ KÁROLY

1936-ban született Békéscsabán. 1956—1962-ig a budapesti Képzőművészeti Főiskolán tanult. 1962 óta szerepel hazai és külföldi tárlatokon.

Egyéni kiállítások:

1974 Kultúrkapcsolatok Intézete, Budapest

1976 Helikon Galéria, Budapest

1977 Művésztelepi Galéria, Szentendre

1977 Szczeczin, Lengyelország

1979 Koszta Múzeum, Szentes

1979 Csók Galéria grafikai terem, Budapest

Lakcím: 1111 Budapest, Bercsényi u. 6.

KLIMÓ KÁROLY: JÓNAPOT DR. WITTGENSTEIN

PLASZTIKUS KÉPEK, KÉPSZERŰ PLASZTIKÁK

Manifesztum, programnyilatkozat helyett ezúttal csak néhány eligazító szó.

Képeink, kép-plasztikáink együttes bemutatásával a művek közötti vizuális, gondolati kapcsolatokat szeretnénk láttatni, — magunk számára is tisztázni eltérést és egybehangzást.

Nem valami előlegezett, feltételezett vezérelv kimerítő, alapos megfeleltetéséről van itt szó. Különféle, de nem a legkülönbözőbb indítékok hozták létre az itt együtt látható műveket. Ezek plasztikai elemekkel egészülnek ki, plasztikává szervülnek, két jól elkülöníthető alkotói szándék alapján. A pop-art közvetlen tárgy és fotó használata, beépítése az egyik, a konstruktivisztikus, geometrikus elemek térbefordítása a másik. Ez a két lehetőség áthatja egymást, kiegészülve némelyeknél a lírai absztrakt fesztészet plaszticizált gesztusaival, elemeivel.

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ

1980. III. 28—IV. 21 KÖZÖTT

A PÉCSI GALÉRIÁBAN

(SZÍNHÁZ TÉR 1.)

BARABÁS
BODÓCZKY
KÉRI
KLIMÓ
SZKOK
ZÁBORSZKY

KLIMÓ Karl

Dátum	Találkozás/költség	Program
Szept. 15. csütörtök 16 óra	*Művészetek Palotája* *IX. ker. Komor Marcell u. 1.* Részvételi díj: 400.- Ft.	*„Játékos tárlatvezetés a Ludwig Múzeumban"* Tárlatvezető: **Hemrik László**
Szept. 22. csütörtök 16 óra	*Francia Intézet bejáratánál* I. ker. Fő u. 17. A részvétel ingyenes.	*„Tárlatlátogatás a Francia Intézetben"* **Klimó Károly** *„A kétféle idő"* c. kiállításán

ször szereplő Grúziát képviselte a Velenci Biennálén 1997-ben.

Találkozás a Ludwig Múzeum pénztáránál (IX. ker. Komor Marcell u. 1. Művészetek Palotája)

Részvételi díj: 400.- Ft.

Szeptember 22. csütörtök 16 óra

Tárlatlátogatás a Francia Intézetben Klimó Károly „A kétféle idő" című kiállításán

A kiállítás anyagának nagy része az idő metafizikai kérdését közelíti meg képzőművészeti eszközökkel. A kiállítás másik részében a festő a francia irodalom néhány kiemelkedő alkotója iránti tiszteletét fejezi ki, mintegy folytatva **Artonin Artaud**-sorozatát, amelyet 1989-ben állított ki a Francia Intézetben.

Találkozás a Francia Intézet bejáratánál I. ker. Fő u. 17.

A részvétel ingyenes.

A festészet minden régi és új kedvelőjét szeretettel várjuk!

Nógrádi Péter

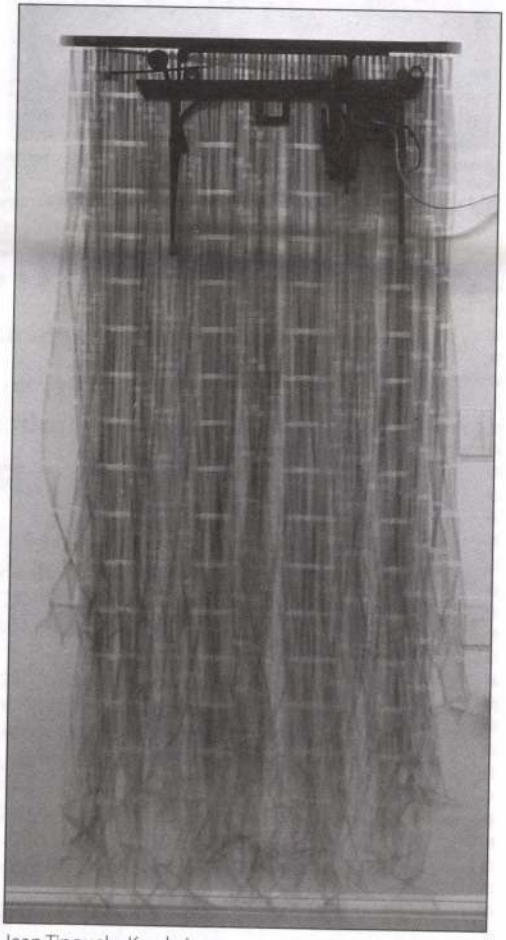

Jean Tinguely: Kerekeim

A **MAZSIKE Lichthof-jazz** sorozatának következő koncertje 2005. szeptember 17-én 20 órai kezdettel lesz, a Garay utcai klubtermünk udvarán, (rossz idő esetén a teremben)

Játszik a **NIGUN** zenekar:

- Párniczky András – gitár
- Barcza Horváth József – bögő
- Baló István – dob

A büfében kóser bor és szilvapálinka!

Mindenkit szeretettel várunk!

Pontos cím: Budapest, 1076 Garay utca 48.
Tel: 311-6665, E-mail: mazsike@freemail.hu / Website: www.mazsike.hu

A „Magyar Zsidó Kultúra Napja az Európai Zsidó Kultúra napján"

A rendezvény záró koncertje
Szeptember 4-én este 21 órakor

EKTAR koncert a Frankel zsinagógában

HORVÁTH BALÁZS bőgő
TÓTH EVELIN ének
SZŐKE SZABOLCS gadulka, sarangi
KARDOS DÁNIEL gitár

- A kortárs-improvizatív-kamarazenét játszó formáció, 2002. őszén mutatkozott be a Győrfree zenei fesztiválon. Az együttes kompozícióit, a balkáni, távol-keleti, és afrikai zenekultúrák inspirálták, de a szigorúbban szerkesztett darabokban a középkori zene, az európai népzenék, zsidó motívumok és a kortárs zene hatásai egyaránt fellelhetők.
- Az Ek-tar indiai szó. Annyit jelent: egy-húr.
- A négy muzsikus kifejezésben, melodikus variációkban, ritmikában igyekszik úgy összeolvadni, mintha valóban egy húron játszana.

Pontos cím: Budapest II. ker Frankel Leó u. 49.

A Fővárosi Képtár / Kiscelli Múzeum
szeretettel meghívja
Önt és kedves családját

Robert Schad: ACÉL-KOR és Klimó Károly: VALÓS IDŐ

című kiállításának
búcsúztatójára

2006. január 15-én
15 órára

a Kiscelli Múzeum
templomterébe

Program:

Vasizgatás: Tuza Tamás
Vasnyugtatás:
A Budapest Tánciskola
táncosai

Gregorián Jazz: Voces4
Énekegyüttes
Művészeti vezető:
Mizsei Zoltán

Rendezte: Angelus Iván

Cím: Kiscelli Múzeum
1037 Budapest, Kiscelli utca 108.
Tel/fax.: 36/1/388-7817, Fax.: 36/1/368-7917
E-mail: fovarosikeptar@mail.btm.hu

Információ: www.tanc.org.hu, budapest@tanc.sulinet.hu

Támogatók: Német Nagykövetség, Goethe Intézet

Die Budapest Galerie und das Österreichische Kulturforum Budapest laden Sie herzlich ein zur Eröffnung der Ausstellung

DIALOG

Károly Klimó, Tamás Körösényi, János Szirtes, Günter Brus, Bruno Gironcoli, Othmar Zechyr

Freitag, 7. September 2001. 18 Uhr

Budapest Galerie
(V., Szabad sajtó út 5.).

Begrüßende Worte:
Dr. Barbara Lee-Störck, Direktorin des Österreichischen Kulturforums Budapest

Einleitung:
Prof. Dr. Peter Baum, Direktor der Neuen Galerie Linz, Wolfgang Gurlitt Museum

Die Ausstellung ist bis 7. Oktober 2001 geöffnet.
Öffnungszeiten: Di-So 10-18 Uhr

A Budapest Galéria és a Budapesti Osztrák Kulturális Fórum meghívja Önt a

DIALÓGUS

című kiállítás megnyitójára

Klimó Károly, Körösényi Tamás, Szirtes János, Günter Brus, Bruno Gironcoli, Othmar Zechyr

2001. szeptember 7-én, pénteken 18 órára

a Budapest Kiállítóterembe
(V., Szabad sajtó út 5.).

A kiállítást bevezeti:
Dr. Barbara Lee-Störck, az Osztrák Kulturális Fórum igazgatója

A kiállítást megnyitja:
Prof. Peter Baum, a linzi Neue Galerie Wolfgang Gurlitt Múzeum igazgatója

Megtekinthető 2001. október 7-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Neue Galerie Linz | osztrák kulturális fórum budapest

Dialog
Dialógus

Brus
Gironcoli
Zechyr
Klimó
Körösényi
Szirtes

Osztrák és magyar kortárs képzőművészek kiállítása

Zeitgenössische Kunst aus Österreich und Ungarn

Klimó Károly munkája

nyek társadalmi elfogadottsága sérült, miközben az ezeknek szolgai módon megfelelni akaró nemzeti kormányok népszerűsége is kárt szenvedett. Érdekes módon (vagy talán nagyon is érthető okokból) az euró éppen abban az országban volt a legnépszerűbb, ahol a legnagyobb mértékű költségvetési kiigazításra volt szükség, és ahol ezért még egy speciális adót is illettek a nevével: Olaszországban (igaz, ennek oka nem annyira az euró, mint a líra és az olasz kormányok gazdaságpolitikájának alacsony presztízse volt).

Ahogy közeledett az elkerülhetetlen bekövetkezésének időpontja, úgy nőtt az euró elfogadottsága még olyan országokban is, ahol a nemzeti valuta a nemzeti identitás egyik fontos meghatározó eleme volt. A változásra több magyarázat adható. A kilencvenes évek utolsó harmadára a megszorító intézkedések az infláció és a költségvetési deficit terén is kezdtek látványos eredményeket produkálni. Az euró bevezetésének lehetősége, azaz a maastrichti előírások teljesítése egyre inkább nemzeti üggyé, presztízskérdéssé vált, ráadásul utólag igazolta, hogy a meghozott áldozatok nem voltak hiábavalóak. Minden bizonnyal szerepet játszott az a sokszor megfigyelt szociálpszichológiai jelenség is, hogy az emberek hajlamosak nemcsak beletörődni a megváltoztathatatlanba, hanem egyenesen támogatni is azt. Mindenki számára egyértelművé vált, hogy a nemzeti valuták megszűnése immár *fait accompli*.

*

Az elmúlt évtizedben sokan sokféle módon bírálták az európai valutaunió tervét. A legfontosabb ellenérv azt hangsúlyozta, hogy az EU nem egy úgynevezett optimális valutaövezet, ahol az egységes valuta használata gazdasági előnyökkel jár: egyebek mellett az EU ehhez túl heterogén, és hiányzik belőle a jelentős mértékű központosított költségvetési újraelosztásban megmutatkozó közösségi szolidaritás. Hogyan is várható el, hogy azonos monetáris politikát és hasonló költségvetési magatartást igényeljen például a folyamatosan erősödő Írország és a tartósan gyengélkedő Németország (vagy a jövőben az EU jelenlegi tagjai és a náluk remélhetően tartósan gyorsabban növekvő magyar gazdaság)? A monetáris integráció hívei ezekre a szkeptikus és elsősorban a tudomány képviselőitől származó aggályokra általában azzal válaszolnak, hogy a belső homogenitás folyamatosan nő, és további erősödése éppen a közös valutától várható. Emellett pedig a jelentős költségvetési újraelosztást a nemzeti költségvetési politikák koordinációja, valamint kordában tartása (Stabilitási Paktum) megfelelő módon helyettesíti. Más kritikusok a maastrichti kritériumok túlzott szigoráról beszélnek: előzetes érvényesítésük aránytalanul nagy áldozatot kíván, és egyben fölösleges is, hiszen az euró bevezetése után, éppen az egységes monetáris politika alkalmazása miatt sokkal könnyebb őket teljesíteni. Ez utóbbi érvvel nemigen lehet vitatkozni, ugyanakkor elfogadható igény, hogy bizonyos tagországok meg akarták óvni magukat attól, hogy a valutaunió esetlegesen gyengébb tagjai miatt maguk is kárt szenvedjenek. A valutaunió csak úgy lehetett vonzó alternatíva az erősebb és stabilabb gazdaságú országok számára, ha biztosítékot kaptak arra, hogy a többi belépő ország instabilitása nem jelent veszélyt rájuk. Végül, de nem utolsósorban az EU így akarta csökkenteni a morális kockázat lehetőségét: azt, amikor egyes tagországok arra számítva folytatnak felelőtlen költségvetési politikát, hogy a többi tagország majd úgyis kisegíti őket a bajból. Ezért csak azok az országok részesíthetők a monetáris unió nyújtotta stabilitás áldásából, amelyek tanúbizonyságát adták megszüntetésével, és vállalták a nemzeti valuták kivonásának és a közös valuta készpénzként való bevezetésének óriási költségeit, hiszen ezek a valuták 1999 óta úgyis csak a közös pénz, az euró különböző megjelenési formái. Ennek az álláspontnak két fő szempont mondott ellent. Egyrészt a közös pénz gyakorlati bevezetése szükséges ahhoz, hogy az EU valutáris szempontból valóban egységes piacként működjön. Az árak csak így válnak valóban összemérhetőkké, és takarítható meg a valuták átváltásának tranzakciós költsége. Emellett azonban – és ez sem utolsó szempont – ez a lépés szükséges ahhoz, hogy az egységes valutát bevezető országok számára ne legyen visszaút. Amennyiben elégedetlenek az euróval, illetve az egységes monetáris politikával, vagyis a monetáris önállóság hiányával, immáron nem lehet egyik napról a másikra kilépni az euróövezetből, önállósítva a nemzeti fizetőeszközt. Sőt, ami talán még ennél is fontosabb, a piacoknak sem érdemes erre spekulálni, és ez által kikényszeríteni ezt, függetlenül attól, hogy eredetileg az adott kormány szándékában állt volna-e a kilépés, vagy sem.

*

Érthető tehát, hogy a monetáris unió létrehozása után az egységes valuta készpénzként való megjelenése szükséges lépés. Az is belátható, hogy amennyiben a tagországok közös monetáris politikát akarnak folytatni, ehhez legalábbis össze kell hangolniuk költségvetési politikáikat. Mi több, nem elég a valuták árfolyamának deklaráltan visszavonhatatlan rögzítése, de a közös valutát is létre kell hozni.

Kérdés azonban, hogy mi szükség van közös monetáris politikára (EMU). A kézenfekvő és felületes válasz a következő: egységes piachoz egységes pénz is kell. Kicsit részletesebben: ha az integráció azt is jelenti (és hogy ne jelentené), hogy egy belső piacon szabadon áramlanak az áruk, a szolgáltatások, a tőke és a munka, akkor a monetáris jellegű akadályokat is el kell távolítani az útból.

Az EU-ban uralkodó dogma szerint az integráció nemcsak a kereskedelmet akadályozó tényezők felszámolását, és ezáltal a piacok *egyesítését* jelenti, hanem a piacok *egységesítését* is: szükséges, hogy a versenyfeltételek lehetőleg mindenhol azonosak legyenek. Nem megengedhető tehát, hogy a tagországok egyebek mellett eltérő gazdaságpolitikájukkal és az állam eltérő gazdasági szerepével versenyezzenek egymással. Ezáltal ugyanis olyan deregulációs verseny alakulhatna ki, amely végső soron alacsonyabb szintű állami beavatkozáshoz és szabályozáshoz vezetne, mint amelyet bármely állam preferálna.

Ezzel a filozófiával nehezen összeegyeztethető a nemzeti monetáris politikák megléte és az önálló árfolyam-politikák lehetősége. Egy pél

KLIMÓ Károly

Absztrakció és szenvedély

Klimó Károly művészetéről

Az *informel* legjelentősebb magyar képviselője Klimó Károly. Képeinek összhatása, a színek tobzódása, a formák vad, sokszor mámoros kavargása persze olyan intenzív, hogy művészetét óhatatlanul leszűkítenénk, ha egyetlen irányzathoz próbáljuk sorolni. Mégis, ennek említése nem indokolatlan. Több tekintetben is segít Klimó festészetének megértésében. Az informel a II. világháborút követően Nyugat-Európában egyre meghatározóbb irányzatnak bizonyult; Kelet- és Közép-Európában ezzel szemben csak szórványosan jelentkezett, s ha csatlakozott is hozzá egy-egy képzőművész, csupán átmenetileg, hogy azután más, a térség hagyományaihoz közelebb álló festészeti irányzatban találjon otthonra. Magyarországon Klimó Károly az egyetlen jelentős festő, aki immár több mint három évtizede rendületlenül kitart mellette. Művészi pályája emiatt hat olyannyira következetesnek – miközben természetesen jól nyomon követhetőek a változások és alakulások is. E következetesség ugyanakkor egyedülállóvá is teszi a festészetét. Klimót nehéz bármilyen magyarországi irányzathoz besorolni.

Az informel magától értetődőnek tartotta azt, hogy a festmény – a táblakép – nem „ábrázol", nem a világra nyíló ablakként funkcionál, nem „jelentést" vagy „üzenetet" közvetít, s főként nem valamilyen, szavakban is összegezhető történet képi megjelenítésére törekszik. Ehelyett a kép magának a festői énnek a kivetülése és „meghosszabbodása", a láthatatlan „belsőnek" a képi megnyilvánulása. Nem ábrázolja az egzisztenciális mélységet, hanem megteremti azt. Ez a magyarázata annak, hogy az informel jelentős alkotásai nem egyszerűen csak festményeknek hatnak, hanem kultikus tárgyaknak, archaikus leleteknek, vagy akár egy áldozati szertartás kellékeinek is. (Klimó sem csak a festészet terén alkotott jelentőset; tárgyai, dobozai, installációi is a magyar művészet élvonalába tartoznak.)

Klimó Károly művészete azért tűnik olyan egyedülállónak, mert a magyar festészetben ennek gyakorlatilag semmilyen előzménye vagy hagyománya nem volt. Így neki a hetvenes évek elejétől kezdve mintegy a semmiből kellett fölépítenie saját művészetét, és önerejéből kellett megteremtenie azt a hagyományt, amelynek ma is ő az egyetlen hiteles magyar képviselője és folytatója. Festészetének alakulása az elmúlt három évtizedben akár úgy is tekinthető, mint e hagyomány megteremtése. A magyar konzervatív közízlés évszázados kihívásával éppúgy számot kellett vetnie, mint azzal, hogy a század elejétől kezdve a magyar progresszív festészet is alapvetően eltérő utakon haladt. Vitathatatlan persze, hogy Klimó útja számos ponton keresztezi ezeket az utakat. Elegendő Korniss Dezső kalligráfiáira utalni, amelyeknek kétségbevonhatatlan a hatása. Vagy Kassák képszerkezeteire, amelyek fölsejlenek azokban a monumentális, bár korántsem geometrikusan szabályos színfelületekben, amelyek Klimó képein egymásra rakódnak. Vagy Bálint Endre kollázsaira, esetenként pedig Vajda Lajos rajzaira, amelyek nála a drámaian mozgalmas képekben finom és törékeny szerkezetekként tűnnek elő.

Mindezen hatásokkal együtt Klimó nagyon is a saját útját követi. Ugyanakkor fontos leszögezni, hogy ez az út a nyugat-európai informel képviselőinek az útjaitól is eltér, jóllehet mint művészt nyilvánvalóan sok szál fűzi őt hozzájuk. De velük összehasonlítva nem lehet nem észrevenni, hogy a sajátosan magyar közeg nem hagyta érintetlenül a festészetét.

Képei a színek és anyagok folyamatos ütköztetése által nyerik el a szerkezetüket. Ez a szerkezet úgy épül fel, hogy közben az egyes elemek állandóan föl akarják számolni egymást. Festményein a rétegek rétegekre rakódnak, hogy végül akár meg is haladják az alapul szolgáló papír vagy vászon vastagságát. Sok művön felfedezni a szándékos tépést, égetést, szaggatást, rongálást, ami nemcsak az esztétikai hatáskereséssel magyarázható. Képeinek az ereje abban mutatkozik meg, hogy a látványok ellentmondásában, feszültségében, sokrétűségében nem csupán vizuális, esztétikai, hanem egzisztenciális feszültség is fölsejlik. Művei erőterébe belépve a néző nemcsak látványokkal szembesülhet, hanem mintegy maga is érzékelheti azt, amit a festő alkotás közben átérezhetett. Képei egyszerre lezárt és nyitott művek. Megannyi „work in progress", még akkor is, amikor már kiállításokon mutatják be őket.

A fény és a sötétség, a látható és a láthatatlan, a föld és az ég, a szent és a profán állandó kölcsönjátéka folyik a művein. Klimó Károly képein a mértéktelenné váló szenvedély igyekszik kifejezhetővé tenni magát – azaz mértéket keres magának. Közölni akarja magát másokkal, miközben mégis hű marad saját eredeti hőfokához – s ettől művészetté sűrűsödik. Ennek a művészetnek az ereje abban nyilvánul meg, hogy a szenvedélyt úgy tudja „mértékletessé" (formává) tenni, hogy közben a mértéktelenség élményét is fölkelti a nézőben. Egyeztethető-e a szenvedély és a forma, a nyers élmény és a művészet, a legmélyebb paradoxitás és az esztétikum? Ezek azok a kérdések, amelyeket művei fölvetnek anélkül, hogy döntenének a néző helyett.

Földényi F. László

KLIMÓ KÁROLY NÖVENDÉKEI

MŰTEREM V/6

Kiállító művészek:

Batykó Róbert
Bujdosó Péter
Dömény Boriska
Harl Csaba
Kemény Julianna
Lundin Ann
Navratil Judit
Pintér András
Schumy Éva
Szabó Henrietta
Szabó Norbert József

Bevezeti: Ladányi József művészettörténész

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
kisgaléria

Megnyitó: 2002. Február 25. 18:00

1088 Budapest, Szabó Ervin tér 1.
H-P: 10:00-20:00
SZ: 10:00-16:00

Klimo Károly

grafikusművés

Kedves Mariannae!

Ha lehetséges szerény határidő-módosítást szeretnék. Elutazom erre a kiállításomra. Különben nagyon szívesen vállalom és Csengey Dénest is keresem.

Szeretettel és barátsággal üdvözli

Klimó Károly

ORGANISATION: NOVOTRADE, BUDAPEST

KLİMÓ KÁROLY

MAALAUKSİA JA GRAFİİKKAA BUDAPESTİSTA
KUOPİON TAİDE MUSEOSSA

2.9.–2.10. 1988

AVAJAİSET TORSTAİNA 1.9. 1988 KLO 19.00
TAİTEİLİJA ON LÄSNÄ AVAJAİSİSSA

KAUPPAKATU 35, MA-LA 9–16.30, SU 11–18, KEMYŐS 16.30–20.00

KLIMÓ Károly

91 3. 68
7. 54
11. 64
12 67

Új Művészet

KLIMO Károly

MAKAY Ürika: Mit ér a müvész, ha kortárs?
: Art Expo után [beszélgetés Klimó Károllyal].
= Mükincs Figyelő, 1992.3. 15.p.

Bp.,Art Expo 1992.

onyi országgyűlésen
ezett részleges vagy
s valószínűnek tart-

észe Caprara tábor-
70.000 Gulden érték-
ori marsall özvegye
bbi javára további
A terület kiválaszta-
1698. július 19-én,
at is kellett a Dél-
jdonába a Duna—
mentek át. A Jenő
hű intéző és totum
zott az ellen, hogy
tve „Jany von Syr-
, hogy az így meg-
nyavár — a remélt
azután lefolytatott
és évente csak mint-
znot állapított meg,
tráció 1702. október
légedetlenkedő her-
után további 5 falu
tehát az a vidék is,
déki hadjáratok ki-
ldent kellett volna
császár — a herceg

KLIMÓ Károly

BÁTKI Mihály: Művészet és gazdaság: Együtt Európában. [beszélgetés Klimó Károllyal]. = Műkincs Figyelő, 1992 (próbaszám) 1-2.p.

rősítő tényezőkről s az ellenük ható
nizmusról beszél *Beke László* s *Haj-*

bbek között *Litván György, Konrád*
ván idézte fel Erdély személyiségét,
1991. nov. 21-i száma pedig a *Galántai*
Györggyel és a családdal, *Szenes Zsu-*
iellel és *Györggyel* készített interjúk-
ntázst. Sok, talán túl sok szó esik az
valóban méltatlan, s a magyar kultúr-
n szereplő megaláztatásoktól, méltat-
, az immár a mindenkori Hivatalnak
lásokról, tiltásokról, a szándékos fél-
nagyarázások folytán körötte kavaro-
melyek ellen — s ezt Maurer interjúja
lély mindig szívósan, határozottan, de
a mártírrá bélyegezés aureóláját eluta-
de itt idézi fel Erdély Dániel a művész
végleges magasából-mélyéből felszál-
inak egyikét, a szerepét, jelentőségét
ontossággal metaforává transzponáló
m magamat az utcára. Ahogy egy szép
k az ablakon. Egy fekete héjú naran-

alapszik, aki a *Kunstforum* és az *Art in*
az *Élet és Tudományt* és a *Deltát* forga
mal, aki a Klein-kancsó, vagy a Göde
szalag megfelelő képzőművészeti párh
volna az avantgardot *Pollockostul—Yi*
Twomblyig bezárólag, aki Magyarorsz
döbbent rá a *Feyerabend*-féle anarchis
fontosságára, s aki mégis, mindennek e
reményt, a bújtatott Zöldet állította akc
ba. Ez az előítéletek nélküli, szelíden s
dó idéződik meg Erdély Dániel szem
visszaemlékezésében, a nyughatatlan,
köznapi értelmén átlépő kobold, aki „t
lelős irigyei lelki nyugalmáért, de ezt na
bocsátotta magának."

Végezetül ne feledkezzünk el az oly
egészséges nemzettest által „szellemi
elmarasztalt Magyar Televízióról sem,
tán szövegével, *Révész László László*
zan, okos s közérthető filmet kínált F
nézőnek.

□

Klimó Károly, festő-grafikusművész 1. folytatás
Acsay Judit:

A meghatározás lehetetlensége

Klimó Károly kiállítása

Művészet, 1984. október, 32-old.

1 Klimó Károly: Tűzkerék, olaj, papír, 165 × 200 cm, 1985

tebbé válik a gyűrés a grafikusok körében: *Vagyóczky Károly* gyűrött papírgombócot, *Maurer Dóra* összenyomott lemezt ábrázol, míg *Valkó László* a kompozíció szinte minden részét meggyűri.

Tematikáját és előadásmódját tekintve egyaránt különbözik a bemutatott lapoktól a *Kis térkép* (1986). E mű manierizmusával és szexuális utalásaival engem *Orosz István* különböző tárgyakból más új tárgyakat és személyeket összerakó, Arcimboldo művészete által ihletett lapjaira emlékeztet.

Szólnunk kell még Rékassy *Ovidius Átváltozások* című „folyamatos énekéhez" készített illusztrációiról, nemcsak azért, mert ez a mű a ma divatos új eklektikus kifejezésmód egyik őse, hanem az életművében betöltött meghatározó helye miatt is. A grafikus a versbe foglalt mítoszok, történetek szellemének megfelelően illusztrációkat készített, annak ellenére, hogy ő nem a munka manierizmusát és eklekticizmusát emelte ki, bár ezekkel is rokonítható kifejezésmódja, hanem az egyes történetek szürrealizmusát – például a fává változó nő alakját – és klasszicizmusát.

Rékassy Csaba bármilyen témához

10

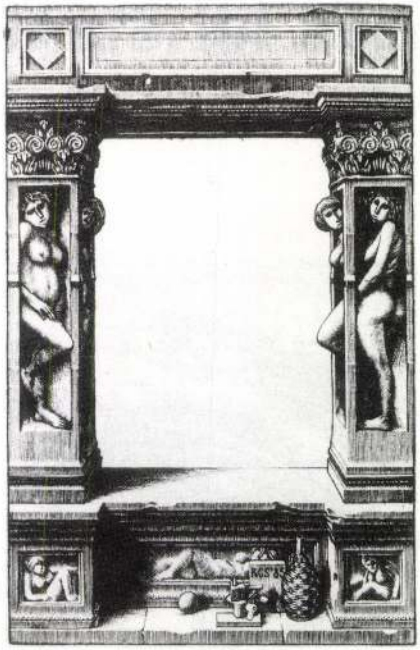

8 Rékassy Csaba: Prudentia (Tudás), rézkarc, 13,5 × 6,5 cm, 1983
9 Rékassy Csaba: Fortitudo (Bátorság), rézkarc, 13,5 × 6,5 cm, 1983
10 Rékassy Csaba: Ablak, rézkarc, 13,5 × 8,5 cm, 1985
11 Rékassy Csaba: Folyó, rézkarc, 19 × 28,5 cm, 1986
(fotók Sulyok Miklós)

nyúl, legyen az a római korból való, középkori vagy XX. századi, mindig megmarad a maga nemes veretű, érzelmileg visszafogott, néha már-már szenvtelen, klasszicizáló, a téma tárgyiasságát kiemelő stílusánál.

A kiállítás megtekintése után némi nosztalgiával távoztam az Ernst Múzeumból, mert az életműről szűk keretet adó válogatás ellenére is megcsapott valami a grafika hőskorának – a 60-as évek végének és a 70-es évtizednek – a levegőjéből, abból az időszakból, amikor még a grafika volt a modern magyar művészet legdinamikusabban kiteljesedő ága.

Lóska Lajos

11

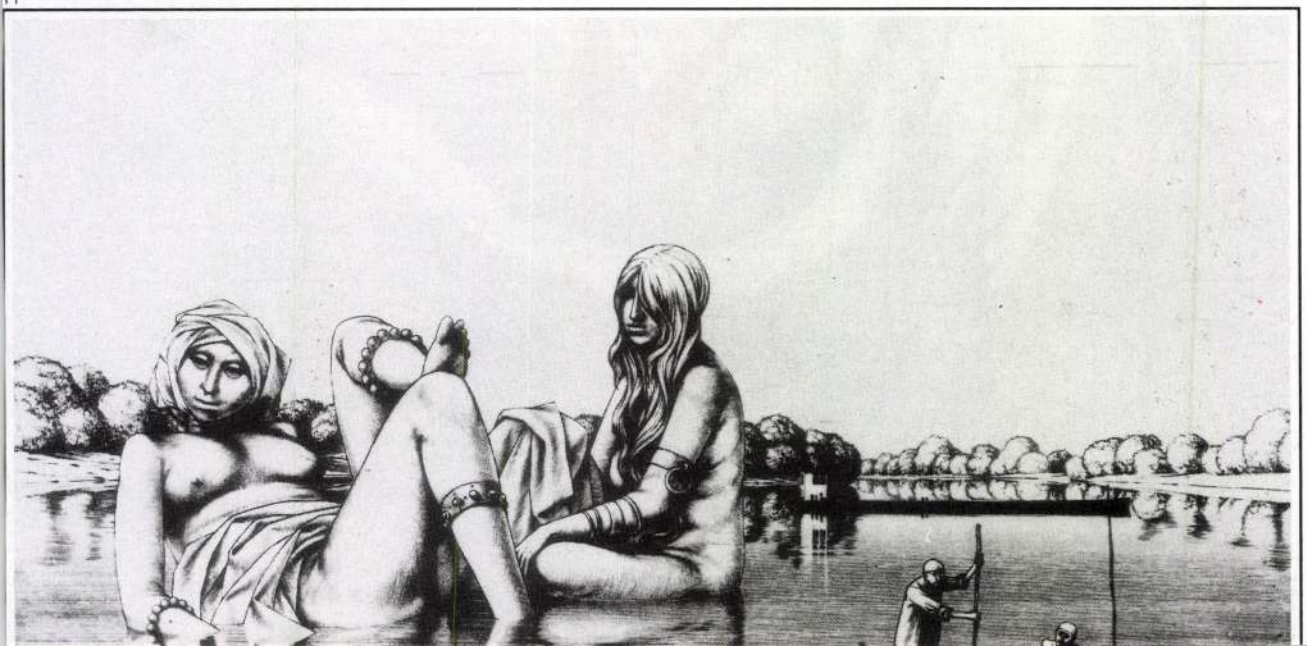

Hibaigazítás!

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy a "nyomda – pontosabban a fényszedő computer – ördöge" ezúttal is megtréfált minket és csak a Derkovits ösztöndíjasok 1988. évi katalógusának kinyomása után vettük észre azokat a kellemetlen hibákat, melyeket a computer az utolsó korrektúra után "becsempészett" a volt ösztöndíjasok visszaemlékezésébe. Így Patay Lászlótól, Klimó Károlytól és kedves, figyelmes közönségünktől elnézést kérünk, valamint közöljük az említett művészek szövegének helyes változatát.

a kivitelező

Patay László (1957)

"Életem egyik legnagyobb szerencséjének tartom, hogy szinte közvetlenül a diploma után részese lehettem. A 3 éves sine cura legalább 3 tucat képet eredményezett, melyek közül néhányat még ma is életművem lényeges részeként tartok nyilván. Ez az ösztöndíj tette lehetővé első párizsi tanulmányutamat is, amely meghatározó volt pályámra... Az ösztöndíjat odaítélő bizottságnak nagy a felelőssége, a lehetőségek leszűkülése miatt egyre nagyobb."

Klimó Károly (1965)

"A díjakat szubjektív, ‚valami' iránt elfogult emberek adják. Így is lesz ez egészen addig, amíg az ISTEN vagy kulturális helyettese meg nem gondolja magát. Sajnos a világegyetem működésének üzemzavarai (csillaghullás stb.) miatt az égi hatalmak olyan elfoglaltak, hogy a művészeti díjak odaítélése ezután is gyarló emberek feladata marad. És ez talán nem is baj, mert a díjak ‚isteni odaítélése' ugyan teljesen igazságos, méltóságteljes, ám (egy idő után bizonyára) nagyon unalmas lenne.

A Derkovits ösztöndíjat mint koncessziót a Bernáth-tanítványok rendre elnyerték – így kaptam én is 1965-ben. Kivételt képeztek olyan élvonalbeli fiatal művészek, mint Lakner László vagy Major János és lehetne még további neveket is említeni. Ami magát az ösztöndíjat illeti, az természetesen jó dolog, mert támogatást és pénzt kapni, viszonylag gondtalanul dolgozni: mindenkinek jóleső érzés. Egy váratlan díj esetleg lélektani mélypontról hoz fel valakit. Viszont – és ez a fent írtakhoz viszonyítva akár ellentmondásnak is felfogható, vagy ‚hálátlanságnak' hangozhat egy volt ösztöndíjpusztítótól, mégis leírom – az ösztöndíj még senkiből sem csinált művészt. Ezt igazolja azoknak a száma, akik az ösztöndíj ellenére ellaposodtak, elvesztették ambícióikat és gyakorlatilag megszűntek művészek lenni. Mások viszont, akik többszöri próbálkozás után sem jutottak Derkovits ösztöndíjhoz, bebizonyították, hogy e támogatás nélkül is meg tudják csinálni a maguk művészetét."

FÉNYES ADOLF TEREM

VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

PLAKÁTOK ÉS KATALÓGUSOK

– a Műcsarnok kiadványai –

1983. február 1–27.

A Műcsarnok mint kiállításrendező intézmény, közismert látogatói körében. Ezzel a kiállítással egy másfajta tevékenységünket szeretnénk bemutatni mindazoknak, akik idelátogatnak.
Évente 60–70 kiállításunkhoz készülnek plakátok, katalógusok. Művészettörténészeink grafikusművészekkel együttműködve a kiállításokhoz a legadekvátabb formákat tervezik. Mennyiségében és minőségében is egy speciális, „majdnem művészeti kiadó" egyre igényesebb megvalósult művészetpropaganda eszközeit összegezi e kiállítás.
Hisszük, hogy e retrospektív bemutató tanulság lehet mindenkinek: azoknak, akik közreműködtek, akikről szólnak és akiknek szántuk kiadványainkat.
Az első nyilvános, összegző kiállításunk nyitvatartása alatt – amelyet ezentúl rendszeresen szeretnénk évente megismételni – a helyszínen az elmúlt év legjobb, legsikeresebb plakátjai és katalógusai kedvezményes áron megvásárolhatók.

Megnyílik: 1983. február 1-én, kedd délelőtt 10 órakor.

HELIKON GALÉRIA

V., EÖTVÖS LORÁND UTCA 8.

HAJAGOS IMRE

grafikusművész kiállítása

1983. február 3 – március 6.

„Hajagos Imre – írja a katalógus előszavában Dávid Katalin – azok közé a kevesek közé tartozik, akik hihetetlenül rövid idő alatt önállósultak, ami a művészetben az egyedi, a sajátos világ megformálását jelenti. Ez a felgyorsulás olyan energiákra, az alkotói utat meghatározó olyan elvekre utal, amelyeket, ha nem vesszük tekintetbe, megcsonkítjuk a kortárs művészetet." A fiatal művész műtárgyanyaga zömében rézkarc, előadása igen részletező, lapjain a valóság egy-egy eredetien megválasztott – illetve megváltoztatott – kivágása, hangsúlyozott plasztícitással, máskor viszont vonalvezetése könnyedebb, formanyelve elvontabb, olykor misztikus érzeteket keltő.

Megnyitja: Dávid Katalin művészettörténész 1983. február 3-án, csütörtök délután 5 órakor.

KIÁLLÍTÓTERMEINK NYITVATARTÁSA:
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL 10–18 ÓRÁIG
DOROTTYA UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM:
VASÁRNAP KIVÉTELÉVEL 10–18 ÓRÁIG

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a **MŰCSARNOK** központi telefonszámai megváltoztak.
Megszűnt számaink: 224-842; 228-402; 228-406; 429-316
Érvényben lévő új számunk: **227-405**
További jó együttműködésünk érdekében kérjük szíves tudomásulvételét.

Felelős kiadó: Hidvégi István
83-1998 GENERALART Dorogi Ny.
Felelős vezető: Németh György

1983
FEBRUÁR

MŰCSARNOK
ÉS KAMARATERMEI

MŰCSARNOK

HŐSÖK TERE

MAGYAROK A 12. PÁRIZSI BIENNÁLÉN

1983. február 11 – március 20.

A fiatal művészek nemzetközi, 1982-es bemutatkozásán szerepelt három magyar műveit idehaza is kiállítjuk. BANGA FERENC a gyermekrajz formanyelvén adja elő montázs-együtteseit, szelídnek tűnő iróniával. EL KAZOVSZKIJ jelentékeny téregységet rendez be, installálja saját világának szereplőivel, rekvizítumaival. ZÁBORSZKY GÁBOR konceptuális indítékait ötvözi a hagyományos festészettel, nyomatékot adva a „talált tárgy" váratlan megjelenítésével.

Megnyitja: Németh Lajos egyetemi tanár 1983. február 11-én, péntek délelőtt 11 órakor.

A VILÁG LEGJOBB PLAKÁTJAI

A Varsói Nemzetközi Plakátbiennálék díjnyertesei

1983. február 11 – március 13.

A Wilanovó-i Plakátmúzeum 1966 óta gyűjti a Varsói Nemzetközi Plakátbiennálék anyagát. Ennek a nagyértékű kollekciónak válogatott darabjait, a díjnyertes plakátokat mutatjuk be, világnagyságok, iskolateremtő művészek alkotásait.

Megnyílik: 1983. február 11-én, péntek déli 12 órakor.

MŰCSARNOK

SCHÉNER MIHÁLY

festőművész kiállítása

1983. február 18 – március 20.

Schéner Mihály a saját képére formálja a világot. Immáron húsz éve, hogy kisebb-nagyobb kiállításain újabb stílusok, műfajok nyelvén szól a kiállításlátogatókhoz. A kritika nem mindig fogadta egyértelmű lelkesedéssel Schéner műveit, a „Schéner-jelenség" azonban győzedelmeskedett. Alkotásai – absztrakt expresszionista, konstruktív festményei, organikus és geometrikus formákból építkező fa- és fémplasztikái, a rajz kalligráfiáját szigorú mértani absztrakcióvá lényegítő grafikái, játékformatervei és ekvipoliszai – nemcsak látni: élni tanítanak. Schéner tevékenységközpontú művészete nehezen ragadható meg egy kiállítás keretein belül, hisz művei szabadon vándorolnak ide-oda a képző- és iparművészet, illetve a színház hagyományos területének határain. De valamennyi művét a játék szeretete és tisztelete, illetve a tág értelemben vett népművészet ihlető ereje hatja át. Formai és tartalmi szempontból is a nemzeti és az egyetemes összefonódása jellemzi munkásságát. Pásztorok, betyárok, huszárok, mesés hibridek, szánalmasan esendő emberek és emberléptékű fantáziavárosok modelljei népesítik be Schéner világát.

Megnyitja: Juhász Ferenc 1983. február 18-án, péntek délután 4 órakor.

MŰCSARNOK

ROMÁN GYÖRGY (1903-1981) EMLÉKKIÁLLÍTÁS

1983. február 25 – március 20.

Romantikus festő, voltaképpen élete is romantikus volt. Sokat utazott gondolatban is, valóságban is, a nyugati országokon kívül élt Távol-Keleten, Sanghajban és Tokióban, ahol – többek közt – mint profi ökölvívó kereste meg kenyerét. Ez a festő, továbbá, azonos Román György íróval: nyolc regény- és novelláskötete jelent meg. Legtöbbször az álmait festette. Képei telve vannak feszültséggel, mind három dimenziósak, de hiányzik a lágyító atmoszféra. Csak figurálisat festett, tömzsi, tömbszerű alakjait hangsúlyozott plaszticitású környezetbe helyezte általában. Originális festészete nem köthető elődökhöz, közelebb áll a meséhez, gyermekrajzhoz, népművészethez, sőt a naív művészethez is, – noha Román György főiskolát és külföldi akadémiát is végzett.

Posztumusz életmű kiállításán falra kerülnek az eddig publikálatlan, a huszas, harmincas évekbeli, korai művei, nemkülönben az 1979-es műcsarnoki bemutatója óta festett műtárgyegyüttese.

A megnyitón Román György „A magányból" című önéletrajzi regényéből részleteket ad elő Avar István, hangfelvételről – 1983. február 25-én, péntek délután 5 órakor.

DOROTTYA-UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM

V., DOROTTYA UTCA 8.

KLIMÓ KÁROLY

festőművész kiállítása

1983. február 1–26.

Megnyílik: 1983. február 1-én, kedd délelőtt 10 órakor.

BARBARA CAMPBELL

festőművész (Ausztrália) kiállítása

1983. március 3–26.

Megnyílik: 1983. március 3-án, csütörtök délután 3 órakor.

2 Klimó Károly: Az arany vándo.
ola alemez, 75 × 210 cm, 1987

Kiv. Kurvey festő- és grafikusművész 2.) Folytatás.
Lady Judit: A meghatározás lehetetlensége. Klimó Károly kiállítása.

lása.

Kivérzet, 1987. október, 13-old.

Képeslapok Békéscsabáról

Az alkalmazott grafikai művészteleprő̈l

1

1980 és 1981 között – egy év
alatt összesen három kiállítá
képeslapokból Budapest
vemberében a Józsefvár
te a sort, a Pesti Műh
más konstruktivist
vel. 1981 szepter
riában a képes
látható, dec
Galériábar
(köztük
Leng

859 KLIMÓ KAROLY

BIURO WYCINKÓW PRASOWYCH GLOB

Prasowe Wydawnictwo Dokumentacyjne RSW „P-K-R"

Warszawa
Pl. Starynkiewicza 7
Tel. 28-59-59

Kurier Szczeciński
Szczecin, Pl. Hołdu Pruskiego 8
AB

wydanie 24-05-1977

Nr ..... z dn. .....

Przed VII Prezentacją Malarzy Krajów Socjalistycznych

Ostatnie przygotowania

TRWAJĄ ostatnie przygotowania do VII Prezentacji Malarzy Krajów Socjalistycznych w Szczecinie, która trwać będzie od 3 lipca do 11 września br. w Galerii Sztuki BWA w Zamku Książąt Pomorskich. Do Biura Wystaw Artystycznych w Szczecinie napłynęła już większość prac od 9 autorów z 8 państw.

Gospodarzom polskim przysługuje prawo wystawienia obrazów dwu autorów, uczestnikom zagranicznym — po jednym autorze. A oto wykaz nazwisk uczestników VII PMKS: Olena Romanowa (ZSRR), Luwsangija Gawaa (Mongolska Republika Ludowa), Susanna Andt-Horn (NRD), Jan Ilavski (CSRS), Karoly Klimo (Węgierska Republika Ludowa), Nadieżda Kutiewa (Ludowa Republika Bułgarii), Constantin Belendea (Socjalistyczna Republika Rumunii). Polskę reprezentować będą obrazy Wiesława Garwolińskiego (Łódź) oraz Janiny Kosińskiej (Szczecin).

KOLEJNA prezentacja przedstawi więc w okresie sezonu letniego społeczeństwu szczecińskiemu oraz rzeszom turystów aktualne, bo powstałe w okresie ostatnich dwu lat prace, dające obraz niektórych kierunków twórczych, rozwijających się w poszczególnych zaprzyjaźnionych krajach na przykładzie wybitnych indywidualności artystycznych. Dlatego też organizatorzy tej wielkiej konfrontacji malarskiej artystów z krajów naszego obozu podejmą starania, aby po zakończeniu wystawy w Szczecinie eksponować niektóre prace, lub ich zestawy, także w innych miastach naszego kraju. Tej idei wypada tylko przyklasnąć. (Up.)

kształtowania postaw ludzkich i świadomości współczesnego człowieka.

● Przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński przyjął 23 bm. na audiencji w Belwederze ambasadora Republiki Federalnej Niemiec Wernera Ahrensa, który złożył listy uwierzytelniające.

Jadąc po pijanemu — spowodował wypadek

WCZORAJ około godz. 15 na trasie Świnoujście—Wicko, ciężarowy „Zil" nr rej. MW 9746 należący do „Transbudu" Szczecin, jadąc z nad mierną szybkością lewą stroną jezdni zderzył się czołowo z motocyklem, prowadzonym przez Wacława Gajkowskiego. Ciężko rannego motocyklistę odwieziono do szpitala.

Kierowca ciężarówki, Benedykt Wilczewski z Wapnicy zbiegł z miejsca wypadku, nie interesując się stanem swej ofiary. W wyniku poszukiwań, został po kilku godzinach zatrzymany przez MO. Ustalono, iż w chwili wypadku Wilczewski był pod wpływem alkoholu. Pirat jezdni oczekuje za kratkami na decyzję prokuratora.

* * *

W STARGARDZIE na ul. Szczecińskiej, ciężarowy „Star" nr rej. MT 9474 kierowany przez Jerzego Olczyka skręcił w lewo nie włączywszy kierunkowskazów, co doprowadziło do zderzenia z wyprzedzającą ciężarówkę „Dacią" nr rej. MW 8729, prowadzoną przez Gilberta Słomkę. W konsekwencji ciężko rannego kierowcę „Dacii" odwieziono do szpitala. (ap)

Gangsterski duet za kierownicą „taxi"

W NOCY z 22 na 23 grudnia do oficera dyżurnego KM MO w Radomiu zgłosił się pobity mężczyzna i poinformował o napaści, jakiej miało dokonać na niego dwóch młodych ludzi jeżdżących taksówką marki „Warszawa". Jak zeznał poszkodowany, około godz. 22 zatrzymał taksówkę, wsiadł, kazał się wieźć do domu. W pewnej chwili auto się zatrzymało, kierowca i człowiek, który już siedział w taksówce wyciągnęli go z wozu, pobili i obrabowali z zegarka i pienię-

Klimó Károly, festő- és grafikusművész 3.) Folytatás

Acsay Judit: A meghatározás lehetetlensége, Klimó Károly kiállítása.

3 Klimó Károly: Tárgykollázs (részlet a kiállításról)
3 (fotók Kékesdi Károly)

Művészet, 1987. október, 13-old.

KLIMO KÁROLY

Frank János: Tisztelet Korniss Dezsőnek.
/Fészek Galéria,1990dec./ Élet és Irodalom,
1991. 1.sz. 13.p.

NÉV	

MŰCSARNOK

HŐSÖK TERE TELEFON: 227-405

TÉLI TÁRLAT
A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének kiállítása
1989. december 31-ig

ERNST MÚZEUM

VI., NAGYMEZŐ UTCA 8. TELEFON: 414-355

KLIMÓ KÁROLY
kiállítása

1989. december 6.–1990. január 14.

„A művész – mint a történelem szeizmográfja – a társadalomban arra tesz kísérletet mindnyájunk nevében, hogy az élet valamennyi egzisztenciális formáját szóhoz juttassa és láthatóvá tegye. A mai kor művészének ehhez számos lehetőség áll rendelkezésére, dolgozhat konstruktivista módon vagy a matematika eszközeivel, használhat számítógépet vagy fényképezőgépet, másolhatja a valóságot, idealizálhatja a valóságot, de vállalkozhat arra is, hogy a kifejezés egyéb módjait kutassa.
Klimó ezt az utóbbi utat választotta: nem a leképezés, nem a fotózás eszközével él, hanem személyes, szubjektív, egyedi tapasztalatokat rögzít.
Ha a művész nem a leképezés útját választja, akkor számos lehetőség nyílik a számára ahhoz, hogy újszerű módon bánjon a valósággal. A realisztikus eljárásmód kritikai módszerré válik a valóság feldolgozásának folyamatában.
Ezért tud Klimó a városban vagy vidéken talált tárgyakkal közvetlenül dolgozni: ahelyett, hogy tárgyakként ábrázolná, közvetlenül (eredeti állapotukban) érvényesíti őket a művészet kontextusában. Ezzel a művész személyes szabadságot biztosít mindnyájuk számára, amennyiben olyan valóságot képes felmutatni, mely a múlthoz kapcsolódik, mert talált tárgyak felhasználásával jut kifejezésre, de a jövőhöz is, mert a tárgyak újszerű formában jelennek meg előttünk.
Robert Musil ezt írja a Tulajdonságok nélküli ember c. művében: „Ha van valóságérzék, akkor lennie kell lehetőségérzéknek is."
Klimó a dolgoknak ezt a lehetőségérzékelését választotta.
Társadalmi normáink szerint – amelyek világszerte alapvetően materialista szellemben fogantak – Klimónak ez a játéka kifejezetten irracionális. Ha Csernobil nyomán megtanultuk, hogy az ember világunk és társadalmunk irracionális tényezője, ebből az következik, hogy a művész feladata ezt az irracionalitást ábrázolni és érthetővé tenni.
Így esetleg megegyezhetnénk abban, hogy Klimó művészként a legnagyobb irracionalista közöttünk.
Az én válaszom erre az lenne, és ezzel szeretném szavaimat zárni, hogy minden valószínűség szerint ő a legnagyobb realista mindnyájunk között."

Dieter Ronte katalógus-előszavából

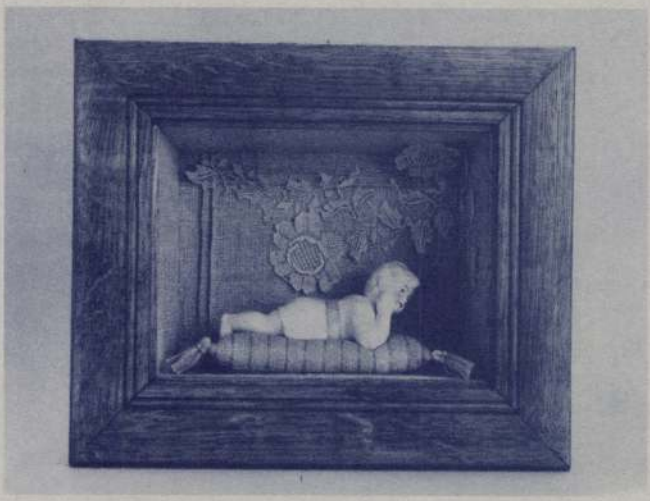

Then I was aware of the fact that it is impossible and impermissible to reproduce original cloistral works. By now I have realised that the boxes are not „installed" by my own acts, but the seemingly dead relics and objects that have been accumulated over the years assemble of their own accord; my task is merely to recognise it and provide the technique for them so that they should also remain together and start a new life. János Frank wrote the following about me in an article, "She places everything in its proper place with an unerring assurance." He meant it as a commendation, yet this is what I often feel to be me failing; as it is the very sense of surprise and mystery that I have not succeeded to evoke. Perhaps I will never be able to, because I always attempt to create clearly perceivable visions and order, both of which exclude secrets.
Or maybe this applies to me only?

Júlia Szilágyi

December 1989

Exhibition Curator: Ibolya Herczeg

1. Révész László László: Párhuzamos Napok
közreműködik: Bora Gábor
és Roskó Gábor

2. Sugár János: Kamera a pácban
közreműködik: Bora Gábor

A Szombathelyi Képtár és a kiállító művész
tisztelettel meghívja Önt

Klimókárs

kiállításának megnyitójára
1987. április 30-án, csütörtökön délután 4 órakor
Megnyitja:

DR. DIETER RONTE

a bécsi Modern Múzeum igazgatója

Megtekinthető:
1987. május 20-ig Szombathely, Rákóczi u. 12.
Hétfőn zárva

Klimó Károly festő-grafikusművész
(40): Domus Aurea.

a Fészek Galéria legutóbbi kiállítása a Domus Aurea ötet választ és hat művész munkáit mutatta be: Fehér László, Mulasics László, Borbás Klára, Klimó Károly, Soós Tamás, Strömpi György műveit.

a kiállítás rendezője: Hegyi Lóránd.

(folyóirat)
Budapest, 1988., 2., 2-old.

KLIMÓ KÁROLY

Hegyi Lóránd: Uj szubjektivizmus-uj eklektika. Megjegyzések a 80-as évek uj magyar müvészetéhez. Belvedere. I. 1989/1. 4.

KLIMÓ Károly

Komor ragyogás

KLIMÓ KÁROLY KIÁLLÍTÁSÁHOZ

Erőteljes, lendületes gesztusok, vibráló ecsetfutamok, komor hangulatot árasztó, üszkös és megsebzett felületek jellemzik Klimó Károly festményeit. Az érzelmi, indulati tartalmakat közvetlenül kiíró kalligráfiát kollázsszerű részletek, roncsolt anyagok egészítik ki. Gyakran háromdimenziós elemek, tárgyak és tárgytöredékek gazdagítják a képfelületet. A néző számára az alapélmény maga a meggyötört, örvénylő, vagy tehetetlenül heverő anyag: a súlyos, sötét massza.

Az „informel" formátlanságot, az egzaktan meghatározott forma hiányát, a pontosan modellezhető képi viszonylatok teljes kiiktatását jelenti. Az informel művészet számára a forma a festői folyamat végterméke, az akció anyagi hordozója: azaz lenyomat. S mivel a folyamat, a cselekvés fontosabb — a művészi önteremtés számára —, mint az eredmény, így a forma csak annyiban fontos, amennyibe a cselekvésre, az akcióra következtethetünk belőle. A forma „megdermedt gesztus", mondta Robert Motherwell, az informel művészet egyik kezdeményezője. A gesztusfestészet a természetesség diadala, a művészeti jelenlét győzelme a tökéletes forma mögé rejtett személyiség, az áttételesség felett. Az informel művészetben a gesztus a személyesség fokozásával, a drámai sűrítéssel helyettesíti a modellt.

Klimó Károly művészetében a látvány nem egy szellemi projekt képi megvalósítása, hanem egy küzdelmes folyamat megdermedt pillanata. E pillanat varázsa éppen az, hogy egyszerre része a folyamatnak és egyben felszámolása, megállítása is. Pillanatnyiságot, tűnékenységet, folytathatóságot éppúgy sugall, mint megmásíthatatlanságot. Olyan, mint egy monumentális rom: a kövek szétmorzsolódása megállíthatatlan folyamat, a pusztulás feltartóztathatatlan, a repedések és törések véletlenszerűek, ám az összkép mégis sorsszerűséget, méltóságot, drámai lekerekítettséget sugall.

Éppen ezzel a drámai lekerekítettséggel lép túl Klimó Károly az informel világán. Sorsszerű, dramaturgiailag felépített, végletekig sűrített képeket akar teremteni, s ezért gyakran felidézi a „közép" hatalmát, a „külső" és a „belső" szimbolikus jelentéseit, a „fent" és a „lent" hierarchiáját. Azaz komponál, megtervezi az anyag mozgását, irányítja a gesztusokat, manipulálja a lenyomatot. Felületei ezért emlékeztetnek olykor primitív, ősi jelek kusza halmazára, melyben a valóság megélésének és értelmezésének szellemi törekvései öltenek formát. A keresés nyomai szerveződnek sűrű, lüktető, eleven szövetté.

Klimó képeivel a fragmentumlét hangulata, az elüszkösödött és széttöredezett architektúrák meditációra késztető szomorúsága, a természet tárgyainak szen[illegible] rengő elbizonytalanodás egy[illegible] a feltárulkozás gesztusaival. F[illegible] fakturális meglepetései, a geszt[illegible] szetessége mégis szigorú egységgé [illegible] Ezt a szigorúságot erősíti a feke[illegible] arany-fehér színek szakrális komo[illegible] Egyfajta bizánci pompa keveredik az e[illegible]nulás komor képzeteivel. Az arany csillogása éppen annyira a transzcendens sugárzású pompás mozaik sejtelmes és fenséges fénye, mint amennyire az őrült mértéktelenség tébolya. Az egymásnak ütköző, roppant indulatoktól mozgatott formák mitikus küzdelmeket sejtetnek. A széttört, roncsolt felületek informel szertelensége a pusztulás buja, dekadens ornamentikáját és a kiszolgáltatottság tragikumát egyszerre magába sűríti.

Klimó olyan festő, aki programok, témák nélkül, magában a festésben éli át és mondja el az életről alkotott gondolatait, érzéseit. Ahogy fest, ahogy a képfelületet megsebzi és begyógyítja, megdolgozza és ismét szétbontja, az emberi történéseket játssza el. A képfelület a maga alakítható anyagával maga az élet, magának az életdrámának a színtere. Klimó a képben és a festés által éli át és tudatosítja önmaga számára az élet történéseit, a lélek tapasztalásait. Képei tehát életének közvetlen része; nem ábrázolnak valamit, hanem bennük válik átélhetővé, felfoghatóvá a „nagy történet". Eszmélések, tudatosulások, megvilágosodások. Az igazán megélt és átérzett pillanatok vizuális emlékei.

HEGYI LORÁND

...eres, mint a fizetése. Negy-
...mikor először dolgoztam itt,
... protekció. Mindenki azt kapta, ami
...ott. Marhasóra ki sem eresztettek egy
embert. Azt mondták: „Kell még maga nekünk máskor is; nem az OTI-ba akarjuk juttatni, az nekünk nem üzlet." Ketten, hárman mentünk kihányni a sóvagonokat, úgy is elég volt.

— A gépek miatt van minden — hangoskodott az öreg mellett ülő. — Ha van markoló meg elevátor, majdhogynem kirúgnak bennünket, de amint fagyni kezd, bedöglenek, jók vagyunk mi is. Szarok az egészbe. Húsz éve ezt csinálom, talán még van öt évem.

— És aztán, nagyokos?

— Semmi és aztán. Megdöglünk. Te is, én is. Még párszor az asztalra verünk, fölöntünk a garatra, szerzünk néhány ócska lotyót, és vége mindennek. Ez volt az élet. Miért, mire számítottál, hogy beválasztanak a parlamentbe?

A legfiatalabb mordult egyet.

— Barmok.

Rágyújtott egy cigarettára, kiköpte a szájába ragadt dohányt, és felállt a padról.

— Elegem volt Lajtából — mondta.

A szőrmegalléros rendezgette a zöld és rózsaszínű cédulákat; drabális ujjaival az indigót simítgatta. Ekkor ért elé a legfiatalabb rongykupac.

— Adjál négyünknek darabárut, mindegy, melyik pályaudvaron. Itt az év vége, kell a lóvé.

— Nekem is — sandított fel a felvevő.

— Itt van — ordította a fiatal alkalmi munkás, és ököllel az arcába vágott a szőrmegallérosnak. A nagy test zsákként zuhant hátra. A fakalyiba ajtaja kirepült a melósok az emberek közé. Pusmogott valamit Lajtával, aztán eltűnt. Egyenest a nyomozótiszthez lépett, megmutatta az igazolványát. A rendőr gondterhelt arccal hallgatta, aztán ő kezdett beszélni, s közben hátra-hátra pillantott az emberekre.

— Köszönöm, nyomozó elvtárs. Természetesen mindent megteszünk.

A rongykupacokhoz lépett.

— Nincs talán munka, hogy itt lebzselnek?

— De van, főnök úr. Kikaparhatjuk a hó alól a rönkfákat, vagy ha ez nem tetszik, csákányozhatjuk a tömbökbe fagyott marhasót.

A rakodási főnök megzavarodott.

— Mindannyian... mindannyian menjenek ki Ferencvárosra. Négy vagon postacsomag vesztegel ott. Keressék Némethnét. Mondják meg neki, én küldtem magukat.

— Köszönjük — szűrte ki a fogai között az öreg, s csikorogva felállt a padról. — Hálapénzt most nem tudunk adni, majd legközelebb.

A főnök kivörösödve kikérte magának az aljas feltételezést. Famulusa rosszallóan ingatta fejét.

— Na, induljanak már — szólt közbe a nyomozó.

A rongykupacok megmelengették tagjaikat az ócska vaskályhánál, aztán csendben kiszivárogtak a télbe.

A pályaudvaron három dögkeselyű is ólálkodott, megvették a fülest Lajtától. Épp Némethnével beszéltek, mikor a nagyfőnök üzenete felborította a rendet. A hivatalnoknő szigorúvá és határozottá vált, s a jövevényekre osztotta a munkát. Szitkok, káromkodások. A dögkeselyűk nehezen hagyták el a prédát.

— Menjetek, látogassátok meg Lajtát a kórházban. Biztosan örülni fog nektek — nevetett az öreg.

... a poros asztalt. Rakott szenet a tűzre, aztán az emberekhez fordult.

— Hova akarnak menni, milyen munkára?

Az öreg gyorsan az ablakhoz ugrott, mintha valaki meg akarná előzni.

— Ha lenne darabárus meló...

— Az igazolványát.

Az öreg gyorsan döntött, belecsúsztatott egy százast a lapok közé. A felvevő bejegyezte az adatokat, s pénzzel együtt visszaadta az igazolványt.

— Nyugati pályaudvar, postaraktár.

— Köszönöm — nyögte ki zavartan az öreg.

Nándi lecövekelt a meglepetéstől.

— Maga is odamegy? — nézett rá a felvevő.

— Nekem sajnos eltörött... — mutatta magasra az alaktalanra püffedt ujját.

— Jobb kézzel tud szenet meg fát dobálni a tűzre?

— Persze...

— A II-es pályafőnökségen megbetegedett a fűtő, hidegek az irodák. Kétszázhuszat adnak.

Csikorgó hideg volt az utcán. A két rongykupac csoszogva araszolt előre a hóban.

— Ismerem én látásból ezt az embert — dünnyögte az öreg. — Évekkel ezelőtt a MÁV-irodaház előtt javítottuk az utat. Ő járt ki ellenőrizni egy nagy, fekete Volgával.

— Egyszer hopp, másszor kopp — nevetett Nándi.

— Marha! — dörrent rá az öreg. — Degenerált marha.

Megállt. Nándi csodálkozva nézett rá.

— Gyere, mert odafagysz.

— Menj a dolgodra, én másfelé tartok.

Klimó Károly műhelyéből

Élet és Irod. 1988. I. 22.

BALASSA PÉTER

Meghívás közben

KLIMÓ KÁROLY KATALÓGUSÁBA

(Aki ezt írja, gyerekkorában nem volt képes egy *rendes* vonalat megrajzolni, kézirása rendszertelen, és alighanem csúf, mégis szereti a rendet. Amit alább ír, csak sejti, bizonyítani nem tudja.)

Egyszer láttam egy parasztparkot, valahol Nyugat-Magyarországon, alig egy hold, szelíden emelkedett fölfelé, egy erdő sötétjéhez érve. Tetején három épület, kettejük derékszöget alkotott egy harmadikkal. Ebben a térben, amely lehetett volna Burgundiában, Elzászban, Burgenlandban, egy wachaui tanyán vagy Schallaburgban, húsz-huszonöt ember, fiatal lányok és fiúk, meg sok kisgyerek önkéntelenül alakuló koreográfiáját, valószínűtlen belső békéjét láthattam néhány napig. Valami képtelenül közöset. Olyasmit tehát, ami nincs; néztem, néztem, holott magam is benne voltam ebben a — mondjuk így — lassú, derűs táncban. Néztem, mint Tarkovszkij valamelyik tanácstalan kételkedője, a hipercivilizációból egy esőmosta tájra érve-tévedve. A látvány, a kép szélén egy kövér lény hirtelen felsírt, kétségbeesetten, aki én is lehettem volna akár. Azt hittem egy pillanatra, hogy valami ősegyházba csöppentem, egy névtelen együttesbe. Azt hittem egy pillanatra, hogy az élet korrigálása akár végre is hajtható, észrevétlenül szelíden, meg hogy nem kell többé perlekedni, mert mindaz, amit látok, habár magam is benne vagyok, a szélén, az minden per és szemrehányás *után* tárul fel. *Kínzó adomány* volt mindez, mint egy festmény.

Mert nekem körülbelül az jelenti a festészetet, ami az örökös lázadás után következik; ez a látvány azt állította, hogy következik még egyáltalán valami.

Annak, aki a fentiekről beszámolt, minden kép tájkép. Minden igaz (jó) kép a valóság szigete. Valóságosabb az úgynevezett valóságnál. Éppen ez az élesség zárja ki az utánzás értelmében vett realizmust. A festészet a látás és a látvány életformája, amelyben kitüntetett szerepe van a némaságnak. A képnézés csöndje kezdettől titokzatos számomra, mégis úgy tűnik, ebben van a festészet *egyik* kulcsa: a hallás és a beszéd szervének csöndjében, amely a szem intenzív működésére felel. A képnézés csöndjében mintha az a tapasztalat tanyázna, hogy a festészet (talán) olyan vakító álmok látványa, amelyek soha sehol senkivel nem estek meg. *Behajózás Cythére szigetére.* Ez a sosemvolt látvány — ami a festészet — személytelen; a legvallomásosabb festészetben is a személyen túli látvány uralkodik, és a képnézés csöndjében mintha elporladna a személyiség, ama híres figyelmetlen. A szem a létezés *közvetlen* érzékelésének szerve — „nem emberi."

A jó és igaz kép mindenen túli realitás, ezért nem lehetséges realizmus; nem ismerek ezoterikusabbat Van Gogh híres parasztcipőinél. Mindenen túli, *tehát* abszolút tárgyilagos és materiális, benne, rajta minden jól van, mert minden a helyén van. A kép tehát: struktúra, struktúra és megint csak struktúra. Minden úgy van, ahogyan, és másképpen nem lehet. Jó és igaz kép ezért (talán) nem is lehet csúnya, bármi legyen is rajta, de hogy ettől automati-

kusan szép is volna, azt nem hiszem. A látványban sohasem az úgynevezett szépség némítja el a személyt. Nem tudom, létezik-e szakmai értelemben festészeti igazság, de szeretném, ha lenne, mert én nem egyszer *láttam*, némán. Valójában a struktúra érvénye, helyén való volta némítja el a személyt: a teremtés szuverenitása, tehát zártsága. Ha minden a helyén van, és jól van, akkor zárt térbe kerültünk, legyen az bármily tágas is. Mert a képnézés csöndjéhez, az igazi látványból áradó hallgatáshoz hozzátartozik a végérvényesség, az, ami „egyébként" nem létezik. A festészet per definitionem végérvényes lehet, vagy egyáltalán nem lehet. *Ezért:* minden kép tájkép is egyben. A festészet csak tájképfestészet lehet. Sőt, megkockáztatom, erősen elrajzolva e szót: *idill.* Az idill nem konfliktus-nélküliség, nem feszültségmentesség, tehát (itt) nem hazugság. Az idill szó a látvány legmélyére vezet: ha minden úgy van, hogy másképp nem lehet, akkor jól van.

A festészetben a világgal szembeni kritikai elem és a létezés láthatatlan, végső békéje egybeesik, és a festészet az egyetlen, ahol ez *látható* is; ennyiben összemérhetetlen *minden szem.* Talán minden szem — egy festő szeme. Az igaz és jó látványban egybeesik az a két mondat, ami szükségképpen kettő, és amely soha nem hozhat békét egymásnak s az emberi lénynek: „Változtasd meg élted!", illetve: „Fogadd el ezt a látványt!" Mivel *tényszerűen* e két mondat békéje együttesen nem igaz, csak a látványban mint végső valóságban, tehát *valójában,* ezért igaz látás közben megnémulok. A látvány *végre* elvezet, *behajóz* a képtelen, a ténynek soha meg nem felelő valósághoz. Valóban odáig kellene jutni, ahol elfogadjuk, hogy Cranach fái az univerzum fái (ahogyan Pilinszky mondja). *A festészet angyala* bizonnyal a rejtélyes, néma és mindent magába rendező odafordulás angyala, aki mintegy az utolsó pillanatban oly erősen lát, hogy szinte semmit se lát. A lázadó és a hátatfordító angyalok *utáni* térségek ura, ő a festészet angyala. Ezért tehát a valódi végérvényes látvány *felelőssége,* a festészeté, rendkívüli; a teremtés jóváhagyó gesztusával tart rokonságot. Látvány, amelyben megszűnik az ember, ha valóban benne van.

DIETER RONTE*

Klimó Károly képei előtt

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Köszönöm a meghívást, öröm számomra, hogy ezt a kiállítást itt Szombathelyen én nyithatom meg. Azt is elmondhatom, hogy évek óta figyelemmel kísérem a magyar művészeti életet, s mintegy öt-hat éve találkoztam először és kötöttem ismeretséget Klimó Károllyal Budapesten.

Engedjék meg, hogy ezt a kiállítást úgy nyissam meg, mintha nálunk, a bécsi Modern Múzeumban lenne, és egyben Klimó művészi pályafutásáról is mondjak néhány szót önöknek.

Azzal a gondolattal kezdeném mondanivalómat, amely szerint az ember arra is képes, hogy irracionális tényekben és elképzelésekben értelmet keressen, és azt tárgyiasítsa vagy ábrázolja. Meg kellett tanulnunk azt, hogy minden siker és bukás a szubjektumtól függ, vagyis a mi magatartásunk függvénye. Meggyőződésem, ennek századunkban a művészek is tudatában vannak, s műveiket ebben a szellemben hozzák létre és mutatják be a közönségnek.

Nyilvánvaló, hogy a művész, mint szubjektív lény, a történelemben és a társadalomban egy szeizmográf érzékenységével, igazolványkép-pontossággal igyekszik megragadni, és minden tudását, vérmérsékletéből fakadó energiáját latba véve ábrázolni világát. Ma a művész számára sokféle lehetőség kínálkozik arra, hogy világunkat, annak lényegét bemutassa. Lehet konstruktivista, dolgozhat matematikai módszerekkel, számítógéppel, felhasználhatja a fotót — idealizálhat és heroizálhat, de leképezheti a valóságot, ha éppen úgy akarja. Teljes mértékben tőle függ, hogy milyen eszközt választ, melyik síkon, milyen lehetőségek igénybevételével reflektál a világra. Klimó nem a leképezés lehetőségét választja, más úton jár: saját személyes szubjektív világán átbocsátva ábrázolja a külső világot, s ez egyben azt is jelenti — és ezúttal eredményezi is —, hogy módja nyílik a világ, a környezet kritikus és lényegi megragadására.

Klimó — szubjetumában — nem úgy látja a földet, az országot, ahogyan mi a megszokott módon látjuk, direkt összefüggések hétköznapinak vélt valóságában. Mert a művész mindnyájunk számára személyes szabadságot akkumulál: bemutatja nekünk a múltat, ahogyan az itt látható tárgyak és képek teszik, de felmutatja és megsejteti velünk a jövőt is, mert ezek a tárgyak ebben nyerik el valódi értelmüket. A művész ugyanis, akit jelene összeköt a jövővel, minden hagyományt felrúghat, zárhatja az illúziót szögletes vagy ovális keretbe, hogy így mutassa fel, ahogyan a régebbi korokban olyan kiválóan tették. Komolyan veheti a műalkotást, mint elsődleges értéket, de elővezetheti, bemutathatja másodlagos értékként is. Robert Musil írja *A tulajdonságok nélküli ember* című művében: „Ha van valóság, legyen lehetőség is". Klimónál különösen érezhető ez az igény, és itt hivatkozom a mögöt-

* A bécsi Modern Múzeum igazgatója.

tem levő installációra. A fal, a régi tárgyak: létra, öreg takaró, színek és formák összegyűjtve — új látást, új vizuális konstellációt eredményeznek. És ez úgyszólván szimbolikus értelmezése mai korunknak. A művész — ezúttal Klimó — megtalálja és új kontextusba helyezi az általunk már feleslegesnek ítélt tárgyakat, amilyen esetünkben például a létra (még mindig Jákob lajtorjája), és az alkotói látás sajátos módon integrálja, új összefüggésbe rendezi a környezet dolgait.

Századunk társadalmát mint a materializmus kiteljesedését írhatjuk le; ebben a korban meglehetősen irracionálisnak tűnhet az a komoly játék, amelyet Klimó folytat és elmond. Ám ha az elmúlt évből valamilyen tanulságot levonhatunk, ez az lehet, hogy az ember a természetben és a társadalomban logikai fogalmakkal nem kifejezhető tényező*; ezt az irracionalitást ábrázolni pedig a művészet feladata. Mindennek jegyében elmondhatjuk, hogy közöttünk Klimó a legnagyobb irracionalista, de — és megnyitó beszédemet ezzel szeretném zárni — valójában ő közöttünk a legnagyobb realista.

* Utalás a csernobili katasztrófára.

A KUTYÁS HÖLGY

Végső esetben megállok a hídon, a gőzmozdonyok füstjében. Magasra tartva zsebkendőmet, segítséget kérek: szabadítson meg a szemembe hullott koromtól.

Férjemet keresve végigjárjuk a presszókat. Bár egyszer találkoztam olyannal, akivel részegség nélkül is. Kutyám, az ostorlámpához kötve, türelmesen vár.

Belül már összeroncsoltak a férfiak. Mi épen maradt, szétmarja nedvük. Combomról foszlik a hús.

Esténként tej csordul mellemből. Ülök a takaró alatt, s torkomra dugom ujjamat.

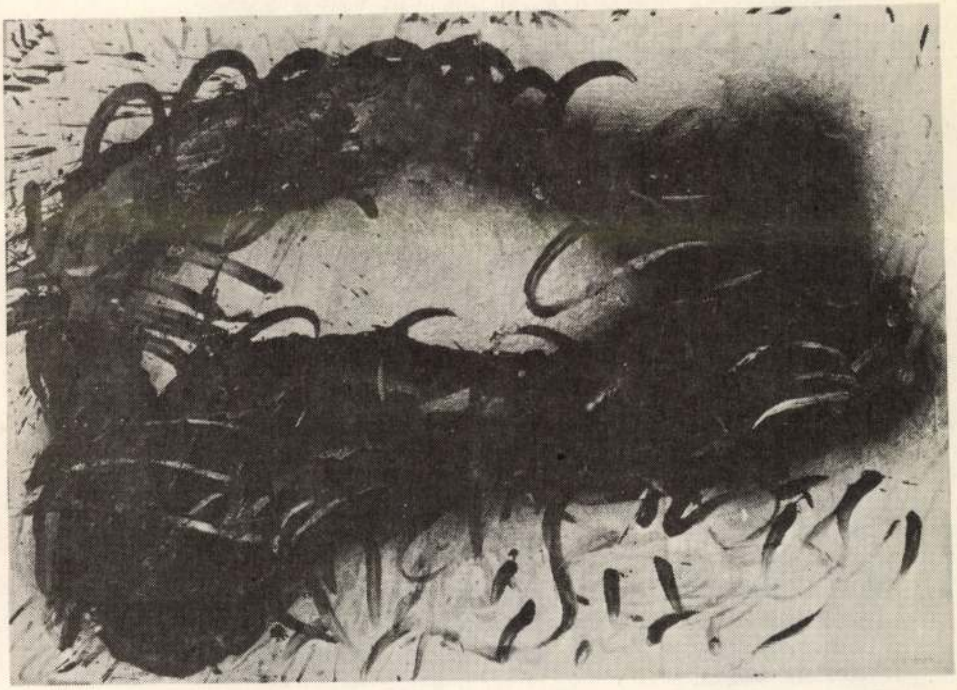

VILLÁNYI LÁSZLÓ

A város

A SÍRÁSÓ NAPJA

Télikabátja zsebéből aprópénzt kotor elő. Minden nyáron van egy ilyen nap, s e pénzforrásában még sohasem csalódott. Most cédulát is lel, ismeretlen város- és személynévvel. Aláhúzva egy szó: csöpedék. Nem tudja eldönteni: ez a személyre vagy a városra vonatkozik-e.

A folyóparton morfondírozik: vajon szemérmetlenségből vagy feledékenységből vetik szét lábukat a nők. Gyanítja: valamiféle kozmikus szeretkezés tanúja. A Nap követhetetlen lassúsággal árad, eljut a test legtávolabbi pontjára is, és pózokat vált a szende lány.

Makacsul egyformákat próbál lépni. Mintha nem évült volna el a régi szabály: tilos érinteni vízszintes vonalakat.

Valakit eltemet az esővel. Helyére küszködi a sáros kőlapot, bajlódik bal-négyes foga kiújult gyulladásával.

Hazafelé, a végtelen ablaksor előtt elkiáltja magát: pucoljatok meg egy ablakot, hadd lássék milyen koszos a többi.

A VÁROS HANGJAI

Hangok tódulnak ablakod előtt. Megteremetve a húst is, az íveket, érintéseket. Mégis az izgat, aki hallgat.

Élvezed csöndjét. Tudod mikor, s mi módon fog megszakadni. Késnek a hangok. És ez a várakozás egyre gyakoribb, egyre hosszabb lesz.

Most összegyűlnek a város hangjai. Nem érted miképpen történhettek. Mit is kezdjél velük. Mert nem ott, nem úgy születtek, ahol, ahogy születniük kellett volna.

Eszedbe jut a nyomorult kis test. Hibája mindent átértelmezett. És fölmutatva hangokat adott.

Bizonnyal te is képes vagy meglepő hangokra. Talán hallottál is már belőlük. De nem akarod megismerni őket. Nem akarod tudomásul venni ismeretlen hangjaidat.

akik míg telt-múlt és haladt
minőségi fehérjével túletetve
szájbetömve az idomárok
nemzeti büszkeségei lettek
míg múlt-telt
és nyílt-jövő
a nagy ZOO-ban
csillagrendszerekben
s cserébe lám: a bűz esztétikája
csupán illatokká párolt jegyzetekben
szegényedik — mint unott matador
ha piszkál izzó csigolyát —
és az éjszakai sebzett vonítások
tolatnak egy holdfény-sínpáron
s fohászomon keresztül át

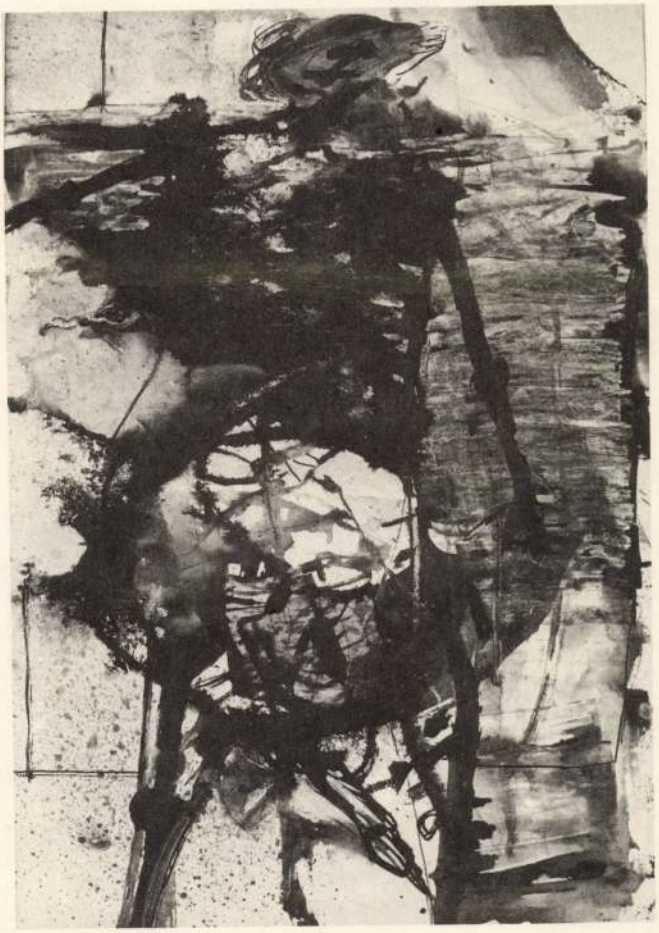

NAGY GÁSPÁR

Egy könyvborító halálára

Kicsivel hosszabb dedikáció Orosz Istvánnak

Én csak elképzeltem
amit az Úr megálmodott,
hogy melegítse az én álmaimat,
azaz: védje, borítsa be
egy RADÍRGERINC legalább,
hogy törölhetetlen legyen,
de lám: törlőeszköz híján
is eljön a kényszer,
valaki önkényszerítése,
mondhatni úgy is:
félelemtől vezérelt
szabad akarata,
és aztán ra-ta-ta-ta-ta...
lekaszálja, Uram, az Ön álmát
az én álmaimról,
a fehéret egy halom feketére lövi,
csonkig nyírja, mint a júliusi jégeső
a siklósi hegyoldalt...
bizony mondhatom már,
bocsánat, Uram,
nem így képzeltem,
mikor elképzeltem,
hogy a képzelet szabad...

Csillagom – valami állatövben

Az önként és dalolva sem
vállalt böjt alatt
meg a rámomló esztendők alatt
és csöpögő bádogok alatt
mindig azért fohászkodtam
hozzád jó Uram:
hogy ne irigyeljem nagyon
a komfortos ketrecekbe zárt
békés húsevőket

Ilyen egyszerű

Amiről nem beszélünk,
az nincsen, hogy is lehetne,
nem is volt soha,
vélik az ostobák,
sugallják a szemfényvesztés vámszedői,
állítják a haszonleső tanúk,
az Alvilág elszánt csatlósai.

Aztán váratlanul kibukik a földből
a gondosan elkapart bizonyíték,
a meggyalázott áldozat csontja,
fölharsan az elfojtott kiáltás,
és viselhetjük hetedíziglen
a bosszúálló ég haragját mindannyian:
bűnösök és cinkosok, gyanútlan kívülállók.

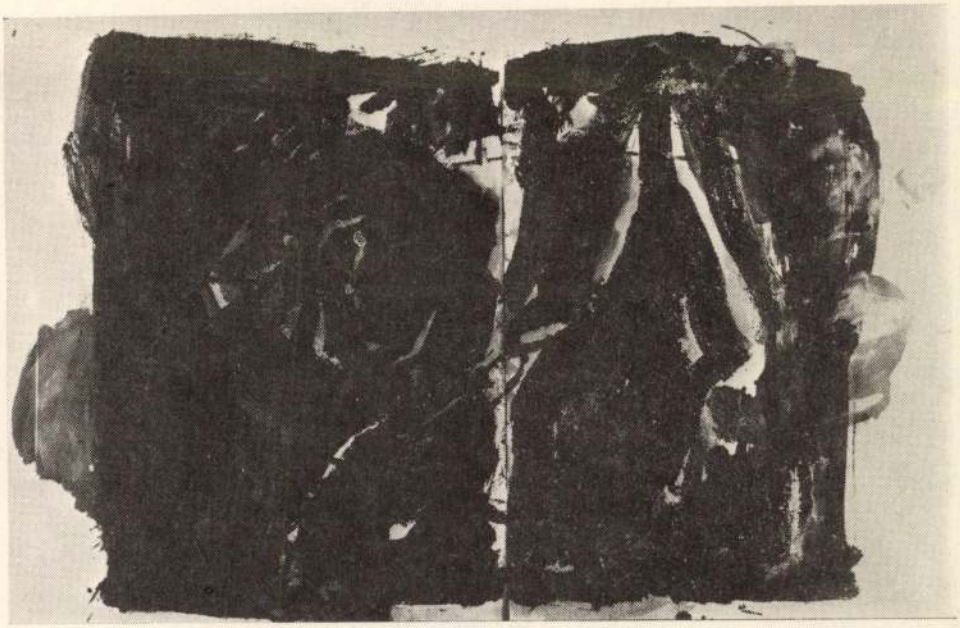

PARANCS JÁNOS

A gyarlóság ellen

Az elfutó habokra írj
A porba írj
Kiálts a süket fülekbe
Gyötrelmed mázold a falra
Vonyíts a fájdalomtól
ha szólni nem lehet
ha szólni nem tanácsos
ha nem hallgat senki
a baljós igékre
És mondd el akkor is
ha visszhangtalan marad a szó
ha kiröhögnek is érte
Az ösztöke ellen hiába rugdalódzol
Partra vetett a Nagy Hal
menekülnöd már nincs hová
Az Úr parancsa küld Ninivébe

Ha szólít a hang

El kell indulni bátran
hátra se nézve
berántani az ajtót magad után
akiket szeretsz
úgy is veled maradnak
egy ideig még bármit megtehetsz
legalábbis azt hiszed
a magad ura vagy
most még válogathatsz
a kacatok közül melyiket
viszed magaddal a vágyat
csaknem ötvenévesen
megtépázott sóvárgásodat
egy emberibb igaz világ iránt
ami egyre távolibb ködkép
mágnesként vonz mégis
hív és csalogat maga után
lódulj hát indulj el végre
ne lankadjon sohase reményed
hogy a halálban végül elérjed

hogy ezeket a honfoglalókkal kapcsoltaban álló, de azoktól elkülönülő népesség hagyatékának tartsuk. Ezek emlékét őrzi a Küküllő folyó török eredetű neve is, valamint egy kazár írással íródott feliratos emlék is. (Alsószentmihály; ld.: *Életünk*, 1987. 4. sz. 378—384.)

Vázlatos áttekintésünk világossá teszi, hogy a daciai romanizmusnak nincs értékelhető nyoma a provincia feladása, 271 után. Ha egyébként lett volna ilyen, abból egy egészen más nyelv fejlődött volna ki, mint a román, amely csak a Balkánfélszigeten alakulhatott. Hogy a románok elődei milyen távol éltek e vidéktől, jellemző példa, hogy még a Duna folyó latin neve is kiveszett nyelvükből, a Duna mai román neve (Dunăre) ugyanis szláv nyelvből átkerült jövevényszó. A nagy folyók nevét pedig még e folyóktól messzebb is meg szokták őrizni.

Azok az adatok, amelyeket ma egyesek a kontinuitás bizonyítékaiként felhoznak, nem egyebek régészeti leletek félremagyarázásánál. A humanista eredetű kontinuitás-elmélet mai tudásunk szerint nem bizonyítható tényekkel.

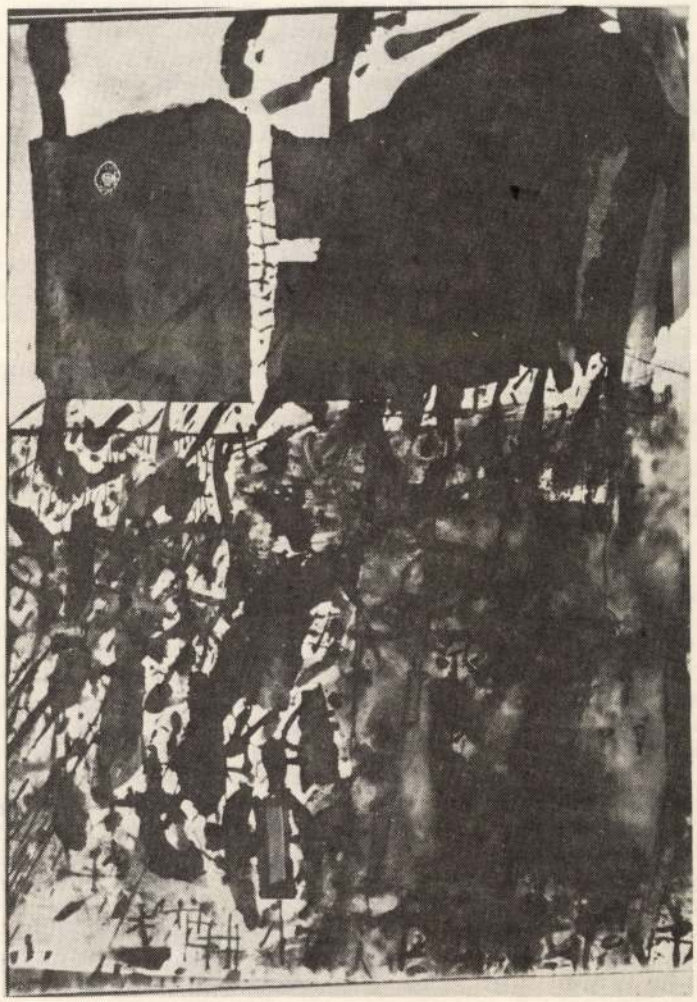

eléggé gyérek, az avar birodalom népi összetételéről több adatunk is van, ezek szerint annak területén avarok, szlávok, gepidák és bolgárok éltek volna, amihez azt is hozzá kell tennünk, hogy az avarok és a bolgárok alatt különböző török nyelvű népcsoportokat kell értenünk, mivel mindkét nevet használták politikai értelemben is. Ilyen értelemben írja a VIII. század végén egy ismeretlen szerző, a Geographus Ravennatis, hogy a Gepidiának nevezett Daciában most az avaroknak is nevezett hunok laknak. Amit ehhez a régészeti leletek vallomása alapján hozzátehetünk, az, hogy az avar temetők mellett Erdélyben jelentős számban találkozunk szlávokkal is, főként a peremterületeken. A ravennai geográfus avaroknak is nevezett hunok kifejezéséhez meg kell jegyeznünk, hogy ezidőben mindkét név keleti eredetű, többnyire török nyelvű, s általában nomád életmódot folytató népeket jelölt. Egyéb forrásainkból valóban tudjuk, hogy a VIII. században a Kárpát-medencében nagyobb tömegben bolgártörök nyelvet beszélő csoportok éltek, Erdélyt a szlávok nagyobb száma különböztette meg az egyéb vidékektől.

795 után, amikor az avar birodalom összeomlik, s nyugatibb területei frank fennhatóság alá kerülnek, az egykori Dacia, s ezen belül Erdély a dunai bolgárok birtokába jut. E korszak jellemzői itt az olyan birituális temetők, mint a barathelyi (Bratei), vagy a más jellegű, de ugyancsak bulgáriai kapcsolatokat mutató maroskarnai temető (Blandiana). A bolgár hatalom itteni megjelenésének elsődleges következménye, hogy Erdély déli részeire nagy számban érkeznek szláv népcsoportok az Al-Duna vidékéről, a maroskarnai jellegű leletek pedig arra utalnak, hogy a feltelepülők között bolgártörök nyelvet beszélő csoportok is vannak. Mellettük számolnunk kell Kelet-Európából idetelepült szláv csoportokkal is. A 820-as évek elején hallunk arról, hogy az abodritok népe a bolgárok határán, a Duna-menti Daciában lakik. A Szamos mentén pedig (Szilágynagyfalu — Nuşfalău, Szamosfalva — Someşeni) olyan szláv halmos temetkezésekkel találkozunk ebben a korban, amelyek egy kelet-európai szláv csoport ideköltözéséről tanúskodnak.

Erdélyt tehát a IX. században bolgártörökök, keleti szlávok és déli szlávok lakják. Ez utóbbiak azonban nyelvi adatokból következően nem a mai bolgár nyelv előzményét beszélték, hanem egy, a mai szerbhez közelálló nyelvváltozatot. A bolgár hatalom északi terjeszkedése kapcsán már régebben is felvetődött, s újabban is szóbakerült, hogy ez lehet az az időszak, amikor a románok felköltözése megkezdődhet a Balkán-félszigetről. Erre vonatkozó forrásadatunk, sem írott, sem régészeti, azonban nincs, másrészt az erdélyi földrajzi nevek román elnevezéseiben nyomát kellene találjuk azoknak a neveknek, amelyeket az itt élő bolgártörökök adtak. Ezzel szemben köztudott, hogy a nagyobb folyók nevei a magyarból kerültek a románba, az egyetlen Bălgrad név — Gyulafehérvár román neve — pedig kései átvétel az erdélyi szlávból vagy éppen a magyarból. Szokás a IX. századi román jelenlét bizonyítékaként hivatkozni Béla király névtelen jegyzőjére, P. magisterre, aki valóban románokat szerepeltet Erdélyben a magyar honfoglalás korában. Csakhogy Anonymus a honfoglaláskori Kárpát-medence etnikai képét úgy rajzolta meg, hogy saját kora (XIII. század) Magyarországának határain kívül élő, szomszédos népeket „telepített be". Így, ha valamire bizonyíték, akkor legfeljebb arra, hogy Anonymus korában románok még alig élhettek a Kárpát-medencén belül, láthattuk, hogy Rudolf von Ems krónikája is a Kárpátokon túl ismeri őket a XIII. század közepén.

895-ben tehát a honfoglaló magyarok szlávokat és bolgártörököket találtak az egykori Dacia területén. A bolgárok felett aratott győzelmük lehetővé tette, hogy már ekkor, a IX. század legvégén, a X. század elején megszállják Erdély egész területét. A korai megszállásra utaló temetőket valóban több helyütt megtaláljuk — ilyenek a Kolozsvár—Zápolya utcai (Cluj) vagy a marosgombási is (Gîmbaş). A magyar krónikákban megőrzött hagyomány is arra utal, hogy a Kárpát-medencében Erdély megszállására az elsők között került sor. Más kérdés annak megválaszolása, hogy a honfoglalók közül kik telepedtek meg éppen Erdély területén. Erre az adhat választ, hogy itt hiányoznak a honfoglaló törzsnevek, márpedig ezek csak ott hiányozhatnak, ahol a honfoglalókhoz csatlakozott kabarok szállásterülete van. Az erdélyi temetők részben eltérő rítusa, leletanyaguk sajátosságai is arra utalhatnak,

Cinema Republika, szóval; — jó nagy,
égszínre festett mozi-köztársaság, ahol
no lám, szerencselovag lovagol,
géppisztolyát rossz arcú ember rázza,
emelgeti fényes karabélyát:
megmutatom nektek, karalábék!

Nagy-nagy mozi, hol jegyüzérek,
ajtónállók és kurtizánok,
bányászok, írek, nagyvezírek,
egy-két robbantó, partizánok

megférnek békében együtt, hétről hétre.
Én megyek haza. Vár anyám ebédre.

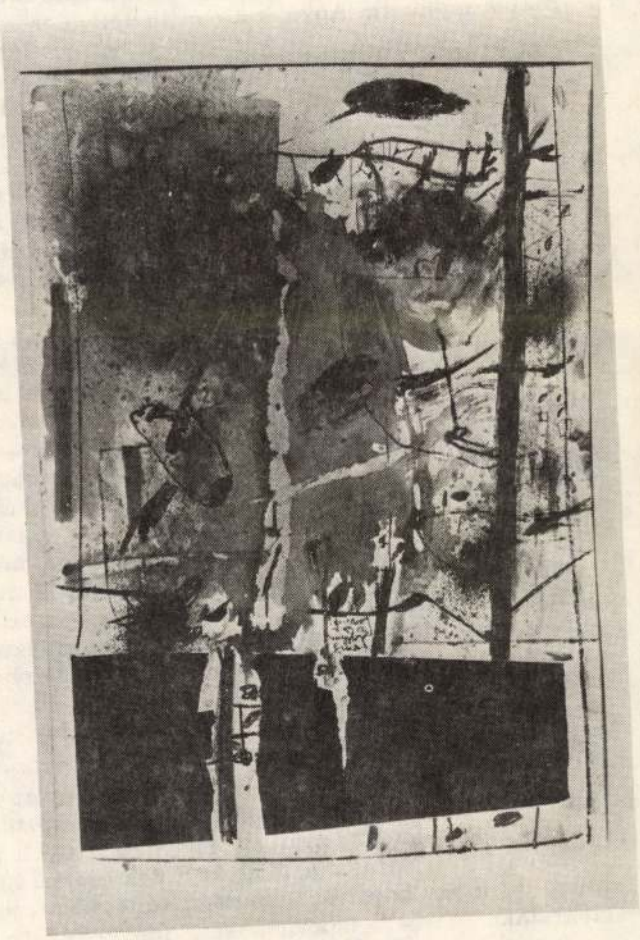

GÖRGEY GÁBOR

Vadászszőnyeg

(REGÉNYRÉSZLET)*

Másnap, 1951. június 17-én hajnalban indulni kellett a tanyára. Kora reggel a belügyi jeep meghozta a kitelepítési végzést. Huszonnégy órát adtak a csomagolásra, meghatározott mennyiségű, illetve súlyú poggyászt lehetett fejenként elvinni. Apa újabban gyakran jelentkező depressziójába zuhant. Egyszerűen betelepedett hatalmas, szent Bergère-fotelébe, egyik cigarettát szívta a másik után, és körülbelül így is maradt másnap hajnalig, amíg jött a teherautó és fotelestül feldrakták a platóra. Anya, a kimeríthetetlen erőmű, egyedül gondolta és csomagolta össze az élet továbbviteléhez legszükségesebb holmikat, minden segítség nélkül. Ádám pár hónapja albérleti szobát vett ki (de sosem költözött oda), a Visegrádi utcában, demonstrálandó a hatóságoknak, hogy nem él együtt szüleivel a rózsadombi villában, s ez talán külön elbírálást jelent majd, ha rájuk kerül a sor. Minden nap befutott a hír, hol tartanak, a Rózsadombot pásztázva, a kitelepítések. Az ütemből, ahogy közeledtek a Talizmán utcához, körülbelül ki lehetett számítani, mikor ér hozzájuk a tisztogatás. De ő maga is, tapasztalati úton, éjszakai és hajnali bolyongásaiból hazatérve, hírt adhatott volna szüleinek a szoruló hurok állásáról, ha az állandó éjszakai kimaradások témakörét nem lett volna tanácsos elkerülni, még a legközvetettebb formában is, apát és anyát annyira ingerelte ez a — ők mondták így — léha életmód. Rendszerint derengett már — ismét azok a piszkosszürke hajnalok! — amikor Nórától nagy nehezen elvált (hol az együtt végigpendlizett éjszakai lokáloktól, hol pedig Nóra forró ölétől részegen) az utolsó villamost is elmulasztva, néhány fillérrel a zsebében egy taxinak még a gondolatától sem érintve, Pestről a Margíthídon átballogott Budára, fel a Rózsadombon. És közben látta — már a Margit-körút, azaz Mártírok útján, ahol a luxusvilláknak nem sok nyoma volt — ahogy a kapuk előtt sötétlő teherautókra atlétatrikós rakodómunkások bútordarabokat cipelnek, majd rémült, szürke arcú, általában öreg embereket tuszkolnak fel motyóik után a platóra.

A szent fotel

Szoruló hurok

Hajnali rakodás

A párt központi lapja, *A kitelepítések és az imperialisták* című cikkében azt írta: „Ismételten foglalkoztunk azzal az uszító- és rágalomhadjárattal, amelyet a nyugati imperialisták kormányai folytatnak a Magyar Népköztársaság ellen azért, mert — uram bocsáss — merészeltünk fővárosunkból arisztokratákat, fasiszta tábornokokat, Horthy rendőr- és csendőr-

* Részlet a szerzőnek a Könyvhéten megjelenő regényéből.

it a mítosz nélküli vándorlás elvont tereiben hogy soha ne legyen jelrendszere a szakrális dolgoknak a behelyettesíthe tetlen szerelemnek a reggeli kávé dicsfényében meginduló fo rró beszédnek a kéz járásának a haj rengetegében a fésű vil lámában a látomás felfehérlő szakadékának hogy az egyetlen szakítás a Napnyugat bölcselőit idézve az ember és a világ k özött legyen elfogadható

Hogy tehát ne legyen sehol egyetlen csillag sem a látás hatá rára kitűzve ami mutatna egy utat

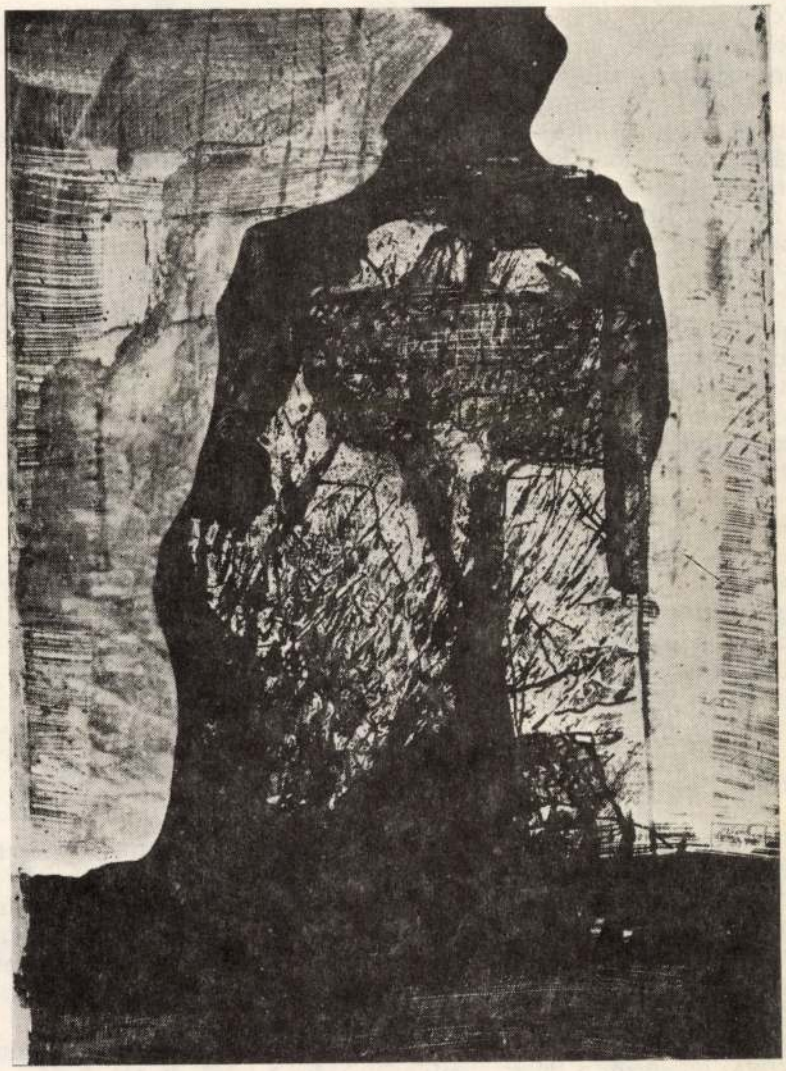

BAKUCZ JÓZSEF

Én nem

Koszta Gabriellának

I.

Én nem vagyok képes szétszedni ezt a éjszakát. Az alvók
csavarmeneteit olyan összevissza tangóra vágták a rugók
olyan mélyen rejtőznek és a rubin ágyban futó fogaskerék
rendszer olyan titokzatosan halad hol felgyorsulva hol
lelassítva változtatja áttételei viszonyszámát mint az Ö
tödik Sugárúton tántorgó próbababák mint a homok amit az
álmainkra szórtak mint a sós mosoly a tenger zenedobozába
n a hullámok pálcikás hengereivel
Én nem tudom megtalálni a franciakulcsot amivel odailles
zthető az univerzális anya az alvó iriszében a lebegővé
vált tekintete én nem tudom szerelmesemnek mit jelent
Marblehead befagyott kikötője a kis puritán házakból áll
ó utca végén az Orion vándorlása ami olyan mint a Horis
hana trópusi lepkeszárny a nagyvad kezemtől megtöretett
teste az erdő nyoszolyáján a kelő Napkorong amikor rész
egen sebesülten belevérzik a ház előtt nyujtózó atlantis
zi Tenger vizébe én nem
tudom megszámolni az idegpályák megismerhetetlen bekötés
eit amiken mint hangszeren húzódik a szférák kánonja mög
ötti suttogó sátánhangra leképezett Tagadás és a szerel
mi aktusban megjelenő téli halottak a Dunán ezek a bábo
k amiket felgöngyölítve a jövő selyme szövődik valahol e
gy rejtett széken nomád széken egy elképzelhetetlen idő
ben a leprás ég helyére új zsenge bőr képződvén ami mögöt
t mint egy nagy kéz erei lüktet egy sereg új meztelen ég
itest

II.

Én nem tudom rábízni magam a nyelv törött hajójára aminek a
teste lassan bukdácsol a valóság sziklazátonyára akadva és
nem tudom mi történik a versekben azaz miképen történek én
a versekben mint a Végső Igazság a változások örvénylő folya
mataiban amikor a legegyszerűbb dolgokat is lehetetlen kimo
ndani és az így vállalt bekövetkező némulásban fulladozik a
z emberi lét igaza én nem
tudok mégsem ilyen elszorult tüdővel megtanulni élni kopolt
yúval lélegezni a lehetetlenült filozófia a kilakoltatott h

Alibi

Itt a nagy újdonság
és alkalom:
három csizma röppen
át a falon.

Ki az a valaki
az a valaki
aki
három csizmában jár?

Akárki,
vagy betyár,
vagy király.

Nem én vagyok,
engedjenek el,
akárki,
én ott se voltam!

BALÁZS ATTILA

váratlan találkozás

Az anekdota szerint Kassák Lajos már nagyon fáradt lehetettt, mire Párizs közelébe ért. Ereszkedni kezdett a sötétség, kellemetlen köd szitált, s helyenkénti jégképződés veszélyeztette a gyérülő közlekedők testi épségét. Éhes is volt meg álmos is. Az út akárha felfelé, az égbe kanyarodott volna, ezért Kassák jobbnak látta megvárni a következő reggelt. Majd a nappal fényénél leellenőrizzük — gondolta. Nem akarta elsietni.

Enyhe légszomja volt. Hogy a légnyomás hány hektopascal lehetett azon az estén — akárcsak a levegő páratartalmának adatát — nem őrizte meg az emberemlékezet. Elég az hozzá, hogy Kassák Lajos kivilágított ablakot pillantott meg. tőle nem messze. Mindjárt sejtette, hogy ott él egy remete. Bekopogott és elváltoztatott hangon szállást kért. Meg egy kis kenyeret.

Apró, tömzsi, szúrós szemű szőrmók volt ez a remete. Kicsit raccsolt, de az lehetett akár francia hatás. Zöld virágmintás pongyolát viselt, s ahogy a tűz átvilágította, Kassák Lajos minden különösebb erőfeszítés nélkül győződhetett meg arról, hogy milyen utálatos görbe lába van ennek a remetének. Emigráns lehet — villant át Kassák Lajos agyán. Párizs környéke tele van emigránsokkal. Ezt már mások is mondták.

— Grigorij Jefimovics vagyok — mutatkozott be a remete. — Kér egy kis teát?

— Kérek — bólintotta Kassák Lajos, miközben a kenyérvéget majszolta tűnődve. (Grigorij Jefimovics, Grigorij Jefimovics, várjunk csak!) — Hát ön nem halt még meg? Még él, Grigorij Jefimovics?

— Élek — vallotta be szerényen a remete.

Kassák Lajos nem tudott hová lenni a csodálkozástól.

— Hát nem végzett önnel tizenhatban Juszupov herceg ármány tőre, azután hogy ön úgymond szent emberként, gyanús szekták tagjaként részt vett az udvari klikkek harcában és hatalmában tartotta a misztikumra és szórakozásra hajló, Przsevalszkij lovak keresztezésével kísérletező cári családot?! — kérdezte egy szuszra.

— Igen . . . , akarom mondani: nem — zavarodott össze egy kicsit a remete. — Hány kockacukrot tegyek a teába?

— Hármat — mondta határozottan Kassák Lajos, de észrevette, hogy Grigorij Jefimovics csak egyet csúsztatott a csészébe, a másik kettőt elsinkófálta. Mindazonáltal nem tette szóvá. (Vén smucig!) Így ültek és hallgattak, nagyokat kortyolva a forró nedűből. Kassák Lajosnak határozottan ízlett. Végül — csaknem szerelmes hangon — maga a remete törte meg a csendet:

— Ne aggódjon, Kassák úr — sóhajtotta —, nem lesz rossz sora itt nálam. Van egy papagájom, amelyik tud káromkodni, meg két kecském — ezeket igazából nem nehéz naponta megetetni, megitatni. Látom, nagyon beesett az arca! Ha muszáj, hát szerezhetünk amolyan asszonyfélét is meg minden . . . Meglátja, nem fog panaszkodni. Aztán meg, halálom után, ugye, a magáé lesz

bennük madárodunk,
madárhangok a vakvilágba,
a magasság megáld.

Csikorgás gyümölcsfáimon,
pengés a szilvafán,
rozsdapityergés a kökényen,
laposvas-sasok,
vasaló-varjak,
kisgyalu-rigók,
szarkamadár-fúrók
simítják, lukasztják
kék verőfényem.

Kezünkből repült szent rossz-vasak,
fönn a csőrlő a mennyben,
daráló felhő-zuhatag,
lelkek raja fölöttem,
kapanyél, tányér-ragyogás
hamuzik rám a koponyás csőrből,
varázstalan, halott varázs
a diófás mezőről.

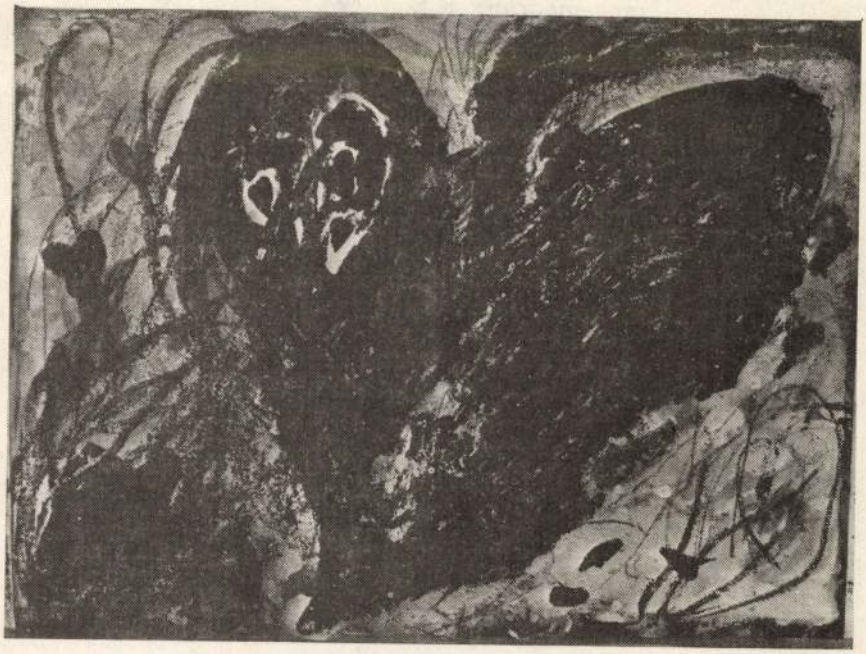

UTASSY JÓZSEF

Vallomás a Dunán

Farkas Árpádnak

Hazám
hetvenhét-ördögbukfenc-hosszú.
Szélessége,
miként kitárt karom.
Magyar vagyok.
Szívemben semmi bosszú.
Jövönket én
akarván-akarom.

Nem öl a kór,
boldog vagyok most, boldog.
Szőkéll a víz,
sétahajónk fehér.
De gond felhőzi,
meg-megráng a homlok:
hírek fájdalmát
ontja rá a szél.

Idehallom
a balladás magyarnak
zokogását,
fenyvesek panaszát:
„Irgalmatlan Isten,
hát mit akarnak?!
Megfojtani
egy csecsemő hazát!?"

Magyar vagyok.
Szívemben semmi bosszú.
Jövőnket én
akarván-akarom.
Hazám
hetvenhét-ördögbukfenc-hosszú.
Szélessége:
táruló két karom.

lyenként ösztönösen megérzett egyszerűséggel, helyenként modorosan, helyenként közhelyesen, helyenként egy-egy suta rím kedvéért eladva magát a lényeget, de hogy a vers-forma életforma számára, az kétségtelen. Balló meglepően pontosan látja — s ez az, ami leginkább reményekre jogosít — helyzetét, emberit, s költőit egyaránt.

„S a dinamika teljes szélcsendjében / akkor és ott elhal az Átkelés, / viszont e vajúdás gyümölcseként / létrejöhet végre maga a TÁRGY." — írja *Átkelés sötét szobán* című, kötetét záró versében. Az átkelés a kamasz-létből a szellemi értelemben vett férfikorba azóta nyilván befejeződött, hiszen a *Kvázi* jóféhány évvel ezelőtt íródott verseket sorakoztat lapjain. A tárgy megszületését illetően élhetnek bennünk kételyek, hiszen Balló László valahogy úgy vágott neki ennek az átkelésnek, mint ahogy azt *Sesmersev egy aforizmájá*ban maga is írja: *„A vízen járáshoz szükséges / valamekkora bizonytalanság / a mellúszásban."*

Időnként úgy vélem, az is maga a csoda, ha van min járnia!

(*Magvető*, 1986)

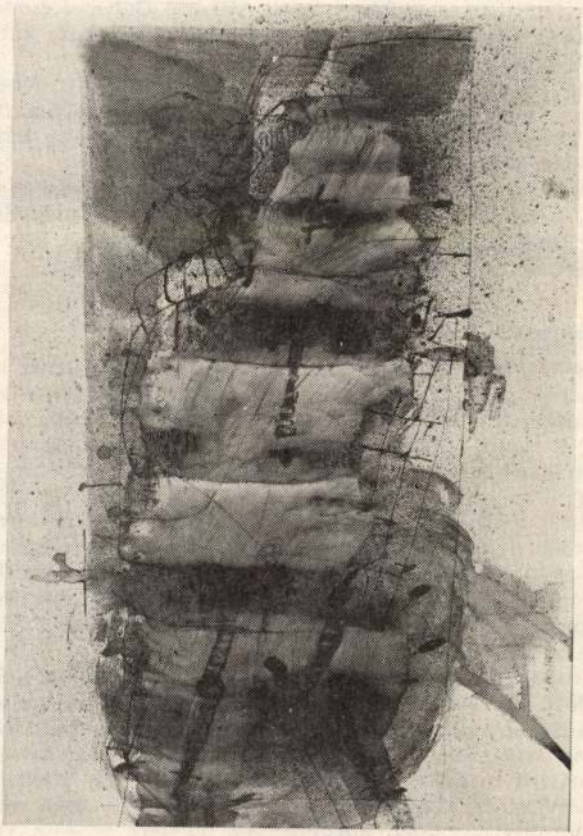

KUNTÁR LAJOS

Vas megye irodalmi múltjából

„ÖNERŐS" KÖNYVKIADÁS

Hazánkban rohamosan emelkedik a kiadott könyvek száma. A növekedés annak a könyvkiadási politikának az eredménye, amely az állami, szövetkezeti és egyéb szervek mellett, a magánszemélyeknek is lehetővé teszi könyvek kiadását. Az Állami Könyvterjesztő Vállalat igazgatójának nemrég elhangzott rádió-nyilatkozata szerint vállalata több száz nem hivatásos kiadó termékét terjesztette 1987-ben. E kiegészítő könyvkiadás ugyan többségben lektűrökkel gyarapítja irodalmunkat, de akadnak a megjelentetett könyvek között nagy érdeklődést kiváltó, értékes alkotások is.

A formálódó új könyvkiadás feszegeti, és előbb-utóbb meg is szünteti e fontos tevékenység Budapest-centrikusságát. Szellemi életünk vidéki központjai egyre jobban élnek a megadott lehetőséggel: sokasítják a helyben megjelentetett könyvek sorát. Szombathelyen az *Életünk* is vállalja a könyvek kiadásának erkölcsi és anyagi kockázatát. A közelmúltban napvilágot látott Vékony Gábor *Későnépvándorláskori rovásfeliratok a Kárpát-medencében* című mű immár a negyedik kötete az Életünk-könyveknek. (Előkészületben van további kettő.)

A könyvkiadás jelenleg még újszerű módjának a nyugati végeken mélyek és erősek a gyökerei. Jövőbe vetett hitet sugárzott a Szombathelyen 1920-ban megjelentetett *Tavaszi Könyv* című verses antológia, de még nagyobb bizonysága a gyökereknek az 1917-ben indított könyvkiadási tevékenység.

Vas megyében a szellemi élet Szombathely múlt század végi gyors fejlődésével indult pezsgésnek. A húszas évek végére létrejöttek az írókat megjelentető fórumok, majd a szervezeti keretük is.[1] Szombathely szellemi kisugárzása idővel áttörte a megyehatárokat, Pécs mellett Dunántúl természetes központja lett.

A Nemzedékek *könyvkiadó*

Az úgynevezett „vidéki" irodalomnak mindig nagy gondja volt az itt élő írók műveinek megjelentetése. Az újságok és az antológiák által nyújtott nyilvánosság nem elégíthette ki a tehetséges és termékeny alkotók igényét: önálló kötet megjelentetésére törekedtek. E vágyuk megvalósításában nem remélhettek intézményes segítséget, elsődlegesen a saját erejükre támaszkodhattak. A kényszer szülte tehát az összefogásukat, egymás hathatós támogatását.

Bárdosi Németh János, a Szombathelyen 1973-ban megjelent *Utak és útitársak* című könyvében több helyütt is említi a Finta Sándor, Kocsis László, Ősz Iván és Váth János által 1917-ben elindított *Nemzedékek* elnevezésű könyvkiadói vállalkozást. A sajátos könyvkiadás tizedik évfordulójára megjelent egy Váth János által szerkesztett antológia; újabb tíz év múlva pedig Bárdosi Németh János mutatta be, illetve értékelte a *Nemzedékek* működését.[2]

A fegyverek ropogása közepette indított kiadói tevékenység a harmincas évek közepéig folytatódott, s közben, mint Bárdosi Németh János írja az említett könyvében: „... saját kiadásban mintegy negyven kötetnek adott nemcsak fedőnevet, de összetartozást is."[3] Az 1917-ben 25 és 32 életév közötti négy író a kezdeményezésükkel a jövőbe vetett szilárd hitüknek adták bizonyságát és erősítették a dunántúli, de főleg a Szombathelyhez és Pécshez kötődő alkotók összefogását, segítették az irodalomnak — a mostoha gazdasági körülmények ellenére is — a virágzását, végső fokon az emberek életének tartalmasabbá, szebbé tételét.

Ez a felfogás természetesen nem vett tudomást Erdély Miklósról. Sőt, amikor elkezdték írni a külföldön publikáló magyarokról szóló összefoglalást, őt azokból is kihagyták."

Azonban Pomogáts Béla válaszában az a szerény fordulat a legmeglepőbb, hogy nem vállal közösséget a közösen írott munka szerzőivel. Új helyzet előtt állunk, lehet, hogy ezután az irodalomtudomány külön ága lesz a kollektív munkák szavainak, mondatainak, bekezdéseinek, beszúrásainak szerzők szerinti fölfedése. Egyébként hogyan tudnánk meg, például **A** *nyugati magyar irodalom 1945 után* könyvkiadókról szóló két és féloldalnyi szövegéről, mely *A magyar irodalom története 1945—1975* című munka (Akadémiai Kk, 1982.) IV. kötetének 346—347—348. oldalán található anyag szószerinti átvétele, hogy melyik sorát ki írta — ugyanis már az eredeti műben ugyanaz a három szerző, s ott is osztatlanul jegyzi a nyugatiakról szóló fejezetet.

Béládi Miklósnak töretlenül tisztelői és barátai vagyunk. Amíg élt, az adott körülmények között mindig a legmesszebb ment el abban, amit és ahogyan a *Műhely*ről írni lehetett. Nagyrabecsülésünket „a nyugaton élő magyar írókkal és irodalommal foglalkozó kritikai és irodalomtörténeti írásaiért" *Magyar Műhely emléklap*pal fejeztük ki, melyet Marlyban, 1978-ban adtunk át neki, a Munkaközösség hatodik találkozóján (lásd *Magyar Műhely*, 54—55. szám, 95. o.). *A nyugati magyar irodalom 1945 után* több évvel a halála után jelent meg. Ki tudja, mit tartott volna meg a régi anyagból, s mit tett volna hozzá a jelenlegi szöveghez?

(Párizs, 1987. november 28.)

PETE GYÖRGY

25 éve indult útjára az Életünk

Természetes igénye az embernek, hogy időnként, alkalmanként megálljon, s a rohanó életfolyamatból mintegy kilépve megszemlélje működése eredményét. Ösztönös késztetés ez, a szántóvető hátrapillant délidőn, mennyit „fogott be" ekéje, kaszája a határból, a vándor az úton emelkedő dombocskáról vizslatja körbe a messzi horizontot, meddig jutott, meddig érhet még napnyugtáig. Az idő múlásával a távlatosabb rápillantás lehetősége adatik meg, új léptékben, arányban tűnnek fel a dolgok, új alakzatokba rendeződnek, s ami még fontosabb: jobban kitetszik lényegük, hisz kirostálódik az esetleges, fölösleges. Talán ez az oka annak, hogy az ember egy-egy évfordulót ünnepnek érez, hiszen ha nem is zárult le semmi, befutott kör, meghódított magaslat minden év, egyének, közösségek önmagukkal való szembesülésének alkalmai. Negyedszázad egy folyóirat életében ma sem tekinthető mindennapos eseménynek, még ha manapság az irodalom, az irodalmi élet műhelyei, fórumai hosszú távra berendezettek is, s ha a negyedszázadot jónéhány rangos folyóiratunk már jócskán túlhaladta. Nézze el tehát, kedves Olvasónk, ha mi is engedünk a csábításnak, s ezt az alkalmat felhasználjuk arra, hogy mérjük a megtett utat a megteendőhöz, s emlékezzünk azokra, akik előttünk jártak. Hiszen itt, a nyugati végeken, egymást váltó nemzedékek adták tovább egymásnak a szellemi késztetést: meg kell teremteni az irodalom, a művészetek műhelyeit, országban, nemzetben gondolkodva; ápolni a hely szellemét; kutatni, felnevelni a tehetségeket, részt vállalni sajátos értékeinkkel a közös munkában. Ez volt a programja már több mint ötven esztendeje az *Írott Kőnek* is, a Dunántúl első irodalmi folyóiratának. Bárdosi Németh János és a Faludi Ferenc Társaság áldozatos munkával karakteres műhelyt hozott létre, melyről — sajnos — sokkal kevesebbet tudunk, mint amennyit kellene. A sivár ötvenes évek után felpezsdülő nyugat-magyarországi szellemiség ugyanilyen eszmei tartalommal indította el az *Életünket* is 1963-ban, négy megye: Győr-Sopron, Vas, Veszprém, Zala közös vállalkozásaként, Palkó István szerkesztésében. Az új antológia néhány év után kéthavi folyóirattá alakult 1969-ben. A főszerkesztő ekkor Kulcsár János volt. Az ő irodalomszervező, műhelyteremtő, hagyományfeltáró, tehetséggondozó munkájuk nélkül nem tudott volna az 1977-ben, Vas megye egyedüli kiadásában megújult, s 1979-től már havi folyóiratként megjelenő *Életünk* országos feladatokra vállalkozni, az egyetemes magyar irodalom léptékében, értékrendjében elhelyezkedni. Folytonosság és megszakítottság, a regionális igények kielégítése és meghaladásának szándéka, a szűkös keretek újbóli és újbóli kibővítése, az egyéni arc kialakításáért való küzdelem — ez volt minden induló folyóirat életének első szakasza a magyar vidéken. S a második — már ahol a minőségért vívott szabadságharc győzelemmel ért véget — a saját arc kimunkálása, s valóban alkotó műhelymunkával cselekvő részvétel az összmagyarság szellemi életében, ide áramoltatva be mindazt az értéket, melyet a hely géniusza, az adottságok és lehetőségek felszínre hoztak. Ezt a pályaívet futotta be fő vonó-

KLOSIUS Károly festő

falkép festésében vett részt mint Kőrösfői Kriesch Aladár ötödéves tanitványa

SZABÓ Balázsné: Budapest, Szent István Közgazdasági Szakközépiskola. Bp. : TKM, 1990. 7.p.

Klimó Károly
MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Felső-Gyöngy vidéke
1980 JAN 19
PEST MEGYEI HÍRLAP

Hírlap 1021 1980. JANUÁR 19., SZOMBAT

KIÁLLÍTÓTERMEKBEN

A magyar képzőművészet mérlege

Régebben hagyományként tartották évente, két évenként a nemzeti kiállításokat, aztán megszűntek ezen monstre seregszemlék. *A Művészeti Alap vásárlásainak anyagából immár másodszor nyílik bemutató, kicsit helyettesítve is ezen régen oly sokszor megnyílt országos tárlatokat.* Szükség van erre. Mérleg ez az összegezés, jelzi azt, hogy képzőművészetünk mit végzett az elmúlt évben, s ki-ki éppen a társak példája, minősége nyomán fokozhatja erőfeszítéseit, szüntetheti meg magában a terméketlen nyugalmat. Másrészt a Művészeti Alap is vizsgázik, hiszen a vásárlások szigorával maga is orientálja egyre jobb teljesítményekre szobrászainkat, festőinket.

★

A magyar képzőművészet teljessége csak a stílusok szabadságán alapulhat. *A stílus szabadságán és a minőség kötöttségén.* Ha ezt a két lényeges szempontot vizsgáljuk, akkor európai összehasonlítás keretében azt állapíthatjuk meg, hogy bár a francia képzőművészet évi bemutatkozásai több képi nyelvjárást vonultatnak fel, mint mi, de ami a művek átlagos értékét jelenti, abban mi eléggé élen járunk. Ebben a tekintetben nincs szégyenkeznivalónk. S ez az a pont, ahol a Művészeti Alap a maga művészetpártoló küldetését gyarapítja ízlésformálással, minőségi követelmények kitűzésével.

A probléma az, hogy a magyar képzőművészet 1979-es bizonyítványa a maga jó, megbízható átlagával inkább megnyugtat, mint eszmélésre késztet. Nem az a baj, hogy kevés a meghökkentő elem, abban van üresjárat elég, de az már hiány, hogy kevés a katarzis, ritkán rendülünk meg az 1979-es rajzi, festői, szobrászi termés előtt. *Kicsit túlságosan is tárgyilagos mindaz, amit látunk.* Szeretnénk nyugtalanabbul távozni, szeretnénk hevesebben eszmélni igazságokra, örömre, társadalmi és egyéni küldetéstudatra. Ringatnak e művek, inkább ringatnak, mint felráznak. Ezen az állapoton változtatni szükséges. Közös munkával, közös bizalommal. Komolyan javult a műgond, de eszmehiány is mutatkozik, s ez hosszú távon nem maradhat meg.

★

Ami jelen van — többnyire figyelemre méltó vagy tisztes érték. A Szentendrén mostanában megtelepedett Klimó Károly, Csík István és Bartl József újítókedve töretlen, formakezelésük elegáns. Ugyanez a szellemi szigor jellemzi Eigel István, Fóth Ernő, a váci Cs. Nagy András képeit. Óvári László, a Ráckevén élő Patay László ezúttal is kifogástalan színkompozícióval és rajztudással lepi meg híveit — Váli Dezső, a fiatal Tölg Molnár Zoltán, a sződligeti Szűts Miklós fejlődése kiemelkedő. Most Tamás Ervin is gondos képeket küldött a tárlatra. Somos Miklós, Szabados János nemkülönben.

Hincz Gyula képzeletbősége felráz a kényelemből — olyan mérték, mely sürgeti a magyar festészet még néhol jelentkező kényelmének gyors felszámolását. Rendkívül tisztességes Sváby Lajos, Csavlek András erőfeszítése, nem igazán egyéni az, amit létrehoznak és Duschanek János váltása sem sikeres. O váltott — Galambos Tamás megmaradt régi eszközeinél, de ez sem vonzó. Már ismerjük ezeket a gesztusokat, s elég volt belőlük. Vannak finomságok, jó erővonalak Kárpáti Tamás, Kocsis Imre művei környezetében, de Lóránt János kicsit elszürkült, nem őrzi régi erőállapotát. Pirk János igen, az ő következetessége elkerül minden buktatót ugyanúgy, mint Szentendre egyik doyenjének nagyon tisztességes részvétele a tárlaton.

★

A szobrászi anyagban igazi felüdülést jelentett a gyömrői Pál Mihály bronzból, márványból társított „Prófétája", melynek bravúros drapériagyűrése kiemelkedik a kiállítás átlagából ugyanúgy, mint Bányai József rendkívül finom fadombormű've. Ligeti Erika érmének címe így hangzik: „Minden gyermek megváltó". E szimbolikus cím képzőművészetünk holnapját is kijelöli, azt, hogy olyan művekre van szükségünk, melyek felszámolnak minden közönyt és közömbösséget.

Losonci Miklós

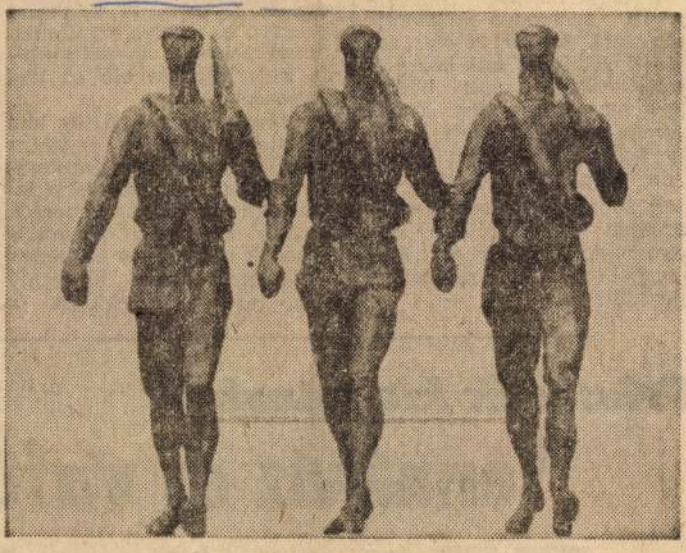

Kalló Viktor: Vöröskatonák

A néphadsereg születésnapján

Megemlékezés az évfordulóról

Ünnepi megemlékezést tartottak a demokratikus magyar hadsereg megalakulásának harmincötödik évfordulója alkalmából pénteken a csongrádi városi ifjúsági házban. Az ünnepségen részt vett és beszédet mondott *Csémi Károly* vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár. Részt vett az ünnepségen *Komócsin Mihály*, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának első titkára. Jelen volt számos *veterán katona*, aki három és fél évtizeddel ezelőtt az elsők között jelentkezett a demokratikus magyar hadsereg soraiba.

Az ünnepi megemlékezésen elhangzott beszédében Csémi Károly emlékeztetett arra, hogy 1944. decemberében, a felszabadult Debrecenben megalakult Ideiglenes Nemzeti Kormány, a Kommunista Párt javaslatát elfogadva, a társadalmi viszonyok demokratikus átalakítása és a földosztás mellett azt jelölte meg legfontosabb feladatként, hogy hazánk is bekapcsolódjék *a német fasizmus elleni küzdelembe.* Ennek megfelelően hadat üzent a fasiszta Németországnak, majd a Szovjetunióval és az antifasiszta koalíció tagjaival aláírt fegyverszüneti szerződés megkötése után *1945. január 20-án* toborzási felhívást tett közzé a demokratikus magyar hadsereg megszervezésére. Ennek nyomán rövid idő alatt, mintegy *hatvanezren* jelentkeztek a demokratikus hadseregbe.

Az ünnepség a magyar néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Művészegyüttesének műsorával fejeződött be.

Budapes

Összehívják a népek világparlamentjét

Békemozgalmunk tavalyi munkáját értékelve és idei programját körvonalazva eseményekben bővelkedő és az eredményekre épülő teendőkben is gazdag két esztendőről volt szó az Országos Béketanács ülésén pénteken, az Országház Vadász-termében. Bejelentették, hogy májusban a hagyományos béke- és barátsági hónapot országszerte sokféle gyűléssel és más politikai megmozdulással a fasizmus fölötti győzelem 35. évfordulójáról való megemlékezésnek szenteli az OBT. Ebben az időszakban — a tervek szerint május 8. és 11. között —

fővárosunkban ülésezik majd a Béke-világtanács elnöksége,

azzal a feladattal, hogy tartalmilag és szervezetileg előkészítse a *Népek világparlamentje a békéért* elnevezésű világkonferenciát, amelyet szeptemberben Szófiában hívnak össze. Ugyancsak Budapesten rendezik meg az idén az európai nemzetközi békemozgalmak képviselőinek találkozóját is.

A *Sebestyén Nándorné* elnökletével tartott ülésen *Kovács Béla*, az OBT főtitkára számolt be békemozgalmunk tavalyi sokrétű tevékenységéről, s terjesztette elő az idei programot.

A tavalyi munka és az idei feladatok kapcsán egyaránt fontos gondolatként fogalmazódott meg: mind nagyobb jelentősége van a világ békeerői, a haladó közvélemény mozgósításának azért, hogy elüljenek a világpolitikában fújdogáló hideg szelek, enyhüljön a nemzetközi légkör, rendeződjenek a válságok.

A magyar békemozgalom cselekvő egyetértéssel fogadta és sokféle formában igyekszik előmozdítani, megvalósítani a Béke-világtanács azon kezdeményezését, hogy a békeerők szerte a világon

tegyék 1980-at a katonai enyhülésért kibontakozó társadalmi tömegakciók évévé.

Elemző vita bontakozott ki a napirendi témákban. A felszólalók egyebek között kifejtették, hogy hazánkban minden ember egyénileg vagy kisebb-nagyobb közösség tagjaként kiveszi részét a béke építéséből, védelméből.

A felszólalók utaltak arra, hogy

törekvéseink kifejeződnek az MSZMP KB kongresszusi irányelveiben is.

A vitában felszólalt *dr. Bartha Tibor* református püspök, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke, *Ferencziné Vietorisz Laura*, a Komlói Vízművek csoportvezetője, *Fischer Pál*, a KIOSZ elnökhelyettese, *Kovács Jenő*, a KISZ Központi Bizottságának titkára, *Réti Ervin* újságíró, *dr. Sali Ferenc*, a SZOT osztályvezetője, *Szentesi György* mérnök-alezredes, az OBT leszerelési bizottságának tagja, *dr. Sztanyik B. László*, az OBT elnökhelyettese, *Tolnay László*, az OBT leszerelési bizottságának elnöke és *dr. Várkonyi Imre* prépost kanonok. Sebestyén Nándorné zárszavával ért véget az Országos Béketanács idei első ülése.

Primőrök kis pénzből

Termálvíz és vízfüggöny

Zöldségtermesztés gazdaságosan

SANOMALEHTIEN
ILMOITUSTOIMISTO OY

Kuvataide

Harkittua epäharmoniaa

Unkarilaista nykytaidetta Porin Taidemuseossa

Porin Taidemuseon pienessä näyttelysalissa on tämän kuun loppuun asti esillä unkarilaisen taidemaalarin Károly Klimón töistä koottu näyttely. Ohessa joitakin taidehistorioitsija Lorand Hegyin ajatuksia Klimon töistä sekä Unkarin nykytaiteesta.

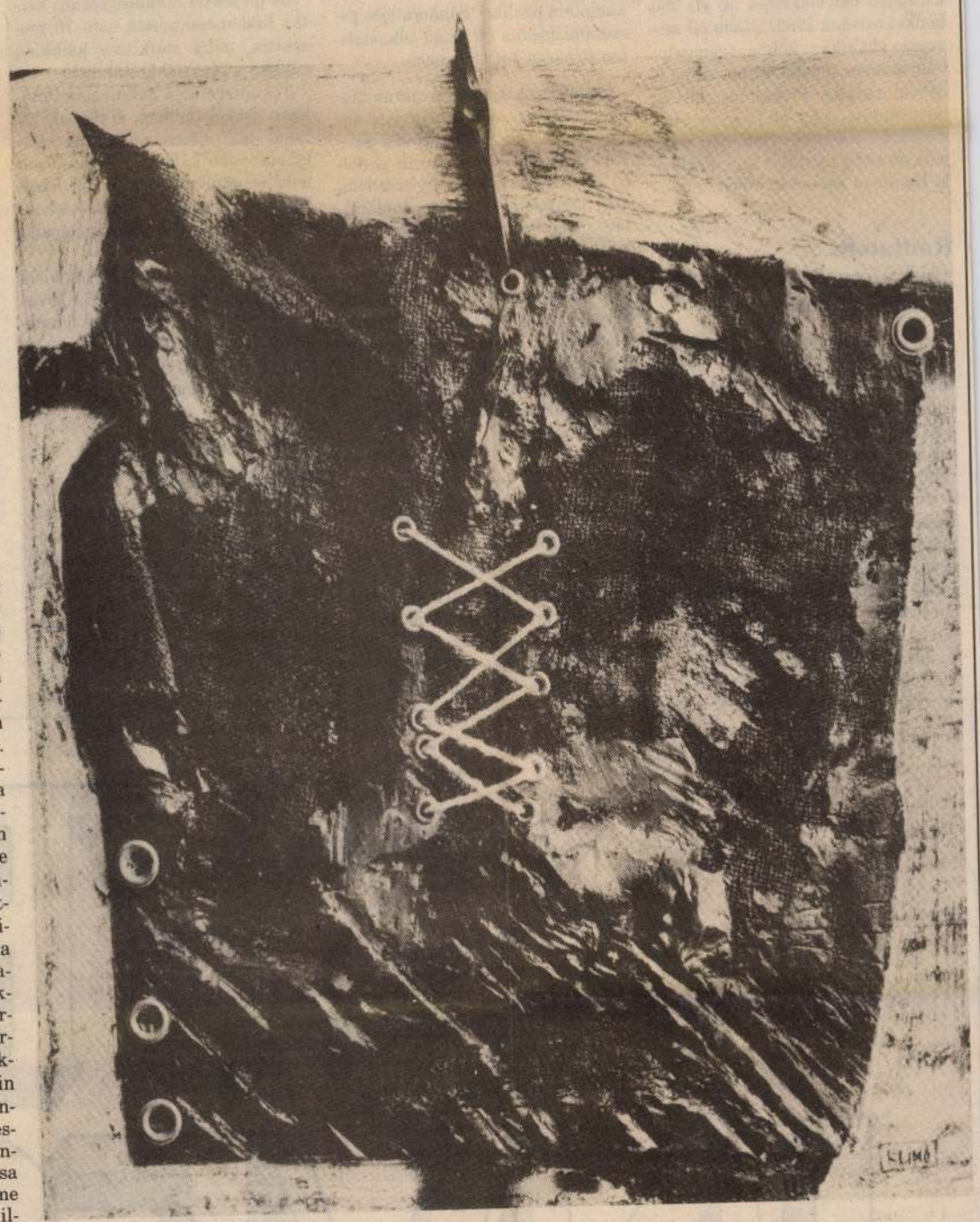

Vuosisatamme taiteelliselle ajattelulle Unkarissa on ollut luonteenomaista kausista riippumaton omaperäisyys. Yksittäiset uudemmat impulssit eivät ole tulkinneet ja määritelleet pelkästään itseään, vaan ikäänkuin taiteen traditioista käsin suodattaneet vaikutelmia, ilmiöitä ja arvoja. Näin on käynyt 70- ja 80-lukujenkin uusissa ilmiöissä. Uuden subjektiivisuuden, "uuden sisäisyyden" kehittyminen sai aikaan äänekkäiden ja pahennustakin herättäneiden "trans-avantgarde" ja "Neue Wilde" -suuntausten syntymisen. Samanaikaisesti tapahtui huomattavasti syvällisempi muutos, uudelleenarvioimisen hiljainen vallankumous. Tämä uudelleenarvioiva prosessi kutsui takaisin 1900-luvun taiteen mitä erilaisimmat ilmiöt Picasson ja Giorgio de Chiricon omaperäisestä taiteesta alkaen ja loi yhteydet Willem de Kooningin toimintamaalauksiin, Dubuffetin, Fautrierin ja Tapiesin maalaustaiteeseen sekä saksalaisten ekspressionistien klassikoista 70-luvun piiloekspressionisteihin. Esteettisessä arvojärjestyksessä seurasi valtava vyöry, jonka alkuunpanijana oli luomisen keskipisteeksi uudelleen noussut taiteellisen Egon autonomia.

☆

Tämä syvällinen näkemyksellinen muutos vahvisti taideteoken yksilöllisyyttä. Se toi esiin taiteilijoita, jotka uskoivat tunteeseen, konkreettisuuteen ja plastisiin ominaisuuksiin. Taideteoksesta tuli taiteellisen Egon vapauttanut itsenäinen maailmansa. Tämä kuvataiteen prosessi oli tavattoman monimuotoinen eikä se – kaikkein oleellisinta lukuunottamatta – ole yhdistettävissä miksikään tietyksi tyylisuuntaukseksi tai tendenssiksi. Sitä ei voi sijoittaa tiukkoihin puitteisiin.

☆

Huolimatta Károly Klimólle ominaisesta, usein spontaanisuuteen ja alitajuntaan miellettävästä subjektiivisesta tulkinnasta hänen tuotantonsa heijastaa viimeisten 6–7 vuoden ajalta myös useiden erilaisten ilmaisutapojen vaikutteita ja kytkentöjä omaan aikaamme. Hänen tuotantonsa keskeisenä nimittäjän on muoto – toisaalta persoonallinen, läpi tuotannon säilynyt, toisaalta ajan vaikutteissa muuttuva. Erityisesti viimeaikaisissa töissä on havaittavissa uusi, ekspressiivinen ja voimakkaasti tunteella ladattu spontaanisuus, joissa tunnelma syntyy erilaisten muoto- ja liike-elementtien välityksellä.

☆

Klimón tuotannossa kiinnittyy huomio ilmaisun herkkyyteen, erilaisten materiaalien hyväksikäyttöön (rikotut ja käytetyt esineet, paperi, kangas jne.) ja niiden poeettisen merkityssisällön löytämiseen, kuvapinnan harkittuun epäharmoniaan ja eloisuuteen. Teosten monikerroksisuutta varsinkin uudemmassa tuotannossa korostaa liike-elementti, toisinaan kätketymmin, toisinaan avoimesti. Joskus liike ilmenee pelkästään värin avulla, useimmiten materiaalinomaisesti käytettynä kultana tai valkeana. Toisinaan väri, joka pirskottuneena kuvapinnalle muodostaa pintastruktuurin, toisinaan kirjoitukset, kaiverrukset, merkit, suurkaupungeille ominaiset seinäkirjoitukset jne. synnyttävät liikkeen, teoksen keskeisin elementin jännitteiden luojana. Näistä syntyy tietynlainen hiomaton, agressiivinen todellisuus, rikotun pinnan mykkä poeettisuus, jossa spontaani tunne ja aikakautemme epävarmuus yhdistyvät. Tämä ilmenee esimerkiksi värimaailman muutoksena.

Viimesten puolentoista vuoden aikana Klimón töissä on ollut etualalla valko-puna-kultainen -yhdistelmä. Tälle yhdistelmälle rakentuu aiemmat monotoniset harmaan, ruskean ja valkoisen sävyt murtava kvasisakraalinen värimaailma.

☆

Valkoisten pintojen keskinäinen suhde ja kultainen väri osoittavat selvää muutosta Klimón taiteessa. Valkoinen väri on hänellä murtamattoman, epätodellisen puhdas. Tämän puhtauden rikkovat usein kultaväreillä ja kaiverruksin toteutettu pintastruktuuri. Kultainen väri ei kuitenkaan koskaan Klimón taiteessa merkise esimerkiksi sakraalia taidetta muistuttavaa "bysanttilaista"-traditiota. Hänen taiteensa ei sisällä minkäänlaista nostalgista historiointia. Hänelle kulta on elävä ja hengittävä elementti, spontaani julistus. Se on tietyn demonstraation väline, joka kokoaa esimerkiksi kirjoitusfragmenttien, merkkien tai erilaisten teoksissa käytettyjen materiaalien viestit ja mahdolliset vertauskuvat.

Punainen väri liittyy Klimólla useimmiten kullan ja valkoisen käyttöön. Tässä ikäänkuin liittyy mukaan vieras elementti, usein niin provokatoorinen, että se "häiritsee" ja tietoisesi rikkoo kuvallisten elementtien harmoniaa. Punaisen avulla Klimólle luonteenomainen heterogeeninen pyrkimys visualisoituu.

Ehkä juuri tämänkaltainen paradoksi tekee Károly Klimón työt niin jännittäviksi: Hänen subjektiivisesta taiteestaan, sen sattumanvaraisuudesta, erilaisten fragmenttien sekasorrosta heijastuu minäkeskeinen demonstraatio, taiteellisen Egon kokeilu, toisaalta se heijastaa 1900-luvun lopun ihmiselle ominaista kuvallista maailmaa, sen heterogeenisia elämyksiä ja jännitteitä.

Károly Klimó

Oy tähyää ulkomaille

kaan tämä joukko on tarkoitus pitää koossa ainakin tämän vuosikymmenen loppuun asti. Enimmillään Sähköratojen palveluksessa oli yli 250 henkeä vuonna 1982. Silloin oli menossa yht'aikaa kolme työmaata: Pohjanmaan radalla Oulun suunta, Savon radalla Pieksämäen–Iisalmen suunta sekä eteläisessä Suomessa Juurikorven–Haminan rata, jolla on suuri merkitys mm. Kotkan ja Haminan satamien kuljetuksille.

Rautateitten sähköistysidea vanhaa perua

Dipl.ins. Salmivaaran mukaan rautateitten sähköistys on maassamme ideana vanhaa perua. Ensimmäisen kerran sitä pohdittiin jo 1920-luvulla, mutta hanke hautautui myöhemmin mm. sotiemme seurauksena.

Uudelleen asiaan palattiin varsinaisesti vasta 1960-luvulla ja ensimmäinen sähköistyssopimus, joka koski Helsingin–Kirkkonummen rataa, tehtiin kesäkuussa 1965. Sähköradat Ay – avoin yhtiö – perustettiin Imatran Voiman ja Suomen Kaapelitehtaan toimesta 1964. Nokia tuli hankkeeseen mukaan Kaapelitehtaan fuusioituessa siihen myöhemmin. Tällä hetkellä IVO ja Nokia omistavat Sähköradat Oy:n kumpikin puoliksi. Sähköratojen perustamisideana oli estää ulkomaisten firmojen tulo Suomeen.

Toimitusjohtaja Salmivaaran mukaan operaatio onnistui hyvin: ensimmäinen urakka Helsingin–Kirkkonummen rata saatiin yhtiölle. Tosin eduskunta edellytti silloin, että otettaisiin mukaan englantilaista tieto-taitoa. – "Meihin ei uskottu kylmiltään ja niinpä englantilaisia alan konsultteja oli mukana noin vuoden ajan. Sen jälkeen sähköistystyöt on hoidettu kokonaan suomalaisin voimin. Tosin ensimmäinenkin työ olisi pystytty viemään läpi ilman englantilaisia, he olivat mukana eräänlaisina uskonvahvistajina."

2 500 raidekilometriä sähköistetty

Maassamme on tähän mennessä sähköistetty 2 508 raidekilometriä eli noin 28 prosenttia raidepituudesta. Imatran–Joensuun radan valmistuttua on sähköistyksen piirissä noin 30 prosenttia raidepituudesta, kuten Valtionrautatiet alunperin suunnittelikin.

30 prosentin sähköistysosuus kattaa liikenneosuudesta noin 70 prosenttia, mikä merkitsee kaikkien ruuhkaratojen sähköistämistä.

Toimitusjohtaja Salmivaaran mukaan sähköistäminen ei ole aiheuttanut tekijöilleen suurempia yllätyksiä, vaan kaikki on sujunut ennakkosuunnitelmien mukaan. Kirkkonummen rata muodostui koekentäksi "pilottityöksi", jonka pohjalta oli hyvä jatkaa.

Kirkkonummen radan vihkiäisiä vietettiin tammikuussa 1969 ja samana vuonna kesäkuussa käynnistyivät Helsingin–Riihimäen pääradan sähköistystyöt. Se otettiin liikenteeseen tammikuussa 1972.

Myös poikittaisratoja sähkölle

Toimitusjohtaja Salmivaaran mukaan Imatran–Joensuun ja Tuomiojan–Raahen ratojen valmistuttua vuosikymmenen lopussa, ovat sähköistystyöt tällä erää tehty.

Uusista kohteista päätetään mahdollisesti 1990-luvun alkupuolella, jolloin saattaisi tulla kyseeseen parin poikittaisradan sähköistäminen lähinnä VR:n kalustokiertoa helpottamaan. Kyseeseen saattaisi tulla osuus Pori–Tampere ja siitä edelleen Jämsänkoskelle, Jyväskylään ja Pieksämäelle saakka. Toinen mahdollinen sähköistettävä poikittaisrata kulkisi Joensuusta Iisalmen kautta Ylivieskaan tai vaihtoehtoisesti Kontiomäen kautta Ouluun.

Näiden ratojen sähköistämisellä ei saavutettaisi vaunukuormien osalta liiketaloudellista kannattavuutta, sen sijaan ne järkevöittäisivät ja nopeuttaisivat rautateitten kaluston käyttöä. Nythän jokaisen sähköradan päässä on umpikujamainen pysähdys, minkä vuoksi kaluston pitää palata takaisin samaa rataa pitkin, eikä nopeita vaihtoja eri rataosuuksien välillä voida tarvittaessa tehdä.

Toimitusjohtaja Salmivaaran mukaan muita maita myöhemmin aloitettu sähköistys on taannut Suomelle kaikkein uusimman tekniikan hyväksikäytön ja nykyaikaisimmat sähkörautatiet. Vain Englannilla on käytössään sekä uusi että vanha tekniikka. Tämä rohkaisee suomalaisia sähköradantekijöitä yrittämään vientimarkkinoille.

Lasse Hovi

monumenttia

Helsingin Hakaniementorille puuhataan torikauppiasta tai torikauppaa kuvaavaa ylisuurta patsasta. Hanke on jo saanut vastakaikua kulttuurilautakunnalta, jonka mielestä Helsingin kaupunkikuvasta puuttuvat selvästi erottuvat monumentaaliteokset, jollaisia näkee useimmissa muissa Euroopan metropoleissa.

Kaupunginhallitukselle osoitetussa kuntalaisaloitteessa todetaan Hakaniementorilla harjoitetun torikauppaa vuodesta 1897 alkaen. Aloitteentekijän mielestä torin ilmeestä kuitenkin puuttuu jotain ja se jokin on torikauppaa esittävä patsas.

Kulttuurilautakunnan kuvataidejaosto on käynyt tutustumassa Hakaniemen torialueeseen ja huomannut aivan torin lähituntumassa olevan jo viisi veistosta. Lausunnossaan kaupunginhallitukselle kuvataidejaosto kuitenkin pitää ylisuuren monumentin pystyttämistä hyvänä ajatuksena, koska "sillä olisi kaupungin kulttuurikuvaa kohottava ja kaupunkia symbolisoiva vaikutus". Kuvataidejaosto esittää lisäksi, että kaupunginhallitus kartoittaisi kantakaupungissa ja myös lähiöissä kaikki ne paikat, joihin monumentteja tulevaisuudessa voitaisiin sijoittaa.

SYP-
INVEST!
INVEST!

1936 born in Békéscsaba
1956-62 studied at the Academy of Fine Arts in Budapest
1971 started to teach at the Hungarian Academy of Fine Arts
Lives in Budapest

Selected one-man Shows

1977 Gallery at the artiststʼ Colony of Szentendre
1978 Gallery of the Institution for International Cultural Relations, Budapest
1979 Helikon Gallery, Budapest
Galerie der Stadt Wels, Austria
1980 Koszta Museum, Szentes
1982 Church Gallery, Vác
1983 Gallery of the Institution for International Cultural Relations, Budapest
Kassák Room, Esztergom
1984 Galerie Forum, Wels Austria
Porin Taidemuseo, Finland
Profile Gallery, New York, USA
1986 Gallery of Pécs, Pécs
Gallery at the Artists' Colony of Szentendre
1987 Picture Gallery of Szombathely
1988 Country Library, Békéscsaba
Galerie Möbius, Kiel, FRG
Taidemuseo Kuopio, Finland
1989 French Institution, Budapest
Fészek Gallery (jointlz with M. Wakolbinger), Budapest
Columbia University, New York, USA
Ernst Museum, Budapest
1990 Argelander Gallery, Bonn
1991 Gallery R20 Oxon Artfair Bath

Selected group exhibitions

1988 European Graphical Biennal, Heidelberg, FRG
8 Ungarische Maler, Galerie Knoll, Vienna, Austria
8 Ungaarse Schilders, Artists' House, Amsterdam, the Netherlands
Art Cologne, Cologne, FRG
1989 Portrait and Space, Gallery of Pécs, Pécs
Painting of the 80ies, Seul Korea, Ungarische Avant-garde
Mannheim, FRG
11 Artists Working in Budapest, English Club, Budapest
1990 Contemporary Hung. Art, Moscow. Hung. House
9x9 Gruppen Dachau FRG
Painting of the 80ies Fellbach-Oldenburg FRG
Vor Artists from Budapest
Hameenlinna Gallery Auris Finland
Künstlerische Sachen Knoll Gallery Budapest
Contemporary Art from Budapest
National Art Gallery, Warsaw
1991 Vor Artist from Budapest
Gallery Belaite Helsinki
Art Fair - Stockholm,
Hommage A. El Greco,
Art Museum Budapest
3x3 Picture Gallery of Szombathely

KLIMÓ Károly

KLIMÓ KÁROLY

MŰVEK PAPÍRON

PANDORA
GALÉRIA

Klimó Károly nem fest képeket

Kezdjük mindjárt ezzel: Klimó Károly nem fest képeket. Festményei nem ábrázolnak konkrét, látható, érinthető világot, sem abból kiragadott elemeket. Legfeljebb jeleket láthatunk a művein, kis szerencsével fel-felbukkanó - lobbanó állat- vagy emberalakokat, amelyek mintha tábortűz körül táncolnának. Klimó festményei absztrakciók.

Ez nem jelenti azt, hogy az örömökkel vagy konfliktusokkal teli valóságos élet vagy világ idegen lenne Klimó művészetétől, vagyis hogy Klimó hátat akarna fordítani neki. Ellenkezőleg: éppen ez áll érdeklődésének középpontjában. Klimó a személyes, szubjektív és ennélfogva egyedülálló tapasztalatát kínálja a nézőnek arról a világról, amelyben élünk. Munkája őszinteségében nem ismer megalkuvást.

Stílusukat tekintve Klimó festményei rokonok a bécsi iskola akcionistáinak kirobbanásaival. Klimó telivér expresszionista, olyan művész, akinek a festés élménye a legfontosabb, a műhely magányában végbemenő transzformáció, amelynek során a festéktubusba zárt holt matéria élő anyaggá válik. Az eredmény: fény, tér és mozgás, s ezek közül különösen az utóbbi jellemzi szembetűnően a művészetét.

Klimó mint a "tárgytalan", "képtelen" kifejezés mestere, tudatában van a néző makacs kívánságának, hogy mást lásson a műben, mint a festés puszta, közvetlen aktusát: például lángok fényében táncoló alakokat. Klimó úgy teremt fogódzót a néző - igen, és egyben a festmény - számára, hogy ő maga megfoghatatlanná válik.

A festékanyag és a munkafolyamat illúziótlan jellegét hangsúlyozza. Szokatlan színkombinációkat használ, nem ritkán aranyat és ezüstöt is, hogy áhítatot keltsen, s hogy kivédje a természethez kapcsolódó hangulatokat és asszociációkat.

Katalógus-előszó
"Art fair" Stockholm, 1991.

Timo Valjakka
művészetkritikus, Helsinki

MEGHÍVÓ

A Pandora Galéria Tisztelettel
meghívja Önt

KLIMÓ KÁROLY

kiállításának megnyitójára
1991 augusztus 10-én, 12 órakor.

A kiállítást megnyitja

FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ

Megtekinthető
1991 augusztus 10-25-ig

8258 Badacsonytomaj
Badacsonyi út 13.

KLIMÓ Károly

MEGHÍVÓ
1992 OKTÓBER 29. 19:00

GÁBOR ÁRON, KIS-TÓTH FERENC, KLÍMÓ KÁROLY, NÁDLER ISTVÁN, SOÓS TAMÁS, ZÁBORSZKY GÁBOR

MEGNYITJA: NÉRAY KATALIN MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ
KOPPÁNY ZOLTÁN JÓZSEFVÁROS POLGÁRMESTERE

PANDORA GALÉRIA: 1081 BUDAPEST, NÉPSZINHÁZ U. 42. I/1. TEL: 113-49-27

KLIMÓ Károly festő

A Széchenyi Müvészeti Akadémia tagja lett.

= Magyar Hirlap, 1993.ápr.7.

La Médiathèque

Le succès de la médiathèque, ouverte tous les jours (sauf samedi,dimanche et lundi) de 13h à 19h,ne se dément pas. Plus de 300 prêts de documents sont enregistrés chaque jour. Au sein de cette médiathèque, la vidéothèque mérite un coup de projecteur particulier.

Créée il y a deux ans, bien après la bibliothèque et la sonothèque, la vidéothèque n'en compte pas moins déjà près de 1400 vidéocassettes de tous les genres : fictions, documentaires, dessins animés, le meilleur de la production cinématographique et télévisuelle française.

Parmi les 150 dernières acquisitions, plusieurs longs métrages : "Atlantis", de Luc Besson; "La Gloire de mon père" et "Le Château de ma mère", de Yves Robert; "Conte de printemps", d'Eric Rohmer; une série de films sur les régions de France; la collection "Palettes" consacrée aux Beaux-Arts; le "Temps des Cathédrales", de Georges Duby; le journal en images des années 1945 à 1991; un documentaire sur les Jeux Olympiques d'Albertville et un sur Michel Platini;ainsi que des films pour les enfants :"Contes et légendes de Hongrie"; Les derniers dessins animés avec Babar, Lucky Luke et une nouvelle héroïne : Naftaline.

Le fichier informatisé de la Médiathèque fournit tous les renseignements sur les films. Un catalogue recensant l'intégralité du fonds des vidéocassettes est en préparation.

Une cotisation annuelle unique de 1500 Ft (donnant également droit à l'emprunt de livres, de revues, de disques et de cassettes sonores) permet d'emprunter 2 vidéocassettes chaque semaine.

A Francia Intézet (szombat, vasárnap és hétfő kivételével) 13 órától 19 óráig minden nap nyitva tartó médiatárának sikere már bizonyított. Naponta több mint 300 kölcsönzést tartanak nyilván. A médiatár szívében helyet foglaló videotár megérdemel egy különleges nagyítású szempillantást. Jóval a könyvtár és a hangtár megalapítását követően, két évvel ezelőtt látta meg a napvilágot, és napjainkban a videotár már több, mint 1400 minden műfajt felölelő videokazettával rendelkezik: fantasztikus filmek, dokumentumfilmek, rajzfilmek, a francia filmgyártás és tévéfilm termés legjobb alkotásai.

150 legujabb beszerzésünkből: Játékfilmek : "Atlantisz" - Luc Bresson, "Apám dicsősége" és "Anyám kastélya" - Yves Robert, "Tavaszi mese" - Eric Rohmer.

Rövidfilmek : Franciaország tájait bemutató filmsorozat, "Palettók" szépmüvészeti filmsorozat, "Székesegyházak kora" - Georges Duby, Képes Napló 1945-től 1991-ig, egy-egy dokumentumfilm az albertville-i téli olimpiai játékokról illetve Michel Platiniről.

Gyerekeknek ajánlott filmek : "Magyar mesék és legendák", a legujabb Babar, Lucky Luke rajzfilmek, valamint egy új rajzfilmhősnő: Naftaline.

A könyvtár számítógépes nyilvántartása minden tájékoztatást megad a filmekről. Készülőben van az egész videokazetta anyagot számbavevő katalógus.

Az egy alkalommal fizetendő 1500 Ft-os éves beiratkozási díj (amely egyuttal feljogosít a könyvek, folyóiratok, lemezek és hangkazetták kölcsönzésére is) hetenként 2 videokazetta kikölcsönzését teszi lehetővé.

KLIMÓ Karoly

Institut Français

Conférence, Előadás

2 novembre, 17 h 1992

Le marquis de Sade

La question :" Faut-il brûler Sade ? "se pose toujours. Le débat, dont l'actualité résulte notamment de la récente publication du Marquis de Sade dans "La Pléïade" sera mené par deux spécialistes hongrois : Ilona Kovacs étudiera la fortune de Sade dans les éditions françaises et hongroises et Laszlo Földényifi - philosophe - évoquera "la mort et la marionnette".
A la demande des conférenciers, le film "Marquis" (production franco-belge de 1988, de Roland Topor) sera diffusé dans la salle de spectacle à 19 heures, le 2 novembre 1992. Cet hommage au Marquis de Sade et à Buffon est "interprété" par des personnages à têtes d'animaux, créatures imaginées par Topor.

A kérdés:"Elégessük-e Sade-t mindig teritéken van.A témát, melynek aktualitását De Sade márki a Pleiade sorozatban nemrégiben megjelent kiadása adja, két magyar szakember tárja elénk: Kovács Ilona, az ELTE BTK francia tanszékének adjunktusa De Sade A vagyon c. művének francia és magyar kiadásait elemzi. Földényi F. László filozófus "a halál és a marionett bábu"-t idézi fel: Az előadók kérésére 1992. november 2-án 19 órakor a szinházteremben levetitésre kerül Roland Topor "A márki" cimű filmje (francia-belga alkotás, 1988). A film a Topor kitalálta állatfejű teremtmények által "interpretált" tisztelgés de Sade márki és Buffon emléke előtt.

Institut Français

Exposition / Kiállítás

du 2 au 20 novembre

Klimo Karoly

sur Sade

Les récits du Marquis de Sade sont, pour Karoly Klimo, autant de fresques sur la Société d'antan, les relations humaines et leurs paradoxes, parfois cruels, toujours actuels. Le peintre hongrois présente, à l'occasion de la parution en langue allemande de "Justine", des illustrations qui, bien à l'inverse d'un jeu pornographique, revêtent une simplicité explicative. Distinguant des éléments symboliques bien réalistes, l'artiste semble rejoindre avec force la démarche de l'écrivain dans ses compositions complexes.
Un catalogue franco-hongrois sera édité à cette occasion.

De Sade márki elbeszélései Klimó Károly szemében a letünt idők társadalmának, az emberi kapcsolatok, s azok néha kegyetlen, de mindig aktuális paradoxonjainak freskói. A magyar festőművész a "Justine" német kiadásának alkalmából mutatja be illusztrációit, melyek egy pornográf játékkal ellentétben az explicit egyszerüséget képviselik. Komplex kompozicióiban a szimbolikus elemeket kitüntetvén a müvész az iró gondolatainak hansúlyos kiséretét adja.
A kiállitás alkalmából francia-magyar katalógus is kiadásra kerül.

KLIMÓ Károly

Klimó Károly, Wels, Forum Galerie, 1984 bev.
Peter Hartmann h.k.n1984 (6) p. ill. lep

Objekten, Collagen, Zeichnungen

levő jelenről. „Nincs észrevétlen kamera" – foglalja össze Godardhoz sem méltatlan aforizmával ars poeticáját.
„Éljünk a mi időnkben" – hirdette Kassák Lajos. Anélkül, hogy súlyukat, jelentőségüket összemérném – Bresson vagy Godard példájával sem ez volt szándékom –, mindez Grunwalskyról is elmondható. „Éljünk a mi időnkben": a mai magyar filmművészetben kevés rendező vallja ezt ilyen következetesen, s kevés állítja rendkívüli technikai, formai tudását, képromboló indulatát ennek az imperativusnak a szolgálatába.

HAJDU ISTVÁN

Sade a tájban

Klimó Károly grafikái a Francia Intézetben

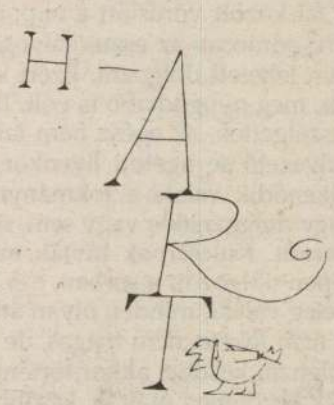

Éppen kétszázhúsz éve ítélték halálra a boldogtalan, hányatott sorsú **Donatien Alphonse Francois de Sade**-ot, aki ugyan megszökött a kivégzés elől – ezzel is bizonyítva és igazolva, hogy szadizmusába csak a líra, nem pedig a praxis szintjén keveredhetett némi, később definiált mazochizmus –, szóval meglépett a guillotine árnyékából, bűnösnek bélyegzett vágyaitól azonban nem menekedhetett. Olyannnyira nem, hogy elfogatása után sem igyekezett megjavulni, felhagyni képzelete és keze játékaival, s írta, csak írta kéjben és szabadosságban fetrengő figuráinak történetét.

A márki históriái látszólag meglehetősen egyszerűek, a klasszikus fogalmazványok sematikáját követik: a bevezetés, tárgyalás, befejezés hármasságán alapulnak. Többnyire a hím genitália s a többi kiálló szerv bezetésével kezdődnek a történetek, s a bevezettetés megtárgyalásával folytatódnak, hogy aztán az aktussorozat befejezésével majd újraindításával egy más síkon ismétlődjék a jelenetezés. A cselekmény bonyodalmai a hősök egymásba kuszáltságának minőségétől függenek, s e minőség egyik mutatója tagadhatatlanul a – **Krafft-Ebing** által rendkívül szellemesen megnevezett, de már az idők kezdete óta közkedvelt – szadizmus. A balsorsú de Sade könyveinek ez persze csak a héja, csalogató burka, melybe egyfajta racionális és vonzó individualizmus rejtőzik, önző és féktelen, szabados szabadgondolkodás, gátlástalan áradása az egónak, így az átlátszó történetek mögött a szigorú morál és az elaggott hagyományok szétrobbantásának már betegesen őszinte vágya nyilatkozik meg.

Nem véletlen, hogy de Sade műveinek első igazi reneszánszát a szürrealisták hirdették meg – némi XIX. századi újrafelfedezést kiteljesítve –, s hogy a szürrealizmus alapeszköze, az automatizmus a sade-i gáttalanságban egyik ősét találta meg. De Sade ugyan nem sokat törődött munkáiban a vizualitással, leírásai nélkülözik a képiséget, jellemzései nemigen plasztikusak, a húszas–harmincas években művei mégis sok festőt vonzottak. Hatása Max Ernsttől Salvador Daliig szinte minden szürrealista képzőművészre rávetült, de talán **André Masson**t és **Hans Bellmer**t foglalkoztatta leginkább. Massonnak a **Justine**-hez készített rajzai az agresszív erotizmus színpadiasságát és furcsa módon demokratizmusát sugallják, míg Bellmeréi valamifajta metafizikus biologizmust árasztanak.

De Sade hazai képi interpretációja meglehetősen szegényes, vagy talán nem is az, csak éppen nemigen tudunk róla. Néminemű, korábban dugdosott rajzok, az elmúlt egy-két év pornóhullámán fölkapaszkodott kötetek szomorkás címlapja az összes, ami előidézhető e tárgyban, mint nyilvánosságot kapott műegész, pedig tényvalóság, hogy de Sade azért nem volt itthon teljesen ismeretlen, ha már – tegyük fel – más formában nem is, de az említett Krafft-Ebing doktor nyomán legalább közvetve mindenképpen a közgondolkodás és közgyakorlat része volt.

Nem ismerem egészen pontosan annak az okát, hogy **Klimó Károly** miért éppen most készített sorozatot de Sade műveihez, hogy – talán illusztrációnak szánt – grafikáinak, azon kívül, hogy a szadizmus torz (!) formában ott sikoltozik az említett közgondolkodásban és közgyakorlatban, szóval hogy grafikáinak miért éppen most rendezett kiállítást, de végül is a közvetlen ok érdektelen. Annál inkább érdekesek maguk a munkák, melyek a Sade-értelmezésnek a Massonétól és Bellmerétől eltérő irányát mutatják.

Klimó egyszerre ábrázolja ironikusan és tragikusan Sade világát, melynek lényege ebben a felfogásban valami eszeveszett bohócság, vérgőzős és testnedvektől párálló farce, amiben infantilis gnóm-héroszok pojácáskodnak a halállal. Inkább a poénos halállal, mint az ízes genitáliákkal: Klimó grafikáin az erotizmus vagy a szexualitás jobbára csak a „szervek" attribútumszerű megjelenésével nyilatkozik meg, éppúgy, amint a folytonosan kihívott és megsértett Gondviselés is pusztán jelében mutatkozik meg a képeken, úgy viszont állandóan és figyelmeztetőleg. A jelenetek a vérgőz ellenére sem agresszívak, egyáltalán nem szadisták, mint várnunk illene, inkább – ahogy Klimó a színekkel fogalmazza – a szar és a bíbornoki bíbor közti vergődés vicces eseménylefolyásai, enyhén trágár dirigensek utasításai alapján.

Úgy rémlik, e sorozattal Klimó Károly a rá a nyolcvanas években jellemző bravúros és drámai felületkezelést összekapcsolja egyfajta szabad, ironikusan expresszív narrativitással, melynek jelei a néhány évvel ezelőtti Ernst Múzeum-beli tárlatán, nemrégiben pedig Az idegen szép kiállításon látott festményén is megmutatkozott. Akár igaz ez a feltételezés, akár nem, Klimó de Sade-ra szánt lapjai a festő pályájától függetlenül is a történetmondás érvényességét bizonyítják, sokszorozottan is.

Tárca

TAR SÁNDOR

Semmittevők

Szépek voltak a naplementék, ha tiszta volt az idő, a temető fái között vöröslött a nap, még a mocskos ablakon is áttört, pontosan az esztergályosok szemébe, míg el nem tűnt, nem lehetett dolgozni. Ezért is szerették a délutáni műszakot, meg nyugodtabb is volt. Ilyenkor leálltak, cigarettáztak, beszélgettek, az egész nem tartott egy fél óránál tovább. A művezető se ugatott ilyenkor, hagyják, mondta, mert még felkenődik valaki a tokmányra. Amúgy sem volt érdekes, hogy dolgoznak-e vagy sem, minden raktárra ment, és ott is maradt. Kulcsárnak hívták azt az embert, aki a negyedik gépen dolgozott a sorban, egy olyan harmincas, se hideg, se meleg valaki, minden olyan átlagos volt rajta, se nem szőke, se nem fekete, nem magas, de nem is alacsony, csak amikor dolgozni kezdett, akkor történt vele valami, ami miatt a többiek kezdetben utálták, később tisztelték, és ami miatt a legmagasabb volt az órabére. És emiatt bocsátották el néhány társával együtt. Értse meg, mondta a művezető, azt mondták fentről, hogy a nagypénzűekkel kezdjük, mert már a bérfizetésre sincs mani. Aztán majd megy a többi is. Kulcsár abba is belement volna, ha levesznek a pénzéből akármennyit, csak maradhasson, de azt meg csak fegyelmivel lehetett volna a Kollektív szerint. Így aztán összepakolt, elrendezte a papírokat, letakarította a gépét, kezet fogott mindenkivel és kiment a gyárkapun. Másnap aztán újra megjelent a feleségével, egy apró, fekete asszonnyal, az ismerős portás beengedte őket, a művezetőt keresték. Magyarázza már el ennek, hogy miért mondtak fel, mert nekem nem hiszi, mondta Kulcsár az ugyancsak alacsony embernek. Nem volt ideges, csak arrébb ment pár lépést, hogy azok beszélhessenek nyugodtan. Kiabáltak neki, köszöntek, de semmit se szólt, nem fogadta a köszönéseket, a cigarettáját nézte, aztán karonfogta a feleségét, ne sírj, mondta neki, és kimentek a műhelyből.

Kétszobás lakásban laktak a Csemete utcában, a nyolcadik emeleten, Kulcsár rácsot szerelt az erkélyre, hogy a gyerekek ki ne essenek, a hatéves Péter és a négyéves Gergő, és még így se szerette, ha az erkélyen játszanak, az ajtóra hintát akasztott nekik, a nagyobbik szoba lett az övék, volt ott csúszda, homokozóláda, rengeteg játék, a falat össze lehetett firkálni, akkor külön tévé, rádió. Nem engedte le őket egyedül a parkba mióta Pétert megverték a nagy kamaszkölykök. Ha nagyobbak lesznek, le fognak menni, mondta a feleségének, addig kibírják idefent is, csak mondják meg, hogy mi kell, és én hozom. Néha azért lement velük, de mindig távolabb mentek a többi gyerektől, labdát rugdosott nekik vagy futottak, elöl ő, a két gyerek utána, hogy megfogják, ezt szerették legjobban. Aztán vett nekik kólát, nyalókát, fagylaltot soha, mert az hideg, árt a toroknak. Volt olyan vasárnap, hogy felkerekedtek, beültek a Trabantba, kimentek a Vekeritóhoz vagy a Nagyerdőre, még olyan is volt, hogy szalonnát sütöttek valamelyik kijelölt főzőhelyen. Kulcsárnak nem sok ideje volt a családra, állandóan maszekolt, késő este járt haza, kellett a pénz, sok volt a törlesztés, a rezsi, aztán a két gyerek is egyre többe került. Gergő már majdnem akkora volt, mint Péter, hiába volt fiatalabb, Péter kinőtt ruháit nem sokáig hordhatta, neki is venni kellett.

Kulcsár régebben, még legénykorában megivott a barátaival egy-két üveg sört, egy-két felessel, volt, amikor többet is. Mikor megnősült, abbahagyta a barátkozást, a felesége lett a barátja, mindene, a kis fekete asszony minden nap hozott a boltból két üveg sört a párjának, amit aztán ketten ittak meg vacsora után, majd gyorsan ágyba bújtak, nem néztek tévét sem, csak egymásban gyönyörködtek, érthetetlen, halk szavakat motyogtak egymás fülébe, szájába. Amikor Péter megszületett, Kulcsár azt mondta a feleségének, hogy ne hozzon többé sört, kell az a kis pénz másra is. Aztán jött Gergő, pedig az asszony kislányt szeretett volna inkább, de Kulcsár azt mondta, ne törődj vele, a következő kislány lesz, vagy az utána következő, addig nem hagyjuk abba. Az asszony nevetett, és amikor a férje dolgozni ment, sört ivott, két üveggel, egész terhessége alatt rettenetesen kívánta, de nem volt szabad, most végre ihatott. Délután úgy várta a férjét, hogy megevett előtte egy szelet citromot, hogy az meg ne érezze a sörszagot a száján. Pár hét múlva elszégyellte magát, attól is félt, hogy elárulják a boltosok, és abbahagyta az egészet. Akkor már az új lakásban laktak, ami jó is volt meg rossz is. Rossz, mert jöttek az adók, a törlesztést megemelték, és hirtelen nagyon drága lett minden. Ne vegyél annyi húst, mondta Kulcsár, csak annyit, hogy nektek legyen, és azt sem muszáj minden nap. Anyámnál hetenként csak kétszer volt, mégis megvagyunk. Éva esténként órákig számolt, tologatta a pénzt az asztalon ide, oda, aztán sóhajtott és összesöpörte az egészet egybe. Kulcsár csak nézte, és azt mondta, hagyd a búbánatba az egészet.

Később, mikor arra is sor került, letette a végkielégítést az asztalra, és azt mondta, tessék, ez voltam én, ennyit érek. Aztán elővett a táskájából két üveg sört, csendben megitták. Éjszaka arról beszéltek, hogy el kellene adni a lakást és kisebbet venni, olyat, amin már nincs adósság, mert ezt a segélyből meg a gyesből nem fogják tudni fenntartani. Vagy viszszamehetnénk albérletbe, az se kerülne többe, mint a rezsi, mondta az asszony, ketten elférnénk egy szobában, vagy egy nyárikonyhában. A gyerekeket meg be lehetne adni valami intézetbe. Elvégre ha majd tanulnak, úgyis kollégiumban fognak lakni valahol. Még tán jobb is lenne nekik, mint itt lenni bezárva a nyolcadikon. Kulcsár nem szólt semmit, az utca fényei világítottak a mennyezetre, azt nézte.

Sokáig járt valami munka után, de nem talált semmit. A maszek munkáit is sorra felmondták, a vállalkozó örült, ha magát el tudta tartani. Sokan közülük vissza is adták az ipart, nem bírták az adót, a megnőtt költségeket, vevő meg sehol. Egy este, mikor hazament, a feleségét részegen találta, és a gyerekek egy nagy tálból húst ettek, kanállal, tiszta kosz, rendetlenség volt mindenütt. Nem szólt semmit, úgy-ahogy rendet csinált, majd levetkőztette a feleségét, a gyerekeket, aztán levetkőzött ő is és lefeküdtek. Az asszony nem sokkal később simogatni kezdte, de Kulcsár nem akart most semmit, aztán mégis hanyatt feküdt, és hagyta, hogy a nő böfögve, nyálazva ráüljön. Nagy nehezen sikerült minden, ez bizony kislány lesz, mondta az asszony heherészve, érzem az ízén, majd leszállt az ágyról és a szoba közepén a szőnyegpadlóra vizelt. Kulcsár a mennyezetet nézte egy ideig, aztán elaludt. Reggel hideg vizet engedett a kádba és beleejtve a félig még alvó asszonyt, fejét a víz alá nyomta sokáig. Igyál, sziszegte, idd ki mindet magad alól!

Egypár napig csak a lakáscsere miatt szaladgáltak, de nem sikerült semmi, a bank nem vette vissza, másoknak meg

Kiállítás

A FELTÁMADT HALÁL

Klimó Károly Sade-sorozata a Francia Intézetben

Sade francia elődeinek és kortásainak erotikus regényei eleve a látvány jegyében születtek meg. Az írók a láthatót próbálták elmondhatóvá tenni, illusztrálóik pedig az elmondhatatlant akarták láthatóvá varázsolni. A hangsúly mindvégig a pontosságon volt: a minél élethűbb megjelenítésen. A szó és a kép egymást segítette, olyan önzetlenséggel, amelyhez legfeljebb csak a barokk allegóriaábrázolások hasonlíthatóak. Talán érezték a közös veszélyt, amely rájuk leselkedett, és sejtették, hogy csapdába kerültek. Mert a korábbi regények hősei sajátosan eltorzult emberek: nincsen arcuk, jellemük, egyéniségük vagy lelkük, csak kizárólag nemiszervük, amely – a test mindenhatóságát bizonyítandó – örökösen izgalomban van. Látszólag elevenek ezek a hősök; mégsem keltik egy élőlény benyomását. Ha megnézzük Antoine Borel rajzait vagy Francois-Roland Elluin rézmetszeteit, gyermeteg arcú, marionettekre emlékeztető alakokat látunk, ágaskodó vagy széttárt nemiszervvel. A testében megistenülő ember a cél, de az eredmény mégis egy puszta élettelen báb. *Halálosak* ezek az illusztrációk – nyoma sincsen bennük az életnek.

Ezért jelent különleges kihívást Marquis de Sade regényeinek az illusztrálása. Maga Sade tisztában lehetett azzal a veszéllyel, amely pornográf írótársaira és elődeire leselkedett. Ahelyett, hogy elfogadta volna a test mindenhatóságának *naiv* elképzelését, e vágyben ott lappangó metafizikára irányította a figyelmét. Persze számára is *csak* a test létezik; de ennek következményeivel is tisztában van. Ha a test isteni babérokra pályázik, akkor ezt a létező isten rovására teheti meg. Az erotika Saden-nál isten *tudatos* trónfosztását jelenti, a hősei számára ennek bizonyossága talán még a testi élvezetnél is nagyobb gyönyört nyújt. Az erotikánál, a szadizmusnál, s mindenfajta pornográfiánál fontosabb ez a mozzanat Sade regényeiben. Nem véletlen, hogy egyetlen kortársát sem próbálták olyan kitartóan kirekeszteni az európai kultúrából, mint őt – a máig tartó megbélyegzés nem a test és a fantázia gátakat nem ismerő működésének szól, hanem a regényekből kibontakozó radikális metafizikának. Sade művei ugyanis azt sugallják, hogy Istent csakis a vetélytársa, az Ördög tasíthatja le trónjáról, aki maga is mindenható. A test és az erotika Sade-nál mindenekelőtt *ördögi*, azaz halálos. De mindenhatóként örökéletű is – *halálos elevenség* jellemzi. Sade jeleneteiben sincsen a szereplőknek arca vagy egyénisége; de ez nem jelenti azt, hogy élettelenek is lennének. Ellenkezőleg: nagyon is elevenek – de halálosan. Kortársai számára a halál az élet hiányát jelentette, s az illusztrációkból is ez sugárzik. Sade szerint viszont a halál nem zárja ki az életet, sőt, ő a legfőbb létező. Korabeli illusztrátorai ezt a halálos elevenséget vétették el.

Klimó Károlynak a *Justine*-hez készített képeiből Sade-nak pontosan ez a radikalizmusa sugárzik. ,,Illusztrációi'' attól hűek a nagy elődhöz, hogy annak regényét nem illusztrálják, hanem a szerző anarcikus látásmódját teszik magukévá, s azzal töltekeznek fel. E képek mind arról ,,szólnak'', hogy miként lehet a halálnak az elevenségét megragadni, vagyis hogyan lehet kiragadni a halált a ,,halál'' karmaiból, tehát feltámasztani, jelenvalóvá tenni.

A *Justine*-hez készült tizenkét kép nem annyira a regény történetéhez igazodik (milyen csábító lenne pedig Gustave Doré stílusában illusztrálni a könyvet!), mint inkább Sade szellemehez. A néhány felismerhető figuratív elem – arcok, feszületek, koponyák, kifacsart végtagok stb. – emlékeztet ugyan a regény világára s történetére, és felidéz egy-egy epizódot is. Szerepük mégsem az, hogy elmeséljenek valamit. (Az egyik képen látható például egy madár is – nem emlékszem, hogy a hatalmas könyvben megjelent-e valaha is ez a hátborzongató lény.) Ezek a tematikus elemek nem próbálják még egyszer felidézni az olvasottakat, hanem eleve a regényben is ott lappangó elmondhatatlan és leírhatatlan felé terelik a figyelmet – Sade-hoz hasonlóan, akit az anatómiai részletek és a szexuális akrobatika minden precizitása ellenére jobban izgatott egy pusztító *vízió*, a nemiszervek bonyolult egymásbakulcsolódását éppúgy ennek rendelte alá, mint a regénye folyamát újra meg újra megszakító metafizikai vizsgálódásait.

Sade-nak ezt a vízióját ragadta meg Klimó Károly – természetesen nem külsődleges tárgyként. Képei maguk is ennek a víziónak engedelmeskednek, s ez élteti őket. Egyetlen gesztus élteti mindegyiket, s a festő egyetlen erős hasítással szinte kettévágja a képeket alkotó rétegeket. Mintha a ,,templom kárpitja'' hasadna ketté, ám azúttal nem Krisztus halála, hanem a Halál feltámadása miatt. Valamennyi képet egy függőleges irányú lendület ural: olyan ez, mint egy ördögi ostorcsapás, amely semmire nincsen tekintettel. Nem idegen ez a gesztus a Sade-ra jellemző türelmetlenségtől, amellyel az mindig a célra tör, anélkül, hogy a legrövidebb útról letérne. E türelmetlenség azonban a jelen esetben a vég siettetése is. S nemcsak a halált mindenütt kierőszakoló Sade-ra vonatkozik ez, hanem Klimó képeire is: a képeket kettévágó, függőleges gesztus mintha arra szolgálna, hogy be lehessen pillantani a rétegek mögé, és a világot jelentő függönyt félrevonva látni lehessen azt, ami már nem evilági.

A képeken felismerhető tematikus elemek mind ennek a gesztusnak vannak alárendelve. Sőt, ezeknek az elemeknek a többsége eleve alkalmas a hasítás lendületének az érzékelésére. Hol egy hatalmas, testhez nem tartozó merev fallosz uralja a képet, hol egy széttárt vagina, hol egy hosszában kettévágott test, hol egy kitörő vulkán, hol egy feszület, hol egy kígyó – az egyik képen pedig egy hosszúra nyújtott nyelv, amely úgy közeledik egy szétfeszített női nemiszervhez, mintha egy kard lenne, amely azt mindjárt kettévágja. Szinte nézhetetlenül barbár jelenet; de éppen e barbársága által elevenedik meg és kerüli el az élettelenül halott pornográfia csapdáját.

Pornográfia helyett a test rejtélyeinek a kifürkészéséről van itt szó. *Vadak* ezek a képek. De mivel mindegyik a halál és a megsemmisülés nyomasztó gondolatának szolgáltatja ki magát, az *illúziótlanság* is felrémlik bennük, ami sokszor egy magasabbrendű ártatlanság megnyilvásnulása. Nehéz Sade-nál szélsőségesebb szerzőt elképzelni. De éppen e *szélsőségessége* miatt valódi rokonait nem a szadisták, a pornográfusok, a társadalomkritikusok között kell keresni, vagyis azok között, akik többnyire félúton megállnak, s egyetlen szemponthoz ragaszkodva akarnak kimerítő magyarázatot nyújtani, hanem azok között, akik maguk is a – bármilyen előjelű – szélsőségesség ,,bűnébe'' estek. Ezek azok, akik, John Keats kifejezésével, ,,életre haltak'': a születést nem az élet, hanem az egyszer bekövetkező halál kapujaként élik meg. S ugyanez vonatkozik Klimó Károly sorozatára is. E képek a szexualitás mindmegannyi kellékét felvonultatják ugyan, valódi rokonaikat mégsem a pornográfusok termékei között keresném. Sokkal inkább ott, ahol az alkotók a szexualitást az elviselhetőség határáig feszítették, s ezzel a határátlépés élvezetének tiltott gyümölcsét kínálták a nézőnek: a bécsi Hermann Nitsch és Günter Brus vagy a francia Balthus és André Masson művei között, amelyek, mégannyira különbözzenek is egymástól, mind a szélsőségesség iránti rejtett vágyat elégítik ki.

Mert ahová a képek rétegei mögött bepillanthatunk, ott nem nehéz a *kielégülés* nyomaira bukkannunk. A függőleges irányú vágás olyan, mint egy fallikus gesztus; a létrejövő, a képeket kettéosztó hasíték pedig egy vaginára emlékeztet. A kettő egyidejű jelentkezése miatt keltik a képek egy hatalmas ejakuláció benyomását, amely már nemcsak a kielégülést szolgálja, hanem – mint ezt a *Justine* némelyik szereplője ki is mondja – a világ elpusztítását is. Az életerő e megnyilvánulása mind Sade művében, mind pedig Klimó Károly képein a halál mindenhatóságának a bizonyítéka. Egy olyan perspektíva tárul fel általa a néző előtt, amely túl van a még mindig emberi szadizmuson, túl van a közhasználatú pornográfián, de ugyanakkor a testben rejlő nem-testi dimenziók érzékeltetése révén mégis mindennél közelebb is van hozzánk. Önnön belső láthatatlanságunk tárul fel e képekben; az a különös erő, amely éltet ugyan valamennyiünket, de amelyet mégis óvakodnék emberinek nevezni.

Földényi F. László

A BUNKÓK NEM AZOK, AKIKNEK LÁTSZANAK

Twin Peaks

Izgalmas kísérletről, nagyszabású vállalkozásról számolhatunk be — elsőként. Az ismert történelmi okokból nem megvalósítható Omszki park helyén a korral lépést tartó beruházók újabb remek ötlettel lépnek elénk: itt létesül a földrész legnagyobb szabadidőparkja, Euro-Twin Peaks. (Már meg is találták a project beindításához elengedhetetlenül szükséges vízihullát.)

Mint a fenti hír is ékesszólóan bizonyítja, a *Twin Paks* című televíziós szappanopera készítői helyesen jártak el, amikor úgy döntöttek, a sorozat következő epizódjait a dobozon kívül rendezik meg. Hol is hagytuk el? Cooper ügynök a Fekete Barlangba, belé pedig a Gonosz megy. Mi pedig a moziba, hogy addig se legyünk Twin Peaks nélkül, amíg a Freizeitzentrum meg nem nyílik, ne adj isten, újabb széria nem kezdődik. Cáfolva hát előző — immár végérvényesen letűnt — korok vadromantikusainak szegényszagú képzete: az álmokra igenis létezik ráadás. Hiába a korai kelés keserű szájíze, tessék csak nyugodtan visszafeküdni: újra jönnek a rémálmok.

David Lynch is ott folytatja, ahol abbahagyta. A tévészéria (eddig) utolsó részének hangulata uralja a vásznat. Pedig nagyot lépünk vissza az időben, a kétórás mozi a Laursa Palmer haláláig történt eseményeket foglalja össze. Amiket a sorozat információtöredékeiből kikövetkeztethettünk, és amiket a szép szőke hulla szupertitkos — ezért csak aluljárókban árusított — naplójából megtudhattunk.

David Lynch, a filmrendező, akit hajlamosak vagyunk méltatlanul feledni David Lynch szappanoperátor kedvéért, pompás régi vértezetében lép elénk. A fergeteges bevezetés, a felejthetetlen kezdet nagy mestere ő. Gondoljunk csak Nicolas Cage-re, aki flegmáját is csak amúgy panyókára vetve viseli, hogy aztán A vadszívű második percében kitörjön belőle az állat, s áldozata fejét addig verje valami falhoz, míg az agyvelő már csak bontással lesz eltávolítható. Vagy Kyle MacLachlan zavarbaejtő, cooperi „találékonyságára" a Kék bársony elején: levágott, légylepett emberi fülkagylóra akad. A nagy entrée, Lynch mester belépője most sem marad el, sőt, szó szerint értendő: ő maga lép elénk, mint aki fergetegesen kezd. Megnyitás vezércsellel: a töksüket Gordon őrnagy szerepében önfeledten ordibál, enyém a világ. S hasonlóan magasan tartva a fordulatszámot, folytatja, Sherlock és Watson briliáns párbeszéde következik, a kelleténél szándékosan kicsit hosszabban, tizedmásodpercenként sziporkák ezernyi petárdáját robbantgatva. A baromkodás lepkesúlyú világcsúcsa, ami leginkább a tévésorozat második folyamának hasonlóan frenetikus kezdetét idézik, a lelőtt Cooper fölött idegtépőem másról beszélő szállodaszolga-matuzsálem (a belső óriás) nagyjelenetét.

Lynch jókedve csak akkor borul el, amikor arra gondol, hogy a nagyérdemű azért jött, mert meg akarja tudni, ki a fene ölte meg Laura Palmert. Így aztán kénytelen-kelletlen belekezd a *Twin Peaks*be, amit láthatóan ő un legjobban a világon. Mi pedig, lassan a film lelassuló tempójához igazítva léptünk, rájövünk, mégiscsak a fotel az igazi. Magyarán, azok a hatásmechanizmusok, amelyek a szappanoperát működtetik, vajmi keveset lendítenek a mozin. Rájövünk, mennyire igaza van a mellettünk ülő pamuttrikó feliratának (akár maga Lynch is kitalálhatta volna): Ugyan kit érdekel, ki ölte meg Laura Palmert? Bobtól a tévében akkor féltünk igazán, ha abban az epizódban meg sem jelent, mert akkor bizonyosan ott lesz majd a következőben. Most meg csak egy lépten-nyomon előkavaró randa, zsíros loboncú fráter.

A *Twin Peaks*-siker elemzői előbb vagy utóbb mind a műfajok nagy világtalálkozójára lyukadnak ki. Így van ez, kár lenne tagadni. A *Kék bársony* fejlődésregény, detektívtörténet, melodráma és számos miegyéb. A *Twin Peaks*nek már a közepén felhagyunk a számolgatással. A műfajokat már mások is összeházasították, de egyedül Lynch tekinti őket jelkészleteknek, melyekből saját filmnyelvet épít föl. A kép keretéül szolgáló kisvárosi mese, a kisvárosi film sohasem állta meg önmagában a helyét, horror vagy love story nélkül csupán társadalmi célú propagandaanyag, a tárgyiasult unalom, ami volt.

Most a sok-sok más között a Téboly az, amely e kisvárosiság legfontosabb és legláthatóbb társa. A megbolondult, az őrült város mindig is a filmcsinálók kedvenc terepe. Súlyos remekek riogattak a nagyvárosok eszelős rendjével, és könnyedebb műfajok intettek óva idegen kisvárosok felelőtlen látogatásától. Fritz Lang Németországban a *Metropolis*t, Amerikában a *Tébolyt* készítette: a falusi bolondokháza amerikai találmány. Éppen itt, e cseppet sem veszélytelen terepen merészkedik Lynch minden eddigieknél messzebbre.

Ezeket a helyeket eddig a látogató szemüvegén, optikáján keresztül láthattuk. És gyűlölhettük a lokális bunkót, mert az esetenként valóságosan is, de leginkább csak vélelmezetten magasabbrendű, -rangú, erkölcsiségű életforma védelmében lőtt a betolakodókra. Cooper ügynök — felettesei őszinte rosszallására — igen hamar otthonossá lesz a díszletben, szinte hazajön Twin Peaksbe. Elvész a kívülállás, hisz a többi idegen csak értetlenkedik. Belülről, bensőséges viszonyai között ismerhetjük meg azt az őrületet, melynek fárasztó ismeretébe a helyiek már belehülyülnek. A bunkók nem azok, akinek kívülről látszanak. Nem házát, megélhetését, családját féltő, betonagyú, kőszívű népség, hanem csupa Napoleon, Lee tábornok, megannyi klinikai eset, ami egy idegennek eleinte felfedezés, de az ott lakónak hétköznapi megszokás: jól ismeri minden bolondéria saját, de alig is eltérő összetételű testszagát. Cooper beléptével erről a bensőséges világról derül ki, mennyire egyetemes. A földön már minden kreténséget ismerünk és utálunk, nincs új a nap alatt. Egész planétánk csak egy ócska kis Twin Peaks.

Amit ezen túl látunk, hallunk, a régi nóta, a mindannyiunk által elismert jó és a jól ismert gonosz cinkosan összekacsintó harca, egy előre borítékolt szalonremi.

Lenyűgöző az a pofátlanság, amellyel az alkotó ostobán és egyedülvalóan sajátjainknak hitt dolgokon csúfolódik. Nem állít egyebet, mint hogy az álom semmiség, vörösbegy füttye, vagy még kevesebb, egy másik élet csupán. Különböző emberek álmodnak, és a helyszínek, a szereplők, az események dermesztően azonosak. Vannak, akik belelátnak, vannak, akik bele is mennek, s át- meg átsétálgatnak, mégis csupa ismerős, semmi sem valami, csak egy rohadt másik történet. Nem rabolja el álmainkat, rosszabbat tesz: meghagyja őket nekünk. Úgy hagyja. Szeressük őket — ha még bírjuk —, tudva, hogy egyszer, vagy annyiszor, ahányszor csak akarta, az övéi lettek, vele (is) aludtak.

Ilyen fokú cinizmus láttán azt hihetnénk, nem ad semmit cserébe. Pedig dehogynem. Egy remek érzést. Az első számú közellenségnek hadat üzenőt; nézd úgy, mint a Twin Peasks-érzést. A kiagyaltság felismerésének mámorát. Tévéhíradó, éjszakai idegbaj a szomszéd lakásban, unalmas színházi közvetítés, fenyegetőző politikusok — maga a világ. Megannyi tragédia. Pedig nem is. Nézd Twin Peaksnek, a legott mulattatni fog. És e recept — ki van próbálva — működik. Vidám a Twin Peaks-parlament, Twin-Peaks-vacsorától zúg a Twin Peaks-reterát. Miénk a világ.

Csak egy esetben mond csődöt, csak egyszer nem működik: amikor a moziban a *Twin Peaks* című filmet nézzük.

Turcsányi Sándor

KLIMÓ Károly

„Semmi köze a magánéletemhez"

Woody Allen: a Rolling Stone-interjú

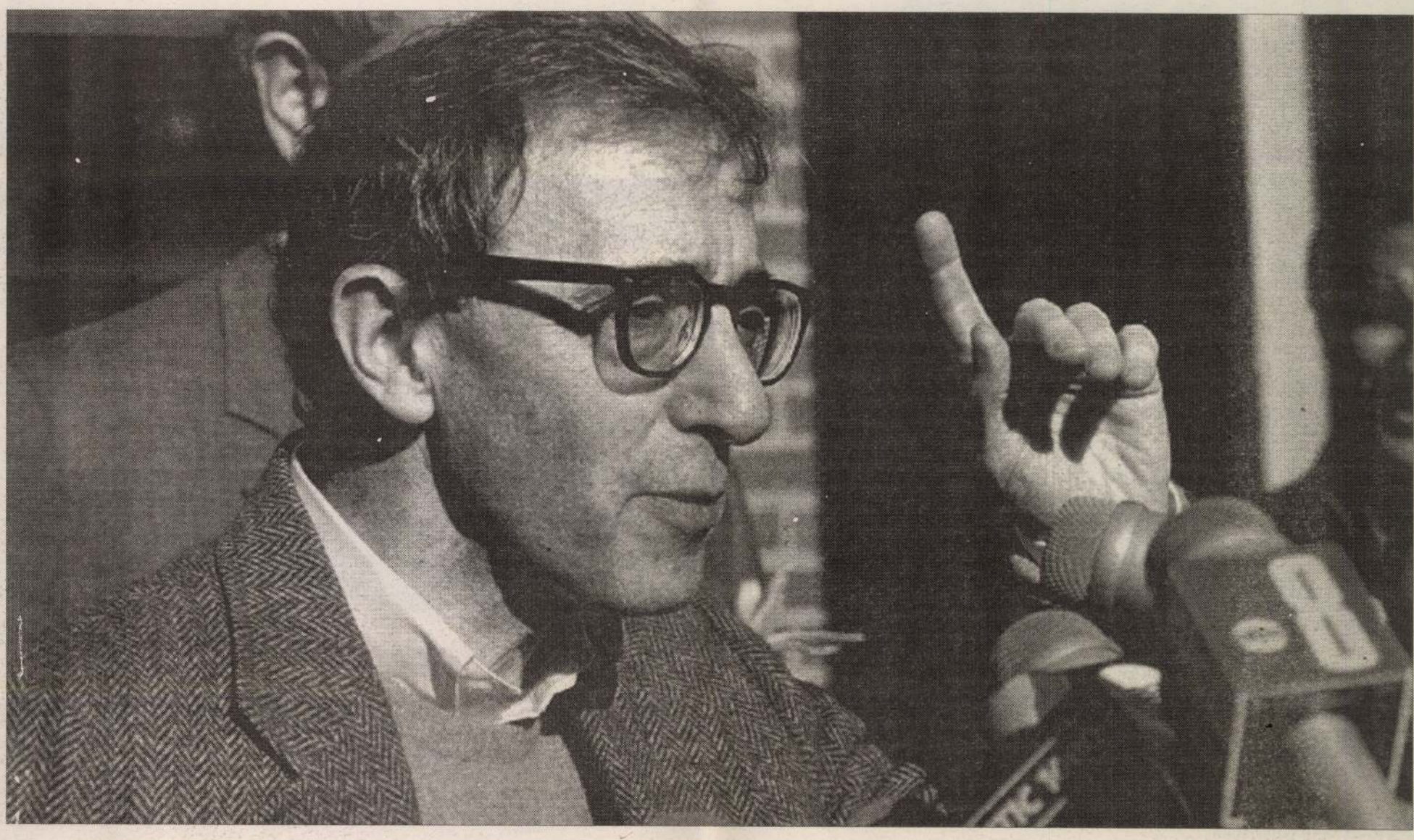

Fotó: SIPA PRESS/Peter Casolino

Azt mondja: „az év", s azokra az eseményekre gondol, amelyek miatt gondosan megtervezett magánbirodalmából kicsöppenve egy országosra dagadt családi vita közepén találta magát. A történet szenzációs részletei immár hideg tényekké hűltek: tizenkét együtt töltött év és tizenhárom közös film után Mia Farrow és Woody Allen különváltak. Allen továbbra is a Farrow és korábbi férje (André Previn karmester) által örökbefogadott huszonkét éves Soon-Yi-vel jár. Három közös gyermeküket – Satchelt és a két örökbefogadottat, Dylant és Mosest – Farrownak ítélte a bíróság. Lefolyt egy vizsgálat, mely nem bizonyította, hogy Allen szexuálisan közeledett volna Dylanhez. Farrow megpróbálja visszavonatni Allen apai jogait a két örökbefogadott gyermek fölött. Természetesen – mint a nyolcvanas évek utáni Amerikában mindig – ennek az ügynek is van üzleti oldala. Allen nemrégiben otthagyta a TriStart, mely gyártója és forgalmazója volt legutóbbi filmjének, az Amerikában nagyot bukott *Férjek és feleségek*nek. Leszerződött egy másik céghez, a Sweetland Filmhez, melynek vezetője egyik legjobb barátja, Jean Doumanian. A pletykák mást mondanak – akár a tény, hogy a Sweetlandnek még nincs forgalmazói szerződése –, de mind Allen, mind pedig a TriStar cáfolja, hogy a döntésnek bármi köze lenne a magánéleti problémákhoz vagy a közvélemény esetleges ellenérzéseihez. Most kell hát nevetni? Allen új filmje, a *Manhattan Murder Mystery* vidám komédia, melyben – ha nem számítunk egy epizódszerepet *A rádió aranykorá*ban – a *Manhattan* (1979) óta először játszik együtt régi szerelmével, Diane Keatonnal. Keaton, akivel korábban Allen öt filmet készített, akkor lépett színre, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy Farrow nem fog több Woody Allen-filmben szerepelni. A *Manhattan Murder Mystery* Allen 1966-ban kezdődött rendezői pályafutásának huszonnegyedik filmje.

Rolling Stone: Nehéz volt a párhuzamosan zajló magánéleti problémák mellett elkészíteni a *Manhattan Murder Mystery*t?

Woody Allen: Nem volt nehéz. Amikor ezek a dolgok elkezdődtek, elhatároztam, nem hagyom, hogy az életem középpontjává váljanak. Önrombolás lett volna mindennel felhagyni és csak a bírósági tárgyalások időpontjával foglalkozni. Úgyhogy dolgoztam. Növeltem a fizikai igénybevételt.

RS: Hogyan született a film?

WA: Mindig szerettem volna csinálni egy krimit [*murder mystery*], puszta öncélú szórakozásból. Évekkel ezelőtt, amikor az *Annie Hall*t csináltuk, annak megírtam a krimiváltozatát is. Aztán vagy egy évvel ezelőtt Marshall Brickmannal beszélgettem, és azt mondtam neki: „Figyelj, miért nem csináljuk meg?" Valamennyi már megvolt a történetből, aztán ő átjött hozzám, és kitaláltuk a főbb pontokat. Arra gondoltam, ha ezt megcsinálom, kibújhatok végre a régi bőrömből.

RS: Nekem úgy tűnik, hogy ez a film olyan valakinek a szűrőjén ment keresztül, aki már megcsinálta a *Crimes and Misdemeanors*t [*Bűnök és vétségek*].

WA: Ez nem volt szándékos. Az a különbség, hogy a *Crimes and Misdemeanors*ben sokkal nagyobb

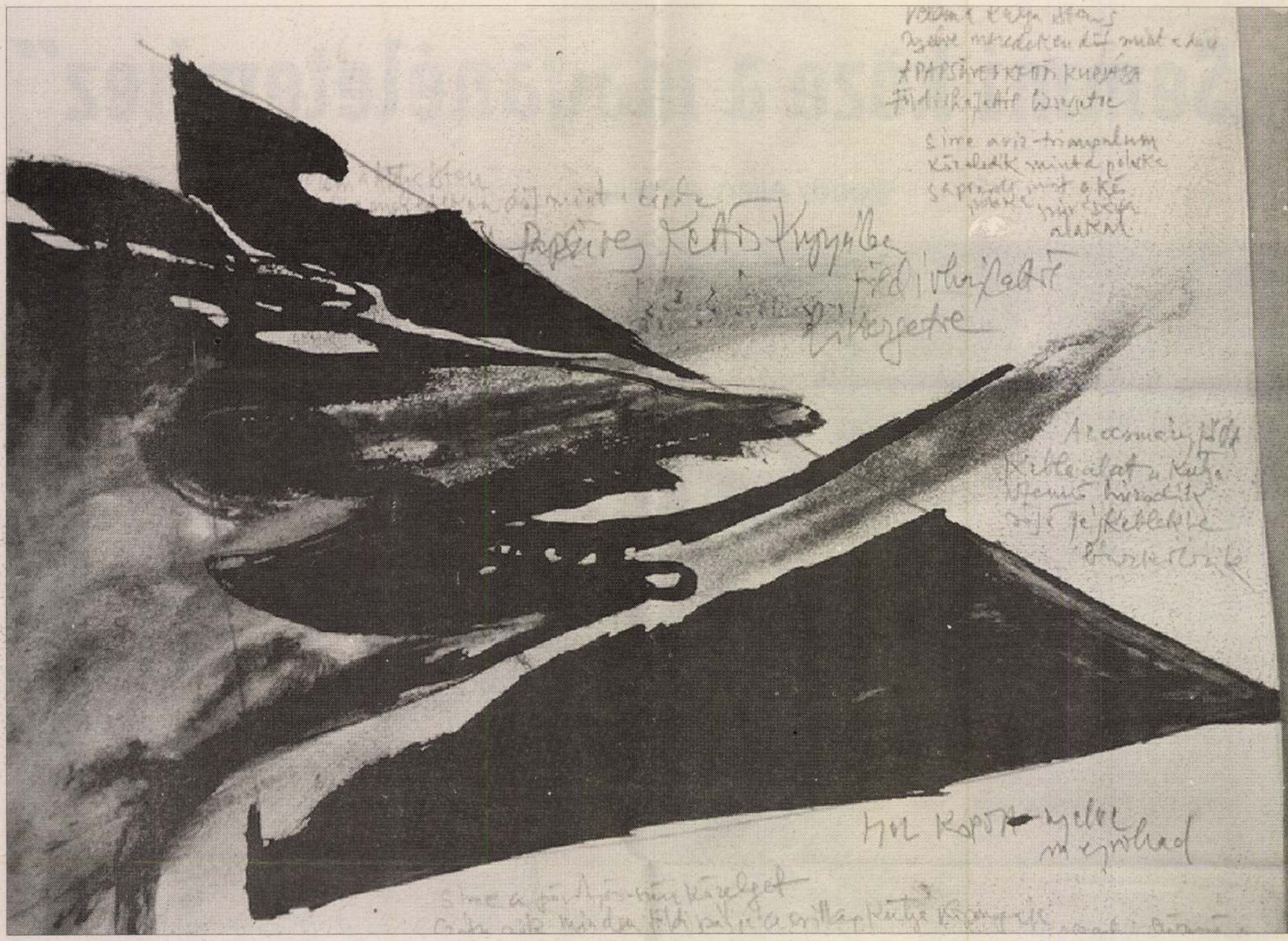

Klimó Párizsban

Klimó Károly *képeit a párizsi* **Pont Neuf galériában állították ki. A Pont Neuf voltaképp egyesület, mely a berlini falomlás után jött létre. Célja, hogy személyes kapcsolatokat tartson a keletivé tett Európában. Ügyvezető mindenese,** *Stanislas Pierret*, **filozófiát tanult, rövid ideig a prágai francia követségen dolgozott, s maga is foglalkozik képzőművészettel. Kiállítását, mint az Párizsban gyakran előfordul, barátai műterem helyiségeiben rendezték meg két éve. Festészeti érdeklődése és iránya is érvényesül tehát akkor, amikor a meghívandó művészeket kiválasztja. A személyközien nemzetközi politizálást támogató egyesület termében kiállítási lehetőséget kapni nem puszta gesztus: hasonlít valamely átgondoltan vezetett galéria tárlatához, mintegy annak számon tartott, szakmai figyelemmel kísért előszobájaként. Klimónak Szentendrétől Ausztrián, Finnországon s Németországon át New Yorkig sokfelé volt már egyéni kiállítása, de Franciaországban ez az első. Helye, nagysága s jellege szerint is afféle párizsi nyitány.**

A hely tehát a Pont Neuf galériája, a város legközepén. Új hídnak, Pont Neufnek ugyanis nemcsak jelképes okokból hívják az egyesületet, hanem praktikusan azért is, mert az ilyen nevű utcában és Szajna-híd mellett van. A tárlat rendezője, Stanislas Pierret, miután baráti unszolásra Pesten Klimó műtermét felkereste, említette utóbb, hogy a vásznakat ott nézegetve azonnal kérdezte: *Cobra, ugye?* **Vagyishogy világának alakításában hatott-e Klimóra a Cobra iskola. Az a mozgalom, amelyik 1948-ban indult, s mert alapítói északi nyugat-európaiak, a három főváros, Koppenhága, Brüsszel és Amszterdam nevének kezdőbetűiből kapja a Cobra elnevezést. Hivatalosan már '51-ben fel is oszlott, de valódi élete nyilván hosszabb, tartósabb – tagjainak műveiben is, másoknál is. Némelyikük később a Szituacionista Internacionáléban tűnt fel, vagy a maga magánútját járta. A szakirodalom röviden azt szokta róluk mondani, hogy közvetlen és intuitív kifejezésre törekszenek. Expresszionizmustól a szürrealizmuson át az absztrakcióig többféle áramlatot dolgoznak sajátjukká. S erősen irodalmiasak. Maguk is írnak, illetve az irodalmat képeiken közvetlenül felhasználják. Amikor Klimó a hatvanas években pályáját kezdte, a Cobra már jó évtizede feloszlott. A Párizsból jött kérdésre, hogy tudniillik így van-e, bólint tehát, hogy persze.**

Klimó festőként irodalmias is, kézenfekvő volt két sorozatát ajánlania: azt, amelyiket Sade márkihoz készített, illetve azt, amelyiknek ihletője Antonin Artaud egyik verse. A választás az utóbbira esett. A Sade-sorozatot egyébként tavaly a müncheni Matthes und Seiz kiadó jelentette meg.

A Párizsban most – június közepétől július végéig – kiállított Artaud-sorozat még '89-ben készült, s '90 decemberében a művész gyűjteményes kiállításán, az Ernst Múzeumban is látható volt. A negyvenöt lap negyvenöt napnak felel meg. Másfél hónapon át élt együtt Klimó Artaud-nak a versével úgy, hogy mindennap rajzlapra másolta, és körülrajzolta, körülszínezte. Képváltozatokat készített ilyen módon egy vershez. Artaud verse, a *Velem a kutya-isten* **(Weöres Sándor fordításában) tizenhat sora ihlette Klimó sorozatát. Úgy is mondhatnánk, ennek ádáz indulatát fordította le saját nyelvére.**

Klimó ugyanis képekben beszéli el indulatait. Hegyi Lóránd nevezte őt a „megdermedt pillanat" festőjének. A „kollázsszerűség", írta, „fokozza a Klimó-mű állapotszerű jellegét, s némiképp visszafogja az informel indulatfestés viszonylagos spontaneitását. Klimó művei valóban állapotok: egy természeti folyamathoz hasonlatos pszichés folyamat rögzített, megdermedt állapotai." Az Artaud-variációk ilyen állapotsorozatot alkotnak. Szériaként ismétlik azt a módot, ahogyan Klimó egy-egy művének szín-terét formálja. Meglehetősen széles mozgásból formálódik ki nála valamely színként is domináló, központi elem, válik rögzítetté és pillanattá. Az egy képen így észlelhető akciófolyamatot sorozatként is szemléltetheti az Artaud-ciklus, mely a párizsi tárlatlátogatók számára ezért is lehetett mintaszerű bevezető Klimó Károly világába.

Zirkuli Péter

KLIMÓ Károly

Jegyzetek képgyűjtőknek

Klimó Károly és Konok Tamás közös tárlata nyílik augusztus 29-én a Rátz Stúdió Galériában. Mindkét festőművész részt vesz azon a nagyszabású, egyszerre három linzi helyszínen rendezendő kiállításon is, amely századunk magyar avantgárd festészeti törekvéseiről ad számot Tihanyi Lajostól, Moholy-Nagytól Maurer Dórán vagy Hencze Tamáson át egészen a mai legfiatalabb festőnemzedékig: 38 művész 240 művét a Magyar Nemzeti Galéria, a pécsi Modern Magyar Képtár és Vasarely Múzeum, valamint bécsi, bázeli múzeumok és szerte élő magángyűjtők segítségével állította össze Peter Baum, a linzi Új Városi Képtár igazgatója. Aki arra jár, jól teszi, ha meglátogatja augusztus 27. és november 29. között a magyar festészet lázában égő Duna-parti várost.

Egész augusztusban Tichy Gyula (1879–1920) és Tichy Kálmán (1888–1968) biztos kezű, különös hangulatú grafikái láthatók az ARTE Galériában. A testvérpár a magyar szecesszióban s annak utóéletében mellőzhetetlent alkotott. Tichy Gyula urbánus, az iróniát sem nélkülöző színes tusrajzai mégcsak felfelbukkannak árveréseken, ám Tichy Kálmán most bemutatott rajzai felfedezésszámban mennek. A galéria szeptemberben Gyenes Gitta-tárlatot rendez.

Swierkiewicz Róbert könyvillusztrációja a szankszrit mesékhez

A szanszkrit irodalom bővizű forrásából most a „Hulladémon huszonöt meséje" (a Vétála-pancsavinsatiká) szólalt meg magyar nyelven Vekerdi József fordításában, Kunos László előszavával. A tekintélyes méretű, művészi tokban árusított könyvre azonban a képzőművészeti album elnevezés is ráillik, mert illusztrációit Swierkiewicz Róbert gazdag színvilágú, ihletett krétarajzai alkotják. Swierkiewicz évtizede elmélyülten foglalkozik a hindu élet és hitvilág képi megjelenítésével. Az illusztrációk az indiai Madrasban, 1993-ban készültek három hónapnyi megfeszített munka eredményeképpen. A díszes album magával ragadó mesefolyama az irodalom rajongóin kívül a képzőművészet barátainak érdeklődésére is rászolgál.

H. M.

sítő

a fantázia

el

(Nem bolondság jelezni a visszahívás kedvező időpontjait.)

A lapok postázhatók a születés utáni 4-6 héten belül, természetesen a mama és a baba fizikai, egészségi állapota szerint. Aki kapja, annak jelentkezni illik, lehetőleg levélben, telefonon, kivételesen személyesen. Készüljön fel a család, hogy legyen kellő energiája, türelme, jókedve a sok hasonló kérdés megválaszolására. A gratuláló levelekből kedves album készíthető.

R. Sz. I.

szpadon

erencsének!

vendég. A kárásznál ajánlatos megvárni, hogy teljesen kifektesse. A dévérkeszeg esetén az antenna tolása közben is oda lehet ütni. Többnyire azonban akkor érdemes rányúlni a kapásra, amikor emelés közben megáll az úszó. „Döglött víznél" sokszor segít a cincálás, csali rázogatása, emelgetése. Az sem tekinthető ritkaságnak, hogy az etetés helyén se kép, se hang, távol attól, akár hatnyolc méternyire leljük a kosztosokat. Ha beesik a *termetes hal,* a rugalmas spicc és a jól beállított fék megbirkózik vele. Ha menni akar, nyílt víznél szaladhat, ötven-hatvan méter után úgyis megáll, csak az a fontos, hogy ne hagyjuk megpihenni, tartsuk mozgásban. Néha a vízközti halak, garda vagy balin kapja el a csalit, ennek jele, hogy az úszó nem akar felállni. Ha viszont küsz

GOETHE INSTITUT BUDAPEST

Andrássy út 24., 1061 Budapest
Tel.: (0036-1) 374 40 70, Fax: (0036-1) 374 40 80
kedd – péntek / Dienstag – Freitag: 12.00 - 19.00, **szombat** / Samstag: 12.00 - 16.00
http://www.goethe.de/ms/bud/ e-mail: goethe@goethe.hu

Klimó Károly
Willi Weiner

„Fény és formák / Licht und Formen"

kiállításAusstellung
június 18 – július 24.
18. Juni – 24. Juli
Goethe-Institut

megnyitóEröffnung
június 17. Juni, 18.00
bevezetőEinführung
F. Armin Morat
Morat Institut für Kunst und Kunstwissenschaft Freiburg

A Goethe-Institut Budapest szeretettel meghívja Önt és barátait!

Das Goethe-Institut Budapest lädt Sie und Ihre Freunde herzlich ein!

Fókuszban 1999-ben: FényAlakok
Jahresschwerpunktthema 1999: LichtGestalten

Képek: Klimó Károly: „Fényszalag", 70x50cm, 1997; Willi Weiner: „36 nézet a Fujisan-ról", 63x232x172cm, 1997
Abbildungen: Klimó Károly: „Lichtband", 70x50cm, 1997; Willi Weiner: „36 Ansichten des Fujisan", 63x232x172cm, 1997

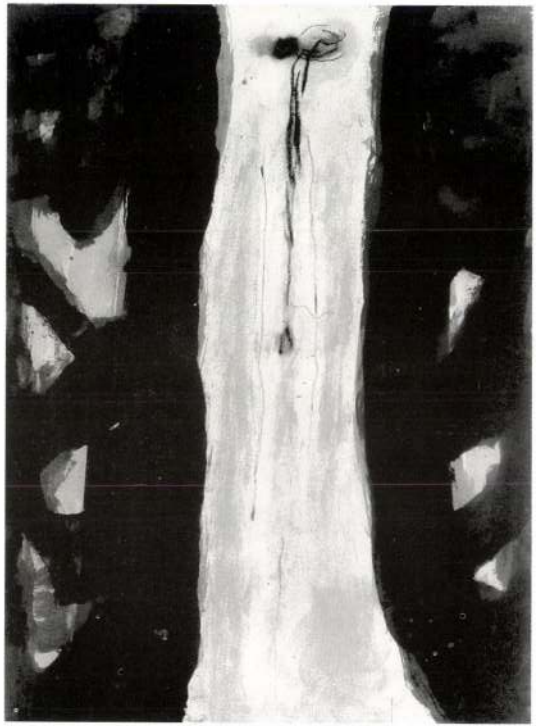

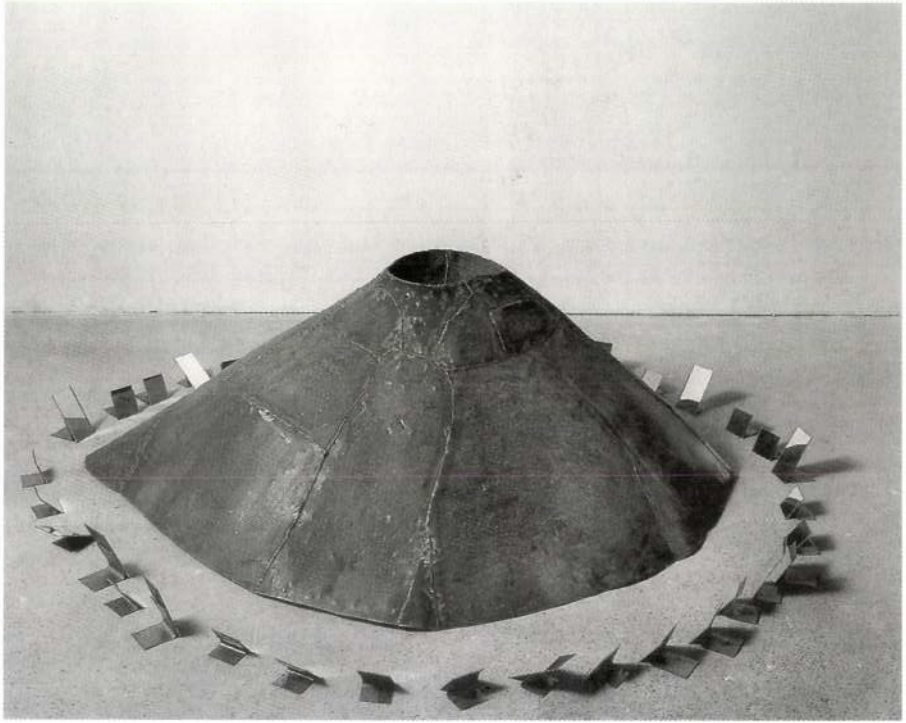

WILLI WEINER

„Die sich in Ihrer Rechnung Betriegende Milchmagd"
Cortenstahl, Lackfarbe, 4-teilig, 1995
72 x 258 x 70 cm

Rácz Stúdió Galéria

KLIMÓ KÁROLY

Szenvedélyes vonalak / Leidenschaftliche Linien,
vegyes technika / Mischtechnik, 1997
30 x 40 cm

Károly Klimó,
Willi Weiner,
Barry Parker

Zur Vernissage am Mittwoch,
dem 16. Juni 1999
18.00 bis 20.00 Uhr
laden wir Sie
und Ihre Freunde herzlich ein

Einführung:
Wolfgang Meissner Leiter des Goethe – Institutes

Die Künstler sind answesend

Dauer der Ausstellung
16. Juni – 24. Juli

Dankt für die Unterstützung von
Törley

Arbeiten von Willi Weiner und Károly Klimó sind im Goethe Institut zu sehen

Rátz Stúdió Galéria
H-1075 Budapest, Madách I. u. 3.
Tel./fax: (36-1) 342-2342
Öffnungszeiten
Montag bis Freitag 10.00 – 18.00 Uhr

BARRY PARKER
Osiris Seed IV. / Osiris magja IV.
bronz, 1998
15 x 9 x 5 cm

A Rátz Stúdió Galéria
tisztelettel meghívja Önt

Klimó Károly,
Willi Weiner,
Barry Parker

kiállításának megnyitójára
1999. június 16-án (szerdán)
18.00 – 20.00 óra között.

A kiállítást megnyitja:
Wolfgang Meissner
a Goethe Intézet igazgatója

A kiállítás megtekinthető:
1999. július 24-ig,
hétfőtől péntekig 10-18 óráig.

A megnyitót támogatja a
Törley

Willi Weiner és Klimó Károly párhuzamos kiállítása megtekinthető a Goethe Intézetben

Rátz Stúdió Galéria
H-1075 Budapest, Madách I. u. 3.
Tel./fax: (36-1) 342-2342

Ritka alkalom manapság, hogy egymástól olyannyira különböző mentalitású művészek közös kiállításra vállalkozzanak.
E sajátos helyzet kohéziós eleme ezúttal egyetlen hívószó: *Flexibel*, melynek széles jelentéstartományát ki-ki a maga művészi szempontjai szerint elemzi, lehetőséget teremtve ugyanakkor különböző véleményekben rejlő közös vonások értelmezésére is.
A művek párbeszéde révén létrejövő konszenzus a szó morális vetületeire is magyarázatot kereshet, és a művészet mai egzisztenciális helyzetére vonatkozóan is tanulságokkal szolgálhat.

Sasvári Edit

FLEXIBEL

A KIÁLLÍTÁST BEMUTATJA
A FRANKFURTI „STANDORT" AUSSTELLUNGSHALLE
1999. OKTÓBER 14–20. KÖZÖTT

BAK IMRE
KLIMÓ KÁROLY
KÖRÖSÉNYI TAMÁS
LAURER ISTVÁN
LENGYEL ANDRÁS

KIÁLLÍTÁSA

MEGNYÍLIK 1999. JÚLIUS 8-ÁN
CSÜTÖRTÖK ESTE 6 ÓRAKOR

BEVEZETI
SASVÁRI EDIT

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
1999. AUGUSZTUS 8-IG

KASSÁK MÚZEUM

BUDAPEST III., FŐ TÉR 1.
ZICHY-KASTÉLY

A Rátz Stúdió Galéria

tisztelettel meghívja Önt

Klimó KÁROLY

festőművész „Üvegkazetták" című kiállításának megnyitójára
1997. december 18-án, csütörtökön 18–20 óráig.

Megnyitja: Feuer András producer

A kiállítás megtekinthető: 1998. január 8-ig, hétfőtől péntekig 10–18 óráig

A megnyitót támogatja a Törley

Gallery for Contemporary Art H-1075 Budapest,
Madách Imre utca 3. Tel/Fax: (36-1) 342-2342

Design by Bárd

Jean-Luc Soulé
Directeur de l'Institut Français en Hongrie
a le plaisir de vous inviter au vernissage de l'exposition de

KÁROLY KLIMÓ

intitulée

DERNIER CRI

- ses oeuvres les plus récentes -

le mardi 26 novembre 1996 à 18 heures à l'Institut Français.
L'exposition sera inaugurée par László Földényi F., essayiste.

L'exposition est ouverte jusqu'au 13 décembre 1996,
du lundi au vendredi de 9h à 21h et le samedi de 9h à13h
(Institut Français, Budapest I. Fő utca 17., dans le Hall et dans la Galerie au premier étage.)

Jean-Luc Soulé
a Magyarországi Francia Intézet Igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

KLIMÓ KÁROLY

DERNIER CRI

- legújabb munkák-

című kiállítására,
amelyet Földényi F. László esszéista nyit meg
1996. november 26-án kedden 18 órakor a Francia Intézetben.

A kiállítás megtekinthető 1996. december 13-ig,
hétfőtől péntekig 9-21 óráig és szombaton 9-13 óráig.
(Francia Intézet, Budapest I., Fő utca 17., földszinti és első emeleti kiállítóterem.)

INSTITUT ▪ FRANÇAIS
EN ▪ HONGRIE
FRANCIA INTÉZET

A budapesti Goethe Intézet, a müncheni Matthes und Seitz Kiadó és a pécsi Jelenkor Kiadó meghívja Önt pódiumbeszélgetésre

Klimó Károly

képek és rajzok

cimü monográfia bemutatása alkalmából, melynek résztvevöi Klimó Károly, Földényi F. László, Beke László, Axel Matthes és Csordás Gábor.

1995. szeptember 28-án, 18 órakor
a Goethe Intézetben
(Budapest VI., Andrássy út 24.)

(szimultán tolmácsolás)

Das Goethe-Institut Budapest, der Verlag Matthes und Seitz (München) und der Verlag Jelenkor (Pécs)
laden ein zum Podiumsgespräch aus Anlaß der Vorstellung der Monografie

Károly Klimó

Bilder und Zeichnungen

Das Buch wird in Anwesenheit von Károly Klimó vorgestellt von
László F. Földényi, László Beke, Axel Matthes und Gábor Csordás

am 28. September um 18.00 Uhr
im Goethe-Institut
(Andrássy út 24., Budapest VI.)

(mit Simultanübersetzung)

A PANDORA GALÉRIA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

BERND KLÖTZER ÉS **KLIMÓ KÁROLY**

"RESPONSES"
CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1996. MÁRCIUS 19.-IKÉN KEDDEN 19 ÓRÁTÓL

A KIÁLLÍTÁST BEVEZETI:
HAJDÚ ISTVÁN MŰVÉSZETI ÍRÓ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
1996. MÁRCIUS 20-TÓL ÁPRILIS 14.-IG
HÉTFŐ, KEDD KIVÉTELÉVEL NAPONTA 15 ÉS 18 ÓRA KÖZÖTT

DIE GALERIE PANDORA LÄDT SIE HERZLICH EIN
ZUR ERÖFFNUNG DER AUSSTELLUNG

"RESPONSES"

VON **BERND KLÖTZER** UND **KÁROLY KLIMÓ**

EINFÜHRUNG:
ISTVÁN HAJDÚ, KUNSTKRITIKER

DAUER DER AUSSTELLUNG
AB 20. MÄRZ BIS 14. APRIL 1996
TÄGLICH ZWISCHEN 15 UND 18 UHR, AUSSER MO., DI.

1081 BUDAPEST, NÉPSZÍNHÁZ U. 42-44. TEL: 1134-927

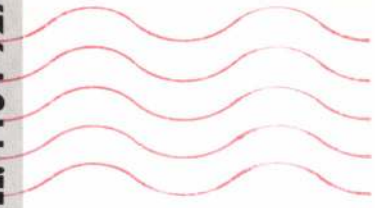

Új Művészet Szerk
Budapest
Báthory u. 10.

1054

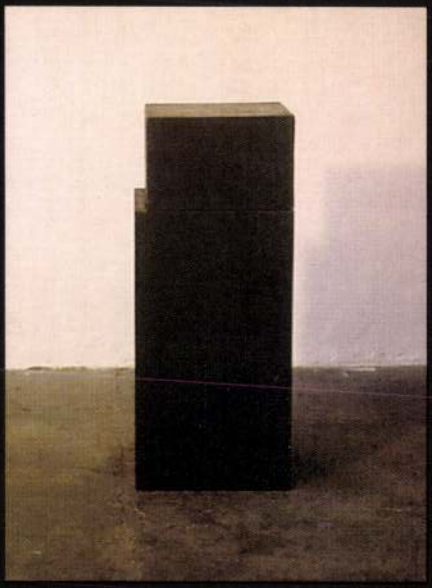

BERND KLÖTZER
VAS: kitöltött tér
EISEN: ausgefüllter Raum

KLIMÓ KÁROLY
Kéménygrafika
kollázs
Kamingrafik
collage

PANDORA GALÉRIA

BUDAPEST

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Klimo Károly

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 FEB 29.

1021

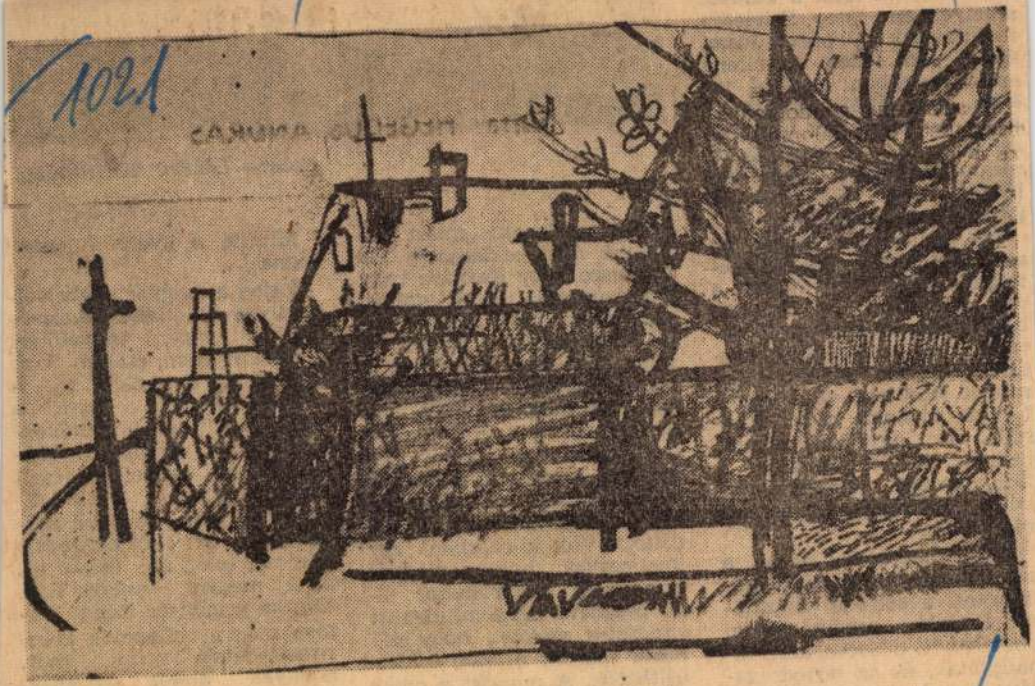

Klimo Károly: Táj

Bokros László: Tanulmány

...e. (Könyvtárrendezés során kezembe kerültek az Irodalmi Újságnak azok a számai, amelyekben Déry Feleletén továbbverik a port. Józan ésszel nem lehet az ellene szóló években egyebet találni, mint féltékenységet egy autonóm becsű mű iránt, és azoknak az olvasóknak a megleckéztetését, akik azt hitték, hogy bízhatnak az ítéletükben, ízlésükben.)

Igy azután nem csoda, ha az irodalomban megdönthetetlenül érvényben maradt a régi értékrend. A Nyugatban annak idején közölt novella, vagy a 45 előtti bemutató valóságos belső titkos rangot jelentett, ezzel szemben az újonnan kreált Kossuth- és egyéb-díjasoknak pedig el kellett viselniük a finnyáskodás' szeszélyes jeleit egyik-másik adományozó részéről is.

Aki ellenérzéssel nézte a szocializmus irodalmát, mulathatott a sokszor visszájára forduló eredményeken (annak nőtt a becse, amit elhallgattak, és az terjedt igazán, amit kritizáltak), de aki a hétszázéves költészetünkben egy újabb és öntörvényű

kodni kezdenek: „miért csinálunk neki reklámot?" Ha Camusre vagy Kafkára vagy Dürrenmattra teszek utalást, csak azért, mert szintén belül esnek szellemi horizontomon, soha nem merül fel a leghalványabb ellenkezés sem. De még név nélkül is nehezen pártolható a magyar irodalom. Irtam valahol mostanában a Nyugat költőinek egyfelvonásosairól, amelyeket az Irodalmi Színpad felújított. Volt a cikkben egy megjegyzés, hogy a magyar színjátszás vajon mikor teszi magáévá azt a mindenütt ismeretes szokást, hogy élő hazai szerzők drámái is felújíthatók. A mondat a cikkből kimaradt. (Pedig talán nem volt túlzott óhaj azt

Mintha a nyelv is csikorogna...

Vajon a magyar nyelv volna ilyen hálátlanul kozmopolita éppen művelőivel szemben? Nem, csupán erre idomította a nyelvet is, a közvéleményt is a sajtó, a rádió, amely az írói műveknek kijáró árnyalatos fogékonysággal és lelkesedéssel fordul a divatos, vagy divatosnak hitt, külföldi művek felé, és kényszeredett görccsel (még ha dicsér is), az új magyar művek felé. Mintha a magyar írókat illetően még a reflexeink is berozsdásodtak volna már, amelyek ahhoz kellenek, hogy írót íróként üdvözöljünk.

KLIMÓ Károly

SINKÓ István: ... és irodalom.
[Kass János, Klimó Károly riallítása].
= ÉS 1998. január 2. 18.

JÚÓÜÖASDFGHKJ+ÉKL-.M,NBCVXY+

A kiállítás megtekinthető augusztus 2 – szeptember 1-ig,
naponta 10.00–18.00 óráig,
csütörtökön 20.00 óráig

Dauer der Ausstellung: 2. August – 1. September
Öffnungszeiten: täglich ab 10.00 bis 18.00 Uhr,
Donnerstags bis 20.00 Uhr

A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával
Mit Unterstützung der Nemzeti Kulturális Alap

Klimó Károly

KLIMÓ KÁROLY
&
RUDOLF MEZENSKY

A veszprémi Művészetek Háza
tisztelettel meghívja
1997. augusztus 2-án, szombaton 11 órakor
a Várgalériába
/Veszprém, Vár u. 29./

KLIMÓ KÁROLY

/Budapest/

és

RUDOLF MEZENSKY

/Bécs/

K I Á L L Í T Á S Á R A

Megnyitja:
Dr. Elisabeth Mach,
az Osztrák Kulturális Intézet igazgatója

Köszönjük a Galerie KNOLL Wien
szíves segítségét

Das Haus der Künste der Stadt Veszprém
lädt Sie herzlich ein zur Eröffnung
der Austellung von

KÁROLY KLIMÓ

/Budapest/

und

RUDOLF MEZENSKY

/Wien/

am 2. August 1997, um 11 Uhr in die Galerie VÁR
/Veszprém, Vár str. 29./

Einführung:
Dr. Elisabeth Mach,
Direktorin des Österreichischen Kulturinstituts

Der Galerie KNOLL Wien
wird für die Zusammenarbeit gedankt

MEGHÍVÓ

A REEMTSMA Hungary Rt. megvásárolta
és a Budapesti Történeti Múzeum / Fővárosi Képtár
gyűjteményének ajándékozza

Klimó Károly
1996-ban készült festményét

Tisztelettel meghívjuk Önt az adomány
ünnepélyes átadására
1996. április 19-én de. 10 órára
a Kiscelli Múzeumba.

A megvásárolt művet
a Reemtsma Hungary Rt. nevében

Rudnay János
vezérigazgató,
a Nemzetközi Vállalkozók
Magyarországi Társaságának elnöke
adja át.

A főváros nevében az eseményt köszönti

Demszky Gábor
Budapest főpolgármestere

Fővárosi Képtár / Kiscelli Múzeum (1037 Budapest, Kiscelli u. 108.)

REEMTSMA

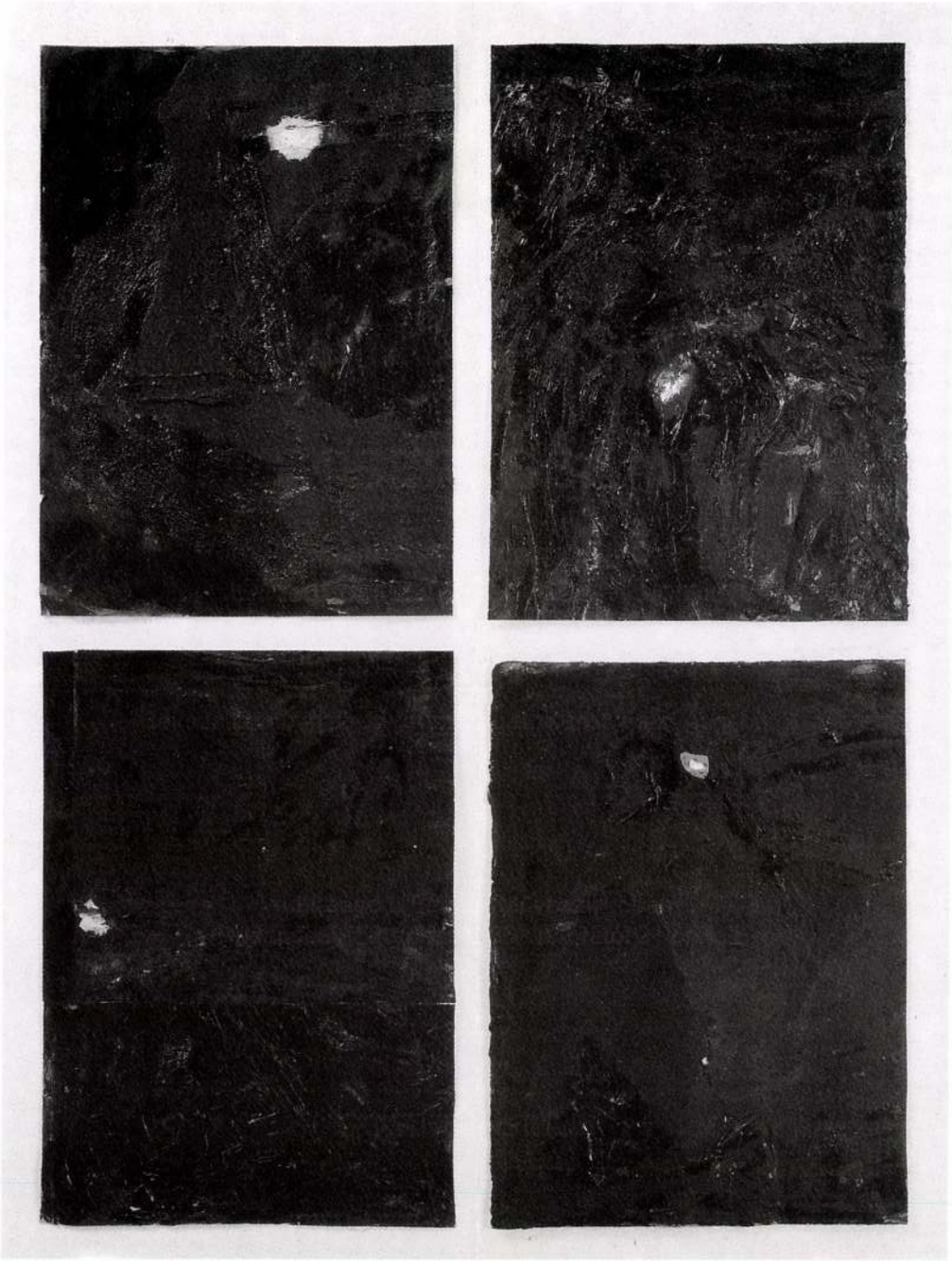

KLIMÓ KÁROLY: NÉGY AZ ÖTVENBŐL · 1995 · 4 x 42 x 30 cm · olaj, papír

A Fészek Galéria és a budapesti
Goethe Intézet meghívja Önt

KLIMÓ KÁROLY
és
ROBERT SCHAD

kiállításának megnyitójára
1995 április 26-án szerdán 18 órakor
a Goethe-Intézetben
(Budapest VI. Andrássy u. 24.)

Bevezetőt mond: **Dr. Stefan Vogel** (Kunstverein Augsburg)

✦

Vernissage a Fészek Művészklubban
(Budapest VII. Kertész u.36) 19 órától 21 óráig.

GOETHE-INSTITUT

A kiállítás a Goethe Intézetben május 12-ig, szombat/
vasárnap kivételével naponta 10-től 18 óráig, a
Fészek Művészklubban
május 14-ig naponta 14-től 20 óráig tekinthető meg.

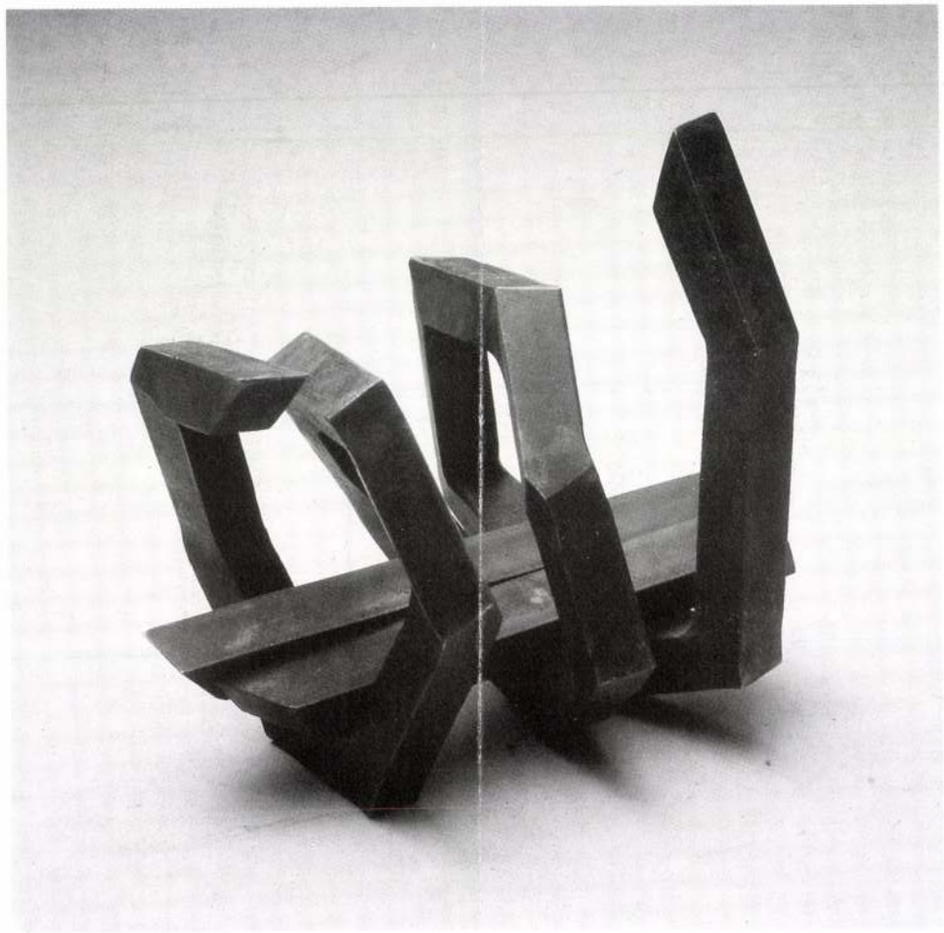

ROBERT SCHAD: NOLE · 1993 · 45 x 48,5 x 31 cm · Vierkantstahl massiv 45 mm

Die Galerie Fészek und das
Goethe-Institut Budapest
laden ein zur Eröffnung der Ausstellung von

KÁROLY KLIMÓ

und

ROBERT SCHAD

am 26. April 1995 im Goethe-Institut
(Budapest VI. Andrássy u. 24.) um 18 Uhr.

Einführung: **Dr. Stefan Vogel** (Kunstverein Augsburg)

✦

Vernissage im Fészek Művészklub (Budapest VII.
Kertész u. 36.) von 19 bis 21 Uhr.

GOETHE-INSTITUT

Die Ausstellung im Goethe-Institut ist bis zum 12. Mai außer samstags und sonntags von 10.00 bis 18.00 Uhr geöffnet. Die Ausstellung im Fészek Művészklub ist bis zum 14 Mai täglich von 14.00 bis 20.00 Uhr geöffnet.

INTERNATIONALE KLEIST-WOCHE

NEMZETKÖZI KLEIST-HÉT

KLEIST FESTIVAL

Programm:

25. April, 19.00 Uhr, Új Színház:
Prinz Friedrich von Homburg / *Homburg hercege*
Regie/*rendező:* Hargitai Iván

26. April, 19.00 Uhr, Vígszínház:
Das Käthchen von Heilbronn / *Heilbronni Katica*
Regie/*rendező:* Eszenyi Enikő

27. April, 19.00 Uhr, Budapesti Kamaraszínház:
Die Familie Schroffenstein / *A Schroffenstein család*
Regie/*rendező:* Forgách András

28. April, 16.00 und 22.00 Uhr, Uj Színház:
Der zerbrochene Krug / *Az eltört korsó*
Regie/*rendező:* Czeizel Gábor

KLEIST-SYMPOSIUM

29.-30. April, 10-17 Uhr, Budapesti Kamaraszínház, Stúdiószínpad, Budapest VI., Asbóth u. 20.

Heinrich von Kleist

KLIMÓ Károly

ROBERT SCHAD / KLIMÓ KÁROLY

Eröffnung / *Megnyitó:* 26. April, 17.00 Uhr, Goethe-Institut, 26. April, 18.30 Uhr, Fészek Művészklub
Einführung / *Bevezeti:* **Esterházy Péter**

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB und GOETHE-INSTITUT Fészek Művészklub, Budapest VII., Kertész u. 36.

Die Ausstellung im Goethe-Institut ist bis zum 12. Mai außer samstags und sonntags von 10.00 bis 18.00 Uhr geöffnet. Die Ausstellung im Fészek Művészklub ist außer samstags und sonntags von 14.00 bis 20.00 Uhr geöffnet / *A Goethe Intézetben a kiállítás május 12-ig, szombat és vasárnap kivételével 10-18 óráig látogatható. A Fészek Művészklub kiállítása szombat és vasárnap kivételével 14-20 óráig tekinthető meg*

Im Rahmen eines Gemeinschaftsprojekts der Budapester Fészek-Galerie und des Goethe-Instituts zeigen der deutsche Zeichner und Bildhauer Robert Schad und der ungarische Maler Károly Klimó zum ersten Mal ihre Arbeiten gemeinsam in einer Ausstellung. "Beide, Zeichnung und Skulptur, können sich gegenseitig nur annähern und nie berühren. Wo des einen graphisches Existenzfeld endet, beginnt des anderen plastisches (...) Als Impulsgeber hat die Zeichnung die Aufgabe, in der Fragmentierung oder in der offenen Form den Ausdruck zu suchen, und diese offene Form wirkt ihrerseits wieder auf die Skulpturen und verhindert, daß die Skulptur zu sehr zum Sockelkunstwerk wird, also zur klassischen oder traditionellen Skulptur." (Robert Schad)
"Klimós Malerei dient weder der Abbildung noch der Repräsentation. Sie ist die Visualisierung seiner Betroffenheit und der damit einhergehenden Offenheit; einer ganz persönlichen Beziehung zur Realität und Kunst. Diese Offenheit ist in der Erkenntnis begründet, daß es keine eindeutigen Realitäten gibt, keine gesicherten, ewig gültigen Wahrheiten, wie dies verführerische Ideologien uns weismachen wollen (...)." (Alexander Tolnay)

A budapesti Fészek Galéria és a Goethe Intézet közös rendezvényén a német rajzoló és szobrász, Robert Schad és a magyar Klimó Károly első ízben állítanak ki együtt.
"Rajz és szobor csak közelíteni tudnak egymáshoz, sohasem érintkeznek. Ahol egyikük grafikai létezésmezője véget ér, ott kezdődik a másik plasztikai területe. (...) Indításképpen a rajznak az a feladata, hogy részletezzen vagy nyitott formában keresse a kifejezést és ez a nyitott forma aztán maga is hat a szobrokra, meggátolva azt, hogy túlságosan posztamens-művekké váljanak, vagyis, hogy klasszikus, hagyományos szobor legyen belőlük." (Robert Schad)
"Klimó festészete nem ábrázol, nem is reprezentál. Megdöbbenését és az ezzel együtt járó nyitottságot vizualizálja, a valósághoz és a művészethez való egészen személyes viszonyt. Ezt a nyitottságot az a felismerés indokolja, mely szerint nem léteznek egyértelmű valóságok, nincsenek olyan biztos, örökérvényű igazságok, mint amilyeneket csábító ideológiák hirdetnek nekünk (...)." (Alexander Tolnay)

12. vasárnap

FILM

1922
Nikos Koundouros, a neves görög rendező számtalan nemzetközi fesztiválon díjat nyert filmje az 1922. évi szmirnai népirtást dolgozza fel megdöbbentő művészi erővel.
Tv2, 22 h

ZENE

DOHNÁNYI-EST
Deborah Kiszely kanadai zongoraművész az Új Haydn Vonósnégyes közreműködésével (Horváth János, Sárosi Péter – hegedű, Porzsolt György – brácsa, Magyar Gábor – gordonka) Dohnányi ESZ-MOLL ZONGORAÖTÖS-ét, a PASSACAGLIÁ-t és a C-MOLL ZONGORAÖTÖS-t adja elő.
Zeneakadémia, kisterem, 19.30
(Bp. VI., Liszt F. tér 8.)

JAZZ

A Made Innben St. Martin szaxofonozik (21 órakor).
(Bp. VI., Andrássy út 112.)

A Merlin Jazzklubban Pleszkán Frigyes zongorázik.
(22 órakor)
(Bp. V., Gerlóczy u. 4.)

KIÁLLÍTÁS

A BERLINI FAL VÉGNAPJAI
A MUSEUMHAUS CHECKPOINT CHARLIE VENDÉGKIÁLLÍTÁSA
Azt gondolhatnánk, ennek a múzeumnak a gyűjtőköre helyzeténél fogva térben és (most már) időben is eleve behatárolt, és csupán egy szokványos helytörténeti, ha úgy tetszik faltörténeti gyűjteményt mutat be. De nem, tágabban értelmezett anyagot láthatunk, amiben benne foglaltatnak a Checkpoint Charlienál működő Augusztus 13. Munkaközösség könyv- és filmbemutatóinak, sajtótájékozatóinak, vitafórumainak dokumentumai, azok a képzőművészeti alkotások, amelyek ugyancsak áttételesen kapcsolódnak a fal témájához, viszont vagy a zsarnokságot, vagy a tiltakozást fejezik ki. Továbbá bemutatja a kiállítás az erőszakmentes harc világkrónikáját is.
Magyar Nemzeti Múzeum Budavári Palota, A épület
Megtekinthető: július 10-ig

13. hétfő

FILM

A HÍR NYOMÁBAN
Mindannyian a HÍR rabszolgái lettünk. A világ nyomtatott szöveggel és elektronikus képpel közlekedő felében csak az az esemény tarthat számot a létezés jogára, amelyet valakik, valahol, valamilyen műfajban HÍRRÉ formáltak. Ezért – pontosan harminc napra – beköltözünk a Kurír szerkesztőségébe, hogy tudósítsunk a HÍR születéséről. A Dér Andrással közösen készített SZÉPLEÁNYOK című filmmel feltűnt Hartai László ezúttal Muhi Andrással dolgozott együtt ezen a színes videofilmen, melyet a Filmszemlén mutattak be.
Toldi mozi, 9-től folyamatosan
(Bp. VI., Bajcsy-Zs. út 36–38.)

A WILKÓI KISASSZONYOK
Amikor 1979-ben bemutatták Andrzej Wajda filmjét, sokan csalódottak voltak, mert történelmet faggató, példázat értékű alkotás helyett „csak" egyéni sorsokról, egy földbirtokos család korosodó lányainak és egy hajdani fiatalembernek elkésett találkozásáról láttak költői szépségű filmet. A Jaroslav Iwaszkiewicz elbeszéléséből forgatott műben Daniel Olbrychski és Maja Komorowska játszik.
Lengyel Intézet, 18 h
(Bp. VI., Nagymező u. 15.)

ERNST LUBISTCH-FESZTIVÁL
LENNI VAGY NEM LENNI
A nagy nevettető, vagy ahogy hálás hívei nevezik, a „komédia hercege" filmjeit éppen humoruk tartja frissen. Az 1942-ben készült film (Carole Lombard-ral és Jack Bennyvel a főszerepben) Varsóban játszódik, és arról szól, hogyan keveredik egy színtársulat az ellenállásba 1939-ben.
Francia Intézet, 19 h
(Bp. I., Fő u. 17.)

ZENE

KAMARAESTEK A BUDAVÁRI ERDŐDY PALOTA UDVARÁBAN
A Debreceni Filharmonikus Zenekar Várhegyi Andrea (hegedű) közreműködésével Haydn- és Schubert-műveket játszik. Vezényel: Gémesi Géza.
MTA Zenetudományi Int., 20 h
(Bp. I., Táncsics M. u. 7.)

14. kedd

KIÁLLÍTÁS

WALTER DEXEL
Walter Dexel a húszas évek legjelentősebb német konstruktivistái közé tartozik. „Elfajzott művészete" miatt 1935-ben elveszítette állását, s két évvel később, a híres müncheni ELFAJZOTT MŰVÉSZET című kiállításon a nácik nyilvánosan is kigúnyolták. A hamburgi Am Parkberg Galériával közösen rendezett tárlaton olajképeket, rajzokat, fametszeteket és grafikákat mutatnak be.
Kassák Múzeum
(Bp. III., Fő tér 1.)

FILM

ERNST LUBISTCH-FESZTIVÁL
NINOCSKA
A legendás filmszatírát Lubistch 1939-ben forgatta Greta Garbóval, Melvin Douglasszel és Ina Clairellel, és ami a legnagyobb szenzáció: Garbo nevet! Mégpedig ellenállhatatlanul.
Francia Intézet, 19 h
(Bp. I., Fő u. 17.)

AZ AMATŐR
Ezzel a filmmel robbant be Krzysztof Kieslowski a nemzetközi filmművészetbe, 1979-ben. Arról szól, hogyan konfrontálódik a világgal az elszánt amatőrfilmes, de szemléletét a társadalomostorozó hév helyett inkább fanyar irónia jellemzi.
Örökmozgó, 18.30
(Bp. VII., Erzsébet krt. 39.)

RÖVIDRE VÁGVA
Robert Altman többszörösen kitüntetett új filmje a rendező szerint olyan, mintha leemelte volna a tetőt egy számos, különféle rendű és rangú embert rejtegető nagy házról, aztán filmre vette volna, amit a véletlen folytán éppen akkor megláthatott az életükből.
Kossuth mozi, egész héten
(Bp. XIII., Váci út 14.)

JAZZ

Az Óbudai Jazzklubban minden kedden este 21 órától Bódy Magdi énekel, a Szakcsi Session Group kíséri.
(Bp. III., Hídfő u. 16.)

15. szerda

ZENE

A MAGYAR HIMNUSZ ÜNNEPE
Alig egy évvel Vörösmarty SZÓZAT-ának megzenésítése után Bartay András, a Nemzeti Színház akkori igazgatója ismét pályázatot írt ki, ezúttal Kölcsey HYMNUS-ának megzenésítésére, 20 aranyat ajánlva a győztesnek. „... A beküldött 13 művek közül – melyek között számos dícséretre méltó szerzemény van – legtökéletesbnek, minden megkívánhatóságot magában leginkább egyesítőnek lenni találtatott (pedig közértelemmel) az 1. számmal, és „Itt az írás, olvassátok" jeligével ellátott pályamű, melly a mondott díjat nyerendi." – írja 1844 június 22-én a Honderű. 13 mű érkezett be, s mondani sem kell, Erkel vitte el a pálmát. Az első előadásra a Nemzeti Színházban került sor 1844. júliusában, ahol Erkel HIMNUSZ-ával együtt hat dícséretes pályaművet mutattak be: Egressy Béniét, Molnár Ádámét, Travnyik Jánosét, Elias Martonét és Seyler Károlyét (ő kettőt is írt). A mai hangversenyen Erkel HIMNUSZ-át és a még fellelhető pályaműveket mutatja be a kőbányai Szent László-templom és a Baár-Madas Református Gimnázium kórusa, az Országos Rabbiképző Intézet Goldmark Kórusa valamint az Erkel Ferenc Kamarakórus. A reformkor irodalmából is válogattak a műsorba.
Zeneakadémia, 19.30
(Bp. VI., Liszt F. tér 8.)

FILM

BARÁTOM, BÓDY GÁBOR
Duna Tv, 19.40

KUTYA ÉJI DALA
Bódy Gábor utolsó nagyjátékfilmje, melynek főszerepét, a titokzatos papot ő maga játssza. A nagy vitákat kiváltó film Csaplár Vilmos SZOCIOGRÁFIA című elbeszéléséből készült.
Duna Tv, 21.20

ERNST LUBISTCH-FESZTIVÁL
SAROKHÁZ
Egy budapesti bőrdíszműves üzlet két alkalmazottjának mulatságos története.
Francia Intézet, 19 h
(Bp. I., Fő u. 17.)

KLIMÓ György

Ludwig Múzeum: Klimó Károly

Kertemben érik a
leveles dohány.
A líra: logika,
de nem tudomány.
(József Attila)

Amikor szavakkal már nem tudunk valamely festői jelenségnek jobban a mélyére hatolni, amikor szókincsünk elégtelennek bizonyul egy képzőművészeti alkotás lényegének a megvilágítására, akkor szoktunk „sajátos művészi eszközökről", „par excellence festői nyelvről" beszélni. Nyilván alkalomról alkalomra változik, és kifejezőkészségünktől is erősen függ, hogy hol az a határ, ahonnan nincs tovább, hol az a pont, amelytől kezdve egy színekkel-formákkal szóló mű már kizárólag a saját nyelvén beszélhet. Végtére is a műalkotás beleszületik a műfajába, más anyagban tolmácsolhatatlan. Mégis újra meg újra kísérletet teszünk az elmondhatatlan kifejezésére, főként azért, mert a beszélt nyelv itt és most a vizuális nyelvnél egyezményesebb. Pedig ez a bizonyos festői kifejezésmód és eszköztár már a századunk elején megvívta szabadságharcát, és közhírré tette szuverenitását meg függetlenségét szüzsétől, zsánertől, de még az ábrázolás konvenciójától is. Ám a legteoretikusabb elmék, a festészet poeta doctusai sem tudták e nyelvet általánosan érvényes rendszerbe foglalni. A képzőművészetnek csak lehetőségeit lehet ismertetni, csak gyakorlati tapasztalatokat lehet átadni, s mindenekelőtt a látást edzeni, finomítani és fogékonnyá tenni. Ezért, hogy minden művésznek keményen meg kell küzdenie a kifejezésért: benső világa megmutatásához nem vehet igénybe idegen mintát, saját szótárat és nyelvtant kell létrehoznia.

Mindezek a kérdések különös élességgel vetődnek fel Klimó Károly kiállításán. Művei a megharcolt harc dokumentumai: *ez maradt* a hiábavalóságok, a nem festői kérdések lehántása után, a kifejezés lecsupaszításakor a fölös beszédtől, a hiú külsőségektől, a hétköznapok limlomjától, a kicsinyes prakticizmustól, sőt a mesterség egynémely konvenciójától is. S mintha minden képnél elölről kezdődne ez a küzdelem. A kivívott diadal csak kis részben vihető át a következő műre. A folyamatosan izzásban tartott parázs, a fojtottan lappangó tűz minden képkezdésnél újra s újra hevesen fellobban. A művész nem tudatos, nem akarati erőket is segítségül hív. Érzelmek, ösztönök, szenvedély, érzékenység és hangulat – mindezt lazán, mintegy oldott kedélyállapotban tartja ellenőrzése alatt a szakmai tudás és gyakorlat. Ez az *indulati alkotásmód*, a felszabadított, de szemmel tartott tudattalan viszi át a festőt „a túlsó partra", segít túllépnie „e mai kocsmán", s benső világát minél közvetlenebbül a formához kapcsolnia (pl. SÁRGA LÁNG, 1993).

Van a festői gyakorlatnak egy lehetséges módja, amely jól illeszkedik e felhevült alkotói tudatállapothoz, s működteti a feszültségben pengeélessé finomodó intuíciót. A festő újra s újra nekikezd a képnek; gyakorta hagyatkozik az ecset járására, a festékanyag önmozgására. Ritkán elégszik meg a kirajzolódó formával, az előtűnő színviszonylatokkal. Réteg borul rétegre, a festék sűrűsége, vastagsága, színe és tónusa szerint a felület egyre módosul és gazdagszik. Szaporodnak a festményben rejlő elvetélt képek. A festő minduntalan kontrollnak veti alá a teljes és az irányított véletlen, a kiszámíthatatlan áttűnések és a megfontolt alakítás nyomán kibontakozó képet. Minden ecsetrohamot latolgatás és döntés kényszere követ. A munka bármikor újrakezdhető vagy folytatható, amíg a festő el nem fogadja a kialakult látványt: kompromisszumot egy belső kép s az elérhető realitás között. Egyszerre, úgy tetszik, egy ponton a szüntelen átváltozás magasabb minőséget teremt; az eredmény olykor a festőt is váratlanul éri (VÖRÖS ÁRNYÉK, 1994). Abbahagyni is tudni kell. Befejezni, sokan így tartják, sohasem lehet. Valóban nem: az anyag nehézkességét teljesen leküzdeni, a matériát az utolsó morzsájáig átszellemíteni szinte lehetetlen, olykor talán csak a legnagyobbaknak sikerül.

Ezzel a festői metódussal jellegzetes képi faktúra jár együtt. Az elszánt, személyes, nemegyszer vad ecsetjárás nyomán a felszántott, feltorlódott, egymásra rétegzett és rakódott anyag felülete némiképp a természet anarchikus, logika nélküli megjelenésformáira emlékeztet; mégis, a benne rejlő szenvedélyes művészi munka, a szellemi koncentráció az elevenség abszurd erejével ruházza fel, s a líra rejtőzködő logikája titkos utakon, hajszálereken érvényre jut (CÍM NÉLKÜL, 1994). A faktúra síkból kiemelkedő, tapintható felülete újabb dimenzióval gazdagítja Klimó képeit. Amellett, hogy a térbeliség érzetével bővíti a színek, formák, tónusok hatáskörét, mint megkövült láva őrzi a mű születésekor fellépett erők lenyomatát. A néző mintegy brutális közvetlenséggel, egy csapásra szembesülhet azokkal a bizonyos művészi eszközökkel.

KOVÁTS ALBERT ■■■

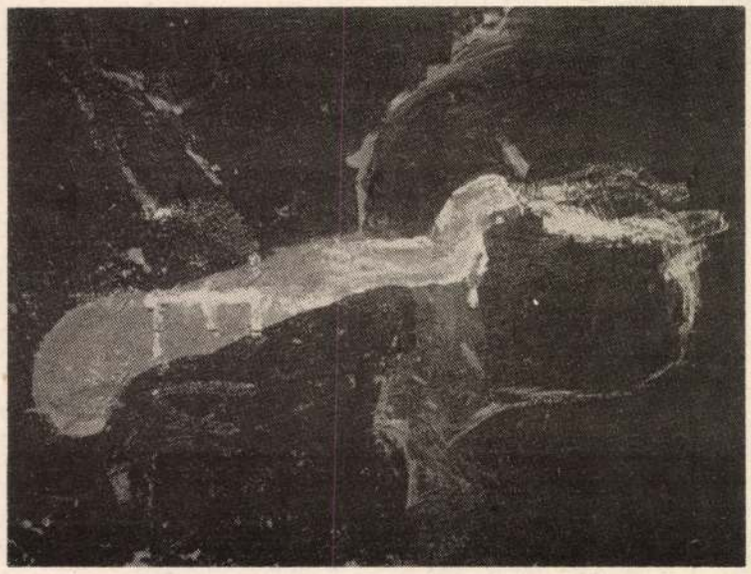

A HOMÁLY DICSÉRETE (1994) című „összmű"; 18 lapból összeállított, 12 méter hosszú kompozíció, melynek a részei önállóan is megállnak

Budavári Palota, A épület
Megtekinthető: június 26-ig

33.

33. ***Károly Kelemen: Beuys and lemon ice-cream,***
signed, silk screen print, acryl on paper, 54x35 cm
*HUF **35.000,-***

34.

34. ***Károly Kelemen: Lower acorn,***
signed, oil on canvas, 50x55 cm
*HUF **80.000,-***

KÁROLY KLIMÓ (born 1936 in Békéscsaba)

He is an excellent representative of Hungarian transavantgarde, a real master of blending wild tachist forms of expression with disciplined emotions. Vehicle for his myth searching symbolism is the painted surface.

Exhibitions selected:
1984 Kunstmuseum Pori, Finnland; 1984 Profile Galery, New York; 1989 Colombia University, New York; 1986 8 Hungarian Artist, Los Angeles.

KLIMÓ Károly
Hungarian Contemporary Art
Br. Sotheby's 1992

35.

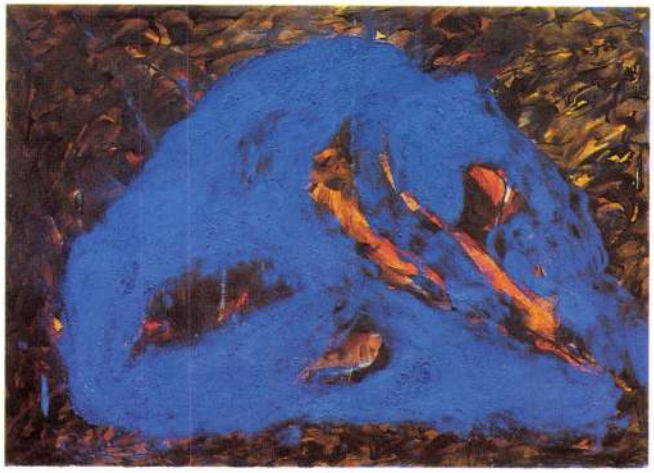

35. ***Károly Klimó: Golden motif,***
signed, acryl on paper, 60x80 cm
*HUF **120.000,-***

36.

36. ***Károly Klimó: Large blue form,***
signed, acryl on paper, 60x75 cm
*HUF **100.000,-***

Ludwig Múzeum Budapest - Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien

KLIMÓ KÁROLY MANFRED WAKOLBINGER

új műveinek kiállítása

Megnyitja: Dr. HEGYI LÓRÁND, a bécsi Museum Moderner Kunst igazgatója

1994. május 26-án este 8 órakor, Budavári Palota "A" épület, Budapest I., Szt. György tér 2.
A kiállítás 1994. június 26-ig tart nyitva.

Ludwig Múzeum Budapest - Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien

KÁROLY KLIMÓ MANFRED WAKOLBINGER

Neue Arbeiten

Eröffnungsrede: Dr. LÓRÁND HEGYI, Direktor des Museums Moderner Kunst

26 Mai 1994. um 20 Uhr, Budavári Palota Geb. "A", Budapest I., Szt. György tér 2.
Dauer der Ausstellung: 27. Mai - 26. Juni 1994.

A HÓNAP MŰTÁRGYA

1986. február

KLIMÓ KÁROLY

HANGYAUTAK

(tus – ceruza – aranypor)

67 x 96 cm

Klimó Károly 1936-ban született Békéscsabán. Később családja Kaposvárott telepedik le. A gimnáziumi érettségi után 1956-tól 1962-ig a Képzőművészeti Főiskolára jár Pap Gyula, majd Bernáth Aurél osztályára.

1962-től kiállító művész, hazai és külföldi tárlatok szereplője. 1972-ben tagjává választja a szentendrei művésztelep, nyaranta itt dolgozik. Itt rendezi első egyéni kiállitását 1977-ben. – 1972-től a Képzőművészeti Főiskolán tanít.

Számos tanulmányutat tesz, többek közt Iránban, Spanyolországban, Finnországban és az Egyesült Államokban. Kiállításain rajzokat, kollázsokat, anyagban megvalósitott képarchitektúrákat mutat be.

Fontosabb egyéni és csoportos kiállításai: 1965 Fiatalok Biennáléja Párizs, 1973 Modern Museum Belgrád, 1974 Művészeti Akadémia Bécs, 1975 Galeri Lévi Milánó, 1976 Új Delhi, 1976 Biennálé Szczecin, 1977 Szentendre, 1979 Helikon Galéria, 1978 Kultúrkapcsolatok Intézete, 1979 Stadtgalerie Wels, 1980 Koszta Múzeum Szentes, 1980 Velencei Biennálé, 1982 Templom Galéria Vác, 1983 Dorottya utcai Galéria, 1983 Forum Galerie Wels, 1984 Taide Museo Pori, 1984 Profil Gallery New York, 1985 Sigam Montreal.

Az itt kiállitott festmény a "hangyák útja" ürügyén egy meditativ világot mutat be számunkra. Nézzük, nézzük a képet, s rálelünk azokra a valamikori emlékeinkre, melyek alkalmával magunk is megkiséreltük kifigyelni a hangyák vonulását, azt a látszólag értelmetlennek tűnő, mégis tudatos igyekezetet, mely sok-sok kitérő után valamennyi vonulót céljához juttatta.

E feltételezett megértés után kiséreljük meg valamiképpen értelmezni, melyek azok a sajátságok, melyek ezt a majdnem testmeleg művet más alkotásoktól megkülönböztetik.

A képalakitás módja véletlenszerűen hat, de ha jól megnézzük, látjuk, soha nem vét a kompozició szigorú követelményei ellen. A kép fakturája művelt és gyakorlott kéz munkáiáról tanuskodik. Vázlatszerűsége ellenére a technikai művesség éppúgy felismerhető rajta, mint a logikus, tiszta képfogalmazás. Szinei áttetszők, helyük és szerepük meghatározott. A művesség igénye az alkotás technikai eszközeire is kiterjed, még a papir is kiváló minőségű.

A tartalmi közlés szándéka mellett nem volt kevésbé fontos a mű "szép" megjelenése sem. Már első pillantásra észrevesszük, mennyire különbözik ez a kép attól a mindenhol fellelhető lokális szürkeségtől, amellyel a táblaképek legnagyobb része készül. Úgy érezzük, ez a kép csak gyakorlati készülése folyamán alakulhatott ilyenné. A ceruza elindult a fehér papiron, hogy megkeresse a formát, a tartalmat, útján hangulat s feltorlódott – odáig ki nem fejezett – gondolatok irányitották. S amikor hangulat, vagy véletlen folytán rátalált egy pontra, innen a vonalak már új formát irtak körül. Ezt a rátalálást már tudatos munka követte, a vonal alávetette magát az alkotói akaratnak. Világos szineivel, melyekkel e furcsa vonalrendszert kiegésziti, egy lirai világot nyit fel számunkra, s küzdelemre hiv bennünket az elgépiesedett kor kihivásai ellen.

Klimó Károly művészeti munkásságával azokhoz a törekvésekhez kapcsolódik, melyek szakitanak az ábrázolás konvencionális jegyeivel. Új vizuális tapasztalatok segitségével küzd – a művész szuverenitásának jogán – azért, hogy a kultura szinkronban legyen saját változó korával.

A Megyei Könyvtár tisztelettel meghívja Önt

KLIMÓ KÁROLY

festőművész

kiállításának megnyitójára.

A kiállítást 1988. április 8-án 15.30 órakor

PETE GYÖRGY

az "ÉLETÜNK" c. folyóirat főszerkesztője nyitja meg.

A BÉKÉSCSABAI MEGYEI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSAI 20.

KLIMÓ KÁROLY

ERNST MÚZEUM
BUDAPEST VI., NAGYMEZŐ UTCA 8.

1989 december 6-tól 1990 január 14-ig

VERNISSZÁZS:

1989. DECEMBER 6-ÁN DU. 6–8 ÓRÁIG

Klimő László

MDK

Iskolakerülők

Csutkakeresztek

Bogárhátu cigányviskók

Csordáskutnál

Miccarnok 1921 Gyüjtemányes Csoportkiállitás

A FÉSZEK GALÉRIA ÉS A META R GALÉRIA

Tisztelettel meghívja november 10-én este 6 órára
A FÉSZEK GALÉRIÁBA

POZÍCIÓK-POSITIONEN V.
MANFRED WAKOLBINGER ÉS KLIMÓ KÁROLY

kiállításának megnyitójára

Megnyitja:
PETER BAUM, a linzi NEUE GALERIE igazgatója

Megtekinthető december 8-ig a FÉSZEK GALÉRIÁBAN
(Budapest, Kertész utca 36.) naponta 14–20 óra között

POZICIÓK / POSITIONEN

5

MEGHÍVÓ

TISZTELETTEL MEGHÍVJUK ÖNT

KLIMÓ KÁROLY

FESTŐMŰVÉSZ

" ÚJ MŰVEK " CÍMŰ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1993 DECEMBER 10 - ÉN 19.00 ÓRÁRA

MEGNYITJA :
KUKORELLY ENDRE

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
1993 DECEMBER 11 - TŐL 26 - IG
15 - 18 ÓRÁIG.
HÉTFŐ, KEDD SZÜNNAP.

1081 BUDAPEST, NÉPSZÍNHÁZ U. 42 - 44. TEL.: 1134 -927

PT

Timár Árpád
Új Művészet
Budapest
Üllői út 10 I/9.

1091

KLIMÓ KÁROLY

PANDORA GALÉRIA

BUDAPEST

Rosta

„Lesz-e fórum, ahol...”

A markáns jobboldal (rosszindulatúbbak szerint a szélsőjobb) orgánumainak képviselői mostanában minden alkalmat megragadnak, hogy aggodalmukat fejezzék ki saját jövőjüket illetően. Természetesen nem az egzisztenciájukat féltik, hanem az — úgymond — keresztény és nemzeti szellemiséget, amelynek eddigi megnyilvánulási lehetőségeit a választások után veszélyben látják. Az a főszerkesztő, aki az állítólag közszolgálati televízió hírműsorait éveken át kisajátította egy tökéletesen egyoldalú tájékoztatás és „szellemiség” számára, most, A Hét legutóbbi műsorában több ízben feltette a szónoki kérdést, vajon lesz-e fórum ezentúl, ahol például tudós elvbarátja, Nemeskürty István továbbra is kifejtheti nézeteit.

Bizarr volt nézni és hallani, amint a hajdani párttitkár meg a szépemlékű kultúrpolitikus, mindketten az egykori pártállam bizalmi emberei, most mily hévvel azonosulnak a „keresztény-nemzeti eszmeiséggel”, milyen erős hittel vágynak annak propagálására. Megvallom, magam sem tudom, hol lesz ezentúl alkalmuk reggeltől estig ezt pertraktálni a nyilvánosság előtt, de egyelőre még megtehetik — és meg is tették. Mint mindig a hasonló szemináriumi műsorok láttán, most is azt reméltem, hogy végre megtudom, miben áll, mit hirdet ez az eszmerendszer, s gondoltam, talán épp Nemeskürty tanár úrtól kapok megbízható eligazítást.

Szó mi szó, azt nem egészen értettem, hogy az 1830-as évek pesti bölcsészkarának szomorúan gyér látogatottsága, meg a későbbi reformkori felbuzdulás pozitív példája, valamint az az evidens kijelentés, hogy „a magyar nyelvben élünk” hogyan kapcsolódik mai politikai viszonyainkhoz; mindenesetre a kultúrhistóriai utalások legalább arra következtetni engedtek, hogy a tanár úr a reformkor nemzeti öntudatát kéri számon a mai magyar társadalmon. Ezzel a nézőponttal lehet ugyan vitatkozni, viszont aligha tekinthető olyan alapállásnak, amely tipikusan keresztény-nemzeti vagy akár konzervatív volna. A reformkori eszmék és célok némelyikének korszerű adaptációját éppenséggel a liberálisok vagy akár a szocialisták is vállalhatják, sőt: talán még ideológiailag semleges, pusztán pragmatikus gondolkodással is vállalkozhatunk az adott korszak pozitívumainak kielemzésére. Úgyhogy egy ideig attól féltem, hogy Nemeskürty István ezúttal is adós marad a sajátosan keresztény-nemzeti attitűd megfogalmazásával, mígnem váratlanul kijelentette: „A materialista gondolkodásúak nevetnek a keresztény erkölcsiségen”.

E mondat meglepetését csak fokozta, hogy a beszélgetés semmiféle szövegösszefüggésébe nem illeszkedett; egyszer csak elhangzott, mintegy lábjegyzetként. Mindazonáltal tartok tőle, hogy ez az egyetlen „megjegyzés” fejezi ki legpontosabban mindannak a lényegét, aminek a jövőbeli kifejezhetőségéért oly felelősségteljes ábrázattal aggódott maga Nemeskürty tanár úr is.

Nem is annyira, vagy nem elsősorban az inkriminált mondat tartalma érdemel figyelmet. Ha önmagában nézzük, nem több mint egy hamis általánosítás (mint valószínűleg minden általánosítás); és elintézhető annyival, hogy a „materialista gondolkodásúak” igen sokféle szempont szerint viszonyulhatnak a keresztény erkölcsiséghez, de hogy nevetnének rajta, az merő ostobaság. Aztán lehetne fejtegetni, hogy a történelem során maguk a keresztények miként viszonyultak önnön erkölcsiségükhöz, miként viszonyulnak hozzá ma, hogy létezik-e egyáltalán sajátlagos materialista erkölcs, s nem lehetséges-e, hogy olykor a materialista világfelfogás birtokosa viselkedik a legkeresztényibb erkölcs jegyében stb. Ezek a kérdések kétségkívül megérnének némi tanulmányozást, amennyiben kulturált formában fogalmazódnak meg. Ateizmus és valláserkölcs viszonya nem újkeletű párbeszédtéma a filozófiában.

Amikor azonban egy közszereplő tanárember szájából, aki éppen a keresztény-nemzeti oldal igaza mellett agitál, hányaveti gyanúsítás szintjén hangzik el egy olyasféle „szlógen”, hogy aki materialista — értsd: tehát nem keresztény és nem nemzeti —, az törvényszerűen kineveti, azaz lenézi a keresztény erkölcsiséget, akkor semmi egyébről nincs szó, mint a lehető legsilányabb propagandáról. Aki nem tudja definiálni önmagát, megkísérli becsmérelni az ellenfelet. Nem arról beszél, mit képvisel ő maga, hanem a másik felet vádolja egyetemes értékek színvonaltalan elutasításával.

A Pálffy—Nemeskürty duó produkciójának megint egyszer ez a gesztus volt az üzenete. Mondhatni, nem volt benne semmi újdonság. Legfeljebb éppen az általuk feltett kérdés fényében elgondolkodtató: tényleg, lesz-e fórum, ahol ezzel a szellemi igénytelenséggel lehet majd egyoldalú „vitákat” lefolytatni? Bizonyos, hogy lesz, hiszen a sajtó szabad, és nemsokára feltehetően a frekvenciamoratórium is feloldódik — ha tehát a piacon elkel ez a hangvétel, ám legyen.

De a közszolgálati médiumokban, amelyeket előfizetők és adózók pénzéből tartunk fenn, legalábbis illendő volna megemelni a mércét. Ha másért nem, csupán a minőségre való tekintettel.

— rosta —

Láng és hullám

Voltak évek, amikor a festők el- vagy megégették a képeiket. Láttam ilyet a modern művészet olyan klasszikus nagyságától, mint a spanyol Miró. S tudok hazai égetőkről is: Hencze Tamás csinált ilyen akciót, Bajkó Anikó pedig megpörkölődött textiljeit állította ki.

Klimó Károly nyitott szellem. Toleráns, aki szemrebbenés nélkül fogadja, ha kollégái vagy tanítványai (a Képzőművészeti Főiskolán) ilyen és ehhez hasonló dolgot művelnek. Ő maga azonban más utat jár. Vigyázat, nem konzervatív. A Domanovszky-iskola absztrakt expresszionizmusának egyéni (a nagy nyugati példákhoz, Sonlages-hoz, Tapieshez kapcsolódó) értelmezésével már húsz éve — amikor e repegátságot még nem gyományos festészettel. Nem aktokat, csendéleteket, tájat fest tehát; drasztikus kompozíciójú, nyers faktúrájú, nem ritkán léptékében is súlyos műveiben azt a közeget jeleníti meg, amelyben élünk és dolgozunk. Vagyis inkább kínlódunk, hogy érzékeltessem képei eszmeiségét.

Több munkájának címében visszatér ez a szó: láng. Klimó azonban nem meggyújtja a vásznait; csupán megidézi a tüzet, amely nála ritkán lobog nagy lánggal, általában parázslik, tökéletlenül, olykor hidegen — kék lánggal — ég. Mint a szó szerint vehető, fizikai valóságban, művészetében is attól függ színe és alakja, hogy mi az az anyag, amit meggyújtunk. Amiben — képletesen — mi is elé- [illegible] küzdelmeink során. csenek határozott kontúrok, a felületeken ide-oda gomolyognak a színek folyondárjai, és a hőségtől gyakran még a vászon, a papír széle is felkunkorodik.

Klimó kisebb képei (temperái) a Forgács Antikváriumban, a nagy darabok a Ludwig Múzeumban láthatók. Ez utóbbiak egy osztrák művész, a nála jóval fiatalabb Manfred Wakolbinger vörösréz szobrainak társaságában. Térben álló, hullám alakú plasztikák ezek, amolyan megmerevedett vízesések, amelyek abszurditását csak fokozza, hogy üvegkalickában kaptak helyet. A tűz után íme, a víz — mondhatnánk. Valóban: szerencsés ellenpontjai e munkák Klimó művészetének. Tiszta felületükkel csak hangsúlyozzák Klimó koromvilágának komorságát.

Artaud-tréning a Merlin Színházban

„A színész az érzelmek atlétája”

Georges Baal, a Francia Nemzeti Kutatóközpont tudományos igazgatója, az ATRAAL Színház alapító rendezője, színész részt vett a hatvanas évek nyugati színházi mozgalmaiban. Régóta foglalkozik Antonin Artaud munkásságának elméletével és gyakorlatával.

— Ön Antonin Artaud munkásságához kapcsódó tréninget vezetett a Merlin Színházban. Mi volt ennek a célja?

— Az eredeti tervek szerint Antonin Artaud munkásságáról tartottam volna a tréninget. Nem egészen ez lett belőle. Jordán Tamás három esztendeje foglalkozik egy csoporttal. Szerette volna, ha különböző hatások érik az együttest. Én évek óta foglalkozom Artaud elméletével, gyakorlatával, és jártuk a világot néhány Artaud-szövegre épülő előadással. Artaud nevét Magyarországon szinte mindenki ismeri, de a nevénél többet nem nagyon tudnak róla.

— Az él a köztudatban, hogy a kegyetlen színház fogalma kötődik a nevéhez...

— Csak azt nem tudják, hogy mi a kegyetlen színház. Ezt senkinek nem lehet a szemére vetni, mert Artaud tulajdonképpen sem módszert, sem elméletet nem dolgozott ki. Igazán tanítványai sincsenek, mégis rettenetesen nagy a befolyása. Engem régóta érdekel, miként lehet a klasszikus szövegmondó színháztól elszakadni. A nagy „prófétákra”, többek között Peter Brookra, Bob Wilsonra, Grotowskira, a japán színházra egyaránt hatott Artaud. Szövegei vagy taszítják az embert, vagy belemarkolnak a gyomrába, a beleibe. Néhány évig írt színházról, ekkor színész is volt. Nem akarok állást foglalni a vitában, hogy megbolondult vagy sem, tény az, hogy nyolc évet bolondokházában töltött, elektrosokkal kezelték. Ekkor is sokat írt, már nem színházról. Többen azt mondják, hogy ez az igazi Artaud. Még ez előtt azt írta, hogy a színész az érzelmek atlétája. A színésznek olyan átlátszónak kell lennie, mint a kristálynak. A színháznak

Georges Baal

FOTÓ: SZIGETVÁRY ZSOLT

vérbe, bélbe, testbe kell hatolnia. Későbbi, bolondokházában töltött korszakáról pedig az jutott eszembe, amiről Thomas Mann beszélt: a bolondok azok, akik képesek megcsinálni azt, amiből később minden egészséges ember élni tud.

— Ezeket a nézeteket hogyan tudta kamatoztatni az ön által vezetett tréningen?

— Artaud szövegeiből keveset fordítottak magyarra, azt sem mindig jól. Amit ismernek az írásaiból, annak sincsenek meg Magyarországon a kulturális, színészi alapjai. Ezért, bár Artaud szellemisége jelen volt a műhelymunkában, mégis inkább az én húsz éve folytatott, gyakorlatra alapozott, általánosabb színészi tréningemet végeztük. Ezek a test gyakorlataitól a szövegek elemzéséig sok mindenre kiterjednek. Természetesen arra is, hogy a partnerek miként reagáljanak a másikra.

— Mit lehetett egy kéthetes kurzus alatt elérni?

— A végeredmény szempontjából elérni semmit sem lehetett, ebből nem lesz rövidesen bemutató. De biztos vagyok benne, hogy a csoport tagjai a legközelebbi munkájukban felhasználják a tanultakat.

— Úgy tudom, szó esett egy őszi kurzusról is.

— Szó van róla, de erről magam se tudok többet. Amikor ezt a kurzust összehoztuk, Jordán Tamás ragaszkodott ahhoz, hogy csak az ő stúdiósaival foglalkozzam. Az önkormányzat, Baán László, a kulturális bizottság elnöke viszont fontosnak tartotta volna, hogy minden színésznövendék számára hozzáférhető legyen a kurzus. Megígértem, ha kérnek, tartok egy másik tréninget.

— Előadást nem tervez?

— Az még korai lenne. Messzebb áll ez a csapat és valószínűleg a magyar színészet attól, amit csinálok, mint gondoltam. Jobban az alapoktól kell kezdeni. Egy ilyen műhelymunka találkozás. Meg kell nézni, mit jelent a fiatalok számára a színház, és mit jelent számomra, aki a hatvanas évek nyugati színházi mozgalmaiban nőttem fel. Nyilvánvalóan minden nap más kríziseink voltak. Akadt, aki „visszatasztíotta” a módszeremet, és volt, aki messzire ment ezen az úton.

— Ez, gondolom, önismereti kurzus is.

— Van technikai és önismereti alapja. Végül is arról van szó, hogy a színész mit tud magából adni és ezt hogyan tudja a szerepére átvinni. A technikának mindig kapcsolódnia kell a színész lelkéhez. III. Richard szerepében például ki kell próbálni, miként lehet a színész vállát, hátát úgy összehúzni, hogy púposnak hasson, de lélegezni is képes legyen. Ezután az a kérdés, hogy tud ebben a pózban hangot adni, élni. Át kell gondolni, mi van a szerepben és mi a színészben. Nem hiszem például, hogy én nagyon gonosz lennék. De fel tudom idézni azt a hölgyet, aki a metróban ötször vágta a térdemhez a szatyrát, amikor holtfáradt voltam és meleg is volt. Ekkor szerettem volna kicsit gonosz lenni. Ezt az érzést megtalálom a testemben, a hangomban, és ebből — ha kell — el tudok indulni.

— Önnek Párizsban van egy húsz éve működő csoportja. Ők most mivel foglalkoznak?

— Tizenéves korukban kezdtem velük dolgozni. Legalább hússzor megünnepeltük az utolsó előadásunkat, de végül mindig van valami, ami összehoz minket.

• Bóta Gábor

Muzsika

GRATULÁLUNK A SZERELEM-SZEX-HÁZASSÁG TELEFONOS KVÍZJÁTÉK HARMADIK HETI NYERTESEINEK!

COTTELLI COLLECTION-AJÁNDÉKOK:

Farmerbodyt nyert:
Gergely Beatrix — Budapest

Miniruhát nyert:
Simondán Gizella — Budapest

Leggingst nyert:
Orosz Géza — Budapest

Fehérnemű t nyertek:
Szarvas Attila — Farmos
Haász Éva — Budapest

Cravaseta-nyakkendőt nyertek:
Bernát Rita — Budapest
Demeter Attila — Budapes

KÖNYVET nyertek:
Hász Gyuláné — Budapest
Szilágyi Ákos — Budapest
Lőrincz Melinda — Szombathely
Sós Sándor — Szolnok
Tóthné Kiss Beatrix — Hatvan
Diacsi Györgyné — Tápé
Dán Katalin — Nagykálló
Tőzsér Miklós — Budapest
Bányai Lotti — Bekecs
Dávid Zoltánné — Monor

MISS EURÓPA 1 ÉVES ELŐFIZETÉST nyertek:
Ördög Sándorné — Tatabánya
Smidt Beatrix — Budapest

INTEROPERETT KONCERTJEGYET nyertek:
Molnár Lajosné — Veszprém
Kósa István — Keszthely

A DÉL-BUDAI CIPŐIPARI SZÖVETKEZET 2500 FT ÉRTÉKŰ VÁSÁRLÁSI UTALVÁNYÁT nyerték:
Lájer Erzsébet — Balatonfüred
Kárpáti Gyögyné — Veszprém
Nagy Beatrix — Miskolc
Árhip Márta — Budapest
Imre Júlianna — Budapest
Tóth Csabáné — Tapolca
Petrovai Andrásné — Monor
Fekete Ferencné — Kiskunfélegyháza
Hajdú Norbert — Szabadbattyán
Schraub Tímea — Budapest

A nyerteseket levélben értesítjük! Ha Ön is szeretne részt venni a játékban, akkor hívja a következő telefonszámot: 06-90-30-40-65

MH 8035

MOL MAGYAR OLAJ- és GÁZIPARI Részvénytársaság

A **Magyar Olaj- és Gázipari Rt. Marketing és Kereskedelmi Igazgatósága** Tervezési és Elemzési Főosztályára budapesti székhellyel

közgazdasági egyetemi végzettségű
munkatársat keres.

Várjuk olyan jó elemzői és kifejező képességű, PC kezelésében jártas és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkező közgazdászok jelentkezését, akik vállalják az Igazgatóság irányítása alá tartozó költség- és profitcentrumok tevékenységével kapcsolatos komplex közgazdasági elemzések, éves és évközi beszámoló készítések és a stratégiai tervezésben való közreműködés felelősségteljes feladatát.
A munkakörhöz tartozó személyi alapbér megállapítása Kollektív Szerződés alapján, megegyezéssel történik.

A kézzel írott jelentkezéseket (szakmai önéletrajz, végzettségi okmányok másolata) a **MOL Rt.** FKÁ Személyügyi Igazgatóság Budapesti Személyügyi Főosztályára (1093 Budapest, IX. ker., Közraktár u. 30.) kérjük eljuttatni 1994. június 17- ig.

További felvilágosítást a Személyügyi szervezet dolgozói adnak a 217-7053 és a 217-6053 telefonszámokon.

BÁV RT

AZ ÚJDONSÁG EREJÉVEL HAT

megnyitott új konyhabútoráruházunk széles választéka és népszerű árai.
Üzletünkben a legmodernebb elemes konyhabútorokból és étkezőgarnitúrákból választhatja ki az igényének és ízlésének legjobban megfelelő új bútorokat.

Üzletünk címe: Budapest VI., Király u. 36.

Nyitvatartási idő:
hétfőtől péntekig 10—18 óráig.

Ha hirdetésünket üzletünkben bemutatja, 10 000 Ft feletti vásárlás esetén 1994. Június 30-ig 5% árkedvezményt adunk!

Bizományi **Kereskedőház** és Zálogházi Rt.
az értékek birodalma!

7666 MH

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Solymár Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete
PÁLYÁZATOT HIRDET
a Hunyadi Mátyás Általános és Zeneiskola
IGAZGATÓI ÁLLÁSÁNAK
betöltésére

Pályázati feltételek:
- felsőfokú pedagógiai végzettség,
- legalább 5 évi szakmai gyakorlat.

A pályázathoz csatolni kell:
- szakmai önéletrajzot,
- vezetői programot,
- erkölcsi bizonyítványt,
- diplomamásolatot.

A pályázatot 1994. július 15-ig lehet benyújtani Solymár Polgármesteri Hivatalához.
Az állás betöltésének kezdete: 1994. augusztus 15.
Fizetés: a közalkalmazotti törvény szerint.

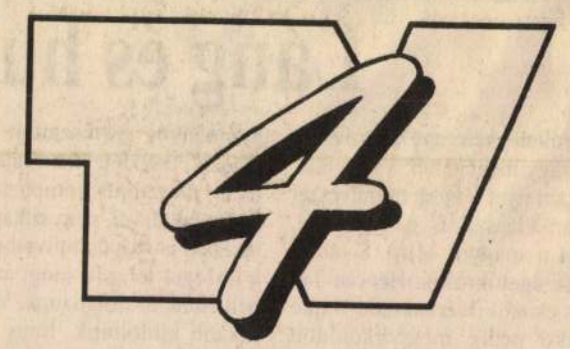

Önnek is leadjuk a drótot:
ma este 20.05-kor

DRÓT

KLIMÓ kabát

KLIMÓ Károly

A budapesti Goethe Intézet, a müncheni Matthes und Seitz Kiadó és a pécsi Jelenkor Kiadó meghívja Önt pódiumbeszélgetésre

Klimó Károly

képek és rajzok

cimü monográfia bemutatása alkalmából, melynek résztvevöi Klimó Károly, Földényi F. László, Beke László, Axel Matthes és Csordás Gábor.

1995. szeptember 28-án, 18 órakor
a Goethe Intézetben
(Budapest VI., Andrássy út 24.)

(szimultán tolmácsolás)

Das Goethe-Institut Budapest, der Verlag Matthes und Seitz (München) und der Verlag Jelenkor (Pécs)
laden ein zum Podiumsgespräch aus Anlaß der Vorstellung der Monografie

Károly Klimó

Bilder und Zeichnungen

Das Buch wird in Anwesenheit von Károly Klimó vorgestellt von
László F. Földényi, László Beke, Axel Matthes und Gábor Csordás

am 28. September um 18.00 Uhr
im Goethe-Institut
(Andrássy út 24., Budapest VI.)

(mit Simultanübersetzung)

KLIMÓ Károly

A budapesti Goethe Intézet, a müncheni Matthes und Seitz Kiadó és a pécsi Jelenkor Kiadó meghívja Önt pódiumbeszélgetésre

Klimó Károly

képek és rajzok

cimü monográfia bemutatása alkalmából, melynek résztvevöi Klimó Károly, Földényi F. László, Beke László, Axel Matthes és Csordás Gábor.

1995. szeptember 28-án, 18 órakor
a Goethe Intézetben
(Budapest VI., Andrássy út 24.)

(szimultán tolmácsolás)

Das Goethe-Institut Budapest, der Verlag Matthes und Seitz (München) und der Verlag Jelenkor (Pécs)
laden ein zum Podiumsgespräch aus Anlaß der Vorstellung der Monografie

Károly Klimó

Bilder und Zeichnungen

Das Buch wird in Anwesenheit von Károly Klimó vorgestellt von
László F. Földényi, László Beke, Axel Matthes und Gábor Csordás

am 28. September um 18.00 Uhr
im Goethe-Institut
(Andrássy út 24., Budapest VI.)

(mit Simultanübersetzung)

KLIMÓ Kárly

Mit der Präsentation einiger Bilder von Károly KLIMÓ

Die Direktorin
des Österreichischen Kulturinstituts in Budapest,
Dr. Elisabeth Mach

bittet Herrn Gábor PATAKI

zu einem Cocktail

am Freitag, den 26. Mai 1995 *um* 18.00 *Uhr*

U.A.w.g.
Tel. 351-1770

Benczúr utca 16
1068 Budapest
2. Stock

KLIMÓ KÁROLY

üton rep.

Images of Peace

New Hungarian Avant-garde

British Embassy

June 12 – July 1, 1996

KLIMÓ KÁROLY

Bogácsi Erzsébet: Mi szem-szájnak ingere

Népszabadság2000 jún. 28

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY
BIURO TURYSTYKI ZAGRANICZNEJ
Warszawa, ul. Sandomierska 19
Telefon: 45-23-08

PZM n. 10.000 zam. 68

KLIMÓ Károly

Kiáll. Ernst Múzeum

ism. VADAS József: Szivárványékban =

Élet és Irodalom, 1989. dec.

15. 12.

XX. 12. 45. u. / Mesterek

KLIMÓ Károly

kiáll.Bp.,Francia Intézet, 1992 Sade-sorozat

ism. FÖLDÉNYI F.László: A feltámadt halál. =
Magyar Napló, 1992. dec.11. 41.

allgemeiner und grundsätzlicher Fragen, die
eine kunstgeschichtliche Einrichtung über
EDV- gestützte Arbeitsverfahren nachzudenken

2. Ein telefonischer Beratungsdienst ist im B
Telefonnummer 06421-282194 (Dr. Thomas Brandt

3. Für Einrichtungen, in denen die materiel
Voraussetzungen für eine Einführung von MIDA
tet das Bildarchiv eine Ausbildung ihrer Mit
steht aus folgenden Teilen:

   a. Einführung in die Strukturierung kunstgesc
      Informationen (5-tägig)

   b. Einführung in die Betriebssysteme DOS und
      Texteditor KEDIT (3-tägig)

   c. Einführung in das Datenbanksystem HIDA (5-

   d. Einführung in das Textverarbeitungsprogram

Eine Teilnahme nur an b) und d) ist leider

Pécsi Napok

A város rangjához méltó, tartalmas és színvonalas kultúrünnep lesz a szeptember 12-én nyíló Pécsi Napok. A Dunántúl legnagyobb városa a rendszerváltás óta immár hatodízben rendezi meg fesztiválját, amely az idén huszonhét helyszínen száznegyven szórakoztató, kulturális és tudományos programot kínál.

Az idei Pécsi Napok két fő újdonsága, hogy a tizenegy nap alatt tudományos fórumokat és komolyzenei koncerteket is tartanak. Már a nyitónapon megkezdődik a határok nélküli Európa kisebbségi kérdéseit taglaló nemzetközi ifjúsági szeminárium. Horvát, német, osztrák, szlovén és magyar egyetemista résztvevői az Európa Tanács testületi modelljét „szimulálva" vitatják meg az ezzel kapcsolatos problémákat, amelyeket 15-én a horvátországi Eszéken és a hozzá közeli Rétfalun személyesen is tanulmányozzák.

Szeptember 16-án kezdődik a közepes méretű európai városok hálózatának üzletember-találkozója, 20-án rendezik meg a Pécs évszázadairól a millecentenárium évében című helytörténeti tanácskozást, amelyre a testvérvárosok képviselőit is meghívták. A Janus Pannonius Tudományegyetem művészeti kara szervezésében komolyzenei hangversenyeket és zeneoktatási tanácskozást is tartanak.

„Magyarországon kívül nincs élet"

Lapok egy történelemkönyvből

Magyar Ország Kis Tüköre, mely gyenge elmékhez alkalmaztatott könnyű móddal Magyar Ország Földét, polgári állapotját és a magyar nemzetnek eredetét mind ez idáig való viselt dolgait hiteles tudós írásokból kimutatja – ezt a barokkosan hosszú címet viseli az a kis könyvecske, amely *Klimó Károly* festőművész Lapok egy történelemkönyvből című művének alapanyagát adja. A gesztust az teszi időszerűvé, hogy a mű a honfoglalás ezerszázadik évfordulóján készült, s egy olyan kiállításon szerepel, amely a megszokott ünnepélyes tónusok helyett inkább az iróniát, az öniróniát, a meditatív hangot alkalmazza a magyar történelemről folytatott párbeszédben.

Közelmúltban mit mondtak felőle? – olvasható a kérdés a történelemkönyvecske egyik oldalán, s a válasz mi is lehetne más, mint: Extra Hungariam non est vita, si est vita, non est ita, azaz Magyarországon kívül nincs élet, ha van is, nem az igazi. Ebben az ironikus szellemben mutatja fel *Lakner Antal* a reklámtáblák mozgófelületét alkalmazva Honfoglalás című művén, hogyan változott vissza az eredetire a Lánchíd címere, mutat meg *Veres Zsolt* néhány óra nélküli toronyórahelyet Időtlen idők című fotósorozatán. *Fehér László* Stégen című festményének figuráját mintha maga a történelem venné körül, míg *Bak Imre* Köveskál című képén geometrikus és organikus struktúrák találkozásával érzékelteti, hogyan képesek egységgé ötvöződni különböző – táji, művészi, szellemi – struktúrák.

A Millecentenárium című tárlatot a főváros egyik jól ismert kiállítóhelyén, a Bartók Béla úti Bartók 32 Galériában tekinthetik meg az érdeklődők. A bemutató a lokálpatriotizmus sajátos példája is, hiszen a bemutatkozó művészek mind a kerületben élnek – mivel azonban a legmagasabb nívót képviselik, a tárlatnak semmilyen „kerületi"

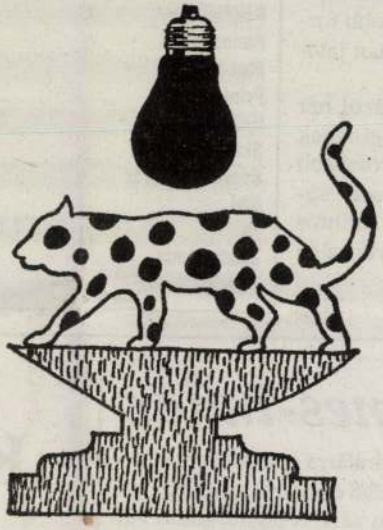

EF ZÁMBÓ ISTVÁN GRAFIKÁJA

íze nincs, az egyik legizgalmasabb millecentenáriumi vállalkozásnak tekinthető.

A galéria legutóbbi kiállítását annak az *ef Zámbó Istvánnak* szenteli, aki jó két tucat művével mutatja meg, hogyan élnek tovább, formálódnak át a kilencvenes évek közepén azok a motívumok, amelyek némelyike már több évtizede szinte a művész munkásságának emblémájává vált. A részletek legtöbbje külön-külön régről ismerős ef Zámbó műveiről – most, ahogyan a kiállítás címe mondja, minden elem az Új magyar népművészet kifejezőeszközévé válik, hogy az irónia, az abszurd humor, a paradoxon eszközeivel mondják el, amit ef Zámbó, alias Öcsike az életről, a művészetről, a történelemről gondol.

P. Szabó Ernő

...Megsebzett, elűzött, ... dokumentumfilm-sorozatot a Geothe Intézet (VI., Andrássy út 24.) az antiszemitizmus, illetve a rasszizmus áldozatairól. A filmsorozathoz kapcsolódik a „Ki ismeri ezt az asszonyt?" című kiállítás a Budapesti Zsidó Múzeumban (VII., Dohány u. 2.), illetve a Minden veszendővé lett című nemzetközi konferencia a Friedrich Ebert Alapítvány rendezésében.

● *Emléktáblát avatnak a tragikusan fiatalon elhunyt filmrendező, Bódy Gábor tiszteletére 13-án délelőtt, a IX., Ráday u. 63. szám alatti ház falán. A Fekete Tamás szobrászművész készítette domborműves emléktáblánál Gegesy Ferenc, Ferencváros polgármestere, Veress József, a Magyar Filmintézet igazgatóhelyettese, valamint Cserhalmi György filmszínész, a rendező egyik legközelebbi barátja emlékezik a rendezőre. Az emléktábla elkészítését a Magyar Mozgókép Alapítvány Nemzeti Kuratóriuma, a Nemzeti Kulturális Alap és a Magyar Filmintézet támogatta.*

● A Budapesti Történeti Múzeum szeptember 6-án nyitja a budai Szent Zsigmond-templom és szobrai című időszakos kiállítását.

● **Vavrinecz Béla Gizella című oratóriumát a szerző vezényletével szeptember 21-én 10 órakor, 22-én 20 órakor a Mátyás-templomban, 25-én 19 órakor pedig az esztergomi ferences templomban adja elő a Budapesti Kórus, a Hatvani Vegyeskar, a Liszt Ferenc Zenei Általános Iskola Gyermekkara és a Weiner Leó Szimfonikus Zenekar. Előadók: Szécsi Edit, Faragó Laura, Németh Judit, Derecskei Zsolt, Bordás György és Szüle Tamás.**

A Humanitás Klub felhívása

A Komárom-Esztergom Megyei Tehetséggondozó és Léleksegítő Alapítvány és a Mozgáskorlátozottak Humanitás Klubja november 23-án Tatabányán, a Közművelődés Házában megrendezi a Millecentenáriumi Országos Kulturális Fesztivált a mozgáskorlátozott sorstársak számára.

A szervezők szeptember 30-ig várják a nevezéseket a Léleksegítő Alapítvány címére: Tatabánya, Pf.: 1429, telefon: (06-34)-316-644/284, három kategóriában: vers, próza (5-7 perc időtartammal); ének (szóló 5 perc, kórus legfeljebb 10 perc); zene (szóló 5 perc, együttes legfeljebb 10 perc). A szervezők kérik, hogy a jelentkezők nevezéseikben jelöljék, mely alkotó mely művét adják elő, s legalább három művet jelöljenek meg. A szeptember 23-i fesztivál délelőtt tíz órakor kezdődik, s késő délutánig tart. A fesztivál zárása után a jelenlévők a Humanitás Klub megalakulásának tizedik évfordulójára rendezett szórakoztató műsort tekinthetik meg. Ebédet és vacsorát a résztvevők, illetve az érdeklődők a jelzett... men rendelhetnek, min... 450 forintos áron.

magánhálózatok ... felhasználó maga felügyelheti a ... összeköttetéseit. A Matáv a szerződés alapján a Creditanstalt Rt. adatátviteli központját és az ország különböző területein lévő bankfiókjait köti össze, lehetővé téve a nagy sebességű adatátvitelt.

● A német gazdaság minden jel szerint túljutott a stagnáláson, és biztatóak a konjunkturális kilátások – állapította meg a német kormány a csütörtökön közzétett félévi statisztikai adatok alapján. A statisztikai hivatal jelentése szerint a gazdaság teljesítménye, csökkenést mutató három egymást követő negyedév után, az idei év második negyedévében ismét újra növekedett. Az első negyedév az előző időszakhoz képest 0,5 százalékos csökkenést, a második negyedév 1,5 százalékos növekedést hozott.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai

Pénznem	Vételi	Közép	Eladási
	árfolyam 1 egységre, forintban		
Angol font	240,27	242,65	245,03
Ausztrál dollár	121,15	122,35	123,55
Belga frank (100)	502,95	507,96	512,97
Dán korona	26,81	27,08	27,35
Finn márka	34,11	34,45	34,79
Francia frank	30,21	30,51	30,81
Görög drachma (100)	64,83	65,48	66,13
Holland forint	92,42	93,34	94,26
Ír font	248,99	251,46	253,93
Japán jen (100)	140,77	142,18	143,59
Kanadai dollár	111,95	113,06	114,17
Kuvaiti dinár	512,25	517,35	522,45
Német márka	103,59	104,62	105,65
Norvég korona	23,98	24,22	24,46
Olasz lira (1000)	101,43	102,44	103,45
Osztrák schilling	14,72	14,87	15,02
Portugál escudo (100)	100,92	101,92	102,92
[illegible]anyol peseta (100)	122,39	123,60	124,81
[illegible] frank	127,27	128,53	129,79
[illegible]a	23,09	23,32	23,55
	153,26	154,79	156,32
	195,34	197,28	199,22

A két vegyipari vállalat csökkenő nyeresége nem azok rossz gazdálkodására, hanem a műanyagipari termékek gyengülő nemzetközi keresletére vezethető vissza.

Az eredmények úgy alakultak, hogy a veszteségesebbé, illetve kevésbé nyereségessé váló cégek inkább a kisebb tőzsdei forgalmat produkáló vállalatok közül kerültek ki, és a legnagyobb forgalmú részvények vállalatai pedig általában javítani tudtak eredményeiken.

A tíz leginkább keresett tőzsdei cég közül hét tudott javítani eredményességén. A tőzsdei cégek zöme azonban az említetteknél sokkal rosszabb eredményekkel büszkélkedhet, különösen súlyosnak tűnik a Dunaholding 771 millió forintos vesztesége a tavalyi 265 millió forintos nyeresége után.

G. J.

IEB	828	1 058
Konzum	3	–108
Martfű	185	423
Nitroil	–1,7	–15,7
Novotrade	24,5	168
OTP	3 600	8 758
Pannon-Vált.	149	100
Pannonflax	14	42
Pannonplast	487	804
Pick	751	901
Prímagáz	806	650
Richter	4 764	6 538
Skála	404	134
Soproni Sörgyár	187	350
Styl	161	143
TVK	7 758,5	6 350
Zalakerámia	381	571
Zwack	77	202

[illegible] mutatója, a [illegible] vényből számított Nikkei-index 177,95 pontot, azaz 0,88 százalékot emelkedett, és 20 379,82 ponton fejezte be a napot. A nyitást követő vásárlási láz rövid ideig 285 ponttal növelte meg az index értékét, de a délutáni órák profitrealizása miatta végül is a mutató szerényebb növekedéssel zárt. A hazai befektetőket partvonalon tartó baljós tényezők, például a kamatemeléstől való félelem vagy a közel-keleti bizonytalan helyzet, jórészt elhaványultak. Az első szekcióban jegyzett valamennyi részvényt összesítő Topix-mutató 16,81 pontot, azaz 1,09 százalékot emelkedett és 1557,8 ponton zárt. A magánbefektetők olcsó részvényekre vadásztak, s ebből jól profitált a Kanebo kozmetikai cég, papírjai 10 jent nyerve 286 jenen fejezték be a napot. Vegyesen alakult az acélipari vállalatok jegyzése azután, hogy Japán nagy acélgyártói alacsonyabb adatokat közöltek a várható profitról a folyó pénzügyi évre. A NNK változatlanul 289 jenen zárt, a Sumitomo Metal 3 jennel alacsonyabban, 311 jenen fejezte be a napot. A nap árfolyamnyertesei között voltak az autógyártók. A Toyota 40 jennel magasabban, 2650 jenen zárt, a Honda 30 jent nyerve 2560 jenen, míg a Nissan 837 jenen fejezte be a napot.

Javul a Dow Jones-index

Az iraki válság és a gyengülő kötvénypiac ellenére viszonylagos nyugalomban telt a szerdai nap a Wall Streeten. A 30 iparvállalat részvényeiből számított Dow Jones-index (DJIA) 8,51 pontot emelkedett és 5656,90 ponton zárt. 351,2 millió részvény cserélt gazdát. 1377 papírnak emelkedett, 979-nek csökkent és 857-nek nem változott a jegyzése. A nyereségrealizálás miatt az októberi szállítású könnyűolaj jegyzése hordónként 16 centtel gyengült és 23,24 dolláron állt záráskor a New York-i árutőzsdén.

Az értéktőzsdén az olajipari vállalatok részvényei vegyesen alakultak: az Exxon 1/4 dollárral 83 7/8 dollárra emelkedett, a Mobil 115 3/8 dollárral az előző napi értéken zárt. A légiforgalmi vállalatok részvényei többnyire estek.

Az autóipari részvényeket lefelé nyomta a csökkenő eladásokról szóló bejelentés. A General Motors augusztusban 7,9 százalékkal kevesebb autót adott el, mint egy évvel korábban. A GM-papírok 7/8 dollárral 48 7/8 dollárra csúsztak vissza. A Ford 1/4 dollárral 33 1/4 dollárra, a Chrysler pedig 3/8 dollárral 28 3/8 dollárra gyengült. A Boeing repülőgépgyártó óriáscég, amely 7 darab 747-es gépre kapott új megrendelést, tovább erősödött: 3/4 dollárral 91 3/8 dollárra.

Kelet-Európába tart a bauMax

Kemény ellenfélnek számít a magyarországi feketepiac

Az osztrák bauMax cég arra számít, hogy összforgalmának 20 százalékát már a keleti üzlet adja 1996-ban. A barkácsolók, iparosok és kertészkedők igényeinek kielégítésére szakosodott áruházlánc vezetése az idei évre 7,5 milliárd schillinges forgalmat irányzott elő, a tavalyi 6,8 milliárd schillinget követően. E bevétel egyötödét a magyarországi, szlovéniai, csehországi és szlovákiai érdekeltségei adják majd – mondták el az APA osztrák hírügynökségnek a bauMax-nál.

Az alsó-ausztriai, klosterneuburgei székhelyű vállalat az osztrák piacon 35 százalékos részaránnyal piacvezető. A bauMax csoportnak Magyarországon jelenleg kilenc üzlete van és a tervek szerint még az év végéig egy újabbat nyitnak Budapesten – írta az APA.

A cég, saját közlése szerint, máris piacvezető Magyarországon, és legnagyobb versenytársa a feketepiac. A bauMax tavaly 1 milliárdról 1,8 milliárd forintra tudta növeli magyarországi forgalmát, és 1996-ra további 80 százalékos növekedést remél. A vállalat Magyarországon jelenleg 230 dolgozót foglalkoztat, összesen pedig 2349 az alkalmazottak száma. Szlovéniában, ahol a bauMax ez idő szerint egy érdekeltséggel rendelkezik, további három egység nyitását tervezi. Csehországban jelenleg 8 lerakata van, de ott is tovább akar terjeszkedni. A „csináld magad"-specialista a horvát piacból is többet akar: 1997/98-ban Zágrábban és Rijekában nyit üzletet – írta az APA.

Még ezen az esten, a másik csatornán *Heidi* (olasz sorozat vagyis három estén át): „A vadregényes svájci Alpokban apa és fia lényegében egy semmiségen összevesznek. Az apa dühös ordítása arra készteti a fiatalembert, hogy feleségével és karon ülő kislányával nekivágjon a világment, szétesett (ha az Üvöltő szelek kis fattyúját tekintjük): vagy létre sem jött családot láthattunk. Szerepelt ezekben tizenhárom félárva, öt teljes árva, két mostohaanya (nagyon gonoszok), két mostohaapa (kevésbé gonoszok). A családon belüli szexuális átverések száma négy,

ban — A Miskolci Szomfonikusok tervei; *Farkas Zoltán:* Hegyek, ligetek, sivatagok — Kortárs magyar szerzői lemezekről; *Porrectus:* Orbán, Szokolay, Petrovics; *Hollós Máté:* Művek bontakozóban — *Dubrovay László:* Faust és Kiáltás; Csengery Kristóf: Hangverseny.

megrázó, még mulatságos vagy fárasztó sem, mint Fodor Tamásé volt, aki 1970-ben egy kortárs költészeti estjük kapcsán ismerkedett meg vele. A hatóság problémája az volt, hogy az esten kiadatlan verseket olvastak fel, ami kimerítette a

és olykor — mint nevtokom[illegible]nyosan megkérdezi: „Na, mi újság? Mi újság? Hogy van maga? Hát újra szabadlábon? Ez kedves."

(Miért nem énekel velünk, Wagner úr. Kossuth XII. 15. 16.05)

BAKÁCS TIBOR SETTENKEDŐ: **Mozi-film**

Prospero könyveinek fájlneve

Olcsó látomás: 2049-ben az apa, miután kikapcsolta Cyber sisakján a Grimm-programot, így szól a fiacskájához: — Na, most olyasmit mutatok neked, ami nagyon érdekes és titkos. A regenerációs fehérjeakkumulátor alatt őrzök egy ládát s van benne valami... — fölnyalábolja ölébe gyermekét, bal lábával belerúg a gépkutyába. Órákig turkálnak a szemétben — kamásli, kalucsni, lornyett, mider, birgeli —, amikor kezükbe akad egy téglalap alakú, lapos tárgy. „Látod, ez a könyv!" Az apuka pár másodpercig elérzékenyülve nézi a téglatestet, majd fiát, s sóhajjal fejezi be: „valaha minden könyvnek, ahogy az embereknek is, sorsuk volt." Letörli a borítót, rajta cirkalmas betűkkel áll — Pickwick Club.

A Gutenberg Galaxisnak a film (celluloid) halálával visszavonhatatlanul vége lett. Marshall McLuhan tévedése nüansznyi. Az írott kultúra végét nem a nyomtatásból előretörő kép inváziója jelentette, hanem a kép természetének megváltozása. Amikor a képből elektronikus kép lett. Egy kétdimenziós, vetített konkrétumból egy generált vízió.

Másképp. Egy film sokkal közelebb áll a könyvhöz, mint szégyellt rokonához, a tévéképhez. (Most teljesen mindegy, hogy ezt a képet az Interneten látjuk monitoron, vagy a családi szentély helyén álló televíziós készüléken.) A film, legalább is a szerzői film korában, mindig is könyvek, forgatókönyvek megképesítését jelentette. A film a könyvbe zárt képek kiszabadítását végezte el, sokszor jóval kevesebb ízléssel, mint ahogy azt oda belesűrítették. De ontológiai gyökerük s szellemi természetük azonos.

Peter Greneway — műfaja szerint inkább filmíró, mint más — legújabb remekművét is a könyv misztériumának szentelte. Hihettük, hogy a Prospero könyveivel kimeríti a könyv és Shakespeare iránti hódolatát, de nem. A Párnák könyve című kalligrafikus mozijával egyértelműsítette a világ számára: a film specifikus (vagyis mostanság avitt) formanyelvével kívánja vizsgálni, kifejezni és összefoglalni a könyv szakralizálódását. Igen, a folyamat megfordult. Ez a téglalap alakú tárgy deszakralizált fogyasztásból újra visszakerül XII. századi szakrális szerepkörébe. Kevesek, a méltók jutalma és hatalma lesz. Aki olvasni kíván, az tudatosan lemond a szórakozás könnyűségéről a részesülés és beavatottság kedvéért. Valószínűleg a plebs tökéletesen föloldódik majd a virtuális valóság fürdővizében, míg a könyv-ember súlyos kőként lemerül ennek aljára. Archeológiai kutatások tárgya lesz. Greneway nem véletlenül választotta könyv-filmje helyszínéül Japánt, hisz ott a kultúrának a tradíción keresztüli lélegzése tisztább, nyilvánvalóbb. (Európában mindennek politikai-ideológiai jelentése van. Például: nehéz elképzelni egy kisgazda aktivistát az Interneten levelezni, míg ez egy szadeszostól természetes. Mondanom sem kell, hogy ez a képzetünk ökörség, de jellemző.) Tehát a könyv szubsztanciális természetét ott fogjuk kutatni, ahol az sokkal speciálisabb formát (tekercs) és külsőt (kalligráfia) öltött. Sőt, Greneway reneszánsz érzékenységgel képes volt motívumkutatásaiban eljutni az emberre írt könyvekig. Létezik a távol-keleti ún. szépíró művészetben egy speciális ág, mely papírusz helyett az emberi test bőrét használja lapnak. A szó élő organizmuson keresztül közvetítődik. A könyv-ember sorsa szó szerint egy s azonos. Halála után esetleg lenyúzzák bőrét s lapokba szedik. Az ilyen könyv rendkívül értékes s nemcsak a hordozóanyag ritkasága miatt. Ezután már csak ez a könyv lesz az egyetlen hiteles hordozója egy megélt sorsnak. Az emberi testből könyv lesz, a könyvből pedig egy befejezett emberi sors. Nem véletlen, hogy Greneway föladta reneszánsz beállítottságát, mely folyamatosan ömlő motívumok gazdagságában tobzódott, most a haikut célozza meg. A célzásban a halhatatlan Sacha Vierny (operatőr) segíti, aki olyannyira elválaszthatatlan részét képezi Grenewaynek, hogy tekinthetjük a Mester szemének is. A képi tálalás minőségében és finomságában oly annyira korellenes, hogy nyugodtan leírhatom, nem is való nekünk. Talán ha a XVII. században lett volna mozi, az akkori arisztokrácia értékelni tudta volna az operatőr munkáját. Az sem véletlen, hogy Greneway művészetét pont emiatt a „manierizmus" miatt unják és rajongják a sznobok.

No, most azok, akik ezek után sem kívánják megtekinteni Peter Greneway: Párnakönyv című filmjét, azok nem a filmre nem kíváncsiak, hanem a könyvtől idegenedtek el végleg. Semmi baj. Azoknak még mindig ott az „egér", amivel rákattinthatnak a „könyv" fájlra s majdnem ugyanazt megtudhatják, amit e filmből. Majdnem.

(Peter Greneway: Párnakönyv)

Az Élet és Irodalom olvasói már gyakran láthatták ezt az emblémát.
De kézbe vették-e már magát a könyvet? Most itt a kedvezményes lehetőség!

Britannica Hungarica

az enciklopédiák fejedelmének magyar változata

November közepétől kapható a 18 kötetes lexikonsorozat 6. kötete: a „fodroskel" szóig már mindent megtalál. Márciusban jön a 7. kötet, szeptemberben a 8., decemberben a 9., a sorozat az ezredfordulóra ér véget. A mintegy 80 000 szócikket 20 000 fotó, térkép, ábra illusztrálja. Megjelenése (zöld bőrkötés, arany élmetszés, nagyformátumú, végig négyszínnyomásos, közel 800 oldal) méltó a nemes tartalomhoz. 130 ország 4000 tudósának összecsiszolt munkáját dicséri a sorozat, amelyet (külön jelzett módon, hiszen ez is fontos információ) bőséges hazai kiegészítés gyarapít.

Britannica

a tudás legmegbízhatóbb forrása.

Egy nagylexikon az ezredforduló polgárának könyvtárába.

„Magyarországon 150 éve nem jelent meg ilyen nemzetközi lexikonsorozat" (KÖZNEVELÉS)

„A tudás ajándéka" (MAGYAR NEMZET)

„A Britannicában a különféle témákat mindig a legkiválóbb szakértők dolgozzák fel" (ESTI HÍRLAP)

„A hazai könyvészet egyik mérföldköve" (KURÍR)

„Az egyetemes kultúrtörténet egyik legeslegjobb, maradandó, ám csöppet sem avitt ismerettára" (PEDAGÓGUSOK LAPJA)

„Végre olvasható lexikon került a kezünkbe" (MAI NAP)

„A Britannica hű önmagához, a véleményformáló cikkalkotáshoz" (NÉPSZABADSÁG)

„Fejedelmi könyvcsoda" (ÚJ MAGYARORSZÁG)

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a Britannica Hungarica Világenciklopédia 18 kötetes sorozatát

Egyösszegű előfizetéssel, 78 000 Ft-os áron ☐

Részletfizetéses konstrukcióban ☐
(fizetendő 29 800 Ft, majd 23 hónapon át havi 3100 Ft.)

Az 1 – 6. köteteket á 4600 Ft ☐

házhozszállítással ☐ **személyes átvétellel** ☐

Név:.....

Cím:.....

A sorozatelőfizetőkkel szemben semmilyen egyéb anyagi igény nincs, őket a jövőbeni áremelkedések nem érintik. A házhozszállítás költsége 300 Ft/kötet, de ez a személyes átvétellel megtakarítható.

A megrendeléseket a következő címre kérjük küldeni:
Élet és Irodalom, Budapest 1437. Pf. 274.

További információ:
Magyar Világ Kiadó Telefon: 112-0281, 302-2948 Fax:112-0208

FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ:

Áldozati festészet

Klimó Károly kiállítása a Francia Intézetben

Festményeinek bemutatójára hívott meg bennünket Klimó Károly. Elsőként azonban egy installáció ötlik szemünkbe, s a festmények némelyike sem kizárólag képeknek, hanem dobozba zárt preparátumnak is a benyomását kelti. Tárgyak együttesének is nevezhetném hát kiállítását. Olyan tárgyakénak, amelyeknek szerintem az a lehetőség is megadatott, hogy még az őket befogadó teret is szakrálissá tudják átvarázsolni. A dobozokba zárt képek nagy becsben tartott tárgyak hatását keltik; olyan leletekre emlékeztetnek, amelyek azt sejtetik, hogy talán másra is használni lehet őket, nemcsak arra, hogy festményekként nézzük őket. Hogy mire? Nehéz lenne mit felelnem erre. Leginkább ezt tudnám válaszolni: így, dobozokba zárva alkalmasak például arra, hogy azt, aki az otthonában elhelyezi őket, valamiféle rontás ellen védjék. Vagy hogy kultikus tárgyként lehessen tisztelni őket. Mint ahogyan Klimó Károly intézményesített valláson túlmutató hit oltárát —, melynek rendeltetését persze már jóval nehezebb lenne körülhatárolnom. S még nehezebb lenne megmondani, kinek is kellene áldozni emellett az oltár mellett. Vagy talán rajta?

Néhány évvel ezelőtt, ugyanebben az épületben Klimó Károlynak volt már egy másik kiállítása is. Akkor Marquis de Sade Justine-jéhez készített képsorozatát mutatta be — abban a teremben, amelyben azóta a könyvesbolt nyílt meg. A Sade-festmények talán segítettek is a hely szellemének a megteremtésében. Később továbbra is a francia irodalom igézetében, egy Artaud-sorozatot is készített. Sade, Artaud — de említhetném Kafkát vagy Thomas Bernhardot is. Klimó művészete sok szállal kötődik az irodalomhoz, de ezen belül elsősorban mégis a megbélyegzettek és az elátkozottak művészetéhez.

A kötődés szó talán nem is fejezi ki pontosan azt, ami a festészetét az említett írók művészetével rokonítja. Előbb az áldozat szót említettem. Úgy érzem, kötődés helyett helyénvalóbb lenne ezt mondanom. Még akkor is, ha grammatikailag nem tudom pontosan elhelyezni a szót. Klimó Sadenak és Artaud-nak áldoz a festészetével? Nem egészen. Vagy mindhárman ugyanannak áldoznak? Ezt már közelebbinek érzem. Mert van valami áldozati jelleg Klimó művészetében, éppúgy, ahogyan Artaud vagy Sade műveiben is. De hogy kinek szól ez az áldozat, az továbbra is rejtély.

Az installáció olyan, mint egy oltár; a dobozba zárt képek olyanok, mintha kultikus tárgyak lennének; a hagyományos módon bekeretezett festmények pedig apró templomi zászlók benyomást keltik. Az arany és az ezüst ünnepi hangulatot kölcsönöz nekik, mérettől függetlenül. De ünnepi hatása van a feketének vagy a sötétbarnának is — mégha van valami fájdalmas is ebben az ünnepben. S végül ünnepi érzést nyújtanak a lángoló vörös színek, a hidegen fénylő kékek vagy a messziről világító sárgák is. Egyszóval színlenek a színek, kavarognak, örvénylenek, egymásnak feszülnek, néha pedig kisülnek. Ilyenkor egy-egy fény villan fel, mint a lángra lobbanó magnézium, a tudat ilyenkor magába roskad, és semmit nem ért, csak azt érzékeli, hogy egy színjátékba — a színek játékába — került be, ahol már nem is pusztán csak színek, hanem erők, elemi megnyilvánulások, energiaforrások kavarognak. Csupa olyasmi, ami, ha sokáig nézi valaki a képet, ezt követően még a csukott szemhéj mögött sem hagy nyugtot a szivárványhártyának.

Valahogy így működnek Klimó Károly művei. Mozogni látszik rajtuk minden, s a vibrálástól kezdenek élni. Még az üveg mögé zárt festmények is olyannak látszanak, mintha eredendően installációnak szerettek volna megszületni — s azért kell lezárni őket, hogy ne robbanhassanak fel, ne léphessenek ki a harmadik dimenzióba. Mert ezt idézik meg a kétdimenziós képek: a vaksötét mélységet, amely a föld mélyénél is mélyebb, és a fénylő, lángolóan világló magasságot, amely minden égnél magasabb. Ezek találkoznak Klimó képein, hogy azután vadul és hevesen összecsapjanak — vagy éppen, mint legújabb képein, valami egészen megnyugtató harmóniában egyesüljenek. Ilyenkor mintha már színekre sem lenne többé szükség: meditációs tárgyakká válnak a művek.

Az áldozat nem szól hát senkinek. Vagy ha mégis, akkor egyes egyedül nekünk, nézőknek. Nekünk hoznak áldozatot ezek a képek, s mi is nekik áldozunk azzal, hogy elegendő ideig nézzük őket. A művekben megsejthető mélység igazi tere egyes egyedül bennünk van, miként a belőlük áradó magasságé is. S az áldozat így próbatétel is. Mi a képeket nézzük, ők viszont próbára tesznek bennünket: van-e bennünk tényleg mélység, s van-e magasság, amely nélkül ezek a művek sem élhetnének, hanem semleges tárgyakként tengődhetnének csupán?

A RÁTZ STÚDIÓ GALÉRIA
meghívja Önt

Klimó Károly

KLIMÓ KÁROLY

legújabb munkáinak kiállítására

A kiállítás megtekinthető
1996 november 26-tól december 13-ig
keddtől péntekig 10–18 óráig

Gallery for Contemporary Art
H-1075 Budapest, Madách I. u. 3.
Tel./Fax: 342-2342, 322-8814

La Galerie Studio Rátz
a le plaisir de vous inviter à l'exposition

des oeuvres plus rècentes de

KÁROLY KLIMÓ

Heures de visite
du 26 novembre au 13 decembre 1996
mardi à vendredi 10 à 18 h

Galerie d'art moderne
H-1075 Budapest, Madách I. u. 3.
Tel./Fax: 342-2342, 322-8814

Klimó Károly

A RÁTZ STUDIÓ GALÉRIA és JEAN-LUC SOULÉ,

a Magyarországi Francia Intézet igazgatója

tisztelettel meghívják Önt

KLIMÓ KÁROLY

festőművész

legújabb munkáit bemutató kiállításának ünnepélyes záróestjére

1996. december 19-én 18 órára.

Záróbeszédet mond: Jean-Luc Soulé,

a Magyarországi Francia Intézet igazgatója

GALLERY FOR CONTEMPORARY ART

H–1075 Budapest, Madách I. u. 3. Tel/fax: 342-2342

La GALERIE STUDIO RATZ et JEAN-LUC SOULÉ,

Directeur de l'Institut Francais en Hongrie

ont le plaisir de vous inviter a'la cloture solennelle de l'exposition du

peintre

KÁROLY KLIMÓ

le 19 décembre 1996, a'18 h.

Un discours de cloture sera prononcé par

Jean-Luc Soulé

GALERIE D'ART CONTEMPORAIN

H–1075 Budapest, Madách I. u. 3. Tél/fax: 342-2342

Klimó Károly

INSTITUT FRANÇAIS EN HONGRIE

FRANCIA INTÉZET

Klimó Károly.

Jean-Luc Soulé
Directeur de l'Institut Français en Hongrie
a le plaisir de vous inviter au vernissage de l'exposition de

KÁROLY KLIMÓ
intitulée
DERNIER CRI
- ses oeuvres les plus récentes -

le mardi 26 novembre 1996 à 18 heures à l'Institut Français.
L'exposition sera inaugurée par László Földényi F., essayiste.

L'exposition est ouverte jusqu'au 13 décembre 1996,
du lundi au vendredi de 9h à 21h et le samedi de 9h à13h
(Institut Français, Budapest I. Fő utca 17., dans le Hall et dans la Galerie au premier étage.)

Jean-Luc Soulé
a Magyarországi Francia Intézet Igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

KLIMÓ KÁROLY
DERNIER CRI
- legújabb munkák-
című kiállítására,
amelyet Földényi F. László esszéista nyit meg
1996. november 26-án kedden 18 órakor a Francia Intézetben.

A kiállítás megtekinthető 1996. december 13-ig,
hétfőtől péntekig 9-21 óráig és szombaton 9-13 óráig.
(Francia Intézet, Budapest I., Fő utca 17., földszinti és első emeleti kiállítóterem.)

KLIMÓ Károly

kiáll.Bp.,Francia Intézet,1992

ism. HAJDU István: Sade a tájban: Klimó Károly grafikái a Francia Intézetben. = Beszélő, 1992. nov.14. 43.ill

= Výtvarnictvo fotografia, fil, 22, 1984, 1. 4-7., ill.

463. SVEC, Andrej: SNG aj vo Zvolene. = Výtvarný zivot, 29, 1984, 3. 2-6., ill.

464. SZ.A. [SZÉKELY András]: Séta a régi Pozsonyban. = Új Tükör, 1984. február 19. 12-13., ill.

465. TASSY, Jan: Hlohovec [Galgóc]. Bratislava : Obzor, 1984 91 p., ill E F G R

466. TÖLGYESI József: Egyházművészeti kiállítás Veszprémben [Piarista temlpm]. = Magyar Nemzet, 1984. december 5. 6.

467. URBANIA et Conscriptiones, 8. füzet (Arnótfalva-Zsukó), (201-250. fasciculus, kiegészítések az 1-250. fasciculusok anyagából). Az anyagot gyűjtötte Baranyai Béláné, Csemyánszky Mária. Bp. : MTA Művészettörténeti Kutató Csoport, 1984 223 p. (Az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának forráskiadványai ; 20.)

468. VASIC, Pavle: Umetnicka topografija Sombora. Novi Sad : Matica srbska, 1984 313 p., ill. (Topografija umetnickih spomenika ; 2.)

469. VÍZKELETY András: Aspekte zu Wandlungen eines herrscherbildes vom Mittelalter zum Barock (Stephan I. König von Ungarn). = Acta Litteraria, 26, 1984, 1-2. 175-283.

470. WAGNER István: Giottótól Cézanne-ig : Sorozatok nemzetközi összefoglalással. = Magyar Hírlap, 1984. december 30. 8. ⟶ 327, 338, 345, 358, 388

Építészet

471. ADALÉKOK a Belső-Terézváros történetéhez. Szerk.

KLIMÓ Károly

BÁTKI Mihály: Müvészet és gazdaság: Együtt Európában. [beszélgetés Klimó Károllyal]. = Mükincs Figyelő, 1992 (próbaszám) 1-2.p.

r lép elénk, az evidenciának hitt
ok fáradhatatlan megkérdőjelezője,
1971-es kreativitás kurzusán úgy
konyság felé kitaposott úton terelt
t, hogy eközben épp a szabadság lé-
. A minden műfajban otthonos Er-
aeszköze a köréje gyűlt „ember-
a csoport (Ganz-kör, FaFej, Indigó),
ét töltötte be: megindította az erje-
yást engedett a gondolkodás és mű-
ak. *Sugár János* és *Peternák Miklós*
rét, nehezen körülírható, inspiratív
 által kételyeket ébreszthet — sajnos
miszerint a „mai magyar közvéle-
aléka kulturálisan az elmúlt rendszer
tő", hiszen semmit, vagy jószerivel
nációkat tudhat Erdélyről, „mert az
a, a Nők Lapja, meg az Új Tükör sem
ugyanis, hogy szelíden kérlelhetet-
ökkenőmentesen illeszkedett volna
pénz körül forgó művészeti keretei,
ókat (mint ahogy arra épp Erdély fi-
ló vagy abból fogyasztható, eladha-
yártó viszonyai közé. Fájdalom, de
an még az az idő s az a társadalom,
nozik is rendszeresen játsszák majd
i szerint, a valóságra — a kiadatlan
nű pénzügyi támogatás nélkül folyó
kább a Peternákkal készült interjú fi-
lvisége köré szövődő legendaképző-

A kiállításhoz kapcsolódva a *Fejér*
tóber 26-i száma is mellékletet szent
Kovalovszky Márta a *gyanúban* tala
nek egyik kulcsszavát, az Egészhez val
„a gyanakvást adta tovább mindenkin
gályos fertőzést, amely enyhe lefolyá
szövődmények nélkül való". A válog
zsával folytatott gondolatgazdag beszé
interjúrészlet és az egyik méltán rep
vokatívnak tartott Erdély-írás, a *Kitün*
ti ki. („Magam részéről nem rajongok k
tüntetésekért, annál kínosabb a váro
melykor már kellemetlen szagokat is
járkálni. Ilyen esetekben természetese
volítom el, a szemétre, a szagosabba
WC-be vetem.")

A szintén Székesfehérváron sz
1991/5-ik számának jelentős részét Er
A versek és a hivatalokkal folytatott s
kumentumai után Peternák Miklós 198
terjúja igazi reveláció. Bemutatja ugyar
tencióira kényes, elfogult, de végül
lattal legyintő művészt, aki 98 frank 5
100 frankot Párizsban, hogy elviselhe
hirdetett szabadságállapotok és az em
közötti nagyon erős kontrasztot", kivív
valválása miatt aggódó hatóságok ross
szórókkal kívánta elűzni a pincéjében
társaságot, mert úgy ítélte meg, hogy
loptól irodalmias, s a lengyel szürre

B a r t ó k 3 2 G a l é r i a

Klimó Károly

TÊTE-à-TÊTE

GEORGE D. ANDERTON & KLIMÓ KÁROLY

kiállítása

1997. május 16-tól június 8-ig
Megnyitó: május 16-án 19 órakor

Bevezeti:
DR. ROBERT KENEDI

Nyitva: kedd-vasárnap 14 és 18 óra között

H-1111 Budapest, Bartók Béla út 32. Tel./fax: (36-1) 186-9038

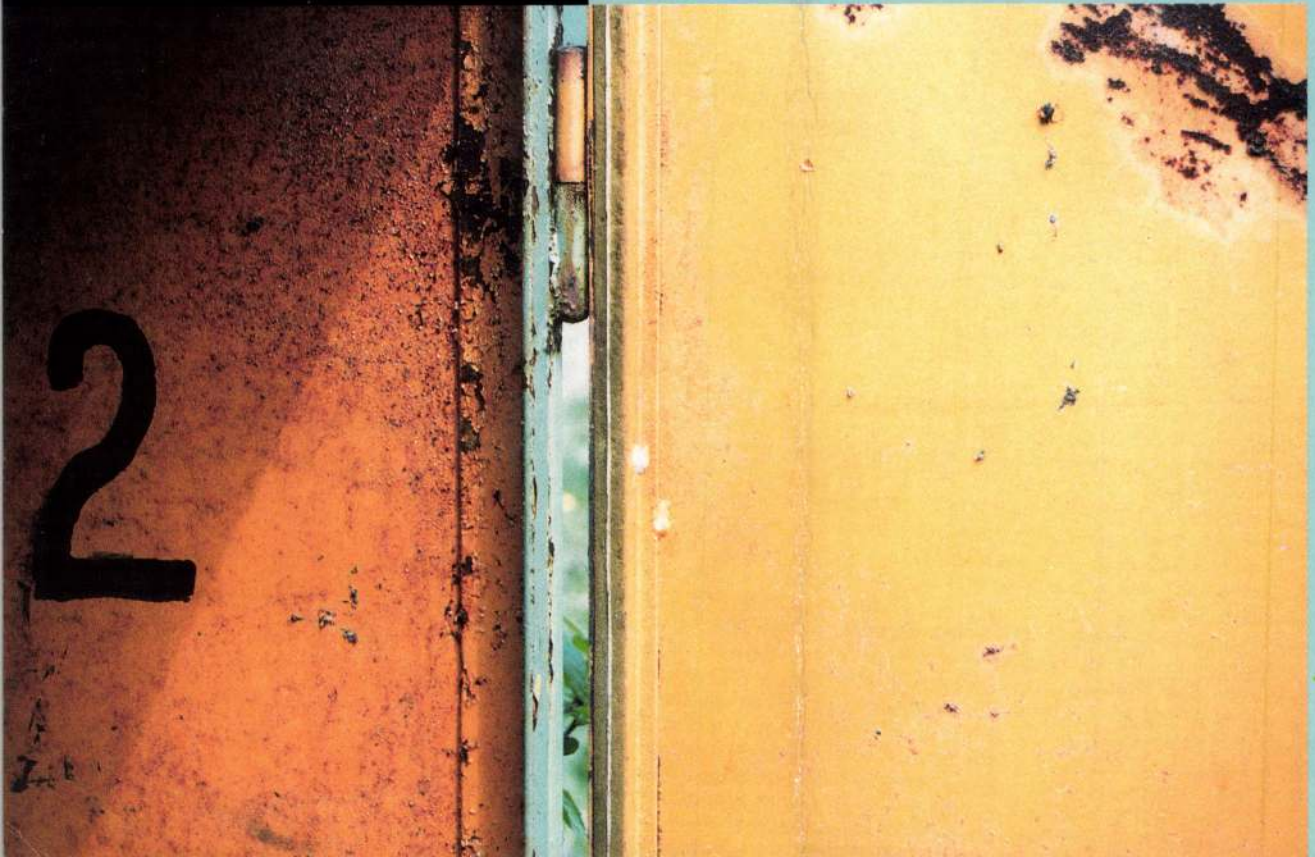
2

A veszprémi Művészetek Háza
tisztelettel meghívja
1997. augusztus 2-án, szombaton 11 órakor
a Várgalériába
/Veszprém, Vár u. 29./

KLIMÓ KÁROLY

/Budapest/

és

RUDOLF MEZENSKY

/Bécs/

K I Á L L Í T Á S Á R A

Megnyitja:
Dr. Elisabeth Mach,
az Osztrák Kulturális Intézet igazgatója

Köszönjük a Galerie KNOLL Wien
szíves segítségét

Das Haus der Künste der Stadt Veszprém
lädt Sie herzlich ein zur Eröffnung
der Austellung von

KÁROLY KLIMÓ

/Budapest/

und

RUDOLF MEZENSKY

/Wien/

am 2. August 1997, um 11 Uhr in die Galerie VÁR
/Veszprém, Vár str. 29./

Einführung:
Dr. Elisabeth Mach,
Direktorin des Österreichischen Kulturinstituts

Der Galerie KNOLL Wien
wird für die Zusammenarbeit gedankt

A kiállítás megtekinthető augusztus 2 – szeptember 1-ig,
naponta 10.00–18.00 óráig,
csütörtökön 20.00 óráig

Dauer der Ausstellung: 2. August – 1. September
Öffnungszeiten: täglich ab 10.00 bis 18.00 Uhr,
Donnerstags bis 20.00 Uhr

A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával
Mit Unterstützung der Nemzeti Kulturális Alap

KLIMÓ KÁROLY & RUDOLF MEZENSKY

KLIMÓ KÁROLY

Nemtik László: Egy kiállítás a szállodai folyosón. Klimó Károly, Konok Tamás, Mulasics László és Tölg-Molnár Zoltán

<u>új Művészet</u>2000 aug. 38

Kedves Kollégák!

Az összmunkatársi értekezleten megbeszé
Igazgató Úr mindenkitől kért egy rövid írá
ezután várható / feladatairól, munkájáról,
hogy ezt a beszámolót legkésőbb okt.20-i
Ezen kívül kérjük, hogy a készítendő névj
adják le.
Segítségüket előre is köszönve üdvözlette

GOETHE INSTITUT BUDAPEST

Andrássy út 24., 1061 Budapest
Tel.: (0036-1) 374 40 70, Fax: (0036-1) 374 40 80
kedd – péntek / Dienstag – Freitag: 12.00 - 19.00, **szombat** / Samstag: 12.00 - 16.00
http://www.goethe.de/ms/bud/ e-mail: goethe@goethe.hu

Klimó Károly
Willi Weiner

„Fény és formák /
Licht und Formen"

kiállításAusstellung
június 18 – július 24.
18. Juni – 24. Juli
Goethe-Institut

megnyitóEröffnung
június 17. Juni, 18.00
bevezetőEinführung
F. Armin Morat
Morat Institut für Kunst und Kunstwissenschaft Freiburg

A Goethe-Institut Budapest szeretettel meghívja Önt és barátait!

Das Goethe-Institut Budapest lädt Sie und Ihre Freunde herzlich ein!

Fókuszban 1999-ben: FényAlakok
Jahresschwerpunktthema 1999: LichtGestalten

Képek: Klimó Károly: „Fényszalag", 70x50cm, 1997; Willi Weiner: „36 nézet a Fujisan-ról", 63x232x172cm, 1997
Abbildungen: Klimó Károly: „Lichtband", 70x50cm, 1997; Willi Weiner: „36 Ansichten des Fujisan", 63x232x172cm, 1997

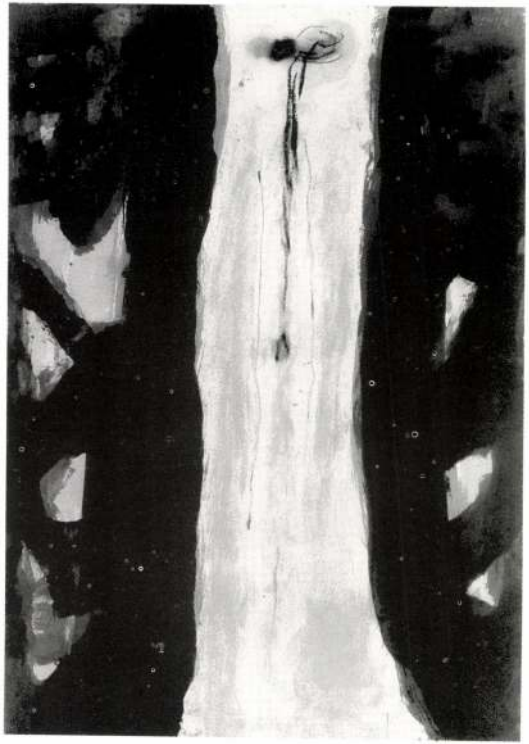

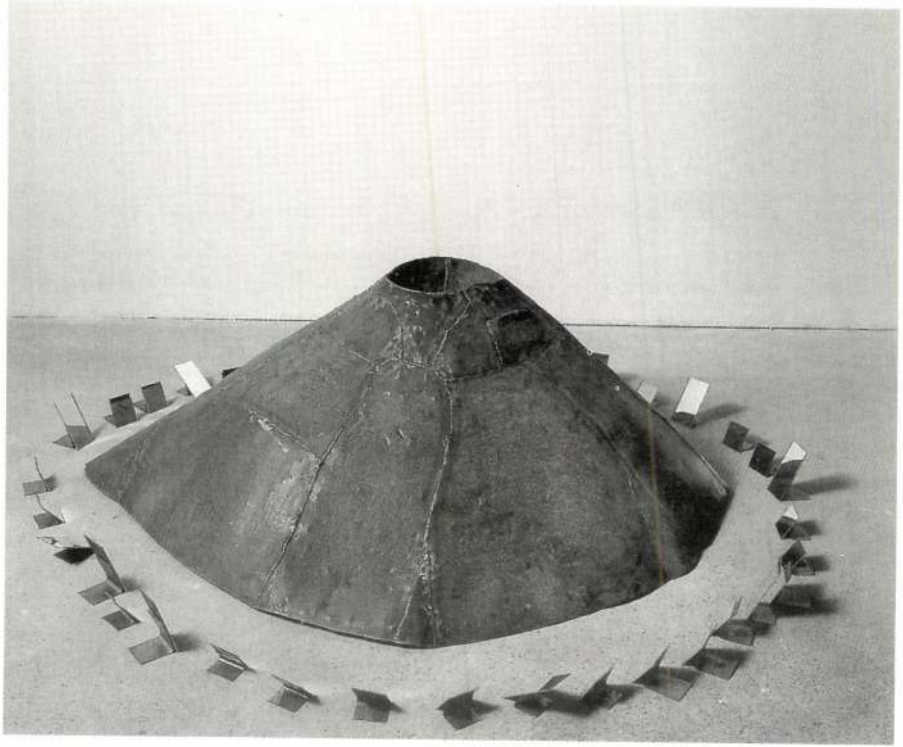

klimó károly

GYŰJTŐK SAMMLER & SAMMLUNGEN GYŰJTEMÉNYEK

est-GYŰJTŐK-nek

A Műcsarnok és
a Gyűjtők és Gyűjtemények szerkesztősége
tisztelettel meghívja Önt
a »mindenművészeti« magazin 8. számának
magyar és német nyelvű estjére

1999. március 24., szerda 18 óra – Műcsarnok

AKKOR NEKÜNK (IS) NYOLC!

ANTAL ISTVÁN, DOBAI PÉTER,
KLIMÓ KÁROLY, L. MENYHÉRT LÁSZLÓ,
LANTOS FERENC, APAGYI MÁRIA,
PETŐCZ ANDRÁS, VOLKER SCHWARZ

„Művészportré"– MISCH ÁDÁM
(emlék)album- és videóbemutató

Az est és a lap (fő)szerkesztője MÉS-ZÁROS ISTVÁN

Találkozhat továbbá a lap alapító-tulajdonosával,
felelős kiadójával – Szlabey Zoltánnal, Riegl Brigittával,
fordítójával – Misch Ildikóval,
lapmenedzserével – Bucher Katalinnal

Műcsarnok – Budapest XIV., Hősök tere – Előadóterem

Szerkesztőség: 1095 Budapest, Gabona utca 2.
Telefon/fax: 218-1298; mobil: 06-30-964-3952

Legyen a vendégünk egy pohár különleges
minőségű és évjáratú tállyai aszúra!

AMULETT '98 KFT

KLIMÓ KÁROLY

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ

2002. MÁJUS 6-10-IG,
NAPONTA 9-18 ÓRÁIG.

SZÉCHENYI · IRODALMI · ÉS · MŰVÉSZETI · AKADÉMIA
· 1992 ·

A SZÉCHENYI IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI AKADÉMIA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

KLIMÓ KÁROLY

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA
VIZI E. SZILVESZTER
AZ MTA ALELNÖKE

2002. MÁJUS 6-ÁN 13^{30} ÓRAKOR
AZ MTA SZÉKHÁZA I. EMELETÉN.
(1051 BUDAPEST, ROOSEVELT TÉR 9.)

WILLI WEINER

„Die sich in Ihrer Rechnung Betriegende Milchmagd"
Cortenstahl, Lackfarbe, 4-teilig, 1995
72 x 258 x 70 cm

Rácz Stúdió Galéria

KLIMÓ KÁROLY

Szenvedélyes vonalak / Leidenschaftliche Linien,
vegyes technika / Mischtechnik, 1997
30 x 40 cm

Károly Klimó,
Willi Weiner,
Barry Parker

Zur Vernissage am Mittwoch,
dem 16. Juni 1999
18.00 bis 20.00 Uhr
laden wir Sie
und Ihre Freunde herzlich ein

Einführung:
Wolfgang Meissner Leiter des Goethe – Institutes

Die Künstler sind answesend

Dauer der Ausstellung
16. Juni – 24. Juli

Dankt für die Unterstützung von
Törley

Arbeiten von Willi Weiner und Károly Klimó sind im Goethe Institut zu sehen

Rátz Stúdió Galéria
H-1075 Budapest, Madách I. u. 3.
Tel./fax: (36-1) 342-2342
Öffnungszeiten
Montag bis Freitag 10.00 – 18.00 Uhr

BARRY PARKER
Osiris Seed IV. / Osiris magja IV.
bronz, 1998
15 x 9 x 5 cm

A Rátz Stúdió Galéria
tisztelettel meghívja Önt

Klimó Károly,
Willi Weiner,
Barry Parker

kiállításának megnyitójára
1999. június 16-án (szerdán)
18.00 – 20.00 óra között.

A kiállítást megnyitja:
Wolfgang Meissner
a Goethe Intézet igazgatója

A kiállítás megtekinthető:
1999. július 24-ig,
hétfőtől péntekig 10-18 óráig.

A megnyitót támogatja a
Törley

Willi Weiner és Klimó Károly párhuzamos kiállítása megtekinthető a Goethe Intézetben

Rátz Stúdió Galéria
H-1075 Budapest, Madách I. u. 3.
Tel./fax: (36-1) 342-2342

INSTITUT FRANÇAIS DE BUDAPEST

Robert Lacombe
directeur adjoint de l'Institut Français
de Budapest

a le plaisir de vous inviter
au vernissage de l'exposition

KÁROLY KLIMÓ
Le grand monologue

le jeudi 9 mai 2002 à 17h30
à l'Institut Français.

L'exposition
est inaugurée par:
Katalin Néray
historienne d'art.

Robert Lacombe
a Francia Intézet
igazgatóhelyettese

tisztelettel
meghívja Önt

KLIMÓ KÁROLY
A nagy monológ

című kiállítására
amely 2002. május 9-én, csütörtökön
17.30-kor nyílik a Francia Intézetben.

A kiállítást bevezeti:
Néray Katalin
művészettörténész.

Café littéraire

Lecture de poèmes avec la participation de:

István Kemény
János Lackfi
Krisztina Tóth
auteurs de la Nouvelle anthologie
de la poésie hongroise

animée par **János Szávai,**
historien de la littérature, rédacteur de l'ouvrage.

L'exposition est ouverte
jusqu'au 21 mai 2002 du lundi au vendredi de 10h à 19h.
(Institut Français, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Irodalmi kávéház

Verseket olvasnak:

Kemény István
Lackfi János
Tóth Krisztina,
az Új magyar költészet antológia szerzői.

Az estet **Szávai János**
irodalomtörténész,
a kötet szerkesztője vezeti.

A kiállítás megtekinthető
2002. május 21-ig hétfőtől péntekig 10h-tól 19h-ig.
(Francia Intézet, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Intézet Könyvtár Budapest
26 757

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

KLIMÓ KÁROLY

1936 -

Festőművész, Munkácsy-díjas, Érdemes Művész. 1956 és 1962 között végezte el a budapesti Képzőművészeti Főiskolát Pap Gyula és Bernáth Aurél irányítása alatt. Tanulmányutakon járt az Egyesült Államokban, Dél-Koreában, Hollandiában, Franciaországban. 1962-től Budapesten és Szentendrén él és dolgozik. Egyéni tárlatai voltak Szentesen, Vácon, Szentendrén, Budapesten, Esztergomban, New Yorkban, Pécsen, Szombathelyen stb. Csoportos kiállításokon alkotásai Párizsban, Belgrádban, Bécsben, Milánóban, Új Delhiben, Velencében, Linzben, Los Angelesben stb. szerepeltek. 1971-től a Képzőművészeti Főiskola esti tagozatának vezetője volt. 1980-ban művei jelen voltak a Velencei Biennálén.

REKVIEM BARTÓK
papír, szitanyomat, 502x325 mm.
j.b.l.: 26/100
k.l.: Rekviem Bartók
j.l.: Klimó Károly
Ltsz.: K. 85.467.1.

"Klimó képei az intenzitásnak, mint abszolút értéknek köszönhetik létüket. Ezért tűnnek a szó hagyományos értelmében befejezhetetlennek: újabb és újabb határokhoz vezetik a nézőt, hogy ott mindig magára hagyják. Művei olyanok, mint a labirintusok: nemcsak a képek egyes rétegei fedik el egymást..., de a kész alkotások szerkezete is rejtélyes. E labirintusok nem a játékszenvedélynek, hanem a veszély vonzerejének a megnyilvánulásai. Fekete, barna, vörös, fehér, ezüst és arany színek keverednének: hamu, seb, vér, arany, genny, szurok, föld" -

Földényi F. László

IRODALOM

Losonci Miklós: Képek Klimó Károly műhelyéből. Művészet. 1970. XI. évf., 3. sz., 30-31.o.

Klimó Károly kiállítása. Szentendre - 1977. Katalógus Mucsi András bevezetőjével.

Acsay Judit: Adatok múltról és jelenről. Művészet. 1982. XXIII. évf., 8. sz., 14-15.o.

Vadas József: Rongyvásznak. Élet és Irodalom. 1983. február 18.

Klimó Károly kiállítása. Szombathely - 1987. Földényi F. László és Hegyi Lóránd előszavával.

Acsay Judit: A meghatározás lehetetlensége. Művészet. 1987. XXVIII. évf., 10. sz., 12-13.o.

Kováts Albert: Klimó-Schad. Új Művészet. 1995. VI. évf., 9. sz., 70-72.o.

Hajdu István: Dualitások. Balkon. 1997. 3. sz., 10-14.o.

Kukorelly Endre: Klimó Károly festményei. Új Művészet. 1997. VIII. évf., 3.sz., 52.o.

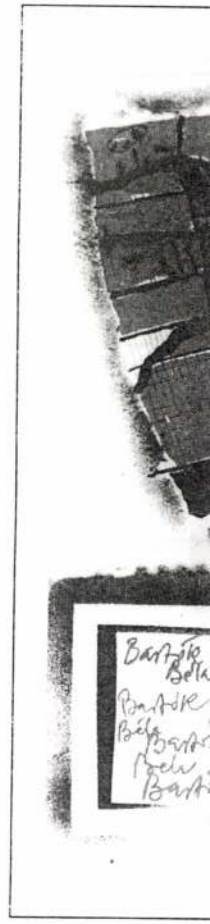

BŐGEL JÓZSEF

Csabai My Fair Lady a személyiségzavarokról

Amikor a My Fair Lady-t, Alan Jay Lerner és Frederic Loewe G. B. Shaw Pygmalionja alapján írt musicaljét 1966-ban a Fővárosi Operettszínházban bemutatták, Galsai Pongrác imigyen írt a Nők Lapjában: „...évekkel ezelőtt a My Fair Lady-nek csak a címét és hírét hallottam, valami idegizgatóan újszerű, korunk lelkivilágát kifejező, szövegben-zenében botrányosan eredeti kísérletet képzeltem a cím és a hír mögé. Nem! Hát erről szó sincs! A My Fair Lady korszerű taracskokkal, de a hagyományos lőállásokból ostromolja a sikert." Galsaival együtt akkor és később is sokan mások, kritikusok, rendezők, színészek úgy látták, hogy egyrészt a musical nem is olyan nagy mumus, sok rokonságot mutat az operettel, másrészt éppen a My Fair Lady jóval közelebb is van hozzá, mint akár az óvatoskodó „színházpolitikusok" is vélték. E kettős „védelem" eléggé meghatározta a további magyarországi színrevitelek rendezőinek, színjátszóinak koncepcióját, s elég gyakran csak kikozmetikázott színészparádékra került sor. Az utóbbi évtizedben, években már „karcosabb" értelmezésekre, játékokra is sor került (Kaposvár, valamint „társai" jártak ebben élen).

A közelmúltban a Békés Megyei Jókai Színházban – a különböző igazgató-, művészeti vezető-, főrendezőválságok, váltások ellenére (vagy közepette, ha így jobban hangzik) – voltak olyan világképben, rendezői koncepcióban, játékstílusban megújhodott musical-, rockopera-előadások, amelyek mintegy előlegezhették is egy újfajta My Fair Lady-színrevitel lehetőségét, sőt, szükségességét, sikerét. Leginkább azért, mert az említett próbálkozások alkalmával sikeresen mutatkoztak be vendégrendezők, vendégművészek, saját nevelésűek, stúdiósok, „külsősök" egyaránt. Túlzás nélkül elmondható, hogy színházon belül és kívül, a város más intézményeinél, közösségeiben jócskán gyarapodtak a musicales vágyak, ambíciók, sőt kapacitások. A korábbi évtizedek egyik legsikeresebb alternatív színházi rendezőjének, a közelmúltban magát Szegeden, Szentendrén és a Magyar Állami Operaházban a legjobb operarendezők közé felküzdő Kerényi Miklós Gábornak, mint a békéscsabai My Fair Lady vendégrendezőjének igazán módjában állt, hogy egyrészt újszerű értelmezéssel rukkoljon elő, másrészt folytassa, betetőzze a korábbi szándékokat és eredményeket. Nem rontott ajtóstól a falnak, nem tetszelgett a mindenáron újító, önkifejező szerepében, amit nyilvánvalóvá tesz műsorfüzetbeli nyilatkozata is: „...ha a mi My Fair Lady-előadásunk nem lesz több, mint röpke három óra vidám, szórakoztató, zenés mese minden ember emberszámba vételének és elfogadásának fontosságáról... már akkor is valami nagyon fontosról és szépről próbáltunk beszélni – és énekelni, táncolni..." A Népsza-

Ry 1970-ben tagjává választott a Szentendrei Művésztelep közössége. Kondor, Korniss és a többiek szomszédsága, olyan művészettörténészek megismerése, mint Mucsi András, az akkor még élő szentendrei mítosz – mindez jó hatással volt rám. Később azonban a mindinkább elhatalmasodó turizmus elvette a kedvemet a várostól.

A véletlen szerencse (egy építész ismerősöm a házát hátrahagyva emigrált) úgy hozta, hogy időm nagy részét vidéken tölthetem. Így lassanként különös változás következett be az életemben: a megátalkodott városlakó feltétlen kötődését Budapesthez sajátos élmény váltotta fel, a természet érinthető közelségének élménye, valami, amit talán a panteista filozófusok érezhettek, a tökéletes egységnek, nyugalomnak és harmóniának az érzete. Attribútumai közvetlenül nem jelennek meg a munkáimban, de ez a környezet segít abban, hogy a város lázas nyugtalanságából kiszakadva arra összpontosítsak, ami a legfontosabb.

Sümegi György–Tóth Piroska

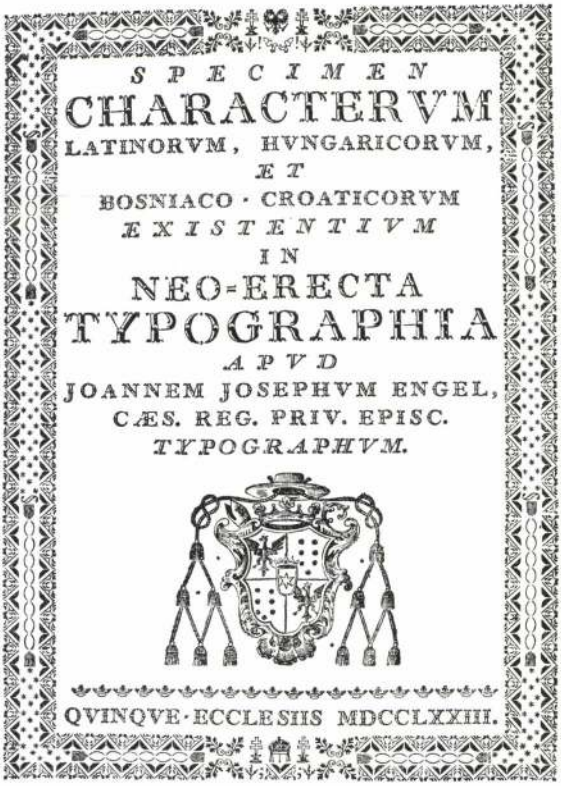
SPECIMEN
CHARACTERVM
LATINORVM, HVNGARICORVM,
ET
BOSNIACO · CROATICORVM
EXISTENTIVM
IN
NEO-ERECTA
TYPOGRAPHIA
APVD
JOANNEM JOSEPHVM ENGEL,
CÆS. REG. PRIV. EPISC.
TYPOGRAPHVM.
QVINQVE · ECCLESIIS MDCCLXXIII.

Az első pécsi tipográfus – Engel József – nyomdájának betűmintakönyve

– a tanulságokat megőrizve és igyekezetem szerint beépítve – egy, már sokkal kevésbé kötött, az új expresszionizmushoz közel álló szemlélet szellemében folytattam a munkámat. Ezzel együtt „kigyógyultam" abból az eszméből is, hogy a művészetben *up to day*-nek kell lenni. A divat fontos és értékes erő a kultúrában, de hatásának hullámai idővel egyre erőtlenebbé válnak (gondoljunk a Beatlesekre és a mai popzenére), míg végül a divatos elnyeri méltó büntetését vagy jutalmát (nézőponttól függően) a fogyasztás legalsó régióiban.

Ÿ Hogyan jutottál el a „gesztustól", az „új expresszivitástól" a Hegyi Lóránd emlegette „kvázi-szakrális színvilágig"?

R A hetvenes-nyolcvanas években többször jártam Lengyelországban. Az ottani egyházi gyűjteményekben erősen hatottak rám a középkori művészet megrázó művei. Ugyanakkor nagy érdeklődéssel olvastam a katolikus egzisztencialisták, így pl. Gabriel Marcel munkáit. A magyar értelmiség egy részének akkori politikai pesszimizmusa az én esetemben a szakadt, foszladozó fekete anyagokból összeállított kollázsokban öltött testet. Az itt-ott felcsillanó arany volt hivatva kifejezni a fényt és a reményt, és ez bizonyos szakrális színezetet kölcsönzött némelyik munkámnak, főként amikor még a kép címe is ezt támasztotta alá. Azonkívül talán használtam az aranyat az élet létező távlatainak, még ismeretlenül felsejlő alternatíváinak szimbólumaként, konkrétan nem is tisztázva a szerepét egy-egy képben.

Ha évtizedek-századok múlva is lesz még kultúra, a mi korunk bizonyára különösen érdekes lesz a történészek számára. A mi Közép-Kelet-Európánkban az elérhető szabadság hiánya, a folyamatos depresszió mint a diktatúra terméke, nagyon megnehezítette azt, hogy egy-egy művész magára találjon. Ezért is nézek olyan nagy tisztelettel azokra, akik – mint Tóth Menyhért, Korniss vagy Kondor – radikálisan függetleníteni tudták magukat környezetük hatásaitól és kívánalmaitól. Nekem sok küzdelembe és elveszett időmbe került, hogy megtaláljam azt a kifejezési formát és gondolati tartalmat, amellyel azonosulni és egyben az európai kultúrához kapcsolódni tudok. És ennek a küzdelemnek soha sincs vége.

Ÿ Támogatott-e ebben a találkozásban az, hogy a műtermed természeti környezetbe helyeződött át?

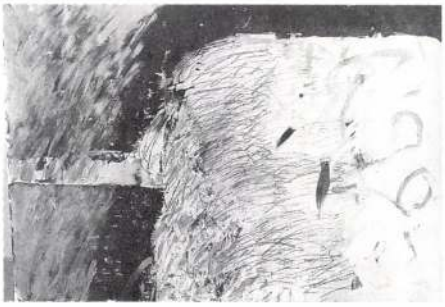

Kollázs III.

Miklósra, Sváby Lajosra, Gruber Bélára vagy a francia festővé vált Bér Jánosra emlékszem vissza. Egy év múlva azután bejutottam a főiskolára.

Ÿ Te most tanárként vagy a főiskolán. Így visszanézve, milyenek voltak a főiskolás tanulóévek?

Ŗ 1956-ban lettem főiskolás, amikor még működött a régi, dogmatikus képzés, de a forradalom után részben új helyzet állt elő, információs fordulat következett be: ma már nevetségesen hangzik, de valóban először vehettük kézbe Cézanne, Picasso albumait, s mi hihetetlen mohósággal faltuk a számunkra új könyveket. Ez történt, hogy a huszadik század közepén sikerült eljutnunk Cézanne-ig, és ez a teljes elzártság nyomasztó korszaka után óriási lehetőség és élmény volt. A mi generációnkat az a nagy hátrány sújtotta, hogy az élő művészetet csak később, lassan és szűk csatornákon ismerhette meg. A főiskola szelleme is sokszor provinciális és az európai művészetfelfogáshoz mérten konzervatív volt: még egy olyan, nagy hatású és közmegbecsülésnek örvendő személyiség is, mint Pátzay Pál, állandóan azon fáradozott, hogy felszínes gúnyolódással járassa le előttünk Henry Moort vagy Picassót. Ennek a konzervativizmusnak a hatása alól, sajnos, nem mindig sikerült kitérni.

Ÿ Akkor te ma másképp tanítasz?

Ŗ Ezeket a negatív élményeket nyilvánvalóan nem felejti el az ember. Véleményem szerint kötelező minden irányban nyitottnak és empatikusnak lenni. Az adott helyzet természetesen nagyon bonyolult, mert kérdés: hogyan lehet úgy struktúrába kényszeríteni és tanítani a modern hagyományt, hogy közben a személyes érzékenység ne szoruljon háttérbe. Nehezen és nem szívesen nyilvánítok kategorikus véleményeket, talán csak akkor, ha válságban van egy fiatal kolléga – mert érzésem szerint annak kell tekinteni a hallgatókat –, s akkor sem állítva, inkább kérdezve próbálom őt valamilyen irányba terelni. Korábban a főiskolán a tanár manifesztálta azt, hogy mi a művészet, én úgy vélem, ez a fajta nagyképűség nem helyénvaló: az én igazságom nem feltétlenül az ő igazsága. Mindnyájan bukdácsolunk a magunk világában, így hagyni kell a fiatalokat is, hogy önmagukban találhassák meg a fix pontjaikat.

Ÿ Térjünk át a te művészi világodra. Hogyan találtad meg te a belső fix pontodat?

Ŗ A főiskolán, az akkor hozzáférhető modern művészet volt az ideálom. Korábban gyakran látogattam a Fruchter család magángyűjteményét, ennek zömét Czóbel, Berény és Bernáth művei alkották. A főiskolás évek alatt Domanovszky egyes, akkoriban divatos, majdnem a gesztusfestészet határait súroló expresszív képei is hatottak ránk. Ösztönző tradíció volt számomra még az Európai Iskola Vajda, Korniss és Barcsay korai munkáival. A hetvenes évektől kezdve azután (turistaútlevéllel és 70 dollárral) sorra végigjártam Európa nagy múzeumait. És megismerhettem egy elevenen lüktető kortársi művészvilágot. Rácsodálkoztam Tapiès és Beyus újszerű anyaghasználatára. Magam is lázasan csináltam anyagkollázsokat, néha kiállítottam őket, de ezek inkább csak kísérletek voltak arra, hogy a kifejezés határait keressem. Később bizonyos kiábrándulást okozott az, hogy a „talált tárgyak" művészete mint irányzat felhígult, elvesztette frissességét, és sokszor egészen giccses változatokban jelent meg. Így

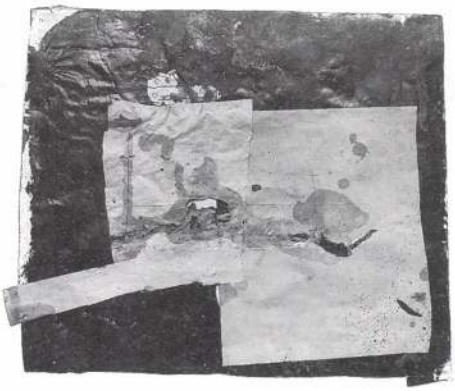

Kollázs

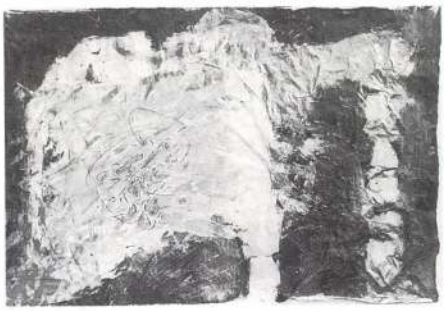

Kollázs II.

a társaság fiatalokból és jellegzetes kisvárosi amatőrökből állt, itt nagyon jól éreztem magam.

Ý Kaposvár gazdag hagyományában ott van Galimberti, Rippl-Rónai, Vaszary. Mi érintett meg az ő világukból?

R Csöndes vasárnapokon egyedül (mert gyakran egyedüli látogató voltam) nézelődtem a helyi múzeum termeiben, a pásztorfaragások, a Rippl-gyűjtemény, az elszármazottak kiállításai – mind hallatlan inspirációt jelentettek a számomra. Ihletett órák voltak ezek, itt fogant meg bennem az a vágy, hogy én is valami hasonlót csináljak.

A nagyon fiatalon meghalt koldusszegény, tehetséges Balázs János kórházi betegtársairól készített rajzai és ugyancsak kiállított főiskolai tanulmányai igen mélyen megérintettek. A helyi gimnáziumban, ahová ekkoriban jártam, a nehéz és dogmatikus korszak ellenére jó volt a légkör. A legkeményebb Rákosi-diktatúra éveit éltük, tanáraim zömmel a pécsi Nagy Lajos Gimnáziumból eltávolított papok voltak, akik nagy intelligenciával viselték sorsukat és jó szellemi világot teremtettek az iskolában: szeretettel és megértéssel bántak az olyan, sokszor renitens diákokkal, amilyen én is voltam. Az a döntés tehát, hogy a művészetet választom hivatásomnak, már ekkor készen volt. Az érettségi után azonban az első felvételi vizsgám a főiskolán nem sikerült. Csak mint az életem egy érdekes epizódját, mondom el a következő, az akkori időkre jellemző történetet. A felvételi során egy bizottság „átirányított" a bölcsészkarra. Itt sikerrel vizsgáztam a művészettörténet szakon, de úgy döntöttem, hogy megmaradok az eredeti választásom mellett. Azt viszont megértettem, hogy Kaposvárott nem tudok megfelelően fölkészülni a főiskolára.

Ý Merre indultál?

R Budapestre költöztem, ami akkor nem volt könnyű a szigorú rendőri korlátozás miatt. Kivételt csak az élvezhetett, aki kénsavgyárban vagy vágóhídon vállalt munkát. Én az akkori lóvágóhídra kerültem, ez 1955-ben volt, az „üzem" három műszakban dolgozott, vonatszámra érkeztek még a téeszbe (kényszerrel) bevitt lovak, apokaliptikus mészárlás folyt, de mégis jól éreztem magam, mert esténként járhattam a Dési Huber-körbe. A mostani Puskin mozi fölött voltak a műtermek. A rajzkör akkoriban afféle esti iskola is volt a kultúrforradalom szellemében, de nagyon jó társaság került ott össze. Pohárnok Mihályra, Meloccó

KLIMÓ Károly

Az elvesztett idő legyőzése

Bárka 1993/2-3

Beszélgetés Klimó Károly festőművésszel

Ý Nem kronologikus áttekintést szeretnénk, mégis azzal kezdjük, milyen szerepe volt a szülőhelyednek életedben és művészetedben.

R Különösebb kötődésem nincs Békéscsabához: hétéves voltam, amikor elköltöztünk a városból. Igaz viszont az az ismert pszichológiai közhely, hogy éppen eddig a korig meghatározóak az élmények. Az emlékezetem szinte egy filmfelvétel pontosságával őrzi akkori környezetem legapróbb részleteit is. 1936-ban születtem, a háború előtt még archaikus paraszti élet és világ jellemezte ezt a várost és vidékét. Gőzmozdony vontatta, egyvágányú kisvonat szelte át a várost, kofák ültek a nyitott vagonokban, hatalmas kosarakkal, gazdag, színes hetipiacokon nyüzsögtek a fazekasok és más árusok százai, a lacikonyhákból finom illatok áradtak, s ezt a tarkaságot, az életnek ezt a „múlt századi" szépségét őrzöm a gyerekkorból. Néhány éve újra jártam a városban: Lipták Pál, aki sokat tett Békéscsabáért és maga is kitűnő művész, meghívott, hogy mutassam be munkáimat a könyvtárban. Hosszú szünet után láttam viszont szülővárosomat, és bizony nyomát sem leltem a gyermekkor gazdag képzeletével átszínezett világnak, felnőtt szemmel porosnak és banálisnak találtam a várost.

Ý Föl tudod-e idézni, hogy melyik az a pont, amikor az érdeklődésed határozottan a művészet felé vonzott?

R Nyaranként vissza-visszatértem a nagyszüleimhez Csabára. Akkor a Munkácsy Múzeumban volt a városi könyvtár. Sokat olvasó, álmodozó kamasz voltam, különösen szerettem Verne acélmetszetekkel illusztrált köteteit. Ez idő tájt kezdtem rajzolni, festeni. Apai nagyanyám szeretettel nézte próbálkozásaimat, festéket vásárolt nekem, s én megfestettem első, ügyetlen kis képeimet, de magányos kiskamaszként szinte senkit sem ismertem, festőket különösen nem, így nem fűznek emlékek vagy egyéb szálak a helyi hagyományokhoz. A háború után Kaposvárra költöztünk. Ekkor már tudatosan készültem a művészi pályára, érdeklődésem elmélyült, a városban volt egy kis szakkör, Gerő Kázmér vezette,

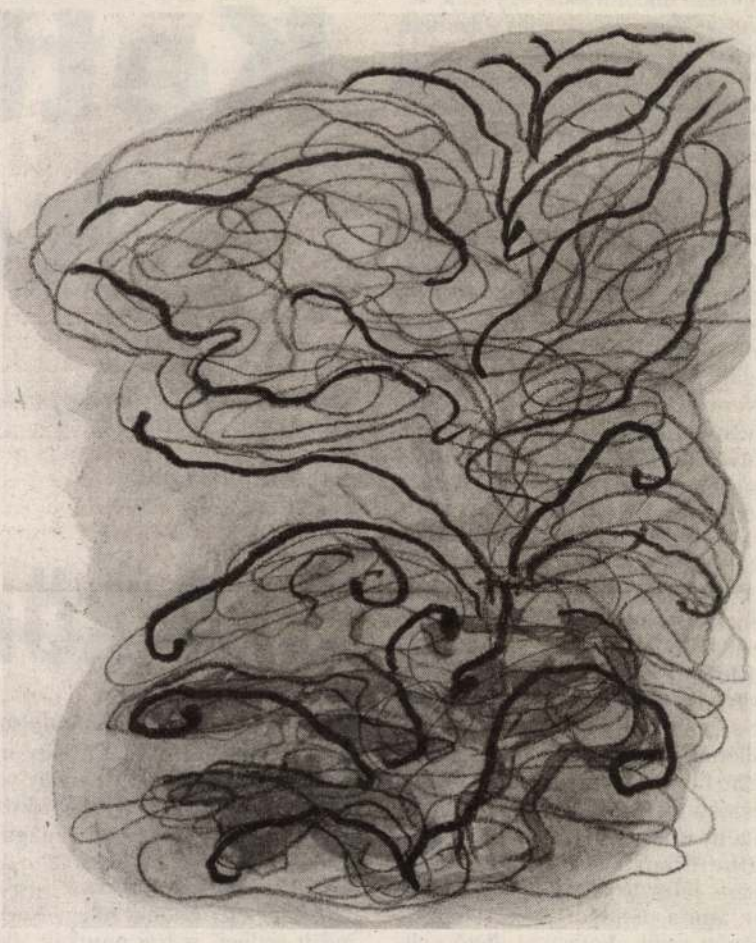

Klimó Károly kiállításához

Beszéljünk akár a művészetről, akár a természetről, többnyire valamelyes sóvárgással vagy meghatottsággal, arra a lelkészre emlékeztetünk, aki Istenről beszél, távoli rokonságságot sugallva. A vélekedés átkozott hatalma.

Kétségtelen, hogy Klimó képeit nem jellemzi az az átható hallgatagság, amely Mondrian képeinek sajátja, és az olyan tematika, elbeszélő jelleg is hiányzik belőlük, amilyennel mondjuk egy, Marat halálát ábrázoló festménynél találkozunk. Aki magyarázni kíván egy képet, feltételezett szubjektivitást tulajdonít neki, és ehhez azután még a sajátját is hozzáadja. Klimó művészetét nem lehet úgy élvezni, mint valami csemegét. Ez a művészet előbb ragadja meg a lelket, érinti a recehártyát, mint ahogyan ésszel fölfogható lenne. Talán költeményt lehetne írni Klimó egyikmásik képére, de még ez is nehéz. Klimó műveiben én költőifestői szuggesztiókat és sűrítményeket látok. A költészet ugyanis nem csupán a költeménynek attribútuma, hanem rejtett tulajdonsága a létezőnek – horizontja az ember lelkében. Klimó képei az anyag megjelenési formáiról, a tér megkötő erejéről, rétegződésekről, feszültségekről, struktúrákról, határellenállásról, színkeverékekről, színfátylakról, egyedi formákról és jelekről szólnak. Az anyag folyamat, ahogyan a sugárzás is – nem erő és anyag kettőssége –, nem valami ellentétesen megmerevedett dolog, hanem anyag és energia egyben, ahogyan a kínaiak régen sejtették. Minden változás, és nem véletlen, hogy az emberiség legrégibb könyvének a címe: *A változás könyve*. Az intellektuális gőg kora lejárt, Klimó Károlytól meg igazán távol áll a nagyzolás, ő nem afféle Lenbach vagy Stuck. Az ő leleményessége, az ő képei nem törnek uralomra. Klimó intelligenciája fölülmúlja számos entellektuelét a környezetemben. Minden bizonnyal tapasztalta is az emberek szeretetét. A képei megőrzik a titkukat, az egyszerűségüket, az eredeti erejüket és tartásukat, amikor feléjük fordulunk. Bizonyára szükséges ez a közlekedés mű és néző között ahhoz, hogy egy ismertetőjelet sikerültnek lehessen mondani. Igaz, hogy manapság az emberek ugyanolyan közömbösen zarándokolnak el egy zenés darabhoz, mint egy Van Gogh-kiállításra vagy a Dokumentára. Klimó soha nem dolgozik csinnadrattával.

Otthon vagy egy kis, papírra festett képem Klimótól: különös erővel hat az érzékekre ez a szinte absztrakt meditáció, amelyet *Keserű szív*nek kereszteltem el. Különböző helyeken függött már a lakásban, egy időre el is dugtam: rám meredt, és én nem tudtam a szobába bemenni. Ez a kép az életet megérintő gesztus is. Nem lehet figyelmen kívül hagyni, elmenni mellette, ez ugyanolyan elképzelhetetlen számomra, mint az, hogy egy Bartók-vonósnégyest hallgatva újságot olvassak. Más Klimó-képek olyanok, hogy az ember odaállítja magának, mint egy virágcserepet, gondoljunk csak Dürer *Melankólia* című művére vagy Cézanne csendéleteire. Mert tartásuk van, tengelyük, élet rejlik bennük. Mit is jelent voltaképpen: megtanulni látni? Szerintem azt, hogy az ember alázatra neveli magát a valósággal szemben, a mozgással szemben, a rezgésekkel szemben (a zene az élet gyújtópontja, az egyszeregy) és áhítatra a dolgok szép rejtélyeivel szemben.

Az emberek maguk a javak; mindaddig, amíg tönkre nem teszi őket a félelem az élettől. Kevés embert ismerek, aki annyira mentes lenne mindenféle bigottériától, mint Klimó Károly. Nem mondhatni rá, hogy kétségbe esett sikerember, inkább szkeptikus lelkesedő. Pontos, halk szavú, tisztán látó, bátor művészete csodálatosan kijózanító módon egészséges. Minden melegsége és nagyvonalúsága mellett van komor oldala is.

Egy mestert nem csupán mélységes emberiesség kísér, hanem többféle pompa is. Klimó egyes képei a távolból is szívet melengetően hatnak rám. Klimó nem az ellentmondások megszállottja. Az ilyen fanatikusok csak rombolnak, csak szájalnak. Nincs bennük mágnes, ellenségesek, tagadók, köznapiak. Klimó Károlyban van mágnes. A képei nem ártatlanok a puszta dekorativitás értelmében, de nem kívánnak emlékművek vagy koloncok lenni. Szemtől szemben kell nézni őket, érzékelve a bennük rejlő érezhetőt, s akkor magukkal ragadják a nézőt.

Axel Matthes
München

KLIMÓ Károly

Kett
kö

■ *Nádas Péter: Talált cetli. Jelenkor, 2*

PÁLYI ANDRÁS:

A kön

„Éltem diktatúrában, egy ideje demokráciában élek, de még soha nem esett meg velem, hogy olyasmiről kérdeztek volna, ami a munkám tárgya vagy az életem tartalma lenne" – írja Nádas Péter a szent életű kalkuttai Teréz anyával készült tévéinterjú kapcsán, aki szintén valami hasonlót mond, tudniillik, hogy számára a tévészereplés áldozat. Megejtő pillanat: a „pofonegyszerű" választól a riporter zavarba jön, a néző, akarom mondani, az író meg eltűnődhet a nyilvános szereplés eredendő hamisságán. Így hozzáfűzi a fentiekhez: „Nem azért nem kérdezik, mert olyan ostobák, érzéketlenek vagy műveletlenek, hanem azért, mert magát a dimenziót helyezi tabu alá a médium, amelynek dolgoznak."

Mi ez a dimenzió? Még a régi *Magyar Napló*ba írt egyik „levelében" – az utolsóban, mely 1990-ben kelt – idéz egy „lángoló pártpolitikust", aki „azzal a felszólítással fordul hozzánk, hogy tartsunk nyilvános önvizsgálatot". De tudja-e ez a politikus, „mi a különbség a vallomás, az önkritika és az önvizsgálat fogalma között?" Egyáltalán összekapcsolható-e az önvizsgálat és a nyilvánosság? De túl e megkerülhetetlen kérdéseken Nádas mégis lefordítja a maga nyelvére azt, ami a politikusi szemrehányás mögött rejlik. Vagyis az illető nyilván „azért nem tudja rendesen elvégezni a munkáját, mert a tudatom állapota nem felel meg azoknak az elveknek, amelyeket ő követ. Akadályt jelentek neki ezzel a mai tudatommal, mint ahogy akadályt jelentettem már tegnap is más pártpolitikusoknak." Erről van szó, s végül ez is pofonegyszerű.

Tudjuk, hogy Nádas fiatalon fotóriporter és újságíró volt, a *Talált cetli* címe pedig utal rá, hogy a kötet jellegzetesen az írói műhely melléktermékeit tartalmazza. Ám ha azt hiszszük, hogy az újságíró Nádas Péter tekint ránk a lapjairól, ugyancsak tévedünk. Ráadásul az író nemrég egy interjúban kijelentette, hogy személyes tapasztalata szerint „nem szerencsés az újságírást és a szépírást párhuzamosan művelni", mert annak mindig az utóbbi vallja kárát. A gyűjteményben található ugyan egy-két rövidebb opusz, amely egykor újságcikknek készült, sőt, egy nagyobb lélegzetű napló is, amely voltaképp a hatvanas évek zsurnalisztikájának újrafeldolgozása, maga a kötet azonban éppen nem az újságírást jellemző „napi igények" jegyében született. Ellenkezőleg, Nádas „talált cetlijei" is írói munkák; ékesen tanúsítják, miért hagyta abba idejében az újságírást. Felvethető ugyan, hogy amikor munkásságában megszaporodnak e „talált cetlik", az nem jelenti-e „a fikciós életmű továbbírásának elodázását", ahogy Balassa Péter teszi Nádas-monográfiájában, de nem kétséges, hogy ez esetben is mindig művészi mondandóról van szó. Olyannyira, hogy Balassa érez is bizonyos feszültséget „az esszé viszonylag rögzített szemantikája" és a művészi látás „rögzíthetetlen természete" között.

Nádas számára azonban, úgy érzem, a lényeg az önreflexió. Nála a szépírói attitűdben is mindig felfedezhető a személyes „én" és az elbeszélő „én" párhuzamos jelenléte, de legfeljebb az utóbbi reflektálja az előbbit, fordítva ez nem lehetséges. Értekező prózájában azonban – lett légyen az esszé, kritika, napló vagy

KÁROLYI CSABA:

„mellékesként ke

Nádas 1992-ben, e kötet első kiadásának fülszövegében „mellékesként kezelendő"-nek, az alcímben „elegyes írások"-nak nevezte a *Talált cetli* anyagát. A fülszöveg most elmaradt, az anyag viszont közel másfélszeresére duzzadt (mintegy 150 oldalnyi az utolsó nyolc év cikkeiből válogatott rész), de a kötetszerkesztés alapelve változatlan. Alapvetően azokból az írásokból válogatott a szerző, amelyeket szépírói tevékenysége szempontjából forgácsoknak tekint.

A kötet elejére bekerült néhány írói jegyzet, miniesszé, karcolat, riport, napló, sőt korai novella is (*Után, Hírek*), aztán körkérdésekre adott válaszok, levelek következnek (*Mondhatnám-e?*), majd kiállításmegnyitók, temetési, köszöntő és egyéb beszédek (*Tisztelt Hölgyeim és Uraim*) után a régi anyagot kilenc, annak idején a *Magyar Napló*ba írt kisesszé zárja (*Levélről levélre*). Az új rész anyaga egységesebb, egy már véglegesen kialakult írói műhelyből való. Leegyszerűsítve: közéleti tárgyú újságcikkek (*A másik változat*), személyesebb hangvételű, nagyrészt az irodalom körül forgó jegyzetek (*Egy barátság ideje*) és a századvég (kulturális) állapotával foglalkozó eszmefuttatások (*Egyetlen embert, egyetlen emberig*) találhatók itt.

Csak a cetliknek nincs nyoma sem. Alaposan bele vannak azok ugyanis dolgozva az egyes írásokba. Hevenyészettség, töredezettség, esetlegesség csak a legelső, címadó szövegre jellemző (és az is szándékosan kimódolt). Itt az egy-két oldalas szösszenetek ugyanolyan komolyan vannak véve, mint a hosszabb értekezések. Ugyanaz az akkurátus megmunkáltság, a szellemi munkának ugyanaz a fegyelme érződik mindegyik kötetbe válogatott szöveg esetében.

És ugyanaz a munkamódszer érhető tetten itt, mint az *Esszék* és a *Kritikák* című kötetek írásai esetében. Egy számomra egyáltalán nem közömbös, igencsak karakteres írói műhely termékei ezek a szövegek is, s én minden Nádas-írást az *Emlékiratok könyve* felől nézek. Annak, aki azt a regényt írta, minden sora érdekel.

Érdekes, hogy mit válogatott ide és mit nem. Nincs itt például – az egyik végletként – az a maga idején nagy feltűnést keltett vitacikk, amely Debreczeni József *A király meztelen* című, Göncz Árpádot támadó írására válaszként született (*Műelemzés, Népszabadság*, 1992. május 28.), és – másik végletként – nincs itt a NATO-légicsapásokat helyeslő értekezés, *A világpolgár és kecskebak* (*ÉS*, 1999. június 18.). Valahol az első, a túl közvetlen állampolgári megnyilatkozás, és a második, az alaposan megfontolt, megemelt és kimunkált, témáját többfelől körüljáró, általánosító következtetéseket levonó hosszabb esszé megszólalási formája között mozognak e kötet darabjai. A kötetszerkesztés logikája azt is jelzi: nem aszerint került be egy szöveg, hogy mennyire fontos (volt) a közbeszéd számára, hanem aszerint, mennyire fontos az írói műhely számára.

Ezzel együtt Nádas Péter – „mellékesként kezelendő" – legjelentősebb „közíróink" egyike lett. Ritkán szólal meg, bár mostanában viszonylag gyakrabban. Érvelésének mindig súlya van, s most már a nemzetközi színtéren is hallani a hangját. Az európai kultúra lelkiismeretére apellál, s nincs könnyű

KLIMÓ Károly

kiáll. Párizs, Pont Neuf Galéria, 1993

ism. Zirkuli Péter: Klimó Párizsban.

= M. Narancs, 1993. szept 16. 35. ill

Kedves

Szeretettel meghívunk téged szep. 18.-án

15^{h}-kor kezdődő szülinapi zsúrunkra.

Anna és Mari

címünk: XVII. ker. XX. u. 1.

KLIMÓ Károly

SÜMEGI György - TÓTH Piroska: Az elveszett idő legyőzése : Beszélgetés Klimó Károly festőművésszel. = Beszé Bárka, 1993,2-3. 119-123. ill.

etsző Fery Antal. = Új Ember,
..
or:;.i.Soós Imre:;

o Sonego, Giacomo la Commare,
1985 **ism.** (bán) [BÁN András]:
ok Szentendrén és Budapesten. =
15. 7.
are, Giacomo:;.i.Sonego,

képek : Beszélgetés Fillenz
Mozgó Világ, 11, 1985, 10. 100-

ás Péter:;

etés]. = Magyar Hírek, 1985.

:.i.Bodnár János:;

1995

KLIMÓ KÁROLY "WERKE 1990 - 1995"

KLIMÓ KÁROLY "MŰVEK 1990-1995"

28. September, 18.00 Uhr

GOETHE-INSTITUT

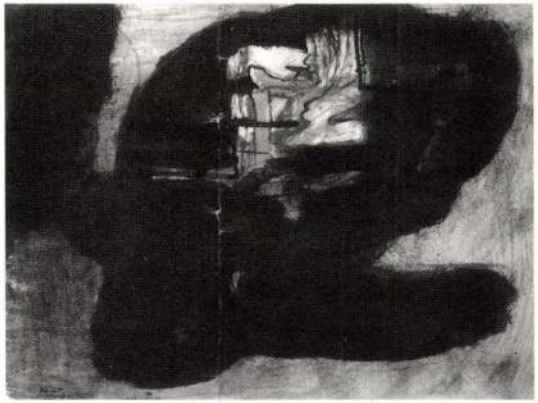

Klimó Károly: Der grosse Schatten / *A nagy árnyék* (1995)

Károly Klimó, geboren 1936, hatte seit seiner ersten Einzelausstellung 1976 in Budapest zahlreiche weitere Ausstellungen im In- und Ausland, u.a. in Szentendre, Budapest, Vác, Esztergom, New York, Groningen, Paris und Kiel. Im April/Mai diesen Jahres waren Arbeiten von Károly Klimó und Robert Schad in der Ausstellungsreihe "Dialog" im Goethe-Institut Budapest und im Fészek-Klub zu sehen.

Mitte September erscheint im Verlag Matthes und Seitz, München, eine Monographie zu den Arbeiten der letzten fünf Jahre mit Textbeiträgen von László Földényi, Alexander Tolnai und Lóránd Hegyi. Eine ungarische Ausgabe bereitet der Verlag Jelenkor, Pécs, vor. Aus diesem Anlaß veranstaltet das Goethe-Institut Budapest ein Podiumsgespräch mit Károly Klimó, László F. Földényi, Axel Matthes u. a..

Klimó Károly (sz. 1936) a 1976-os első budapesti önálló kiállítása óta számos kiállítást rendezett bel- és külföldön, többek között Szentendrén, Budapesten, Vácon, Esztergomban, New York-ban, Groningen-ben, Párizsban és Kiel-ben. A budapesti Goethe Intézet a "Dialog"-sorozat keretében és a Fészek Galéria ezév április/májusában mutatta be képeit Robert Schad plasztikáival együtt.
A müncheni Matthes und Seitz Kiadó szeptember közepén jelenteti meg Klimó-monográfiáját az utóbbi öt évben készült képekről Földényi F. László, Alexander Tolnay és Hegyi Lóránd írásaival. A monográfia magyar kiadását a pécsi Jelenkor Kiadó készíti elő. A Goethe Intézet ez alkalomból pódiumbeszélgetést rendez, melynek résztvevői Klimó Károly, Földényi F. László, Axel Matthes és mások.

(mit Simultanübersetzung/*szimultán tolmácsolás*)

STEVEN GARLING: STUMMFILM UND MUSIK

NÉMAFILM ÉS ZENE

28. September, 23.00 Uhr

TILOS AZ "Á"
Budapest VIII., Mikszáth tér 2.

"Eine stürmische Nacht" heißt das Programm mit frühen Stummfilmen von Charlie Chaplin und Livemusik von Steven Garling. Pop-corn, Conferencier und "der leiseste Schlagzeuger von Berlin" gehören zum rollenden Stummfilmkino, das einen Höhepunkt auf der diesjährigen 45. Berlinale feierte und seitdem auf Tournee durch Deutschland, in Madrid, Paris und London war. Fünf frühe kurze Charlie Chaplin-Filme werden vom Percussionisten und Drummer Steven Garling frei improvisierend neu untermalt.

Steven Garling, geboren 1968 in Magdeburg, arbeitet seit vielen Jahren mit Chanson- und Rockbands, Freejazz-Musikern, aber auch Malern, Schriftstellern und Performance-Künstlern zusammen. Seit 1988 ist er am Filmkunsthaus Babylon, Berlin-Mitte, als Stummfilmmusiker engagiert.

Das Programm zum Jubiläumsjahr "100 Jahre Film" wird gemeinsam vom "Tilos az Á" und dem Goethe-Institut Budapest präsentiert.

"Viharos éj" a címe annak a Charlie Chaplin némafilmjeiből összeállított programnak, amelyet Steven Garling élő zenével kísér. Pop-corn, konferanszié és "Berlin leghalkabb ütőhangszerese" az alkotó elemei annak a gördülő némafilm-mozinak, amely az idei, 45. Berlinale-n ünnepelte eddigi legnagyobb sikerét és amely azóta folyamatosan turnézik Németországban, Madrid-ban, Párizsban és Londonban. Steven Garling Charlie Chaplin öt korai rövid filmjét festi alá ütőhangszeres-dobos szabad improvizációival.

Steven Garling 1968-ban született Magdeburg-ban. Évek óta dolgozik együtt chanson- és rock-együttesekkel, free-jazz-zenészekkel, de festőkkel, írókkal és performance-művészekkel is. 1988 óta áll szerződésben a berlin-i Babylon Filmszínházzal, mint némafilmzenész.

A budapesti Goethe Intézet az előadást a "100 éves a film" jubileumi ünnepségek keretében a "Tilos az Á"-val közösen rendezi .

KLIMÓ KÁROLY

1936-ban született Békéscsabán. 1954-től a Dési Huber körben tanult rajzolni, első tanára Gráber Margit. 1956-tól 1962-ig a Képzőművészeti Főiskola növendéke Pap Gyula, majd Bernáth Aurél osztályán. 1962 óta kiállító művész. 1971 óta tanít a Képzőművészeti Főiskolán. 1972-ben a Szentendrei Régi Művésztelep tagjai közé választották.

Egyéni kiállítások:

1977 Szentendrei Művésztelepi Galéria
1978 Kultúrkapcsolatok Intézetének kiállítóterme, Budapest
1979 Helikon Galéria, Budapest
Városi Galéria, Wels
1980 Koszta Múzeum, Szentes
Csók Galéria, Budapest
1982 Templom Galéria, Vác
1983 Kultúrkapcsolatok Intézetének kiállítóterme, Budapest
Kassák Terem, Esztergom
1984 Fórum Galéria, Wels
Pori Taidemuseo, Finnország
Profile Gallery, New York
1986 Pécsi Galéria
Műhelygaléria Szentendre
1987 Szombathelyi Képtár

Csoportos kiállítások:

1964 Országos Képzőművészeti Tárlat
1965 Fiatalok Biennáléja, Párizs
1973 Magyar Képzőművészeti Kiállítás, Belgrádi Modern Múzeum
1974 Magyar Képzőművészeti Kiállítás, Bécsi Képzőművészeti Akadémia
1975 Lévi Galéria, Milánó
1976 Magyar Képzőművészeti Kiállítás, Uj-Delhi, Teherán
1977 Festészeti Biennálé, Szczeczin
1980 Festészeti Szimpózion, Kuopio
Velencei Biennálé
1981 Neue Galerie der Stadt Linz
1984 Freie Berliner Künstler
Festészeti Triennálé, Cagnes sur-Mer
Rajz – Drawing, Pécs
1986 „7 magyar művész", Los Angeles
Eklektika '86, Budapest
1987 Uj szenzibilitás IV., Pécs
Domus Aurea, Fészek Galéria Budapest
1988 Európai Grafikai Biennálé, Heildelberg

KLIMÓ KÁROLY
FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA

A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN 1988. ÁPRILIS 8–MÁJUS 5-IG

Kafkai ködök, nyomasztó látomások áttekinthetetlen erdeje, őskori barlangrajzok elmosódó, kusza szövedéke, sziklarajzok futó vonalai, kódexlapok immár kiolvashatatlan üzenete, pusztító pincetűz és kozmikus porfelhő, az indulat és az erőszak szánalmas kézjegyei, a kiégett föld történelem utáni csendje, hideg átlátszó plexilapok: konzervdobozokba zárt, „civilizációs" üledékek a huszadik század végéről...
Klimó Károly képei, kollázsai, obzséi egy intellektuális festő személyes érzelmi reagálásai korunk égető, sokszor kiúttalan problémáira. A művész a magyar új absztrakció legjelentősebb képviselői közé tartozik, de a nonfiguratív jelleg csak egyik vonása munkásságának. A képek indulati hőfokát – olykor a szürrealizmus, olykor a pop-art eszköztárával is erősítve – a festő eredendő, társadalmi problémákra irányuló intellektuális érdeklődése szabja meg.
A festő gazdag és szuggesztív hatású, irodalmi vonatkozású grafikáiban olyan írókat, költőket idézett meg, a pokoljárás olyan mestereit (F. Kafka, Günther Grass, Babel, Mario Vargas Ljosa, Fuchs, Musil, Georg Trakl, Hrabal, Supervielle, Radnóti Miklós, József Attila), akik műveikben éber és aggódó szemmel figyelték a környező világot és annak veszedelmes változásait, az embert minden vonatkozásban fenyegető erőszak elhatalmasodását.
Klimó Károly képi világában is azonosak az indító motívumok és azonos etikai, művészi magatartás jut kifejezésre.
Klimó művészetének egyik jelképeként, – mint egyik képetűdjének címe is utal erre – az ember árnyékát, a napjainkban szinte már kozmikus léptékkel mérhető, nagyranőtt ember egyre sötétebben húzódó árnyékát festi, képzőművészeti áttételekben. Művei a dehumanizált társadalmi rendszerek katasztrófális csődjéről szólnak, az emberi élet értékét semmibe vevő brutalitásról és kegyetlenségről, az általános erkölcsi normák elvesztéséről, a pusztító szellemi közönyről, amikor már az önként vállalt hősiesség, vagy a mártírhalál is értelmetlenné válik.
Ilyenek Klimó szoborkísérletei és téralakításai is, ahol a figurákat és tartozékaikat csupa elhasznált, pusztuló, mulandóságra ítélt és a halálra emlékeztető anyagból komponálta meg a művész.
Klimó művészetének visszatérő alapgondolata a civilizált társadalom bonyolult, őserdei útvesztőiben fojtogató liánok és a legtöbbször láthatatlanul fenyegető szörnyek között magára maradó ember kiszolgáltatottsága. Mint az égő szemétdombon az izzó szikrák, a lángot lobbantó pirosló parázs, a törmelékként egymásra torlódó barnás színek halmazában, sötétbe bújtatott pislákoló mécsesként villan fel egy-egy égő, narancsvörös folt, mint egy lüktető emberi szív.
Legújabb képein az enyészetre utaló barnás színek, a bezártságot intonáló és a sötétség erőit éreztető fekete színek után a fehér és az arany kapott ünnepélyes hangsúlyt és domináns szerepet. Színeiben is kifejezésre jut egyik képcímében megfogalmazott művészi szemlélete: az illúziómentes optimizmus. Egyes műveiben a fanyar irónia és a humor hangja is megcsendül (Ékszerdoboz, Kísérlet az ördög ábrázolására).
Klimó képein hol a színek lírai érzékenysége, hol a kifejezés színekben megnyilvánuló szenvedélyessége ragad meg. Színvilága, komor harmóniái, máskor képeinek eruptív erejű színkontrasztjai igényességre törekvő festői eszközökkel egy érzelmi-gondolati világ eddig ismeretlen rétegeit bontogatják és egy új, sajátosan egyéni esztétikai értéket tárnak elénk. Békéscsabai kamarakiállítása munkáinak csak kis részét mutathatja be, de így is bepillantást ad munkásságáról.

Mucsi András

A JÖVŐ ARCA

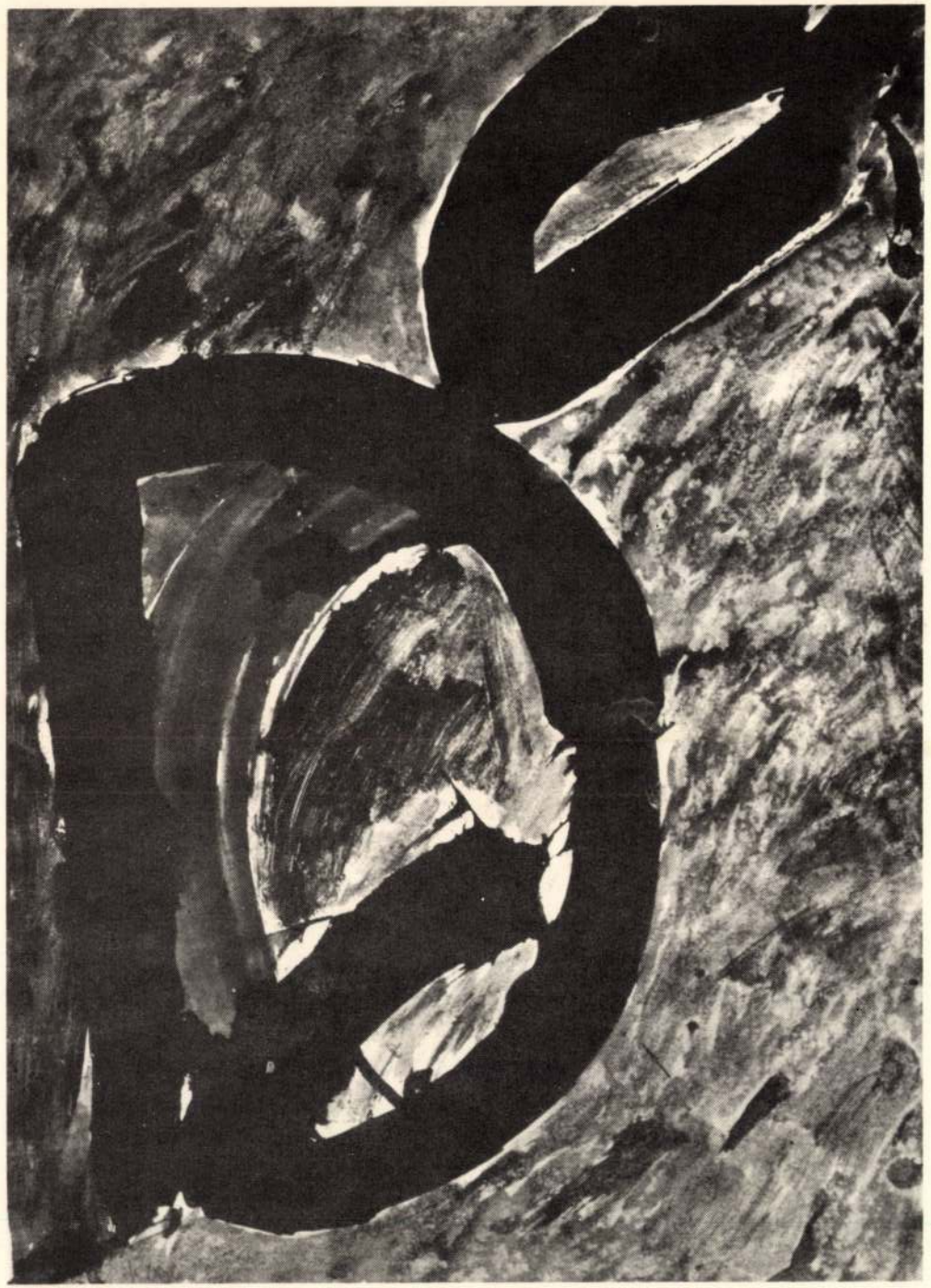

FORMA ÉGŐ HÁTTÉRREL

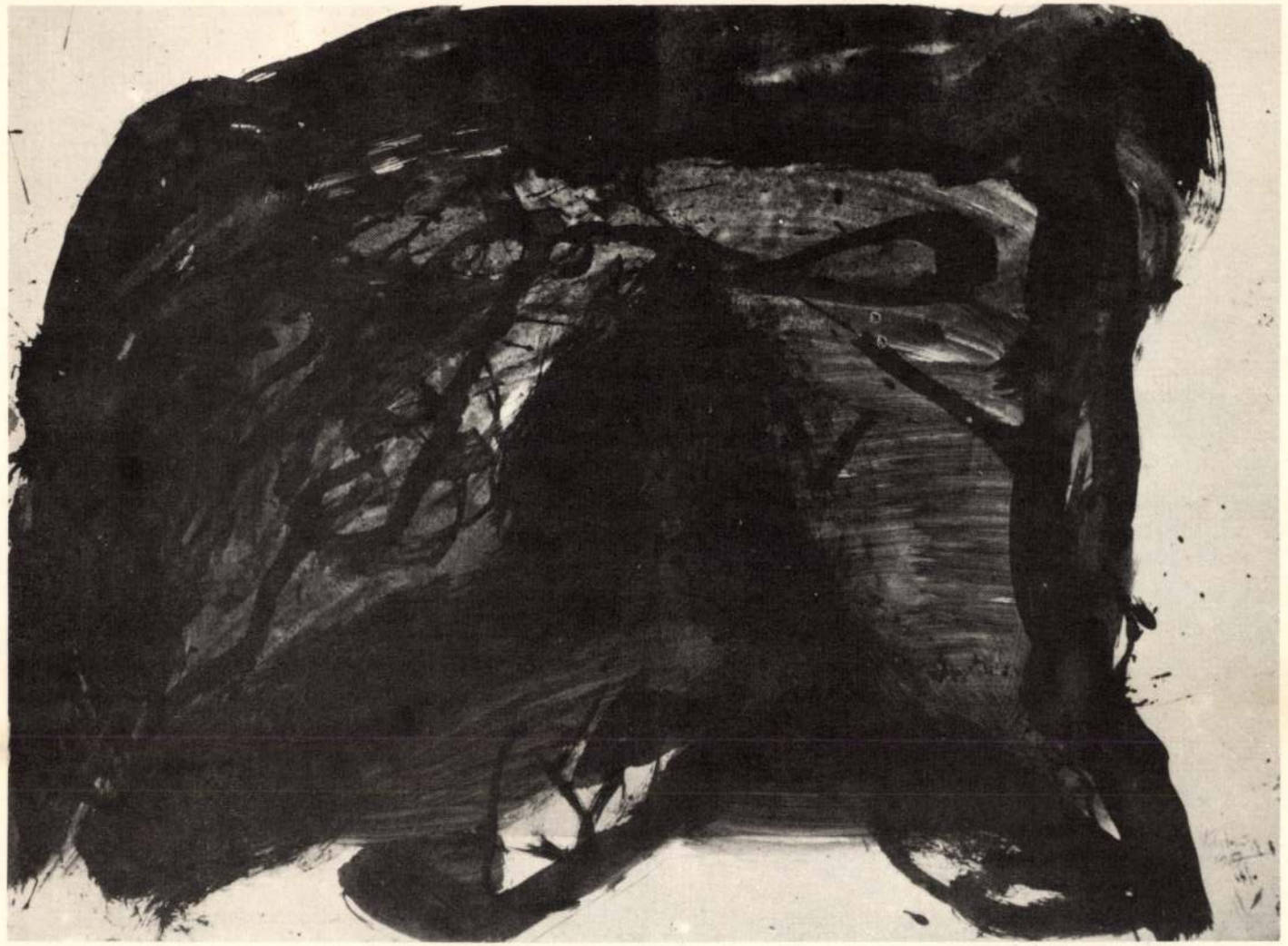

TANULMÁNY NAGYOBB FESTMÉNYHEZ

FORMÁK ÉGŐ HÁTTÉRREL

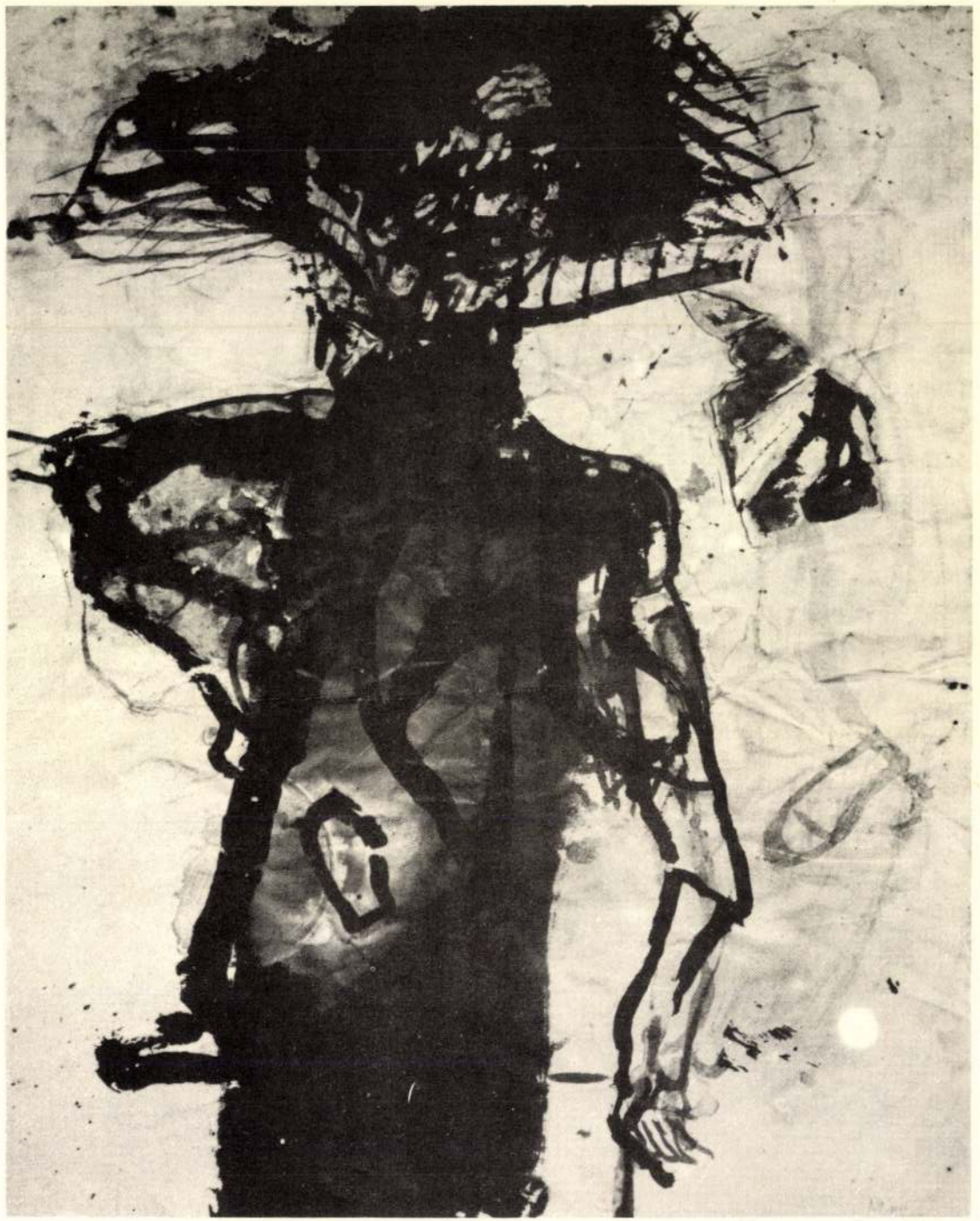

TANULMÁNY FIGURÁLIS KÉPHEZ

Jelenkor, 1987. júli - aug.

FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ

KLIMÓ KÁROLY KÉPEIRŐL

Amikor Klimó Károly műveivel először találkoztam, mindenekelőtt a színek és a formák baljós tobzódása ragadott meg. Amit láttam, oly ellenállhatatlannak bizonyult, hogy a képek élvezetét a környezet sem befolyásolta: az egyébként önmagában is látványgazdag műteremben éppoly kikezdhetetlenek voltak, mint később, a steril bonctermekre emlékeztető kiállítótermek fehér falaira függesztve. Ritkán tudnak függetlenné válni a képek környezetüktől; egy festmény esetében a fehér fal éppúgy nem semleges, mint egy holmikkal telezsúfolt helyiség. Klimó műveit nézve azonban a látvány oly parancsolóan vonta magára a figyelmemet, hogy a piszkos padló, amelyre fektetve némelyiket először megpillantottam, éppoly semlegessé vált, mint egy fehér paraván. Többnyire keretre sem volt szükségük: nem kellett elhatárolni őket környezetüktől, mert önerejükből is létre tudták hozni saját terüket.

Úgy gondoltam, az a látvány- és színpompa az oka ennek, ami első pillantásomra hatalmába kerített. E pompa élvezetét azonban észrevétlenül a nyugtalanság érzése árnyékolta be, úgy, ahogyan szélcsendben is néha fodrozódni kezd a víz teteje. E nyugtalanság a feszültség jele; a feszültség pedig ellentétes erők küzdelméről ad hírt. A látvány ragadott meg; de éreztem, hogy a feszültség, amelyet e látvány csak fokoz, korántsem kizárólag vizuális eredetű. Ha az lenne, akkor a képek nem tudnának ennyire függetlenedni környezetüktől. A kép és a környezet közötti vizuális természetű feszültséget kioltotta a képi világ belső, nem vizuális eredetű feszültsége.

Miben mutatkozik meg ez a feszültség? Ha egy mondattal kellene felelni: abban, hogy Klimó Károly festményei már-már megszállottan próbálják felülmúlni önmagukat. A látvány pompázatossága ezért kétértelmű: minél több réteg, szín, forma rakódik egymásra, annál inkább hatalmába keríti a nézőt az az érzés, hogy a rétegződések végső célját testi szemmel sohasem lehet megpillantani. Miközben a látvány gazdagodik, vele együtt nő a megfesthetetlennek, az ábrázolhatatlannak a birodalma is. Klimó Károly képein a rétegek rétegekre halmozódnak, hogy végül vastagságban akár meg is haladják az alapul szolgáló papír vagy vászon vastagságát. Ám ha figyelmesen szemügyre vesszük ezeket az egymásra nehezedő rétegeket, feltűnik az úgynevezett expresszív vagy „heves" festésmódtól való eltérés és különbözőség: amíg ennél a vastag festékrétegek egymást kiegészítik, a vizuális hatást kölcsönösen erősítik, s végsősoron a festőiséget hivatottak szolgálni, addig Klimó művein az egymásra rakódó rétegek mintha tagadni, felszámolni akarnák egymást. A rétegek természetesen „kilátszanak" egymás alól (képei végül is tobzódnak a látványokban); ám a létrejövő vastag, durva felület nem egymást támogató és segítő, hanem tagadó, kioltani vágyó látványok kényszerű összezártságának az eredménye. A feszültségek ott erősítik egymást, hogy végül expresszív festőiséggé oldódva „kisüljenek"; Klimó képein viszont kibékíthetetlenül szegülnek szembe egymással, hogy expresszív megoldás (és feloldás) helyett a vizualitáson is túlmutató meditáció felé tereljék a befogadót.

A meditáció mindig ki akar lépni az érzékek világából. Ám ha a meditáció közege éppen a vizualitás, akkor a meditáló újra és újra oda zuhan vissza, amiből ki akar kerülni. Klimó képei ilyen értelemben próbálják felülmúlni önmagukat: ha alaposan megnézzük őket, több egymásra rakódó művet fedezhetünk fel majd mind-

egyik festményén. Elvileg nincsen akadálya annak, hogy a festő – az egyetlen kép, az egyetlen középpont elérése érdekében – végtelenségig sűrítse a látványt. Valójában azonban mégis van egy pillanat, amelyben a művek befejeződnek, és amelyet követően a további festés gyengítené az immár kész képet. Ez nem a hagyományos értelemben vett „festői" befejezést jelenti csak: nem a kompozíció elkészültének, a vizuális hatások kölcsönös beteljesülésének pillanata ez, hanem a feszültség fokozhatatlanságáé.

E feszültség azonban – újfent hangsúlyozni kell – nem csak vizuális eredetű. Természetesen az úgynevezett vizuális feszültségek mélyén is feloldhatatlan és kimeríthetetlen ellentmondások lappanganak. Klimó képeinek az ereje éppen abban mutatkozik meg, hogy a látványok ellentmondásában, feszültségében, sokrétűségében is egy egyetemes, az élet egészét meghatározó egzisztenciális feszültségre bukkan rá. Képeinek legfőbb jellegzetessége számomra ezért az intenzitás; s ha azt mondottam, hogy ezek a művek megpróbálják felülmúlni önmagukat, akkor ez azt is jelenti, hogy nem csupán ábrázolják az intenzitást, hanem annak mintegy eleven forrásai is. Ezért viselik el, ha nincsenek bekeretezve, vagy ha a földön fekszenek, vízszintesen: minél tépettebbek és romlékonyabbak, annál fenyegetőbbek és súlyosabbak. Sok művén felfedezni a szándékos tépést, égetést, szaggatást, azaz a rongálást, ami számomra nem az esztétikai hatáskeresés jele, hanem az intenzitásé, amelynek engedelmeskedve a festő önnön alkotására sincsen tekintettel. Nem esztétikum teremtése a cél, legalábbis nem a hagyományos értelemben: a hulladék leplezetlenebb megnyilvánulása az életnek, mint számtalan műalkotás, s egy gyűrődés, egy tépés, egy szakadás is feltárhatja a minden esztétikumon túli misztériumot. Klimónak nem egy műve – idesorolva a pokrócfestményeket is – olyan, mint egy véráztatta templomi zászló. Tiszteletet parancsolnak, pedig nem önnön dicsőségüket hirdetik, hanem egy ismeretlen erő halvány – noha véráztatta! – ereklyéi. Klimó rajzai és csomagolópapírra festett képei számomra ezért többek, mint festmények: éppúgy tárgyak is, mint pokrócai, dobozai és environmentjei. E művek nemcsak ábrázolnak, hanem meg is testesítenek valamit: nem bemutatják az utolérhetetlen megragadásáért folytatott küzdelmet, hanem maguk is csomópontjai e küzdelemnek. A válság inkarnálódik bennük. Az anyagok, a színek, a formák összecsapása nemcsak esztétikai, hanem egzisztenciális síkon is zajlik (s vajon nem húsbavágó-e, ami valóban esztétikus?). Ettől válik minden egyes mű megannyi misztériummá: kultikus tárgyak, amelyek nem utalnak valami fölöttes, mögöttes erőre, hanem azt önmagukból sugározzák.

Klimó képei az intenzitásnak mint abszolút értéknek köszönhetik létüket. Ezért tűnnek a szó hagyományos értelmében befejezhetetleneknek: újabb és újabb határokhoz vezetik a nézőt, hogy ott mindig magára hagyják. Művei olyanok, mint a labirintusok: nemcsak a képek egyes rétegei fedik el egymást egy kibogozhatatlan akaratnak engedelmeskedve, de a kész alkotások szerkezete is rejtélyes. E labirintusok nem a játékszenvedélynek, hanem a veszély vonzerejének a megnyilvánulásai. Fekete, barna, vörös, fehér, ezüst és arany színek keverednek: hamu, seb, vér, arany, genny, szurok, föld.

Vérlabirintus
földlabirintus
tűzlabirintus
fénylabirintus
testlabirintus
halállabirintus

Kozmikus por. Biológiai mozgás. Újra és újra elővillanó arany réteg: hol háttérként, hol repedésként. Éppúgy jele az örök élet fényének, mint a mindent elemésztő villámnak – hol sejtelmesen tűnik elő, a nyugalom hírnökeként, hol pedig megrepeszti a felszínt, kötelező gyönyörként. *Materiális álom. Gondolatok a transzcendenciáról. Éj-*

szaka. Barlangok, amelyek a föld éltető és halottakat tápláló méhét idézik. Koncentrikus körök, amelyeknek az elérhetetlenhez kellene elvezetniük, de ehelyett az embert teszik elérhetetlenné önmaga számára. *Fészek. Menekülés.* Átszúrt fejű koponyák egy szenesedő ajtóban. Vörösesfekete káosz, némaságra kárhoztatva egy üvegdobozban. Piszkosvörös formák csókolózása. *Ezüstdinamika.* Vulkánkitörések. Egyetlen hatalmas seb, arany alapon. A test megnyílik, a hús a világűrrel érintkezik. Kihasított négyztbe kerített forrongás. Erőszak és rendezettség feszültsége: fenyegetőbb a rendnél, de a nyílt agressziónál is. *Kozmogónia.* Jéghideg üveglapokkal befedett hulladékok. Az ízlés halála. A halál íze. A szemét apoteózisa. *Őspatkány. Arany téreg. Aranykor.* És szívek. Vörös, de főleg fekete szívek. Menthetetlen szívek, kőszívek; egyre lejjebb süllyednek a sötétségben. Baszilidész szíve, Harpokratész szíve, Markion szíve, Valentinosz szíve, Abraxasz szíve, Simon mágus szíve. Gnosztikus szívek: szétvetik a mellkast. A rémülettől fülsiketítően dobogó szívek: lehet, hogy mégsincs megváltás, nincs kiút a labirintusból, a hangyautak nem vezetnek sehová sem, s az embernek végül annyi ereje sem marad, hogy esztétikussá tegye maga körül a világot? Hogy egyedüli lehetősége a magány, hogy egyedül (allein) marad, és a mérhetetlenül súlyosnak tetsző élete úgy viszonylik a megsemmisüléshez, mint a vastag koromfekete és tűzvörös festékréteg egy kilógó és megpörkölődött csomagolópapírhoz?

Klimó Károly képeiben a feszültség feloldhatatlan; megrepeszti a képek világát, amelyeknek beteljesülése a beteljesületlenség. A titok megfejtése a cél; a megfoghatatlan megragadása, a kimondhatatlan néven nevezése. Ám a labirintusból nem lehet kijutni; s miközben a néző egyre beljebb kerül a képekbe, annál inkább megfeledkezik az eredeti célról. Immár nem a titkot szeretné megfejteni, hanem minél előbb ki akar jutni. Tévelygése közben így válik ő maga titokzatossá: ő a titok letéteményese, ő az, akit nem lehet megragadni, nem lehet kimondani. Klimó Károly művei megannyi csapda. Felsejlik bennük a végső titkok megfejtésének csábító ígérete. Ám miután becsalogatták a nézőt, magára is hagyják. Ekkor derül ki, hogy nincs megfejtés, pontosabban: a létezés végső titkának „megfejtése" a megfejthetetlenség elfogadása. Nem a mindenáron való kiútkeresés, hanem a labirintusban való tévelygés elfogadása az egyedüli lehetőség, hogy a létezés rejtélyes tévútjain bolyongva az ember rátaláljon önmagára. Klimó alkotásai e rátalálás lenyomatai és emlékművei. De nemcsak példázatok és hasonlatok e művek. Kalauzolják is a nézőt a bolyongás során. Oda vezetik el, ahol a művészet már nem tartozik a legfontosabb dolgok közé. Önnön labirintusuk foglyaiként így múlják felül önmagukat, s válnak műalkotásokból titokzatos tárgyakká.

NYIRFALVI KÁROLY

Soha nem jövök üres kézzel

markomban könyvet újságot
egy új verset szorongatok
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök üres
kezem teli görcsös üdvözlettel
forró tenyerem sebes göcsökkel

arcomon a szél játéka a
józan őrület foltjai
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök adok
valamit kiadom magam
adok és feladom magam

kántáló levél vagyok gúnyám
törékeny feslő boríték
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök zsebem
teli az emlékezés a kérés a
menekülés köveivel

álmatag szemmel nézem
a napfelkeltét a naplementét
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök zsebem
teli a csend a bölcsesség
és a bizonyosság kavicsaival

összegyúrt lapokkal játszom
s a tea illékony gőzét nézem
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök csendben
kutatok metszően pontos szavak
és mozdulatok után

hátradőlök a székben
körülnézek szemlélődöm
zihálva csapzott hajjal újra
és újra megjövök halk
mosoly és áttetsző tekintet
lassú szavakkal beszélni kezdek

Klimó Károly: A kettős én

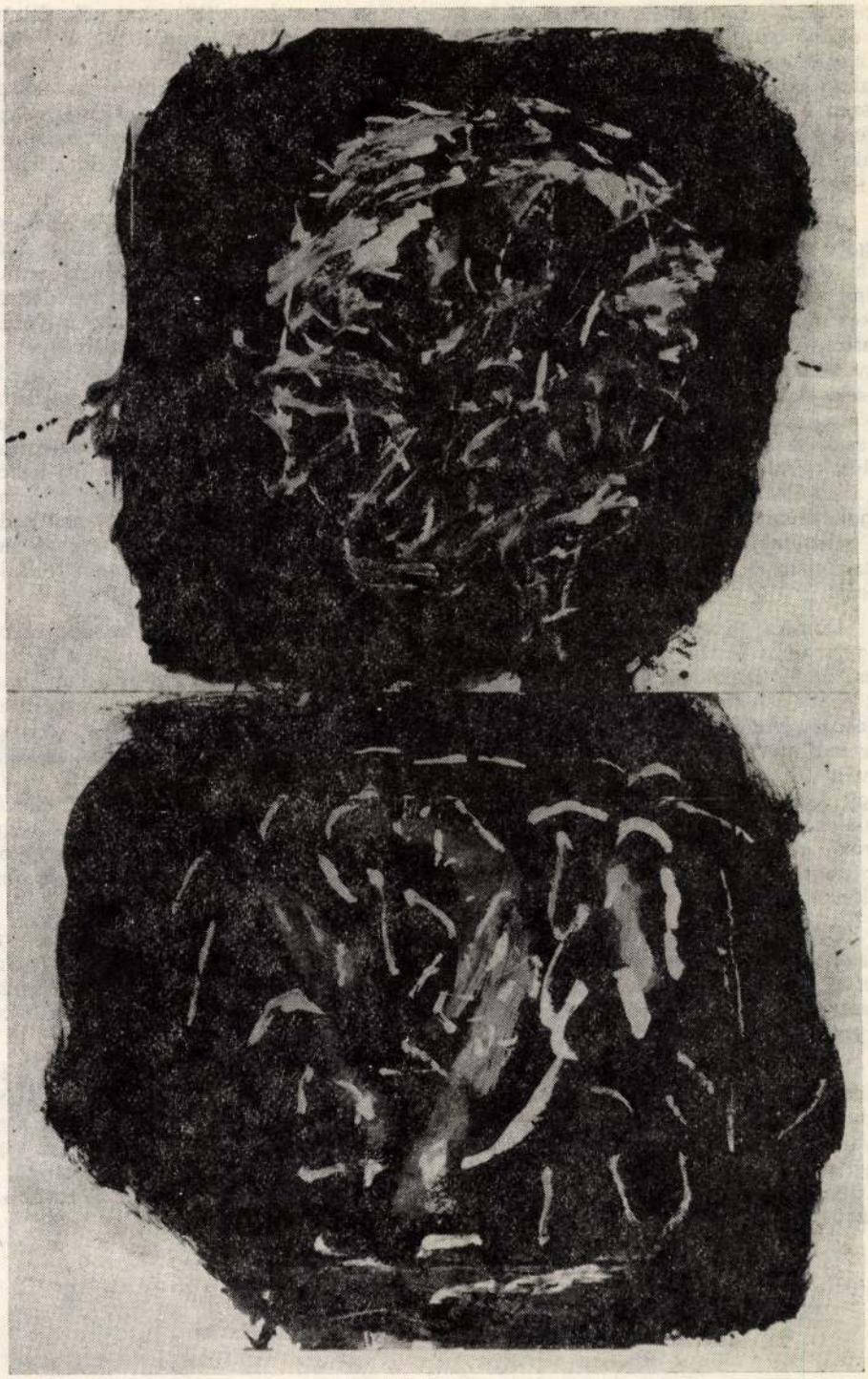

Jelenkor 1987. júli – aug.

letért adnák. Szerelmek, szeretők, feleségek, adott, vett és tovább adott nők, feltűnő és eltűnő barátok, évfolyamtársak gyűrűjében e két férfi lelki kapcsolata a *Hajnali háztetők* igazi tája (hozzátéve, hogy Both Benedeknek van kapcsolata a saját lelkével, Halász Péternek nincs kapcsolata a saját lelkével). Végtelenül bonyolult ez a viszony, hiszen Mózes első könyvében a negyedik szakasz hatodik verse szerint az Úr „az ő ajándékára nem tekinte, miért is Káin haragra gerjede és fejét lecsüggeszté"; s a Káin–Ábel szimbólumot ezerszer forgatták már írók, festők, filmesek, nem ritkán a gyilkos javára.

A könyv filmváltozata Csorhalmi György (Bébé) és Andorai Péter (Petár) barátságába és párviadalába nem képes belesűríteni ezt a sokszoros tartalmat. Főleg azért nem, mert tája: az ötvenes évek, teljesebben az 1945 utáni évtized, melynek során a talmi munkákat pingáló Halász Péter szerencsecsillaga fölragyog, Both Benedek értékes művei viszont csak barlangrajzok egy sötét lakás falán. A világháború előttrealattra, sőt egyes villanásokban egészen a gyermekkorig visszanyúló előzmények az ügyetlenkedő időbontásos technikában, az elfestett jellemektől torzítva csupán mellékesek. Both Benedek, az áldozat, a félreállított, a meghurcolt csak rágódik az életen, a szerelmen, a művészeten, az erkölcsön – Halász Péter, a diadalmas, meghal, ám ezt is csak hazudja, *föltámad*, nagy festők képeiből álló gyűjteményét saját műveivé mázolva külföldre csempészi, a hazug festékréteget gyors mozdulatokkal leoldja-lemossa, s ott áll dúsgazdagon, mosolyogva. Kezdi elölről az életét, amelyet a csínyek, gazságok, mutatványok során mindig is állandó kezdésnek fogott föl; a barátjának pedig az ő legújabb kezdése is vereség, befejezés, mint ahogy az volt – a Péterhez való viszonyban – a legelső, elmaradt kézfogástól kezdve életének valamennyi fordulópontja.

Dömölky János érzékeny, okos, szenvedélyes filmrendező – s ez most arra ok, hogy számos részlet szikraszépségével ne hozakodjunk elő az egész kudarca mellett. Nem képes szakadékok fölé emelkedni a film – sajnos még *háztető-magasságba* se. Az egyik jelenetben Halász Péter vakmerő artistaprodukcióval akarja visszahódítani feleségét, Aliszt – Both Benedek egykori és még-mostani szerelmét... –, aki egy harmadik férfival félrevonult, kulcsra zárva maguk mögött az ajtót. Petár a ház külső káváján, ablaktól ablakig sétálja végig a követelő és bizonyító szerelem útját – dehogy: a saját mindenre képes és mindent igazoló felsőbbrendűségének kötéltáncát. Halálveszedelmes kapaszkodása nem állítja el lélegzetünket. A tettben, amelyet végső soron a gonoszság provokál, nincs benne a vakmerőség méltósága. Se az ostoba bátorságfitogtatókra, se a cinikus fatalistákra, se a sorsrészeg Sarkadi Imrékre nem gondolunk. A próbának nincs tája.

Ottlik Gézának minden műve összefügg. A mennyiségileg kevésből ebben az összefüggésben lesz minőségileg sok. *Augusztus Rómában 1947-ben* című írása is összefügg az *Iskola a határon* című regénnyel, s az annak szereplőit fölléptető *Hajnali háztetőkkel* is. Utolsó passzusához nem szükséges kommentár. Végignézünk a tájon, és végignéz rajtunk a táj:

„Minden megszakad, félbemarad, tépné ki magát belőlünk. Hát fordítsd el a fejedet. Forduljunk el. Amikor a valóság széttépi folytonosságodat, iszonyattal és elborzadva fordítsd el tekintetedet a nagy Hermite bátorságával. De a Gianicolo fölött csak a valószínűtlen augusztusi hold nézett vissza rád. Nézte közönyösen Rómát – az újat, meg a réginek gyér, szétszórt kis csonk maradék követi a kisarjadt fűben ott túl a Garibaldi-hídon, amit látott épülni annak idején –, nézett bennünket, nézte tovább a világot, iszonyat, unalom és várakozás nélkül."

Klimó Károly: Struktúra (tanulmány)

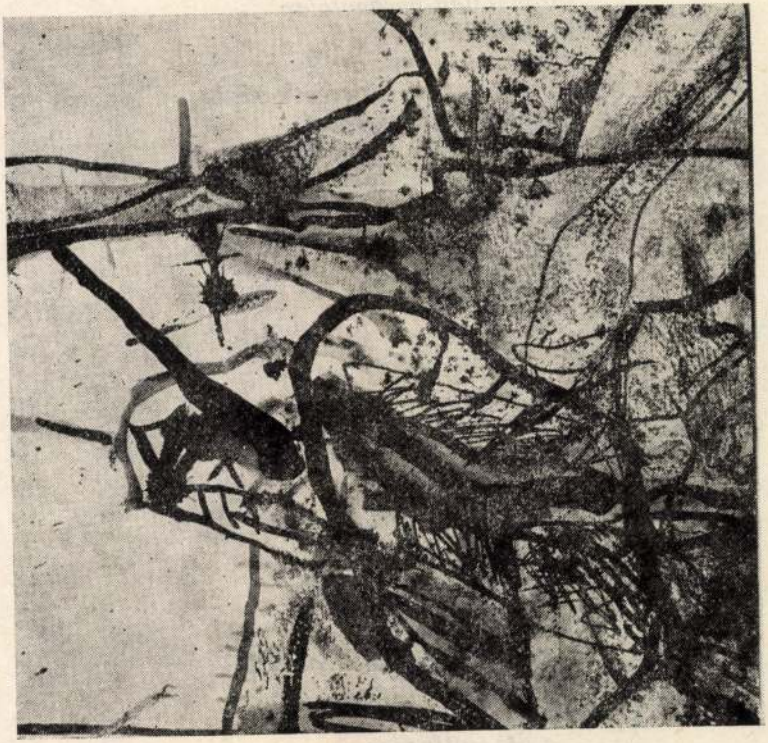

Tolenkor, 1987 júli-aug.

A legyen délibábja

Kondulásokat
toronytalan harangtalan
útra lendítőket
a szárazság meg a dér
váltogatott csákánycsattogásán
áthallatszó dobpergést
egy hunyorgó szemhéj alatt
krónikátlan kalandot
leszakadt körmök mentén akár
a legyen délibábja felé
minden napra
ünnep morzsaléka

Talány

Csak szaporázta lépteit
nem ismert pihenőt
Miféle szerzet lehetett
nyomában hír se nőtt

Kedvét tempóját legalább
megtudhatom-e valaha
És kikopogta iramát
a dió puffogása
zápor zizegése
menekülő dobaja
géppfegyver taktusa

Klimó Károly: 6- szerelem

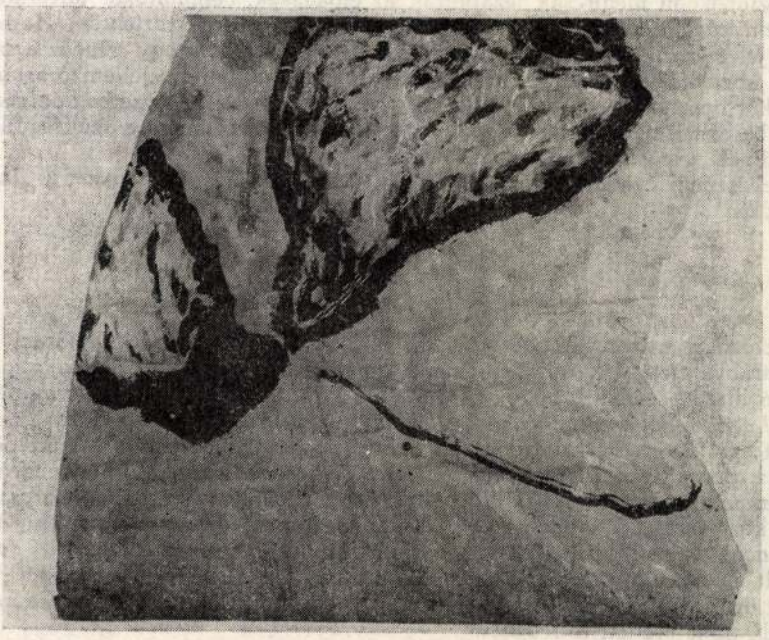

Telekes, 1987. juli - aug.

csató jugoszláv vállalat előzékenységétől függően.

Mindamellett nyilvánvaló, hogy ilyen körülmények között zavartalan működésről csak relatív értelemben lehet beszélni. A külső feltételek meghatározó szerepe magától értetődően túlhaladta a szokásos mértéket, a darabválasztástól kezdve a szcenikáig, a próbalehetőségtől az előadások költöztetéséig. Nem kell különösebb színházi empátia ahhoz, hogy átéljük, mit jelent az épületben folyó zajos munkálatok közepette próbálni, olyan díszletet tervezni, amely egyszerre jó a nagy színpadon és a „Latinkában", és így tovább. A társulat folyamatos tájelőadáson érezhette magát saját otthonában.

Mindez végső soron irreálissá teszi a kaposvári évad értékelését. Másrészt viszont a színházban mégiscsak lezajlottak az előadások, bemutatókat tartottak, a közönség sem pártolt el az együttestől – esztétikai események történtek. Harmadrészt bizonyos jelzésszerű jelentése van annak is, hogyan viselkedik egy színház a szokásostól eltérő körülmények között. Ez valószínűleg legalább annyira jellemző a társulatra, mint amikor optimális – vagy mondjuk így: a megszokott – helyzetben dolgozik. Sőt, ahogy a bajban ismerszik meg a jóbarát, talán a színháznak is a szükségállapotban érvényesülnek a legsajátabb tendenciái.

Itt tehát nem évadértékelés következik, csupán néhány széljegyzet a „kaposvári átmenetről".

Darabok

Az előadáscentrikus Kaposváron kis túlzással szólva nincs különösebb jelentősége a darabválasztásnak; minden dráma annyit ér, amennyit a produkció igazol belőle. Nem hiszem például, hogy a számtalan, kevéssé ismert Goldoni-vígjáték közül épp az *Il campiellót* választja *Ascher Tamás,* ha nem emlékszik a Strehler rendezte előadásra az 1975-ös varsói Nemzetek Színházában. (Nincs ebben semmi deheonesztáló, a másolásnak az árnyéka sem férhet a *Velencei terecske* Ascher-rendezéséhez.) Az *Il campiello* a szerző pasztell árnyalatú, cselekmény helyett hangulatokra épülő darabjai közé tartozik; többen meg is kérdőjelezték színpadi létjogosultságát.

A *Knock,* Jules Romains polgári vígjátéka a két háború közti színházi repertoárról került elő; a címszerepet egykor Csortos Gyula játszotta. Nem éppen irodalmi érték, de örök és hálás téma: az orvosi sarlatánság karikatúrája. Inkább műsorszínesítő darab, mint eredeti fölfedezés.

Klinis Károly: Vázlat negyedt képhez

Idenkor, 1987 juli-aug.

chológus. S valószínű, hogy e tekintetben valóban Németh Andor információja a pontatlan. Könnyen elképzelhető, hogy a költő, akinek a *játék* mindig is különösen fontos, szinte kulcsjelentőségű fogalma volt, voltaképp imitált analitikus vallomást hagyott ránk, mintegy magára öltötte azt az őszinteség-szerepet, amit az analitikus kezelés során el kellett „játszania", hogy megvallhassa az analízist végző Gyömrői Edit iránti szerelmi vágyakozását – a képzelt Gyömrői Editnek. Abban sincs semmi csodálatos, hogy számára, aki magát „mindig kitakarta", ez a játék vérre ment, bizonyos értelemben „jobban" sikerült, mint egy igazi analízis. Hisz sikerült rögzítenie a rögtönzés állapotát.

Jordán Tamás és a rendező Gáspár János mindenesetre úgy kezelik a *Szabad ötletek jegyzékét*, mint (kissé nyers) drámai szöveget, monodrámát. A szöveg színpadi adaptációjában nem is az elhagyások, „húzások" a lényegesek, hanem az a tucatnyi vers, ami a *Szabad ötletek* szövetébe bekerült. A dramaturgiai koncepció szerint ezek a versek vagy emlékképként, vagy foganásukban vannak jelen, tehát a maga nemében minden vers része lesz az analitikus „játéknak", mintegy a „felettes Én" nyilvánul meg bennük. Mindenesetre szó sincs arról, hogy a színész elszavalná e versbetéteket. Épp ellenkezőleg, Jordán Tamás a teljes befeléfordulást választja. Szava legtöbbször nem is lenne érthető, ha nem kötné össze a színészt és közönségét egy kis technikai bravúr, az a színházi mikrohullámú berendezés, amit tolmácskészüléknek szokás nevezni. A színész zakója hajtókájában rejtett mikrofon található, s a nézőtér fülhallgatón át hallja a szöveget. Ez a megoldás paradox módon egyszerre teremt szokatlan intimitást színész és közönsége közt, habár bizonyos elidegenítő effektust is magában rejt. Mindenesetre Jordán Tamás így megszabadul attól a kötelezettségtől, hogy mindig minden helyzetben a publikum felé kelljen fordulnia és fennhangon szólania, ami a hagyományos vers- és szövegmondás egyik bénító átka volt. Sőt, éppen teljes színészi szabadságot élvezhet, olyannyira, hogy valósággal „megfeledkezik" a közönségről: a legsúlyosabb, legfájdalmasabb, legintimebb szavakat a nézőtérnek háttal, a falnak mondja, vagy éppen kisétál az É. Kiss Piroska által tervezett aprócska, nyomasztóan fehér és puritán szobából, majd a csukott ablakon át visszanéz. Mi, a közönség – hála az előadás előtt kapott tolmácskészüléknek – mindig és mindenütt egyforma intenzitással ott vagyunk vele. E különleges élményből nem sokat von le, hogy azért annak is tudatában vagyunk, e különös együttlét bizonyos technikai közvetítéssel valósul meg, vagyis nincs igazi „négyszemközti" valósága.

A színész versmondóhoz illő „civil" öltözékben lép a színre, semmiféle színházi imitációval nem kívánja megtámogatni magát. Nem akarja elhitetni velünk, hogy ő tulajdonképpen József Attila. Megmarad Jordán Tamásnak – és csak a költő szen-

Klimó Károly: Részlet egy nagyobb képből II.

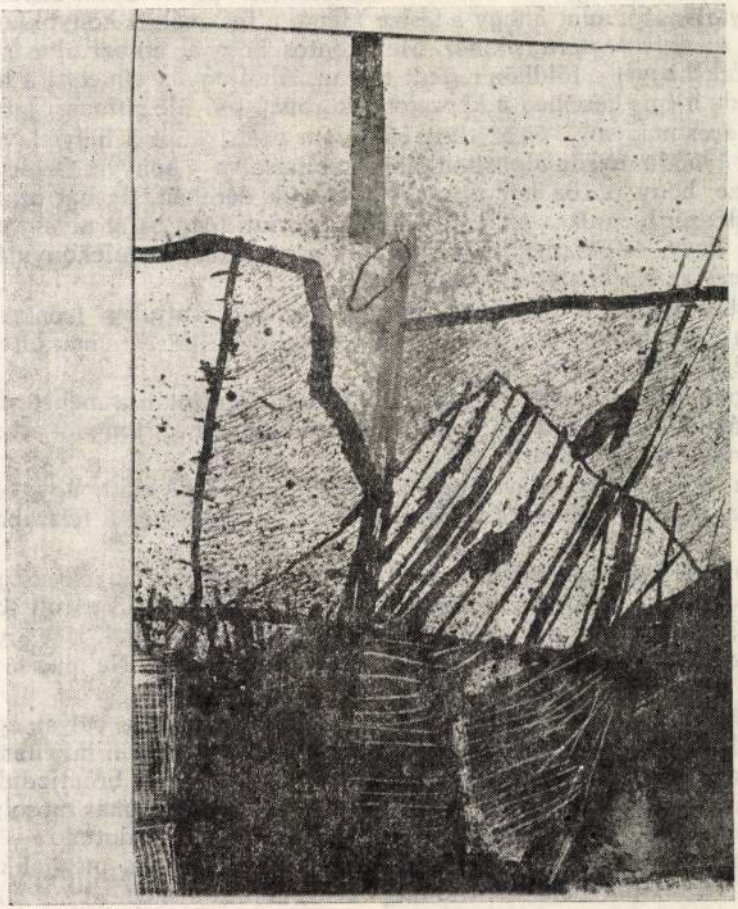

Tolenkor, 1987. júli – aug.

Felfogható bizony úgy is, mintha ma lett volna a tegnap, csak az már női lszomorodás, így retrospektíve, szép írisze táján, és fogalmam szerint, drága Iermina. Ezért mondjuk valahány lovas lelógó kantárszárára, hogy „in memoriam".

Valami persze mindig kilóg a lóból. Lehet, hogy csak a nyelve, de a befogott repülésnek ára agyrázkódás lehet az általunk épített tornác udvarán. És ez oly aránytalanság, mint ahogy a testre ráépül a fej, melyet könyökkel támasztunk alá, s amely végtére is kinéz. Mert fontos, hogy az ember ülve is nézhesse a távoli fák hegyét e földhöz ragadt tájban. Ahol ugyan elmetszi a horizontot az erdő, de mégis beremeg a képzelet a koronák csóváló ritmusát látva.

Zsinóros-magyaros öltözetben bámulom ezért, mint a helyiek helyi tagja, avagy a módos gazda álpuritán öltözékét másolva – könyvet tartó szép jobbját. Persze, hogy pózba lejt át melle íve szűk derekán, de hát az 52. ezred tisztjeinek szép vonulása ez is, tekintetük szerint. Még ha át nem gondolt is a befogadó kedv, és beláthatatlan a talpfák végtelenbe tartó lekonyulása, azért „bizalmunk az ősi erényben" felavatható.

Most kihajolva a kordonon, pattogó fűzővel avatjuk a frontramenőket, vagy sem? – kérdezné Ön, Hermina, a „Tűzoltó Testület" elmaradt majálisát úgy látképileg hiányolva.

Tudom, tudom, az Ön hattyúdala a hattyús körhintán a menetért aggódik az Indóház utcán. De kedvük, mint a főtéren befogott ló, tompán ácsorog, mered a kerékküllő árnyékára.

Itten nincs csatornázva, pedig a „Hattyú-épület" előtt, úgy sétapálcán mankózva, van olyan büszke a tartás, mint a hályogosszemű felszabadító mánírja.

Halál előtti fényképezkedés ez is, hol az antantszíjra ügyelő magyaros alezredes sokattudó, zártgallérú fénykép-mosolya kirí a szélesparoli fölötti céltudatos bizalmatlansághoz szoktatott büszke tekintete mögül. Hát így érhetett minket ez a torkolattűznek vélt tűzoltás, csak hasonfekve. Na meg a visszavonulás.

Riadt tudatunk ráeszmélése vesztett időnkre. Rángatja bár az apja kezét a gyermek a kamera előtt, rúgdalózva a megállított idő ellen, míg az féloldalasan les bele a képbe és rámered tekintete erre az amatőr, brómjodid örökkévalóságra. Ilyen egy tér ez, hol a Polgári Daloskör egyenruhás mosolya dől ki a sötét kapualjból. Ujjal mutogat hát a gyermek a leendő halottakra – „ne nézd apa" –, hisz belehalványul a lencsével szembenéző menet, még akkor is, ha lelkes itt a transzparensek alatt. S ha pózbavágott is a szeme, csak e zársebes-

Klimó Károly: Rajz I.

Telenkov, 1987 juli.- aug.

(Kierkegaard) veszi jelmondatát: „Az tehát a gondolkodás legmagasabb paradoxona, hogy fölfedezett valamit, amit már nem képes elgondolni."

*

A gondolkodás tapasztalás és nem spekuláció; ahogy Flaubert írja egyik noteszlapjára: „Az eszmék tények." A filozófiák – nekem – sokszor regényeknek tűnnek. Bizonyos, hogy ezt csak kívülálló, megátalkodott kontárok érzékelhetik így, a céh, a testület gunyoros (de kissé ideges) megvetésétől kísérve. Pedig a filozófia regényírásként (a fiction értelmében) való érzékelése nem a gondolkodás szabályainak az elvetése, nem önkény, nem a papír megerőszakolása, nem a szavak, a kategóriák és fogalmak önkényes jelentés-konfúziója, hanem éppen azt a filozófiai dilemmát, sőt szakadékot jelenti a befogadásban, amely ésszerűség és világ között szinte végtelen alakzatokat öltve fennáll. Hegel híres mondása szerint „aki ésszerűen néz a világra, arra a világ is értelmesen néz vissza". Amikor azonban a világ visszanéz (ha egyáltalán), akkor ez csupán Hegel saját ésszerű (és ebben a minőségében csodálatos) pillantásának a visszfénye. A filozófia mint regényláncolat, mint regényforma (sőt: stream of consciousness), ha féloldalasan, ha csípőre sántán is, azért tűnik törvényesnek, mert az ésszerűség kötelezettségétől (amitől nem lehet, nem kell és nem szabad eltekinteni), ettől az intellektuális delejezéstől a világ semmivel sem lesz ésszerűbb, viszont a regényhez hasonló szellemi kalanddá válhat. Ahhoz, hogy a valóság *mégis* következetesen megfeleljen a ésszerűség premisszájának mint választott értéknek, a filozófia szükségszerűen jutott el a valóság átalakításának követeléséhez mint a filozófia új funkciójához. A filozófia és a valóságátalakítás egysége azonban azonosságfilozófiai tévedés, „a regény", „a művészi korszak" vége, valóban. Mert megérteni megértheted, ám ettől nem alakul át. Lehet-e annyira instrumentális a filozófia, hogy átlépi a gondolkodás és a tett határát? A világ átalakítása természetesen mindig tárgya s témája a filozófiának, de nem falhatja fel és nem szüntetheti meg azt, a tárgy s a téma nem azonos a funkcióval. A regény funkciója sem azo-

Klimó Károly: Fellini-variáció

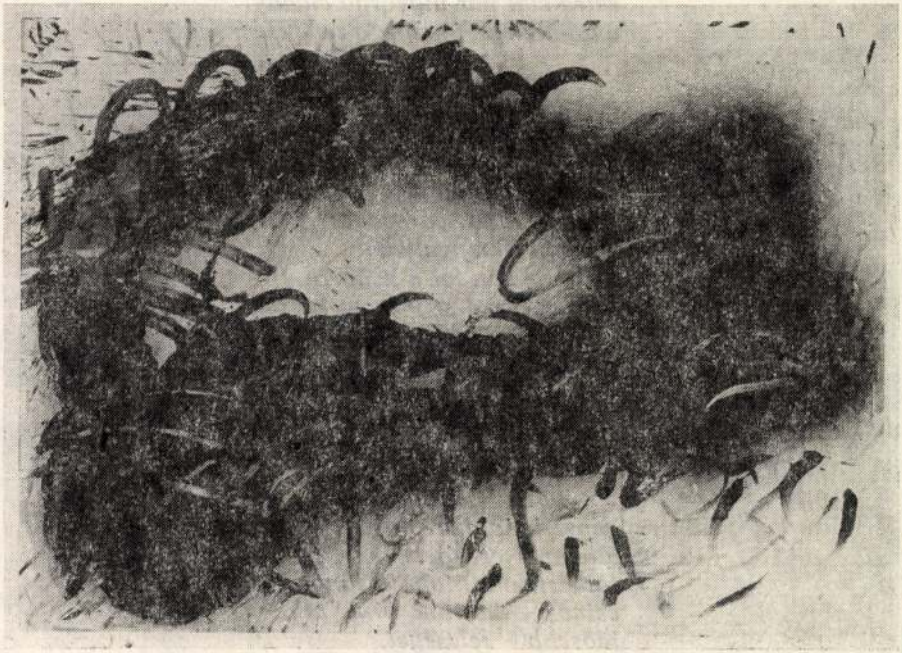

Telenkor, 1987. júli – aug.

az irnok, meg az erdész,
az állomásfőnök, az orvos . . .

Miközben a szomorufűz
sátra alól pár vigyorgó cigány
a talpalávalót is húzta rendesen.

Nővérem kicsit mentegetőzött
a félszeg öcs miatt,
de még be se fejezte
a magyarázkodást,
ámulva látta, pár pohár
vörösbort benyakalva
hogy lobban föl a kedvem,
hogyan kezd szikrázni, pörögni,
akár egy újra meg újra
begyújtott dinamó,
sodrával erre-arra
mindenkit meglegyintve.

S mivel a bátorság vidám
gépszíja is már
általam kerengett,
fölkértem táncolni a főnök
csinos – harminc évnél alig
idősebb – feleségét.

Klimó Károly: Résplet egy negyedt képből I.

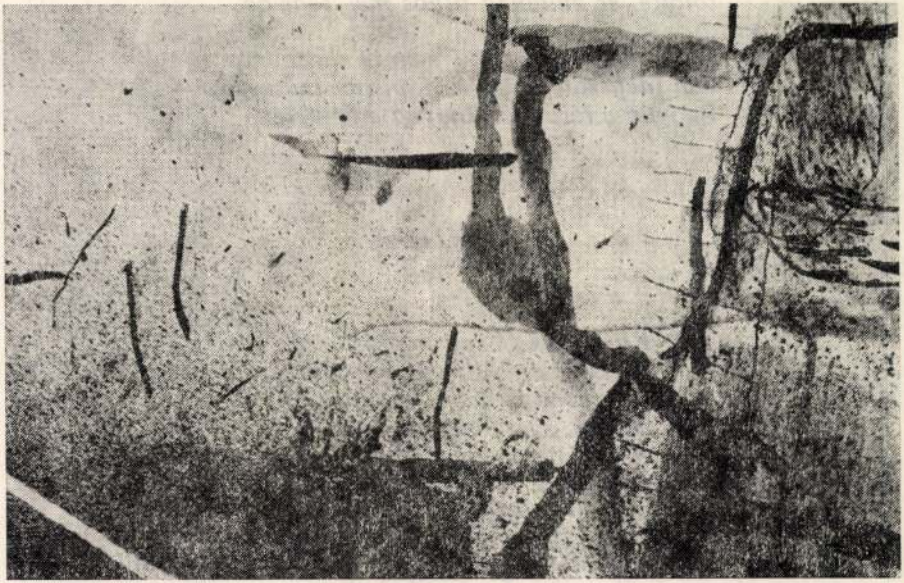

Zelenkov, 1987. juli – aug.

alatt. Vagy ezredek múltak már el fölötte?

Régi trónt idéz. Királyi méltóság és
megadó szolgálat. Évszakok ragyognak
fölötte, és hullanak titkos mélységeibe.

Nemcsak megértem, érzem is előtte min-
den idegszálammal a Napisten kultuszát.
Ragyog a törvény. Ragyog a végtelen.

Idegen

Kívülem és benn nem ismerek
senkit már. Anyanyelvemen,
a versben is hiába hívom
anyám, szerelmem és hazám.
A kongó utcák és terek
értetlenek és értelmetlenek.
S ki a tükörből visszanéz,
szemvillanása penge. Kés.
Egy ellenség. – Egy idegen.

KLIMÓ Karol

Miközben elsajátítjuk a vizuális megismerés és megjelenítés legkülönfélébb módjait, a vizuális nyelv művészeti korokon átívelő egyetemességét, meghatározó *esztétikai és művészettörténeti ismeretekre* tehetünk szert, amik a *saját esztétikai ízlésünk*, a szép iránti fogékonyságunk kialakításához, fejlesztéséhez vezet. A már megszerzett vizuális ismeretekkel és tudással együtt az új ismereteinket összerendezzük, majd kiegészítjük, és a bennünket körülvevő világ megismeréséhez alkalmazzuk azokat.

Találkozunk a Bálint Ház előcsarnokában.
Részvétei díj 300.- Ft.

Június 16. csütörtök 16 óra – vége 18-kor.

Festészetet Kedvelők Körének évadzáró KLUBNAPJA

A Bálint ház felújítása miatt ezúttal is a B'nai B'rith helységében vendégeskedünk. Hangulatos beszélgetés keretében – zene és hazulról hozott sütemények mellett – búcsúztatjuk a „Nézzük együtt a képeket – de hogyan?" sorozatunkat. A „megítélés művészete" gyakorlása során mindenkinek fejlődött az *esztétikai ízlése*, a szép iránti fogékonysága mind a klasszikus, mind a modern műalkotásokkal kapcsolatban.

Az évad tapasztalatait felhasználva, a közösen módosított szempontok segítségével beszélgetünk képekről. A gyakorlatban próbáljuk ki fejlesztéseink eredményét, jobban hangsúlyozzuk a megítélésben saját ízlésünket.

Klimó Károly alkotása

Különleges lesz évadzáró klubnapunk abból a szempontból is, hogy kérünk mindenkit, hozzon magával 5 - 6 szem pogácsát, vagy 2 szelet süteményt – az italról gondoskodunk!

Találkozunk a Bálint Ház előcsarnokában.
A részvétel ingyenes.

Dátum	Találkozás/költség	Program
Június 9. csütörtök 16 óra	Bálint ház előcsarnoka Részvétei díj 300.- Ft.	Festészetet Kedvelők Körének KLUBNAPJA
Június 16. csütörtök 16 óra	Bálint ház előcsarnoka A részvétel ingyenes	Festészetet Kedvelők Körének évadzáró KLUBNAPJA

A festészet minden régi és új kedvelőjét szeretettel várjuk!

NÓGRÁDI PÉTER

Klimó Károly Herder díjas

Igazán szerencsés alkalom, hogy Bécsben a Herder díj átadásával egy időben rendezték meg Klimó Károly, az idei díjazott, legújabb munkáit bemutató kiállítást. Talán gondolhatnánk véletlen egybeesésnek, hiszen a díjazottak neveinek nyilvánosságra kerülése és az átadási ünnepség közötti idő rövidsége erre utal, most azonban a bécsi belvárosban levő Lukas Feichtner galéria ügybuzgalma, áldozatos munkája tette lehetővé ezt a „szerencsét".

A kiállítást megnyitó **Peter Baum**, linzi múzeum igazgató, – a magyar festészet nagy pártolója és ismerője – szerint Magyarországon az irodalom mellett a képzőművészet bír igazi fontossággal: ennek két jellegzetes ága alakult ki, a konstruktivista művészet és az expresszionizmus. Klimó Károly ez utóbbihoz került közel, nyilván személyi indíttatásból, esztétikai meggondolásból, a látás sajátos *klimói* szerkezetéből kifolyólag. Munkáinak java részét az informel irányzatába sorolhatjuk. (A keleteurópai művészetre hatást gyakorló informel, a párizsi iskola által kultivált festészet, egyértelműen kontinensünk szüleménye.) A háború utáni párizsi iskola alakította ki ezt az irányzatot, képviselőit a fizikai és a tiszta formában megtestesült képzeletbeli-metafizikai valóság helyett egy harmadik terület érdekeli: az ember belső, lelki valósága. A festővásznat a lélek finom rezdülései megjelenítésének közvetlen színterévé tették.

Klimó Károly művei a budapesti *AL Galériában* (XIII. ker. Lőportár u. 14/B. láthatók 2005 június 30.-ig

Előzményeit, mindenekelőtt Klee „pszichikai rögtönzéseiben", a keleti kalligráfiában és a szürrealisták azon igyekezetében vélik fölfedezni, hogy a tudatosságot az alkotás során háttérbe kell szorítani.

Az amerikai absztrakt expresszionizmus és a párizsi iskola közötti lényeges különbség abban jelentkezik, hogy az előbbi drámai, az utóbbi pedig inkább lírai, meditatív, poétikus alaphangulatú.

Klimó Károly nem gesztusfestő, de képei impulzívak; nem transzban fest, hanem mintegy megformáltan lejegyzi a felgyűlt szenvedélyeket. Kavargó színei és a színek által létrehozott terek és formák egy elbeszélő, gondolati elemhez kapcsolódnak, ami sokszor a címben is megjelenik. Spontán festői megnyilvánulásait nem ellenőrzi, de pontosan tudja mit csinál. Grafitti-típusú festményei vagy valamilyen téma köré csoportosulnak, vagy erőteljes firkák, amelyek azonban minden robusztusságuk mellett is szerkezetes, a néző asszociációit irányító, vezető kompozíciók.

Hogyan hozható kapcsolatba a 18. századi német *J.G. von Herder* a fenti munkákkal?

Bár Herder a nyelvet tartotta a kultúra születésében, fennmaradásában döntőnek, de az emberré fejlődés alapvető kritériumát a művészetben látta. A nevét viselő díjat a hambur-

Naptár június

Dátum	Idő		Program	Hely
05. v.	9 óra		**Kirándulás**: Kerékpártúra Szentendrére	Budagyöngye Bevásárlóközpont előtt, vagy a Margit-híd budai hídfőjénél a buszmegállóban
09. cs.	16 óra		**Festészetet Kedvelők Köre**: *„A művészet befogadása számítógépes vetített előadás"*. A festészetet kedvelők klubnapja	Bálint Ház előcsarnoka (VI. ker. Révay utca 16.)
11. sz.	19 óra		**Társasági Kör**: *„Zsidóság története"* **Zima András** történész az (*ORZSE* és a *Wesselényi utcai Alapítványi Iskola* tanára) előadássorozata. *19. századi magyar zsidó történelem.* (Sorozatunkat ősszel folytatjuk)	Garay utca 48.
12. v.	20 órától		**„Mazsike juniális"** Klezmer koncert az udvarban (rossz idő esetén a teremben). Játszik a **„Klezmerész"** zenekar. Közreműködnek: Ének: **Láncos Gabi, Sós Judit, Török Judit** Hegedű: **Zala Judit,** Gitár: **Tar Katalin,** Klarinét: **Kiglics József,** Ütőhangszerek: **Garai Péter**, művészeti vezető: **Lisznyai Mária** (A belépés díjtalan)	Garay utca 48. (Udvar)
16. cs.	16 óra		**Festészetet Kedvelők Köre:** A festészetet kedvelők évadzáró klubnapja a Bálint házban	Bálint Ház előcsarnoka VI. ker. Révay utca 16.
18. sz.	20-23 óráig		**„Mazsike juniális – évadzáró buli"** Fergeteges latin party a Szimplakert moziban. Forró ritmusok, pálmafák, koktélok, karibi hangulat, tánctanítás!!! A hangulatról és a forró ritmusokról gondoskodik: DJ Kokalo. Belépődíj 500 Ft.	Szimplakert mozi VII. ker. Kazinczy utca 14.
19. v.	16 óra		**„Nyár eleji séta Pest történelmi zsidó negyedében". Marinov Péter** vezetésével, akivel az érdeklődők végigjárhatják a régi zsidó negyed zsinagógáit, fontosabb épületeit és műemlékeit.	Bálint Ház előtt VI. ker. Révay utca 16.
			NYÁRI SZÜNET	

gi *Alfred Toepfer Alapítvány* (a bécsi egyetem döntése alapján) azoknak az elsősorban kelet-európai íróknak, művészeknek, tudósoknak adományozza, akik valamilyen rendkívüli módon járultak hozzá az európai örökség megőrzéséhez, gyarapításához. És itt jön a képbe Klimó Károly, aki „az európai művészet felé nyitott kapukat, méghozzá igen korán."

A díj átadása a bécsi egyetem dísztermében történelmi külsőségek között zajlott. Harsonaszó kísérte az egyetem rektorának és tanácsának díszruhás bevonulását, a biztonságot alabárdosok vigyázták és ez a hangulat végig kísérte az eseményt. Az ünnepi szónokok tiszteletre méltó részletességgel méltatták a díjazottak munkásságát A kitüntetettek nevében dr. Andrei Marga román filozófus köszönte meg a kitüntetéseket.

Gratulálunk a művésznek és további munkájához sok sikert és jó egészséget kívánunk!

Részletek Bujdosó Árpád [ÉS] tudósításából)

Vendégeink voltak

Gerő András (balra)

2005. április 9.

Gerő András *történész*

„Köszönöm, hogy itt lehettem, és jót beszélgethettem és vitatkozhattam a sok barátságos jelenlévővel"

2005. május 7.

dr. Budai Aurél *építészmérnök, műemlék szakértő*

„Öröm volt ilyen lelkes társaság előtt beszélni"

2005. május 14.

Farkas Bertalan *kutató*

űrhajós

„Tisztelettel köszöntöm Önöket, köszönöm a meghívást és e sok-sok kérdést! A mielőbbi találkozásig"

Farkas Bertalan (balra)

nését. Közel 70 falusi templomot építtetett; a papnevelőt alapítványával gyarapította s a püspöki lakot nagyobbította. Az országgyűlésnek munkás tagja, Tolna s Baranya vármegyének főispánja, 1755-ben Verőczének administrátora volt. Meghalt 1777. máj. 2. Pécsett. — Munkái: 1. *Epistola pastoralis* Georgii Klimo episcopi de inducendo in dioecesim romano catechismo, et de observantia festorum ad dioecesis Quinquecclesiensis clerum. Posonii, 1762. (Ujra nyomatott u. ott, 1776.) — 2. *Edictum* episcopi Quinque-Ecclesiensis super festorum nonnullorum abrogatione. Hely n., 1771.

Pressburger Zeitung 1774. 30., 1777. 52. sz. — *Merkur von Ungarn* 1787. 22. l. — *Annalen*. Wien, 1801. II. 38. sz. — *Kölesy* és *Melczer*, M. Plutarkus. Pest, 1815. I. 254. l. — *Hormayr*, Archiv 1824. 152., 153. sz. — *Munkálatok* V. 1838. (Csajághy K.) — *Emlékkönyv*. Eger, 1852. 375. l. (Haas M.) — *Nagy Iván*, Magyarország Családai VI. 273. l. — *Magyar Sion* 1863. 313. l. — *Wyatt*, Hungarian Celebrities. London, 1871. — *Egyetemes M. Encyclopaedia* X. 155. l. — *Brüsztle*, Recensio I. 499—504. l. — *Petrik* Bibliogr.

Klimó *Menyhért*, orvosdoktor, sátoralja-ujhelyi (Zemplénm.) származású. — Munkája: *Terve egy felállítandó országos elmekór-intézetnek*. Orvostudori értekezés. Pest, 1843.

Rupp, Beszéd 163. l. — *Szinnyei* Könyvészete.

Klimó *Mihály*, főreáliskolai tanár, szül. 1851-ben Bazinban (Pozsonym.); 1883-ban nyert tanári oklevelet; 1886. szept. 27. neveztetett ki a dévai állami főreáliskolához, hol a franczia s német nyelvet tanítja. — Munkái: 1. *Drei Fragen* aus der französischen Grammatik erörtert. (1. Die Betonung des Sinnes. 2. Stellung der abhängigen persönlichen Fürwörter. 3. Abhängigkeit der Zeiten des Subjonctif's von jenen des Indicatif's.) Szatmár 1878. — 2. *Franczia nyelvtan* felső osztályok számára. Budapest, 1896. (Kemény F.-el együtt).

Rajner Névkönyve 46. l.

Klimó *Pál*, ev. ref. lelkész; 1873. jún. 8. választatott a gyöngyösi ev. ref. egyház rendes lelkészének és azon hónap 23. elfoglalta hivatalát. Az egyház zilált viszonyait rendezte s jelenleg is ott működik. — Munkája: *A gyöngyösi evangelicus református 1876. évtől helvét és ágostai ev. egyesült protestáns egyház történetének vázrajza*. Összeállította Ft. Szász Károly dunamelléki evang. reform. püspök úr 1891. évi egyházlátogatása alkalmával. Gyöngyös, 1891.

A m. n. múzeumi könyvtár példányáról.

Klimstein (*Kőhalmi*) *József*, főgymnasiumi tanár, szül. 1843. febr. 14. Váczon (Pestm.); a gymnasium négy osztályát szülővárosában, az V. és VI. Esztergomban végezte; ekkor az esztergomi főegyházmegyei papság sorába vétetett föl és egy évnek az Americanumban eltöltése után, a VII és VIII. osztályt Nagyszombatban, a theologiát Esztergomban végezte. Az esztergomi új papnevelőintézetnek 1865. okt. 8. megnyitása alkalmából a növendékpapság akadémiai ünnepélyén: Az apostoli fejedelmeknek a tan- és nevelésügy körül kifejtett érdemeiről értekezett. 1866. júl. 25. fölszenteltetett. Segédlelkész volt Nagy-Maroson, 1867. szept. 2. Ipolyságon és Esztergomban, 1870. okt. 14. óta nagyszombati főgymnasiumi tanár; 1889. júl. 23. u. ott convictusi alkormányzó; 1890. máj. 11. szentszéki ülnökké neveztetett ki. — Számos czikket, könyvismertetést stb. írt a hírlapokba és folyóiratokba; nevezetesebbek a Kath. Néplapban (1866. I. A magyar szent korona és a király koronázása), a Pesti Hirnökben (1867. 105. sz. Politikai eszmék keresztény szempontból, 1867—68. Honti hangok I—XI.), a Religióban (1869. A kath. egyház Amerikában), a M. Államban (1870. 26. sz. A szabadelvüek elvtelensége, 59. sz. Az esztergomi kath. elemi iskolaügyhöz, 146. sz. A kath. autonomia társadalmi szempontból, 170. sz. Az esztergomi kath.

főelemi iskolák helyzete a városi hatósággal szemben), az István bácsi Naptárában (Majer István, Vácz, 1873. Nagyszombat, 1875. A népnevelés és iskolaügy az 1873. bécsi világkiállításon, 1877. Az iskolai vallásoktatásról, Máriaintézet Budapesten. Deák Ferencz, 1885. A meggazdagodni vágyás ördöge, Cziráky János, 1886. A divat és fényüzés, Az Amerikába készülő magyaroknak, József főherczeg és családja, Hős Szondi György emléke.) — Munkái: 1. *Udalrik, a pápai zuáv*. Történeti regény 1860-ból. Bresciani után magyarította. Esztergom, 1865. (Zathureczky Gyulával együtt.) — 2. *Árpádházi szent Erzsébet élete*. Irta Stolcz Albán. A szerző engedelmével eszközlött fordítás. Eger, 1867. (Zádori Jánossal. Ism. M. Sion). — 3. *Az egyház a szabadság légkörében*. Esztergom, 1868. (Korkérdések VII.) — 4. *A divatos nevelés következményei* Dr. Hagelücken Fr. A. után ford. U. ott, 1869. (Korkérdések XII.) — 5. *Madách Imrének «Az ember tragédiája»* cz. drámai költeményéről. Nagyszombat, 1877. (Különny. a nagyszombati érseki főgymnasium Értesítőjéből.) — 6. *Czuczor Gergely*. Irodalomtörténeti tanulmány. Pozsony, 1884. (M. Helikon 31. füz.) — 7. *Pályám emlékei*. Nagyszombat, 1884. (Értekezések és széptani dolgozatok. Ism. Irodalmi Szemle 1885. 2. sz.) — 8. *Pázmány Péter élete*. Pozsony, 1884. (M. Helikon. Jeles államférfiak 41. füz.) — 9. *Dr. Majer István* v. püspök, a félszázados iró. 1835—1885. Életrajzi vázlat. Kiadta Lonkay Antal. Bpest, 1885. — 10. *Simor János* bibornok, érsek, Magyarország herczegprimásának élete és működése. Félszázados papi jubileuma alkalmából. Pozsony, Budapest, 1886. (Kortársaink 16—20. Ismerteti Religio II. 38-ik sz.) — 11. *Simor János* Magyarország bibornok herczeg-primása. Ötven év apostolkodása hitben, szeretetben, jótékonyságban. Jubileumi emlék. Ugyanott, 1886. (Németül. U. ott, 1886.) — 12. *Vázlatok Haynald Lajos bibornok érsek életéből*. 1816—1889. Ugyanott, 1889. (M. Sion Őrei IV. köt. Ism. Irod. Szemle.) — 13. *Emlékezés Simor János bibornokra*. Nagyszombat, 1891. (Ism. Religio II. 5. sz.) — Szerkesztette a Korkérdések 12 füzetét 1868—69-ben Esztergomban és szerkeszti 1871 óta az István bácsi által alapított Naptárt és 1886-ban megindította Pozsonyban a Magyar Sion Őrei cz. életrajzi vállalatát. — Nevét ujabban Kőhalmi K. Józsefnek és Kőhalmi Klimstein Józsefnek írja.

Petrik Könyvészete. — *M. Könyvészet* 1887. — *Kiszlingstein* Könyvészete. — *Zellinger Alajos*, Egyházi Irók Csarnoka. Nagyszombat, 1893. 241. l.

Klincsek *József*, főreáliskolai tanár, szül. 1847-ben Léván (Barsm.); 1877-ben nyert tanári oklevelet a magyar és német nyelvből és a tornatanításra. 1878. febr. 17. óta székesfehérvári főreáliskolai tanár. — Programmértekezése a székesfejérvári állami főreáliskola Értesítőjében (1888. A hellének testgyakorlatairól. Ism. Egyet. Philol. Közlöny 1889. 159. l.)

Rajner Névkönyve 126. l.

Klinda *Theophil*, (búr-szent-miklósi), kánonjogi doktor, cz. kanonok, szül. 1857. márcz. 13. Puszta-Páka vasúti állomáson (Kecskemét vidékén), hol édes atyja főnök volt; a gymnasium alsó négy osztályát Szent-Györgyön (Pozsonym.), az V. és VI. osztályt Váczon végezte a piaristáknál. 1874. aug. 2. fölvétetvén az esztergomi növendékpapok közé, 1876. jún. 2. érettségi vizsgát tett. A theologiát Esztergomban hallgatta és 1880. jún. 30. pappá szenteltetett. Mint segédlelkész működött Doroghon (Esztergomm.), 1881. nov. 15-től Buda-Örsön; ez utóbbi helyen folytatta egyetemi tanulmányait és 1883. okt. 27. a budapesti egyetemen kánonjogi doktorrá avatták. 1884. aug. 27. Ó-Budán, nov. 27. Budapest-Józsefvárosban lett káplán, 1893. okt. 10. szentszéki jegyző; jelenleg primási titkár és

veiben több magyarázó czikke van; utóbbi Nagyszombatban tartózkodása alatt: Tractatus de Deo cz. értekezést írt.

Stoeger, Scriptores 187. l.

Klimkó *János*, orvosdoktor, munkácsi (Beregm.) származású, Pest-József külváros kerületi főorvosa. Meghalt 1867. márcz. 8. Pesten 60. évében. — Munkája: *Dissertatio* inauguralis medico-practica sistens semiologiam aegroti infantis. Pestini, 1834.

Bugát és *Flór*, Magyarországi orvosrend névsora 1840-re 61. l. — *Szinnyei* Könyvészete és gyászjelentés.

Klimko *Mihály*, bölcseleti doktor, szomolnoki származású, kanonok, mint a szent Istvánról nevezett papnevelő növendéke 1770-ben Nagyszombatban hallgatta a bölcseleti, 1771—75-ben Bécsben a theologiai tudományokat, (1773-ban a szentírás licentiatusává avatták); azután segédlelkész lett Gajáron, majd tanulmányi felügyelő a nagyszombati egyetemes papne velőben, 1776-ban vicze-rector a bécsi Pazmanaeumban, 1778-ban a nagyszombati szent Adalbert érseki convictusban, 1780-tól egyúttal szentszéki házasságvédő. 1793. nov. 19. kineveztetett csejtei plébánosnak, decz. 4. bevezettetett hivatalába; de csakhamar az érsek parancsára régi hivatalát ismét elfoglalta s csak 1784. júl. 4. ment plébániájára. 1815-ben kanonok lett Pozsonyban, hol 1818. aug. 15. meghalt. — Munkája: *Krizant a Daria*, to gest: werni swég wíre a swému Bohu kresťan Smutná hra, w patich zmluwach predložená. Nagyszombat, 1793. (Krizant és Daria, vagy a vallásához és istenéhez hű keresztény, tragédia öt felv.) — Még több munkát is fordított tótra, de ezeket nem ismerem.

Pressburger Zeitung 1818. II. 70. szám. — *Schaffarik*, Geschichte der slav. Sprache u. Literatur 394. l. — *Némethy, Ludov.*, Series Parochiarum et Parochorum 688. l.

Klimkó *Mihály*, állami felsőbb leányiskolai igazgató, született 1852. szeptember 26-án Kányban (Abauj-Tornam.); a gymnasiumot Ungvárt és Nagyváradon, egyetemi tanulmányait pedig Budapesten végezte. 1878. máj. 24. a mennyiségtan és természettanból nyert tanári oklevelet; helyettes tanár volt az alsó-kubini, tersztenai, selmeczbányai s ujvidéki gymnasiumnál és a kassai polgári iskolánál. 1881. júl. 20. a lőcsei áll. felsőbb leányiskolához neveztetett ki rendes tanárnak, 1895-ben pedig igazgatónak. — Munkája: *Adalék a primitiv gyökök elméletéhez*. Bpest, 1894—95. Két füzet. (Különny. a Mathem. és Physikai Lapokból).

A lőcsei áll. felsőbb leányiskola Értesítője 1895.

Klimkovics *Elemér*, takarékpénztári hivatalnok, K. Flóris szobrász és Kriszt Emilia fia, szül. 1863. márcz. 9. Kassán (Abaujm.); a gymnasiumot szülővárosában végezte; azután Budapesten a kereskedelmi akadémiát látogatta, mire egy budapesti takarékpénztárnál öt évig volt alkalmazva. 1886 óta a kassai takarékpénztár levelezője. — Czikkei a Magyarország vármegyéi és városai I. Abauj-Torna vármegye és Kassa városa cz. munkában. (Bpest, 1896. A felsőmagyarországi muzeum ismertetése, Kassa pénzintézetei.) — Munkája: *A kassai takarékpénztár története* 1844—1894. Kassa, 1895.

Kovács Zsigmond szives közlése Kassáról.

Klimm *Mihály*, kir. tanácsos, műegyetemi tanár, született 1851. szeptember 4-én Budán, hol atyja K. Mihály wattagyáros volt; középiskoláit elvégezvén, 1867-től a József-műegyetem hallgatója lett, hol mérnöki tanulmányait végezte, mire ez intézeten 1870-től 1872-ig assistense volt Kruspér Istvánnak. A vízépítésben való kiképzése czéljából 1872 őszén állami ösztöndíjjal kiment külföldre, hol részt vett a hamburgi kikötőépítésben, Szászországban az Elbe-szabályozási munkálatokban, 1875—78-ban pedig né-

met birodalmi szolgálatban a Rajna-szabályozás művében. 1878-ban a József-műegyetemen a vízépítés előadására külön kathedrát állítottak fel és erre aug. 13-án helyettes tanárnak hivatott meg, 1879. jún. 11. pedig a vízépítészet rendes tanárának neveztetett ki. Tapasztalatai folytán szaktekintély volt a folyószabályozás terén és előadásainak is állandóan ez volt főtárgya. 1882-ben meghonosította a magyar technikán a vízmérő gyakorlatokat és a műegyetem vízmérő állomását szintén ő létesítette. Két egymást követő évben (1889-től 1891-ig) rektor volt. Utolsó nagy munkáját a folyószabályozás terén 1888-ban a tiszai árvizek alkalmából végezte, mikor is a király nagyérdemű működéséért a kir. tanácsosi czímmel tüntette ki. Az országos vízügyi tanács tagja volt. K. családi élete nem volt boldog; a házastársak elváltak és nejé a pör befejeztével, mert a törvény a gyermekeket az apának ítélte, 1890-ben saját kezével vetett véget életének. Ettől fogva K. búskomorrá vált és végtelen fájdalmas szomorúság ült ki arczára, beszélt révedező szemeiből. Fájdalmas melankolia, minden iránti egykedvűség, folytonos komorság kisérték utolsó életéveit. Meghalt 1897. jan. 25. Budapesten. — Czikkei a M. Mérnök- és Építész-Egylet Közlönyében (VI. 1872. A Shaw-féle lőpor által működő czölöpverő gép, VII. 1873. A Gileppe-völgyzár Belgiumban, IX. 1875. Uj kikötők Hamburgban, IX. 1877. A Felső-Rajna szabályozásáról, XV. 1881. A kapaszkodó hajózásról, tekintettel a hazai viszonyokra, 3 ábra-rajzzal, XVII. 1883. Hajók köbözése, Futó darugépek a hamburgi kikötőben, tábla-rajzzal); a M. Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesítőjének vízépítészeti rovatát 1883-tól vezette. — Munkái: 1. *Uti Jegyzetek* a vízépítés köréből. Budapest, 1883. Tábla rajzzal. (Különnyomat a M. Mérnök- és Épitész-Egylet Közlönyéből.) — 2. *Műszaki vélemény* Budapest főváros balparti részének csatornatervezete tárgyában. U. ott, 1885. Egy tábla rajzzal. — Kéziratban: Vízépítéstan (rendszeres nagy munka, mely a M. Mérnök- és Építész-egylet könyvkiadó-vállalatában jelent volna meg, de a melvet már nem fejezhetett be).

A kir. József-műegyetem tanárai és hallgatói 1851—1882-ig. Bpest, 1883. 9., 49. l. — *Kiszlingstein* Könyvészete. — *Budapesti Hirlap* 1897. 25., 26. sz. — *Vasárnapi Ujság* 1897. 5., 6. sz. — *M. Mérnök- és Épitészegylet Heti Értesitője* 1897. 4. sz. arczk. (Sárközy Imre) és gyászjelentés.

Klimo *György*, pécsi püspök, kir. tanácsos, szül. 1710. április 4. Lopassón (Nyitram.) Wranovych pozsonyi kanonok pártfogása mellett tanult Pozsonyban; majd a budai alumneum, 1731. aug. 10-től a nagyszombati szent István-papnevelőintézet növendéke lett; ez utóbbi helyen végezte a theologia két évét. 1733-ban miséspappá szenteltetett föl és Vágújhelyre küldetett segédlelkésznek; itt azonban csak rövid ideig volt, mert Klobusiczky érseki helyettes meghívta titkárának. 1740. febr. 5. pozsonyi, 1741. febr. 1. esztergomi kanonokká s nyitrai főesperessé neveztetett ki. 1747-ben már mint novii v. püspök előadó volt a bécsi kir. magyar canczelláriánál. 1751. júl. 31. pécsi megyés püspök lett; 26 évig kormányozta e megyét, melyben 15 ezer kötettel alapította a püspöki könyvtárt és megszerzé maga s utódai számára az érseki előjogokat. Érdemei vannak a magyar egyház történetére vonatkozó külföldi okmányok megszerzése s lemásoltatása körül; e czélból Kollert utaztatta s különösen sokat iratott le a római vaticáni könyvtárból. Könyvtárát numismatikai gyűjteménynyel és egyéb régiségekkel gazdagította; sőt még csillagvizsgálóval is kibővítette. Az irodalomnak is nagy pártolója s elősegítője volt; így a többek közt: Kölesi és Melzer M. Plutarkusa is neki köszönhette megjele-

Klimó Károly

B a r t ó k 3 2 G a l é r i a

TÊTE-à-TÊTE

GEORGE D. ANDERTON & KLIMÓ KÁROLY

kiállítása

1997. május 16-tól június 8-ig
Megnyitó: május 16-án 19 órakor

Bevezeti:
DR. ROBERT KENEDI

Nyitva: kedd-vasárnap 14 és 18 óra között

H-1111 Budapest, Bartók Béla út 32. Tel./fax: (36-1) 186-9038

KLIMO KÁROLY

Új művészet
2004. márc.
XV. évf. 3.

3. oldal

valamint az ES-ben és a MaN
előadóművészként számos pro
rendezője és díszlettervező
utcai társulattal dolgozott
díszlettervezőként részt ve
Péter darabjaiban. A csopor
muzsikusok" címmel hangjáté
Rádióban (Horizontál Rádió)
műfajban (hangjáték) készül
technikával rögzíti és öner
CD-n sokszorosítja. Irodalm
szintén a modern technikáho
e-mailen terjeszti rövid te
Műveiben a közelmúlt és a je
eseményeivel foglalkozik, s
írásaiban és egyéb munkáiba
történelmi kérdéseit.
Ek: I983: FMK, Bp.; I984:
G.; I989: Liget G.; I993: P
Bp.; I994: Mű-Terem kiállít
kiállítóhelysége, Bp.; Duna
Faluház, Apostag; I997: Óbud
Fontosabb egyéni produkciói:

A Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság EGRY JÓZSEF EMLÉKMÚZEUMA tisztelettel meghívja Önt és barátait

2004. július 2-án pénteken 17 órára, a badacsonyi Egry József Emlékmúzeumba
(Badacsony, Egry sétány 12.)

KLIMÓ KÁROLY

képzőművész

ÚJ MŰVEK

kiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ író

A kiállítást rendezte Gopcsa Katalin művészettörténész

A kiállítás megtkinthető 2004. augusztus 29-ig.

Az Egry József Emlékmúzeum nyitva hétfő kivételével 10 – 20 óráig.

A kiállítást a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
és a Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága támogatta.

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Klimó Károly: Víz alatti világ

EGRY JÓZSEF EMLÉKMÚZEUM

KLIMÓ Péter

ld.

Kúrir, 1991-aug. 14. 12. p.
Göbölyös N. László írásában

KLIMÓ Péter

91 12. 37, 74

Új Művészet

MDK

Klimo Zoltán, festő

Nagymama tűzefüz. Olajf.

Nemzeti Szalon.-Őszi Tárlat. 1932.szept. Kat.

Klimó Zoltán

neve emlitésre méltó a kiállitóké közül.

– io.: Nemzeti Salon. – Független Mův. Társ.
P. N. 931. XI. 15.

Klimsch

MDK

"RADIAL asbest légszesz kályha" é.n.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
28.l.

MDK

Klimsch

Radial asbest légszesz kalyha. é.n., 69x47 OSZK

Magyar Plakat-Történeti Kiallitas.1960.
Műcsarnok. Kat. 28.l.

MDK

Klimsch

RADIAL azbeszt légszesz kályha

1885-1960. M. plakáttárt. kiáll. Mücs. 1960.

Klimsch MDK

RADIAl asbest légszesz kályha, é.n.

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

MDK

Klimt Gusztáv, 1862-1918

Női tanulmányfej, cer.

Árv. Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 29. l.

Klimt

neve eml. xxxxxx

20. s. M.festészet és szobrászat. B.Gal. és

Móra F.Mus. Szeged 1966.

Klimt, Gustav

(Baumgarten 1862 - Wien 1918)

„Női arckép" vegyes technika 50x47 cm

J. középen b. Gustav Klimt (szignált)

Védett. Kikiáltási ár: 50.000 ft.

BÁV 56.Képaukció Bp.1981.december

MDK

Klimmt Gusztáv

Ceruzarajz

Müvészi Interieurök rt. I. auk. 1917, márc.

1.

M.D.K.

Klimt Gusztáv

"...a bécsi szecesszió hajdani vezére és Schick Egon a raffinált izlésü publikumnak való rajzokkal szolgálnak.." irja az Ernst-muzeum kiállitásán szereplő rajzokról szóló cikk. Ezután kiemeli a két mester müvészetét, de mint idegen müvészekről beszél. /A beszámoló a továbbiakban magyar származásu, idegenben élő és idegen származásu, külföldön élő magyar állampolgárokat is emlit, igy nem világlik ki, hogy a fenti két müvésznek van-e más magyar vonatkozása azonkivül, hogy az Ernst muzeumban állitja ki rajzait./

Szinházi Élet. Bp. 192o. május 23-29. IX. évf. 21. sz. 21. lap.

MDK

Klimt Gusztáv (szül.1862)

Három női alak. Lemezpapir. 17.5x29. Illusztr. XL. tábl.

Ernst Múzeum aukciói. XV. 1921. 25.lap

Kiállitások, 1900-1919.

M ü v é s z h á z :
Klimt-csoport kiállitása

M Ü V E S Z E T
XIII.évf.1914.
90-91.
"Bécsi festők.."

Kiállitások,1900-1919.

K l i m t csoport kiállitása a Müvészházban

M Ú V É S Z E T
XIII.évf.1914.
90-91.
"Bécsi festők.."

Kling György, festőművész

Kortárs magyar festőművészek munkáiból rendez bemutatót a Képcsarnok, jún. 12-19-ig, a Csontváry Teremben.
A kiválasztott festőművészek között van a művész is, kinek műve szerepel a tárlaton.

Tizennyolc festő alkotása a Csontváry Teremben.
Pesti Műsor, 1980. jún. 18. 66. old.

KLING GYÖRGY

Méltatás

Kerékgyártó István: Festészet, mükereskedelem, mecanatura.
MÜVÉSZET, 1979. november - 8. lap.

a kis leányt s a gyermek, bár még ilyenfajta gyöngédségben nem volt része, megzavarhatatlanul mosolygott a fiu szeme közé, aki lehajolt hozzá, hogy ajkára nyomja a búcsucsókot. Ez a búcsucsók azonban sehogysem sikerült, a fiatal úr nem merte megérinteni a leány arcát, reszketve húzódott el tőle, mintha csak tüzes vas sütésétől félne és szinte önkivületben dadogta:

— Nem . . . nem . . . majd ha feleségem leszel . . .

— Majd ha feleséged leszek, — mondta utána engedelmesen a baba, ez volt az utolsó szó, amit együtt váltottak azon estén.

Másnap hajnalban Bozókyék elutaztak. — Bármenynyire kedvelem is a romantikát, mégsem állíthatom, hogy a fiatal úr abszolut hűséggel viseltetett volna gyermekkori ideálja iránt. Sőt ha őszinte akarok lenni, meg kell mondanom, hogy teljesen megfeledkezett az egész bolondságról. Mohón vetette magát a nagyvárosi életbe, a reális szerelmek és szeretkezések gyors és tüzes forgatagában, ugyan kinek jutna eszébe, hogy ő megigérte egy kékszemü gyermeknek, hogy költő lesz vagy miniszter s ebbeli dicső állapotjában visszajön érte és feleségül veszi.

Bozóky Sándornak ez igazán nem jutott eszébe. Időközben fölfedezte ama szédítően nagy és mély távolságot, mely a költői pályát a miniszteritől elválasztja. Szeme előtt egy új világ nyílt meg, telve káprázatos új hangokkal és színekkel és mentül inkább körülnézett ebben az új világban, annál mélyebb és sűrűbb homály borult arra az ő elhagyott, másik világára.

Bozóky Sándort, mikor külföldi útjáról visszatért, nem kötötte Dénes Margithoz semmi, ha ugyan semminek lehet nevezni a lélek legmélyén szunnyadó halvány gyermekkori emléket. És mégis, az érzelmekkel nem lehet játszani, halhatatlanok ők, nem pusztul el belőlük egy sem, csak nyugosznak csöndesen a lélek mély rejtekeiben. De sohasem tudjuk, hogy mikor, milyen váratlan rázkódások folytán melyik percben támadnak föl újra, az életért kiabálva mohó, elementáris erővel. És a bágyadt, halvány haldoklóból íme király lett, aki gőgös zsarnoki tekintettel ül föl megint trónjára s követeli a maga jogát. Kielégítését egy mohó, fékezhetetlen, a pihenés által annál inkább megerősödött, óriássá izmosodott vágynak.

Hogyan jutott Bozóky Sándor eszébe a halvány, kékszemü gyermek? Hogyan tüzelte fantáziája ezt a kis színtelen emléket egyre jobban-jobban? Ezt csak a derék francia mester, Paul Bourget, tudná kellőképpen megokolni. A jeles francia ugyanis oly elmésen és káprázatosan tud hazudni. Káprázatosan szellemes logikával levezet, bebizonyít, megokol és elfogadhatóvá tesz a világon mindent, mindent. A közönséges ember azonban, mikor a lelki élet egy ilyen bámulatos alakulását szemléli, nem tehet egyebet, minthogy naivan összecsapva kezét, kiabálja: mirákulum, mirákulum!

Növelte, erősítette ezt az ábrándot a minden kerítők legügyesebbje: az akadály és reménytelenség. Ó, míg az ember fiatal, éleszti szenvedélyét minden akadály, minden késlekedés. A percekbe való görcsös kapaszkodás, a fukar kapzsiság csakis az öregség tulajdona. A fiatalság ösztönszerüleg érzi, hogy még egy egész élet van előtte és tudja, hogy a várás, a késés, a halogatás, az epekedés és reménytelenség, mind-mind csak édesebbé teszi azt, aminek élvezésére még előttük áll egy egész élet.

Dénes Margit dusgazdag leány és Bozóky Sándor nem tudott volna üres kézzel, minden nélkül elébe állni egy leánynak, kinek gyermekkorában úgy igérte, hogy mint nagy úr jön el érte. De meg reális, józan okai is lehettek a félelemre. Az öreg Dénes kitünő gazda, praktikus ember, aligha elégednék meg egy vővel, aki úri nevén, a szegény vőlegény kényszerü követelésein és tetemes adósságain kivül egyebet nem visz az új háztartásba.

Ha már mint megválasztott képviselő lépne be Dénesék házába, minden másként lenne. De megválasztatása éppen házasságától függött. Az ilyen jó alkalmat egy lelkiismeretes apa nem mulaszthatja el, a főispánnak pedig öt leánya volt, köztük a legidősebb Hedvig grófnő már huszonhatéves.

Egy író, aki a tizenkilencedik század végén írt regényében csodákra hivatkozik, szánalomraméltó alak lehet a nyájas olvasó szemében. És mégis úgy volt. Bozóky Sándor képviselő lett. Főispánpártfogás, Hedvig grófnő és egyéb kellemetlen mellékkörülmények nélkül. Ennek a dolognak a magyarázata pedig az, hogy a grófnő, aki már halálosan unatkozott, egy kétségbeesett fáradt mama és négy sápítozó, türelmetlen hug között megfestette arcképét egy fiatal, tehetséges művészszel, akinek az előkelő körök iránt való rajongása mindenütt ismeretes volt. Ezt a szegény fiút az első napokban meghódította a grófnő unatkozó splenes arca, elegáns, karcsu termete, no meg fejedelmileg szép, telt nyaka és válla.

A kép ugyanis báliruhában ábrázolta a grófnőt, aki végre is nem lett volna hat vagy nyolc farsangot átflirtelt leány, ha észre nem veszi piktora rajongását. Nemcsak észrevette, hanem bátorította is és egy szép napon gondolt merészet és nagyot: itthagyta a bosszus papát, a kétségbeesett, fáradt mamát, a négy sápítozó, türelmetlen hugot, az ő habozó prezumtiv vőlegényét Bozóky Sándort és a fiatal piktorral nászútra indult Olaszországba. Valóságos nászútra, mert a harmadik vagy negyedik faluban össze is eskette őket valami jámbor falusi pap. Az apának volt annyi esze és izlése, hogy jó arcot csinált a komédiához és az obligát kiátkozás helyett egy gratuláló sürgönyt menesztett a fiatal pár után.

Most már gavallérságból sem állt volna Bozóky útjába és így történt, hogy a fiatal úr minden kellemetlen mellékkörülmény nélkül mandátumhoz jutott. Egy hétre rá tudatta szülőivel, hogy megkeresi a régi jó ismerősöket és benéz Mándokra Dénesékhez. Azon a napon a Bozóky kastélyban csak mosolygó arcot lehetett látni. Az apa elkisérte fiát Kolozsvárig és alig bírt tőle megválni. Ez a fényes házassági terv egészen fölvillanyozta. Egy szikra aggodalom, kételkedés vagy ilyen nagy lépéseknél igen természetes és érthető nyugtalanság nem volt benne. Biztosra vette sikerét. Az asszonyok — akik pedig oly nagyon szerették — előtte mindig igen keveset számítottak. Emelkedni, vagy élvezni általok, — ennyi az egész.

(Folyt. köv.)

Uj Idők 1901. VII. 30 n

Losonczy Ágnes adóssága

Irta Tutsek Anna

Vége

Néhány lépéssel odább a társaság többi tagjai vidáman mulatoztak. Egy jól sikerült kiránduláson a zöldben mindenki sokkal fesztelenebb és szabadabb, mint rendesen. Engem bántott és terhemre volt ez a vigság.

— Rosszkedvü vagy, Ágnes! — kiáltották felém. — Jer ide közénk, légy víg! Mi bánt?

Nem feleltem. Mit is mondhattam volna nekik? Karomra támaszkodva a fűben, hallgatva néztem a tó fodros, mély zöld vizét.

Jobb kezem kis ujján egy gyűrűt viselek. Két vékony aranykarika egybefonva, melyet egy rubintszív tart össze. Gábor lehajtott feje egészen közel volt a kezemhez.

— Vajjon ilyen a szíve is? — mormogta halkan, gyűrűmet nézegetve. — Kemény és hideg, mint ez a kő?

Ajka oly közel volt kezemhez, hogy éreztem forró leheletét rajta, de nem volt erőm megmozdulni, avagy elhúzni a kezemet.

— Édes . . . Édes . . . — suttogta Gábor alig hallhatóan s titokban, lopva, senkitől észre nem véve, forrón, lázasan csókolgatta a kezemet.

Aztán hirtelen fölugrott, végigvonta kezét homlokán s úgy nézett reám, mintha álomból ébredt volna.

Én ott maradtam és behunytam a szememet. A habok csevegtek tovább. Most már értettem mit mondanak. Szívem ujongott. Szerettem volna futni, szaladni, fölkuszni a meredek nagy hegyhátra s leugrani onnan a mélybe; végigdőlni a víz sima tükörén s ringatni magamat a fodros habokon; szerettem volna leborulni a selymes, puha fűbe, elrejteni arcomat a vadmenta és a parti nefelejts közé és sírni és nevetni egyszerre.

Ki ért meg engemet?

Szeretett-e még úgy valaha valaki egy helyet, mint én e pillanattól kezdve azt a csendes, elrejtett völgyet, a magas, sötétlő, felhőtaláros hegyekkel körül s mélyében a fénylő vizü, fodros tóval? . . . Megérti-e valaki, hogy mikor alkonyatkor hazafelé indultunk, mi kényszerített engem visszamaradni egy pillanatra és senkitől sem látva, összekulcsolni kezemet és némán búcsuzni el ettől a helytől . . .

Van-e még valaki, aki hallotta életében azt a titkos hangot, mely nekem most fülembe súgta, hogy mindig így fogom látni magam előtt ezt az édes, szép völgyet, mint most, a nap alkonyuló sugaraitól elárasztva, a tó fényes, smaragdzöld vizével, karcsu, sötét fenyőfákkal partjain . . . És hogy még halálom óráján is eszembe fog jutni ez a kép; hallani fogom a víz rejtelmes csobogását, a madárdalt és a hazatérők távolról fölcsendülő éneket a reám boruló éj néma csöndjén keresztül . . .

*

Tíz nap! . . . Ha most visszagondolok arra az időre, mely, úgyhiszem, valamikor régen, nagyon régen lehetett, — alig tudom elhinni, hogy életem tavaszkora csupán nyolc napig tartott.

Tíz nap . . .

És ez idő alatt egyszer sem jutott eszembe kérdezni magamtól: vajjon szeret-e igazán? Mintha behunyt szemmel jártam volna egy tündérvilágban, álmomban látva, érezve annak a világnak csodálatos varázsát és álmomban engedtem ringatni magam a hullámokon, mitsem törődve azzal: vajjon van-e ennek a víznek örvénye? . . .

A TATAI SZÍNHÁZ A REND

Egy reggel nagyon korán keltem föl. Ez a tizedik nap volt, vasárnap. Az éjjel friss eső esett s még minden nedves volt. A fenyőfák sötétzöld ágain még ott ragyogtak az esőcsöppek, melyek kristályüveg gyanánt függtek alá a hegyes tűlevelekről. Mintha csupa karácsonyfa lett volna, földíszítve ezüst gyöngysorokkal. A folyó vize hatalmasan zúgott.

Lementem a kis kertbe a ház előtt s vártam, magam sem

Klimt József

Tájkép ~~rajz~~ kréta. Jelzése
Rajz. Klimt József
Május hó 26-án
1847. Marastoniaka-
démia (novendékeinek) rajzai
Pékesfőváros. Múzeum
Egy másik tájkép, rajz.
Apr. hó 10-én 1847

Klin Antal

N.D.K.

A balatonföldvári Kaszinó tervpályázaton díjazva

III. díj

Társtervező Molnár Péter, Fokár György

Magyar Építőművészet 1 67/3. 2-5. l.

szen a dűlőutig egy egyenest képzelünk, akkor
a lelet helye ebben a vonalban a szobortól

A helyzetet majdnem változatlannak ta
Csak a vermet fedték be újból és
árgyat találták, északi
obkapartak. Ezen a
ttem a munkát. Az
húmuszszal kevert
osan követte és én átku
gy jó méternyi távol
ltük, de a végére n
állapíthattam meg,
se előtt nem csináltak
lefelé irányuló verm
felől a hegy felé
egdélibb sarkába hely
ztán ismét beföldelték.
a húmusz a homokk
edménynyel járt azon
ek, az ezen helynek á
lában, ahol egy másik
Ott ugyanis hasonl
k egy jobb- és balfel
ltal körülzárolt sötét
át ezt is átkutattam
ettem. Amint a m

Klinda Kálmán
V. é. keramikus

l. Einsiedel 1930
75.1.

gyságot harmadára megközelítő bronz-
. A tárgy kiemelésekor megsérült. Egy
csákányütés következtében a tíz
akú lábak egyike letört. E kereket
még ugyanaznap Wieder Sopronba és
incze főtanító biztatására a «Grenz-
szerkesztőségébe vitte. Rottenberg D.,
esztő, a lelettel Kugler Alajos városi
nok és múzeumi főőrhöz irányította,
azonnal jelentést tett, aki rögtön intézkedett,
hogy Kugler és a jelen sorok irója Has-
falvára kiszálljanak s ha csak lehet, a leletet
a soproni múzeum számára megszerezzék.
Ez márczius 15-én meg is történt. Wiedert
előzetesen megkérte Töpler dr., hogy a talált
tárgyat addig semmi szín alatt se adja el,
amit nevezett meg is igért.

Fentebb jelzett napon Kugler főőr velem

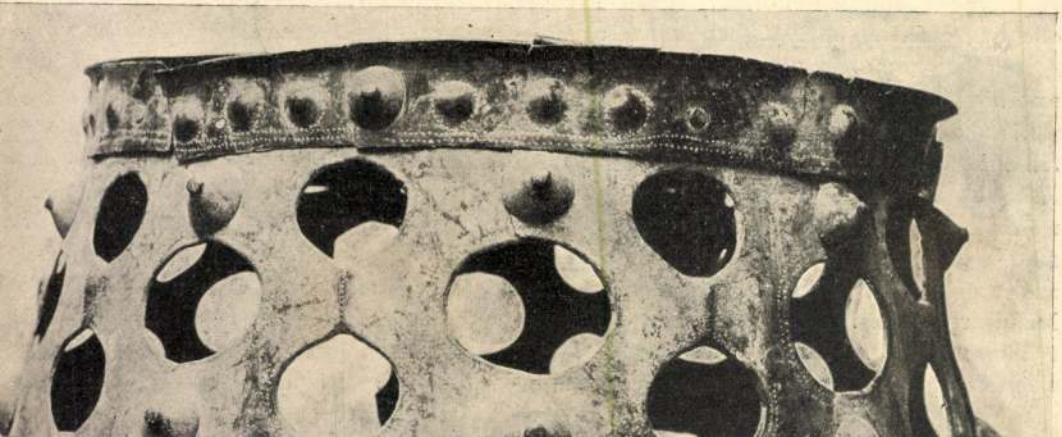

Kling Erzsébet, gyermekrajzoló [illegible]

Jó rajzzal szerepelt az I. ker.-i gyermekrajzkiállításon.

Turi András: A Vár — gyermekrajzokban elbeszélve 4

ESTI HIRLAP, 1964. febr. 1.

Kling Erzsébet MDK

szerepelt az I. ker. ált. iskolásainak
müvés zi versenyén, amelyen a Vár egy részletét
kellett ábrázolni.

Turj András: A Vár - gyermekrajzokban elbeszélve.

Esti Hirlap. 1964. febr. 1.

Kling György festő

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 1. sz. 29. - 30. o.

Kiállítások. O dolgozó nő és anya a magyar Képzőművészetben.

Ybl Ing K. György
festő

M.D.K

Részt vett a tárlaton

G. L.: A Magyar Szorgot Társaság szekházában.
Dunantúli Napló, 1955. jun. 2 – 4 hap

Klug György
festő

M.D.K.

Mohácsról indult el a nevész, a Szépmű-
vészeti Főiskola elvégzése után
Pécsett vállalt állást 1920-tól
1957 ig tanított a fiú tanítóképző-
ben.

– di – : Kiállítási jegyzetek.

Dunántúli Napló, 1957. ort 20-5 lap,

Kling György

MDK

Beszolgáltatás, ~~pasztell-kréta~~ olj.

Műcsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Kling György
tanár-festő

Az „Álom", a „Diadalmas élet",
„Elégia", „Didergő kiály" c.
művei szerepelnek a tailaton.

– di – : Kiállítási jegyzetek
Dunántúli Napló, 1957. okt. 20-5 lap

Kling György
tanár-festő –

M.D.L.

1955-ben elnyeri a „Kiváló tanár" címet. – Méltatás.

– di – : Kiállítási jegyzetek.

Dunántúli Napló, 1957. okt. 20-5 lap

M.D4

Hung György
tanár-festő.

„Egy vidéki rajztanár 40 éve"
kiállítást rendezte. 82 festményt,
grafikat bemutatott be.

– di –: Kiállítási jegyzet
Dunántúli Napló, 1957. okt. 20-i lap

Kling György MDK

Kisgyermek, olf.

Mücsarnok 1951.II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kling György

MDK

Kisgyermek, olf.

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Kling György

MDK

Ságvári liget, olf.

Műcsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Klink György

A Nemzeti Szalonban rendezett XI-ik „Tavaszi Szalon" Ziállitásra szerepel.

N. U. 936 IV. 24

Kling György festőművész.

Művelt Nép 1955. X. 2. 6. o.

Oelmacher Anna: Kling György és Kazinczy János képei

Kling György festő

Magyar Müvészet.1948.XV.évf.239.lap.

. . . . . .

Kling György, szobrász. ?

Tükör.1936 . IV. évf. 5. sz. 378. 1
Péter András: A hónap killitásai.

Kling György.

Tükör.1936. IV. é vf. 5.sz. 378.l.
Péter Andráa : A hónap kiállitásai

Kling György festő

Képzőművészek a bányáról az üzemekről, az újjáépítésről

Kabar Nap 1948 nov. 23—6

Kling György fertő

Kling György pújhenerjes kiirkihása

Szabad Nép 1948 jul. 3.-6.

Illing György festő

A magyar Valóság kiállítása

Szabad Nép 1948 ápr 21 40

Kling György III. c.
fest. nak.

Ferkápzomfoiskávk

1933–34. 45. l.

SZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

Budapesten

a Bpest I.Vár Verbőczi utca 26 sz.

si munkálatainak szakértőjéül

itész,müegyetemi magántanár urat

Kling György

festő V. é.

Képröm. Försk. Érk

1935-36. 73. l.

111920

Velics m. tan.

Erzsébet Eőrút 37.

8-án reggel 9 órá

10 nap Sept. 18-20-ára

2 nép Barabás

1 " Gjergl

1 iszmerettan fejfi arckep

1 Carracci más olat.

ossza 850

Kling György

festő

Szabad Művészet

1951. 423. l.

XVième conférence internationale... (FDC 68.)
XVième conférence de la Fédération Internationale de Documentation.

10. *A könyvtárak együttműködése.*

K. J. HARTMANN (Das Problem der Institutionsbibliotheken: ZBW 17.) az egyetemi könyvtárak és egyetemi intézeti könyvtárak együttműködésének kérdésével foglalkozik. Az 1936. évi drezdai könyvtároskongresszuson LEYH már rámutatott az e téren uralkodó viszás állapotokra: beigazolódott, hogy egyes kérdések — mint például az állományok összkatalógizálása, a beszerzés központosítása — lényegesen másképen festenek a gyakorlatban, mint szóval elmondva. (A cikkíró göttingai tapasztalatok alapján beszél.) Szerinte lassanként lejár az ideje annak, amikor az egyetemi könyvtár a tudományos irodalom gyüjtése tekintetében vezető helyet foglalt el az intézeti könyvtárakkal szemben. Az egyetemi könyvtárnak ez a vezetőszerepe felmorzsolódik a kívánat és eszköz közötti állandó küzdelemben; az ideális teljességtől mindjobban távolodnia kell, tehát abszolút növekedése folytán egyre hiányosabbá lesz. Egyetemi könyvtár és intézeti könyvtár együttműködése tekintetében két felfogás uralkodik: Az egyik a két könyvtártípus teljes elkülönítését kívánja; ennél a felfogásnál azért nem érdemes időzni, mert ez teljességgel megoldhatatlan pénzkérdést jelent. A másik felfogás az egyetemi könyvtár primátusát vallja. Nagy baj, hogy ezt a kérdést eddig a konkurrencia szempontjából nézték, holott ez a szempont nem szolgáltat alapot a probléma megoldásához. A szemináriumi szakkönyvtárban benne van a teljesség principiumának magva; nem is tapasztaljuk, hogy a szakintézet igazgatója annyira törné a fejét ezen, mint mi, központi intézetiek. Szükséges, hogy az intézetek problémáját az egyetemi könyvtáraktól függetlenül vizsgáljuk meg. A szakintézetek könyvtárai különböző jellegűek és így más és más elbírálást igényelnek. Végre tisztáznunk kell, van-e szükség az egyetemi könyvtárak mellett független szakkönyvtárakra is s ha igen, milyen feladatok várnak a jövőben az egyetemi könyvtárakra?

Kling György

1.

Szabad Művészet

1952. 52. 1.

327. szám.

1.902/4 sz.

19

Nagytekintet

Miután a jaáki apátság
latára vonatkozó
kezdetett, a fölül
nak a kezeim ko
számadásokon ki
36-krról, - az 1899
koronáról és az 19
dásokra van szük
Miniszteriumba
rezni nem sikeri

Kling Gróny

l. Szabad Művészet
1950. 222, 223 l.

zai Múemlékekről
geire a kormánybiz
September hó 14én
vonatkozó okmányok
arra, hogy a kiállít
legesen lezárandó –
deni szíveskedjék. –

21.

Kling György
festő

I. Attila ut 91.

MKSz 1947

Kling György

két plakát pályázaton nyert jutalomdíjat

Kejszöm. Fölsk. Évk

1933-34. 32. l.

Árverés

Az árverés napja	Festmények, rajzok, metszetek	Szobrok, plakettek, érmek	Kelet	Ezüstök,
1940 március 11-én	1–70	—	787–810	962–9
„ „ 12 „	71–140	—	811–840	991–10
„ „ 13 „	141–210	—	841–870	1021 10
„ „ 14 „	211–280	—	871–890	1051 10
„ „ 16 „	281–350	—	891–930	1081 11
„ „ 18 „	351–420	567–590	931–961	1111 11
„ „ 19 „	421–490	591–660	—	1141 11
„ „ 20 „	491–566/a	661–786	—	1181 12
„ „ 21 „	—	—	—	—

Rucz Gyula

Kling György
festő

A SZOT elnöksége 1972. évi
Művészeti díjával tüntette ki
a művészt

—: Kitüntetések.
Művészet, 1972 június - 23 oldal

Kling György

Megnyílt jún. 4.-én a Debreceni Képzőművészeti Galéria, ahol látható a művész alkotása.

Hajdúbihari Napló, 1974. jún. 5.

Kling György festő

a Vasutas Képzőművészeti Körnek volt festőtanára 1951-ben.

Tasnádi Attila: Célunk: az szuberformálás
Népszava, 1943. febr. 25.

Kling György festőművész

A vasutas dolgozók képzőművészeti, körében dolgozik és elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Lasonci Miklós: Országos vasutas képzőművészeti kiállítás.

Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 11.

Kling György festőművész.

Az orsz. vasutas képzőművészeti központi iskola az idén ünnepli 25 éves évfordulóját. Az iskola tanára a művész.

L. J.: Tárlat a Néprzínház utcában.

Magyar Vasutas, 1972. júl. 17.

Kling György
festőművész SzOT-díjat kapott.

Kiosztották a SzOT-díjakat.

Magyar Hírlap 1972/118 11 old.

Kling György

A Munkácsy-díj I. fokozatát kapta.

Magyar Hírlap, 1970. IV. 2. 6. l.

Kling György

Karámműhely olaj 80x100

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Kling György

Kazánmühely olaj 80×100

Dolgozó emberek között képzőmű-kiállítás
Ernst múzeum, 1968. jan.

Kling György festőművész

az idei Szrot-díjjal tüntették ki.

Szocialista Művészetért, 1942. máj. (2.)

Kling György

Bemutatott művei:

"Kilátás az ablakból", olaj, 70 x 100

"Műteremrészlet", olaj, 70 x 100

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállitás,

Budapest, 1968. 6 1

Kling György

Már-már elfelejtett festőként emléti a szerző. A „poszt-impresszionista" teremben szerepelt.

Frank János: Jegyzetek a XI. M. Képzőművészeti Kiállításról; Képzőmův. Almanach 1, Corvina 1969, 30. l.

Kling György

MDK

vasutas képzőművész

alkotásai is helyet kaptak a kiállitáson.

(L - cz): "Dolgozó emberek között" Képzőművészeti kiállitás az Ernst Muzeumben.

A MAGYAR VASUTAS 1964 máj. 16.

Kling György
fedő-

„Stockholmi erulék" (repro)

Berecz Miklós: Magyar universum.
Müvészet, 1971. julius - 24.oldal

Kling György festőművész.

a SZOT elnöksége 1942. évi művészeti díjával tüntette ki.

Keletmagyarország, 1942. ápr. 29.

Kling György festőművész

a SZOT 1942. évi művészeti díj-
ban részesült.

Hajdú-Bihari Napló, 1942. ápr. 29.

Kling György festőművész

a SZOT elnöksége 1972. évi művészeti díjjal tüntette ki.

Dalgozók Lapja, Tatabánya, 1972. ápr. 29.

Kling György festőművész

a SZOT 1942. évi művészeti díjjal

tüntették ki.

Somogyi Néplap, Kaposvár, 1942. ápr. 29.

Kling György festőművész.

A SZOT 1942 évi művészeti díjat kapott.

Magyar Élelap, 1942. ápr. 29.

Kling György

Az idei Szot-díjjal tüntették ki. Plakát-rajzolással kezdte. Sorozatot készített a felszabadulás után a munkatáborok életéről. Több gyűjteményes kiállítása volt. Húsz éve festőtanára a Vasutas Szakszervezet képzőművészeti körének. Munkácsy-díjas.

Munka, 1972. jún. (?)

KLING GYÖRGY, festő

A Mohácsi Galéria 1969.évi átrendezését a Művészeti Alap vásárlásából a Képtárba került anyag tette lehetővé. Igy került oda KLING műve is.

ROMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtár története, Uj szerzemények, II. 301.old.

A Janus Pannonius Múzeum Evkonyve, XIII. 1968. Pécs, 1971.

Kling György

Csendélet. 1969. Olaj, 6ox 8o cm

Műgyűjtő, 1972. 1. sz. 45. l.

Kling György

A szerző a cimben jelzett kép elemzését adja. Idéz egy 1948-as ujságkritikát. A művész hatvan éves. Ábrázolt tájat, entériőröket, vasutat ábrázoló képeket.

P. Szücs Julianna - Kling György Csendélete mellé; Mügyüjtő, 1972. 1. sz. 44. 1.

Kling György festőművész

SZOT díjat kapott

Népszava 1972 április 29
9. old.

Kling György

Koncsni György egyült tervezte 1936-ban a mátyó parasztasszonyt ábrázoló plakátot.

Láncz S.: György Koncsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3/01

Kling György

Koncsni Györggyel együtt működött plakáttervezésben.

Lóncz S.: György Koncsni. Acta Historiae Artium, Budapest, 1971 3-4 p.

3101

Kling György

a Művészeti alap a nagykanizsai Thury György Múzeum tulajdonába adta „Csendélet" c. alajfestményét. (említve)

Zalai Hírlap, 1972. febr 25.

Kling György, festő

Díjazott.

– : Átadták a SZOT-díjakat 1.

EST/ HIRLAP, Bp. 1972. ápr. 28.

~~Forgács Hann Erzsébet~~

214. l.

tovább Kling György

214, 215. l.

Szabad Művészet

1947. 11. 27

Szerdahelyi S:

kiállítások

Klotild főherczegnő magyar diszben.

Egész alak, állva, hatnyol
öldöke barna s szeme kék. Kez
s baljában fehér kesztyűjének pá
tője aranycsipkéből való. Nyak ék
résű mentéje hermelinprémes. Pu
rekát elől kereszteződő sorokba
nyoknyája felett aranycsipke van
szegi. Czipője fehér selyemből való.
túl, hol az ékszerszekrényen innen
zül egy a székre esett, váza tűn
hetűnk éfre, mig jobbra egy dis
bordureü nehéz szőnyeg borítja. A

Olajfestés vászonra, méretei
József főherczeg ajándéka
az 1893: VII. 19-dikr. 26-
A nemzeti Muzeumból at
IX. 29-én a 44939 sz. leirat vett tudo
(L. a vallás és közokt. ügyi min

M. Ke

Ujtorska 349.

közül a zsidó
ból, Nádasdy
sprach báró
Reichaller

Sopron a
Tudományegy
Az Erdészeti
iskolai tanító
tanítónő-képz
téren. A Kath
gimnázium a
A Katholikus
ván reálgimn
iskolai neveló
Papréten. A
képző a Für
A Zeneiskola
intézete a II. Rákóczi Ferenc-utcában. A Sikothoman
A Női ipariskola az Orsolya téren. Polgári fiú- és leányiskola, vala-

Kling
grafikus
Rosner Ungegehr-
1936. 8. 12.
20 l. Lejjel

Kőszegtől—Szombathelyig.

Alig lépjük át Vasvármegye határát, ott, ahol az ősi magyar földre átnyúló Osztrák-Stájeralpok végágai szelíden lejtősödnek a Rába medencéje felé, közvetlenül a trianoni határ szélén, a Sopron felől érkező idegen, a Gyöngyös patak völgyében egy színpompás képet lát maga előtt kibontakozni: Kőszeget.

Előtérben a vadrózsa- gal

MDK

Kling

F.A.E: A dolgozó nő és anya. Szabad Nép, 1948. nov. 27. 6 l.

Kocs (Komárom)

Tanácsház, földszintes, kétpillé
~~[illegible]~~, 1887-ben átalakítva.

(Voit Pál, 1953)

M.D.K.

Kling Fülöp rézműves mester

Pápai mester,1799-ből adat róla.

Mihalik Sándor:Stingl Vince családja.275.o.

A Veszprémi Megyei Múzeumok Közleményei.2.Veszprém 1964

Klinda Kálmán

szobrász

— **Magyar hősi emlékművet leplezték le egy felvidéki községben.** *Prágából* jelentik: A Felvidéken, a vágsellyei járásban lévő Vághosszúfalu községben ünnepélyes keretek között leplezték le a világháborúban elesett magyar hősök emlékművét. A leleplezési ünnepélyen részt vett, többek között *Jaross* Andor egyesült magyarpárti képviselő és *Füssy* Kálmán magyar szenátor, valamint a község csaknem egész magyar lakossága. *Biskoroányi* Ernő mélyhatású avatóbeszédében kegyelettel emlékezett meg az elesett magyar hősök emlékéről és méltatta azok önfeláldozó hűségét és vitézségét. Az emlékművet *Zachár* Jenő esperesplébános szentelte be. Az emlékmű márványtalapzatra helyezett anyát ábrázol kisfiával. A szobormű *Klinda* Kálmán érsekújvári szobrászművész alkotása. Az emlékmű oldalán aranybetűk örökítik meg a község 46 magyar hősi halottjának nevét.

Pesti Napló

1938. máj. 21.

Klinda Kálmán

keramikus

1923–27

Minisk 1930. 85. l.

a ~~[illegible]~~ fordult. Leeresztett jobb kezében kesztyűt
t ~~[illegible]~~ tart. A Lipószendet szalagon és a Vaskoro-
Rövid hajat, bajuszt és legyet hord; szakálla
ja s kezelője ~~[illegible]~~ látszik, fehérnyakkendőjét
gott, ~~[illegible]~~ kabátja kettős elejű. Felirata a kép

LÁSZLÓ

. vaskorona-r. lovagja,
oszt. vörös sas-r. csillaggal, tulajdonosa,
. Képv.
mek disz-albummal lett kitüntetve.

ománe

Budapesten.

k nagysága 28·5 cm.

Sz. N. 277. 278
251 – 18 – 12. 313

M. D. K

KLIMSCHA Arthur építész

Az óbudai r. k. plibánia épület (Lajos u. 168.) restaurálás a Borsos László-val (1957-58.)

repr.

udapest müemlékei I$_i$. Bp. 1962. 429.e.

M.D.K.

KLIMSCHA Artur építész

Korea „C" típusú lakóházterv

Zöldy Emil: A magyar építészcsoport munkája Koreában

Magyar Építőművészet 1956 (V.) 8. sz. 234.

M. D. V.

KLIMSCHA Artur építész

~~Lásd~~

Márton I. – Klimscha: Kim Ir Szen Egyetem diákszálláza, Phenjan (Repr.)

Zöldy Emil: A magyar építőművész csoport munkája Koreában
Magyar Építőművészet, 1956 (V.) 8. sz. 238. l.

Klimscha Artur épitész

NDK

paprikaszáritó pajta

Szabó Árpád: A mezőgazdasági ipar-épitészete
Magyar Épitőművészet 1954.7-9.sz. 235.l.

Klimscha Artur,

MDK

építész

Szegedi paprikaszárité pajta.

(Thoma Leventével)

repr.

MagyÉp 1945-55.

K. D. K

KLIMSA Artúr építész

Óbudai plébániatemplom és plébániaépület helyreállítás

társtervező: Borsos László

Horler Miklós: Budapesti műemlékvédelem

Magyar Építőművészet 1959. 5/6. sz. 196. l.

Klimsa Artur MDK

és Borsos László

Óbudai r.k. plébániatemplom
restaurálása. 1958.

repr. 164. kép.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961. 88.l.

Olimpia oltár

a Borsos László 1958-ban állította

helyre az óbudai pk. plébániatemplomot.

Borsa László, Bernáth György, Erdei

Ferenc pld.: Budapest lexikon, Buda-

pest 1973. 1335 l

8801

TÁRLATVEZETÉSEK

a kiállításon

Június 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor:
Fenyő A. Endre

Július 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
Oelmacher Anna

Július 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
dr. Pogány Ö. Gábor

Belépődíj nincs

★

Július 12-től augusztus 31-ig

NYÁRI SZÜNET

★

Szeptember 1-től szeptember 23-ig

A magyar tájkép

(a XIX. sz. és a XX. sz. nagy magyar festői)

★

Felelős kiadó: dr Faludi János
Székesfővárosi házinyomda Budapest, IV., Közp. városháza — 110866
Felelős vezető: dr Mihalik Gusztáv

A Fővárosi Népművelési Központ

képzőművészeti vonatkozású tanulmányi kirándulásai

Június 27., vasárnap
XVII—XVIII. század olasz mesterek képeinek kiállítása a Szépművészeti Múzeumban. Gyülekezés reggel 9 óráig a Múzeum Hősök-terén levő főbejáratánál. Részvételi díj kedvezményesen 2 forint. Előadó: *dr Kampis Antal* egyetemi magántanár.

Szinyei-Merse kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. Gyülekezés délelőtt 10 óráig a Múzeum Hősök-terén levő főbejáratánál. Részvételi díj kedvezményesen (belépődíjjal együtt) 2 forint. Előadó: *dr Kampis Antal* egyetemi magántanár.

Június 29., kedd (Péter és Pál)
Kiállítás a Fővárosi Képtárban. Gyülekezés délelőtt 10 óráig a Képtár IV., Egyetem-utca 6. sz. bejárata előtt. Részvételi díj kedvezményesen 1 forint. Előadó:

Kiállítás a Képzőművészek Szabad Szakszervezetének kiállítási helyiségében. Gyülekezés délelőtt 11 óráig a helyiség VI., Andrássy-út 69. sz. bejáratánál. Részvételi díj kedvezményesen 1 forint. Előadó: *Végvári Lajos.*

Július 18., vasárnap
Szinyei-Merse kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. Gyülekezés d. e. ½10 óráig a Múzeum Hősök-terén levő főbejáratánál. Részvételi díj kedvezményesen (belépődíjjal együtt) 2 forint. Előadó: *dr Soltésznné dr Szilárd Kató.*

Egyéb képzőművészeti vonatkozású rendezéseket lásd a Központ Munkatervében.

Fizessen elő a Központ Munkatervére!
1 évre 8 Ft.
A Munkaterv közli a Központ összes rendezéseit.

A FŐVÁROSI NÉPMŰVELÉSI KÖZPONT KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSAI

VII., Rákóczi-út 30., félemelet

XVI.

KLING GYÖRGY

festőművész

gyűjteményes kiállítása

1948 június 26-tól július 11-ig

✦

A katalógus díjtalan

Kling György

Az itt kiállításra kerülő kisméretű képek egy mélyérzésű művész intim megnyilvánulásai az őt környező világról. Mindaz, amit művein megjelenít színeinek csodálatos finomságával, halkra fogott tónusaival megfog, rabul ejt hangulatával, mondanivalóinak költői ábrázolásával. Kling György azok közé a művészek közé tartozik, aki legigényesebben fejleszti önmagát és művészetében megalkuvás nélkül tör a kifejezés teljességére. Innen van, hogy képei kis mérete ellenére teljesen zárt befejezett művek, telítve élménnyel, melyet festői érettséggel ad elő.

Kling György kerüli a drámai előadás súlyos problematikáját, ahelyett a világ és a jelenségek éles megfigyelője, aki tudatosan keresi a való élet mindennapiságának mozzanatait, melyet hangsúly nélkül, eleven erővel és a valóság természetességével exponál vásznain. Az elmélyülés őszintesége, a lefogott színek csendes akkordjai finoman, harmónikusan csengenek össze képein.

Lírai adottságával kolorista volta szerencsésen párosul. Korábbi művein érezhető nyomott, sötétbe ágyazott színeit felváltotta egy derűsebb optimista színskála, melyet a felfedezés örömével átitatva, gazdagítja, szélesíti művészetét. A rózsaszínek, halványlilák, a meleg kékesszürkék sejtelmesen fonódnak egybe vásznain, hogy magával ragadjanak, meggyőzzenek arról a világról, melyet elibénk tár.

Témáiban szerény, szinte igénytelen, ami egyben főerőssége is, mert közvetlensége így meggyőzőbb, minden patétikusság nélkül való. Gyakran festi az utcakövező munkásokat, soha ki nem ragadva a környezetéből, így képein egyaránt jelentőséget nyer az utca a való élet eleven lüktetésével.

Újabb művein a műterem falain belül keresi mondanivalóit. Legkedvesebb és gyakran visszatérő motívuma gyermekei, kiket gyengéd finomsággal ábrázol, kutatva a kifejezés, a színek új és újabb lehetőségét. Nem egy műve a gyöngyház finom ragyogásával, belső tűzével emelkedik ki.

Anyaga az olaj, a tempera és az akvarell, melyet gyakran egymásra rakva, egészen sajátos hatásokat ér el általa. Formái oldottak, kerülve a kemény elhatárolt kontúrokat, ez a formai lágyság még csak hangsúlyosabbá teszi lírai egyéniségét, anélkül, hogy érzelgőssé válna. Ettől megóvja őt emberi magatartása, szociális érzése, mely egész művészetén félreismerhetetlenül végig vonul.

Kling György fiatal festőgárdánk egyik legjelentősebb tagja, kinek mostani gyüjteményes kiállítása meggyőzően bizonyítja, hogy a magyar művészet egészséges hagyományai mennyire gazdaggá, színessé teszik festészetünket, ha művelői nem szakadnak el a valóságtól.

*

Kling György 1912 ben született, a Képzőművészeti Főiskolán Rudnaynál folytatta tanulmányait. A Szinyei Társaság Tavaszi Szalonján állított ki először 1934-ben, majd azt követően minden évben 1938-ig. Több kitüntetésben részesült ez idő alatt. A háború kitörésétől egészen a felszabadulásig hallgatásra volt ítélve. 1947-ben rendezte első gyüjteményes kiállítását, ahol bemutatkozása komoly visszhangot keltett, ugyanabban az évben Londonban és Etonban rendezett önálló kiállítást, sikere elismeréséül meghívták egy nemzetközi kiállításra, ahol a legnevesebb mesterekkel (pl Picasso) együtt szerepelt. Legutóbb a Magyar Grafika Száz Éve és a Magyar Valóság kiállításán szerzett magának elismerést.

Fenyő A. Endre

KLING GYÖRGY FESTMÉNYEI

1.	Munkás (olajfestmény)	800 Ft
2.	Csendélet (akvarell)	700 «
3.	Munkában (tempera)	1.200 «
4.	Gyermekfej (akvarell)	900 «
5.	Csendélet (pastell)	1.500 «
6.	Kislány (akvarell)	900 «
7.	Parasztfej (olaj)	1.200 «
8.	Útépítők (tepmera)	1.200 «
9.	Földmunkás (tempera)	1.000 «
10.	Útépítők (tempera)	800 «
11.	Gyermekfej (tempera)	1.100 «
12.	Csendélet (olaj)	1.000 «
13.	Parasztfej (tempera)	1.400 «
14.	Csendélet (akvarell)	900 «
15.	Udvarrészlet (akvarell)	800 «
16.	Csendélet (akvarell)	900 «
17.	Kislányfej (akvarell)	800 «
18.	Munkában (tempera)	1.100 «
19.	Kislányfej (akvarell)	1.000 «
20.	Munkások (olaj)	900 «
21.	Ülő kislány (akvarell)	800 «
22.	Gyermekjátékok (tempera)	2.000 «
23.	Ülő nő (tempera)	1.000 «
24.	Kubikus (tempera)	900 «
25.	Ülő nő (tempera)	900 «
26.	Gyermekfej (akvarell)	800 «
27.	Munkásfej (olajtempera)	1.200 «
28.	Kislány (akvarell)	1.000 «
29.	Déli-vasút előtt (tempera)	1.200 «
30.	Játékbaba (olaj)	1.200 «
31.	Kompozició (tempera)	1.000 «
32.	Fehérlovaskocsi (tempera)	900 «
33.	Kislányfej (akvarell)	800 «
34.	Fa alatt (tempera)	1.000 «
35.	Kubikusok (tempera)	1.200 «
36.	Szürkeruhás nő (tempera)	1.000 «
37.	Játékok (akvarell)	900 «

TÁRLATVEZETÉSEK

a kiállításon

Június 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor:
Fenyő A. Endre

Július 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
Oelmacher Anna

Július 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
dr. Pogány Ö. Gábor

Belépődíj nincs

★

Július 12-től augusztus 31-ig

NYÁRI SZÜNET

★

Szeptember 1-től szeptember 23-ig

A magyar tájkép

(a XIX. sz. és a XX. sz. nagy magyar festői)

★

Felelős kiadó: dr Faludi János
Székesfővárosi házinyomda Budapest, IV., Közp. városháza — 110896
Felelős vezető: dr Mihalik Gusztáv

A Fővárosi Népművelési Központ

képzőművészeti vonatkozású tanulmányi kirándulásai

Június 27., vasárnap
XVII—XVIII. század olasz mesterek képeinek kiállítása a Szépművészeti Múzeumban. Gyülekezés reggel 9 óráig a Múzeum Hősök-terén levő főbejáratánál. Részvételi díj kedvezményesen 2 forint. Előadó: *dr Kampis Antal* egyetemi magántanár.

Szinyei-Merse kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. Gyülekezés délelőtt 10 óráig a Múzeum Hősök-terén levő főbejáratánál. Részvételi díj kedvezményesen (belépődíjjal együtt) 2 forint. Előadó: *dr Kampis Antal* egyetemi magántanár.

Június 29., kedd (Péter és Pál)
Kiállítás a Fővárosi Képtárban. Gyülekezés délelőtt 10 óráig a Képtár IV., Egyetem-utca 6. sz. bejárata előtt. Részvételi díj kedvezményesen 1 forint. Előadó:

Kiállítás a Képzőművészek Szabad Szakszervezetének kiállítási helyiségében. Gyülekezés délelőtt 11 óráig a helyiség VI., Andrássy-út 69. sz. bejáratánál. Részvételi díj kedvezményesen 1 forint. Előadó: *Végvári Lajos.*

Július 18., vasárnap
Szinyei-Merse kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. Gyülekezés d. e. ½10 óráig a Múzeum Hősök-terén levő főbejáratánál. Részvételi díj kedvezményesen (belépődíjjal együtt) 2 forint. Előadó: *dr Soltésznné dr Szilárd Kató.*

Egyéb képzőművészeti vonatkozású rendezéseket lásd a Központ Munkatervében.

Fizessen elő a Központ Munkatervére!
1 évre 8 Ft.
A Munkaterv közli a Központ összes rendezéseit.

Kling György

A FŐVÁROSI NÉPMŰVELÉSI KÖZPONT KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSAI

VII., Rákóczi-út 30., félemelet

XVI.

KLING GYÖRGY

festőművész

gyűjteményes kiállítása

1948 június 26-tól július 11-ig

✦

A katalógus díjtalan

Kling György

Az itt kiállításra kerülő kisméretű képek egy mélyérzésű művész intim megnyilvánulásai az őt környező világról. Mindaz, amit művein megjelenít színeinek csodálatos finomságával, halkra fogott tónusaival megfog, rabul ejt hangulatával, mondanivalóinak költői ábrázolásával. Kling György azok közé a művészek közé tartozik, aki legigényesebben fejleszti önmagát és művészetében megalkuvás nélkül tör a kifejezés teljességére. Innen van, hogy képei kis mérete ellenére teljesen zárt befejezett művek, telítve élménnyel, melyet festői érettséggel ad elő.

Kling György kerüli a drámai előadás súlyos problematikáját, ahelyett a világ és a jelenségek éles megfigyelője, aki tudatosan keresi a való élet mindennapiságának mozzanatait, melyet hangsúly nélkül, eleven erővel és a valóság természetességével exponál vásznain. Az elmélyülés őszintesége, a lefogott színek csendes akkordjai finoman, harmónikusan csengenek össze képein.

Lírai adottságával kolorista volta szerencsésen párosul. Korábbi művein érezhető nyomott, sötétbe ágyazott színeit felváltotta egy derűsebb optimista színskála, melyet a felfedezés örömével átitatva, gazdagítja, szélesíti művészetét. A rózsaszínek, halványlilák, a meleg kékesszürkék sejtelmesen fonódnak egybe vásznain, hogy magával ragadjanak, meggyőzzenek arról a világról, melyet elibénk tár.

Témáiban szerény, szinte igénytelen, ami egyben főerőssége is, mert közvetlensége így meggyőzőbb, minden patétikusság nélkül való. Gyakran festi az utcakövező munkásokat, soha ki nem ragadva a környezetéből, így képein egyaránt jelentőséget nyer az utca a való élet eleven lüktetésével.

Újabb művein a műterem falain belül keresi mondanivalóit. Legkedvesebb és gyakran visszatérő motívuma gyermekei, kiket gyengéd finomsággal ábrázol, kutatva a kifejezés, a színek új és újabb lehetőségét. Nem egy műve a gyöngyház finom ragyogásával, belső tűzével emelkedik ki.

Anyaga az olaj, a tempera és az akvarell, melyet gyakran egymásra rakva, egészen sajátos hatásokat ér el általa. Formái oldottak, kerülve a kemény elhatárolt kontúrokat, ez a formai lágyság még csak hangsúlyosabbá teszi lírai egyéniségét, anélkül, hogy érzelgőssé válna. Ettől megóvja őt emberi magatartása, szociális érzése, mely egész művészetén félreismerhetetlenül végig vonul.

Kling György fiatal festőgárdánk egyik legjelentősebb tagja, kinek mostani gyüjteményes kiállítása meggyőzően bizonyítja, hogy a magyar művészet egészséges hagyományai mennyire gazdaggá, színessé teszik festészetünket, ha művelői nem szakadnak el a valóságtól.

*

Kling György 1912 ben született, a Képzőművészeti Főiskolán Rudnaynál folytatta tanulmányait. A Szinyei Társaság Tavaszi Szalonján állított ki először 1934-ben, majd azt követően minden évben 1938-ig. Több kitüntetésben részesült ez idő alatt. A háború kitörésétől egészen a felszabadulásig hallgatásra volt ítélve. 1947-ben rendezte első gyüjteményes kiállítását, ahol bemutatkozása komoly visszhangot keltett, ugyanabban az évben Londonban és Etonban rendezett önálló kiállítást, sikere elismeréséül meghívták egy nemzetközi kiállításra, ahol a legnevesebb mesterekkel (pl Picasso) együtt szerepelt. Legutóbb a Magyar Grafika Száz Éve és a Magyar Valóság kiállításán szerzett magának elismerést.

Fenyő A. Endre

KLING GYÖRGY FESTMÉNYEI

1.	Munkás (olajfestmény)	800 Ft
2.	Csendélet (akvarell)	700 «
3.	Munkában (tempera)	1.200 «
4.	Gyermekfej (akvarell)	900 «
5.	Csendélet (pastell)	1.500 «
6.	Kislány (akvarell)	900 «
7.	Parasztfej (olaj)	1.200 «
8.	Útépítők (tepmera)	1.200 «
9.	Földmunkás (tempera)	1.000 «
10.	Útépítők (tempera)	800 «
11.	Gyermekfej (tempera)	1.100 «
12.	Csendélet (olaj)	1.000 «
13.	Parasztfej (tempera)	1.400 «
14.	Csendélet (akvarell)	900 «
15.	Udvarrészlet (akvarell)	800 «
16.	Csendélet (akvarell)	900 «
17.	Kislányfej (akvarell)	800 «
18.	Munkában (tempera)	1.100 «
19.	Kislányfej (akvarell)	1.000 «
20.	Munkások (olaj)	900 «
21.	Ülő kislány (akvarell)	800 «
22.	Gyermekjátékok (tempera)	2.000 «
23.	Ülő nő (tempera)	1.000 «
24.	Kubikus (tempera)	900 «
25.	Ülő nő (tempera)	900 «
26.	Gyermekfej (akvarell)	800 «
27.	Munkásfej (olajtempera)	1.200 «
28.	Kislány (akvarell)	1.000 «
29.	Déli-vasút előtt (tempera)	1.200 «
30.	Játékbaba (olaj)	1.200 «
31.	Kompozició (tempera)	1.000 «
32.	Fehérlovaskocsi (tempera)	900 «
33.	Kislányfej (akvarell)	800 «
34.	Fa alatt (tempera)	1.000 «
35.	Kubikusok (tempera)	1.200 «
36.	Szürkeruhás nő (tempera)	1.000 «
37.	Játékok (akvarell)	900 «

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 APR 29

Kling György festőművész

1021

A SZOT-díj kitüntetettjei

A SZOT Elnöksége 1972-ben irodalmi és művészeti díjaival tüntette ki

Balázs Anna írót,
Benjámin László költőt,
Mezei András költőt,
Nádass József írót,
Raffai Sarolta írót,
Balogh Mária riportert,
Ranódy László filmrendezőt,
Deák Sándor színművészt,
Huszti Péter színművészt,
Tolnay Klári színművészt,
dr. Újfalussy László zeneesztétát,
Jámbor László operaénekest,
Farkas Aladár szobrászművészt,
Kling György festőművészt,
a MEDICOR Művek iparművészeti tervezői kollektíváját: Deli Sándort, Heinz Bogdánt és Tóth Ferencet,
Redő Ferenc képzőművészt,
Szalay Ferenc festőművészt,
Jász Dezsőt, a munkásmozgalom régi harcosát.

ünnepi szőnyeg. Mindenféle népek toporognak rajta, újságírófélék is, meg lapkiadósok, meg közértesek, meg háziipariak; hunyorognak a tavaszreggeli fényben, meg-megtorpanva elindulnak a Dózsa György út irányába, várják, hogy rájuk dörrenjen egy basszushang: „Üdvözöljük a hetedik kerület felvonuló dolgozóit!"

Egyszer már meg kéne fejteni: mit szeretek én ezen az egészen. Ezen a májusi reggelen.

Mert akkor megfejtődne, hogy mit szeretnek ezen nemcsak az újságírófélék, hanem a lapkiadósok, a közértesek, a háziipariak, a közlekedésiek, az oktatásiak, az egészségügyiek meg a könnyű- és nehézipariak; mi ugrasztja ki őket reggel az ágyból; miért gyülekeznek össze ezeken a ronda utcákon, miért torlódnak fel sokszázezres tömeggé, amikor senki sem mondta nekik, hogy ugorjanak, gyülekezzenek, torlódjanak?

Válaszolhatnám azt is, hogy éppen ezért teszik, mert senki sem mondja, követeli, ellenőrzi. Divatos válasz volna és hamis válasz. Évek óta olvasom: volt úgy, az ötvenes években, hogy muszáj volt kivonulni, és van úgy, már jó ideje, hogy nem muszáj kivonulni. Ez egyszerűen nem igaz. Soha nem éreztem, hogy muszáj volna. Mindig azt éreztem, 1945 május elseje óta, hogy fogom magam és kivonulok, huszonhétszer toporogtam-lépegettem már a tavaszreggeli fényben, fütyülve arra, hogy muszáj-e vagy sem, magamnak tartozom azzal, hogy kivonulok. Meg azoknak a diáktársaknak, újságíró-kollégáknak, lapkiadósoknak, közértesekнек, nazi-

K É P E K J E G Y Z É K E

KIÁLLÍTOTT MŰVEK

1.	Vörös szekrény	olaj	50×70 cm	1958.
2.	Kislány csirkékkel	olaj	50×70 cm	1958.
3.	Havas háztetők	olaj	50×70 cm	1958.
4.	Vera ebédel	olaj	50×60 cm	1959.
5.	Beszélgetők	olaj	60×80 cm	1959.
6.	Üvegház	olaj	46×60 cm	1959.
7.	Befőzés	olaj	55×75 cm	1959.
8.	Zsóka cicával	olaj	50×66	1957.
9.	Vera	olaj	50×70 cm	1959.
10.	Sakkozók a téren	olaj	60×73 cm	1958.
11.	Olvasó kislány	olaj	56×69 cm	1960.
12.	Cseresnyeágak	olaj	70×80 cm	1959.
13.	Lépcsőn ülők	olaj	60×75 cm	1958.
14.	Gyerekek	olaj	56×70 cm	1958.
15.	Csendes foglalkozás	olaj	60×60 cm	1957.
16.	Az üzem udvarán	olaj	60×70 cm	1956.
17.	Balatongyörök	olaj	60×70 cm	1959.
18.	Konyhában	olaj	50×70 cm	1959.
19.	Csendélet székkel	olaj	60×75 cm	1958.
20.	Házimunka	olaj	70×80 cm	1958.
21.	Havas udvar	olaj	55×85 cm	1956.
22.	Szobasarok	olaj	60×80 cm	1958.
23.	Konyhacsendélet	olaj	45×60 cm	1959.
24.	Kazánszegecselők	olaj	96×130 cm	1960.
25.	Kazánszerelők I.	olaj	101×106 cm	1959.
26.	Kovácsműhely	olaj	90×130 cm	1958.
27.	Kazánszerelők II.	olaj	86×106 cm	1957.
28.	Üzemi gyülés 1919-ben	olaj	101×106 cm	1958.
29.	Téli táj	olaj	50×70 cm	1958.
30.	Hintaló	olaj	50×70 cm	1958.
31.	Virágzó fák	olaj	50×65 cm	1956.
32.	Könyvek és játékok	olaj	33×41 cm	1958.
33.	Városmajor	olaj	43×60 cm	1958.
34.	Alvó macska	olaj	35×50 cm	1959.
35.	Mackó	olaj	40×50 cm	1957.
36.	Krisztina körút	olaj	40×50 cm	1958.
37.	Konyhaasztal	olaj	60×75 cm	1959.
38.	Ház előtt	olaj	60×70 cm	1959.
39.	Építkezés	olaj	50×70 cm	1959.
40.	Virágcsendélet	olaj	30×42 cm	1959.
41.	Mezőn	olaj	38×25 cm	1959.
42.	Fürdés után	olaj	29×42 cm	1958.
43.	Strandon I.	olaj	39×27 cm	1957.
44.	Strandon II.	olaj	43×30 cm	1957.
45.	Naplemente I.	olaj	34×25 cm	1957.
46.	Naplemente II.	olaj	40×28 cm	1957.
47.	Balaton	olaj	40×29 cm	1957.

GRAFIKÁK

1.	Csendélet	tempera-olaj	23×38 cm	1959.
2.	Vendégségben	rőtli	28×11 cm	1959.
3.	Tanulószoba	tempera-pasztell	43×30 cm	1960.
4.	Fésülködő	tempera	29×40,5 cm	1960.
5.	Virágkorsó	tempera-pasztell	31×42 cm	1960.
6.	Pihenés	tempera	31×43 cm	1960.
7.	Gyerekszoba	pasztell	29×41 cm	1960.
8.	Gyermeköltöztetés	pasztell	19×27 cm	1953.
9.	Ábrándozó	tempera	34×49 cm	1960.
10.	Sárga virág	színes kréta	28×41. cm	1960.
11.	Csendélet	tempera-színes kréta	37×47 cm	1960.
12.	Gyárépület	színes kréta-tus	30×42 cm	1948.
13.	Virágváza	színes kréta	33×48 cm	1960.
14.	Virágvázák	színes kréta	34×47 cm	1960.
15.	Leckeírás	színes kréta	29×39 cm	1960.
16.	Gyermekmunka	tempera-színes kréta	30×42 cm	1960.
17.	Kislány és virág	tempera	30×42 cm	1960.
18.	Reggel	tempera-színes kréta	30×42 cm	1960.
19.	Gyerekek	akvarell-tus	28×36 cm	1947.
20.	Táj	tempera	37×21 cm	1960.
21.	Asztalnál	akvarell-tus	24×31 cm	1947.
22.	Brikettgyárban	színes kréta	24×34 cm	1943.
23.	Férfi fej	színes kréta-tus	24×34 cm	1948.
24.	Szerelőcsarnok	kréta	29×39 cm	1955.

605667 Pátria nyomda, Bp. F. v.: Földi V.
Felelős kiadó: dr. Balázs Istvánné

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA

BUDAPEST V., VÁCI UTCA 25

KLING GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

1960.

SZEPTEMBER 2-TŐL 16-IG

KLING GYÖRGY MŰVÉSZETÉRŐL

A képzőművészet barátai már vagy negyed százada úgy ismerik Kling Györgyöt, mint a finom festői érzékenység képviselőjét. Mai festészetünk középnemzedékének tehetséges tagja, aki mindig is költői lelkülettel, artisztikus meghittséggel oldotta meg művészi feladatait. Nem tartozik a hírverők kedvencei közé — mint generációjának legkiválóbbjai közül úgyszólván senkisem — pedig a jó minőség dolgában bizton számíthatni rá. Ízetlen, bosszantó, nagyzoló munka sohase került ki kezei közül, igényessége, kulturáltsága kizár minden durva eltévelyedést tevékenységéből. Új kiállítása a Csók Galériában ezt a kvalitásbeli kiegyenlítettséget tanúsítja, azt a rokonszenves képességét, mellyel valamennyi képében megtalálja a harmonizálás lehetőségét. Érzékletes kolorittal, hangulatosan fest, olykor tüzes színekkel, máskor tétova ábrándok hatására, de mindahányszor bensőségesen hangolva tónusiat, puhán illesztve egymás mellé sajátos formaelemeit.

Műveit szerény szépségek, intim érzések jellemzik. Nem él a dikció, a pátosz eszközeivel, megelégszik egy-egy halk megjegyzéssel, csendes észrevétellel. Mégsincs művészetében semmi a sérülékeny entellektüelek passzívitásából. Nem dünnyög elvonultan az élet nyersessége, kíméletlensége fölött, nem fanyalog a valóság furcsa-ságai, bonyodalmai láttán. Megkeresi és meg is találja minden látványban, szituációban a festőileg kifejezhetőt, a vizuálisan lényegeset, s azt lelkiállapotának, vérmérsékletének megfelelően jeleníti meg. Vannak műbarátok, akik talán több szilárdságot, határozottabb szókimondást várnának tőle, hiszen a világról való véleménye, a fejlődésről vallott hite sokkal harcosabb, mint amennyire mindez festményeiből kiérezhető. Hiba lenne azonban, ha hangot váltana, hajlamai és adottságai ellenére drámaian számolna be arról, amire a lírikus módján reagál. Aki apró rezzenésekben, szemérmes megfigyelésekben tudja leginkább kimutatni a természet és társadalom változásait, arra nem szabad rákényszeríteni a nagy összefüggések vizsgálatát. Ne kívánjuk senkitől, hogy versenyt dörögjön az óceán viharával, ha a tengerszemek mélyére szeret nézni, vagy a hegyi tavak tükrében keresi a magas égbolt színjátékát, az éjszaka csillagfényeit.

Szordinós piktúrája se tünteti fel Kling Györgyöt ködevőnek vagy lelkizőnek. Távol áll tőle a magány fétise, a l'art pour l'art individuális gőgje. Művészi magatartását emberség motiválja, műveiben igazságérzet és emberszeretet tesz vallomást, érzések és gondolatok kérnek szót festményeiben és rajzaiban. Tárlata anyagának tárgyköre szerteágazó, s bár választott témái nem nőnek túl egy töprengő lélek térfogatán, szinte minden aktualitásra választ kaphatunk képeiből. Ez az aktualitás viszont távol tart magától minden külsőségességet, silány szólamszerűséget, mert egyéni élményeken átszűrve jelentkezik, életformává, természetessé, őszintévé válik. Kling György előadásában egyneművé lesz valamely kovácsműhely és egy konyha-interieur, a park és az üzem, a szórakozás és a röpgyűlés, magátólértetődő egységbe olvad a család a társadalom szélesebb közösségeivel. S e tekintetben festőnk pályafutása folyamán nem kell gyökeresen új korszakokat keresnünk, felfogása — hivatásának teljesítéséről — nem változott, a haladás eszméit már évtizedek óta sikerült emberközelbe hoznia, a fogalmak szférájából a színes érzékletek területére transzponálnia. A festő nyelvén mondja el tapasztalatait, emlékeit, közli nézeteit, nyilvánítja ki szolidarítását a munkások iránt. Ugyanazzal a meleg érdeklődéssel ábrázolja egy gyár udvarát, mint lányai gyerekszobáját — nem kell külön alkotói programot készítenie a szocialista építés visszatükrözésére, mert egy hintalovas csendélete, vagy egy balatonparti tájrészlete is napjaink általános közérzetéhez szolgáltat adalékokat. Ha művei — további munkássága során — az egyszerű emberek előtt is érthetővé teszik majd azt a szerves kapcsolatot egyéni sors és szociális helyzet között, addigra már bebizonyosodik, hogy a forradalmi realizmus akár lágy festőiséggel, meghitt műfajokban is megnyilatkozhat.

Pogány Ö. Gábor

Kling György

festő

reklámgrafikus. Fest-
menyeiből kill. kiáll-
ítod

Ujvári Béla: K. ki-
állítása. Magyar Mű-
vészet. 1948. 239. l.

Légy szives Hafner a F
Iparmüvészeti Muzeum Dercsényi
muzeum részére teljesitett irói
500-500 forintról, azaz összese
mert a költségvetési év végére

28.

Békéscsaba

Gödöllői művészek

kiállítása.

1929. X.

Kling György

Szinyei Társaság fiatal művészeinek kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Und Georg *Klings* stämmige, humoristische Aquarellbilder, die aus Flächen aufgebauten Pastellandschaften der Anna *Rohacsek* und die flotten Tuschbilder Ladislaus *Tóths*.

Pester Lloyd 934. IV. 1.

Kling György

MDK

Csendélet, olf.

Főzés közben, olf.

Mücsarnok 1959. VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Klinger György, festő

MDK

Munkácsy M.-díjat kapott. (I. f.)

— : Átadták az idei művészeti díjakat 2.

EST/ HIRLAP, 1970. ápr. 1.

MDK

Kling György festő

A Munkácsy M.-díj I. f.-t kapta.

–: Kiosztották a 1970. évi irodalmi és művészeti díjakat 8.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 2.

Klimp Károly festő

kiemelkedő díjat (I. fok.) kapott

N.N.: Átadták az idei művészeti díjakat

Esti Hírlap 1970 V.1.

Kling György
festő

1970-ben Munkácsy díj I.
fokozatát kapta.

— : 1970. évi Munkácsy díjak
Művészet, 1970. április – 30 lap.

Kling György
festő

1970-ben a munkácsy díj
I. fokozatát kapta.

— : 1970. évi munkácsy díjat
Művészet, 1970. április - 30 kap.

Klimo György festő

munkáczy díjat (I. fok.) kapott

N. N.: Irodalmi és művészeti díjat)

Élet és Irodalom 1970 Tv. 3

KLINK GYÖRGY

A BANJALUKAI MÚZEUM REKONSTRUKCIÓJÁRA FELAJÁNLOTT MŰVEK KIÁLLITÁSÁN, A NEMZETI GALÉRIÁBAN, SZEREPELNEK MUNKÁSMOZGALMI TÉMÁJÚ MŰVEI.

BOJÁR IVÁN: KIÁLLITÁSRÓL KIÁLLITÁSRA.

MAGYAR HÍRLAP, 1970. NOV. 3.

Kling György

A VASUTAS KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖRBEN

Finomító munka a mintázáson

1947-ben alakult. Akkor 15 lelkes ember kezdte meg a munkát. 1950-ben már negyvenöten voltak. Ugyanebben az évben vettek részt az első kiállításon. Ugyancsak 1950-ben rendezték meg az első *Országos Vasutas Képzőművészeti Kiállítást* a Nemzeti Szalonban. 1958-ban a kör nemzetközi kiállításokon is szerepelt. *Bécsben* 2 díjat és 4 oklevelet, 1959-ben *Münchenben* 3 díjat és 2 oklevelet, 1960-ban *Budapesten* a nemzetközi kiállításokon aranyérmet és 1962-ben *Helsinkiben* szintén aranyérmet nyert.

A kör most 85 fővel dogozik. A szobrászoknak, festőknek, (kezdőknek és haladóknak) külön helyiséget tudnak biztosítani. *Kirchmayer Károly* szobrászművész és *Kling György* festőművész oktatja a tagokat.

A rendszeresen dolgozókon kívül jelentős *levelező tagsággal* is rendelkezik a kör. Ez a vasútüzem jellegéből, a nagyfokú széttagoltságból következik. A levelező tagoknak a kör negyedévenként tart konzultációt, korrektúrát. A budapesti iskola nyomán *a nagyobb vasúti gócpontokon is megalakultak a képzőművészeti körök*, pl. Miskolcon, Szegeden, Pécsett és Szombathelyen. Ezek művészeti patronálását a budapesti iskola végzi.

Kép és szöveg: Simay István

Munka közben

Nemzetvelő 1964 Tyán

Részlet a népművészeti kiállításból

Technikum kiállítási anyagot és szakembert, a Hazafias Népfront, a járási KISZ és Nőtanács anyagi és erkölcsi támogatást biztosított. A községi művelődési otthonok a helyi szervezés legfőbb irányítói voltak.

A „Művészeti Hetek" körülbelül egy havi időtartamú, négy részből álló rendezvénysorozat volt: népművészeti, festészeti, szobrászati és lakberendezési hetekből állt. A népművészeti héten kerámiák, szőttesek, faragások, hímzések mutatták be népünk gazdag alkotófantáziáját, szépségvágyát. A kiállítással párhuzamos előadás és filmvetítés is volt.

A második hetet klasszikus festőművészeink *(Munkácsy, Fényes Adolf, Mednyánszky)* életét bemutató filmek nyitották meg. Aztán egész héten *Horváth Imre* festőművész kiállítását tekintették meg a látogatók. E hétben szerepelt még a *„Hogyan szólalnak meg a műalkotások"* című előadás, színes diavetítéssel.

A következő héten *Szabó Iván* szobrászművész kisplasztikai anyagát mutattuk be, majd nagy művészek *(Medgyessy, Meunier)* életét filmen. Végül megrendeztük a *„Vigyázat mázolva!"* c. film ankétját, és a *„Giccs községünkben"* című előadást, amelyet helyi anyaggal szemléltettünk.

A befejező héten a szép otthonnal foglalkoztunk. Az FJK anyagából kiszállított bútorokat, tárgyakat az érdeklődő asszonyok rendezték el ízlésük szerint. Ez a megoldásról pedig indoklásra. A kiállítást megnyitó építészmérnököt rengeteg kérdéssel ostromolták: szinte megterveztették vele szobaberendezésüket.

A rendezvénysorozat utolsó alkalmát a „Ki mit tud?" vetélkedő kérdéseit a „Művészeti Hetek" anyagából állítottuk össze. Munkánk nem volt hatás nélküli — már itt is megállapíthattuk.

RÉSZLETES STATISZTIKÁT ÁLLÍTOTTUNK ÖSSZE művészeti áganként és községenként. Legnagyobb hatású a népművészeti hét volt: a három községben együttesen 4300-an látogatták, a festészetit 1800-an, a szobrászatit 2000-en, a lakásberendezésit 1700-an.

A valóságos hatást teljességében csak hosszabb idő után mérhetjük fel, de fontos jelek máris vannak. Balmazújvároson a könyvtárban és a könyvesboltban *erősen keresték a művészettörténeti könyveket.* Többen elutaztak megnézni *a Csontváry-kiállítást,* mindhárom községből *tárlatlátogatást szerveztek* a debreceni Déri Múzeumba. A balmazújvárosi Takarék Szövetkezet *képvásárlásnál* a művelődési otthon tanácsát kérte, *faragó szakkör* alakult, és többen bementek Debrecenbe, hogy népművészeti tárgyakat vásároljanak. Mindenesetre a művészeti igényt, az érdeklődést s a fércművek iránti kételkedést felkeltettük az emberek egy részében, megteremtettük az alapokat, amelyekbe már fogódzkodhatunk.

MDK

Kling György festő

Munkanélküli, of.

Utburkolatok... of.

Aszfaltozók, temp.

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Tanulás közben

Marianne beteg

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György

olajfestmények:

Késő délután

Tél a Városmajorban

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Eling György festő

Süveges fej, kr.

Kalapos " "

N.Szol.kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Szivárgóban, akv.és toll

Munkásfej, szin.r.

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Zsóka I. kr.

" II. "

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Tanulmány I. kr.

Parasztfej II. kr.

Tanulmány II. kr.

N.Szal.kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Pihenő munkás II. kr. és tus

Földmunkás I. kr.

" II. "

N.Szal.kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Parasztfej I. kr.
Vázlat I. "

" II. "

N.Szal.kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Freskővázlat kr.

Szénhordó, "

N.Szal.kiáll. 1955.

MDK

Kling György

Vak koldus I. akv.

" " II. "

N.Szal. Kiáll. 1955.

MOK

Kling György

Önarckép, akv.

Kut előtt, "

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Tavasz Ságvárligeten

Betegágynál

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Klinz György festő

Városmajorban, kr,

Gyermekfej, "

Erzsébet II. ecsetr.

U.Csel. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Alvó gyernek III. kr.

Vera I. kr.

" II. "

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Zsóka III. kr.

Alvó gyermek II.kr.

N.Szal. Kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Karcsi olvas, kr.

Fejmosás után, "

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Alvó gyermek I. kr.

Zsóka alszik I. "

" " II. "

N.Szal. kiáll. 1955.

Kling György festő

Két kiállítás

A Fővárosi Népművelési Központ a fiatal festőnemzedék egyik legegyénibb és legérettebb tagjának, Kling Györgynek gyűjteményes anyagával sorja le idei kiállítási évadját. Ez a komoly, meggondolt, elmélyedő, humánus érzelmi alapból fakadó piktura tele van harmóniával, festői és emberi tartalommal. Régebbi festményeinek révteg fojtott hangulata mintha frissebb, felszabadultabb, derűsebb színekben oldódna fel, rajza is nagyvonalúbb, olykor freskószerűen tömör és sokatmondó. De Kling mindenekfelett érzékeny kolorista. Francia mestereinek hatását lassanként leveti, hogy annál erőteljesebben szólaltassa meg saját egyéni hangján. A munka, a természet, az ember egyformán érdekli, és valami mindent, az egész világot magához ölelő érzelmi feszültség teszi festészetét elragadóan vonzóvá.

(d. m.)

Világ. 1948. júl. 13

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Szeles idő

Vérmező télen

Zsóka piros szalaggal

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Vázl. a Kirándulás-hoz

Zsóka hintalonov

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Karcsi olvas II.

Március

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Kisgyermek, kép

n.t: Az első O. Vasutas Képzőm. Kiáll. Kis Ujs.
1951. aug. 26. 4. 1.

MDK

Kling György
Szerepelt a III. szegedi nyári tárlaton.
/Móra Ferenc Múzeum/.

"Kazánmühely"

L.F. : Egy országos hirü szegedi tárlatról.

TISZATÁJ; 1962. szept.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Présház

Kilátás a Balatonra

Sétány a Vérmezőn

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Tanulás után

Borus táj

Kovácsmühely

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Zsóka fest

Hófoltok

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Téli napsütés a jőtszótéren

Kilátás a szőlőhegyről

H.Szol. Kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Kislány Mackóval

Délután a Badacsonylábdi hegyen

N.szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György

Télik táj, of.

Kislányom, "

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György

olajfestmények:

Utasellátó üdülőjében

Tüzszekrény javités

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György

olajfestmények:

Pályamunkások ...

Kovácsok

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György

olajfestmények:

Esős táj

Badacsonylábdi hegy

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György, festő

Beszolgáltatás. Olf.

Műcsarnok.-I.M.Képzőm.Kiáll. K at.5.l. 1950.

mdk.

Kling György

Mozdonyszerelés e. festménye
1. díjat nyert

Lánez Sándor. A Vasutas Képzőművészek
Tárlatán.
Népművelés, 1956. 10.sz 51.l.

Kling György festő 7 Dk

szept. 2-án kiállítása nyílik a
Csók galériában.

→: Ma hallottuk 2.l

ESTI HIRLAP, Gy. 1960. szept. 3.

Kling György, festö

MDK

Kompozició. Tempera.

Föv.Kpt. -MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat.13.i.

MDK

Kling György, festő

Ságvári liget. Olf.

Mücs.- IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 8.1.

mdk

Kling György festőművész

Téli táj c. olajfestménye elnyerte a hivatásos művészek munkáira kiírt 1. dijat.

Láncz Sándor: Pár megjegyzés a Vasutas Képzőművészeti Kiállításról.

Népművelés, 1955, 2. évf. 9. z 597–598. l

Kling György festő 704

Részt vett az Ernst Múzeum kiállításán.

Péter Imre: Dolgozó emberek körött 9.(

NÉPSZABADSÁG, 1961. dec. 22.

MDK

Kiállitások

Kling György

Szabad Müvészet 1949.1.sz.30.o.

MDK

Kling György

Képzőművészek Május 1-ért. Szabad Nép 1949. ápr. 28.

Kling György MDK

REPR:

Konecsni-Kling: "Hungary" 1935

66.l. XVIII. kép.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMÜVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT.

LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp. 1961.

18-66.l.

MDK

Kling György: Ketten, tempera
Aszfaltozók, tempera

OMIKE Téli kiáll. A Budai Izr. Nőegylet helyiségeiben 1944. febr.21 - márc. 19.

MDK

Kling György: Szegények, olf.
Piacon, vizf.

Nemzeti Szalon, 1936. ápr.
XI. Tavaszi Szalon

MNK

Kling György: Ketten, vizf.
Kályha mellet, vizf.
Néni kosárral, vizf.
Öreg néni, vizf.
Kerités előtt, olf.

Nemzeti Szalon, 1936. ápr.
XI. Tavaszi Szalon

MDK

Kling György

Plakát kiállitás 1948. N. Szal. képek

MDK

Kling György grafikus

plakatje a kiállitáson

Florián László: Magyar plakáttörténeti kiállitás

Magyar Grafika 1960, 4. évf. 6. sz 438 l

MDK

Kling György,festö

Farkasrét. Olaj.

Mücsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat.. No.1.

Kling György MDK

~~XXXXXXXXXXXXXX~~ Konecsni-Kling :

"Hungary"1935

"Tündérvásár" 1934.

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMÜVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT.
LEGUJABBKORI MŰTÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVEI.II.1961.18-66.l.
56-57.l.

MDK

Kling György

" Puszta" 1937

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMÜVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp. 1961. 18-66.l.
57.l.

Kling György

MDK

"Olimpia svájci sapka" 1937.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
28.1.

MDK

Kling György /1912- /

Konecsni György

és

Kling György:

"Hungary" 1935.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás." Bp. 1960.
29.l.

Kling György MDK

Kiállitott képén a termelést örökiti meg hasonL- hibákkal mint Pap Gyula, akinél a kemény kék-piros szinezés miatt a müvész szava nem érvényesül.

Végvári Lajos:Első Magyar Képzőmüévszeti Kiállitás. Festészet VI.
Magyar Nemzet. 1950. IX. 3.

MDK

Kling György, festö

Kisgyermek. Olf.

Bp.Mücs.-II.Magy.Képzöm.Kiáll. 1951.nov.4.-dec.2.
Kat. 7.1.

M. D. K.

KLING [György]

Idegenforgalmi plakát

munkatás: Frey

Vidos Zoltán: A magyar „Plakát-
történeti kiállításról
Magyar Épülőművészet 1961. 1. sz 59. l.

Kling György festő

M.D.K.

Hódmezővásárhelyen volt kiállítása.

Művészeti életünk.
Művészet, 1961. április – 41 lap

M. D. K

KLING György festő

„Kazánszerelők" – a kiállitásán

Patka Mária: Dolgozó emberek között

Új törekvések az Ernst Múzeum kiállitásán

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 4. 8. l.

M. D. V.

KLING György festő

Kiállítása a Hódmezővásárhelyi

Tornyai János Múzeumban

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 17. 7. l.

KLING György festő

Népszabadság, 1991.május 16.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk művésztársaival, tanítványaival, barátaival és tisztelőivel, hogy **Kling György** Munkácsy- és SZOT-díjas festőművész életének 78. esztendejében, váratlanul – szívinfarktus következtében – 1991. április 30-án elhunyt. Temetése – kedvelt tartózkodási helyén – Badacsonyörsön 1991. május 16-án (csütörtökön) 15.15 órakor lesz. Emlékét kegyelettel megőrizzük. A gyászoló család. (51 665/2K)

Hirdetések felvétel-

naliar v Levoči, pô-
kúsku), doložený prvý
či mešťanom („Chris-
rg ahn der Tonaw").
ste adresovanom roku
de, v ktorom sa pod-
e Ammerfeld, palati-
pictor et civis Leut-
pracoval v Košiciach,
alší list z roku 1646,
hler und Bürger aus
innosti a ďalších osu-
rávy.

tatuarius bohemus
Keischová z Bra-
30-ročný, nevesta

8—1800/1

2. januára 1727 spolu
ri sobáši murára Jána
acknerovou (MS fary
s tavičom Lukášom
na Juraja Teschmona
MS fary sv. Martina).

M. D. K.

KLING György festő

Kiállítása Hódmezővásárhelyen

Sok kiállítás nyílt vidéken

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 20. 4. l.

K. D. K.

KLING György

Részvétel a kiállításon

Dulka Mária: Magyar Plakáttörté-
neti Kiállítás a Műcsarnokban
Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 265. sz. 8. l.
vöö. sz.

M. D. K.

KLINS György festő

Kiállítása Egeiden

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 248. sz. 7. l.

okt. 20.

M. D. K

KLING György fotó

Kiállítása Béréscsabán

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 277. sz. 7. l.
nov. 22.

Kling György

M.D.K.

Makón volt kiállítása.

Kirek.

Művészet 1961. augusztus — 44 l.

N.T.M.

Thing Peter

Madam not licitation.

Mots

Mission 1941 conquête — 1916

M.D.K.

Kling György.

Festőművész kiállitott a képzőművészeti főiskolán.

Péter Imre:Vasutas képzőművészek VI.orsz.kiállitása
Népszava 1956. aug. 16. 4.old. 193.szám.

[illegible]

[illegible]ling György festő

Utburkolók III. of.

Freskóterv, o.temp.

Földmunkás, temp.

[illegible]szel. [illegible]. 1955.

MDK

Kling György festő

Fej, temp.

Földmunkás, of.

Gyermekjátékok, temp.

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Kislányfej

Erzsébet

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Utburkolók II. temp.

Munkásfej, "

Utburkoló munkás,"

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Délivasut előtt, temp.

Ut_burkolók I. o.temp.

Kordály II. temp.

B.Szel. Máll. 1955.

MDK

Kling György festő

Szerszámok között, temp.

Utépitők,III. "

Kordély I. "

N.Szal. Kiáll. 1935.

MDK

Kling György festő

Gyümölcshámozó, temp.

Pihenő munkás I. "

Öreg munkás, "

N.Szal. Kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Őszi táj, temp.

Fehérlovas kocsi,temp.

Munkaközben, temp.

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Utépitők III. temp.

Kubikosok, "

Kövező munkás,"

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

János kórház felett, temp.

Utépitők I. temp.

Pihenő, "

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Parasztfej III. kr.

Támaszkodó, "

Fiufej, "

N.Szel.kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

Kubikosfej, kr.

Pipázó, kr.

M.Szal.kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Távoli hegyek

Játékok között I.

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Badacsonylábi hegyitáj

Fák alatt

Függőágyban

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Szoptató anya

Hintázók

Hármashatárhegy

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Gyermekfej

Kékkabátos

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Gyürühinta

Műhelyben

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő

olajfestmények:

Játékok között II.

Sárgaruhás nő

Pólyás

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő
olajfestmények:

Vázl. a Kirándulás-hoz

Január közepe

Szerelőcsarnokban

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György festő
olajfestmények:

Vázl. a Kirándulás-hoz II.

" III.

N.Szal. kiáll. 1955.

MDK

Kling György, festöm.

Ketten. Tempera.
Aszfaltozók. "

Budai Izr. Höegyl.helyis.-ben:OMIKE képzömüv.csop. tél
1944. febr.21.-márc.19. Kat. kiáll.

MDK

Kling György festő

Grafikai és vázlatkiáll. B.H. 1935. máj.26. 17.l.

KLING György festő M.D.K.

Résztvett a kiállitásen

Dutka Mária: "Épitjük,védjük szép hazánkat"
Kiállitás az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1962. szeptember 30. 8.l.

mdk

Kling György

„Kazánmütely" c. képe a tárlaton

L.F. Egy Országos Hírű Szegedi Tárlatról

Tiszatáj. 1962 9. sz 8. l

Kling György

MDK

"Vörös szekrény"

Heitler László: A Magyar Nemzeti Galéria uj szerzeményeinek kiállitása Pápán.
NAPLO/Veszprém/ 1962. szept.21.

Kling György

MDK

szerepelt a tárlaton.

"Kazánmühely"

Lődi Ferenc: Szólni a máról. A III. Szegedi Nyári Tárlat.

DÉLMAGYARORSZÁG 1962. jul. 28.

Klinggörgy
festő

M.D.K.

„Lekeírás" című művét
„mutatta be a bajai tárlaton

Mészáros Fülöp: Bajai levél
Művészet, 1962. november — 42 lap

Kling György
festő

M. D. K.

„Vera ebédel" + repro
„Balaton györök"
„Sakkozók"
" c. műveiről — Méltatás.

S. J.: Kling György festménye
Művészet, 1960. november. — 33 kep.

Kling György festő

M.D.K.

Kovácsműhely c. műve

Bogáti Péter: Vívodás a kifejezéssel

Élet és Irodalom, 1960 máj. 6–19 szám.

Rónay Mária

Klimg György: Téli táj, of.

SZABAD MÜVÉSZET

1955. 10.sz. 494.l.

/Aradi N.: Kazinczy J.és Klimg Gy.kiállitása/

Rónay Mária

Kling György: Gyermekfej, vizf.

SZABAD MÜVESZET

1947. nov. 11.sz. 215.l.

/Szerdahelyi S.: Kiállitások./

M. D. K.

KLING György festő

Kiállitása a Csók István galéria-

ban

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 206. sz. 7. l.

Kling György, festő

BDh

Újabb munkáiból gyűjteményes kiállítást rendezett a Csók Galéria. Már a háború előtt közelebb került bizonyos vonatkozásban a proletariátushoz.

Kiállítása gerincét egy sorozat üzemi kép alkotja: Kazánszerelők, Kovácsműhely, Az üzem udvarán.

Újabb képei további fejlődéséről tanuskodnak: Konyhaasztal, Sakkozók a téren

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról

9.l

Népszabadság, Bp. 1960. szept. 16.

MDK

Kling György

Kisgyermek, o.vázl.

1.Orsz. vasutas Képzőműv. kiáll. 1951. aug.

4. l.

MDK

Kling György, festő.

Talicskás, vizf.
Szobában, "
Öreg néni, "
Csoport, of.

Nemz. Szal. Műv. E. - Szinyei Társ. X. - fav. kiáll. - 1935. V. 8-ig
Kat.

MDK

Kling György, festő

FAE: Képzőművészek a bányáról... Szab.Nép, 1948. nov. 23. 6 l.

MDK

Kling György

Két román

M.grafika 100 éve. Főv.Képtár 32.kiáll. 1948. jan.

15 l.

MDK

Kling György

Öreg paraszt

M.grafika 100 éve. Főv.Képtár 32.kiáll. 1948.jan.

15 l.

MDK

Kling György
Farkasrét, of.

Tavaszi Tárlat, 1957. Mücs.

MDK

Kling György, festö.

Parasztfej.	Of.
Gyárrészlet	Pasztell és tus.
Lepárló.	" "
Munkásfej.	Pasztell.
Utburkolók.	Tempera.

Száz magyar müvész. Föv. Képtár kiállitásai. XL.
Budapest,1948.okt. Kat.9.1.

Kling György MDK

sz. 1912

Az egykori SzocialistaMüvészcsoportnak azok a tagajai között emlitve,akik résztvettek az 1950 augusztusában megrendezett Első Magyar Képzőmüvészeti Kiállitáson.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.66.l.

MDK

Kling György

Váli Zoltán, of.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 6 l.

MDK

Kling György

Kislányom I., rötli

Kislányom,II. "

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 9 l.

MDK

Kling György festő.

Kisgyermek. Of. -

Mücs.- Tav. tárl. 1952 máj. 10-jun. 4.- Kat.
8. l.

Kling György festő. MDR.

Megemlítve a többi kiállító között.

Nikolsky Géza: „Bpesti és pécsi képzőművészek egyéves csoportkiállítása."
Dunántúli Népszava. 1946. II. évf. dec. 8. 8. l.

M.D.K.

Klinig György
festő

„Skislaing" (repro)

Péter Imre: A monumentalizmus bűrölteben
Művészet, 1966. január – 10 kep.

KLING György

Gyermekjátékok, 1946
Zsóka lovon 1954
Tavasz Ságrási-ligeten 1953 } festmények
Téli napsütés
Kilátás a nőlőhegyről
Hófoltok
Március

Oelmacher A.: Kling Gy. és Kaminczy J. képei (Ernst M.)

Művelt Nép 1955 VI. évf 40 sz. okt. 2. 6 l.

Kling György festő

Szerepel a kiállításon

Péter J: Vasutas képzőművészek II. orn. kiállítása

Népszava 1956 aug. 16, 84 évf. 193 n. 4 l.

Kling György
Kisgyermek, olaj

II. Magy. képzőmüv. kiáll. Mücs. 1951. nov.
7 l.

Kling György

Aszfaltozók, temp.
Fej, olaj
Ülő alak, temp.
Kompozició, "

Főv. Képtár XXXV. kiáll. 1948. ápr. 12 l.

Kling György

49-5o. Dorogi brikettgyárban, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszerv. kiáll. 1948. nov.

Kling Györgx
Parasztfej, olaj
Gyárrészlet, paszt. és tus
Lepárló, " "
Utburkolók, temp.
Munkásfej, paszt.

Főv. Képtár XL. kiáll. 1948. okt. 9 l.

MDK

Kling György

Beszélgáltatás, festm.

Rogány G.G: Az első M.Képzőmüv. kiáll. Szabad Nép.
1950. szept. 8. 6 l.

MDK

Kling György

Végvári Lajos: I. M.Képzm. Kiáll. Magy.Nemzet
1950. szept. 3. 7 l.

Kling György festő M.D.A.

Parasztfej. Olaj. hüv. tul.
Gyárrészlet. pantell és tus " "
Szigárló " " " "
Munkásfej " " "
Utburkolók. tempera " "

kár magyar művén. kiállítás
kat. Bp. 1948 9

M.O.1

Kleine Partie Jeté

Pantoffel. Ceg. Schuh. Tel.
Pfennig. Portell à la "
Segnido "
Hundefell "
Lithographie. Kupfer

Kein weiches Material verwenden
Tel. Pp. Papier ?

MDK

Kling György

Kislányom I, rötli

" II. "

Arckép kiáll. Ernst Múz. 1952. aug. 9 l.

MDK

Kling György

Váli Zoltán, olaj

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 6 l.

HDK

Kling György

Péter Az A hónap kiáll. Tükör, 1936. máj. 379 l.

MDK

Kling György
Mackó

M. Képzőm. Szab. Szervezete I. kiáll. Pécs,
1946, dec.

Kleinig György

szerepelt a XI. M. Képzőművi Kiállitáson

Képzőművi Almanach Bp. 1969. 30. o.

Frank: Jegyzetek

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Klinger Gyula

egy rendelete

résztvett a vásárlási kiállitáson

Oelmacher Anna: Jól válogatott az állami vásárló bizottság a zsürimentes festészeti kiállitáson
Magyar Nemzet 1968. máj. 15. 4.o.

M.D.K.

Kling György
festő

Méltatás.

Dutha Mária: Uj horszeni törekvések a VII Magyar...
Magyar Nemzet, 1959. márc. 29.

8l

M.D.K.

KLING György festő

„Beszolgáltatás"

Művért. (1952) Pogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállítás 123.

123.

Kling György

Taliskás, virf-

Kobában, virf-

X. Tavaszi Salon

1935.

84	Öreg néni	vizfestmény	80.—	pengő
85	Csoport	olajf.	150.—	„

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Kling György

1931/32. - 1932/33

Ferkèpzomfoiskèvk

101.c.

Kling György

grafikus

Holl. kiáll. Tása

a Bibliothecaban

Világosság.

1947. jan. 14.

i Nyomda Vácon 5897

A BIBLIOTHECA ÚJ KIADVÁNYAI:

SIEGMUND FREUD:
MÓZES

TÚRÓCZI-TROSTLER JÓZSEF:
IDEGEN SZAVAK ZSEBSZÓTÁRA

*

AZ OFFICINA ÚJ KIADVÁNYAI:

STEFAN ZWEIG:
CASANOVA

DEVECSERI GÁBOR:
BUDAPEST TÜNDÉRVÁROS
Hincz Gyula rajzaival

Kling Grózy
Grafitens

NYOMTATVÁNY

BUDAPEST
947 JAN 2 N10
CS.HZ. 1 CS.F.Z.

Dr. Szentwányi Gyula
urnak

XI Lágymányos u. n. 16 I.

BIBLIOTHECA-OFFICINA KIÁLLITÁSOK

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 47

MEGHIVÓ

KLING GYÖRGY

GRAFIKAI KIÁLLITÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA

1947 JANUÁR 4-ÉN, SZOMBATON D. U. 4 ÓRAKOR

Rendezte: KÁLLAY ERNŐ

✷

NYITVA HÉTKÖZNAP 10—5 ÓRÁIG

KLING GYÖRGY

68	Ketten, vizfestmény, mgt.	
69	Kályha mellett, vízfestmény	90.—
70	Néni kosárral, vízfestmény	100.—
71	Öreg néni, vízfestmény	60.—
72	Kerítés előtt, olajfestmény	250.—
73	Szegények, olajfestmény	300.—
73/a	Piacon, vízfestmény	70.—

Kling György festő

1936

4338

Bofner János, áö. 1433.

Botlik Tibor, f. 1884 –.

Boutibonne Lajos, f. r. XIX.

Bouttats Fridrik, rm. 1630.

Bouttats Fülöp, rm. XVII.

Bouttats Gáspár, rm. 1640 – 1703.

Bouttats Gerhardus, rm. XVII.

Bouttats Peter Balthasar, rm. XVII.

Boyad János, é. XVIII.

Bozóky János, r. 1838 – 1872.

Bozsik József, é. 1823 – 1892

Böbel János, f. 1824 – 1887.

Böbel Sándor, é. 1824 – 1883.

Böhm Farkas, f. XIX.

Böhm Henrik, é. 1867 –.

Böhm János, f. 1612.

Böhm János, ö. 1793.

KLING GYÖRGY

101	Kislány	vizfestmény	100.—
102	Siró asszony	vizfestmény	100.—
103	Öreg asszony	vizfestmény	100.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1934

~~Beck, Viechtl, porosy polgár V. 120.~~

Kling

~~KLONG~~ GYÖRGY

68 Tanulmány aquarell 70.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1933

1

Müködött Kölnben 1515

1338. Mária halálának mestere.

Jézus ~~és a bünbánó Magdolna~~ Máriától megkenetik

A kép ~~Jézus~~ Simon nevü farizeus h
össze öten foglalnak helyet. Balr
ben a büneit megbánó Magdolna leb
za el; jobbrát ~~két farizeus~~ tanako
A háttérben ~~a szolgáló~~ közeledik
kás kövekkel van kirakva, ~~és az as~~
~~tünik szemünkbe.~~

Fa, méretei ~~87.5~~ 88.5 : ~~70~~ 69 cm.
Vétetett Gebr. Bourgeoistó
Elszámoltatott 1895: VI. 2
Az elszámolásra nézve l. a

Y kettén

L Márta

F és a melyn
~~van~~ tünik

904: V.10

Kling György

reklámgrafikus.

Budapest – Reklámváros sorozatban Szent Gellért szobor, tollrajz fenti-tól, repr.

Reklámélet

1938. 4. sz. 23. l.

/ piros félvászon/

/ zöld félvászon/

gusa /kék félvászon/

atalógusa / lila félvászon/

jteménye / zöld félvászon/

na félvászon/

jabb római épitmények ø barna félvászon/

Kling György grafikus

Szabad Nép

1947. 1. 10. 4. l.

Kling György grafikus

Szabad Művészet. 1950 IV. 5-6-7 sz. 220-224

F. A. E. A lengyel plakátművészet
Kiállítása

Testère Kling György képe

A Magyar Valóság kiállítása

Szabad Nép 1948 ápr 21 40

Fecházet Klinp György: kubikosok
Germekei és játékszereik.

Klinp György gyűjteménye kiáhihaca

Szabad Nép 1948 jul. 3.-6.-

Festészet Kling György: (munkások)

Kling György gyűjteménye kiállítása.

Szabad Nép 1948 jul. 3. - 6. -

Festészet Kling György: litépiták

Kling György gyűjteménye Wáliháza

Szabad Nap 1948 jul. 3.–6.–

Festészet Kling György: (városképek)

Kling György gyűjteménye kiállítása

Szabad Nép 1948 jul. 3-6.-

Kling György

MDK

Olimpia svájci sapka,1937

Mücsarnok 196o.Magyar plakát-történeti kiáll.

Kling György MDK

Csendélet, olf.

Kovácsmühely, olf.

Műcsarnok 1960 VIII.Képzőművészeti Kiáll.

Kling György MDK

"Vörös szekrény"

szerepelt a /bajai/ József Attila Müvelődésházban rendezett kiállitáson.

Kalmár Ilona: Egy kiállitás képei.

Bajai Hirlap. 1963. márc. 6.

Kling György,1912-,Konecsni György,1908-,grafikusok

Nagy sikerük idegenforgalmi plakátaikkal."Hungary"c. plakátjuk/1938/.Szines,matyóruhás menyecske kezében különböző nemzetek szineiből összerótt pillangó nagy vonzóerejü volt.XVIII.kép. 56.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Budapest.1961 Franklin Nyomda.Bp.

Kling György,1912-,Konecsni György,1908-,grafikusok
---- ---------

A"Tündérvásár"c.plakátjukon/1934/egy groteszk piroshajú kisfiú földönülő,újságot olvasó alakja ragadja meg a a tekinttet.A felülnézetes figura,nagy fekete árnyékot vet a háttérre,a több sikra osztott felület kevés,főleg szürke szineivel ellenére is friss,eleven hatást kelt. 57.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest.1961. Franklin Nyomda.Bp.

Kling-Konecsni, grafikusok

Kviii. "Hungary" /1935/. Fekete Repr. 66.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest. 1961. Franklin Nyomda. Bp.

Kling György

l.

Szabad Művészet

1948. 254, 255. l.

MDK

Kling György

Kazánszerelők, of.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.
1960. nov.

gyes képein nagyon olaszosan dol-
a jeles portretista, Ch. Amberger
lmi iskolát B. Strigel /146o/61 k.-
1478/79--1546/49/ képviselik. A ma-
t Németalföld felől jövő befolyások
.

Kling György

M.D.K.

Mű e MNG. tulajdonába került

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1962-1963-a évben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Bp. 1965. 163. l.

MDK

Kling György - Konecsni György

Hungary

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

MDK

Kling György, 1912--

Olimpia svájci sapka

1885-1960. M. plakáttárt. kiáll. Miscs. 1960.

Kling György

Kislányáról készült képei szerepeltek az Ernst-Múzeumban rendezett arc-képkiállításon. (anlétne)

Független Magyarország, 1952. Jún. 30.

Kling György.

Az Ernst-Múzeumban rendezett arcképkiállításon szerepeltek kislányáról készült képei. (emlétve.)

Esti Budapest, 1952. Júl. 11.

Kling György

MDK

Csendélet, of.

Kovácsmühely, of.

VIII. M. Képzőmiv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

MDK

Kling György

Római fürdő, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG. 1960.
18 l.

18 l.

Kling György

A Budai Szépművészeti Társulatnak a Budai Klub helyiségében rendezett kiállításán szerepel.

Magyarság 1935. V. 25.

Klinger György

A Budai Szépművészeti Társulat kiállításán szerepelnek vízfestményei.

Nemzeti Ujság 1935. V. 25.

572

Kling György

A Budai Képzőművészeti Társulat grafikai és vázlatkiállításának rendezője.

Pesti Hírlap 1935. V. 26.

Kling György MDK

Kislány, o.

X. Magy. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1965.

Kling György festőművész

A Munkácsy Mihály-dij I. fokozatával tüntet-
ték ki.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. ápr. 4.
XIV. évf. 14. sz. 2. lap

Kling György

Emlitve

S.T. A kiállitott művek ömmagukért beszélnek

Klimp György festő

munkáért díjat (I. fok) kapott

N.N: Állami és Kossuth díjasok

Pestmegyei Hírlap 1970 IV. 2

Kling György

Tollrajzai, akvarelljei szerepelnek a Budai képművészeti Társulat grafikai és vázlatkiállításán. Említve: Vak ember c. tollrajza.

Új Magyarság 1935. V. 26.

Klein György
festő

MDK.

Részt vett a tárlaton.

Pogány Ö. Gábor: A Sárospataki Galéria
Miskolc, 1968. július – 22 lap.

Kling György festő M.D.K.

Csendélet c.

Interieur c.

műve az Álló Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállításán bemutatva. A Képzőművészeti "lap vásárlásai

Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállításáról. 4.l.

MDK

Kling György

Kazánmühely, o.

Dolgozó emberek között képzőm. kiáll.
Ernst Múz. 1968. jan.

Kling György

Festőművész. Kiállitása 1962. December 3.
Orosháza
Plakáton festőpaletta 42x29.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 39.l.

Kling György

Festőművész. Kiállitása Makón József Attila Muzeumban 1961.

Plakáton festőpaletta 42x30.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta:Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 39.l.

Klinq György

kiállított festménye:
Farkasrét, olaj, 70x80 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

10. l.

Kling György (1912 –)

Pályamunkák. „Kling 41"
szer. 265 x 177 mm.
Ltsz.: 1955 – 5769.

Magyar rajz és akvarell. A XIX és a
XX. század. A rat. bev. Delmachel
Anna. Bp 1959

42.

MDK

Kling György

Képvásárlási hir

Magyar -emzet 1968 máj.15.

Kling György
festő

M.D.V

Csendélet "cinnia hépe a
"Sporthorházban van elhelyez-
ve.

Novák Károly: Korhár és képzőművészet
Művészet, 1968. aug - 12 kap.

Klimó György

szerepel a „Dolgozó emberek között"
c. kiállításon

Kovács Gyula: Dolgozó emberek között

Kossuth 1968 VI. 992 old.

MDK

Kling György

Krisztina körüt, of.

Konyhaasztal, of.

Ház előtt, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Városmajor, of.

Alvó macska, of.

Mackó, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Hintaló, of.

Virágzó fák, of.

Könyvek és játékok, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Üzemi gyülés 1919-ben, of.

Téli táj, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Kovácsmühely, of.

Katánszerelők II.,of.

Kling György kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Kazánszegecselők, of.

Kazánszerelők I.,of.

Kling György kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Szobasarok, of.

Konyhacsendélet, of.

Kling György kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Csendélet székkel, of.

Házimunka, of.

Havas udvar, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Az üzem udvarán, of.

Balatongyörök, of.

Konyhában, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Gyerekek, of.

Csendes foglalkozás, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Olvasó kislány, of.

Cseresnyeágak, of.

Lépcsőn ülők, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Au milieu des jouets, of.

Mon enfant, of.

Exposition de Peinture Sculpture et Arts Grapjiques Hongrois d'aujourd'hui. Antwerpen, 1958.

MDK

Kling György

Szerelőcsarnok, of.

Dolgozó emberek között kiáll.Ernst Muz.1961.

MDK

Kling György

Vera, of.

Sakkozók a téren, of.

Kling György kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Üvegház, of.

Befőzés, of.

Zsóka cicával, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,196o. szept.

MDK

Kling György

Brikettgyárban, sz. kréta

Férfi fej, sz. kréta

Szerelőcsarnok, kréta

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest, 196c. szept.

MDK

Kling György

Gyerekek, akv.

Táj, templ

Asztalnál, akv.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest, 1960. szept.

MDK

Kling György

Kislány és virág, temp.

Reggel, temp.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest, 1960. szept.

MIK

Kling György

Kilátás az ablakból, o.

Müteremrészlet, o.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Kling György

Kilátás az ablaktól

Művészet, 1968 szept., Pogány Ö. Gy., Még egyszer a Tizenegyedikről

36. l

Kling Gyöngyi

Farlaszét, olaj, 70 x 80 cm

Budapest Műcsarnok kiállítása 1957.
Kat. nem. Kisdéjiné Kisimi Irén!

10.

M.D.4

Kling György festő

„Kilátás az ablakból"

Pogány Ö. Gábor: Még egyszer a Tizedikről
Művészet, 1968. szeptember – 33 lap

u

MDK

Kling György

Leckeirás, sz. kréta

Gyermekmunka, temp.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Gyárépület, sz,kréta

Virágváza, sz.kréta

Virágvázák, sz. kréta

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Sárga virág, sz. kréta

Csendélet, temp.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Gyermeköltöztetés, paszt.

Ábrándozó, temp.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Virágkorsó, temp.

Pihenés, temp.

Gyerekszoba, paszt.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Tanulószoba, temp.

Fésülködő, temp.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Csendélet, temp.

Vendégségben, rőtli

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Strandon II.,of.

Naplemente I.,of.

Naplemente II.,of.

Balaton, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Fürdés után, of.

Strandon I.,of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Klimo György

Pártos István, dr.

Strandon I., dr.

Klimo Gy. kiáll. Csok Gál. Budapest, 1965. augusz.

MDK

Kling György

Épitkezés, of.

Virágcsendélet, of.

Mezőn, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960.szept.

MDK

Kling György

Vera ebédel, of.

Beszélgetők, of.

Kling György kiáll. Csók Gal. Budapest, 1960. szept.

Kling György

MDK

Kislány, olf.

Műcsarnok 1965. X. Nagy. Képzőm. Kiáll.

Kling György

MDK

Otthon, olf.

Műcsarnok 1962.IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Kling György

Vörös szekrény, of.

Kislány csirkékkel, of.

Havas háztetők, of.

Kling Gy. kiáll. Csók Gal. Budapest,1960. szept.

MDK

Kling György

Otthon, of.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. Kat. Műcs. 1962. 14.l.

Kling György,1912,grafikus

Sokszor dolgozik együtt plakátterveken Konecsni Györggy
gyel. 56.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború
között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest.1961
Franklin Nyomda.Bp.

Kling György

Vegyes technikáju grafikai lapjaiból rendeztek kiállitást 1947-ben a Biblithecában.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.
217.1

Kling György

Rabinovszky M. irt Szigethy István és Kling György kiállitásáról Szabad Müvészet 1948.jul.-aug. 254-255.l.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp.1965.

304.

Kling György,1912-,grafikus

Konecsni követő.Könnyed akvarell techikája van.Önálló
művészetére jellemző a"Puszta"c.plakátja./1937/,végte-
len zöld mezejével,napfényben vágtató csikóival,lazúros
festésmódjával. 57.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború
között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest.1961.
Franklin Nyomda.Bp.

MDK

Kling György /1912-/

Olimpia svájci sapka. 1937., 95.5x63 OSZK 117

Magyar Plakát-Történeti Kiállitas.1960.
Műcsarnok. Kat. 28.1.

Kling György festő

M.D.K.

Szerelők" c. vásznával szerepel
" a tárlaton.

Velmacher Anna: Dolgozó emberek között
Művészet, 1964. augusztus - 42 lap.

M.D.K.

Kling György

A Bibliotheca Officina állitotta ki grafikáit, amelyekről "Két kiállitás" cimmel ir Berend Ilona.

Szinház, Bp. 1947. jan. 22-28. III. évf. 4. sz.

M.D.K.

Kling György

műve szerepel a XI. Országos

Képzőművészeti Kiállításon

Nógrádi 1968 április 14

7. old.

Kling György grafikusművész

Munkácsy-díjat kapott

Magyar Nemzet 1970 április 2.
3. old.

Kling György

Munkácsy díj I. fokozatát

kapta

Népszava 1970 április 7
4. old.

Kling György

MDK

Farkasrét, olf.

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

MDK

Kling György

Szegecselők, o.

Dolgozó e mberek között kiáll. Ernst Muz.
1964. máj.

Kling György: [ ]

L: Deim Pál

Vadas József: Generál árt 13

Élet és Irodalom Bp. 1984. ápr. 20. XXVIII/16

Kling György

Szuronyi Pál: Rezignáltan, kulturáltan

Művészet, 1983. november

Fényleép

Magar Foto: J.A 1025/6 Hegedüsné

Kling György: Risgermek

Cluj

1957. X. 25.

Neg. van

Klimp György festő

A Vasutas Képzőművészeti Kiskeu tanít

Népművelés, 1964, 5 sz., 4 p.

Kling György, festőművész

A Magyar Szolidaritási Bizottság kezdeményezésére rendezett tárlaton szerepel a művész műve, melyet felajánlott a felszabadulásukért küzdő gyarmati népek támogatására. – E tárlaton látható a művész finom megmunkálású szobabelsője. /említve

Tasnádi Attila: Szolidaritási festménykiállítás a Csontváry Teremben.
Népszava, 1978. jún. 30.

KLING GYÖRGY festő, Munkácsy- és SZOT-díjas
Tárnok, 1912

A Képzőművészeti Főiskolát Rudnay Gyula növendékeként végezte el. 1934-ben, a Szinyei Társaság Tavaszi szalonjában állitott ki először, ezt követően 1938-ig évente szerepelt itt képeivel. A felszabadulás után számos hazai és külföldi tárlat résztvevője. 1947-ben jelentkezett első gyüjteményes tárlatával, majd 1948-ban a Fővárosi Művelődési Központban, 1955-ben az Ernst Muzeumban, 1960-ban a Csók István Galériában állitott ki; ez utóbbi tárlata anyagát több vidéki városban is bemutatták. Önálló tárlatai voltak Angliában (1947), Finnországban (1968), Svédországban (1969) és Dániában (1970). 1970-ben Munkácsy-díjat, 72-ben SZOT-díjat kapott; 1938-ban nagydíjat, 1960-ban aranyérmet nyert Párizsban. - Festészete különösen a szinek "izének" meglelésében erős és egyéni. Képességeit a legjobb szinten enteriőrjei és tájképei közvetitik, amelyeken mindennapi környezetének liráját mutatja fel erőteljes festőiséggel. Üzemi képein, figurális kompozicióiban az emberi, tartalmi élmények az elsődlegesek. Képeinek egy másik csoportján hangvétele grafikusabb, összefogottabb, ilyen irányu stiluskisérletein a dekorativitás dominál.

Művészéletrajzok 19

Kling György, Munkácsy- és SZOT-díjas művész

A „Szocializmust építő ember" című festménypályázatra beérkezett műveket állították ki nov. 4.-én Csontváry-teremben. – A művész műve is részt vett a pályázaton.

Riskó Gézd: Rangos kiállítás a Csontváry-teremben.
Pesti Műsor, 1976. nov. 10.

KLING, Georg (György)

Kling : Stockholm, Utställningshallen i biblioteket, Haninge centrum, den 28 november de december 19 1992. - Stockholm [k.n.] 1992 [4] p. ill.

ség.) Sze
keznek sza
alább ismé
teleire - e
szükségem
irásbeli v

A zárójele
vannak a
lezárulta
restauráto
nek ellené
ványnak a
mostani ál
taurálás (
e még, és
kivánalmak
alább még
gyányi-Pin
gyenge, de
a Te szaké
lásodra. -

- A vi
vála

KLING Göran (1912–)

K L I N G

UTSTÄLLNINGSHALLEN
I HANINGE CENTRUM

28 november – 19 december 1992

UTSTÄLLDA ARBETEN

1	SITTANDE FLICKA	goache	31 × 48	1959–64
2	BORD MED TVÅ FLICKOR	goache–krita	33,9 × 20,8	1959–62
3	ARBETE VID DET GRÖNA BORDET	goache	29 × 34,5	1959–62
4	SITTANDE BARN MED ROSA BAKGRUND	olja	70 × 100	1964
5	BLOMMOR MED BLÅ BAKGRUND	olja	70 × 100	1963–68
6	INTERIÖR MED UTSIKT	olja	70 × 100	1964–68
7	MELLANMÅL	olja	70 × 100	1963–68
8	KOMPOSITION	tempera–olja–tusch	70 × 100	1964–68
9	GUL BYRÅ	olja	70 × 100	1964–68
10	GRÅTT HUS	olja	60 × 80	1964–68
11	ZSIKI MED NALLE	olja	46 × 66	1953–55
12	LITEN FLICKA	goache	30,4 × 43,2	1959–64
13	LANDSKAP	goache	42,7 × 30,8	1950–60 tal
14	FLICKEBARN	akvarell	19,9 × 28,4	1947
15	BLAND LEKSAKER	olja	20,9 × 26,7	1947
16	LITEN FLICKA MED BLOMSTERSTILLEBEN	goache–krita	30,5 × 43,5	1963–65
17	FRAMFÖR STAKET	olja	25,1 × 34,3	1947
18	SLUTTNINGEN	akvarell–krita	42,7 × 30,2	1950–60 tal
19	UTSIKT ÖVER BALATON	goache–krita	43 × 30	1950–60 tal
20	INTERIÖR MED GUL BYRÅ	akvarell–olja	19 × 27,7	1947
21	FLICKHUVUD	akvarell	20,5 × 26	1947
22	LITEN FLICKA	blandteknik	20,5 × 26,5	1947
23	SYSKON	akvarell	18,7 × 27,5	1947
24	LEKSAKSDOCKA	olja	24,3 × 31,1	1947
25	BARNHUVUD	akvarell–krita	27,8 × 37,8	1947
26	STILLEBEN	akvarell–krita	30,5 × 42,7	1963
27	STILLEBEN	tusch–krita	42,7 × 30,2	1960-tal

Omslaget: FLICKA MED ROSA BAKGRUND. Olja. 70 × 100. 1964.
Foto: Per Bergström 1985.

Georg Kling skulle ha fyllt 80 år den 9 november 1992. På den här utställningen presenterar vi en mycket liten, men noga utvald del ur hans stora och mycket mångsidiga produktion. Kling har förvärvat ett så rikt måleriskt språk att han med tiden förmådde ge uttryck för snart sagt vilket tema som helst. Han var verksam från mitten av 20-talet till sin död 1991.

Den här utställningen har sammanställts med hänsyn till den från Moderna Museet inlånade oljemålningen "Sittande barn med rosa bakgrund" (70 × 100 cm) från 1964–68 vilken utgör avslutningen av hans drygt 25-åriga skildring av sina egna barn.

Klings barnskildringar visar på en närhet och intimitet av en konstnär som kan handskas med naturens former och njuta av verkligheten. I några av verken kommer en allvarlig psykologisk förståelse till uttryck vilket ges extra tydlighet i hans medvetna val av fina dämpade färger. I landskapen däremot finns inte alls samma närhet, utan bilderna visar en relativ distans både i känsloläge och kolorit.

Klings arbetsmaterial var ofta olja, tempera, akvarell, gouache och tusch. Ofta uppnår han genom att kombinera dessa helt egenartade effekter. Under hela sin konstnärliga verksamhet experimenterar Kling med färg och form för att uppnå teknisk mångfald i balans med det konstnärliga uttrycket. Formen är ofta upplöst, han undviker hårt avgränsade konturer och denna formens mjukhet ger ytterligare betoning åt hans lyriska personlighet utan att göra den sentimental.

De här utställda tavlorna kom till i Ungern under 40-, 50- och 60-talen samt i England, daterade 1947 och i Sverige från 1964.

Peter Eller

SEPARATUTSTÄLLNINGAR

Under 1930-talet gör Kling sina två första separatutställningar, båda utställningarna sker förmodligen i Budapest.

1947 Bibliotheca Officina Kiállitások, Budapest. Aarrangör Ernö Kállai
1947 Eton College, Eton. Arrangör Anthony Blunt
1947 The Hungarian Club, London. Arrangör Tibor Szöllösy
1948 Fényes Adolf Galéria, Budapest. Arrangör A. Endre Fenyö
1955 Ernst Muzeum, Budapest. Arrangör V. L.
1960 Csók István Galéria, Budapest. Arrangör Ö. Gábor Pogány
1963 Eszaki Jármüjavitoó, Budapest. Arrangör Dr Zsuzsa Fehér
1968 Konsthallen, Uppsala. Arrangör Ingrid Johansson
1969 Galerie Bengtsson, Stockholm. Arrangör Peter Eller
1970 Konstgården, Helsingborg. Arrangör Peter Eller
1970 Henning Larsens Gallery av Modern Konst, Köpenhamn. Arrangör Peter Eller
1972 Henning Larsens Gallery av Modern Konst, Köpenhamn. Arrangör Peter Eller
1974 The University Club, Pittsburgh. Arrangör John J. O´Keefe
1992 Utställningshallen i Haninge Centrum., Haninge. Arrangör Elisabeth Nilsson

GEORG KLING föddes i Tárnok, Ungern 1912. Han studerade vid Konstakademien i Budapest från 1931–1936. Han var elev till Gyula Rudnay – på mästarens egen begäran, vilken ansåg att Klings begåvning krävde särskild uppmärksamhet. Klings målningar ställdes ut i Budapest redan under hans studietid, bl a i Szinyeisällskapets Vårsalong 1934 och därefter varje år fram till 1938. Han designade även affischer fram till 1939.

Redan som fjortonåring var han flerfaldig vinnare av konstnärliga utmärkelser på nationell nivå! 1936 erhöll Kling Egyptens högsta konstnärliga utmärkelse av Kung Faruk av Egypten. Samma år gavs vid internationella grafikbiennalen i Rom guldpokalen till Kling. Vid 1957 års Världsutställning i Paris belönads han med Grand Prix, Diplome D'Honneur och en bronsmedalj för sina grafiska arbeten. 1960 erhöll han Paris stads guldmedalj för sitt arbete som konstpedagog. 1966 belönades han för sin lärargärning av ungerska staten. 1970 fick Kling Munkácsypriset av första graden för sina målningar och 1972 erhöll han Ungerska statens guldmedalj för sin konstnärliga gärning.

Till följd av sin utställning vid Galéria Csók István, i Budapest, september 1960 visades densamma på en landsomfattande turné vid 26 museer i Ungern.

Klings arbeten var representerade vid Ungerska konstutställningen i Antwerpen, vilken var en del av världsutställningen i Bryssel 1958. Hans arbeten har presenterats vid grupputställningar i Ungern, Frankrike, Tyskland, Polen, Japan, Kina, etc ...

Hans arbeten är representerade vid Nationalgalleriet i Budapest och flertalet andra ungerska muséer, Banja Luka´s Konstmuseum i Jugoslavien, Statens Museium For Kunst i Köpenhamn, Moderna Museet i Stockholm, Uppsala Konstmuseum och Uppsala stads samlingar samt i privatsamlingar i Ungern, England, Sverige, Tyskland, Frankrike, Danmark, USA, Venezuela, Japan och Kanada.

Välkommen till VERNISSAGE lördagen den 28 november 1992 kl 12.
Utställningen öppnas av JOSEF KOVÁCS, kommunalråd i Haninge i närvaro av FERENC SZEBÉNYI, representant från Ungerska Ambassaden.
Visning av utställningen sker kl 12.30 av Peter Eller.
Utställningen pågår t o m den 19 december.

Utställningshallen i biblioteket, Haninge centrum
Kultur och Fritid, telefon 08-606 80 59
Månd–onsd 11–20, torsd 10–20, fred 10–17, lörd 10–15

Produktion: Artesia AB. Tryck: Modin-Tryck, Stockholm 1992

Kling György

KLING GYÖRGY Munkácsy- és SZOT-díjas festőművész

1912-ben Tárnokon született. A Képzőművészeti Főiskolát Rudnay Gyula növendékeként végezte el. 1934-ben a Szinyei Társaság tavaszi szalonján állított ki először, ezt követően évente szerepelt ott képeivel. A felszabadulás óta számos hazai és külföldi tárlat résztvevője volt. 1947-ben jelentkezett első gyűjteményes tárlatával. Angliában, Finnországban, Svédországban és Dániában is voltak önálló kiállításai. 1970-ben Munkácsy-díjat, 1972-ben SZOT-díjat kapott, 1938-ban aranyérmet nyert Párizsban.

Témái gyakran környezetünk tárgyai. Az egyszerű kompozíciókat virtuózan kezelt lírai színeivel nemesíti művészi alkotássá. Gazdag koloritját, festésmódjának részletszépségeit alárendeli az egyes kompozíciók főtónusának, a képek részletes tanulmányozásakor azonban felfedezzük azok belső mélységeit és ragyogását.

Kling Júlia [szobrász]

Kiállítása nyílt meg Balatonföldváron.

—:o Két fiatal művész 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 1.

Klinga Ferenc, keramikus

A miskolci porcelán és kőedénygyárban 1842-ben porcezellán gyáros; 1842-ben porczellános. 240.o.

Molnár László: Porcelán és kőedénygyártás Miskolcon a reformkorban. 239.o.

A herman Ottó Múzeum Évkönyve. VI. 1966. Miskolc
A Herman Ottó Múz. kiadása. Miskolc

Klinge Antal, festő; szül. 1887 augusztus 11-én Budapesten.

Debrecenben meghalt.

Szóbeli közlése.

K l i n g e r. Max festő és szobrász

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
268-272.
"Vita egy szobor körül"

Kiállitások

Klinger Max "Beethoven" szobra
a budapesti kiállitáson

M Ú V É S Z A T
I.évf. 1902.
268-272.
"Vita egy szobor körül"

Rózplasztika: Beethoven szobor, Klinger

Pásztortűr, 1924. I. rész.

83-86. l.

Bartók György: A művész i szemlélés

4

Klinger János

könyvkötő

Eszék, 1813.

erőd

z

Trócskönyvk

76. l -

Klinger János

cséchi könyvkoto

1775

l.

M. Könyvszemle

1944- 162. l.

Klinger

Kohner műkincsek gyűjteményén az Ernst Múzeumban szerepel.

M.934.II.18.

2385. Max Klinger:
Sz. Plagwitzban 1857 február 18-án.

Liszt Ferencz.

[köd

látható

Vállig, kissé jobbra tekint. Hátrafésült haja hosszú, bajusza és szakálla leberetvált. Jobb szeme felett, orrának balfelén a szemöldökhöz ~~közel~~ és arczán balról egy-egy szemölcs van. Jelzése a jobbváll mögött: MK.

Gypszszobor, magassága 79.5 cm.
Vétetett 1902: V. 6-án E. Richtertől 69.38 Mán (698-903)

III 3-91

74

Pl.
Vét. 1903

149

Klinger Ignéf

terverte a budapesti irgal-
masrend bérházait 1906-7.

Epitő Ipar 1908.

479 l. (A budapesti
Irgalmasrend bérházai)

népekkel

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Klinger József

épitész

Budapesti ásványolaj-
ajár rt. pavillonja
terverő és kivitelező

Bálerrkiáll

~~Ismeretlen festő.~~
~~A XVII. századból.~~

561. Batthyány Boldizsár.

Egész alak, balra néz, ~~él~~ tan áll
baljával ~~[illegible]~~ a rojtos kék teritőv
levélre mutat, mely mellett lúdtoll
forgó disziti; rövid haja, szemöldö
Vállra vetett rózsaszinű mentéje pr
piros, a derekát szoritó öv ékköves
sarkantyus csizmája sárga. A koczká
ja körül. Felirata fölül balra, a f
és a képről leszelt vásznan: MAGNIF
DAPIFERORUM REGIUM MAGIS: INSIGNIS
EXAMEN FORTIFICANDAE: CANISAE DELEC
SIT INDIGENA REGN: BOHEMIAE STUDUIT

Vászon, méretei 223: 140
Lanfranconi Enea gyüjteméi
Átvétetett az 1895: V. 30
No. 563).

561 (

904: V. 3.

Klinger József

épitész

l.

Közlezskiáll

971. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Klingenpöck Antal

keramikus

Lippa

l.

Ezredeveskiáll

XIII. cs op. 18. l.

Tál órból X. 196.

Klingenstain

(Württemberg) Hans

könives 1455.

l.

Hoffmann Pozsony

30. l.

Hoffmann Südost

2.

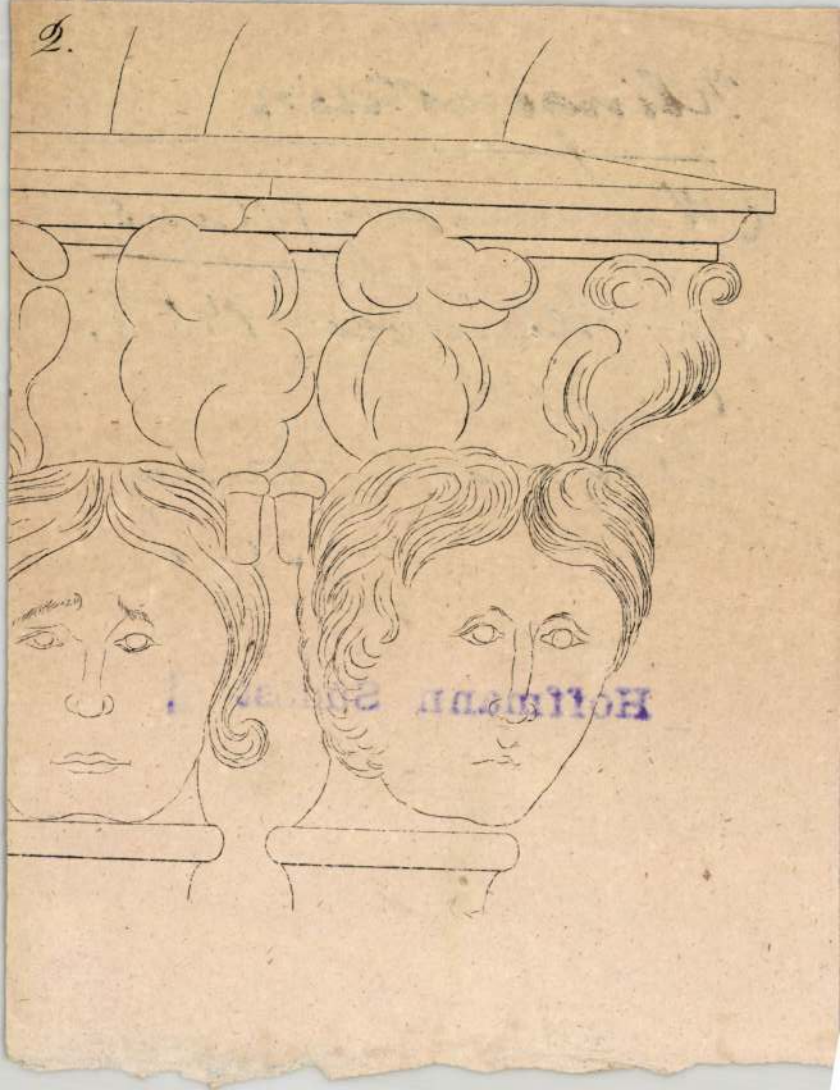

M.D.K.

Klingenstein Hans, kőműves

1455-ben szerepel a pozsonyi számadási könyvben.

Hoffmann Edith: Pozsony a középkorban, elfelejtett művészek, elpusztult emlékek. Bp. é.n. 30. old.

Klinger nabrénmüvék.

Müvéket.

VI. ivf., 1907.

6-12. l.

mdk

Klinger A.

Internationale Ansichtskarten Gesellschaft.
Saját kézírásunkkal küldtetünk üdvözletet a
írlág minden fájékáról Bp. é. n. 105x69 cm.
Halvány zinek. Feketernhás nő földgömbre mutat,
Kétoldalt képeslapok.

Az. 6. Sz. K. Grafikai Plakátjai Bp. 1961. Hz. l

mdk.

Klinger A.

Internationale Ansichtskarten Gesellschaft

Az. O. Sz. K. Grafikai Plakáljai.
Bp 1961

3 f. l

KLINGER, Andreas, pozsonyi asztalossegéd

A.K.,Tischlergesell,
34 éves felesége megh. [1841,119 l.]
4 hónapos fia " [1843,264 "]

Pr.Z.

KLINGER, Andreas, pozsonyi ~~[illegible]~~ avztalonnegéd

A. K., Tischlergesell, 34 éves felesége meghalt. (1841, 119 l)

—

U. az, 4 hónapos fia meghalt. (1843, 264 l)

—

Preßburger Zeitung
(Genthon)

M.D.K.

Klinger György, rajztanár

1821-ben lírdeli magát a Pressburger Zeitungban.

Csatkai Endre: Pozsonyi képzőművészek és iparművészek 1750-1850 között
Művészettörténeti Értesitő, Bp. 1963. XII.évf. 1. sz. 22. old.

Klinger

Sobrai jelentenek muzeális értéket.

Az Árv. Garnok aukciójának meglepetései.
N. U. 931. X. 11.

Klinger

l.

LykaMagymű1800-50

401. l.

Klinger József

Rákóczi út 25. 1902-ben épült, Klinger József tervezte.

Barkoczi Péter: Séta a Rákóczi út páratlan oldalán.
Budapest, 1975. 4. 36. old.

Kling József, [ ]

Kiállít.

R. Gy.: fiatal nobránok és fafaragók
Hatvanban 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. ápr. 19.

MDK

Klinger József épitész

Budai irgalmasrend

Magánépitési eng. Bp.en. Vállalk. Közl. 1906.
jul. 18. 5. l.

MDK

építész

esti Hazai Első Tkp palotája. Vállalk.Közl.
1909, jan.26. l.l.

MDK

Klinger József épitész

Magánép. eng. Épitő Ipar, 1910. jul.10. 287. l.

Klinger Kristóf

— könyvkötő

Eszék XVIII. n.

l.

Steinhofer

I. 74. l.

58.

MDK

Klinger Lipót.

épitész

Magánépitkezések. É.I. 1910. jun. 12. 251. l.

MDK

Klinger Lipót épitész

Épitőipar, 24.sz. 1910. jun. 12. 251 l.

KLINGER Lőrinc egri kőműves segéd. Ábrányban /Nyirábrány?/ 1752-ben dolgozik, mint --+ Pichler György egri kőművesmester legénye.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

M.D.K.

Klinger Lőrinc, ceri kőműves segéd

Ábrányban 1752-ben mint Pichler György kőműves mester legénye dolgozik.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1959. Akadémiai Kiadó, 350. old.

Klinger, Max

Liszt Ferenc márvány mellszobra

Repr.

Magyarország

V. 274. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

MDK

Klinger Max, vobrán
(1857 - 1920)

Mellszobor. A későbbi férfikorból. Márvány (?)
L.-F. halála utáni időből
a plentősebb alkotások körül.

Dr. André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern" Jahrg. 1936. Hft. 2. S. 59.

MGK

M.D.K.

Klinger Max /1875-1920/

839. Liszt Ferenc képmása. Gipszszobor. 79.5.cm.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 91. l.

MDK

Klinger, Max

irci.

CsatLiszt I. 177.1.

Klinger, Max

l.

Bartha Liszt

57 l.

MDK

Klinger Max

Liszt Ferenc képm., gipsz

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952

Klinger, Max

wód
2

Csatliszt I

177. l.

K.

Kós Károly és Trumeczky
Dessö budapesti állat-
kerti madárpavillonja,
valamint az áldásatlan
elemi iskolája modern
stílusban pogant épít-
mények, s népi jellegük
nem hiszés-moti-
vumokban, hanem szerke-
zetében jelentkezik. Kuh-

Müvészeti politika

B r ó d y S á n d o r :
Vita egy szobor körül
/M.Klinger Beethoven szobráról/

M Ü V É S Z E T
I.évf. 1902.
268-272.

MDK

Klinger Miksa

Liszt Ferenc, szob.

Vasárnapi Ujság, 1902. 1.sz. 13. 1.

KLINGLER, Georg, pozsonyi asztalosmester

G.K.,bürg.Tischlermeister,
† 42 évesen, 1832 jul.16.
[1832, 794 l.]

Pr.Z.

Klingovich (Klin Eovich?)
József

30 évés magyar

1828. Bècsi akadèmia
Ujh'zy

Kántorjánosi lelet V. 167

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁJ 7 5

Csongrádmegyei Hirlap

Klingl Sándor
1021

KLINGL SÁNDOR: GONDOSKODÁS

ődés

LY

éklete

ődés
ezet ügye

milyen formában az ő mindennapi politikai munkájukkal is érintkezik. Amikor az ifjúság vagy a nők helyzetére vonatkozó párthatározat megvalósításán munkálkodnak, amikor a kádermunkával foglalkoznak, amikor a műszaki fejlesztést igyekeznek elősegíteni, amikor a szakszervezet vagy a KISZ tevékenységét ellenőrzik, avagy a szocialista brigádmozgalom helyzetét elemzik — óhatatlanul találkoznak a művelő-

zik napirendre, sőt a tagfelvétel tervezésekor is. S ez természetes is, hiszen napjainkban a közművelődés, a kultúra mindinkább összekapcsolódik az élet egyéb területeivel, áthatja mindennapjainkat.

Voltaképpen nincsen tehát olyan munkahelyi, vagy lakóhelyi pártszervezet, amely ne foglalkozna valamilyen módon a közművelődéssel, a kulturális nevelő munkával. Egyáltalán nem mindegy azonban, hogy ezt miképpen teszi. Spontánul, ösztönösen, vagy pedig felkészülten, tudatosan, tervszerűen. Nem mindegy, hogy célirányosan törekszik-e a párt kulturális politikájának helyi érvényesítésére, vagy pedig ez csak véletlen „melléktermése" egyéb irányú fáradozásainak. Hiszen ez utóbbi esetben az a veszély is fennáll, hogy egyes helyi elgondolások ellentétbe kerülnek a párt általános törekvéseivel, s a kérdéseket rosszul, tévesen ítélik meg. Beszélhet szépen.